

สมุดคู่มือ

เกี่ยวกับประกาศและระเบียบการประมง

กรมประมง

พ.ศ. ๒๕๒๓

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961134287

KO
62
2/384
2.523

10/10/57

สมุดคู่มือ

เกี่ยวกับประกาศและระเบียบการประมง

กรมประมง

พ.ศ. ๒๕๒๓

คำนำ

การพิมพ์สมุดคู่มือเกี่ยวกับประกาศและระเบียบการประมง

กรมประมงได้เคยรวบรวมและจัดพิมพ์ขึ้นหลายครั้งแล้ว ต่อมาได้มีประกาศ ระเบียบ และคำสั่งเกี่ยวกับการประมงออกใช้ใหม่หลายเรื่อง บางเรื่องได้ถูกยกเลิกและมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม กองคุ้มครองและส่งเสริมได้พิจารณาเห็นว่า ถ้าจะได้รวบรวมจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ โดยจัดเรื่องให้เป็นหมวดหมู่ และรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ประมงส่วนภูมิภาค ประมงจังหวัด ประมงอำเภอจะต้องถือปฏิบัติ รวมเข้าไว้ในเล่มเดียวกัน ก็จะเป็นส่วนช่วยในการทำงาน ให้ได้ถูกต้องเป็นผลดีแก่ทางราชการ

กองคุ้มครองและส่งเสริมจึงได้เสนอขออนุมัติต่อกรมประมงจัดพิมพ์สมุดคู่มือขึ้นมาใหม่ และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้ จึงได้จัดพิมพ์ขึ้น เพื่อใช้แทนเล่มที่พิมพ์ไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งหวังว่าสมุดคู่มือเล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องตามสมควร และหากว่าท่านผู้ใดเห็นว่าสมุดคู่มือที่จัดพิมพ์ขึ้นใหม่มีข้อบกพร่อง หรือควรแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไร ก็ได้โปรดเสนอความคิดเห็นให้กองคุ้มครองและส่งเสริม กรมประมงทราบ เพื่อจะได้พิจารณาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

กองคุ้มครองและส่งเสริม

มกราคม ๒๕๒๓

สารบัญ

หมวด ๑	ประกาศและคำสั่ง	๑
หมวด ๒	หลักเกณฑ์และระเบียบเกี่ยวกับการทำการประมง	๖๑
หมวด ๓	ว่าด้วยที่ว่ประมุข	๓๓๗
หมวด ๔	ว่าด้วยที่อนุญาต	๒๗๕
หมวด ๕	ว่าด้วยอาชญาบัตรทำการประมง	๓๑๕
หมวด ๖	การจดทะเบียนเครื่องมือทำการประมงบางชนิด	๓๗๓
หมวด ๗	ระเบียบเกี่ยวกับการจับปลา	๓๘๕
หมวด ๘	ระเบียบเกี่ยวกับการเงินต่าง ๆ	๔๐๓
หมวด ๙	คู่มือการทำบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย	๔๔๕
หมวด ๑๐	ระเบียบแบบพิมพ์ต่าง ๆ	๔๗๕
หมวด ๑๑	การตรวจตัดปี	๕๐๕
หมวด ๑๒	ส่วนลดอากรการประมง	๕๒๕
หมวด ๑๓	การจ้างอง ยัด ขายทอดตลาด	๕๔๕
หมวด ๑๔	ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง	๕๕๕
หมวด ๑๕	การขอของกลางไว้ใช้ในราชการกรมประมง	๕๗๓
หมวด ๑๖	บำเหน็จนำจับผู้กระทำความผิด	๕๘๕
หมวด ๑๗	การจดทะเบียนการค้าสินค้าสัตว์น้ำ	๕๙๕
หมวด ๑๘	ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับเงินกู้	๖๑๕
หมวด ๑๙	คำพิพากษาเกี่ยวกับคดีการประมง	๖๕๕

ใบแทรกแก้คำผิด

หน้า	บรรทัดที่	คำว่า	แก้เป็น
๑๔	๑๑	ตกตัว “ที่”	เพิ่มคำว่า “ที่” หน้ามีการเก็บเงินอากร เป็น ที่มีการเก็บเงินอากร
๑๖	๒๒	แลล้าห้วยะ	และล้าห้วยะ
๒๓	๖	ชดสมบัตี	ชดสมบัติ
๒๘	๑๘	ระวะ	ระวะ
๓๐	๑๒	ระวะ	ระวะ
๓๑	๑๒	ชนิก	ชนิก
๓๑	๑๒	ระวะ	ระวะ
๓๒	๑๒	ระวะ	ระวะ
๕๒	๕	คณะกรรมการ	คณะกรรมการ
๕๖	๕	๒๕๐๔	๒๕๕๐
๕๖	สุกท้าย	ควงม	ความ
๕๘	๑๑	๒๔๕๑	๒๔๕๐
๖๕	๔	๓๔๘๒	๒๔๘๒
๖๕	๖	กรรมการ	กรรมการ
๖๕	๑๗	กรรมการ	กรรมการ
๖๕	๒๒	เป็น	เป็น
๗๕	๑๐	อนุนุค	อนุนุค
๗๕	๒๐	ยกเด็ก	ยกเด็ก
๙๑	๑๐	เครื่อง	เครื่อง
๑๒๑	๑๐	จับสัตว์น้ำ	จับสัตว์น้ำ
๑๓๒	๑๐	ให้เติมคำว่า “พิมพ์” หลังหนังสือ	เป็น หนังสือพิมพ์
๑๘๑	๑	ให้เติมคำว่า “การ” หลังเงินอากร	เป็น เงินอากรการประมง
๑๘๘	๑๘	พยายาม	พยายาม
๒๐๐	๖	จัดการ	จัดการ
๒๐๑	๖	ขาดทุน	ขาดทุน
๒๑๕	๗	ที่ว่าประมุข	ที่ว่าประมุข
๒๑๖	๓	ระเบียบการว่าประมุข	ระเบียบการว่าประมุข

หน้า	บรรทัดที่	คำว่า	แก้เป็น
๒๒๕	๗	๓,๐๕๐ บาท	๓,๐๕๐ บาท
๒๓๒	๕	การประมง	กรมประมง
๒๓๒	๗	ที่ว่าประมง	ที่ว่าประมูล
๒๕๗	๑๘	สหกรณ์	สหกรณ์
๒๗๕	๑๗	ถ้ารับอนุญาต	ถ้าผู้รับอนุญาต
๒๘๓	๓	เครื่องมือ	เครื่องมือ
๒๘๓	สุดท้าย	ให้เพิ่ม “รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรราธิการ” ใต้ (ลงชื่อ) พันเอกช่วง เซวงศักดิ์สงคราม	
๒๘๔	๑๗	ไหยกเล็ก	ไหยกเล็ก
๒๘๘	๑๑	หรือลำคลอง	หรือลำคลอง
๒๘๘	๑๒	คือ	คือ
๒๘๘	๑๔	กิตขมาง	กิตขวาง
๓๐๗	๒๐	ต้องประเทศ	ต่างประเทศ
๓๑๗	สุดท้าย	ให้เพิ่ม “อธิบดีกรมประมง” ใต้ชื่อ (นายบุญ อินทร์ทรัพย์)	
๓๑๘	๑๐	มอบหมายให้ประมงจังหวัด	ให้ตั้งคำว่า ประมงจังหวัด ออก
๓๒๒	สุดท้าย	ให้เพิ่ม “รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรราธิการ” ใต้คำว่า ปลัดกระทรวง ลงนามแทน	
๓๒๓	สุดท้าย	ให้เพิ่ม “อธิบดีกรมประมง” ใต้ชื่อ (นายบุญ อินทร์ทรัพย์)	
๓๒๕	สุดท้าย	ให้เพิ่ม “อธิบดีกรมประมง” ใต้ชื่อ (นายบุญ อินทร์ทรัพย์)	
๓๒๖	๒๐	ให้เพิ่ม “อธิบดีกรมประมง” ใต้ชื่อ (นายบุญ อินทร์ทรัพย์)	

หน้า	บรรทัดที่	คำว่า	แก้เป็น
๓๒๘	สุดท้าย	ให้เพิ่ม “อธิบดีกรมประมง” ใต้ชื่อ (นายบุญ อินทรณ์พรรย)	
๓๕๔	๒๐	แผ่นตะเข้	แผ่นตะเข้
๓๕๗	๑๐	“ระวะ”	“ระวะ”
๓๕๙	๑๗	หน่วยประมง	หน่วยประมง
๓๗๘	๑	อยู่นอกท้องที่	อยู่นอกท้องที่
๓๗๙	ช่อง(๔)	ชานาน	ชานาค
๔๐๒	๕	ลงวันที่ ๘๑	ลงวันที่ ๑๘
๔๒๗	๑๙	ถึงอำเภอ	ถึงอำเภอ
๔๒๘	๒๐	บีก่า	บีก่า
๔๓๐	๒๕	เป็นประจำ	เป็นประจำ
๔๕๙	๑๕	วันที่ ๒๐-๓๐	วันที่ ๒๑-๓๐
๔๘๒	๒๓	อาชญาบัตร	อาชญาบัตร
๔๘๕	๑๒	หัวหน้าการ	หัวหน้าส่วนราชการ
๔๙๒	๙	ใบอนุญาต	ใบอนุญาต
๕๐๖	๙	ศูนย์หาย	สูญหาย
๕๐๖	๑๖	ศูนย์หาย	สูญหาย
๕๑๖	๑๐	วิสัย	พัสดุ
๕๑๗	๒๑	การตรวจ	การตรวจ
๕๒๑	๓	จำนวนเงินในปี	จำนวนเงินในปี
๕๓๖	๕	การประมง	การประมง
๕๖๕	๑๐	ข้อบังคับ	ข้อบังคับ
๕๖๘	๑๔	ซึ่งต้อง	ซึ่งต้อง
๕๖๙	๙	ศูนย์เสีย	สูญเสีย
๕๖๙	๑๐	พิเคราะห์	พิเคราะห์

หน้า	บรรทัดที่	คำว่า	แก้เป็น
๕๖๕	๑๒	ศูนย์เสีย	สูญเสีย
๕๖๕	๑๔	บทกฎหมาย	บทกฎหมาย
๕๖๕	๑๘	คำสั่ง	คำสั่ง
๕๖๕	๒๑	ถ้าเป็น	ถ้าเป็น
๕๗๐	๒	ข้อ ๓๒	ข้อ ๓๕
	๒	เสื่อมราคา	เสื่อมราคา
๕๗๐	๑๔	ซึ่งจะ	ซึ่งจะ
๕๗๐	๑๖	ไว้ในบัญชี	ไว้ในบัญชี
๕๗๐	๒๔	ทิศ้านวน	ทิศ้านวน
๕๗๖	แรก	กระทรวงมหาดไทย คำว่า "ไทย" เรียงพิมพ์กลับหัวลง	
๕๕๘	แรก	กิจการหลงจาก	กิจการหลังจาก
๖๑๑	๖	อนุญาติ	อนุญาต
๖๒๕	สุดท้าย	ทันเงิน	เงินทัน
๖๔๓	๖	แปรสภาพ	แปรสภาพ
๖๕๓	๓	กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มเกษตรกร
๖๕๕	๒	ประชุมใหญ่สภา	ประชุมใหญ่สามัญ
๖๕๘	๒๑	สาธารณประโยชน์	สาธารณประโยชน์
๖๖๕	แรก	จับสัตว์น้ำ	จับสัตว์น้ำ
๖๗๘	๑๗	เจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่
๖๘๓	๑๒	วงที่สอง	วงที่สอง
๗๑๑	๒๒	ตลอดจน	ตลอดจน

หมวด ๑

ประกาศเกี่ยวกับการประมง

- ๑ อ่าวไทยตอนใน ๓
- ๒ พระราชบัญญัติกำหนดเขตจังหวัดในอ่าวไทยตอนใน พ.ศ. ๒๕๐๒ ๔
- ๓ กำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ๖
- ๔ เส้นฐานตรงและน่านน้ำภายในของประเทศไทย ๘
- ๕ กำหนดเขตไหล่ทวีปของประเทศไทยด้านอ่าวไทย ๑๓
- ๖ ให้ผู้มีอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ จัดทะเบียนและขออนุญาต ๑๔
- ๗ ห้ามมิให้ใช้อวนและเครื่องมือบางชนิดทำการประมงในลำคลอง ลำธาร ลำห้วย ลำกระโดง ลำราง และลำคู หรือ "บ่อหลา" ซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณสุขประโยชน์ ๑๖
- ๘ กำหนดขนาดช่องตาอวนหรือข่ายทำการประมงในทะเลสาบสงขลา ๑๗
- ๙ กำหนดฤดูปลาน้ำขึ้น และกำหนดชนิด ขนาด และวิธีใช้เครื่องมือทำการประมง ๑๘
- ๑๐ กำหนดฤดูปลาน้ำขึ้น และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลาทุ และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ๑๘
- ๑๑ ห้ามใช้เครื่องมือ "อวนลอย" หรือ "ข่ายลอย" ทำการประมงในแม่น้ำเจ้าพระยา ในท้องที่จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดธนบุรี ๒๒
- ๑๒ กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากทำการประมงในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ๒๓
- ๑๓ ห้ามใช้อวนทุกชนิด หรือเครื่องมือที่มีลักษณะ และวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน ทำการประมงในหนอง บึง และอ่างเก็บน้ำทุกแห่ง ทวีราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ ๒๕
- ๑๔ ห้ามใช้เครื่องมือโพงพาง รวูไซมาน หรือกันชูรวูไซมาน ถี หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกันทำการประมง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑ ๒๖
- ๑๕ กำหนดห้ามทำการประมงในบริเวณรอบๆ เกาะเต่าและเกาะหางเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒๗
- ๑๖ กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนที่ใช้กับเรือยนต์ทำการประมง ๒๘
- ๑๗ กำหนดห้ามใช้เครื่องมือบางชนิดทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และอ่างเก็บน้ำ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๑ ๓๐
- ๑๘ กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนที่ใช้กับเรือยนต์ ทำการประมงในทะเลสาบจังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง ๓๑
- ๑๙ กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมือคราดที่ใช้กับเรือยนต์ทำการประมงหอยชนิดสองฝา ๓๒
- ๒๐ ห้ามมิให้ใช้เครื่องมืออวนรังและเผือกเร่งทำการประมง ๓๓

- ๒๑ กำหนดห้ามใช้เครื่องมือคราดที่ใช้กับรถยนต์ทำการประมงหอยชนิดสองฝา
ในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร ๓๔
- ๒๒ กำหนดห้ามใช้อวนลากมุ้งและอวนรุนทำการประมงในท้องที่จังหวัดชลบุรี ๓๗
- ๒๓ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำอ่าวสหัสขันธ์ จังหวัดชลบุรี ๓๘
- ๒๔ กำหนดห้ามใช้เครื่องมือโพงพางทำการประมงในทะเลสาบสงขลา จังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง ๔๑
- ๒๕ กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนล้อมจับทำการประมงในทะเลสาบ จังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง ๔๔
- ๒๖ ห้ามมิให้ทำการประมงเต่าและกระทะเลทุกชนิด รวมทั้งไข่ของสัตว์น้ำดังกล่าวแล้ว ๔๕
- ๒๗ ห้ามมิให้ทำการประมงปลาพวย ๔๖
- ๒๘ กำหนดมิให้ทำการประมงสัตว์น้ำชนิดหนึ่งชนิดใดโดยเด็ดขาด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ ๔๗
- ๒๙ ยกเว้นการเก็บเงินอากรค่าที่อนุญาตในการทำนากุ้ง ๔๘
- ๓๐ ให้ทำการเก็บสถิติการประมง ๔๘
- ๓๑ ยกเลิกประกาศห้ามเก็บหรือทำอันตรายฟองน้ำทะเล ๕๐
- ๓๒ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ ๕๑
- ๓๓ อำนาจหน้าที่ของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ พ.ศ. ๒๕๐๕ ๕๒
- ๓๔ กำหนดเขตห้ามใช้อวนลากและอวนรุนทำการประมงในบริเวณอ่าวพังงา ๕๘

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง อ่าวไทยตอนใน

คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรประกาศยืนยันสถานภาพของอ่าวไทยตอนใน ให้ทราบทั่วกันว่า อ่าวไทยตอนในเหนือเส้นฐานจากจุดที่หนึ่ง ณ แหลมบ้านช่องเสมสถาน ละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๕๗'-๔๕''$ ตะวันออก ตามเส้นขนานละติจูดไปทางทิศตะวันตกถึงจุดที่สอง ณ ผิงทะเล ตรงข้ามละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๙๙^{\circ}-๕๗'-๓๐''$ ตะวันออก เป็นอ่าวประวัติศาสตร์ และน่านน้ำเหนือเส้นฐานดังกล่าวนี้ เป็นน่านน้ำภายในของประเทศไทย ประเทศไทยได้ยึดถือเช่นนี้ตลอดมาชั่วกาลนานแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๒

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
กำหนดเขตจังหวัดในอ่าวไทยตอนใน
พ.ศ. ๒๕๐๒
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๒
เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเขตจังหวัดทางทะเลในอ่าวไทยตอนใน ซึ่งเป็นอ่าวประวัติศาสตร์และน่านน้ำภายในของประเทศไทยให้เป็นที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการปกครองและความสะดวกของประชาชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดเขตจังหวัดในอ่าวไทยตอนใน พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้กำหนดเขตจังหวัดทางทะเลในอ่าวไทยตอนใน ดังต่อไปนี้

๑. จังหวัดเพชรบุรี

จากจุดอักษร ก. ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ ละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๙๙^{\circ}-๕๗'-๓๐''$ ตะวันออก ขนานกับเส้นละติจูดไปถึงจุดหมายเลข (๑) ละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

จากจุดอักษร ข. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดเพชรบุรีกับจังหวัดสมุทรสงคราม ไปถึงจุดหมายเลข (๒) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๑๐'-๐๐''$ ตะวันออก

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๐๒

แล้วขนานกับเส้นละติจูดไปถึงจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

จากจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก ขนานกับเส้นลองจิจูดไปบรรจบกันที่จุดหมายเลข (๑) ละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

๒. จังหวัดสมุทรสงคราม

จากจุดอักษร ข. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดเพชรบุรีกับจังหวัดสมุทรสงครามไปถึงจุดหมายเลข (๒) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๑๐'-๐๐''$ ตะวันออก

จากจุดอักษร ค. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดสมุทรสงครามกับจังหวัดสมุทรสาครไปบรรจบกันที่จุดหมายเลข (๒) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๑๐'-๐๐''$ ตะวันออก

๓. จังหวัดสมุทรสาคร

จากจุดอักษร ค. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดสมุทรสงครามกับจังหวัดสมุทรสาครไปถึงจุดหมายเลข (๒) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๑๐'-๐๐''$ ตะวันออก

จากจุดอักษร ง. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดสมุทรสาครกับจังหวัดธนบุรีไปถึงจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

จากจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก ขนานกับเส้นละติจูดไปบรรจบกันที่จุดหมายเลข (๒) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๑๐'-๐๐''$ ตะวันออก

๔. จังหวัดธนบุรี

จากจุดอักษร ง. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดสมุทรสาครกับจังหวัดธนบุรีไปถึงจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

จากจุดอักษร จ. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดธนบุรีกับจังหวัดสมุทรปราการ ขนานกับเส้นลองจิจูดไปบรรจบกันที่จุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

๕. จังหวัดสมุทรปราการ

จากจุดอักษร จ. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดธนบุรีกับจังหวัดสมุทรปราการ

ขนานกับเส้นลองจิจูดไปถึงจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

จากจุดอักษร ฉ. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดสมุทรปราการกับจังหวัดฉะเชิงเทราไปถึงจุดหมายเลข (๔) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๔๕'-๐๐''$ ตะวันออก

จากจุดหมายเลข (๔) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๔๕'-๐๐''$ ตะวันออก ขนานกับเส้นละติจูดไปบรรจบกันที่จุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

๖. จังหวัดฉะเชิงเทรา

จากจุดอักษร ฉ. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดสมุทรปราการกับจังหวัดฉะเชิงเทราไปถึงจุดหมายเลข (๔) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๔๕'-๐๐''$ ตะวันออก

จากจุดอักษร ช. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดฉะเชิงเทรากับจังหวัดชลบุรีไปบรรจบกันที่จุดหมายเลข (๔) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๔๕'-๐๐''$ ตะวันออก

๗. จังหวัดชลบุรี

จากจุดอักษร ช. บนเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างจังหวัดฉะเชิงเทรากับจังหวัดชลบุรีไปถึงจุดหมายเลข (๔) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๔๕'-๐๐''$ ตะวันออก

จากจุดอักษร ซ. แลลมบ้านช่องเสมสถาน ตำบลสีห์ีบ อำเภอสัตหีบ ละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๕๗'-๔๕''$ ตะวันออก ขนานกับเส้นละติจูดไปถึงหมายเลข (๑) ละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

จากจุดหมายเลข (๑) ละติจูด $๑๒^{\circ}-๓๕'-๔๕''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก ขนานกับเส้นลองจิจูดไปถึงจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก

จากจุดหมายเลข (๓) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๒๗'-๓๐''$ ตะวันออก ขนานกับเส้นละติจูดไปบรรจบกันที่จุดหมายเลข (๔) ละติจูด $๑๓^{\circ}-๑๓'-๐๐''$ เหนือ ลองจิจูด $๑๐๐^{\circ}-๔๕'-๐๐''$ ตะวันออก

ดังปรากฏในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

ประกาศ

กำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

โดยที่ประเทศไทยได้ยึดถือตลอดมาว่า อำนาจอธิปไตยของประเทศไทยขยายตัวออกไปจากอาณาเขตพื้นดินและน่านน้ำภายใน จนถึงแนวทะเลประชิดชายฝั่ง ซึ่งเรียกว่าทะเลอาณาเขตรวมตลอดถึงห้วงอากาศเหนือทะเลอาณาเขต พื้นที่องทะเลและแผ่นดินใต้พื้นที่องทะเลของทะเลอาณาเขต

โดยที่เห็นเป็นการสมควรกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตชายฝั่ง

ฉะนั้น จึงกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตของประเทศไทยเป็นระยะสิบสองไมล์ทะเล โดยวัดจากเส้นฐานที่ใช้สำหรับวัดความกว้างของทะเลอาณาเขต

ประกาศ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๔ เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง เส้นฐานตรงและน่านน้ำภายในของประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรประกาศยืนยันสถานภาพเส้นฐานตรงและน่านน้ำภายในของประเทศไทยให้ทราบทั่วกัน ดังต่อไปนี้

(๑) บริเวณที่ ๑

ลำดับที่ REFERENCE NO	ชื่อภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL NAME	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL COORDINATE	
		ละติจูด LAT. N.	ลองจิจูด ตะวันออก LONG. E.
๑.	แหลมลิง LAEM LING	๑๒° - ๑๒'.๓	๑๐๒° - ๑๖'.๗
๒.	เกาะช้างน้อย KO CHANG NOI	๑๒° - ๐๕'.๖	๑๐๒° - ๑๕'.๕
๓.	หินراب HIN RAP	๑๒° - ๐๓'.๑	๑๐๒° - ๑๕'.๕
๔.	หินลูกบาท HIN LUK BAT	๑๑° - ๕๖'.๗	๑๐๒° - ๑๗'.๒
๕.	เกาะรัง KO RANG	๑๑° - ๕๖'.๖	๑๐๒° - ๒๓'.๒
๖.	หินบางเบา HIN BANG BAO	๑๑° - ๓๕'.๘	๑๐๒° - ๓๒'.๐
๗.	เกาะกูด KO KUT	๑๑° - ๓๓'.๖	๑๐๒° - ๓๕'.๗
๘.	หลักเขตแดนไทย-เขมร THAI - CAMBODIA BOUNDARY POST	-	-

(๒) บริเวณที่ ๒

ลำดับที่ REFERENCE NO	ชื่อภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL NAME	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL COORDINATE	
		ละติจูด LAT. N.	ลองจิจูด ตะวันออก LONG. E.
๑.	แหลมใหญ่ LAEM YAI	๑๐° - ๕๓'.๗	๙๙° - ๓๑'.๔
๒.	เกาะรันไก KO RAN KHAI	๑๐° - ๔๗'.๘	๙๙° - ๓๒'.๖
๓.	เกาะรันเป็ด KO RAN PET	๑๐° - ๔๖'.๕	๙๙° - ๓๒'.๒
๔.	เกาะไข KO KHAI	๑๐° - ๔๑'.๘	๙๙° - ๒๔'.๘
๕.	เกาะจรเข้ KO CHORAKHE	๑๐° - ๓๓'.๖	๙๙° - ๒๓'.๒
๖.	หินหลักงำม HIN LAK NGAM	๑๐° - ๓๐'.๐	๙๙° - ๒๕'.๖
๗.	เกาะเต่า KO TAO	๑๐° - ๐๗'.๕	๙๙° - ๕๐'.๗
๘.	หินใบ HIN BAI	๐๙° - ๕๖'.๖	๙๙° - ๕๙'.๗
๙.	เกาะกงธารเสด็จ KO KONG THANSADET	๐๙° - ๔๕'.๘	๑๐๐° - ๐๕'.๗
๑๐.	เกาะพังัน KO PHANGAN	๐๙° - ๔๔'.๐	๑๐๐° - ๐๕'.๒
๑๑.	เกาะกงออก KO KONG OK	๐๙° - ๓๖'.๑	๑๐๐° - ๐๕'.๘

ลำดับที่ REFERENCE NO	ชื่อภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL NAME	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL COORDINATE	
		ละติจูด LAT. N.	ลองจิจูด ตะวันออก LONG. E.
๑๒.	เกาะมัตถ์หลัง KO MAT LANG	๐๙' - ๓๒'.๐	๑๐๐' - ๐๕'.๓
๑๓.	เกาะสมุย KO SAMUI	๐๙' - ๒๘'.๓	๑๐๐' - ๐๕'.๗
๑๔.	หินอ่างวัง HIN ANG WANG	๐๙' - ๒๓'.๔	๑๐๐' - ๐๑'.๘
๑๕.	เกาะราบ KO RAP	๐๙' - ๑๗'.๘	๙๙' - ๕๗'.๘
๑๖.	แหลมหน้าถ้ำ LAEM NA THAM	๐๙' - ๑๒'.๔	๙๙' - ๕๓'.๒

(๓) บริเวณที่ ๓

ลำดับที่ REFERENCE NO	ชื่อภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL NAME	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL COORDINATE	
		ละติจูด LAT. N.	ลองจิจูด ตะวันออก LONG. E.
๑.	เกาะภูเก็ต KO PHUKET	๐๗' - ๔๖'.๕	๙๘' - ๑๗'.๕
๒.	เกาะแก้วน้อย KO KAEU NOI	๐๗' - ๔๓'.๘	๙๘' - ๑๘'.๐
๓.	เกาะฮี KO HI	๐๗' - ๔๔'.๐	๙๘' - ๒๑'.๗
๔.	เกาะไม้ท่อน KO MAI THON	๐๗' - ๔๔'.๘	๙๘' - ๒๘'.๗

(๓) บริเวณที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับที่ REFERENCE NO	ชื่อภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL NAME	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL COORDINATE	
		ละติจูด LAT .N.	ลองจิจูด ตะวันออก LONG.E.
๕.	เกาะไก่อ KO KAI	๐๗° - ๔๔'.๖	๙๙° - ๓๗'.๑
๖.	เกาะบิคะนอก KO BIDA NOK	๐๗° - ๓๙'.๒	๙๙° - ๔๖'.๒
๗.	เกาะหมา KO MA	๐๗° - ๓๖'.๖	๙๙° - ๕๒'.๑
๘.	เกาะลันตาใหญ่ KO LANTA YAI	๐๗° - ๒๗'.๘	๙๙° - ๐๖'.๐
๙.	เกาะไห KO NGAI	๐๗° - ๒๓'.๕	๙๙° - ๑๒'.๑
๑๐.	เกาะกระดาน KO KRADAN	๐๗° - ๑๗'.๗	๙๙° - ๑๕'.๔
๑๑.	เกาะกวาง KO KHWANG	๐๗° - ๑๓'.๓	๙๙° - ๒๑'.๗
๑๒.	เกาะเบ็ง KO BENG	๐๗° - ๐๔'.๓	๙๙° - ๒๙'.๗
๑๓.	หินแบวะ HIN BAEWA	๐๗° - ๐๓'.๗	๙๙° - ๒๔'.๐
๑๔.	เกาะตุล้วยใหญ่ KO TULUI YAI	๐๗° - ๐๐'.๕	๙๙° - ๒๖'.๘
๑๕.	เกาะตาไบ KO TA BAI	๐๖° - ๕๘'.๘	๙๙° - ๒๘'.๗
๑๖.	เกาะอาย่า KO AYAM	๐๖° - ๔๗'.๖	๙๙° - ๓๐'.๑

(๓) บริเวณที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับที่ REFERENCE NO	ชื่อภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL NAME	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ GEOGRAPHICAL COORDINATE	
		ละติจูด LAT. N.	ลองจิจูด LONG. E.
๑๗.	หินออสบอน HIN OSBON	๐๖° - ๓๘'.๘	๙๙° - ๓๒'.๕
๑๘.	เกาะตะรุเตา KO TARUTAO	๐๖° - ๓๐'.๒	๙๙° - ๓๙'.๑
๑๙.	หินใบ HIN BAI	๐๖° - ๓๐'.๐	๙๙° - ๔๒'.๑
๒๐.	เกาะไคใหญ่ KO KOI YAI	๐๖° - ๓๓'.๙	๙๙° - ๕๐'.๗
๒๑.	เกาะลิมา KO LIMA	๐๖° - ๓๒'.๒	๙๙° - ๕๗'.๔
๒๒.	เกาะคูนิง KO KHUNING	๐๖° - ๒๖'.๗	๑๐๐° - ๐๘'.๗
๒๓.	เกาะปรักมานา KO PRASMNA	๐๖° - ๒๕'.๔	๑๐๐° - ๐๕'.๒
๒๔.	พรมแดนไทย - มาเลเซีย THAI - MALAYSIA BOUNDARY	-	-

และน่านน้ำภายในเส้นฐานตรงดังกล่าวข้างต้นเป็นน่านน้ำภายในของประเทศไทยดัง
ปรากฏรายละเอียดในแผนที่ท้ายประกาศนี้
ประเทศไทยได้ยึดถือเช่นนี้ตลอดมาชั่วกาลนานแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓

(ลงนาม) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ประกาศ

กำหนดเขตไหล่ทวีปของประเทศไทยด้านอ่าวไทย

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

เพื่อความมุ่งประสงค์ในการใช้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยในการสำรวจและการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในอ่าวไทย จึงกำหนดให้เขตไหล่ทวีปตามแผนที่และพิคติกภูมิศาสตร์ของแต่ละจุดที่ประกอบเป็นเขตไหล่ทวีปของไทย ซึ่งแนบท้ายประกาศนี้เป็นเขตไหล่ทวีปของประเทศไทยด้านอ่าวไทย

ในการกำหนดเขตไหล่ทวีปนี้ ได้ยึดถือมูลฐานแห่งสิทธิตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือกันทั่วไป และตามอนุสัญญาว่าด้วยไหล่ทวีป ซึ่งกระทำ ณ กรุงเจนีวา ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ค.ศ. ๑๙๕๘ และประเทศไทยได้ให้สัตยาบันไว้ แล้วเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

แผนที่และจุดต่อเนืองที่กำหนดพิคติกภูมิศาสตร์ตามประกาศนี้เพื่อแสดงแนวทั่วไปของเส้นกำหนดไหล่ทวีป สำหรับสิทธิอธิปไตยในส่วนที่เป็นทะเลอาณาเขตซึ่งต่อเนื่องกับทะเลอาณาเขตของประเทศใกล้เคียงอันจะถือเป็นจุดเริ่มของเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปนั้นจะเป็นไปตามที่จะได้ตกลงกัน โดยยึดถือมูลฐานแห่งบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยทะเล อาณาเขตและเขตต่อเนื่อง ซึ่งกระทำ ณ กรุงเจนีวา ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ค.ศ. ๑๙๕๘

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง ให้ผู้มีอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ จดทะเบียนและขออนุญาต

ตามที่กระทรวงเกษตรได้ประกาศให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ทุกจังหวัดมาจดทะเบียนและขออนุญาต ยกเว้น ๓ จังหวัด คือ จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส ตามประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๒ นั้น บัดนี้ เนื่องจากกระทรวงเกษตรได้อนุมัติให้จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส เรียกเก็บเงินอากรการประมงในน่านน้ำเค็มแล้ว จึงเห็นสมควรประกาศให้ผู้ประกอบอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำใน ๓ จังหวัดนี้มาขอจดทะเบียน และรับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวในจังหวัดอื่น ๆ มีการเก็บเงินอากรการประมง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรจึงประกาศให้ผู้ประกอบอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ตามความในมาตรา ๓ ตั้งแต่ข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ทุกจังหวัดที่มีการเก็บเงินอากรการประมง ไปจดทะเบียนขอรับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่คือ

๑. ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำสดหรือเค็ม ด้วยวิธีการขายทอดตลาด ขายเหมา หรือขายส่ง
๒. ผู้ประกอบกิจการโรงเค็มหรือโรงทำปลาเค็ม เพื่อการค้า
๓. ผู้ประกอบกิจการโรงทำน้ำปลา เพื่อการค้า
๔. ผู้ประกอบกิจการโรงทำกะปิ เพื่อการค้า
๕. ผู้ประกอบกิจการโรงนึ่ง หรือย่างสัตว์น้ำ เพื่อการค้า
๖. ผู้ประกอบกิจการโรงทำหอยแห้ง เพื่อการค้า
๗. ผู้ประกอบกิจการโรงทำสัตว์น้ำกระป๋อง

ให้ผู้ประสงค์จะประกอบการค้าหรือเจ้าของกิจการดังกล่าว หรือผู้จัดการ หรือตัวแทนไปยื่นคำขอจดทะเบียนและขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมประมง สำหรับท้องที่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี หรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่สำหรับจังหวัดอื่นๆ และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะประกอบการค้าหรือกิจการดังกล่าวได้

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้ใช้บังคับแล้วให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง ให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจดทะเบียนและขออนุญาต ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒ เสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงนาม) พลเอก จ. นาวีเสถียร

(จิตติ นาวีเสถียร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง ห้ามมิให้ใช้อวนและเครื่องมือบางชนิดทำการประมงในลำคลอง
ลำธาร ลำห้วย ลำกระโดง ลำราง และลำคู หรือ “บ่อหลา”
ซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ สาธารณประโยชน์

ด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า ที่จับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณประโยชน์บาง
แห่งได้แก่ ลำคลอง ลำธาร ลำห้วย ลำกระโดง ลำราง และลำคู หรือ “บ่อหลา” ช่างถนน
ซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำขนาดเล็กมีขอบเขตอันจำกัด และประชาชนทุกคนมีสิทธิทำการประมงได้นั้น
บัดนี้ ปรากฏว่ามีผู้นำเครื่องมือขนาดใหญ่ เช่น อวนและเผือกไปล้อมทำการประมงเพื่อการค้ำกัน
เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง ที่จับสัตว์น้ำดังกล่าวนี้มีอาณาเขต
จำกัด สมควรอนุญาตให้ใช้เฉพาะเครื่องมือขนาดเล็กทำการประมงเพื่อบริโภคสำหรับครอบครัว
และเพื่อป้องกันมิให้พันธุ์สัตว์น้ำถูกทำลายมากเกินไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการ
ประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรประกาศห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงในลำคลอง
ลำธาร ลำห้วย ลำกระโดง ลำรางและลำคู หรือ “บ่อหลา” ซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่
สาธารณประโยชน์ทุกแห่ง ด้วยเครื่องมือทำการประมงต่อไปนี้โดยเด็ดขาด คือ

๑. อวน ข่าย ทุกชนิดและทุกขนาด และเครื่องมือที่มีลักษณะหรือวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน
๒. เผือก หรือเครื่องมือกางกันทุกชนิด
๓. ช้อนทุกชนิดที่มีปากกว้างกว่า ๒ เมตร

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปิดประกาศตามความใน
มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้มีผลใช้บัง-
คับแล้ว ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ เรื่อง ห้ามมิ
ให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับสัตว์น้ำในลำคลองแลลำห้วยซึ่งเป็นที่ยังจับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณประ-
โยชน์เสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๕

(ลงนาม) พลเอก สุรจิต จารุเศรณี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง กำหนดขนาดช่องตาอวนหรือข่ายทำการประมงในทะเลสาบสงขลา

ด้วยกระทรวงเกษตรพิจารณาเห็นว่า เครื่องมืออวนบางชนิดที่ใช้ทำการประมงอยู่ในทะเลสาบท้องที่จังหวัดสงขลาในปัจจุบันนี้ ชาวประมงได้สร้างขึ้นใหม่มีช่องตาเล็กมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือประเภทท่ายซึ่งเรียกกันในท้องที่ว่า “อวนสามคน” มีช่องตาเล็กมากเกินสมควร และเป็นเครื่องมือที่ใช้จับกุ้งโดยเฉพาะ ปรากฏว่าทำการจับได้แต่ลูกกุ้งขนาดเล็ก ซึ่งส่วนมากเป็นพันธุ์กุ้งที่มีค่าทางเศรษฐกิจและเติบโตยังไม่ถึงขนาดเป็นจำนวนมากทุกปี และจำหน่ายได้ในราคาต่ำมาก ทั้งนี้ เป็นผลเสียหายแก่เศรษฐกิจของชาติและเป็นการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ไม่ถูกต้อง กระทรวงเกษตรจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการกำหนดขนาดช่องตาเครื่องมืออวนดังกล่าวเพื่อป้องกันมิให้ลูกกุ้งถูกจับเสียก่อนจะเติบโตได้ขนาดอันสมควร

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรประกาศห้ามมิให้บุคคลใดใช้เครื่องมืออวนหรือข่ายทุกชนิดที่มีขนาดช่องตาเล็กกว่า ๑.๕ เซนติเมตรสี่เหลี่ยม ซึ่งมีใช้เครื่องมือที่พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ใช้กับเครื่องมือประจำที่ ทำการประมงในทะเลสาบภายในเขตท้องที่อำเภอเมืองสงขลา อำเภอหาดใหญ่ และท้องที่อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยเด็ดขาด เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อค้นคว้าและศึกษาทางวิชาการ โดยได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

(ลงนาม) พลเอก สุรจิต จารุเศรณี

(สุรจิต จารุเศรณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดฤดูปลูมไม้ไขและกำหนดชนิด ขนาด และวิธีใช้ เครื่องมือทำการประมง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) (๒) (๔) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ
การประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นสมควรกำหนดฤดูปลูมไม้ไข
ไม้ไขและกำหนดชนิด ขนาด และวิธีใช้เครื่องมือทำการประมงเสียใหม่ เพื่อสงวนพันธุ์สัตว์น้ำจืด
ที่กำลังมีไขและวางไข่เลี้ยงลูกมิให้ถูกคุกทำลายเกินสมควร จึงประกาศกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ฤดูปลูมไม้ไขในน่านน้ำจืดในท้องที่ทุกจังหวัด ให้มีกำหนดตั้งแต่วันที่ ๑๖
พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ของทุกปี

ข้อ ๒. ในฤดูปลูมไม้ไขตามข้อ ๑. ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงด้วยเครื่องมือทำการ
ประมงหรือด้วยวิธีใดๆ ในที่จับสัตว์น้ำจืดในท้องที่ทุกจังหวัดโดยเด็ดขาด เว้นแต่

(ก) ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือทำการประมงตามชนิด ขนาด และวิธีดัง
ต่อไปนี้

๑. เบ็ดทุกชนิด เว้นแต่เบ็ดราว

๒. ตะแกรง สวิง ช้อน ยอ และชนาง ซึ่งมีขนาดปากกว้างไม่เกิน ๒ เมตร

๓. ไซ คุ่ม อีจู้ ลัน โปง และโทง

เครื่องมือดังกล่าวใน ๒. ห้ามมิให้ทำการประมงด้วยวิธีประกาศตั้งแต่สามเครื่องมือขึ้นไป

๔. ทำการประมงในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ

(ข) ทำการประมงเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ หรือรวบรวมลูกสัตว์น้ำหรือสัตว์น้ำ
ในวัยอ่อนเพื่อวัตถุประสงค์ในการเพาะเลี้ยง โดยได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันมีประกาศตามความในมาตรา
๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ
แล้ว ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดฤดูปลูมไม้ไขและกำหนดชนิดและวิธีใช้เครื่องมือ
ทำการประมง ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๒ เสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๐๔

(ลงนาม) พลเอก สุรจิต จารุเสถณี

(สุรจิต จารุเสถณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดฤดูปลาทูมีไข่และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลาทู และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก

ด้วยปรากฏว่าปลาทูเป็นอาหารสำคัญสำหรับประชาชน และได้มีการจับปลาทูเป็นจำนวนมาก ในระหว่างฤดูที่ปลาทูมีไข่และในฤดูที่มีปลาทูขนาดเล็ก ทั้งปรากฏว่าปลาทูขนาดเล็กซึ่งยังไม่ถึงขนาดสืบพันธุ์ ได้ถูกจับขึ้นใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นสมควรควบคุมการทำประมงด้วยเครื่องมือบางชนิด เพื่อให้ปลาทูขนาดเล็กมีโอกาสเจริญเติบโตได้ขนาดพอสมควรก่อนที่จะถูกจับขึ้นใช้ประโยชน์ และเพื่อรวบรวมความรู้และข้อมูลสถิติประกอบการพิจารณาคุ่มครองพันธุ์ปลาทูต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ (๑) (๒) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศห้ามและกำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ฤดูปลาทูมีไข่ให้กำหนดตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๑ มีนาคม ทุกปี

ข้อ ๒. ในฤดูปลาทูมีไข่ ตามข้อ ๑. ห้ามโดยเด็ดขาดมิให้บุคคลใดทำการประมงจับปลาทูในอ่าวไทยด้วยเครื่องมืออวนประเภทล้อมจับมีสายमान และอวนประเภทติดตาทุกชนิด เช่น อวนตังเก อวนลาค อวนตัวหมึง อวนคำหรืออวนฉลอม อวนเจ อวนซั้งหรืออวนล้อมซั้ง อวนลอยตะเกียง อวนตัก อวนชน อวนผ่าซีกและอวนลอย เป็นต้น เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง โดยมีเงื่อนไขกำหนดให้ผู้รับอนุญาตจดแจ้งข้อความ จำนวน ข้อมูลสถิติ ลงในสมุดปูมจับปลาและปฏิบัติการใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตดังกล่าวแล้ว

ข้อ ๓. ห้ามโดยเด็ดขาดมิให้บุคคลใดใช้เครื่องมืออวนประเภทล้อมจับมีสายमान เช่น อวนตังเก อวนลาค อวนตัวหมึง อวนคำหรืออวนฉลอม อวนเจ อวนซั้งหรืออวนล้อมซั้ง และอวนลอยตะเกียง เป็นต้น ทำการจับปลาทูในอ่าวไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เดือนเมษายนถึงวันที่ ๑๔ เดือนกรกฎาคม ทุกปี

ข้อ ๔. ห้ามโดยเด็ดขาดมิให้บุคคลใดใช้เครื่องมืออวนประเภทติดตา เช่น อวนตัก อวนชน อวนผ่าซีก และอวนลอย เป็นต้น ทำการจับปลาทูในอ่าวไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เดือนเมษายนถึงวันที่ ๑๔ เดือนกรกฎาคม ทุกปี เว้นแต่

- (ก) อวนประเภทคัตตานั้นมีขนาดตาอวน ๔๗ มิลลิเมตร (๔.๗ เซนติเมตร) หรือ
โตกว่า โดยวัดจากกึ่งกลางเงื่อนถึงกึ่งกลางเงื่อน เมื่อตาอวนเหยียดตรง และ
- (ข) ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง โดยมีเงื่อนไขกำหนดให้ผู้รับ
อนุญาตจกแจ้งข้อความ จำนวน ข้อมูลสถิติ ลงในสมุดปูมจับปลา และ
ปฏิบัติการใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตดังกล่าวแล้ว หรือ
- (ค) ผู้ที่ใช้เครื่องมือประเภตาอวนคัตตาดังกล่าวในข้อ ๔. (ก) และได้รับหนังสือ
อนุญาตแล้วตาม ข้อ ๒.

ข้อ ๕. อวนโป๊ะไม่ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ต้องห้ามตามประกาศนี้

ข้อ ๖. ถ้าผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งระบุไว้ในหนังสืออนุญาตตามข้อ ๒.
หรือ ข้อ ๔. หรือจกแจ้งข้อความ จำนวน ข้อมูลสถิติ ไม่ตรงตามที่รู้เห็นจริง หรือมีเหตุอัน
ควรสงสัยว่าไม่ตรงตามที่รู้เห็นจริง ให้อธิบดีกรมประมงมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตได้
ทันที และนับแต่วันที่อธิบดีกรมประมงมีคำสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตดังกล่าวแล้ว ห้ามมิให้ผู้ถูก
สั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตใช้เครื่องมือดังกล่าว ในข้อ ๒. หรือ ข้อ ๔. ทำการจับปลาทุกต่อไป ผู้
รับอนุญาตจะต้องส่งหนังสืออนุญาตและสมุดปูมจับปลาคืนเจ้าหน้าที่กรมประมงภายในเวลาที่กำหนด
ไว้ในคำสั่งเพิกถอนนั้น

ข้อ ๗. อธิบดีกรมประมงอาจไม่ออกหนังสืออนุญาตตาม ข้อ ๒. หรือ ข้อ ๔. ในปี
ต่อ ๆ ไป ให้ผู้ถูกสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตตามที่กล่าวใน ข้อ ๖. ก็ได้

ข้อ ๘. ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตใช้เครื่องมือทำการจับปลาในอ่าวไทยตามข้อ ๒.
หรือ ข้อ ๔. แห่งประกาศนี้ ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบและระเบียบที่กรมประมงกำหนด

ข้อ ๙. ให้อธิบดีกรมประมงมีอำนาจวางระเบียบการขออนุญาต แบบหนังสืออนุญาต
และเงื่อนไข แบบสมุดปูมจับปลา กำหนดเวลา และวิธีส่งคืนสมุดปูมจับปลา หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง
ของสมุดปูมจับปลา และกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้ได้ตามที่เห็นสมควร
ถ้าอธิบดีกรมประมงเห็นว่าในปีใดมีผู้ขออนุญาตตามข้อ ๒. และ ข้อ ๔. แห่งประกาศนี้มากเกินไป
อาจเป็นเหตุให้ปริมาณพันธุ์ปลาลดลง จึงงดการอนุญาตเสียทั้งหมดก็ได้ หรือจะจำกัดจำนวน
ที่จะอนุญาตในปีหนึ่งปีใดก็ได้

ข้อ ๑๐. การทำการประมงโดยเจ้าหน้าที่วิชาการของกรมประมงเพื่อการทดลองและค้น
คว้าในทางวิชาการ ไม่ต้องห้ามตามประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปีตประกาศเป็นต้นไปและเมื่อประกาศนี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๐๕ เรื่อง กำหนดฤดูปลาทูมีไข่และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลาทูและกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทูขนาดเล็กเสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘

(ลงนาม) ทวีช กลิ่นประทุม

(นายทวีช กลิ่นประทุม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961134287

ประกาศกระทรวงเกษตรราชการ

เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือ “อวนลอย” หรือ “ข่ายลอย” ทำการประมงใน
ลำแม่น้ำเจ้าพระยา ในท้องที่จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดพระนคร
และ จังหวัดธนบุรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการห้ามโดยเด็ดขาดมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมือซึ่งเรียกว่า “อวน
ลอย” หรือ “ข่ายลอย” ทำการประมงในลำแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายนถึงสิ้นเดือน
กุมภาพันธ์ ทุก ๆ ปี ภายในเขตซึ่งได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ คือ

ตั้งแต่เขตริมค้ำเหนือที่สุดของแนวบ่อมพระจุลจอมเกล้า ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของ
ลำแม่น้ำเจ้าพระยา ตัดตรงข้ามไปยังฝั่งเหนือของปากคลองแหลมลำพู ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออก
ของลำแม่น้ำเจ้าพระยา โดยเลียบบึงทั้งสองฝั่งของลำแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นไปทางทิศเหนือ ในเขตท้องที่
จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดพระนคร และ จังหวัดธนบุรี จนจดเขตพรมแดนจังหวัดพระนคร
จังหวัดธนบุรี และเขตจังหวัดธนบุรี-จังหวัดนนทบุรี

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรราชการ ฉบับลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑ และ
ให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๑

(ลงนาม) พ.อ. น้อม เกตุญาติ

ลงนามแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการ

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากทำการประมง ในท้องที่จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

ด้วยปรากฏว่า มีผู้ใช้เครื่องมืออวนลากทำการจับปลาในแหล่งและฤดูวางไข่ของปลา
เป็นจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นสมควรควบคุมมิให้ใช้เครื่องมืออวนลากทำการ
ประมงในท้องที่บางแห่ง ซึ่งเป็นแหล่งปลาทูวางไข่ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ชลสมบัติได้ผลดียิ่งขึ้น
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศห้ามโดยเด็ดขาดมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมือ
อวนลากทุกประเภทและทุกขนาดที่ใช้กับเรือยนต์ ทำการประมงในทะเลอ่าวไทย ในเวลากลางวัน
ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึง ๓๑ มีนาคม ของทุกปี
ภายในพื้นที่ของเส้นล้อมรอบ ตั้งแต่ปลายแหลมเขาม่องไล่ ณ จุดเส้นแลตจิจูด ๑๑° ๔๙' ๔๐" เหนือ
ตัดกับเส้นลองจิจูด ๙๙° ๕๐' ๐๐" ตะวันออก ท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตัดตรงไปทางทิศ
ตะวันออกถึงจุดเส้นแลตจิจูด ๑๑° ๔๙' ๔๐" เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด ๑๐๐° ๓๐' ๐๐" ตะวันออก
แล้วตัดตรงไปทางทิศใต้ ถึงจุดเส้นแลตจิจูด ๐๙° ๒๗' ๕๐" เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด ๑๐๐° ๓๐'
๐๐" ตะวันออก แล้วตัดตรงไปทางทิศตะวันตกถึงปลายแหลมนั้น ของเกาะสมุย ท้องที่จังหวัด
สุราษฎร์ธานี แล้วตัดตรงผ่านเกาะราบไปยังแหลมหน้าถ้ำ ณ จุดเส้นแลตจิจูด ๐๙° ๑๒' ๒๐" เหนือ
ตัดกับเส้นลองจิจูด ๙๙° ๕๓' ๑๐" ตะวันออก ท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังปรากฏในแผนที่
ท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศตามความ
ในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้มีผลบังคับ
แล้วให้ยกเลิกประกาศอื่นเฉพาะส่วนที่มีข้อความขัดแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

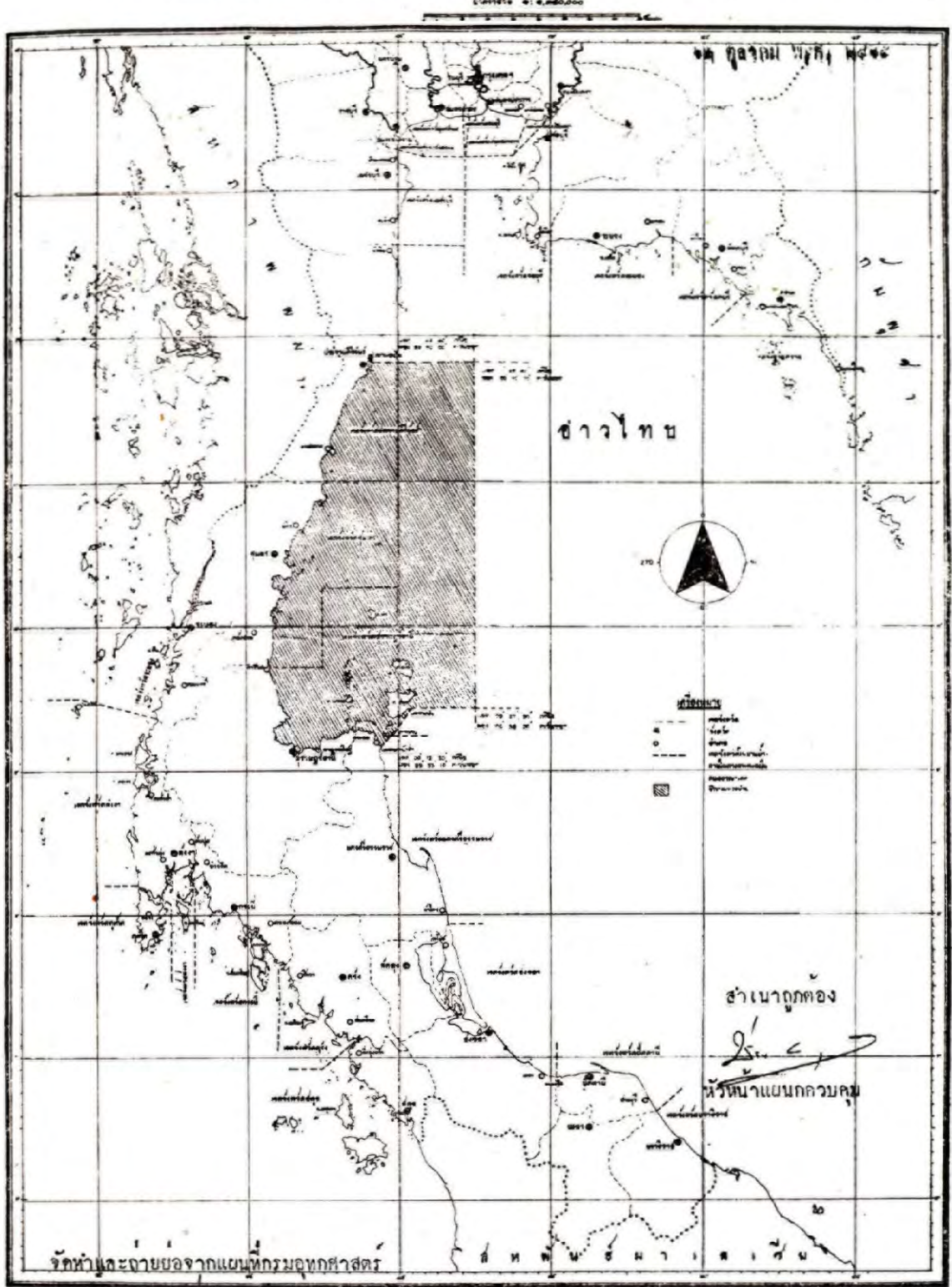
(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนที่แนบท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากทำการประมงฯ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

หัวหน้าแผนกควบคุม

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ห้ามใช้อวนทุกชนิดหรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน
ทำการประมงในหนอง บึงและอ่างเก็บน้ำทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ได้มีผู้นำเครื่องมืออวนซึ่งมีขนาด
ช่องตาเล็ก เข้าไปทำการประมงในอ่างเก็บน้ำ เป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรงสมควรห้าม
มิให้ใช้เครื่องมือดังกล่าวทำการประมง เพื่อป้องกันมิให้ทรัพยากรสัตว์น้ำถูกทำลายเกินสมควร และ
เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำได้ทั่วกันและยั่งยืนถาวรตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงเกษตรราชการ เรื่อง ห้ามใช้อวนทุกชนิด หรือเครื่อง
มือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกับอวนทำการประมงใน “หนอง” หรือ “บึง” ซึ่งเป็นที่
จับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณประโยชน์ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๔๙๐

(๒) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องห้ามใช้อวนและข่าย หรือ
เครื่องมือที่มีลักษณะ และวิธีการใช้คล้ายคลึงกันทำการประมงในอ่างเก็บน้ำทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑

ข้อ ๒. ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมืออวนทุกชนิด เช่น อวนล้อมจับ อวนลาก อวน
รุน เป็นต้น หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน ทำการประมงในหนอง บึง
และอ่างเก็บน้ำทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร

ข้อ ๓. ประกาศฉบับนี้มีให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการทค-
ลองกันควาในทางวิชาการ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง

ประกาศฉบับนี้มีให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปิดประกาศตามความ
ในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือโพงพาง ร้วโซฆาน หรือคันซู้ร้วโซฆาน ลี หรือ
เครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน ทำการประมง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๑)

โดยที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันยังมีผู้นำเครื่องมือโพงพาง ร้วโซฆานหรือคันซู้ร้วโซฆาน เครื่องมือลี หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการคล้ายคลึงกันกับเครื่องมือดังกล่าวทำการประมงในแม่น้ำลำคลอง หนองบึง รวมทั้งในอ่าวทะเล โดยมีได้รับอนุญาตจำนวนมาก อันเป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง กิดขวางการสัญจรทางน้ำ และทำให้ร่องน้ำทางเดินเรือตันเซิน เพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีดังกล่าวและเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำโดยทั่วกันและยั่งยืนถาวรตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

๑. ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมือโพงพาง ร้วโซฆานหรือคันซู้ร้วโซฆาน เครื่องมือลี หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการคล้ายคลึงกันทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร

๒. ประกาศฉบับนี้มีให้ใช้บังคับแก่ผู้ทำการประมง ซึ่งได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

๓. ประกาศฉบับนี้มีให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการทดลองค้นคว้าในทางวิชาการ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันเปิดประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑

(ลงนาม) ป. วรรณสูต

(นายปรีดา วรรณสูต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดห้ามทำการประมงในบริเวณรอบ ๆ เกาะเต่าและเกาะหางเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาเห็นว่าทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลบริเวณรอบ ๆ เกาะเต่าและเกาะหางเต่า ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอเกาะพะงัน อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งที่มีปะการังหลายชนิด อีกทั้งปลาและสัตว์ทะเลอื่น ๆ นับเป็นที่ที่สวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งในทะเลอ่าวไทย ในปัจจุบันปรากฏว่ามีผู้ใช้เครื่องมือบางชนิดทำการประมงเป็นเหตุให้ทำลายแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ ปะการัง เสียหายเป็นอันมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเห็นควรอนุรักษ์ทรัพยากรการประมงในทะเลบริเวณดังกล่าว เพื่อรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ บริเวณเกาะเต่าให้คงสภาพดีตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) (๔) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศห้ามไว้ดังต่อไปนี้

๑. ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำการประมงปะการัง หรือหินปะการังทุกชนิดทุกขนาดในบริเวณรอบ ๆ เกาะเต่าและเกาะหางเต่า ภายในระยะ ๓,๐๐๐ เมตร นับจากขอบน้ำตามแนวชายฝั่งขณะทำการประมง ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใด ๆ โดยเด็ดขาด

๒. ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงทุกชนิดและทุกขนาดในบริเวณรอบ ๆ เกาะเต่าและเกาะหางเต่า ภายในระยะ ๓,๐๐๐ เมตร นับจากขอบน้ำตามแนวชายฝั่งขณะทำการประมง เว้นแต่การทำการประมงด้วยเครื่องมือเบ็ดราวหรืออวนลอย หรือลอบทะเล

ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการและได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ให้ใช้ประกาศฉบับนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ปิดประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกประกาศอื่นที่มีข้อความขัดแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๑๔

(ลงนาม) ทวีช กลิ่นประทุม

(นายทวีช กลิ่นประทุม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตร ฯ

เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุน ที่ใช้กับเรือยนต์ทำการประมง

เนื่องจากชายฝั่งทะเล เป็นแหล่งอาศัยเลี้ยงตัวของสัตว์น้ำในวัยอ่อน และเป็นแหล่งวางไข่ของสัตว์น้ำ ชาวประมงได้อาศัยเครื่องมือเคลื่อนที่ขนาดเล็กโดยใช้แรงคนและเครื่องมือประจำที่ ทำการประมงประกอบอาชีพกันมาช้านาน บัดนี้ปรากฏว่า ได้มีผู้นำเครื่องมืออวนลากชนิดมีถูงซึ่งใช้เรือยนต์ เข้าไปทำการประมงเป็นจำนวนมาก ทำให้สัตว์น้ำในวัยอ่อนซึ่งส่วนมากเป็นสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ และไข่ของสัตว์น้ำในบริเวณน้ำตื้นชายฝั่งถูกจับและถูกทำลายเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังปรากฏว่า ผู้ใช้เรือยนต์อวนลากเหล่านั้นรุกล้ำเข้าไปทำการประมงในบริเวณที่ตั้งเครื่องมือประจำที่ของชาวประมงอื่น ๆ ทำความเสียหายให้แก่ผู้รับอนุญาตเครื่องมือประจำที่ และก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทระหว่างชาวประมงด้วยกันอยู่เสมอ ดังนั้น เพื่อสงวนพันธุ์สัตว์น้ำในวัยอ่อนและไข่ของสัตว์น้ำ มิให้ถูกจับและถูกทำลายมากเกินไป และเพื่อระงับกรณีพิพาทระหว่างชาวประมงด้วยกัน กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรกำหนดเขตห้ามการใช้เครื่องมืออวนลากซึ่งใช้กับเรือยนต์ ทำการประมงในบริเวณน้ำตื้นชายฝั่งทะเล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร จึงประกาศกำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมืออวนลากชนิดมีถูง และเครื่องมืออวนรุน ละเอียด ชิบ หรือรุนกึ่งรุนเคย หรืออวนถูงทุกชนิดและทุกขนาด ที่ใช้เรือยนต์ทุกชนิดทำการประมงไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ภายในเขตระยะ ๓,๐๐๐ เมตร (๗๕ เส้น) นับจากขอบน้ำตามแนวชายฝั่งขณะทำการประมง และภายในรัศมี ๔๐๐ เมตร (๑๐ เส้น) นับออกไปจากอาณาเขตที่ตั้งเครื่องมือประจำที่ทุกชนิด ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงในทะเลหรืออ่าวในท้องที่จังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด โดยเด็ดขาด เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนทำการประมง ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ และประกาศผู้ว่าราชการ

จังหวัดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรซึ่งขัดแย้งกับประกาศนี้ ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ใช้
บังคับ

ข้อ ๓. ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศตามความใน
มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๕

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*
(นายปรีดา กรรณสูต)
ปลัดกระทรวงเกษตร

ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ฯ

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือบางชนิดทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และอ่างเก็บน้ำ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่สมควรดำเนินการคุ้มครองป้องกันมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิด ซึ่งมีลักษณะและวิธีการอันเป็นอันตราย และทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรงเกินสมควรทำการประมงในแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำที่มีขอบเขตจำกัด และในแม่น้ำ ลำคลอง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนใช้กับเรือยนต์ทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๑๕ และประกาศอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน

ข้อ ๒. ห้ามมิให้ใช้อวนลาก อวนรุน ตะวง ชิบ รุนกึ่ง รุนเคย อวนถุง ช้อนต่างๆ หรือเครื่องมืออื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะและวิธีการคล้ายคลึงกัน ทำการประมงประกอบกับใช้เรือยนต์ติดตั้งเครื่องมือดังกล่าว ในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และอ่างเก็บน้ำทุกแห่ง โดยเด็ดขาด เว้นแต่การใช้เครื่องมือดังกล่าวโดยพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำการประมง และค้นคว้าในทางวิชาการ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันที่ประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนที่ใช้กับเรือยนต์ ทำการประมงในทะเลสาบ จังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง

ด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า ในทะเลสาบสงขลาตั้งแต่ปากอ่าวทะเลสาบซึ่งติดกับทะเลนอก ท้องที่จังหวัดสงขลา ตลอดจนเข้าไปตอนในรวมทั้งทะเลน้อย ซึ่งอยู่ภายในเขตท้องที่จังหวัดพัทลุง เป็นแหล่งที่อาศัยเลี้ยงตัวของสัตว์น้ำที่มีค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด แต่ในบัจจุบันนี้ปรากฏว่า มีผู้ใช้เครื่องมือทำการประมงซึ่งเป็นอันตรายร้ายแรงแก่พันธุ์สัตว์น้ำในทะเลสาบกระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรดำเนินการอนุรักษ์ เพื่อประชาชนจะได้ใช้ชลสมบัติในทะเลสาบแห่งนี้ได้ทั่วกันและยั่งยืนถาวรตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ประกาศห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมืออวนลากชนิดที่มีอวนรุน ละวะ ชิบ รุนกึ่ง รุนเคย หรืออวนอื่นๆ ซึ่งมีลักษณะและวิธีการเช่นเดียวกัน ที่ใช้เรือยนต์หรือเครื่องยนต์ประกอบในการทำการประมง ในทะเลสาบสงขลาทั้งหมดรวมทั้งตลอดถึงทะเลสาบตอนในและทะเลน้อย ซึ่งอยู่ภายในท้องที่จังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุงโดยเด็ดขาด เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการทดลองและค้นคว้าในทางวิชาการ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้มีผลบังคับแล้ว ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดห้ามใช้อวนลากมีอวนทำการประมงในทะเลสาบจังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ และประกาศของผู้ว่าราชการจังหวัดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ซึ่งขัดแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(ลงนาม) *ป. วรรณสุต*

(นายปรีดา วรรณสุต)

ปลัดกระทรวงเกษตร

ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมือคราดที่ใช้กับรถยนต์
ทำการประมงหอยชนิดสองฝา

ด้วยปรากฏว่ามีผู้ใช้เครื่องมือคราดประกอบด้วยรถยนต์ทำการประมงหอยชนิดสองฝาหลายชนิด เป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำประเภทนกกินสมควร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นสมควรกำหนดมาตรการคุ้มครองป้องกัน เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ทรัพยากรดังกล่าวยั่งยืนถาวรตลอดไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือคราดหอยหรือเครื่องมืออื่นที่มีลักษณะหรือวิธีการคล้ายคลึงกันทุกชนิด และทุกขนาดที่ใช้กับรถยนต์ทุกชนิด ทำการประมงไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ภายในเขตระยะ ๓,๐๐๐ เมตรนับจากขอบน้ำตามแนวชายฝั่งทะเลและทำการประมงในท้องที่จังหวัดชายทะเลทุกจังหวัดโดยเด็ดขาด เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปิดประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๗

(ลงพระนาม) **จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์**
(หม่อมเจ้า **จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์**)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามมิให้ใช้เครื่องมืออวนรังและฝื่อกรังทำการประมง

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเห็นว่า เครื่องมืออวนรังและฝื่อกรังที่ใช้ทำการประมงอยู่ในปัจจุบัน เป็นเครื่องมือทำลายพันธุ์สัตว์น้ำวัยอ่อนอย่างร้ายแรง จึงเห็นสมควรประกาศห้ามใช้เครื่องมืออวนรังและฝื่อกรังในน่านน้ำจืดและน่านน้ำเค็มโดยเด็ดขาด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงประกาศห้ามไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงด้วยเครื่องมืออวนรังและฝื่อกรัง ในเขตน่านน้ำจืดและน่านน้ำเค็มทั่วราชอาณาจักรโดยเด็ดขาด เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีการประมงเป็นหนังสือ

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรธิการ เรื่อง กำหนดขนาดช่องตาเครื่องมืออวนรังและฝื่อกรัง ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ และข้อความในประกาศอื่นซึ่งขัดแย้งกับประกาศฉบับนี้ ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

(ลงนาม) เถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์

(นายเถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมือคราดที่ใช้กับเรือกดทำการประมง
หอยชนิดสองฝา ในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า อ่าวไทยซึ่งอยู่ภายในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร เขตตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลโคกขาม และตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร เป็นแหล่งที่อาศัยเลี้ยงตัวของหอยชนิดสองฝาลหลายชนิด ซึ่งประชาชนผู้มีอาชีพเก็บหอยลายได้อาศัยทำการประมงอยู่เป็นประจำวัน แต่ในปัจจุบันปรากฏว่ามีผู้ใช้เครื่องมือคราดประกอบด้วยเรือกดทำการประมงหอยชนิดสองฝา เป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำประเภทนี้เกินสมควร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นสมควรกำหนดมาตรการคุ้มครองป้องกัน เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ทรัพยากรในทะเลแห่งนี้ ได้ทั่วกันและยั่งยืนถาวรตลอดไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศห้ามโดยเด็ดขาดมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมือคราดหอยหรือเครื่องมืออื่นที่มีลักษณะหรือวิธีการคล้ายคลึงกันทุกชนิดและทุกขนาดที่ใช้กับเรือกดทุกชนิดทำการประมงหอยชนิดสองฝาไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ภายในพื้นที่ของเส้นล้อมรอบตั้งแต่ปากคลองเสารัง เขตตำบลพันท้ายนรสิงห์ ณ จุดเส้นละติจูด $๑๓^{\circ} - ๒๔' - ๒๔''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $๑๐๐^{\circ} - ๒๔' - ๔๐''$ ตะวันออก ท้องที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ตัดตรงไปทางทิศใต้เป็นระยะ ๘ กิโลเมตร ถึงจุดเส้นละติจูด $๑๓^{\circ} - ๒๕' - ๐๐''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $๑๐๐^{\circ} - ๒๔' - ๔๐''$ ตะวันออก แล้วตัดตรงไปทางทิศตะวันตกถึงจุดเส้นละติจูด $๑๓^{\circ} - ๒๓' - ๒๕''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $๑๐๐^{\circ} - ๑๓' - ๒๐''$ ตะวันออก แล้วตัดตรงไปทางทิศเหนือเป็นระยะ ๘ กิโลเมตร ถึงปากคลองบางกระเจ้า เขตตำบลบางหญ้าแพรก ณ จุดเส้นละติจูด $๑๓^{\circ} - ๒๗' - ๕๐''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $๑๐๐^{\circ} - ๒๓' - ๒๕''$ ตะวันออก ท้องที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ดังปรากฏในแผนที่ท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศตามความใน
มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้มีผลบังคับ
แล้ว ให้ยกเลิกประกาศอื่นเฉพาะส่วนที่มีข้อความขัดแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

(ลงชื่อ) ทวิช กลิ่นประทุม

(นายทวิช กลิ่นประทุม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้อวนลากมีถูงและอวนรุนทำการประมง ในท้องที่จังหวัดชลบุรี

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ทะเลอ่าวไทย ท้องที่จังหวัดชลบุรี มีเกาะต่างๆ อยู่มาก บริเวณดังกล่าวจึงเป็นแหล่งอาศัยหลบคลื่นลมและเลี้ยงตัวเพื่อการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำในวัยอ่อน แต่ปัจจุบันปรากฏว่า ได้มีชาวประมงใช้เครื่องมืออวนลากมีถูงและอวนรุนเข้าไปทำการประมงบริเวณนั้นเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรสงวนพันธุ์สัตว์น้ำมิให้ถูกจับและถูกทำลายเกินสมควร เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากชลสมบัติได้ผลดียิ่งขึ้นและยั่งยืนถาวรตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมืออวนลากมีถูง อวนรุน ตะวงะ ชิบ รุนกึ่งรุนเคย หรืออวนถูงทุกชนิด และทุกขนาดที่ใช้กับเรือยนต์ทำการประมงไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ โดยเด็ดขาด ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ถึงสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปีภายในเส้นล้อมรอบตั้งแต่เกาะลอยท้องที่อำเภอศรีราชา ลากเส้นตรงไปยังหินสำปะยื้อ เกาะเหลื่อม เกาะมารวิชัย เกาะรัน ท้ายเกาะคราม ท้ายเกาะจวง ท้ายเกาะจาน เกาะนางเกลือ เกาะแรต ถึงกระโจมไฟ ช่องแสมสาร ท้องที่อำเภอสัตหีบ ดังปรากฏในแผนที่ท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปีคประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้มีผลบังคับแล้ว ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้อวนลากมีถูงและอวนรุนทำการประมง ในท้องที่จังหวัดชลบุรี ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศอื่นเฉพาะส่วนที่มีข้อความขัดแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงนาม) ทวิช กลิ่นประทุม

(นายทวิช กลิ่นประทุม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ห้ามมิให้บุคคลใดทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำอ่าวสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๗ กำหนดบริเวณท้องทะเลอ่าวไทย ท้องที่จังหวัดชลบุรี เป็นบริเวณที่ห้าม งม ค้นหา โบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ตามความหมายของพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และกรมศิลปากรจะงมเอาศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ และกู้เรือโบราณ เพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาของชาติในโอกาสต่อไป กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นสมควรกำหนดมาตรการคุ้มครองป้องกันมิให้ชาวเรือโบราณและโบราณวัตถุมีค่าที่จมอยู่ในบริเวณดังกล่าว เกิดการเสียหายจากการทำการประมง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศห้ามโดยเด็ดขาดมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำการประมงด้วย เครื่องมือทุกชนิดและทุกขนาด ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ภายในพื้นที่ทะเลอ่าวสัตหีบ อ่าวเกาะสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งล้อมรอบด้วยเส้นละติจูด $๑๒^{\circ} - ๓๖' - ๐๐''$ ถึง $๑๒^{\circ} - ๓๙' - ๐๐''$ เหนือ และเส้นลองจิจูด ที่ $๑๐๐^{\circ} - ๔๑' - ๐๐''$ ถึง $๑๐๐^{\circ} - ๔๔' - ๐๐''$ ตะวันออก ดังปรากฏในแผนที่ท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับตั้งแต่วันเปิดประกาศ ตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้มีผลบังคับแล้ว ให้ยกเลิกประกาศอื่นเฉพาะส่วนที่มีข้อความขัดแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

(ลงนาม) ทวีช กลิ่นประทุม

(นายทวีช กลิ่นประทุม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมือโพงพางทำการประมงในทะเลสาบสงขลา จังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ในทะเลสาบสงขลา ตั้งแต่ปากทางติดต่อทะเลสาบสงขลาบ้านนอก บริเวณปากอระ อ่าบละชะแล้ อำเภอเมืองสงขลา ตลอดเข้าไปบ้านในเขตท้องที่อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง เป็นแหล่งอาศัยเลี้ยงตัวของสัตว์น้ำในวัยอ่อนที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด แต่ในปัจจุบันปรากฏว่า มีผู้ใช้เครื่องมือโพงพางทำการประมงกันมาก อันเป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นสมควรดำเนินการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อให้ชลสมบัติในทะเลสาบแห่งนี้ได้คงอยู่ในสภาพถาวร และอำนวยประโยชน์แก่ราษฎรตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมือโพงพาง หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการคล้ายคลึงกันทุกชนิดและทุกขนาด ทำการประมง ไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ โดยเด็ดขาด ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคมของทุกปีในทะเลสาบสงขลา ตามบริเวณดังต่อไปนี้

๑. ที่จับสัตว์น้ำ ตั้งแต่ปากทางติดต่อทะเลสาบสงขลาบ้านนอก บริเวณปากอระ อ่าบละชะแล้ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เลี้ยวไปทางบ้านทึบตะวันออกเกาะนางคำ ความกว้างเต็มลำน้ำรวมทั้งทะเลหลวง ตลอดเข้าไปถึงบริเวณระหว่างบ้านเหนือสุขของเกาะนางคำ ท้องที่อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง กับฝั่งตรงข้าม ตรงปากคลองช่องไทร ท้องที่อำเภอสทิงพระจังหวัดสงขลา
๒. ที่จับสัตว์น้ำคลองหลวง (บ้านทึบใต้และทิศตะวันตกของเกาะนางคำ) ตั้งแต่แยกจากทะเลหลวง ความกว้างเต็มลำน้ำตลอดเข้าไปถึงหน้าท่าว่าการอำเภอปากพะยูน ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
๓. ที่จับสัตว์น้ำลำคลองบางพลอง (ด้านทิศตะวันตกเกาะนางคำ ด้านทิศตะวันออกเกาะนก) ความกว้างเต็มลำน้ำ แยกจากคลองหลวงตลอดเข้าไปถึงปากคลองบางพลองและคัดตรงไปถึงฝั่งของเกาะหมาก ท้องที่อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

๔. ที่จับสัตว์น้ำลำคลองรามสูร ตั้งแต่ทางแยกคลองหลวง ความกว้างเต็มลำน้ำรวม
ถึงทะเลเหวน ตลอดจนเข้าไปถึงปากคลองรามสูร ท้องที่อำเภอปากพูน จังหวัดพัทลุง
ปรากฏตามแผนที่สังเขปแนบท้ายประกาศฉบับนี้
เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการทดลองและค้นคว้าในทางวิชาการและ
ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ
ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันบีคประกาศตามความ
ในมาตรา ๖๐ แห่ง พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงนาม) *ดาบชัย อัครราช*

(นายดาบชัย อัครราช)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนที่สังเขป แผนที่ประเทศไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๗

หมายเหตุ

บริเวณที่ห้ามมิให้ทำการประมงด้วยเครื่องมือโพงพาน

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนล้อมจับทำการประมงในทะเลสาบ จังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ในทะเลสาบสงขลา ตั้งแต่ปากอ่าวทะเลสาบ ซึ่งติดต่อกับทะเลนอก ท้องที่จังหวัดสงขลา ตลอดจนเข้าไปในดอนในรวมทั้งทะเลน้อย ซึ่งอยู่ภายในเขตท้องที่จังหวัดพัทลุง เป็นแหล่งอาศัยเลี้ยงตัวของสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด แต่ในบัจจุบันปรากฏว่า มีผู้ใช้เครื่องมืออวนล้อมจับทำการประมงซึ่งเป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำในวัยอ่อน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นสมควรดำเนินการอนุรักษ์ เพื่อจะได้ใช้ผลสมมติในทะเลสาบแห่งนี้โดยทั่วกันและยั่งยืนถาวรตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมืออวนประเภทล้อมจับ หรืออวนอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะและวิธีการเช่นเดียวกันทุกชนิดและทุกขนาดทำการประมงในทะเลสาบสงขลาทั้งหมด รวมตลอดถึงทะเลสาบดอนในและทะเลน้อย ซึ่งอยู่ภายในท้องที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุงโดยเด็ดขาด เว้นแต่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการทดลองและค้นคว้าในทางวิชาการ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงเป็นหนังสือ

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ ตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงนาม) *ดาบชัย อัครราช*

(นายดาบชัย อัครราช)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรธิการ
เรื่อง ห้ามมิให้ทำการประมงเต่าทะเลและกระทะเลทุกชนิด
รวมทั้งไข่ของสัตว์น้ำดังกล่าวแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๗) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

ข้อ ๑. ห้ามมิให้บุคคลใดจับ ตัก ล่อ ทำอันตรายหรือฆ่า เต่าทะเล และกระทะเล
ทุกชนิดโดยเด็ดขาด แม้เต่าหรือกระนั้นจะคึก หรือถูกจับขึ้นมาด้วยเครื่องมือใด ๆ ก็ตามให้ปล่อย
ลงทะเลไปทันที

ข้อ ๒. ห้ามมิให้บุคคลใดเก็บ หรือทำอันตรายไข่เต่าและไข่กระทะเลทุกชนิดในภาค
ทุกแห่ง เว้นแต่ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๕๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๐

(ลงชื่อ) จรูญ สืบแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

ประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง ห้ามมิให้ทำการประมงปลาพวย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๗) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรประกาศห้ามมิให้บุคคลใด จับ ตัก ล่อ ทำอันตรายหรือฆ่าปลาพวยหรือหมูน้ําโดยเด็ดขาด แม้ปลาพวยหรือหมูน้ําจะคึกหรือถูกจับขึ้นมาด้วยเครื่องมือใดๆ หรือด้วยประการใดๆก็ตาม ให้ปล่อยลงน้ำไปทันที

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๔

(ลงนาม) พลเอกสุรจิต จารุเศรณี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดมิให้ทำการประมงสัตว์น้ำชนิดหนึ่งชนิดใดโดยเด็ดขาด

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ทะเลอันอ่าวไทย และทะเลฝั่งมหาสมุทรอินเดีย เป็นแหล่งที่มีปะการังหรือหินปะการังหลายชนิด และปัจจุบันนี้ปรากฏว่า มีผู้ใช้เครื่องมือบางชนิดทำการประมงปะการังหรือหินปะการังอันเป็นเหตุทำให้ปะการังหรือหินปะการังเสียหายเป็นอันมาก สมควรอนุรักษ์ปะการังหรือหินปะการังซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าส่วนหนึ่งของประเทศให้คงมีสภาพดีตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๗) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ห้ามมิให้บุคคลใดทำการประมงปะการังหรือหินปะการังทุกชนิด และทุกขนาดไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ในทะเลหรืออ่าวในท้องที่จังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด เว้นแต่ทำการประมงปะการัง หรือหินปะการังเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปิดประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกข้อ ๑ แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดห้ามทำการประมงในบริเวณรอบ ๆ เกาะเต่าและเกาะหางเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๙

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๑

(ลงนาม) *ปรีดา วรรณสุต*

(นายปรีดา วรรณสุต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง ยกเว้นการเก็บเงินอากรค่าที่อนุญาตในการทำนาถ้ำ

ด้วยเนื่องจากกระทรวงเกษตรมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ราษฎรในท้องที่จังหวัดชายทะเล
ทำนาถ้ำให้แพร่หลายเป็นอาชีพที่มั่นคงต่อไป ปรากฏว่า ราษฎรผู้ทำนาถ้ำส่วนมากเป็นผู้มีฐานะยาก
จน การที่จะต้องเสียเงินอากรค่าที่อนุญาตปล่อยสัตว์น้ำในการทำนาถ้ำอีกจึงเป็นการเพิ่มภาระให้แก่
ราษฎรผู้ทำนาถ้ำยิ่งขึ้น กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรยกเว้นการเก็บเงินอากรค่าที่อนุญาตปล่อย
สัตว์น้ำในการทำนาถ้ำในท้องที่จังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรประกอบอาชีพการ
ทำนาถ้ำมากขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง
พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรประกาศยกเว้นการเก็บเงินอากรค่าที่อนุญาตปล่อยสัตว์
น้ำในนาถ้ำ ในท้องที่จังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

(ลงชื่อ) จอมพล ศ. ชุณหะวัณ

(ฉิน ชุณหะวัณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตรธิการ เรื่อง ให้ทำการเก็บสถิติการประมง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการเห็นสมควรให้อธิบดีกรมประมงดำเนินการเก็บสถิติการประมง ดังต่อไปนี้ คือ ผลิตกณฑ์สัตว์น้ำ การค้าสินค้าสัตว์น้ำ การทำการประมง และการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำในท้องที่ทุกจังหวัด ทวีราชอาณาจักร

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๐

(ลงชื่อ) *ช. เขวงศักดิ์สงคราม*

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง ยกเลิกประกาศห้ามเก็บหรือทำอันตรายฟองน้ำทะเล

ด้วยกระทรวงเกษตรพิจารณาเห็นว่า ประกาศของกระทรวงเกษตรราชการ ซึ่งได้ประกาศห้ามเก็บฟองน้ำทะเลไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๐ นั้น ในปัจจุบันนี้ฟองน้ำทะเลไม่มีความสำคัญในทางเศรษฐกิจมากนัก เพราะมีฟองน้ำเทียมแพร่หลายและราคาถูก จึงไม่มีประชาชนสนใจที่จะเก็บฟองน้ำขายเป็นอาชีพ และเพื่อมิให้การห้ามเก็บฟองน้ำทะเลเป็นปัญหาในการใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิดของชาวประมงที่บังเอิญไปติดฟองน้ำขึ้นมาเป็นการผิดกฎหมาย กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรเลิกห้ามการเก็บฟองน้ำทะเลเสีย

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรจึงประกาศยกเลิกกระทรวงเกษตรราชการ เรื่อง ห้ามเก็บหรือทำอันตรายฟองน้ำทะเลทุกชนิด ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๙๐ เสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงนาม) *ประกาศสหกรณ์*
(พระประกาศสหกรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ประกาศกระทรวงเกษตร
เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง
พ.ศ. ๒๔๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแต่งตั้งให้

๑. ผู้บังคับการเรือหลวงแห่งราชนาวี หรือผู้ทำการแทน
๒. ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารแห่งราชนาวี หรือผู้ทำการแทน

เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๔ (๑๖) มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๙, ๑๑, ๑๓, ๑๖, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๓๑, ๓๔, ๕๖ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ลงในประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๕

(ลงชื่อ) พล.ต.ต. ลม้าย อุทยานานนท์

ลงนามแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ระเบียบการประมง

เรื่อง อำนาจหน้าที่ของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ พ.ศ. ๒๕๐๕

เพื่อให้การบริหารราชการของกรมประมงในส่วนภูมิภาคเป็นไปโดยถูกต้อง และมีระเบียบ กรมประมงจึงออกระเบียบการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของประมงจังหวัด และประมงอำเภอไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบการนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบการประมง เรื่องอำนาจหน้าที่ของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ พ.ศ. ๒๕๐๕”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ประมงจังหวัดเป็นคณะกรรมการจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ และเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกรมประมงภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ก. งานควบคุม

ก ๑. ประมงจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของกรมประมงภายในเขตจังหวัดให้เป็นไปโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว ตลอดจนระเบียบข้อบังคับและคำสั่งของกระทรวงเกษตร และกรมประมงที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกรมประมง

ก ๒. พิจารณาตรวจสอบสภาพที่จับสัตว์น้ำที่มีอยู่ทั้งหมดภายในเขตจังหวัดเพื่อเสนอความคิดเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานขออนุมัติกระทรวงเกษตรประกาศกำหนดประเภทที่จับสัตว์น้ำตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

ก ๓. ดำเนินการเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการยื่นคำขออนุญาตทำการประมง และระเบียบการกำหนดระยะและอาณาเขตที่ตั้งเครื่องมือทำการประมงประจำที่ในที่อนุญาตจับสัตว์น้ำ

ก ๔. ดำเนินการเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศห้ามหรืออนุญาตให้ใช้เครื่องมือชนิดหนึ่งชนิดใดทำการประมงในที่แห่งหนึ่งแห่งใด เพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองและสงวนพันธุ์สัตว์น้ำ

ก ๕. ดำเนินการพิจารณาคำร้องและเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับการทำการประมง

ก ๖. ควบคุมดูแลให้ผู้รับอนุญาตที่ว่าประมงทำการประมงให้ถูกต้อง และเป็นไปตามเงื่อนไขในประทานบัตรและสัญญา

ก ๗. ควบคุมดูแลการจับสัตว์น้ำ ให้เป็นไปตามประกาศและระเบียบของทางราชการ

ก ๘. ควบคุมดูแลมิให้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงที่จับสัตว์น้ำให้เสื่อมสภาพไป

ก ๙. ควบคุมการตรวจสอบระยะและการกำหนดที่ตั้งเครื่องมือประจำที่ รวมทั้งการทำแผนผังที่ตั้งเครื่องมือประจำที่

ข้อ ๓ ข. งานเกี่ยวกับเงินอากรและทะเบียน

ข ๑. ดำเนินการว่าประมงที่ว่าประมงทำการประมงตามคำสั่งและระเบียบของกระทรวงเกษตร

ข ๒. ดำเนินการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดออกประทานบัตรทำสัญญาผูกขาดกับผู้ประมงที่ว่าประมงได้ตามระเบียบ

ข ๓. รับชำระและเร่งรัดเงินอากรค่าที่ว่าประมงตามประทานบัตร และสัญญาผูกขาดหรือมีคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของอำเภอท้องที่ที่ผู้รับอนุญาตมีภูมิลำเนาหรือที่ว่าประมงแห่งนั้นๆ ตั้งอยู่ดำเนินการแทนได้

ข ๔. จัดทำและรักษาทะเบียนที่จับสัตว์น้ำ

ข้อ ๓ ก. งานส่งเสริม

ก ๑. เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของกรมประมง

ก ๒. ช่วยเหลือแนะนำให้ราษฎรสนใจและนิยมเลี้ยงปลาและสัตว์น้ำในแหล่งที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยการออกไปชี้แจงแนะนำและเผยแพร่ตลอดจน ให้เอกสารคำแนะนำของกรมประมง

ก ๓. ให้ความร่วมมือแก่ราษฎรในการจัดหาพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อการเพาะเลี้ยง

ก ๔. ให้การแนะนำให้ราษฎรรู้จักใช้ประโยชน์ของสัตว์น้ำให้สมคุณค่าและละเว้นไม่ฝ่าฝืนประกาศห้ามทำการจับสัตว์น้ำและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการประมง เพื่อประโยชน์แก่การรักษาที่จับสัตว์น้ำและสงวนพันธุ์สัตว์น้ำ

เจริญก้าวหน้าต่อไป

ก ๕. แนะนำและส่งเสริมวิธีการแปรรูปสัตว์ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการให้ตลอดจนแนะนำให้รู้จักใช้ปลาให้เป็นประโยชน์ทั้งในค่านโภชนาการและการส่งเสริมเป็นอาชีพ

ก ๖. ติดต่อบริษัทงานให้ความร่วมมือกับนักวิชาการและชาวประมง เพื่อปรับปรุงเครื่องมือและเรือทำการประมงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ ๓ ง. งานบูรณะที่จับสัตว์น้ำ

ง ๑. ทำการสำรวจ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ซึ่งมีลักษณะและสภาพอันสมควรสงวนไว้เป็นแหล่งที่อาศัยเพื่อสืบพันธุ์ของสัตว์น้ำ ว่าสมควรจะจัดดำเนินการให้มีการบูรณะหรือโดยวิธีใด และรายงานเสนอแนวความคิดเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อรายงานกรมหรือกระทรวงเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี

ง ๒. ดำเนินการปักหลักเขตที่จับสัตว์น้ำดังกล่าวในข้อ ง ๑. เพื่อออกหนังสือสำคัญที่หลวงและป้องกันมิให้ราษฎรบุกรุกเข้าทำประโยชน์ในที่จับสัตว์น้ำ อันเป็นเหตุให้ที่จับสัตว์น้ำตื้นเขิน

ง ๓. ร่วมมือในการบูรณะที่จับสัตว์น้ำตามวัตถุประสงค์ของกรมประมง

ข้อ ๓ จ. งานสถิติ

จ ๑. เก็บและรวบรวมสถิติการประมง เช่น ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้จำนวนเครื่องมือ จำนวนเรือประมง จำนวนชาวประมง จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ฯลฯ

จ ๒. ตรวจสอบสมุดปฎิบัติการแนะนำการกรอกข้อมูลสถิติในแบบพิมพ์คำขอและสมุดปฎิบัติการรวบรวมสมุดปฎิบัติการส่งกรมประมง

ข้อ ๓ ฉ. งานเศรษฐกิจและการตลาด

ฉ ๑. เป็นเจ้าหน้าที่ประมงสงเคราะห์ภายในเขตจังหวัดและนอกเขตจังหวัดตามที่กรมประมงจะสั่ง เพื่อดูแลความทุกข์สุขชาวประมง

ฉ ๒. ร่วมมือกับองค์การสะพานปลาและสมาคมประมงดำเนินการให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมการประกอบอาชีพและสวัสดิการแก่ชาวประมง

ฉ ๓. รายงานผลการปฏิบัติงานและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาชีพการประมงตามที่กรมประมงได้กำหนดไว้

ฉ ๔. ศึกษาและรายงานสถานการณ์ตลาดสัตว์น้ำภายในท้องที่ พร้อมด้วยความคิดเห็นในการปรับปรุงตลาดสัตว์น้ำ

ฉ ๕. เป็นเจ้าหน้าที่เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพการประมง

ข้อ ๓ ข. งานอื่นๆ

นอกจากงานในหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ประมงจังหวัดยังต้องปฏิบัติงานตามที่กรมประมงหรือกระทรวงเกษตรสั่งการไปโดยเฉพาะอีกด้วย

ข้อ ๔. ประมงอำเภอเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอและเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกรมประมงภายใต้บังคับบัญชาของนายอำเภอท้องที่และประมงจังหวัด ดังต่อไปนี้

ข้อ ๔ ก. งานควบคุม

ก ๑. ประมงอำเภอมีหน้าที่ปฏิบัติราชการภายในเขตอำเภอท้องที่ของตนให้เป็นไปโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว ตลอดจนระเบียบข้อบังคับและคำสั่งของกระทรวงเกษตรและกรมประมงที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกรมประมง

ก ๒. ทำการตรวจสอบสภาพที่จับสัตว์น้ำที่มีอยู่ทั้งหมด ภายในเขตอำเภอ และเสนอความคิดเห็นต่อนายอำเภอหรือประมงจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อประกาศกำหนดประเภทที่จับสัตว์น้ำตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

ก ๓. ดำเนินการเสนอนายอำเภอหรือประมงจังหวัดเพื่อวางระเบียบการยื่นคำขออนุญาตทำการประมง ระเบียบการกำหนดระยะและอาณาเขตที่ตั้งเครื่องมือทำการประมง ประจำในที่อนุญาตจับสัตว์น้ำ

ก ๔. ตรวจสอบและกำหนดเขตให้ผู้ขออนุญาตทำการประมงในที่อนุญาตตามระเบียบ รวมทั้งทำแผนผังที่ตั้งเครื่องมือประจำที่

ก ๕. ตรวจสอบควบคุมดูแลให้ผู้รับอนุญาต ทำการประมงให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการในเขตอำเภอท้องที่

ก ๖. ตรวจสอบควบคุมมิให้มีการละเมิดกฎหมายเกี่ยวกับการประมงภายในเขตอำเภอ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในการปราบปรามผู้กระทำผิด

ข้อ ๔ ข. งานเกี่ยวกับเงินอากรและทะเบียน

ข ๑. รับคำขอจากผู้ขออนุญาตทำการประมงตามระเบียบและประกาศของทางราชการ

ข ๒. รับชำระเงินอากรการประมงค่าที่อนุญาตและค่าอาญาบัตรและค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามอัตราในกฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๐๔

ข ๓. ดำเนินการเสนอนายอำเภอออกใบอนุญาตและอาญาบัตรให้แก่ผู้ขออนุญาตตามกฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๑๐

ข ๔. เร่งรัดเงินอากรค่าที่ว่าประมูล และรับชำระเงินอากรค่าที่ว่าประมูลตามประทานบัตรและสัญญาผูกขาดตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

ข ๕. จัดทำและรักษาทะเบียนที่จับสัตว์น้ำของอำเภอ

ข้อ ๔ ก งานส่งเสริม

ก ๑. เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของกรมประมง

ก ๒. ช่วยเหลือและแนะนำให้ราษฎรสนใจและนิยมเลี้ยงปลาและสัตว์น้ำในแหล่งที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยการออกไปชี้แจงแนะนำและเผยแพร่ตลอดจนให้เอกสารคำแนะนำของกรมประมง

ก ๓. ให้ความร่วมมือแก่ราษฎรในการจัดหาพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อการเพาะเลี้ยง

ก ๔. ให้การแนะนำให้ราษฎรรู้จักใช้ประโยชน์ของสัตว์น้ำให้สมคุณค่าและละเว้นไม่ให้ฝ่าฝืนประกาศห้ามทำการจับสัตว์น้ำและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการประมงเพื่อประโยชน์แก่การรักษาที่จับสัตว์น้ำและสงวนพันธุ์สัตว์น้ำ

ก ๕. แนะนำและส่งเสริมวิธีการแปรรูปสัตว์น้ำให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ตลอดจนแนะนำให้รู้จักใช้ปลาให้เป็นประโยชน์ทั้งในด้านโภชนาการและการส่งเสริมเป็นอาชีพ

ก ๖. ติดต่อบริษัทประมงและให้ความร่วมมือกับนักวิชาการและชาวประมงเพื่อปรับปรุงเครื่องมือและเรือทำการประมงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ ๔ ง. งานบูรณะที่จับสัตว์น้ำ

ง ๑. ทำการสำรวจ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ซึ่งมีลักษณะและสภาพอันสมควรสงวนไว้เป็นแหล่งที่อาศัยเพื่อสืบพืชพันธุ์ของสัตว์น้ำ ว่าสมควรจะจัดดำเนินการให้มีการบูรณะ หรือโดยวิธีใดและรายงานเสนอแนวความคิดเห็นต่อนายอำเภอหรือประมงจังหวัดแล้วแต่กรณี

ง ๒. ร่วมมือกับจังหวัดดำเนินการปักหลักเขตที่จับสัตว์น้ำเพื่อออกหนังสือสำคัญ และป้องกันมิให้ราษฎรบุกรุกเข้าทำประโยชน์ในที่จับสัตว์น้ำ อันเป็นเหตุให้ที่จับสัตว์น้ำสิ้นเชิง

ง ๓. ร่วมมือในการบูรณะที่จับสัตว์น้ำตามวัตถุประสงค์ของกรมประมง

ข้อ ๔ จ. งานสถิติ

จ ๑. เก็บและรวบรวมสถิติการประมง เช่น ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ จำนวนเครื่องมือ จำนวนเรือประมง จำนวนชาวประมง จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ฯลฯ

จ ๒. ตรวจสอบสมุดปูมจับปลา แนะนำการกรอกข้อมูลสถิติในแบบพิมพ์ คำขอและสมุดปูมจับปลารวบรวมสมุดปูมจับปลาส่งจังหวัด

ข้อ ๔ ฉ. งานเศรษฐกิจและการตลาด

ฉ ๑. เป็นเจ้าหน้าที่ประมงสงเคราะห์ภายในเขตอำเภอและนอกเขตอำเภอ ตามที่กรมประมงจะสั่ง เพื่อดูแลความทุกข์สุขของชาวประมง

ฉ ๒. ร่วมมือกับองค์การสะพานปลาและสมาคมประมงดำเนินการให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมการประกอบอาชีพและสวัสดิการแก่ชาวประมง

ฉ ๓. รายงานผลการปฏิบัติงานและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาชีพการประมงตามที่กรมประมงได้กำหนดไว้

ฉ ๔. ศึกษาและรายงานสถานการณ์ตลาดสัตว์น้ำภายในท้องที่ พร้อมด้วยความคิดเห็นในการปรับปรุงตลาดสัตว์น้ำ

ฉ ๕. เป็นเจ้าหน้าที่เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพการประมง

ข้อ ๔ ช. งานอื่นๆ

นอกจากงานในหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ประมงอำเภอจะต้องปฏิบัติงานตามที่ประมงจังหวัดหรือกรมประมงจะสั่งการไปโดยเฉพาะอีกด้วย

ข้อ ๕. ประมงจังหวัดและประมงอำเภอเป็นข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาคตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ ในสังกัดกรมประมงกระทรวงเกษตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕

(ลงนาม) ป. วรรณสุต

(นายปรีดา วรรณสุต)

อธิบดีกรมประมง

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฉบับที่ ๑

เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้อวนลากและอวนรุนทำการประมงในบริเวณอ่าวพังงา

ค้ำยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ทะเลบริเวณอ่าวพังงาอยู่ในท้องที่จังหวัดพังงา ภูเก็ต และ จังหวัดกระบี่ มีเกาะต่างๆ อยู่มาก บริเวณดังกล่าวจึงเป็นแหล่งวางไข่ของสัตว์น้ำ และยังเป็นแหล่งอาศัยเลี้ยงตัวเพื่อการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำในวัยอ่อนอีกด้วย แต่ในปัจจุบันปรากฏว่าได้มีชาวประมงใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนเข้าไปทำการประมงบริเวณดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เพื่อป้องกันมิให้สัตว์น้ำถูกจับและถูกทำลายเกินสมควร อันเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้มีการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนถาวรตลอดไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

๑. ห้ามมิให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดใช้เครื่องมืออวนลาก อวนรุน หรืออวนตงทุกชนิด และทุกขนาด หรือเครื่องมืออื่นๆ ซึ่งมีลักษณะและวิธีการคล้ายคลึงกัน ใช้ประกอบกับเรือยนต์ทำการประมงไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ โดยเด็ดขาด ในบริเวณพื้นที่ทะเลอ่าวพังงา ภายในเส้นล้อมรอบตั้งแต่ปลายแหลมสอม ท้องที่อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ลากเส้นตรงไปยังเกาะนาคาใหญ่ ท้องที่อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต ลากเส้นตรงไปยังเกาะลิบปี เกาะไข่ใน แล้วอ้อมแหลมหัวล้านของเกาะยาวใหญ่ (ห่างจากแหลมหัวล้าน ๓,๐๐๐ เมตร) ผ่านหินหมุ่สังเหนือ ท้องที่กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ถึงเกาะงั่ง เกาะแดง แล้วลากเส้นเข้าหาฝั่งหัวแหลมนางนาค ท้องที่อำเภอเมืองฯ จังหวัดกระบี่ ดังปรากฏในแผนที่ท้ายประกาศนี้

๒. ประกาศฉบับนี้มีให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อการทดลองค้นคว้าในทางวิชาการ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

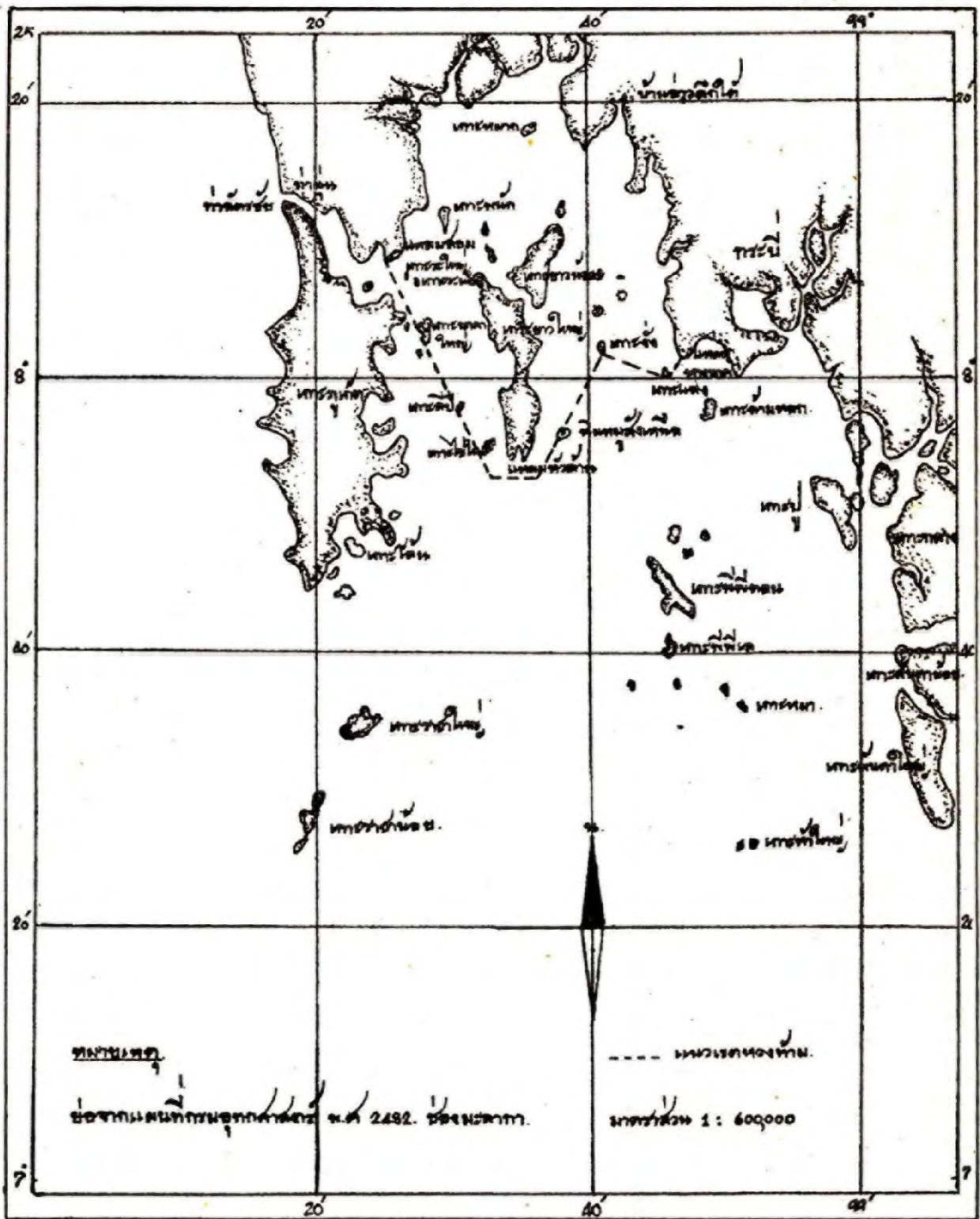
ประกาศ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

อาภรณ์ ศรีพิพัฒน์

(นายอาภรณ์ ศรีพิพัฒน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนที่แนบท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนทำการประมง ในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2522

ข้อมูลนี้จัดทำขึ้นโดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ข้อมูลจากแผนที่กรมแผนที่ทหารบก พ.ศ. 2492. ๒๕๒๒ กรมประมง

----- แนวเขตห้ามทำประมง
 ๑ : ๖๐๐,๐๐๐

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และระเบียบเกี่ยวกับการทำการประมง

- ๑ ระเบียบการโอนสิทธิเกี่ยวกับการประมง ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ ๖๓
- ๒ ข้แจงเพิ่มเติมระเบียบการโอนสิทธิเกี่ยวกับการประมงตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ ๖๔
- ๓ กำหนดเขตน่านน้ำจอดและน่านน้ำแถม ๖๖
- ๔ การออกใบอนุญาตให้วัดบ่อปลาที่ขุดขึ้นก่อนใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ ๖๘
- ๕ ให้พิจารณากำหนดที่รักษาแพขนันสดวันน้ำ ๗๐
- ๖ ระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในท่อนุญาตที่ผู้ขออนุญาตเช่าที่กัน (เฉพาะในน่านน้ำแถม) ๗๒
- ๗ การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในท่อนุญาตที่ผู้ขออนุญาตเช่าที่กัน (เฉพาะในน่านน้ำแถม) ๗๔
- ๘ อนุญาตและวางระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้พนักงานประมงทำการประมงเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนและทดลองทางวิชาการ เฉพาะในเขตที่รักษาแพขนันสดแห่งสถานีบำรุงแพขนันสดวันน้ำทุกแห่ง ๗๖
- ๙ การขออนุญาตทำการประมงเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ๗๗
- ๑๐ การปลุกบัวในแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ ๗๘
- ๑๑ การวัดหรือไซน้ำในท่งจับสัตว์น้ำ ๘๐
- ๑๒ การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการโอนสิทธิ ใบอนุญาต ประทานบัตรและอาชญาบัตรเพื่อทำการประมง ๘๑
- ๑๓ ห้ามมิให้ไซตะเกียงหรือไฟฉายในการจับสัตว์น้ำในฤดูปลามีไข่ ๘๓
- ๑๔ ตะเกียงหรือไฟฉายซึ่งใช้ "บั้งเพลิง" เป็นเครื่องมือทำการประมง ๘๔
- ๑๕ ห้ามออกใบอนุญาตให้ทำการประมงในระหว่างเวลาที่มกราคมระหว่างชาวประมง หรือความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ขัดแย้งกัน ๘๕
- ๑๖ การจดทะเบียนเรือและออกประกาศนียบัตรสำหรับเรือประมงชายทะเล พ.ศ. ๒๔๘๘ ๘๗
- ๑๗ การโอนเครื่องระหวัดและเครื่องประมงทะเลเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร ๘๘
- ๑๘ ห้ามมิให้ไซตะเกียงหรือไฟฉายในการจับสัตว์น้ำในฤดูปลามีไข่ ๘๙
- ๑๙ ห้ามมิให้ไซตะเกียงหรือไฟฉายในการจับสัตว์น้ำในฤดูปลามีไข่ (โพ๊ะ) ๙๐
- ๒๐ ระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้เยาว์ร้องขอทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่ ๙๑
- ๒๑ การตรวจชนิดและลักษณะของปลาทะเลที่ถูกระเบิด ๙๒
- ๒๒ การใช้วัตถุระเบิดทำการประมง ๙๓
- ๒๓ ระเบียบการตรวจพิสูจน์ปลาของกลางที่จับปลาโดยการใช่วัตถุระเบิดและการทำบันทึกหลักฐานประกอบคดี ๙๔

๒๔	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕	๑๐๓
๒๕	ให้พิจารณาประกาศกำหนดรักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำและกวดขันการละเมิดกฎหมาย	๑๐๔
๒๖	การบังคับใช้ประกาศกระทรวงเกษตรตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐	๑๐๖
๒๗	ข้อหาเรือจับสัตว์น้ำ	๑๐๗
๒๘	การเก็บฟองเต่าและกระทะเลในท้องอนุญาต โดยเฉพาะสำหรับใช้ในท้องที่จังหวัดชลบุรี	๑๐๘
๒๙	การอนุญาตให้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน	๑๑๑
๓๐	ระเบียบการอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน	๑๑๓
๓๑	ให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอร่วมมือประสานงานกับสมาคมประมง	๑๒๐
๓๒	การปฏิบัติงานในหน้าที่นอกสถานราชการ	๑๒๔
๓๓	หรือการตีความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐	๑๒๖
๓๔	การขออนุญาตทำการประมงในลำคลองทางรถไฟ	๑๒๘
๓๕	ยกเลิกประกาศห้ามเก็บหรือทำอันตรายฟองน้ำทะเล	๑๓๐
๓๖	กรมประมงมาเลเซียกำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากทำการประมง	๑๓๑
๓๗	การใช้วัตตะระเบิด การใช้ยาเบื่อเมา และการใช้กระแสไฟฟ้าทำการประมง	๑๓๒
๓๘	ให้ชาวประมงระมัดระวังอย่าลวงตาเข้าไปทำการประมงในน่านน้ำของประเทศเวียดนาม	๑๓๓
๓๙	ประเทศเวียดนามห้ามเข้าไปจับปลาในน่านน้ำของประเทศเวียดนาม	๑๓๔
๔๐	พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐	๑๓๕

ระเบียบการโอนสิทธิเกี่ยวกับการประมง
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย

พ.ศ. ๒๔๘๒

๑. ผู้ที่จะขอโอนหรือรับโอนใบอนุญาต หรือประทานบัตรใดๆ เกี่ยวกับการประมงในน่านน้ำไทย ผู้ขอโอนจะต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการอำเภอในท้องที่ๆ ตนสังกัด เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้ทำการสอบสวนพิจารณาเสียก่อน

๒. ถ้าผู้รับโอนอ้างตนเป็นคนไทย (สำหรับบุคคลที่เจ้าหน้าที่สงสัยว่าจะเป็นคนต่างด้าว) ให้นำเอกสารสำคัญแสดงตนว่า เป็นคนไทยถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสัญชาติ เช่น ใบกองหนุน กองเกินทหาร ตำรวจ หรือหมายเรียกเข้ารับราชการทหารหรือตำรวจ หรือสำเนาทะเบียนสำมะโนครัว ซึ่งคณะกรรมการอำเภอหรือเจ้าพนักงานเทศบาลท้องถิ่นลงนามรับรอง จึงจะอนุญาตให้รับโอนได้

๓. ในกรณีที่ผู้รับโอนเป็นคนต่างด้าว แต่อ้างว่า เป็นผู้มีสิทธิในการประมงตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมง ฯลฯ ผู้รับโอนจะต้องนำเอกสารสำคัญมาเป็นหลักฐานแสดง เช่น ประทานบัตร หรือใบอนุญาต หรือใบแทนประทานบัตร ใบแทนใบอนุญาตที่ตนเคยได้รับทำการประมงมาแล้ว ซึ่งทางราชการได้ออกให้ในหรือก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๔๘๒ หรือสำเนาของเอกสารต่างๆ เหล่านี้ซึ่งกรรมการอำเภอได้ลงนามให้ และห้ามมิให้โอนสิทธิการใช้ที่จับสัตว์น้ำ ยิ่งไปกว่าประเภทจำนวน และขนาดที่คนต่างด้าวผู้นั้นเคยได้รับอนุญาตมาแล้ว

๔. ถ้าผู้รับโอนเป็นนิติบุคคล จะเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัดก็ดี จะต้องไม่ขัดกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ คือ ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตสำหรับทำการประมงให้แก่

ก. คนต่างด้าวคนใดคนหนึ่ง หรือ

ข. ห้างหุ้นส่วนสามัญใดๆ เว้นแต่ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดมีสัญชาติไทย หรือ

ค. ห้างหุ้นส่วนจำกัดใดๆ เว้นแต่ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด ซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวน มีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนนั้น ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบต้องเป็นของบุคคลธรรมดา ซึ่งมีสัญชาติไทย หรือ

ง. บริษัทจำกัดใดๆ เว้นแต่กรรมการส่วนมากมีสัญชาติไทย และทุนของบริษัทนั้น

ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ต้องเป็นของบุคคลธรรมดา ซึ่งมีสัญชาติไทยและบริษัทนั้นต้องไม่มีข้อ
บังคับอนุญาตให้ออกหุ้นผู้ถือ

ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่มีสิทธิได้รับอนุญาตดังกล่าวนี้ ต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย
ไทยมีสำนักงานใหญ่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตั้งอยู่ในราชอาณาจักรไทยด้วย

๕. เมื่อพ้นวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๗ แล้ว ห้ามมิให้ออนใบอนุญาต ใบแทน ใบ
อนุญาตทุกชนิด อันเกี่ยวกับการทำการประมงในน่านน้ำจืดให้แก่คนต่างด้าว ส่วนในน่านน้ำเค็ม
ทำการออนให้ได้ตลอดไปโดยไม่จำกัดเวลา

๖. ห้ามมิให้ออนใบอนุญาตหรือใบแทนอันเกี่ยวกับการประมงให้แก่คนต่างด้าวที่ปรากฏ
แก่ผู้ออกใบอนุญาตว่า ผู้นั้นได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขต
การประมงไทย หรือกฎหมายอื่นอันเกี่ยวข้องด้วยการประมง หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราช-
บัญญัติหรือกฎหมายที่กล่าวแล้ว

๗. เมื่อกรรมการอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจพิจารณาเห็นสมควรให้มีการโอน
สิทธิใบอนุญาต ประทานบัตร หรืออาชญาบัตร ได้แล้ว ให้กรรมการอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ผู้นั้นบันทึก
เหตุผลการโอนไว้เป็นหลักฐานในคำร้อง แล้วให้สลักหลังใบอนุญาต ประทานบัตร หรืออาชญา
บัตร หรือใบแทนสิ่งสำคัญเหล่านี้.

กระทรวงเกษตรธิการ

๕ ธันวาคม ๒๕๘๓

เรื่อง **ชี้แจงเพิ่มเติมระเบียบการโอนสิทธิเกี่ยวกับการประมงตามราชบัญญัติ ว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๕๘๒**

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถึง คณะกรรมการจังหวัด (๔๓ จังหวัด)

ด้วยตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เคยมีหนังสือที่...../๒๕๘๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๘๓ นำส่งทะเบียนการโอนสิทธิเกี่ยวกับการประมงตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงใน เขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๕๘๒ มาให้จังหวัดถือปฏิบัติเพื่อกำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติ การให้เป็นไปตามระเบียบข้อ ๑ ดังกล่าวแล้วนั้น อาจเกิดปัญหาที่จะทำให้ชาวประมงไม่ได้รับความ สะดวกอันเกี่ยวกับสถานที่การโอน กล่าวคือ ข้อความตามที่กล่าวไว้ในระเบียบการข้อ ๑ ว่า “ผู้ที่ จะขอโอนหรือรับโอนใบอนุญาตหรือประทานบัตรใด ๆ เกี่ยวกับการประมงในน่านน้ำไทย ผู้ขอโอน หรือรับโอนจะต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการอำเภอในท้องที่ ๆ ตนสังกัด เพื่อ เจ้าหน้าที่จะได้ทำการสอบสวนพิจารณาเสียก่อน” นั้นขอให้พึงเข้าใจว่าให้ทำการโอนกันได้ทุกสถาน ที่ว่าการอำเภอ ไม่ว่าจะผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจับสัตว์น้ำจะเร่ร่อนไปหากินในท้องที่อำเภอใด แต่ที่กล่าว ไว้ว่าจะต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการอำเภอในท้องที่ ๆ ตนสังกัดนั้น ก็เพื่อ ให้เจ้าหน้าที่ปลายทางบอกไปยังต้นทาง

ฉะนั้น ขอให้จังหวัดถือปฏิบัติว่า ถ้าหากผู้โอนจะทำการโอนกันในท้องที่ใดที่ผู้นั้นไป ทำการประมงอยู่ โดยแม้ว่าบุคคลนั้นจะมีได้มีภูมิลำเนาสังกัดอยู่ในอำเภอนั้น ๆ ก็ตาม ก็ให้ทำการ โอนได้ แต่ทางอำเภอที่อยู่ปลายทางซึ่งได้สลักหลังการโอนจะต้องแจ้งไปให้อำเภอต้นทางที่ได้ออก ใบอนุญาตให้ครั้งแรกนั้นทราบ เพื่อจะได้จัดการบันทึกไว้ในต้นขั้วใบอนุญาตให้เป็นหลักฐานต่อไป

ดังที่ได้ชี้แจงเพิ่มเติมมานี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หวังว่าจังหวัดคงจะเข้าใจและถือเป็น หลักการปฏิบัติได้เป็นผลถูกต้องสมกับความหมายของทางราชการ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) **เวชยันตรังสฤษฎ์**
(นายนาวาอากาศเอก พระเวชยันตรังสฤษฎ์)

๑๔ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง กำหนดเขตน้ำน่าน้ำจืด และน้ำน่าน้ำเค็ม

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถึง คณะกรรมการจังหวัด (๑๘ จังหวัด)

ด้วยตามที่ได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดท้องที่ยกเว้นเก็บเงินอากรตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้ยกเว้นการเก็บเงินอากรการประมงทุกประเภท ซึ่งเกี่ยวกับการทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำซึ่งอยู่ในเขตน้ำน่าน้ำจืดในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ รวม ๑๘ จังหวัด รวมทั้งจังหวัดกันต๊าย นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาเห็นสมควรวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดเขตที่จับสัตว์น้ำว่าในที่เช่นใดให้ถือเป็นเขตน้ำน่าน้ำจืดและน้ำน่าน้ำเค็ม ตามความหมายแห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ถือเกณฑ์ตามบัพทิวา ที่จับสัตว์น้ำหรือแม่น้ำลำคลองใดมีน้ำเค็มประจำอยู่ตรงที่ใดมากกว่าน้ำจืดหรือเป็นเวลาเท่ากับน้ำจืด และการทำการประมงในท้องที่นั้นก็จับสัตว์น้ำชนิดน้ำเค็มได้มากกว่าสัตว์น้ำชนิดน้ำจืดแล้ว ที่เช่นว่านี้ให้กำหนดเป็นเขตน้ำน่าน้ำเค็ม ส่วนในที่จับสัตว์น้ำหรือแม่น้ำลำคลองใดมีน้ำจืดประจำอยู่ตรงที่ใดมากกว่าน้ำเค็ม และการทำการประมงในที่นั้นก็จับสัตว์น้ำชนิดน้ำจืดได้มากกว่าสัตว์น้ำชนิดน้ำเค็มก็ให้กำหนดเป็นเขตน้ำน่าน้ำจืด

(๒) เมื่อกำหนดเขตตาม (๑) แล้ว ให้จัดทำเครื่องหมายกำหนดเขตไว้ให้ชัดเจน และประกาศให้ประชาชนทราบ แล้วรายงานให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วย

(๓) ถ้าการพิจารณากำหนดเขตน้ำจืดน้ำเค็มดังกล่าวใน (๑) ไม่เป็นการสะดวกหรือขัดข้องด้วยประการใด ก็ให้รายงานให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมพิจารณาก่อน

อนึ่ง เรื่องการกำหนดเขตน้ำน่าน้ำเค็มและเขตน้ำน่าน้ำจืดนี้ ปรากฏว่ากระทรวงการคลังได้เคยมีหนังสือเวียนลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงสมุหพระนครบาล และสมุหเทศาภิบาลมณฑลต่าง ๆ ๗ มณฑล วางระเบียบไว้แล้ว ฉะนั้นถ้าจังหวัดกันต๊ายได้ดำเนินการกำหนดเขตน้ำน่าน้ำเค็ม

และน่านน้ำจืดไว้ตามระเบียบของกระทรวงการคลังแล้ว และไม่ขัดแย้งกับระเบียบการตามหนังสือ
ประการใดก็ให้คงถือปฏิบัติต่อไปตามเดิม แต่ขอให้รายงานการกำหนดเขตตามที่ได้กระทำไว้แล้ว
ให้กระทรวงเกษตรราธิการทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **พระประกาศสหกรณ์**

ปลัดกระทรวง ลงนามแทน

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑

เรื่อง การออกใบอนุญาตให้วิดบ่อปลาที่ขุดขึ้นก่อนใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐

จาก อธิบดีกรมการประมง
ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

ตามที่กระทรวงเกษตรธิการได้มีคำสั่งที่ ๑๖๐/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๔๘๐ เรื่อง ระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงสำหรับที่อนุญาตเทียบหม้อกว่าและอนุญาตบ่อล่อสัตว์น้ำแล้วนั้น เฉพาะคณะกรรมการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความสงสัยว่าเรื่องการออกใบอนุญาตสำหรับที่ อนุญาตประเภทบ่อล่อสัตว์น้ำที่ได้ขึ้นทะเบียนก่อนวันใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ แต่ มีระยะห่างจากตลิ่งหรือคันคลองน้อยกว่า ๘ เมตรหรือบ่อล่อสัตว์น้ำที่มีทางน้ำติดต่อกับเขตที่ รักษาพืชพันธุ์น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร ซึ่งอาจเป็นการเสียหายแก่พันธุ์สัตว์น้ำในที่รักษาพืชพันธุ์ อัน ชักข้อเงื่อนไซแห่งระเบียบการอนุญาตตามคำสั่งของกระทรวงเกษตรธิการฉบับดังกล่าวแล้ว จะ ออกใบอนุญาตให้ทำการประมงได้หรือไม่ประการใด

เรื่องนี้ กรมการประมงได้เสนอขอให้กระทรวงเกษตรธิการพิจารณาโดยได้ชี้แจงว่าบ่อ ล่อสัตว์น้ำที่ได้ขุดขึ้นแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ ไม่ว่าจะ เป็นบ่อล่อสัตว์ น้ำที่อยู่ในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือเป็นบ่อที่อยู่ในที่ดินอันมีกรรมสิทธิ์ของบุคคลก็ มิ จะมีระยะห่างจากตลิ่งหรือคันคลองน้อยกว่า ๘ เมตร หรือเป็นบ่อที่มีทางน้ำติดต่อกับเขตที่ รักษาพืชพันธุ์น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร ก็ควรผ่อนผันให้วิดเพื่อทำการประมงได้ เพราะเป็นบ่อที่มีอยู่ และขุดขึ้นก่อนใช้พระราชบัญญัติฉบับใหม่ ตลอดจนกฎกระทรวงและระเบียบการต่างๆ ที่ออกโดย อาศัยพระราชบัญญัติฉบับนั้น ซึ่งทั้งนี้กระทรวงเกษตรธิการได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าควร ผ่อนผันให้เจ้าของบ่อซึ่งมีบ่ออันไม่ถูกต้องลักษณะที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้นนั้นทำการประมงได้ ค่อยไป โดยมีเงื่อนไซ

ฉะนั้น กรมการประมงจึงขอเรียนมาเพื่อให้คณะกรรมการจังหวัดนี้ได้ทราบ และถือ ปฏิบัติต่อไป และพร้อมนี้ได้กำหนดเงื่อนไซการอนุญาตสำหรับบ่อที่มีลักษณะชักกับคำสั่งของ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้น ดังต่อไปนี้ คือ

๑. บ่อล่อสัตว์น้ำที่จะได้รับอนุญาตผ่อนผันให้วิดเพื่อทำการประมงนั้น ต้องเป็นบ่อที่ปรากฏมีหลักฐานแน่ชัดว่า

ก. ได้ขุดขึ้นก่อนวันใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

ข. ได้ขึ้นทะเบียนของราชการไว้โดยถูกต้องแล้ว

๒. บ่อดังกล่าวในข้อ ๑. นั้น เจ้าของบ่อหรือผู้ครอบครองจะขุดหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้บ่อนั้นมีลักษณะหรือเนื้อที่ผิดไปจากเดิมที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วนั้นไม่ได้

๓. ทุกๆ ครั้งที่จะมีการซ่อมแซมบ่อ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือเสียก่อน แล้วจึงจะทำการซ่อมแซมบ่อได้

ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดถือเป็นทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าวโดยเคร่งครัดสืบไป.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์

(นายบุญ อินทรมพรรย์)

๑๐ มีนาคม ๒๔๕๑

เรื่อง ให้พิจารณากำหนดที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยตามที่จังหวัดต่าง ๆ ได้เคยประกาศกำหนดที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ โดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ ร.ศ. ๑๒๐ ไว้แล้ว และตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ก็ได้บัญญัติโดยเฉพาะกาล มาตรา ๗๓ ให้ถือว่าเป็นประกาศที่ออกตามมาตรา ๗ ตั้งแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินั้นเป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่าในท้องที่บางจังหวัดยังไม่มีประกาศกำหนดที่จับสัตว์น้ำหน้าพระอารามบางพระอารามไว้ให้เป็นหลักฐาน และเป็นเหตุให้พระสงฆ์กับราษฎรต้องโต้เถียงกับการทำการประมงหน้าพระอารามอยู่เนือง ๆ หนึ่ง สถานที่ราชการบางแห่งก็สมควรหวงห้ามไว้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยบำรุงรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ

ฉะนั้น กรมการประมงจึงขอให้จังหวัดต่าง ๆ ได้พิจารณากำหนดสถานที่ตั้งต่อไปนี้เป็นที่รักษาพืชพันธุ์ เพื่อเป็นการบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำให้เจริญยิ่งขึ้น คือ

๑. ที่บริเวณพระอารามทุกพระอารามซึ่งพระอารามนั้น ๆ ยังมีได้มีประกาศหวงห้ามไว้เป็นหลักฐาน และปรากฏว่า พระอารามนั้นได้ตั้งอยู่ชุกหรือติดริมน้ำ
๒. สถานที่ราชการทุกแห่ง รวมทั้งสถานีตำรวจและที่ทำการเทศบาล ซึ่งสถานที่ราชการเหล่านั้นได้ตั้งอยู่ชุกหรือติดริมน้ำ
๓. โรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนเทศบาลทุกแห่ง ซึ่งตั้งอยู่ชุกหรือติดริมน้ำ

การกำหนดเขตให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ถ้าเป็นลำแม่น้ำใหญ่ ให้กำหนดบริเวณหวงห้ามค้ำหน้าที่สูงสู่แม่น้ำให้ห่างจากฝั่งไม่น้อยกว่า ๔๐ เมตร

๒. ถ้าเป็นลำคลอง หนอง บึง ให้กำหนดบริเวณหวงห้ามด้านหน้าที่ลงสู่ลำคลอง หนอง บึง โดยห่างจากฝั่งริมสถานที่ราชการหรือวัดนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของลำคลอง หนอง หรือบึง

๓. ถ้าด้านข้างมีเขตติดต่อกับริมน้ำ ก็ให้กำหนดบริเวณหวงห้ามห่างจากสถานที่นั้น ๆ ออกไปไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร โดยถือฝั่งเป็นเกณฑ์

ทั้งนี้ เมื่อจังหวัดได้พิจารณาเห็นว่าที่แห่งใดดังกล่าวข้างต้น สมควรจะกำหนดไว้เป็นที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ ก็ให้รายงานขออนุมัติไปยังกระทรวงเกษตรราธิการ พร้อมกับบัญชีแสดงรายชื่อสถานที่และเขตหวงห้าม เพื่อกระทรวงเกษตรราธิการจะได้พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการประกาศต่อไป ตามร่างซึ่งกรมการประมงจะได้ส่งมาภายหลัง พร้อมกับคำสั่งอนุมัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) *บ. อินทร์ทรัพย์*

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

คำสั่งกระทรวงเกษตรราชการ

ที่ ๔๖/๒๔๕๑

เรื่อง ระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่ อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน (เฉพาะในน่านน้ำเค็ม)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการเห็นสมควรวางระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน ตามมาตรา ๑๓ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ว่าด้วยที่อนุญาต ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้คณะกรรมการจังหวัดประกาศ วางระเบียบ กำหนดเวลา ให้ผู้ที่ประสงค์จะขออนุญาตทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาต ในท้องที่อำเภอต่าง ๆ มายื่นคำขอต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ ก่อนถึงกำหนดฤดูทำการประมงของจังหวัดนั้น ซึ่งจังหวัดได้ประกาศกำหนดไว้แล้ว เป็นเวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยดำเนินการประกาศตามความในมาตรา ๖๐ ในระยะเวลายื่นคำขอสามสิบวันนี้ ถ้าปรากฏว่าที่อนุญาตแห่งใดมีผู้ขออนุญาตทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยซ้ำที่กันตั้งแต่สองรายขึ้นไปให้ถือว่าเป็นการขออนุญาตซ้ำที่กัน ซึ่งคณะกรรมการอำเภอและคณะกรรมการจังหวัดจะต้องดำเนินการอนุญาตตามคำสั่งนี้

ข้อ ๒. ที่อนุญาตแห่งใด ถ้ามีผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตแห่งเดียวกันนั้นติดต่อกันมาโดยไม่เว้นเป็นเวลา ๓ ปีแล้ว และผู้นั้นได้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัว หรือลูกจ้างของตนกระทำแทน และผู้นั้นได้ยื่นคำขออนุญาตในปีถัดไปตามกำหนดเวลาในข้อ ๑. ก็ให้คณะกรรมการอำเภอพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้นั้น แม้จะมีบุคคลอื่นขออนุญาตซ้ำในที่อนุญาตแห่งนั้นก็ดี ก็ให้ออกใบอนุญาตให้ผู้นั้นขออนุญาตเดิมโดยไม่ต้องยกที่อนุญาตแห่งนั้นขึ้นว่าประมุข

ข้อ ๓. ที่อนุญาตที่ผู้รับอนุญาตเดิมได้รับใบอนุญาตตามสิทธิตามข้อ ๒. ถ้าปรากฏว่าในปีที่ได้รับอนุญาตแล้วนั้น ผู้รับอนุญาตมิได้ตั้งเครื่องมือทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตแห่งนั้นตามที่ได้รับอนุญาตแล้วในปีถัดไป ก็ให้ถือว่าผู้รับอนุญาตเดิมนั้นไม่มีสิทธิได้รับอนุญาตตามเงื่อนไขข้อ ๒.

ข้อ ๔. ผู้ที่จะได้รับอนุญาตตามสิทธิในหลักเกณฑ์ข้อ ๒ ให้หมายความรวมถึงบรรดา

ผู้สืบสันดานหรือผู้บุพการี หรือผู้รับมรดกของผู้รับอนุญาตเดิม ไม่ว่าจะป็นในกรณีผู้รับอนุญาตเดิมได้โอนใบอนุญาตให้กิติหรือในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเดิมไม่สามารถจะทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ต่อไปก็ดี และบุคคลดังกล่าวแล้วได้ยื่นคำขออนุญาตตามระเบียบการในข้อ ๓.

ข้อ ๕. ที่อนุญาตแห่งใดซึ่งไม่เข้าอยู่ในหลักเกณฑ์ข้อ ๒ หรือข้อ ๔ และมีผู้ขออนุญาตทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำซ้ำที่กันตามข้อ ๑ ให้คณะกรรมการอำเภอรายงานให้คณะกรรมการจังหวัดดำเนินการประกาศเปลี่ยนแปลงที่อนุญาตนั้นเป็นที่ว่าประมุขเฉพาะปี และให้ดำเนินการประกาศว่าประมุขตามระเบียบการว่าด้วยที่ว่าประมุขต่อไปได้โดยให้ถือว่าได้รับอนุมัติแล้วตามความในมาตรา ๗ และข้อ ๑. แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ว่าด้วยที่ว่าประมุข ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ และเมื่อได้ดำเนินการว่าประมุขเสร็จแล้ว ก็ให้รายงานให้กระทรวงเกษตรธิการทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาประกาศเปลี่ยนแปลงที่อนุญาตตามระเบียบ

ข้อ ๖. การว่าประมุขตามระเบียบการนี้ ให้ถืออัตราอากรค่าที่อนุญาตสำหรับเครื่องทำการประมงประเภทนั้นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นอัตราค่าประมุขขั้นต้น

ข้อ ๗. ถ้าปรากฏว่าที่อนุญาตแห่งใด มีการยกขึ้นเป็นที่ว่าประมุขเฉพาะปีตามข้อ ๕ ไม่น้อยกว่า ๒ ปีติดต่อกัน หากคณะกรรมการจังหวัดเห็นสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงที่อนุญาตแห่งนั้น ให้เป็นที่ว่าประมุขตลอดไป ก็ให้รายงานขออนุมัติตามความในมาตรา ๗

ข้อ ๘. ที่อนุญาตซึ่งจัดเป็นที่สำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบางชนิดเช่นหอยแครงซึ่งทางการมีความมุ่งหมายจะส่งเสริม ถ้ามีการขออนุญาตซ้ำที่กัน และจังหวัดเห็นสมควรอนุญาตให้ผู้ที่เคยได้รับอนุญาตอยู่ก่อนแล้ว ได้รับอนุญาตทำการเพาะเลี้ยงต่อไปเพื่อเป็นการส่งเสริม โดยไม่ต้องยกขึ้นเป็นที่ว่าประมุขเฉพาะปี ก็ให้จังหวัดรายงานชี้แจงเหตุผลขออนุญาตต่อกระทรวงเกษตรธิการได้

ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรธิการที่ ๑๕๐/๒๔๕๐ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๕๐ เรื่อง ระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงในที่อนุญาตซึ่งมีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน (เฉพาะในน่านน้ำเดิม) และให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๐

(ลงชื่อ) พ.อ. น้อม เกตุญาติ

รัฐมนตรีช่วยว่าการ

ลงชื่อแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

คำสั่งกระทรวงเกษตร

ที่ ๘๖/๒๕๐๐

เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในที่อนุญาต ที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำ ที่กัน (เฉพาะในน้ำน้ำเค็ม)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เห็นสมควรวางระเบียบแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน ตามมาตรา ๑๓ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยที่อนุญาต ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้ให้ใช้เฉพาะในเขตท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และให้ใช้เฉพาะที่อนุญาตชั่วคราว ไซมาน กันชู้รัวไซมาน และโพงพาง

ข้อ ๒. ให้จังหวัดประกาศวางระเบียบกำหนดเวลาให้ผู้ประสงค์จะขออนุญาตทำการประมงในที่อนุญาตชั่วคราว ไซมาน กันชู้รัวไซมาน และโพงพาง ในท้องที่อำเภอต่างๆ มายื่นคำขอต่ออำเภอท้องที่ก่อนกำหนดฤดูทำการประมงของจังหวัด ซึ่งจังหวัดได้ประกาศกำหนดไว้แล้วเป็นเวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยดำเนินการประกาศตามความในมาตรา ๖๐ ในระยะเวลายื่นคำขอสามสิบวันนั้น ถ้าปรากฏว่าที่อนุญาตตามข้อ ๑ ดังกล่าวแล้วแห่งใดมีผู้ขออนุญาตทำการประมงซ้ำที่กันตั้งแต่สองรายขึ้นไป ให้ถือว่าเป็นการขออนุญาตซ้ำที่กัน ซึ่งอำเภอและจังหวัดจะต้องดำเนินการอนุญาตตามคำสั่งนี้

ข้อ ๓. ที่อนุญาตชั่วคราว ไซมาน กันชู้รัวไซมาน และโพงพางตามข้อ ๑ แห่งใดถ้ามีผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงมา ๑ ปีแล้ว และผู้นั้นทำการประมงด้วยตนเอง หรือให้บุคคลใดในครอบครัวหรือลูกจ้างของตนกระทำแทน และผู้นั้นได้ยื่นคำขออนุญาตในปีถัดไปตามกำหนดเวลาในข้อ ๒. ก็ให้อำเภอพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้นั้น แม้จะมีบุคคลอื่นยื่นขออนุญาตซ้ำในที่อนุญาตแห่งนั้นก็ ให้ออกใบอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตเดิมโดยไม่ต้องยกที่อนุญาตแห่งนั้นขึ้นว่าประมล

ข้อ ๔. ที่อนุญาตที่ผู้รับอนุญาตเดิมได้รับใบอนุญาตตามสิทธิตามข้อ ๓. ถ้าปรากฏว่าในปีที่ได้รับอนุญาตแล้วนั้น ผู้ได้รับอนุญาตมิได้ตั้งเครื่องมือทำการประมงในที่อนุญาตแห่งนั้น

ตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ในปีถัดไปก็ถือว่าผู้ได้รับอนุญาตเดิมนั้นไม่มีสิทธิได้รับอนุญาตตามเงื่อนไขข้อ ๓.

ข้อ ๕. ผู้ที่จะได้รับอนุญาตตามสิทธิในหลักเกณฑ์ข้อ ๓. ให้หมายความถึงบรรดาผู้สืบสันดานหรือบุพการี หรือผู้รับมรดกของผู้รับอนุญาตเดิม ไม่ว่าจะเป็นที่กรณีผู้รับอนุญาตเดิมได้ออนใบอนุญาตให้ก็ดี หรือกรณีที่ผู้รับอนุญาตเดิมไม่สามารถจะทำการประมงได้ต่อไปก็ดี และบุคคลดังกล่าวแล้วได้ยื่นคำขออนุญาตตามระเบียบการในข้อ ๒.

ข้อ ๖. ที่อนุญาตชั่วคราว ๖ เดือน และใบอนุญาตชั่วคราว และใบอนุญาตแห่งใดซึ่งไม่เข้าอยู่ในหลักเกณฑ์ข้อ ๓ หรือ ๕ และมีผู้ขออนุญาตทำการประมงซ้ำที่กันตามข้อ ๒. ให้อำเภอรายงานให้จังหวัดดำเนินการประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นที่ว่าประมงเฉพาะปี และให้ดำเนินการประกาศว่าประมงตามระเบียบการว่าด้วยที่ว่าประมงต่อไปได้ โดยให้ถือว่าได้รับอนุญาตแล้วตามความในมาตรา ๗ และข้อ ๑. แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยที่ว่าประมงออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และเมื่อได้ดำเนินการประมงเสร็จแล้วก็ให้รายงานให้กระทรวงเกษตรทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาประกาศเปลี่ยนแปลงที่อนุญาตตามระเบียบ

ข้อ ๗. การว่าประมงที่ว่าประมงตามระเบียบการนี้ ให้ถืออัตราค่าที่อนุญาตสำหรับเครื่องมือทำการประมงประเภทนั้นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นอัตราค่าประมงขั้นต้น

ข้อ ๘. ถ้าปรากฏว่าที่อนุญาตชั่วคราว ๖ เดือน และใบอนุญาตชั่วคราว และใบอนุญาตแห่งใดมีการยกขึ้นว่าประมงเฉพาะปีตามข้อ ๖ ไม่น้อยกว่า ๒ ปีติดต่อกัน หากจังหวัดเห็นสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงที่อนุญาตนั้นให้เป็นที่ว่าประมงตลอดไป ก็ให้รายงานขออนุมัติตามความในมาตรา ๗

ข้อ ๙. ให้ยกเลิกข้อความในคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๔๖/๒๔๙๑ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๔๙๑ เรื่องระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงในที่อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กันเฉพาะส่วนที่ขัดแย้งกับคำสั่งฉบับนี้ ส่วนอื่น ๆ ที่ไม่ขัดแย้งกับคำสั่งนี้ให้คงใช้ถือปฏิบัติต่อไป

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

(ลงนาม) จอมพล ศ. ชุณหะวัณ

(พิน ชุณหะวัณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

คำสั่งกรรมการประมง

ที่ ๒๘/๒๕๕๑

เรื่อง อนุญาตและวางระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้พนักงานประมงทำการประมง เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนและทดลองทางวิชาการ เฉพาะในเขตที่รักษาพืชพันธุ์ แห่งสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำทุกแห่ง

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๘ อธิบดีกรมการประมงอนุญาตให้พนักงานประมง ตั้งแต่ตำแหน่งพนักงานประมงจัตวาขึ้นไปทำการประมงในเขตที่รักษาพืชพันธุ์แห่งสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำทุกแห่งได้ โดยเฉพาะเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนและทดลองทางวิชาการ

แต่ผู้ที่จะทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำดังกล่าวในวรรคต้นนั้น จะต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามระเบียบดังต่อไปนี้

๑. ผู้ที่จะทำการประมง ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าสถานีบำรุงพันธุ์เป็นลายลักษณ์อักษรเสียก่อนทุกครั้ง
๒. ก่อนทำการประมง ให้หัวหน้าสถานีบำรุงพันธุ์รายงานให้คณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการอำเภอทราบทุกครั้ง
๓. เมื่อทำการประมงแล้ว ให้รายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยลำดับทุกครั้งทั้งนี้ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมการประมง

๑๑ ตุลาคม ๒๕๒๑

เรื่อง การขออนุญาตทำการประมงเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

เรียน หัวหน้าสถานีประมง และหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ ทุกแห่ง

ด้วยในการทำการประมงเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการประมงของเจ้าหน้าที่กรมประมง เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและวิจัย ด้วยการใช้เครื่องมือทำการประมงหรือวิธีการอื่นใดในที่จับสัตว์น้ำต่าง ๆ ซึ่งฝ่ายวิชาการเสนอขออนุมัติให้กรมประมงออกหนังสืออนุญาตให้ดำเนินการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายการประมงและประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการขออนุญาตดังกล่าว บางครั้งไม่ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือทำการประมง บุคคลที่จะออกปฏิบัติงาน รวมทั้งท้องที่ของที่จับสัตว์น้ำที่ประสงค์จะเข้าไปทำการประมง ฯ จึงสมควรกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกันในการขออนุญาตทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ ดังนี้

๑. รายงานวัตถุประสงค์ตามโครงการของหน่วยงานนั้น ๆ ให้ชัดเจน

๒. จะทำการประมงด้วยวิธีใด เช่น ยาเบื่อเมา วัตถุระเบิด กระแสไฟฟ้าทำการประมง หรือใช้เครื่องมือชนิดใด เช่น อวนประเภทล้อมจับ อวนประเภทติดตา ฯ กว้าง - ยาว เท่าใด ถ้าใช้เรือเป็นพาหนะควรแจ้งชื่อเรือ หมายเลขทะเบียนเรือ ความกว้างยาวของเรือ จำนวนคันกรอสส์ (ถ้ำมี) รวมทั้งสำเนาทะเบียนเรือ ไปให้ทราบด้วย

๓. ในการดำเนินงานจะมอบหมายให้ผู้ใดเป็นผู้ควบคุม (โดยแจ้งชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง) และผู้ร่วมดำเนินการมีจำนวนเท่าใด

๔. ใช้เวลาในการปฏิบัติงานนานเท่าใด จากวัน เดือน ปีใด ถึง วันเดือน ปีใด ในเวลาการปฏิบัติงานนั้น อยู่ในฤดูใด ที่ทางราชการห้าม เช่น ฤดูปลามีไข่ในน่านน้ำจืด หรือฤดูปลามีไข่หรือฤดูมีปลาทุขนาดเล็ก ฯ

๕. ที่จับสัตว์น้ำที่จะไปทำการประมงนั้นเป็นทะเล แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง บ่อ อ่างเก็บน้ำ ฯ เป็นต้น และเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทใด เช่น ที่รักษาพืชพันธุ์ ที่ว่าประมง ที่อนุญาตหรือที่สาธารณประโยชน์

๖. สถานที่ทำการประมง โดยแจ้งรายละเอียด สถานที่จับสัตว์น้ำนั้นๆ ว่า อยู่ใน
ท้องที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัดใด

๗. เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร รายงานให้กรมประมงทราบด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สว่าง เจริญผล

(นาวาโทสว่าง เจริญผล)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๑

เรื่อง การปลุกบัวในแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์

เรียน ประมงจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมประมงได้รับแจ้งจากสำนักนายกรัฐมนตรีผ่านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขต ๘ ได้ไปตรวจราชการที่จังหวัดสุรินทร์ ได้รับคำร้องเรียนจากราษฎรว่า ได้รับความเดือดร้อนจากผู้ขุดโอกาสปลุกบัวในแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ ซึ่งการปลุกบัวในที่สาธารณะเป็นการผิดกฎหมายเกี่ยวกับการประมง และขอให้กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด และยังพิจารณาเห็นว่า การปลุกบัวในที่สาธารณะ เช่น อ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน ห้วย หนอง คลอง บึง เป็นปัญหาสำคัญ เพราะทำให้ราษฎรส่วนใหญ่ได้รับความเดือดร้อน ถึงแม้จะมีพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ บัญญัติห้ามปลุกบัวในที่สาธารณะโดยชัดแจ้งแล้วก็ตามก็ยังมีผู้ฝ่าฝืนอยู่เสมอไม่เช็ดหลาย

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำดังกล่าวกฎหมายประมงมีบทกำหนดโทษจำคุก ผู้กระทำผิดไม่เช็ดหลาย จึงสมควรดำเนินการนำทบญัตติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒,๓๖๕ ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๙,๑๐๘ ทวิ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ข้อ ๑ มาใช้บังคับลงโทษร่วมกับพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ด้วยและการนำทบญัตติตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายที่ดินดังกล่าวลงโทษผู้กระทำผิดจะต้องเป็นนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กล่าวโทษ เพราะนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และได้ประสานงานกับนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดในการปราบปรามผู้ปลุกบัว และผู้ทำการบุกรุกที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินโดยเข้มงวดกวดขันต่อไป เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วประการใด รายงานให้ทราบโดยด่วนด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สค

(นายสด แดงเล็ก)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

๒๑ กันยายน ๒๔๙๑

เรื่อง การวัดหรือไขน้ำในกัจับสัตว์น้ำ

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๒๖ จังหวัดที่ยกเว้นอากร

ด้วยกรมการประมงได้พิจารณาเห็นว่า ตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ นั้น ยังมีบางจังหวัดเข้าใจคลาดเคลื่อน ฉะนั้น กรมการประมงจึงขอข้อความเข้าใจมาเพื่อทราบดังต่อไปนี้

๑. การวัดน้ำหรือทำให้ให้น้ำน้อยลง ในกัจับสัตว์น้ำซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๑๘ นั้น ถ้าหากเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์แก่การกสิกรรมโดยแท้จริงแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ก็อนุญาตให้กระทำได้โดยมีเงื่อนไขตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเห็นสมควรกำหนด เป็นต้นว่าไม่ให้วัดน้ำจนแห้งขาดลงในกรณีเช่นนี้ การอนุญาตก็ให้ออกใบอนุญาตแบบ ๔ แต่ทั้งนี้การอนุญาตนั้นขอให้อยู่ในดุลยพินิจของจังหวัดโดยรอบคอบ

๒. การวัดน้ำเพื่อทำให้น้ำลดน้อยลง เพื่อประสงค์จะจับสัตว์น้ำในกัจับสัตว์น้ำตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๘ นั้น จะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ เพราะในจังหวัดนี้ไม่มีการเก็บเงินอากรการประมง

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นที่ระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์

(นายบุญ อินทรมพรรย์)

๒๓ ธันวาคม ๒๕๙๑

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการโอนสิทธิใบอนุญาต ประทานบัตรและอาชญาบัตรเพื่อ ทำการประมง

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

ด้วยตามที่ทางราชการได้วางระเบียบเกี่ยวกับการโอนสิทธิใบอนุญาตหรืออาชญาบัตร เพื่อทำการประมงตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๘๓ และหนังสือที่ ๕๑๖๘/๒๕๘๓ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๘๓ มาให้จังหวัดถือเป็นระเบียบปฏิบัติแล้วนั้น

บัดนี้กรมการประมงได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากการประกอบอาชีพในการทำการประมงของชาวประมงโดยทั่วไปในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ นั้น ได้ปฏิบัติกันเป็นประเพณีในลักษณะ ๔ ประการ คือ

๑. ประกอบกิจการร่วมกันในรูปหุ้นส่วนกับบุคคลภายนอกครอบครัว
๒. ประกอบกิจการร่วมกันในรูปหุ้นส่วนกับบุคคลในครอบครัว
๓. ประกอบกิจการร่วมกันในรูปหุ้นแรง
๔. ประกอบกิจการโดยหุ้นส่วนตัวแก่ผู้เดียว

แต่ในเรื่องการออกใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรให้เป็นผู้มีสิทธิทำการประมงได้นั้นทางราชการคงออกให้เพียงในนามของบุคคลผู้ยื่นคำขอแต่ผู้เดียวเท่านั้น ซึ่งทั้งนี้ได้เป็นเหตุก่อให้เกิดความลำบากแก่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อยู่บ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีเกี่ยวกับการโอนสิทธิใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรของชาวประมงผู้ที่ประกอบอาชีพในลักษณะที่ ๑,๒,๓, ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่า บางรายผู้มีชื่อในใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรนั้นได้ทำการโอนสิทธิใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรนั้นให้แก่บุคคลอื่น โดยผู้ประกอบกิจการร่วมกันมิได้ยินยอมหรือรับรู้ด้วยเลย เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงทำให้การโอนนั้นยุ่งยาก และบางรายก็ได้ก่อให้เกิดเป็นความเดือดร้อน โดยอีกฝ่ายหนึ่งต้องถูกตัดการประกอบอาชีพไปโดยทางอ้อม ฉะนั้น เพื่อให้การโอนใบอนุญาตหรืออาชญาบัตร เพื่อทำการประมงได้เป็นไปโดยเรียบร้อยทุกฝ่าย กรมการประมงจึงขอชี้แจงเพิ่มเติม เพื่อขอให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน้าที่ของฝ่ายการประมงปฏิบัติดังต่อไปนี้ คือ

๑. ถ้าผู้ขอโอนได้ขอโอนกันในห้องที่ ซึ่งมีชื่อในใบอนุญาต หรือประธานบัตร อาชญาบัตรนั้น ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงในห้องที่เดียวกันกับภูมิลำเนาที่อยู่ของผู้โอนและผู้รับโอน ก่อนจะได้ทำการโอนให้กัน ให้อำเภอหรือจังหวัดปิดประกาศการขอโอนใบอนุญาตหรือ อาชญาบัตรนั้น ๆ ณ ที่จังหวัดหรือที่ว่าการอำเภอแล้วแต่กรณี เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ เสียก่อนเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวนี้แล้วไม่ปรากฏว่า มี บุคคลใดมาร้องคัดค้านในเรื่องการโอนสิทธิดังกล่าว ก็ให้จังหวัดหรืออำเภอแล้วแต่กรณีดำเนินการ โอนใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรนั้น ๆ ให้แก่ผู้รับขอโอนนั้น ได้ตามระเบียบการซึ่ง ได้กำหนดไว้

๒. ถ้าผู้ขอโอนได้ยื่นคำร้องขอโอนกันนอกห้องที่ ผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ทำการประมง โดยบุคคลผู้หนึ่งได้มีภูมิลำเนาสังกัดอยู่ในจังหวัดหรืออำเภอนั้น ก็ให้จังหวัดหรืออำเภอที่อยู่ปลายทางแจ้งให้จังหวัดหรืออำเภอที่อยู่ต้นทาง ซึ่งเป็นผู้ออกประธานบัตร ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตร ทราบ และให้จังหวัดหรืออำเภอที่อยู่ต้นทางดำเนินการประกาศการขอโอนนั้น ให้ประชาชนทราบ โดยทั่วกันในทำนองเดียวกันกับที่ได้กล่าวไว้ในข้อ (๑) และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวนี้ แล้ว ไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดมาคัดค้านในเรื่องการขอโอน ก็ให้จังหวัดหรืออำเภอที่อยู่ปลายทาง ทราบและให้จังหวัดหรืออำเภอที่อยู่ปลายทางดำเนินการโอนประธานบัตร ใบอนุญาตหรืออาชญา บัตรนั้น ๆ ให้แก่ผู้รับโอนนั้น ได้ตามระเบียบซึ่งทางราชการได้กำหนดไว้

ทั้งนี้ จึงแจ้งมาเพื่อได้โปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์

(นายบุญ อินทรมพรรย์)

ประกาศ

เรื่อง ห้ามมิให้ใช้ตะเกียงหรือไฟฉายในการจับสัตว์น้ำในฤดูปลามีไข่

เนื่องด้วยปรากฏว่ามีผู้นิยมใช้ตะเกียงหรือไฟฉายออกทำการจับสัตว์น้ำ (วิธีที่เรียกว่า บั้งเพลิง) ประกอบกับเครื่องมืออื่นๆ เช่น ฉมวก ชะนั๊ก แหลงน ซ่อม ฯลฯ เป็นจำนวนมาก ซึ่งตามกฎหมายแล้วตะเกียงหรือไฟฉายทุกชนิดเป็นเครื่องมือทำการประมงด้วย และโดยเฉพาะตามประกาศกำหนดฤดูปลามีไข่ และกำหนดชนิดและวิธีใช้เครื่องมือทำการประมงของกระทรวงเกษตรธิการ ฉบับลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๑ นั้น แม้ว่าจะมิได้กำหนดห้ามการทำการประมงด้วยวิธีดังกล่าวข้างต้นนั้นไว้ก็ตาม แต่ก็ต้องถือว่ามิได้อนุญาตให้ผู้นึงผู้ใดใช้ตะเกียง หรือไฟฉาย ฉมวก ชะนั๊ก แหลงน ซ่อม ฯลฯ ฉะนั้น ผู้นึงผู้ใดใช้ตะเกียงหรือไฟฉาย และเครื่องมือชนิดอื่นๆ ที่กระทรวงเกษตรธิการมิได้ประกาศอนุญาตให้ใช้ได้ ในฤดูปลามีไข่ คือ ภายในเดือนเมษายนถึงสิงหาคมทุก ๆ ปีแล้ว จะถูกจับกุมและถูกลงโทษตามกฎหมายทันที

ทั้งนี้ จึงขอประกาศชี้แจงมาเพื่อให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน และขอความร่วมมือจากประชาชน อย่าได้ปฏิบัติฝ่าฝืนต่อประกาศกำหนดฤดูปลามีไข่ดังกล่าวนี้ เพื่อให้ปลามีโอกาสรอดชีวิตไปวางไข่แพร่พันธุ์เพิ่มปริมาณมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่พวกเราโดยทั่วหน้าสืบไป

ศาลากลางจังหวัด.....

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔๙๒

ข้าหลวงประจำจังหวัด

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ตะเกียงหรือไฟฉายซึ่งใช้ “บังเพลิง” เป็นเครื่องมือทำการประมง

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

เนื่องด้วยกรมการประมงได้รับคำปรารภจากรัฐมนตรีสั่งราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่า ได้พบเห็นราษฎรนิยมใช้ตะเกียงและไฟฉายออกทำการจับสัตว์น้ำประกอบกับเครื่องมืออื่น ๆ ในฤดูปลามีไข่กันมาก ซึ่งถ้าปล่อยให้จับกันในฤดูดังกล่าวแล้ว ก็เป็นการทำลายพันธุ์ปลาอย่างยิ่ง เพราะจับปลาได้มาก และปลาที่จับได้ก็เป็นปลาที่มีไข่ทั้งสิ้น

ทั้งนี้ กรมการประมงได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าวิธีจับสัตว์น้ำของราษฎรโดยใช้ตะเกียงหรือไฟฉายประกอบดังกล่าวนี้ โดยทั่วไปเรียกว่า “บังเพลิง” และตะเกียงหรือไฟฉายทุกชนิดที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำนั้นก็ย่อมถือว่าเป็นเครื่องอุปกรณ์ หรือส่วนประกอบที่ใช้ล่อจับสัตว์น้ำ และต้องนับว่าตะเกียงหรือไฟฉายนั้นเป็นเครื่องมือทำการประมงตามความในมาตรา ๔ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ นั้นด้วย ฉะนั้น การใช้ตะเกียงหรือไฟฉายและเครื่องมือ เช่น ฉมวก ชนิก แหเลน หรือช่อม ฯลฯ ซึ่งตามประกาศกำหนดฤดูปลามีไข่และกำหนดชนิดและวิธีใช้เครื่องมือทำการประมงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๕๑ มิได้ประกาศอนุญาตให้ใช้ ฉะนั้น การใช้เครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์ดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นการใช้ที่ฝ่าฝืนต่อประกาศกำหนดฤดูปลามีไข่ และผู้ใช้จะต้องมีความผิดตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

ฉะนั้น กรมประมงจึงขอเรียนขอความเข้าใจมา ขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ให้กวาดขันมิให้ราษฎรใช้ตะเกียงและไฟฉายหรือเครื่องมือที่ต้องห้ามทุกชนิดในฤดูปลามีไข่โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย เพื่อให้ปลาได้รอดชีวิตไปแพร่พันธุ์ให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวมได้ปริมาณมากยิ่งขึ้น อนึ่ง เพื่อให้ราษฎรได้ทราบโดยทั่วถึงกัน ขอให้จังหวัดได้ประกาศแก่ราษฎรให้ทราบเสียด้วย ดังได้ร่างประกาศมาเพื่อประกอบการพิจารณาคำแล้ว ๑ ฉบับ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

๑๖ สิงหาคม ๒๔๙๒

เรื่อง ห้ามออกใบอนุญาตให้ทำการประมงในระหว่างเวลาที่มีกรณีพิพาทระหว่างชาวประมง หรือความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ขัดแย้งกัน

เรียน คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

เนื่องจากกรมการประมงได้พิจารณาและสอบสวนแล้วเห็นว่า การออกใบอนุญาตให้ชาวประมงตั้งเครื่องมือประจำที่ในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่อนุญาต (ตั้งเครื่องมือประจำที่) ต่างๆ นั้น ไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เนื่องจากว่าในบางท้องที่ได้เกิดกรณีพิพาทระหว่างชาวประมงด้วยกันเกี่ยวกับระยะเวลาเขตของที่ตั้งเครื่องมือประจำที่ซึ่งยังตกลงกันมิได้ประการหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งก็คือความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยเฉพาะในส่วนอำเภอ นั้น ๆ เกิดมีความเห็นขัดแย้งซึ่งกันและกันอยู่ และในระหว่างที่กรณียังทำความตกลงกันไม่ได้ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ยังตกลงกันมิได้ว่าจะควรปฏิบัติประการใด ดังนั้นปรากฏว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตบางนายได้ถือโอกาสซึ่งออกใบอนุญาตให้แก่ชาวประมงคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไปก่อน โดยถือว่า การวินิจฉัยของตนเกี่ยวกับกรณีฝ่ายนั้นเป็นที่ถูกต้องซึ่งการดำเนินการในทำนองนั้นในบางครั้งถ้าได้มีการพิจารณาและวินิจฉัยกันโดยละเอียดถี่ถ้วนตามลำดับของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ก็ปรากฏว่าที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นยังไม่เป็นการถูกต้องตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งในบางกรณีได้ก่อให้เกิดเป็นความเสียหายแก่ราษฎรไม่ฝ่ายใดก็ฝ่ายหนึ่ง ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุให้เกิดความยุ่งยากทั้งในปัญหาข้อกฎหมายและทั้งในด้านบริหารราชการนานาประการ และผลที่สุดความเดือดร้อนอันนี้ก็ต้องตกอยู่แก่ชาวประมงคู่พิพาทและเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ ฉะนั้นกรมการประมงเห็นว่า เพื่อเป็นการบรรเทาข้อเดือดร้อนดังกล่าว และให้การพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องนี้ได้เป็นไปด้วยดีตามหลักการบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นธรรมแก่ชาวประมงโดยทั่วไป กรมการประมงจึงขอให้คณะกรรมการจังหวัดสั่งให้คณะกรรมการอำเภอ ทุกอำเภอถือเป็นระเบียบปฏิบัติดังต่อไปนี้ คือ

๑. ถ้ามีกรณีพิพาทเกี่ยวกับการตั้งเครื่องมือประจำที่ทำการประมงทุกชนิด ซึ่งได้เกิดขึ้นระหว่างชาวประมงต่อชาวประมงด้วยกัน หรือว่าการพิจารณาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ตั้งเครื่องมือประจำที่ ระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ในท้องที่อำเภอหนึ่งอำเภอใดก็ตั้งสองกรณีนี้ถ้าได้เกิดขึ้น ห้ามไม่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกนายที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ในท้องที่อำเภอหนึ่ง ๆ ออกใบอนุญาตให้แก่ชาวประมงรายหนึ่งรายใดที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวข้างต้นนั้นเป็นอันขาด

๒. ให้คณะกรรมการอำเภอรีบเสนอเรื่องราวกรณีพิพาท หรือปัญหาขัดแย้งกันในระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในข้อ ๑ ไปให้คณะกรรมการจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยเพื่อสั่งการในเรื่องนี้โดยด่วน

๓. เมื่อคณะกรรมการจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยสั่งการในเรื่องนี้เป็นประการใดก็ให้คณะกรรมการอำเภอในท้องที่อำเภอหนึ่ง ๆ สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยสั่งการมา

๔. ในระหว่างที่กำลังดำเนินการตามข้อ ๑ ถ้าคู่พิพาทสามารถทำการประนีประนอมต่อกันเป็นหลักฐานได้ หรือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตกลงในปัญหาที่ขัดแย้งกันได้ด้วยความเรียบร้อยก็ให้คณะกรรมการอำเภอหนึ่ง ๆ รายงานเหตุผลพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกรณีทั้งสองนั้น ไปขออนุมัติต่อคณะกรรมการจังหวัดเสียก่อน เมื่อคณะกรรมการจังหวัดได้พิจารณาและสั่งอนุมัติแล้ว จึงให้คณะกรรมการอำเภอสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ออกใบอนุญาตต่อไปได้

ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดสั่งให้คณะกรรมการอำเภอทุกอำเภอได้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัดตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **บ. อินทรมพริย**
(นายบุญ อินทรมพริย)
อธิบดีกรมการประมง

คำสั่งระเบียบการที่ ๒/๒๕๕๕

เรื่อง การจดทะเบียนเรือหรือการออกประกาศนียบัตรสำหรับเรือประมงชายทะเล

พ.ศ. ๒๕๕๕

เนื่องจากการประกอบอาชีพของชาวประมงขณะนี้มีอุปสรรคหลายประการ รวมทั้งเขต
การเดินทางที่ได้กำหนดไว้แต่เดิม จำกัดไว้น้อยกว่าที่ชาวประมงได้ปฏิบัติกันอยู่ สมควรแก้ไขเพื่อ
ความวิวัฒนาการของอาชีพการประมงและเศรษฐกิจการประมงของประเทศให้เจริญก้าวหน้า และ
เพื่อให้เหมาะสมแก่วิธีการประมงในปัจจุบันซึ่งได้มีเครื่องมือจับสัตว์น้ำอย่างพิเศษขึ้นกว่าแต่เดิม ทั้ง
เป็นการช่วยลดค่าครองชีพของประชาชนอีกทางหนึ่ง กรมเจ้าท่าจึงได้ออกระเบียบการขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการจดทะเบียนเรือและออกประกาศนียบัตรสำหรับ
เรือกลประมงชายทะเล พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันใช้ระเบียบนี้ ให้ยกเลิกระเบียบอื่นๆ ในส่วนที่มีอยู่แล้วในระเบียบนี้
หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๔ สำหรับเรือกลที่ใช้ทำการประมงโดยเฉพาะ ให้กำหนดเขตการเดินทางเรือสำหรับ
ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

(๑) เรือกลประมงขนาดต่ำกว่า ๕ ตันกรอสส์ ให้เดินได้ภายในเขตจังหวัดกัมพูชา-
เนาที่จดทะเบียนรับใบอนุญาต และเดินทางจากเกาะหรือฝั่งไม่เกิน ๓ ไมล์ หรือไม่เกินแนวเครื่อง
มือจับสัตว์น้ำประจำในท้องที่นั้น เฉพาะในเวลาที่มีคลื่นลมสงบตามคำสั่งระเบียบการที่ ๑/๒๕๕๕
แต่ถ้ามีเครื่องมือจับสัตว์น้ำพิเศษชนิดอวนลอยแล้วให้เดินทางจากเกาะหรือฝั่งได้ไม่เกิน ๑๕ ไมล์ ภายใน
เขตจังหวัดกัมพูชาเนาที่จดทะเบียนรับใบอนุญาต แต่ถ้าจะไปทำการเกินกว่าเขตที่กำหนดนี้ จะ
ต้องมีเรือประมงขนาดตั้งแต่ ๕ ตันกรอสส์ขึ้นไปทำการลากจูงและให้เดินได้ตามเขตของเรือจูง เมื่อ
เวลาออกทำการประมง จะออกห่างจากเรือลากจูงได้ไม่เกิน ๓ ไมล์

(๒) เรือกลประมงขนาดต่ำกว่า ๑๕ ตันกรอสส์ ถึง ๕ ตันกรอสส์ ให้เดินได้ภายใน
เขตของอ่าวไทย ตั้งแต่สุดเขตจังหวัดตราด ถึงสุดเขตจังหวัดันราธิวาส และเดินทางจากเกาะ
หรือฝั่งได้ไม่เกิน ๑๕ ไมล์

(๓) เรือกลประมงขนาดต่ำกว่า ๒๕ ตันกรอสส์ลงไปถึง ๑๕ ตันกรอสส์ ให้เดินได้ภายในเขตของอ่าวไทย ตั้งแต่สุดเขตจังหวัดตราดถึงสุดเขตจังหวัดนราธิวาสและออกห่างจากเกาะหรือฝั่งได้ไม่เกิน ๒๕ ไมล์

(๔) เรือกลประมงขนาดตั้งแต่ ๒๕ ตันกรอสส์ขึ้นไป ถึง ๖๐ ตันกรอสส์ให้เดินได้ภายในเขตของอ่าวไทย ตั้งแต่สุดเขตจังหวัดตราด ถึงสุดเขตจังหวัดนราธิวาสและเดินห่างจากเกาะหรือฝั่งไม่เกิน ๕๐ ไมล์

ข้อ ๕ ผู้ควบคุมเรือสำหรับเรือกลประมงตามระเบียบการนี้ ต้องมีประกาศนียบัตรของกรมเจ้าท่าดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ควบคุมเรือกลประมงขนาดไม่เกิน ๖๐ ตันกรอสส์ ตามระเบียบนี้ต้องมีประกาศนียบัตรนายท้ายชายทะเลชั้น ๑ สำหรับเรือกลประมง ส่วนจะควบคุมเรือได้ไกล ไกลเพียงใดนั้น แล้วแต่ความรู้และความชำนาญของผู้สมัครสอบตามที่เจ้าพนักงานสอบความรู้เห็นสมควร

(๒) ผู้ควบคุมเรือกลประมงขนาดต่ำกว่า ๒๕ ตันกรอสส์ จะต้อง มีประกาศนียบัตรนายท้ายชายทะเลชั้น ๒ สำหรับเรือกลประมง ส่วนเขตควบคุมเรือให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับข้อ (๑) ข้างต้น

กรมเจ้าท่า

ตั้ง ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔

(ลงชื่อ) น.อ. พิจารณ์กลจักร

(นาวาเอก พระพิจารณ์กลจักร)

อธิบดีกรมเจ้าท่า

ประกาศกรมประมง

เรื่อง การอนุเคราะห์ความสะดวกเรือกลประมงทะเลเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร

ด้วยกรมเจ้าท่า กรมศุลกากร กรมประมง กองตำรวจน้ำ และองค์การสะพานปลา ได้ประชุมเพื่อหาทางส่งเสริมอาชีพการประมงทะเล เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศชาติ ที่ประชุมได้ตกลงให้อนุเคราะห์ความสะดวกแก่เรือกลประมงทะเลเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร ซึ่งกรมศุลกากรได้อนุมัติแล้ว กรมประมงจึงขอประกาศให้ทราบหลักเกณฑ์การอนุเคราะห์ความสะดวกเรือกลประมงทะเลเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรดังต่อไปนี้:-

ข้อ ๑. เรือกลประมงทะเลทุกประเภท ซึ่งได้รับอนุญาตเดินเรือในเขตการเดินเรือตามคำสั่งระเบียบการของกรมเจ้าท่า ที่ ๒/๒๔๔๘ เรื่องการจดทะเบียนเรือและออกประกาศนียบัตรสำหรับเรือประมงชายทะเล พ.ศ. ๒๔๔๘ และจดทะเบียนเป็นเรือทำการประมงโดยเฉพาะกับทั้งจะต้องไม่ทำการแบบเรือค้าชายฝั่ง จึงจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรว่าด้วยเรือค้าชายฝั่ง เช่น ในเรื่องแจ้งค่านศุลกากร ขอใบเบ็กร่อง และการตรวจปล่อยเรือ

ข้อ ๒. ในกรณีเรือกลประมงทะเลซึ่งบรรทุกวัสดุหรืออุปกรณ์ของคนเกี่ยวกับการทำการประมงนอกเหนือไปจากที่ใช้สำหรับเรือตามปกติในการออกทำการประมงทางไกลนอกจังหวัด ภูมิภาค ภูมิภาค ต้องมีใบรับรองของเจ้าหน้าที่ศุลกากรกำกับไปกับเรือถ้าเรือดังกล่าวออกจากกรุงเทพฯ หรือสมุทรปราการ ต้องมีใบรับรองของกรมประมงกำกับไปกับเรือ จึงจะอนุญาตให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรดังกล่าวในข้อ ๑

ข้อ ๓. เรือกลประมงทะเลซึ่งออกไปบรรทุกสัตว์น้ำ หรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำของตนเองหรือของสมาคมประมงหรือของสมาคมสหกรณ์ ซึ่งประสงค์เดินทางเข้าเทียบท่าสะพานปลากรุงเทพฯ ขององค์การสะพานแล้ว ก็ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรดังกล่าวในข้อ ๑

ข้อ ๔. เรือกลประมงทะเลซึ่งกรมประมงออกใบรับรองตามความในข้อ ๒ และ ๓ นอก

จากจะต้องมีใบรับรองกำกับไปกับเรือแล้ว อาจจะต้องมีเครื่องหมายเขียนไว้ที่ข้างเรือให้ชัดเจนตาม
ที่กรมประมงจะกำหนดและสั่งให้เขียนขึ้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ศุลกากรและเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมประมง

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง **หารือข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ในการทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่**

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือที่ ๘๐๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย **บันทึกเรื่องหารือข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ในการทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่ (โป๊ะ)**

ตามที่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหากฎหมายเรื่องที่ยุ่เยาว์ยื่นคำขอรับอนุญาตทำโป๊ะ ว่าการขอรับอนุญาต การอนุญาตตั้งเครื่องมือประจำที่ และการชำระเงินอากรค่าที่อนุญาตตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ จะเป็นการทำนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ และการที่ผู้เยาว์จะได้รับอนุญาตให้ทำการประมงและเสียเงินอากรค่าที่อนุญาตจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมหรือไม่นั้น

บัดนี้ เลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีการายงานว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้ตรวจพิจารณาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้น โดยได้เชิญผู้แทนกระทรวงเกษตร (นายสวัสดิ์ เทียมเมธ) ไปร่วมปรึกษาคำแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ถ้าจะนำบทบัญญัติว่าด้วยความสามารถของผู้เยาว์ซึ่งแท้จริงได้บัญญัติขึ้นไว้เพื่อคุ้มครองผู้เยาว์มาใช้เพื่อที่จะออกใบอนุญาตในเรื่องนี้ให้แก่ผู้เยาว์แล้ว ย่อมจะเป็นการไม่ถูกต้องความพิศดารปรากฏตามบันทึกความเห็นที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ปุ่น จาติกวณิช**

(นายปุ่น จาติกวณิช)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ลงนามแทนเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

บันทึก

เรื่อง การขอขอกฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ในการทำการประมงด้วย
เครื่องมือประจำที่ (โป๊ะ)

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ได้มีหนังสือที่ ๔๑๕๙/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๔๕๕ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยพิจารณาปัญหาของกรมประมงกระทรวงเกษตร กล่าวคือ ผู้เยาว์มีความประสงค์จะยื่นคำขอรับอนุญาตทำโป๊ะตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ผู้ขอรับอนุญาตดังกล่าวนี้จะต้องยื่นคำขอต่อกรมการประมง เพื่อขอรับใบอนุญาตและจะต้องเสียเงินอากรและค่าธรรมเนียมเพื่อการนี้กรมการประมงประสงค์จะทราบว่า การขอรับอนุญาต การออกใบอนุญาตและการชำระเงินอากร เป็นการทำนิติกรรมหรือไม่ และในกรณีที่ผู้เยาว์จะได้รับอนุญาตให้ทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่ (โป๊ะ) จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ขอให้ระลึกไว้ว่ามาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งให้คำนิยามของคำว่า "นิติกรรม" ไว้ นั้น จะต้องตีความไปในทางที่ว่า สภาพของนิติกรรมนั้นย่อมมุ่งที่จะก่อให้เกิด หนี้ เนื่องจากกนิติสัมพันธ์อันเกิดแต่นิติกรรมนั้น ๆ กล่าวโดยทั่วไปการยื่นคำขอไม่เป็นนิติกรรม แต่คำขอทำโป๊ะนี้ทำให้เกิดนิติสัมพันธ์กันขึ้นภายหลังนิติสัมพันธ์นี้ก่อให้เกิดหนี้เป็นนิติกรรมขึ้น นิติกรรมจึงอาจมีขึ้นได้ในภายหลัง เมื่อได้มีการขอและการอนุญาตแล้ว ฉะนั้น การขออนุญาตตั้งเครื่องมือประจำที่ (โป๊ะ) ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ นั้น จึงเป็นการขอทำนิติกรรม

บุคคลผู้ยื่นคำขอเพื่อรับการอนุญาตจะว่าตนไม่รู้ถึงความผูกพันที่จะเกิดมีการเป็นหนี้ขึ้นในภายหลังนั้นหาได้ไม่ ถ้าผู้ขอเป็นผู้เยาว์ก็ย่อมจะตกอยู่ในข้อห้ามทั่วไปที่มีได้ทำนิติกรรม โดยมิได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๑)

จริงอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (หมวดที่ว่าด้วยความสามารถ) มีข้อยกเว้นจากหลักทั่วไปที่กล่าวมาแล้วบางประการ (มาตรา ๒๒, ๒๓, ๒๔) แต่การทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่ คือทำโป๊ะ ไม่ได้อยู่ในข้อยกเว้นเหล่านี้ เพราะการประกอบกิจเช่นนั้น มิใช่อะไร

อื่น นอกจากเป็นการประกอบการอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าขาย กล่าวคือเป็นธุรกิจการค้า (อีกนัยหนึ่ง ก็คือ การทำไปะมิไซ้เป็นการกระทำเพื่อจะได้ไปซึ่งสิทธิอันใดอันหนึ่ง หรือเป็นการ เพื่อให้หลุดพ้นจากหน้าทอนใดอันหนึ่ง ตามมาตรา ๒๒ หรือการใด ๆ ซึ่งเป็นการต้องทำเองเฉพาะ ตัว ตามมาตรา ๒๓ หรือการใด ๆ ซึ่งเป็นการสมฐานานุกรมแห่งตน และเป็นการอันจำเป็นเพื่อ เลี้ยงชีพตามสมควร ตามมาตรา ๒๔)

โดยเหตุนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า ถ้าจะนำบทบัญญัติว่าด้วยความสามารถ ของผู้เยาว์ ซึ่งแท้จริงได้บัญญัติขึ้นไว้เพื่อคุ้มครองผู้เยาว์มาใช้เพื่อที่จะออกใบอนุญาตในเรื่องนี้ให้ แก่ผู้เยาว์แล้วย่อมจะเป็นการไม่ถูกต้อง

(ลงชื่อ) **หยุด แสงอุทัย**

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑๕ สิงหาคม ๒๔๙๙

เรื่อง ระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้เยาว์ร้องขอทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ๑ ฉบับ

สำเนาบันทกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๑ ฉบับ

เนื่องด้วยจังหวัดสมุทรปราการได้หารือกรมประมงว่า ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ทางราชการจะอนุญาตให้ผู้เยาว์ทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่ (โป๊ะ) โดยไม่ต้องให้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมได้เพียงใดหรือไม่

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาเห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงได้หารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อจะได้ยึดถือเป็นระเบียบปฏิบัติที่แน่นอนของทางราชการต่อไป คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ปรากฏว่าการขอรับอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ตั้งเครื่องมือประจำที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นนิติกรรม ถ้าผู้ขอเป็นผู้เยาว์ก็ย่อมตกอยู่ภายใต้ข้อห้ามทั่วไป ที่มีให้ทำนิติกรรมโดยมิได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๑) ดังปรากฏตามสำเนาบันทกของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้แนบมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว

ดังนั้น กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อขอให้จังหวัดโปรดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป ว่าถ้ามีผู้เยาว์มาขออนุญาตทำการประมงด้วยเครื่องมือประจำที่ทุกชนิดแล้ว ก่อนจะอนุญาตให้ จะต้องจัดให้มีหลักฐานบันทึกความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม ให้ถูกต้องตามกฎหมายแนบไว้กับคำขอด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) บ. อินทรมพรรย์
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมประมง

คำแนะนำ

เรื่อง การตรวจชนิดและลักษณะของปลาทะเลที่ถูกระเบิด

๑. จุดประสงค์

รัฐบาลมีนโยบายที่จะกำจัดการใช้วัตถุระเบิดทำการจับปลา เพราะว่าเป็นการทำลายพันธุ์ปลาอย่างร้ายแรง ภายหลังสงครามนี้ปรากฏว่ามีผู้ใช้วัตถุระเบิดทำการประมง กองเรือตรวจฝั่งได้รับการในการตรวจจับกุมผู้กระทำผิดเช่นนี้ คำแนะนำฉบับนี้จึงได้เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวแก่ผู้มีหน้าที่จะได้ใช้ประกอบการพิจารณาว่าปลาชนิดใดบ้างที่ถูกจับด้วยวัตถุระเบิดและลักษณะของปลาที่ตายด้วยวิธีนี้มีประการใด เพราะการตรวจและค้นหานั้นย่อมมีเสมอ ส่วนในปัญหาการที่จะดำเนินการฟ้องคดีได้หรือไม่ เจ้าหน้าที่ทหารเรือก็จะต้องดำเนินการตามกระบวนการพิทักษ์การฟ้องคดีอาญา

๒. ชนิดปลาทะเล

ปลาทะเลมีหลายชนิดด้วยกัน มีชื่อต่างๆ กัน ถ้าจะจำชื่อปลาแล้วจะลำบากและเนื่องด้วยผลของการทดลองใช้วัตถุระเบิดซึ่งเจ้าหน้าที่ กองทัพเรือ กรมการประมง กรมตำรวจ ได้กระทำในน่านน้ำใกล้กับอ่าวสตึกดิบ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๙๑ และจากผลของการทดลองในต่างประเทศ ก็ปรากฏว่าปลาที่จับได้นั้นเป็นปลาที่อยู่ประจำที่ และชอบอยู่ตามหินกองและใกล้กับเกาะ

ปลาเหล่านี้ มีสีแดง, สีเหลือง, สีดำ, สีเขียวจัด, หรือมีสีแดงสีเขียวจัดและสีดำปนกันบ้าง สลับกันบ้าง เป็นจุดบ้าง เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ตรวจเรือลำใดและเห็นปลาที่มีสีเหล่านี้แล้ว ต้องพึงสันนิษฐานได้ว่าเป็นปลาที่อาจถูกจับด้วยวัตถุระเบิด ส่วนปลาทะเลที่มีสีขาวหรือท้องขาวสันหลังมีสีเขียว หรือสีครามเป็นเงา หรือสีคล้ำไม่ถึงสีดำแล้วมักเป็นปลาไม่ชอบอยู่ประจำที่ ปลาเหล่านี้ปรากฏว่า ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายไม่มีโอกาสจับด้วยวัตถุระเบิด

๓. ลักษณะของปลาที่ถูกระเบิด

ปลาที่แยกเป็น ๒ จำพวกในข้อ ๒ นั้น เมื่อถูกจับด้วยวัตถุระเบิดนั้นจะมีลักษณะต่างๆ สุดแล้วแต่จะถูกแรงระเบิดมากหรือน้อย แต่ลักษณะของปลาที่ตายเช่นนี้จะเห็นว่าเป็นลักษณะเฉพาะเพราะลักษณะเช่นนั้นไม่พบในปลาที่ตายด้วยการจับตามธรรมดา

ลักษณะภายนอก คือ ลำตัวขาว ท้องขาว ตาขาว เลือดซีมออกหางและครีบขาด เกิดท้อง
และเกิดตามตัวหลุด

ลักษณะเช่นนี้บางตัวก็มี บางตัวก็ไม่มี สุกแล้วแต่แรงระเบิดและบางที่จะไม่เห็น
ลักษณะเช่นนี้ ฉะนั้น จึงต้องดูลักษณะภายในด้วยผ่าปลาเหล่านั้นออกดูอวัยวะภายใน
และควรวผ่าดูประมาณ ๑๐ ตัว

ลักษณะภายใน อวัยวะในช่องท้องแหลกเหลว กระจาเปอะแตกดีแตก ตับแตก รังไข่ น้ำเชื้อ
แตก กระจกไข่โคร่งหัก เส้นโลหิตแตก โลหิตซีมทั่วไปหรือเกรอะกรังทั่วไปใน
ช่องท้อง

ปลาที่ตายโดยไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวข้างต้นชำรุดเสียหาย ให้ถือว่า
ปลานั้นตายด้วยการจับด้วยเครื่องมือทำการประมงธรรมดา

๔. เนื่องจากปลาทะเลมีหลายชนิด และการจะจับด้วยการระเบิดก็ต้องเกี่ยวกับว่าสถานที่ใช้ลูกระเบิด
นั้นมีปลามากน้อยเพียงไร ทั้งชนิดและจำนวน
๕. ปลาน้ำจืดที่ถูกทำลายด้วยการระเบิด ก็เข้าใจว่าจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับปลาทะเลเช่นเดียวกัน

กรมการประมง

๒๕ เมษายน ๒๔๙๙

บันทึกการตรวจพิสูจน์ปลาของกลางที่ตายโดยการใช้อัตถุระเบิด

สถานที่ตรวจพิสูจน์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

ได้ทำการตรวจพิสูจน์ปลาของกลาง ซึ่ง.....

นำส่งโดยหนังสือที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาให้ทำการตรวจพิสูจน์โดยสงสัยว่า เป็นปลาที่ทำการประมงมาโดยใช้อัตถุระเบิด ซึ่งยังอยู่ในสภาพสดกึ่งนี้

๑. ชื่อปลา.....จำนวน.....ตัว

๒. ชื่อปลา.....จำนวน.....ตัว

๓. ชื่อปลา.....จำนวน.....ตัว

๔. ชื่อปลา.....จำนวน.....ตัว

๕. ชื่อปลา.....จำนวน.....ตัว

รวมทั้งหมด.....ตัว

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจพิสูจน์ลักษณะภายนอกและลักษณะภายในช่องท้องของปลา รวม.....ตัว ปรากฏผลการตรวจพิสูจน์ตามหลักฐานรายละเอียดแนบท้ายบันทึกนี้.....แผ่น

จากผลการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ปลาที่ได้ตรวจพิสูจน์เป็นปลาที่ตายโดยการใช้อัตถุระเบิด รวมทั้งหมด.....ตัว จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจพิสูจน์

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

หลักฐานรายละเอียดผลการตรวจพิสูจน์ปลาที่ตายโดยการใช้วัตถุระเบิด

ก. ลักษณะภายนอก

- ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๑ (๑).....
(๒).....
(๓).....
- ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๒ (๑).....
(๒).....
(๓).....
- ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๓ (๑).....
(๒).....
(๓).....
- ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๔ (๑).....
(๒).....
(๓).....

ข. ลักษณะภายใน

- ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๑ (๑).....
(๒).....
(๓).....
- ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๒ (๑).....
(๒).....
(๓).....
- ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๓ (๑).....
(๒).....
(๓).....

ปลาชื่อ.....ตัวที่ ๔ (๑).....
(๒).....
(๓).....

ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ปลาทั้งหมดที่ได้ทำการตรวจพิสูจน์เป็นปลาที่ตายด้วยแรงระเบิด
ของวัตถุระเบิด

ลงชื่อ.....ผู้พิสูจน์
ลงชื่อ.....พยาน
ลงชื่อ.....พยาน

หมายเหตุ ถ้ามีปลาตรวจมากกว่า ๔ ตัว ให้ใช้กระดาษเพิ่มเป็นหน้า ๒ และหน้า ๓

๖ มิถุนายน ๒๕๑๐

เรื่อง การใช้วัตตริยะเบ็ดทำการประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๓ จังหวัดชายทะเล)

อ้างถึง หนังสือ ที่ กษ ๐๕๐๒/ว. ๘๐๓๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่และสังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทำการตรวจ
ตราและปราบปรามผู้ฝ่าฝืนใช้วัตตริยะเบ็ดทำการจับปลา การใช้ยาเบื่อเมาและใช้กระแสไฟฟ้าทำการ
ประมง ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ กรมประมงได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ว่า ยังมีผู้ใช้วัตตริยะเบ็ดทำการจับปลาใน
ทะเลอยู่เป็นประจำ ซึ่งการทำประมงโดยวิธีดังกล่าวเป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง
และควรจะได้ดำเนินการปราบปรามโดยเด็ดขาด เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษตามควรแก่กรณี
สำหรับความผิดดังกล่าว แม้กรมประมงจะได้สั่งให้เรือตรวจประมง ๑ ออกตรวจตราอยู่ในขณะนี้
ก็อาจไม่เป็นการทั่วถึง

กรมประมงจึงเรียนขอความร่วมมือมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
กวดขันปราบปรามผู้กระทำความผิดดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๖ มิถุนายน ๒๕๐๐

เรื่อง ระเบียบการตรวจพิสูจน์ปลาของกลางที่จับปลาโดยการใช้อัตถุระเบิด และการทำบันทึกหลักฐานประกอบคดี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๓๑ จังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย สมุดคู่มือตรวจปลาที่จับได้โดยใช้อัตถุระเบิด ๑ เล่ม
- แบบฟอร์มบันทึกการตรวจพิสูจน์ ๑๐ เล่ม ๑๐ ชุด
- บัญชีรายชื่อประมงจังหวัด สถานีประมง และประมงอำเภอ ๑๐ ชุด

เนื่องด้วยปรากฏว่าในท้องที่บางจังหวัด เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการจับกุมผู้ใช้อัตถุระเบิดทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายได้พร้อมด้วยปลาของกลาง ก็มักจะส่งปลาของกลางไปให้กรมประมงตรวจพิสูจน์ทำบันทึกเพื่อใช้ประกอบในการดำเนินคดี กรมประมงพิจารณาเห็นว่าการปฏิบัติดังกล่าวเป็นการไม่สะดวก ทั้งเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายมาก ฉะนั้น กรมประมงจึงได้กำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ปลาของกลางที่จับโดยการใช้อัตถุระเบิดไว้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ในท้องที่จังหวัดที่มีประมงจังหวัด หรือหัวหน้าสถานีประมง หรือประมงอำเภอ ปฏิบัติงานอยู่ ก็ให้เป็นหน้าที่ของประมงจังหวัด หรือหัวหน้าสถานีประมง หรือประมงอำเภอ ตามบัญชีรายชื่อซึ่งส่งมาพร้อมหนังสือแล้วแต่กรณี เป็นผู้ทำการตรวจพิสูจน์ปลาของกลาง โดยพิจารณาตามสมุดคู่มือที่ได้แนบมาพร้อมนี้

๒. สำหรับในท้องที่จังหวัด ที่ไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมงประจำอยู่ดังกล่าวในข้อ ๑ ให้นำปลาของกลางที่สงสัยว่าจะได้มาโดยการใช้อัตถุระเบิด ไปให้ประมงจังหวัด หรือหัวหน้าสถานีประมง หรือประมงอำเภอในท้องที่จังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง หรือในท้องที่จังหวัดที่พนักงานสอบสวนพิจารณาเห็นว่า จะเป็นการสะดวกและรวดเร็วตามที่เห็นสมควรเป็นผู้ทำการพิสูจน์

๓. ในการตรวจพิสูจน์ปลาของกลาง จะต้องทำบันทึกแสดงลักษณะภายนอกและภายในของปลาที่พิสูจน์ทุกตัวไว้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดี และผู้พิสูจน์จะต้องบันทึกแสดงความคิดเห็นให้ชัดเจนว่า ปลานั้นตายโดยการระเบิดหรือไม่ แล้วลงชื่อ ตำแหน่ง วัน เดือน ปี ที่พิสูจน์ไว้เป็นหลักฐานด้วย ตามแบบฟอร์มตัวอย่างบันทึกที่ส่งมาพร้อมหนังสือแล้ว

๔. ปลาสดของกลางที่จะนำส่งให้เจ้าหน้าที่ทำการพิสูจน์นั้น จะต้องเป็นปลาที่ยังสด วิธีเก็บรักษาปลาของกลางมิให้เน่า คือใช้ถังหรือหีบไม้บรรจุปลา แล้วใช้น้ำแข็งทุบให้ละเอียดมากพอสมควรของปลาเพื่อมิให้เกิดเน่าระหว่างทาง จะช่วยทำให้ปลายังคงสดอยู่ในสภาพที่ทำการตรวจพิสูจน์ได้ผลแน่นอน

กรมประมงได้ส่งระเบียบการนี้ พร้อมกับเอกสารต่างๆ ไปให้ประมงจังหวัดประมงอำเภอ และหัวหน้าสถานีประมงทราบเพื่อถือปฏิบัติอีกทางหนึ่งแล้ว ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดได้โปรดส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และพนักงานสอบสวนอำเภอต่างๆ ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) **บ. อินทร์พรรย์**
(นายบุญ อินทร์พรรย์)
อธิบดีกรมประมง

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๔๕

โดยที่คณะปฏิวัติเห็นสมควรจะส่งเสริมให้มีการลงทุนในกิจการประมงทะเล อันจะเป็นผลทำให้ประเทศไทยผลิตสัตว์น้ำได้มากขึ้น เพื่อความประสงค์นี้ เป็นการสมควรที่จะผ่อนผันให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตทำการประมงในทะเล ได้มีครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงซึ่งเป็นคนต่างด้าว มาทำการแนะนำในเรื่องการใช้เครื่องมือทำการประมงและอุปกรณ์เกี่ยวกับการประมงที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตได้

หัวหน้าคณะปฏิวัติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เรือไทยที่มีคนต่างด้าวเป็นคนประจำเรือ ถ้าคนต่างด้าวนั้นเป็นบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นคนประจำเรือตามความในประกาศนี้ ให้มีสิทธิทำการประมงในเขตการประมงไทยได้ ภายในข้อกำหนดของกระทรวงเกษตรซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาตนั้นโดยมิให้นำความใน (๒) ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาใช้บังคับ

ข้อ ๒. ให้กระทรวงเกษตรมีอำนาจออกใบอนุญาตให้คนต่างด้าวทำหน้าที่เป็นครูสอนหรือเป็นผู้ฝึกทำการประมง โดยให้เป็นคนประจำเรือไทยที่ใช้ในการทำการประมงในเขตการประมงไทยไม่เกินจำนวนที่กำหนด เมื่อได้ทำการสอบสวนแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติสมควรที่จะเป็นครูผู้ฝึกทำการประมง

ข้อ ๓. ให้กระทรวงเกษตรกำหนดจำนวนคนต่างด้าวที่พึงได้รับอนุญาตให้เป็นผู้สอนหรือผู้ฝึกทำการประมง และกำหนดเขตพื้นที่ทำการสอนหรือทำการฝึกและระยะเวลาทำการสอนหรือทำการฝึกเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔. ประกาศนี้ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของคนต่างด้าวและเรือไทยที่มีคนต่างด้าวเป็นคนประจำเรือที่พึงมี ตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๐๒

เรื่อง ให้พิจารณาประกาศกำหนดที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำและกวดขันการละเมิดกฎหมาย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรได้รับเรื่องราวจากราษฎร จากท้องที่จังหวัดต่าง ๆ อยู่เสมอว่า ตามที่ทางราชการได้ประกาศกำหนดที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำตามบริเวณหน้าวัดและบริเวณหน้าสถานที่ราชการเพื่อสงวนพันธุ์สัตว์น้ำนั้น ปรากฏว่า ยังมีผู้ละเมิดทำการจับสัตว์น้ำในสถานที่ดังกล่าวอยู่เสมอ เป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง และทำให้การสงวนพันธุ์สัตว์น้ำไม่ได้ผลตามความมุ่งหมายของทางราชการอย่างใด และปรากฏว่ายังมีที่จับสัตว์น้ำบริเวณหน้าวัดอีกมากแห่งยังไม่มีประกาศกำหนดเป็นที่รักษาพืชพันธุ์ จึงมีผู้ทำการจับสัตว์น้ำซึ่งเจ้าอาวาสก็ไม่มีทางจะห้ามปรามได้ จึงขอให้กระทรวงเกษตรพิจารณาดำเนินการกวดขันเพื่อป้องกันมิให้พันธุ์สัตว์น้ำถูกทำลายเกินสมควร ซึ่งจะทำให้พันธุ์สัตว์น้ำลดปริมาณลง เป็นการเดือดร้อนแก่การครองชีพของประชาชน

กระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า การสงวนพันธุ์สัตว์น้ำอันเป็นทรัพยากรอันมีค่าของชาติเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือเอาใจใส่จากจังหวัดต่าง ๆ โดยใกล้ชิด กรมประมงมีเจ้าหน้าที่จำกัดไม่อาจจะควบคุมตรวจตราได้ทั่วถึง ฉะนั้น จึงเรียนขอความร่วมมือมายังท่านเพื่อพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ให้สอบสวนว่าที่จับสัตว์น้ำบริเวณหน้าวัด หน้าสถานที่ราชการและหน้าโรงเรียนแห่งใดยังไม่ได้มีการประกาศกำหนดเป็นที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ ขอให้จังหวัดดำเนินการประกาศกำหนดเป็นที่รักษาพืชพันธุ์ตามนัยแห่งมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ทุกแห่ง เมื่อได้ดำเนินการประกาศแล้ว ขอให้แจ้งและส่งสำเนาประกาศให้เจ้าอาวาส ครูใหญ่ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปกครองสถานที่นั้น อำเภอ สถานีตำรวจทราบ เพื่อช่วยควบคุมดูแลห้ามปรามแจ้งความและแจ้งความและจับกุมผู้ละเมิดต่อไป

๒. ที่รักษาพืชพันธุ์ซึ่งจังหวัดได้ประกาศกำหนดไว้แล้ว ขอให้จังหวัดส่งหรือแจ้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายศึกษาธิการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าอาวาส ผู้ปกครองสถานทีนั้น ๆ ได้ร่วมมือควบคุมดูแลห้ามปรามมิให้ผู้ใดละเมิดและทำการจับกุมผู้ละเมิดเพื่อลงโทษตามกฎหมายโดยกวดขันต่อไป

กระทรวงเกษตรจึงเรียนขอความร่วมมือมายังท่านเพื่อพิจารณาคำเนิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) สวัสดิ์ มหาผล

(นายสวัสดิ์ มหาผล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๒

เรื่อง การบังคับใช้ประกาศกระทรวงเกษตรตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมอัยการถึงกรมประมง

เนื่องด้วยกรมประมงได้หารือไปยังกรมอัยการว่า ประกาศกระทรวงเกษตรเรื่องกำหนดฤดูปลาทูมีไข่และกำหนดชนิดและวิธีใช้เครื่องมือทำการประมงฉบับใหม่ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๒ ความมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่กำหนดไว้ในประกาศตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไปหรือจะต้องรอให้ปิดประกาศครบ ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เสียก่อน จึงจะมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย กรมอัยการได้ตอบกรมประมงโดยหนังสือที่ ๒๖๒๖/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๐๒ ว่าประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมายต้องปฏิบัติตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ กล่าวคือจะต้องปิดประกาศไว้ที่ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และที่กิ่งอำเภอไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เสียก่อน จึงจะมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ซึ่งความโดยละเอียดแจ้งอยู่ตามสำเนาหนังสือกรมอัยการที่แนบมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว

กรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อประโยชน์และเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ปิดประกาศไว้ ณ แผ่นประกาศของจังหวัดและอำเภอครบกำหนด ๓๐ วันแล้ว ให้เจ้าหน้าที่รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอแล้วแต่กรณีรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย ขอได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมประมง

๒๙ ธันวาคม ๒๕๐๓

เรื่อง ขอร้องจับสัตว์น้ำ

เรื่อง ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุโขทัยที่ ๑๔๕๕๐/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๓

ตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้น ขอให้กรมประมงพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่าร้องนำที่ราษฎร
ชุกชั้นในที่กินกรรมสิทธิ์ เมื่อเวลาห้าลคหมคร่องน้ำดังกล่าวจึงไม่มีสภาพเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภท
ใดตามมาตรา ๖ จึงไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา ๒๒ แต่ก็อาจเป็นบ่อล่อสัตว์น้ำตามความหมายใน
มาตรา ๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้ นั้น

กรมประมงได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้ว เห็นว่าร้องนำที่ราษฎรชุกชั้นในที่กินกรรม
สิทธิ์ตามที่หารือไปนั้น ถ้าเป็นที่น้ำท่วมถึงในฤดูน้ำหรือมีน้ำขังในฤดูแล้งก็ต้องถือว่าเป็นที่จับสัตว์
น้ำตามความในมาตรา ๔ (๕) ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นผู้ที่จะใช้เครื่องมือในพิกัดทำการประมงก็จะต้องได้
รับอนุญาตตามมาตรา ๒๘ และถ้าจะติดตั้ง วางหรือสร้างเขื่อน ทำนบ รั้ว เครื่องมือที่เป็น
ตาข่าย เครื่องมือทำการประมงอื่นๆ ประจำที่ ซึ่งเป็นการกั้นทางเดินของสัตว์น้ำ ก็ต้องได้รับ
อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ด้วย เว้นแต่ได้กระทำเพื่อประโยชน์แก่การกสิกรรม
แต่ถ้าในฤดูแล้งน้ำแห้งที่ดังกล่าวนั้นก็ย่อมหมดสภาพเป็นที่จับสัตว์น้ำตามมาตรา ๔ (๕) ส่วนการที่
จะอนุเคราะห์ว่าที่แห่งใดจะเป็นบ่อล่อสัตว์น้ำหรืออย่างไรนั้น ย่อมแล้วแต่ลักษณะของที่ๆ ได้กระทำ
ขึ้น ประกอบกับเจตนาของผู้กระทำเป็นหลักวินิจฉัย ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องใช้ดุลยพินิจโดย
ถือปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายว่าด้วยบ่อล่อสัตว์น้ำเป็นรายๆ ไป

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมประมง

เงื่อนไขอธิบดีกรมประมง

เรื่อง การเก็บฟองเต่าและกระทะเลในที่อนุญาตโดยเฉพาะสำหรับใช้ในท้องที่จังหวัดชลบุรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ อธิบดีกรมประมงกำหนดเงื่อนไขให้กองทัพเรือ ซึ่งเป็นผู้รับอนุญาตเก็บฟองเต่าและฟองกระทะเลในที่อนุญาตเก็บฟองเต่าและฟองกระทะเล ท้องที่จังหวัดชลบุรีปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ผู้รับอนุญาตต้องรักษาบรรดาหาคต่างๆ แห่ง ภายในเกาะต่างๆ รวม ๑๕ เกาะตามบัญชีท้ายอนุญาต ซึ่งเป็นที่ที่แม่เต่าและแม่กระทะเลหรือเต่าอื่น ๆ ได้ขึ้นวางไข่หรือเคยได้ขึ้นอาศัยวางไข่ ให้มีสภาพเป็นอยู่ตามธรรมชาติโดยไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันทำให้หาคนั้นๆ มีสภาพผิดไปจากธรรมชาติที่เป็นอยู่แต่เดิม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้รับอนุญาต

๒. ผู้รับอนุญาตต้องกันเงินจำนวน ๓๐ % ของรายได้ทั้งหมดจากการขายฟองเต่าและฟองกระทะเล สะสมไว้สำหรับใช้โดยเฉพาะในราชการของกรมประมงเกี่ยวกับการบำรุงและสงวนพันธุ์เต่าและกระทะเล โดยความยินยอมและแนะนำจากกรมประมงเท่านั้น ห้ามมิให้นำเงิน ๓๐ % ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกรมประมง

จำนวนเงินสะสม ๓๐ % ดังกล่าวในวรรค ๑ ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งยอดเงินให้ผู้อนุญาตทราบในวันสิ้นปีทุกปี

๓. ผู้รับอนุญาตต้องทำการเพาะลูกเต่าและลูกกระทะเลตามธรรมชาติสำหรับปล่อยเป็นพันธุ์ให้ผู้อนุญาต โดยรับทำการดังนี้

๓.๑ สถานที่ที่ทำการเพาะลูกเต่าและลูกกระทะเล ให้กระทำในหาดต่างๆ ภายในบริเวณเกาะคราม

๓.๒ เมื่อแม่เต่าและแม่กระทะเลขึ้นวางไข่ในฤดูวางไข่ ผู้รับอนุญาตต้องจัดหาเครื่องมือวัสดุต่างๆ และจัดทำรั้วหรือคอกล้อมหลุมไข่เต่าและไข่กระทะเลให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรงเป็นการปลอดภัยจากสัตว์ร้ายอื่น ๆ มิให้ทำอันตรายหรือทำลายหลุมไข่ดังกล่าวได้ โดยให้ทำรั้วหรือคอกดังกล่าวสำหรับหลุมไข่เต่าปีละ ๑๕๐ หลุม สำหรับหลุมไข่กระปีละ ๕๐ หลุม

๔. การเพาะลูกเต่าและลูกกระทะเลตามข้อ ๓ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ตรวจตราระมัดระวัง หลุมไข่เต่า และไข่กระทะเล ให้อยู่ในสภาพที่จะฟักออกเป็นตัวตามธรรมชาติโดยไม่กระทำการ ใดๆ เช่น ชุค เก็บ หรือเคลื่อนย้ายฟองเต่าหรือฟองกระทะเลที่ได้ทำไว้ก่อนหรือคอกล้อมไว้ ออก ไปจากที่ที่แม่เต่าหรือแม่กระทะเลได้วางไข่

๕. ในกรณีที่ได้ทำไว้หรือคอกล้อมหลุมไข่เต่าและไข่กระทะเล ตามข้อ ๓.๒ เมื่อผู้ รับอนุญาตได้ทำเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อใดให้ทำบันทึกจด วัน เดือน ปี สถานที่ที่หลุม ไข่ขึ้นตั้ง อยู่ แล้วรายงานไปให้ผู้อนุญาตทราบทุก ๆ วันที่มีการกระทำดังกล่าวจนกว่าจะครบจำนวน ในข้อ ๓.๒ ของแต่ละปี เพื่อผู้อนุญาตจะได้ไปทำการตรวจสอบ

ในการนี้ ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมง หรือผู้อนุญาตที่ได้สั่งการให้แก้ไขสิ่งบกพร่องทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับการเพาะฟักไข่เต่า และไข่กระทะ เล

๖. ก่อนถึงวันกำหนดที่ไข่เต่า และไข่กระทะเลในหลุมต่างๆ ที่ได้ทำไว้ตามข้อ ๓. ๔. และ ๕. จะออกเป็นตัว ผู้รับอนุญาตต้องแจ้งเป็นการล่วงหน้าให้ผู้อนุญาตทราบเพื่อนัดวันตรวจ และปล่อยลูกเต่าและลูกกระทะเล เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และรับจัดหายนพาหนะรับส่งเจ้า หน้าที่ซึ่งจะเดินทางไปทำการตรวจสอบตามกำหนดวันนัด

๗. ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการเกี่ยวกับชีวประวัติของเต่าและกระทะเลความเจริญ เติบโตและอื่น ๆ หากผู้อนุญาตหรือกรมประมงมีความประสงค์จะให้ผู้รับอนุญาตจัดสร้างที่เพาะเลี้ยง เต่าหรือกระทะเลอย่างไร จำนวนเท่าใด ต้องการให้ทำการเพาะเลี้ยงลูกเต่าหรือลูกกระทะเลให้ได้ ขนาดเท่าใด จำนวนเท่าใด เป็นเวลานานเท่าใดผู้รับอนุญาตต้องให้ความร่วมมือจัดการให้ตาม ความประสงค์ และอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงในการจัดหาที่พัก ยานพาหนะในการเดินทางเพื่อการนี้ทุกประการ

๘. การตรวจปล่อยลูกเต่าและลูกกระทะเลตามข้อ ๓.๒ และข้อ ๖ นั้น ผู้รับอนุญาต ต้องจัดหายนพาหนะรับส่งเจ้าหน้าที่ ตลอดจนอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้ทุกประการ

๙. ผู้รับอนุญาตต้องทำรายงานแสดงสถิติ จำนวนแม่เต่าและแม่กระทะเลที่ขึ้นวางไข่ จำนวนไข่เต่าและไข่กระทะเลที่เก็บได้รายวัน ยื่นต่อผู้อนุญาตทุกวันสิ้นเดือน

๑๐. ผู้รับอนุญาตต้องดูแลและจับกุมผู้ฝ่าฝืนทำลายพันธุ์เต่าและกระทะเล และการฝ่าฝืน อื่น ๆ ที่เป็นการละเมิดพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ภายในเขตราชอาณาจักรทหารในบริเวณ

เกาะที่ได้รับอนุญาตทั้งหมด และรับที่จะป้องกันและรักษาแม่เต่าและแม่กระทะเลหรือเต่าอื่นๆ และ
ที่ขั้วนางไข่ภายในเขตที่อนุญาตโดยไม่ทำอันตรายหรือให้ผู้ใดทำอันตรายโดยเด็ดขาด

๑๑. ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่างๆ
เกี่ยวกับการประมง และการป่าไม้ ที่ประกาศใช้อยู่เวลานี้ และที่จะประกาศใช้ในเวลาต่อไป

กำหนดไว้ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๕

(ลงชื่อ) *ปรีดา กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน

ด้วยกระทรวงเกษตร ได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องการอนุญาตให้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลเสียใหม่ เพื่อให้เป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๓ เรื่องการอนุญาตให้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล และให้ใช้ประกาศนี้แทน

๑. จำนวนคนต่างด้าวที่อนุญาตให้เป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน

จำนวนคนต่างด้าวที่อนุญาตให้เป็นครูสอน หรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดินสำหรับผู้รับอนุญาตทำการประมงทะเล ให้อนุญาตได้ดังต่อไปนี้

- ๑.๑ สำหรับเครื่องมืออวนลากหน้าดินที่ใช้เรือยนต์ลากเพียงลำเดียว ให้อนุญาตใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลได้ไม่เกินลำละสองคน
- ๑.๒ สำหรับเครื่องมืออวนลากหน้าดินที่ใช้เรือยนต์ลากสองลำ ให้อนุญาตใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลได้ไม่เกินคู่ละสองคน

๒. คุณสมบัติของคนต่างด้าว ที่จะเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน

ครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลจะต้องเป็นผู้ซึ่งกระทรวงเกษตรได้สอบสวนแล้ว เห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือ และมีหนังสือรับรองหรือหลักฐานแสดงการจดทะเบียนทำการประมงในต่างประเทศว่าเป็นผู้ที่เคยใช้เครื่องมือดังกล่าวมาแล้ว

๓. กำหนดเขตพื้นที่ทำการสอนหรือฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน

ผู้รับอนุญาตทำการประมงทะเลที่ได้รับอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลตามประกาศนี้ จะต้องทำการสอนหรือฝึกในทะเลซึ่งห่างจากที่ตั้งเครื่องมือประมงจำที่ เช่น โป๊ะ ออกไปทางด้านทะเลลึกไม่น้อยกว่า ๑ ไมล์ทะเล (ประมาณ ๑,๘๐๐ เมตร) แต่ทั้งนี้

ต้องห่างจากชายฝั่งทะเลออกไปไม่น้อยกว่า ๑๐ ไมล์ทะเล และห้ามมิให้ทำการประมงในบริเวณอ่าวไทยตอนใน ซึ่งเป็นอ่าวประวัติศาสตร์เหนือเส้นฐานจากจุดที่หนึ่ง ณ แหลมบ้านช่องแสมสาร ละติจูด ๑๒ องศา ๓๕ ลิปดา ๔๕ พิลิปดาเหนือ ลองจิจูด ๑๐๐ องศา ๕๗ ลิปดา ๔๕ พิลิปดาตะวันออก ตามเส้นขนานละติจูดไปทางทิศตะวันตกถึงจุดที่สอง ณ ฝั่งทะเลตรงข้าม ละติจูด ๑๒ องศา ๓๕ ลิปดา ๔๕ พิลิปดาเหนือลองจิจูด ๙๙ องศา ๕๗ ลิปดา ๓๐ พิลิปดาตะวันออก

๔. กำหนดระยะเวลาสอนหรือฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน การออกใบอนุญาตประจำตัวให้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลแก่ผู้ขออนุญาตทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน ราชหนึ่งให้มีกำหนดระยะเวลาการอนุญาตไม่เกิน ๑๒ เดือน นับแต่วันออกใบอนุญาต และจะขอต่ออายุใบอนุญาตอีกไม่ได้

สำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลมาแล้ว ก่อนวันใช้ประกาศนี้ ถ้าใบอนุญาตหมดอายุลงก่อนวันใช้ประกาศนี้ และได้ยื่นคำขออนุญาตภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันใช้ประกาศนี้ ก็ให้อนุญาตได้อีกไม่เกิน ๑๒ เดือน นับแต่วันออกใบอนุญาตและจะขอต่ออายุใบอนุญาตอีกไม่ได้ แต่ถ้าใบอนุญาตหมดอายุลงภายหลังวันใช้ประกาศนี้ และได้ยื่นคำขออนุญาตภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ใบอนุญาตหมดอายุลงก็ให้อนุญาตได้อีกไม่เกิน ๑๒ เดือน นับแต่วันออกใบอนุญาต และจะขอต่อใบอนุญาตอีกไม่ได้

ให้ใช้ประกาศนี้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖

(ลงนาม) พลเอก สุรจิต จารุเศรณี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

คำสั่งกระทรวงเกษตร

ที่ ๘๘/๒๕๐๖

เรื่อง ระเบียบการอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือ
ผู้ฝึกทำการประมงทะเลด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดิน

ด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าว เป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลเสียใหม่ เพื่อให้เป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๘๑/๒๕๐๓ เรื่องระเบียบการอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๓ นั้นเสีย และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

การขออนุญาต

ข้อ ๑. ผู้รับอนุญาตทำการประมงด้วยเครื่องมืออวนลากหน้าดินรายใดมีความประสงค์จะขออนุญาตใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล จะต้องยื่นคำขออนุญาตต่อกรมประมงตามแบบท้ายระเบียบนี้ พร้อมด้วยรูปถ่ายคนต่างด้าวและหลักฐานตามที่กำหนดไว้ในแบบคำขออนุญาต

ข้อ ๒. ผู้ใดยื่นคำขออนุญาตใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลไว้ต่อกรมประมงแล้ว ต้องนำหลักฐานตามคำขออนุญาตมายื่นให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลา ๓ เดือน นับแต่วันยื่นคำขออนุญาต มิฉะนั้นให้ถือว่าผู้ขออนุญาตไม่ประสงค์จะขออนุญาตต่อไป

ข้อ ๓. การออกใบอนุญาตให้แก่คนต่างด้าวคนใดเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล ผู้ขออนุญาตต้องนำหนังสือรับรองของกรมตำรวจหรือกองตรวจคนเข้าเมืองมาแสดงด้วยว่า กรมตำรวจหรือกองตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตให้คนต่างด้าวนั้นอาศัยอยู่ในประเทศไทย ในระหว่างที่มีการขออนุญาตเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล

ข้อ ๔. เมื่อผู้อนุญาตได้แสดงหลักฐานครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ และในแบบคำขออนุญาต และกรมประมงได้สอบสวนความรู้และคุณสมบัติของคนต่างด้าวเห็นสมควรอนุญาตได้แล้ว ให้ทำรายงานเสนอกระทรวงเกษตรเพื่อพิจารณาออกใบอนุญาตประจำตัวให้คนต่างด้าวตามแบบใบอนุญาตท้ายระเบียบนี้

เงื่อนไขการอนุญาต

ข้อ ๕. ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าว เป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลจะต้องรายงานผลการฝึก จำนวนชาวประมงไทยที่เข้ารับการฝึก บริเวณที่ทำการฝึก เครื่องมือที่ใช้ฝึก ปริมาณและชนิดสัตว์น้ำที่จับได้ และการส่งขายตลอดจนราคาขายให้กรมประมงทราบตามแบบวิธีการ และระยะเวลาที่กรมประมงกำหนดให้

ข้อ ๖. ผู้รับอนุญาตจะต้องอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของกรมประมงในการเดินทางไปกับเรือทำการประมงของผู้รับอนุญาตเพื่อตรวจตราการฝึกทุกประการ

ข้อ ๗. คนต่างด้าวผู้รับอนุญาต จะต้องนำใบอนุญาตติดตัวไปด้วยเสมอในเวลาไปทำการสอนหรือฝึกทำการประมง และต้องนำออกแสดงเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ขอตรวจ

ข้อ ๘. ถ้าปรากฏภายหลังว่าการอนุญาตให้คนต่างด้าวคนใดเป็นครูสอน หรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล ได้อนุญาตไปด้วยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในการอนุญาตกิติ หรือปรากฏว่าคนต่างด้าวผู้ได้รับอนุญาตนั้นมีความประพฤติไม่เหมาะสม หรือไม่สามารถทำการสอนหรือฝึกทำการประมงทะเลกิติ กระทรวงเกษตรจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประจำตัวคนต่างด้าวที่เป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลเสียทันที

ข้อ ๙. ถ้าปรากฏว่าผู้รับอนุญาตหรือคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เป็นครูสอน หรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล ไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือระเบียบของกระทรวงเกษตรข้อหนึ่งข้อใดกิติ หรือปฏิบัติผิดข้อกำหนดในใบอนุญาตกิติ หรือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการประมงหรือกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับการอนุญาตกิติ กระทรวงเกษตรจะสั่งเพิกถอนการอนุญาต อาชญาบัตรของผู้รับอนุญาต และใบอนุญาตประจำตัวคนต่างด้าวดังกล่าวเสียทันที

ข้อ ๑๐. ถ้าคนต่างด้าวผู้ใดถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามข้อ ๘ หรือ ๙ กิติ หรือเมื่อใบอนุญาตหมดอายุกิติ หรือหมดอายุสัญญาจ้างระหว่างคนต่างด้าวกับผู้รับอนุญาตกิติ หรือผู้รับอนุญาตบอกเลิกสัญญาจ้างคนต่างด้าวกิติ หรือผู้รับอนุญาตเลิกกิจการก่อนหมดอายุใบอนุญาตกิติ หรือคนต่างด้าวถูกทางราชการสั่งให้ออกไปนอกราชอาณาจักรกิติ ผู้รับอนุญาตต้องนำใบอนุญาตส่งคืนกรมประมงภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่มีพฤติการณ์ดังกล่าวในกรณีเช่นนี้ให้กรมประมงชดเชาใบอนุญาตนั้นเสีย และให้แจ้งไปยังกรมตำรวจเพื่อดำเนินการกับคนต่างด้าว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต่อไป

ข้อ ๑๑. ถ้าใบอนุญาตประจำตัวคนต่างด้าวที่เป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล ที่ออกให้สูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตดังกล่าวต่อกรมประมง และให้ส่งใบอนุญาตที่ชำรุดแนบไปพร้อมกับคำขอนั้นด้วยในระหว่างที่รอรับใบแทนใบอนุญาตประจำตัวคนต่างด้าวคนใด ห้ามมิให้คนต่างด้าวคนนั้นประจำเรือเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลโดยเด็ดขาด และเมื่อกรมประมงได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรออกใบแทนให้ ก็ให้ดำเนินการเสนอกระทรวงเกษตรออกใบแทนใบอนุญาตอันมีข้อความอย่างเดียวกับใบอนุญาตที่สูญหาย หรือชำรุดเสียหายให้แก่ผู้รับอนุญาตและให้เขียนคำว่า "ใบแทน" ด้วยตัวอักษรสีแดงไว้ตอนบนใบแทนใบอนุญาตนั้น ใบแทนใบอนุญาตให้ใช้ได้เพียงอายุที่ยังเหลือในใบอนุญาตเดิม

ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๖

(ลงนาม) พลเอก สุรจิต จารุเศรณี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

คำขออนุญาตใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เกิด ณ ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....สัญชาติ.....ภูมิลำเนา

อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ขอยื่นคำขออนุญาตใช้คนต่างด้าว

เป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลต่อกรมประมงมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้าพเจ้ามีอาชีพ.....เป็นเวลา.....ปี

ชื่อสำนักงาน.....ตั้งอยู่เลขที่.....ซอย.....

ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ข้าพเจ้าประกอบอาชีพการประมงมาแล้วเป็นเวลา.....ปี

โดยใช้เครื่องมือ.....จำนวน.....

ได้รับอนุญาต ณ อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้อ ๒. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ประกอบอาชีพการประมงทะเล ในนามของบริษัทห้าง

หุ้นส่วนชื่อ.....สำนักงานเลขที่.....ซอย.....

ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ซึ่งมีทุนในการดำเนินการ.....บาท

และได้เสนอใบอนุญาต อาชญาบัตร หรือหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อมังคับ ราชนามกรมการ

สัญชาติ ภูมิลำเนา ราชนามผู้ถือหุ้น สัญชาติ ภูมิลำเนา และจำนวนหุ้นที่ถือมาพร้อมคำขอนี้

ข้อ ๓. ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะทำการประมงในบริเวณ.....

และขอรับรองว่าจะใช้เครื่องมือทำการประมงให้ห่างจากที่ตั้งเครื่องมือประจำที่ เช่น โป๊ะ ออกไป

ทางค้ำทะเลลึกไม่น้อยกว่า ๑ ไมล์ทะเล (ประมาณ ๑,๘๐๐ เมตร) และจะไม่ทำการประมงใน

บริเวณอ่าวไทยตอนในซึ่งทางราชการถือเป็นอ่าวประวัติศาสตร์มีอาณาเขตเหนือเส้นฐานจากจุดที่

หนึ่ง ณ แหลมบ้านช่องเสมสถาน ละติจูด ๑๒ องศา ๓๕ ลิปดา ๔๕ พิลิปดาเหนือ ลองจิจูด ๑๐๐

องศา ๕๗ ลิปดา ๔๕ พิลิปดาตะวันออก ตามเส้นขนานละติจูดไปทางทิศตะวันตก ถึงจุดที่สอง ณ
ฝั่งทะเล ทรงข้าม ละติจูด ๑๒ องศา ๓๕ ลิปดา ๔๕ พิลิปดาเหนือ ลองจิจูด ๘๘ องศา ๕๗
ลิปดา ๓๐ พิลิปดาตะวันออก

ข้อ ๔. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขออนุญาตใช้เรือยนต์ทำการประมงทั้งหมด.....ถ้า
ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล รวมทั้งสิ้น.....คน มีรายการดังต่อไปนี้

(๑) เรือยนต์ประมงชื่อ.....ชื่อเจ้าของ.....

สัญชาติ.....ขนาดเรือยนต์กว้าง.....ฟุต ยาว.....ฟุต
ชื่อเครื่องยนต์.....กำลัง.....แรงม้า ระวังขับน้ำ.....ตันกรอส
สร้างเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....ราคา.....บาท
จดทะเบียนเป็นเรือไทยประเภททำการประมง “ป” เลขทะเบียนเรือไทยที่.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ทำการประมงด้วยเครื่องมือ
.....มีคนประจำเรือทั้งสิ้น.....คน และใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือ
ผู้ฝึกทำการประมงทะเลประจำเรือลำนี้ จำนวน.....คน คือ

๑. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....

อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....
ประเทศ.....ตำแหน่ง.....ชื่อบริษัท.....
ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ
ในการใช้เครื่องมือ.....

๒. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....

อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....
ประเทศ.....ตำแหน่ง.....ชื่อบริษัท.....
ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ
ในการใช้เครื่องมือ.....

(๒) เรือยนต์ประมงชื่อ.....ชื่อเจ้าของ.....

สัญชาติ.....ขนาดเรือยนต์กว้าง.....ฟุต ยาว.....ฟุต
ชื่อเครื่องยนต์.....กำลัง.....แรงม้า ระวังขับน้ำ.....ตันกรอส
สร้างเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....ราคา.....บาท

จดทะเบียนเป็นเรือไทยประเภททำการประมง "ป" เลขทะเบียนเรือไทยที่.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ทำการประมงด้วยเครื่องมือ
.....มีคนประจำเรือทั้งสิ้น.....คน และใช้คนต่างตัวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำ
การประมงทะเลประจำเรือลำนี้จำนวน.....คน คือ

๑. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....
อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....
ประเทศ.....ท่าหนี.....ชื่อบิดา.....
ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ
ในการใช้เครื่องมือ.....

๒. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....
อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....
ประเทศ.....ท่าหนี.....ชื่อบิดา.....
ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ
ในการใช้เครื่องมือ.....

(๓) เรือยนต์ประมงชื่อ.....ชื่อเจ้าของ.....
สัญชาติ.....ขนาดเรือยนต์กว้าง.....ฟุต ยาว.....ฟุต
ชื่อเครื่องยนต์.....กำลัง.....แรงม้า ระวังข้างหน้า.....ตันกรอส
สร้างเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....
ราคา.....บาท จดทะเบียนเป็นเรือไทยประเภททำการประมง "ป" เลขทะเบียน
เรือไทยที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ที่ทำการประมงด้วยเครื่องมือ.....มีคนประจำเรือทั้งสิ้น.....คน และใช้
คนต่างตัวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลประจำเรือลำนี้ จำนวน.....คน คือ

๑. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....
อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....
ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ
ในการใช้เครื่องมือ.....

๒. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....
อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....

ประเทศ.....ตำแหน่ง.....ชื่อบิตา.....
ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ
ในการใช้เครื่องมือ.....

(๔) เรือยนต์ประมงชื่อ.....ชื่อเจ้าของ.....

สัญชาติ.....ขนาดเรือยนต์กว้าง.....ฟุต ยาว..... ฟุต
ชื่อเรือยนต์.....กำลัง.....แรงม้า ระวังขับน้ำ.....ตันกรอส
สร้างเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....

ราคา.....บาท จดทะเบียนเป็นเรือไทยประเภททำการประมง “ป” เลขทะเบียน
เรือไทยที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ทำการประมง
ด้วยเครื่องมือ.....มีคนประจำเรือทั้งสิ้น.....คน
ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลประจำเรือลำนี้ จำนวน.....คน คือ

๑. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....

อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....

ประเทศ.....ตำแหน่ง.....ชื่อบิตา.....

ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ

ในการใช้เครื่องมือ.....

๒. นาย.....นามสกุล.....สัญชาติ.....

อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ.....

ประเทศ.....ตำแหน่ง.....ชื่อบิตา.....

ชื่อมารดา.....ชื่อภรรยา.....มีความชำนาญ

ในการใช้เครื่องมือ

ข้อ ๕. ข้าพเจ้าได้ส่งใบทะเบียนเรือของกรมเจ้าท่า หนังสือรับรองคุณสมบัติความรู้

ความสามารถหรือหลักฐานแสดงการจดทะเบียนทำการประมงในต่างประเทศพร้อมด้วยรูปถ่ายขนาด
๔×๖ ซม. หน้าตรง ไม่สวมหมวกของคนต่างด้าวผู้เป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเลคนละ
๕ รูป และหนังสือรับรองการอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ขออนุญาตจากกรมตำรวจหรือกองตรวจคน
เข้าเมืองให้อาศัยอยู่ในประเทศไทย พร้อมคำขอนี้ด้วยแล้ว

ข้อ ๖. ข้าพเจ้ายินดีนำคนต่างด้าวซึ่งขออนุญาตเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมง

ทะเลตามข้อ ๕. มาให้กรมประมง กระทรวงเกษตร สอดสวนความรู้ความสามารถในการประมง

และคุณสมบัติอื่น ๆ ได้ทุกโอกาส เมื่อได้รับแจ้งจากกรมประมง

ข้อ ๗. ข้าพเจ้ารับรองว่าจะทำการฝึกสอนชาวประมงไทยให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือทำการประมงตามที่ได้รับอนุญาตภายในเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตไม่น้อยกว่า .....คน โดยข้าพเจ้าเป็นผู้จ่ายค่าจ้างให้แก่ชาวประมงไทยในอัตราอันสมควร หรือตามอัตราค่าจ้างที่กระทรวงเกษตรเห็นชอบด้วย

ข้อ ๘. ข้าพเจ้ารับรองว่าจะส่งรายงานผลการฝึกทำการประมงทะเลแก่ชาวประมงไทย สถิติสัตว์น้ำที่จับได้ให้กรมประมงตามแบบวิธีการและระยะเวลาที่กรมประมงกำหนดให้ทุกประการ และข้าพเจ้ายินดีอำนวยความสะดวกในการที่เจ้าหน้าที่ของกรมประมงจะไปสังเกตการณ์และตรวจดูผลของการใช้เครื่องมือและฝึกชาวประมงไทยตามความประสงค์ของกรมประมงทุกประการ

ข้าพเจ้าได้รับทราบประกาศและระเบียบของกระทรวงเกษตร เกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้คนต่างด้าวเป็นครูสอนหรือผู้ฝึกทำการประมงทะเล ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในใบอนุญาตซึ่งข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขออนุญาต

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

๒๘ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรื่อง ให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอร่วมมือประสานงานกับสมาคมประมง

เรื่อง ผู้ว่าราชการจังหวัด (๑๓ จังหวัด)

เนื่องด้วยในปัจจุบันนี้ ได้มีชาวประมงในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ ได้ร่วมมือก่อตั้งสมาคมประมงขึ้น โดยได้รับความสนับสนุนจากจังหวัดและกรมประมง สมาคมประมงเหล่านี้ มีวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่เพื่อส่งเสริมอาชีพการประมง เพื่อส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่ชาวประมง และเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในอาชีพ กับระงับหรือประนีประนอมกรณีพิพาทซึ่งกันและกัน สมาคมประมงนั้นนับวันจะมีมากเพิ่มขึ้น เพราะทางราชการมุ่งประสงค์ที่จะให้ชาวประมงได้มีส่วนออกความคิดเห็นและร่วมมือกันดำเนินการจัดสัตว์น้ำให้บังเกิดผลดีและทันสมัย การจัดตั้งสมาคมประมงขึ้นก็เพื่อให้ราษฎรชาวประมงได้รู้จักการใช้สิทธิ รู้จักการร่วมกำลังกัน และให้มีสิทธิมีเสียงในงานอาชีพของตนให้สมกับระบอบประชาธิปไตย ชาวประมงนั้นเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติกิจการประมงมาด้วยตนเอง มีความชำนาญในอาชีพนี้ แต่ก็เป็นผู้ที่ไม่ใคร่ทราบระเบียบการและไม่ใคร่ทราบหลักการบำรุงรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ ส่วนเจ้าหน้าที่ฝ่ายการประมงนั้น เป็นผู้รักษาระเบียบการ และควบคุมการประมงตามหลักการบำรุงรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ แต่ก็ไม่ใช่ว่าผู้ปฏิบัติในกิจการประมง ทางราชการจึงประสงค์ที่จะให้ทั้งสองฝ่ายนี้ ได้ร่วมมือร่วมความคิดกันตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้กิจการประมงได้เจริญก้าวหน้าและเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น

โดยมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาแล้วนี้ กรมประมงมุ่งหวังที่จะส่งเสริมกิจการของสมาคมประมงให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง และให้ร่วมมือกับทางราชการโดยใกล้ชิด อันจะเป็นประโยชน์ยิ่งแก่อาชีพการประมงของประเทศ

ฉะนั้น กรมประมงจึงเห็นสมควรที่จะวางระเบียบการให้ประมงจังหวัด และประมงอำเภอในท้องที่ที่มีสมาคมประมงได้ร่วมมือกับสมาคมโดยใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดยกำหนดหน้าที่ของประมงจังหวัดและประมงอำเภอให้ปฏิบัติงานประสานกับสมาคมประมง ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ให้ประมงจังหวัดส่งสำเนาประกาศ คำสั่ง และระเบียบการ เกี่ยวกับการประมงให้สมาคมประมงทราบทุก ๆ เรื่อง เพื่อสมาคมจะได้แจ้งให้ชาวประมงได้ทราบโดยทั่วถึงกัน

๒. ในกาารจะออกประกาศ คำสั่ง หรือระเบียบการเกี่ยวกับการประมงทุก ๆ เรื่อง ให้ประมงจังหวัดกักต้อหรือขอความคิดเห็นจากสมาคมประมงมาประกอบการพิจารณาด้วย

๓. ในกาารที่จะพิจารณาเพิ่มหรือลดจำนวนเครื่องมือประจำที่ทุกชนิด ให้ประมงจังหวัดกักต้อขอความคิดเห็นจากสมาคมประมงมาประกอบการพิจารณาด้วยทุกคราว

๔. ในกรณีทีชาวประมงมีกรณีพิพาทเกี่ยวกับการประมง ให้ประมงจังหวัดส่งเรื่องให้สมาคมประมงพิจารณาทำการประนีประนอมเสียก่อนทุกเรื่อง ต้อเมื่อสมาคมประมงไม่สามารถจะประนีประนอมได้แล้ว จึงให้ทางราชการพิจารณาคำเนินการต้อไป

๕. ในกาารประชุมของสมาคมประมง หรือในกาารประชุมของคณะกรรมการสมาคมประมง ให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอเข้าร่วมการประชุมด้วยทุกคราว และให้มีหน้าที่ชี้แจงระเบียบการและคำสั่งต่าง ๆ ทีเกี่ยวกับการประมงทีประกาศใช้ใหม่ และชี้แจงข้อสงสัย ข้อข้องใจหรือรับฟังความคิดเห็นของสมาคมประมง แล้วรายงานให้กรมประมงทราบทุกคราว

๖. ให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอ ชี้แจงแนะนำให้สมาคมประมงร่วมมือในกิจการต่าง ๆ เช่น

- (ก) ร่วมมือในการสงวนพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น ปล่อยลู่ปลาขนาดเล็ก งคเว็นทำการประมงในฤดูปลามีไข่ งคเว็นการทำอันตรายแก่เต่า และกระทะเลและฟองน้ำ ฯลฯ
- (ข) ร่วมมือในการปราบปรามการละเมิดพระราชบัญญัติการประมง เช่น ร่วมมือกันปราบการใช้วัตถุระเบิดหรือยาเบื่อเมาสัตว์น้ำ
- (ค) ร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เพื่อเป็นตัวอย่าง
- (ง) ร่วมมือในการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (จ) ร่วมมือในการช่วยเร่งรัดการเสียเงินอากรการประมง และค่าธรรมเนียมทั้งนี้ กรมประมงจึงขอเรียนมา เพื่อขอให้จังหวัดสั่งให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอ

ถือปฏิบัติตามระเบียบการประสานงานกับสมาคมตั้งได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ด้วยดีสืบไป และแจ้งให้สมาคมการประมงทราบเพื่อร่วมมือประสานงานด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. วรรณสุด*
(นายปรีดา วรรณสุด)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดระนอง
จังหวัดสตูล จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดพังงา
จังหวัดตรัง จังหวัดชัยนาท

๒ กันยายน ๒๕๐๖

เรื่อง การปฏิบัติงานในหน้าที่นอกสถานที่ราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดที่ ๔๖๒๓/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง รายงานพฤติการณ์ของประมงอำเภอบ้านแหลมชี้แจงแก่ข้าพเจ้าหนังสือพิมพ์ "เสียงอ่างทอง" ประจำวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๐๖ ซึ่งกล่าวหาประมงอำเภอบ้านแหลมว่าเรียกเก็บเงินค่าเขียนคำขอ และค่าตรวจที่อนุญาตยกบึกและที่เพาะเลี้ยงหอยแครงรายละ ๑๐ บาท ค่าตรวจที่อนุญาตโพงพางรายละ ๓๐ บาท โดยออกไปปฏิบัติการณ์นอกสถานที่ราชการในวัดหุขุการชการที่ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลมว่าประมงอำเภอได้ออกไปปฏิบัติราชการดังกล่าว โดยคำสั่งนายอำเภอบ้านแหลม เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของชาวประมงที่จะต้องเดินทางมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ และปรากฏตามคำชี้แจงของประมงอำเภอบ้านแหลมว่า ได้ออกไปปฏิบัติงานดังกล่าวในวันเสาร์และวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการจริง แต่มิได้เรียกเก็บเงินค่าเขียนและค่าตรวจที่ตั้งเครื่องมือตามข้อกล่าวหาของผู้ร้องในหนังสือพิมพ์ แต่ยอมรับว่าได้เรียกเก็บเงินจากผู้ยื่นคำขอเพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาคมประมงบ้านแหลมให้ได้เงินค่าบำรุงสมาคมรายละ ๑๐ บาท สำหรับเงินจำนวน ๓๐ บาทก็เช่นเดียวกัน ประมงอำเภอมิได้เรียกเก็บเป็นประโยชน์ส่วนตัว หากแต่เป็นเงินที่ได้รับฝากจากชาวประมงเพื่อชำระเงินค่าที่อนุญาตโพงพาง และค่าถุงโพงพาง รวม ๒๖ รายการโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ กรมประมงพิจารณาแล้ว เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของประมงอำเภอบ้านแหลมตามข้อเท็จจริงที่ชี้แจงไปให้ทราบนั้น แม้ว่าจะเป็นความประสงค์ดีต่อทางราชการและได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาโดยชอบแล้วก็ตาม เฉพาะในกรณีที่มีการเรียกเก็บเงินนอกสถานที่ราชการ เช่นที่ได้ปฏิบัติไปแล้วนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยคำสั่งกรมประมงที่ ๖๐/๒๔๙๐ เรื่องระเบียบวิธีทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๐ ข้อ ก. ซึ่งห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรับเงินผลประโยชน์นอกสถานที่ราชการเป็นอันขาด จึงเรียนมาเพื่อโปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ห้ามมิให้รับเงินอากรหรือเงินค่าธรรมเนียมใด ๆ นอกสถานที่ราชการ แม้จะเป็นเงินรับฝากจากชาวประมง และให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งกรมประมงที่ ๖๐/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๐ โดยเคร่งครัด

๒. การเรียกเก็บเงินจากชาวประมงให้แก่สมาคมประมงเป็นค่าบำรุงนั้น ในทางที่สมควรจะได้แจ้งให้นายกสมาคมประมงทราบ เพื่อให้นายกของสมาคมหรือกรรมการคนใดคนหนึ่งของสมาคมเดินทางไปด้วย จะได้ชี้แจงให้ชาวประมงเข้าใจวัตถุประสงค์ความจำเป็นของสมาคมเพื่อชาวประมงจะได้บริจาครทรัพย์ให้แก่สมาคมด้วยความสมัครใจ โดยกรรมการของสมาคมเป็นผู้รับและออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้บริจาคประมงอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่ของกรมประมงมีหน้าที่เพียงแต่ชี้แจงนโยบาย หรือหลักการของทางราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมประมง เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับอาชีพของชาวประมง หรือชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์แห่งระเบียบข้อบังคับของสมาคมเท่านั้น การปฏิบัตินอกเหนือจากนี้ เช่นการเก็บเงินค่าบำรุงดังกล่าวด้วยตนเองอาจถูกกล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของกรมประมงได้ใช้อิทธิพลหรืออำนาจในหน้าที่บีบบังคับราษฎรให้เสียเงินโดยไม่สมัครใจ เช่นที่หนังสือพิมพ์ได้กล่าวหาหนักก็ได้

๓. ห้ามมิให้ประมงอำเภอหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สังกัดกรมประมง เรียกเงินค่าเขียนค่าตรวจเครื่องมือประจำที่จากชาวประมงไม่ว่าในกรณีใด ๆ เป็นอันขาด เว้นแต่ค่าพาหนะในการออกไปตรวจเช็คเครื่องมือประจำที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

ทั้งนี้ ขอได้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไปโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๔ ตุลาคม ๒๕๐๖

เรื่อง การถือการตีความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดตะลิ่งเตรา

อ้างถึง หนังสือแผนกประมงจังหวัด ที่ ๔๒๓/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง หรือว่า ความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ที่ว่า "การทำกรประมงในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม่ต้องขออนุญาตและไม่ต้องเสียเงินอากรตามพระราชบัญญัตินี้" นั้น จะหมายความคลุมไปถึงว่า ไม่ต้องเสียเงินอากรค่าอาชญาบัตรเครื่องมือในพิกัดซึ่งนำไปใช้ในบ่อเลี้ยงนั้นด้วยหรือไม่ และถ้าไม่ต้องเสียค่าอาชญาบัตรดังกล่าว จะเป็น การขัดกับบทบัญญัติในมาตรา ๒๔ ที่ระบุว่า "บุคคลใดจะใช้เครื่องมือในพิกัดทำการประมงได้ต่อเมื่อได้รับอาชญาบัตรระบุชื่อบุคคลนั้น และเสียเงินอากรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว" หรือไม่

กรมประมงพิจารณาแล้ว ขอชี้แจงให้ทราบ ว่า พิจารณาตามตัวอักษรในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ แล้ว จะเห็นได้ว่า คำว่า "ทำการประมง" ได้มีบทวิเคราะห์ศัพท์ไว้ในมาตรา ๔ (๒) ว่า "ทำการประมง" หมายถึงการ จับ ตัก ล่อ ทำอันตรายฆ่า หรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือทำการประมง หรือด้วยวิธีใดๆ" และมาตรา ๔ (๓) "เครื่องมือทำการประมง" หมายถึง เครื่องกลไก เครื่องใช้ เครื่องอุปกรณ์ ส่วนประกอบ อาวุธ เสาหลัก หรือเรือบรรดาที่ใช้ทำการประมง" ดังนั้น คำว่า "การทำกรประมง" ในมาตรา ๒๔ จึงหมายความว่า เครื่องมือทำการประมงทุกชนิดทั้งในและนอกพิกัดที่ใช้ทำการประมงในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ และเมื่อกฎหมายได้บัญญัติไว้ว่า การทำการประมงในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำไม่ต้องขออนุญาตและไม่ต้องเสียเงินอากรแล้ว ผู้กระทำหรือเจ้าของบ่อก็ย่อมได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียเงินอากรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ทุกประเภท กล่าวคือได้รับการยกเว้นทั้งเงินอากรค่าที่อนุญาตและค่าอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือในพิกัดทุกชนิดที่ใช้ทำการประมงในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ ฉะนั้น ผู้ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๔ จึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ เว้นแต่การใช้เครื่องมือ

ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทอื่น ซึ่งมีไซบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ และการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เช่นนั้น ก็เพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นสำคัญ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) ป. กรรณสูต
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๖

เรื่อง การขออนุญาตทำการประมงในลำคูข้างทางรถไฟ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

อ้างถึง หนังสือที่ ๑๔๗๔๔/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๖

ตามหนังสือจังหวัดที่อ้างถึง แจ้งว่า นายหวน เอี่ยมทับ ราษฎรอำเภอชุมแสง ได้ร้องเรียนต่อจังหวัดว่าได้เช่าลำคูสองข้างทางรถไฟในเขตท้องที่อำเภอชุมแสงจากการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อทำการจับสัตว์น้ำ และนายหวน เอี่ยมทับ ได้ไปขอเสียเงินค่าอาชญาบัตรเผือกต่ออำเภอชุมแสงเพื่อใช้เผือกปักคันลำคู แล้วใช้ลอบคักจับสัตว์น้ำในที่ที่เช่าจากการรถไฟ แต่ทางอำเภอไม่ยอมออกอาชญาบัตรเผือกให้ เพราะขัดต่อหนังสือกรมประมง ที่ น.ว. ๑๑๗๗๒/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๕ ซึ่งจังหวัดเห็นว่าลำคูข้างทางรถไฟมีสภาพและลักษณะเช่นเดียวกับลำคูหรือบ่อหลายข้างถนน จึงต้องห้ามมิให้ใช้เครื่องมือเผือก หรือเครื่องมือกั้งกันทำการประมง โดยเด็ดขาดตามประกาศของกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๐๕ แต่เนื่องจากนายหวน เอี่ยมทับ ได้ทำสัญญาเช่าและได้ชำระเงินค่าเช่าให้แก่การรถไฟไปแล้ว หากทำการจับสัตว์น้ำไม่ได้ก็จะต้องขาดทุนและเดือดร้อน จึงขอให้กรมประมงพิจารณาความโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมประมงพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ลำคูหรือบ่อหลายข้างทางรถไฟในเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ถือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ ดังนั้นลำคูหรือบ่อหลายข้างทางรถไฟจึงเป็นที่จับสัตว์น้ำตามมาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และเป็นที่ยึดสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ดังนั้น เครื่องมือเผือกและเครื่องมือกั้งกันซึ่งกระทำเป็นประจำที่จึงต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องห้ามมิให้ใช้อวนและเครื่องมือบางชนิดทำการประมง ฯ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๐๕

สำหรับกรณีนายหวน เอี่ยมทับ ขออนุญาตใช้เผือกและตั้งกระบังทำการจับสัตว์น้ำในลำคูข้างทางรถไฟซึ่งมีสัญญาเช่าจากการรถไฟแห่งประเทศไทยนั้น กรมประมงเห็นว่า เพื่อให้

เป็นการถูกต้องตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ จังหวัดควรจะได้พิจารณาคำเนิการ
ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทยและร่วมมือกันพิจารณาว่า จะสมควรกำหนดเขต
ลุ่มน้ำทางรถไฟที่การรถไฟแห่งประเทศไทยทำสัญญาเช่าให้นายหวน เอี่ยมทับ ทำการประมง
เป็นที่อนุญาตตั้งเครื่องมือประจำที่ เช่น ลี จีบ สุก หรือที่อนุญาตบ่อล่อสัตว์น้ำแล้วแต่กรณี แล้วให้
จังหวัดรายงานชี้แจงเหตุผลขออนุมัติไปยังกระทรวงเกษตร เพื่อประกาศกำหนดประเภทที่จับสัตว์-
น้ำตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เสียก่อน เมื่อได้รับอนุมัติจาก
กระทรวงเกษตรและได้ประกาศเป็นที่อนุญาตแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะพิจารณาคำเนิการ
อนุญาตให้ตั้งเครื่องมือประจำที่และออกอาชญาบัตรเผือก หรืออวนให้แก่ผู้รับอนุญาตทำการประมง
ตามประเภทของที่อนุญาตแห่งนั้น แล้วแต่กรณี

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาคำเนิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๐๘

เรื่อง ขกเลิกประกาศห้ามเก็บหรือทำอันตรายฟองน้ำทะเล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๓ จังหวัดชายทะเล)

ส่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง ขกเลิกประกาศห้ามเก็บหรือทำอันตรายฟองน้ำทะเล ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๐๘ รวม ฉบับ

ด้วยกระทรวงเกษตรได้ประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรธิการ เรื่องห้ามการเก็บหรือทำอันตรายฟองน้ำทะเลทุกชนิด ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๙๐ โดยประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๐๘ ตามสำเนาประกาศซึ่งส่งมาพร้อมกับหนังสือ

ฉะนั้น เพื่อให้ประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ศาลากลางจังหวัดและที่ว่าการอำเภอท้องที่ ตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และส่งสำเนาประกาศนี้ไปให้สมาคมประมง ประกาศให้ชาวประมงได้ทราบทั่วกันด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **สันต์ บัณฑุกุล**
(นายสันต์ บัณฑุกุล)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๗ กันยายน ๒๕๐๘

เรื่อง กรมประมงมาเลเซียกำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากทำการประมง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๓ จังหวัดชายทะเล)

ด้วยกรมประมงได้รับแจ้งจากกรมประมงมาเลเซียว่า ขณะนี้ทางราชการมาเลเซียได้ประกาศกำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากทำการประมงในน่านน้ำมาเลเซีย ห่างจากฝั่งทะเลน้อยกว่า ๑๒ ไมล์ทะเล หรือในระดับน้ำลึกน้อยกว่า ๑๕ ฟาทอมส์ และขอความร่วมมือมายังกรมประมงแจ้งให้ชาวประมงไทยทราบ เพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีพิพาทระหว่างชาวประมงของประเทศทั้งสองด้วย

กรมประมงพิจารณาเห็นว่า เพื่อรักษาความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งเจ้าหน้าที่แจ้งให้ชาวประมงและสมาคมประมงทราบโดยทั่วกันว่า นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ชาวประมงที่ใช้เครื่องมืออวนลากทำการประมงติดต่อกับน่านน้ำมาเลเซีย ให้ระมัดระวังอย่าล่องล้ำเข้าไปทำการประมงใกล้ฝั่งเกิน ๑๒ ไมล์ทะเล หรือที่มีระดับน้ำลึกน้อยกว่า ๑๕ ฟาทอมส์ (ประมาณ ๕๐ ฟุต) เป็นอันขาดเพราะอาจถูกเจ้าหน้าที่ของมาเลเซียจับกุมและดำเนินคดี ทำให้เสียเวลาประกอบอาชีพ ซึ่งอาจทำให้กระทบกระเทือนถึงสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๕ สิงหาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การใช้วัตตะระเบิด การใช้ยาเบื่อเมา และการใช้กระแสไฟฟ้าทำการประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมประมง ที่ ๓๔๕๒-๓๕๖๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๐๓ และ
ที่ กษ ๐๕๐๒/ว. ๒๑๘๘ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๐๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่และสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทำการตรวจ
ตราและปราบปรามผู้ฝ่าฝืนใช้วัตตะระเบิดทำการจับปลา การใช้ยาเบื่อเมาและใช้กระแสไฟฟ้าทำ
การประมง ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ ได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันทั้งในหนังสือและประชาชนว่า ยังมีผู้ฝ่าฝืนลักลอบ
กระทำความผิดอยู่เสมอ ซึ่งกรมประมงเห็นว่าแม้ทางราชการได้พยายามทำการจับกุมผู้กระทำความผิดอยู่
แล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่ายังมีผู้ลักลอบใช้วัตตะระเบิดและยาเบื่อเมา ตลอดจนการใช้กระแสไฟฟ้าทำ
การประมงอยู่ทั่วไป ซึ่งการทำประมงโดยวิธีดังกล่าวเป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง
และควรจะได้ดำเนินการปราบปรามโดยเด็ดขาด เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามควรแก่กรณี
สำหรับความผิดดังกล่าวนี้ กรมประมงจึงเรียนขอความร่วมมือมาอีกครั้งหนึ่ง และขอได้โปรดสั่ง
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกวาดล้างจับกุมผู้กระทำความผิดดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) ป. กรรณสูต
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

แจ้งความกรมประมง

เรื่อง ให้ชาวประมงระมัดระวังอย่าล่องลำเข้าไปทำการประมง
ในน่านน้ำของประเทศเวียดนาม

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศเวียดนามได้แจ้งมายังกระทรวงการต่างประเทศไทย ความว่า รัฐบาลเวียดนามได้ปล่อยเรือประมงพร้อมด้วยลูกเรือที่ถูกจับฐานเข้าไปทำการจับปลาในน่านน้ำเวียดนาม รวม ๔ ลำ นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศไทยยังได้รับรายงานจากสถานเอกอัครราชทูตไทยเพิ่มเติมว่า มีเรือประมงไทยเข้าไปจับปลาในน่านน้ำเวียดนามเพิ่มมากขึ้น และลูกเรือบางคนไม่มีบัตรประจำตัวแสดงแก่เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศเวียดนามจึงขอร้องมายังรัฐบาลไทย ขอให้กวัดขั่นอย่าให้มีการละเมิดเขตน่านน้ำเช่นนี้เกิดขึ้นอีก

กรมประมงจึงแจ้งมาเพื่อทราบทั่วกัน และขอความร่วมมือมายังชาวประมงทั้งหลาย ให้ใช้ความระมัดระวังอย่าได้ล่องลำเข้าไปทำการประมงในเขตน่านน้ำของประเทศเวียดนาม ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชาวประมงเอง และเพื่อรักษาสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างมิตรประเทศเพื่อนบ้านมิให้เกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศขึ้นได้

แจ้งความ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๐

(ลงนาม) *เชิดชาย อมาตยกุล*

(นายเชิดชาย อมาตยกุล)

หัวหน้ากองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมประมง

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ประเทศเวียดนามห้ามเข้าไปจับปลาในน่านน้ำของประเทศเวียดนาม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๓ จังหวัดชายทะเล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แจ้งความกรมประมง เรื่อง ให้ชาวประมงระมัดระวังอย่าล่องลำเข้าไปทำการประมงในน่านน้ำของประเทศเวียดนาม ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ จำนวน ฉบับ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งมายังกระทรวงเกษตรว่า รัฐบาลเวียดนามได้ปล่อยเรือประมง พร้อมด้วยลูกเรือ ที่ถูกจับฐานเข้าไปทำการจับปลาในน่านน้ำของเวียดนาม รวม ๔ ลำ นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศยังได้รับรายงานจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ไซ่ง่อน เพิ่มเติมว่า มีเรือประมงไทยเข้าไปจับปลาในน่านน้ำเวียดนามเพิ่มมากขึ้น และลูกเรือบางคนไม่มีบัตรประจำตัวแสดงแก่เจ้าหน้าที่ กระทรวงการต่างประเทศเวียดนามจึงขอร้องมายังรัฐบาลไทย ขอให้กวดขันอย่าให้มีการละเมิดเขตน่านน้ำนี้เกิดขึ้นอีก

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ชาวประมงทั้งหลายใช้ความระมัดระวังอย่าให้ล่องลำเข้าไปทำการประมงในเขตน่านน้ำของประเทศเวียดนามเป็นอันขาด ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชาวประมงเอง และเพื่อรักษาสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านมิให้เกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศขึ้นได้ เพื่อความสะดวกในทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ กรมประมงขอส่งแจ้งความกรมประมงมาเพื่อโปรดแจ้งให้ชาวประมงทราบทั่วกัน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๑

เรื่อง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๑๐

เรียน อธิบดีกรมประมง

อ้างถึง คำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่อ้างถึง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยกำหนดอำนาจตั้งแต่พนักงานประมงจัตวา จนสูงสุดถึงอธิบดีกรมประมง นั้น

จังหวัดฯ อยากขอเรียนหารือในข้อ ๔. ของคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ว่า “๔. ประมงอำเภอ สมุทรัญชีอำเภอหรือกิ่งอำเภอในอำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่ไม่มีประมงอำเภอเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๑๐ ฯลฯ” คำว่าสมุทรัญชีอำเภอในอำเภอที่ไม่มีประมงอำเภอนั้น ในขณะนั้นแผนกสรรพากรอำเภอแต่ละอำเภอมิหัวหน้าเป็นสมุทรัญชีอำเภอโทและสมุทรัญชีอำเภอตรี มีผู้ช่วยสมุทรัญชีอำเภอตรีและมีสมุทรัญชีอำเภอจัตวา ก็อำเภอหนึ่งมีสมุทรัญชีถึง ๕ นาย สมุทรัญชีทุกท่านที่กล่าวมานั้นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ หรือไม่ หรือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เฉพาะสมุทรัญชีอำเภอโท ซึ่งเป็นหัวหน้า ที่ขอเรียนหารือมาเพราะอำเภอต่างๆ ในเขตจังหวัดลพบุรีนั้นไม่มีประมงอำเภอ งานของประมงที่อำเภอนั้นได้ฝากไว้กับแผนกสรรพากร การที่เจ้าหน้าที่ออกไปปฏิบัติงานประมงนั้น ในบางคราวสมุทรัญชีอำเภอตรี บางครั้งสมุทรัญชีอำเภอจัตวาออกไปปฏิบัติงานงานที่กระทำไปนั้นถ้าหากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่นมีการจับผู้กระทำความผิด พ.ร.บ. การประมง และผู้ต้องหาลูกคี่ว่าผู้จับกุมไม่มีอำนาจตามกฎหมายเรื่องจะเกิดความเสียหายขึ้น

จังหวัดฯ จึงขอเรียนหารือมาว่า คำว่า “สมุทรัญชีอำเภอ” ตามข้อ ๔. ของคำสั่งที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ นั้น หมายถึงสมุทรัญชีอำเภอตรี, ผู้ช่วยสมุทรัญชีอำเภอตรี, สมุทรัญชีอำเภอจัตวา ค้ำยหรือไม่ หรือมีความหมายเฉพาะสมุทรัญชีอำเภอโทซึ่งเป็นหัวหน้าแผนก ขอได้โปรดแจ้งให้จังหวัดฯ ทราบด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ศรศักดิ์ สุวรรณเทศ*
(นายศรศักดิ์ สุวรรณเทศ)

ปลัดจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี

แผนกประมงจังหวัดลพบุรี

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๑

เรื่อง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี

อ้างถึง หนังสือที่ ลป. ๐๗/๗๕๓๗ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง หรือคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ ข้อ ๔ คำว่า “ประมงอำเภอ สมุห์บัญชีอำเภอหรือกิ่งอำเภอในอำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่ไม่มีประมงอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ฯลฯ” คำว่า “สมุห์บัญชีอำเภอ” หมายถึงสมุห์บัญชีอำเภอตรี ผู้ช่วยสมุห์บัญชีอำเภอตรี สมุห์บัญชีอำเภอจัตวาด้วยหรือไม่ หรือมีความหมายเฉพาะสมุห์บัญชีอำเภอโท ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกในอำเภอที่ไม่มีประมงอำเภอเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ กรมประมงขอเรียนว่าตามความหมายของคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ข้อ ๔ คำว่า “ประมงอำเภอ” “สมุห์บัญชีอำเภอ” หมายถึงผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยราชการแต่ละกรมในอำเภอนั้น สำหรับเจ้าหน้าที่สมุห์บัญชีอำเภอตรี ผู้ช่วยสมุห์บัญชีอำเภอตรี สมุห์บัญชีอำเภอจัตวา ซึ่งประจำปฏิบัติงานในแผนกสรรพากรอำเภอ มิใช่ “สมุห์บัญชีอำเภอ” ตามความหมายแห่งคำสั่งกระทรวงเกษตรดังกล่าว เว้นแต่สมุห์บัญชีซึ่งมีตำแหน่งรองลงมาและเป็นผู้รักษาราชการแทนสมุห์บัญชีอำเภอ ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยราชการนั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) ปรีดา วรรณสุต
(นายปรีดา วรรณสุต)
อธิบดีกรมประมง

หมวด ๓

ว่าด้วยที่ว่าประมุข

๑	ระเบียบการว่าประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๕๐	๑๓๕
๒	แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๕๐	๑๓๘
๓	ระเบียบการขออนุญาตเพาะปลุกบัวในที่จับสัตว์น้ำ	๑๕๐
๔	ข้อมความเข้าใจในการออกประทานบัตร และทำหน้าที่สัตยาผูกขาดทำการประมง	๑๕๕
๔/๑	การออกใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร	๑๕๗
๕	ให้พิจารณาหลักทรัพย์ที่ผู้รับอนุญาตนำมาวางประกันเงินอากร	๑๕๘
๖	ขอให้ส่งบัญชีผลการว่าประมุขและรายงานการส่งเงินงวดอากร	๒๐๐
๗	การขอลดหย่อนเงินอากรที่ว่าประมุขทำการประมง	๒๐๑
๘	เงินค่าดอกเบียจากเงินค้ำบูรณะที่จับสัตว์น้ำ	๒๐๓
๙	เงินอากรค้าง	๒๐๕
๑๐	กำหนดระเบียบการรับชำระเงินค้ำบูรณะที่จับสัตว์น้ำ	๒๐๖
๑๑	หลักทรัพย์วางประกันเงินอากรการประมง	๒๐๘
๑๒	การอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตทำการประมงในที่ว่าประมุข ผ่อนผันเวลาชำระเงินอากรการประมง	๒๑๐
๑๓	การพิจารณากำหนดที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่าประมุขและการเก็บเงินอากรการประมงในน่านน้ำจืด	๒๑๒
๑๔	ข้อมความเข้าใจในการออกประทานบัตรและทำสัตยาผูกขาดที่ว่าประมุข	๒๑๓
๑๕	ข้อมความเข้าใจเรื่องอัตราเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำ	๒๑๕
๑๖	ข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุข	๒๑๖
๑๗	ข้อมความเข้าใจเรื่องกรรายงานผลการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่ค้างชำระเงินอากรการประมง	๒๑๘
๑๘	ขอให้เร่งรัดจัดเก็บเงินอากรการประมงและเงินค้ำที่บูรณะที่จับสัตว์น้ำ ให้เสร็จภายในกำหนดตามวันส่งเงินในสัตยาผูกขาด	๒๑๙
๑๙	ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง	๒๒๐
๒๐	การว่าประมุขหนองอ่างแก้ว	๒๒๘
๒๑	การกำหนดเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ	๒๓๐
๒๑/๑	ข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุญาตที่ว่าประมุขเงินอากรต่ำ	๒๓๑
๒๒	การขออนุญาตดำเนินการว่าประมุขที่ว่าประมุข	๒๓๓
๒๓	นายรังษี โคธรวงศ์ ขอคืนเงินประกันของ	๒๓๕
๒๔	การทำบันทึกการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง	๒๓๘
๒๕	การนับวันเวลาตามประกาศว่าประมุขทำการประมง	๒๔๐

๒๖	หารือเกี่ยวกับคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๔๕/๒๕๐๓	๒๔๒
๒๗	หารือระเบียบการว่าประมุลที่ว่าประมุลทำการประมง	๒๔๓
๒๘	ตอบหารือเกี่ยวกับคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓	๒๔๔
๒๘	หารือระเบียบการว่าประมุล	๒๔๗
๓๐	อายุความสิทธิเรียกร้องเงินอากรการประมงและเงินค่าบูรณะทอจับสัตว์น้ำ	๒๔๘
๓๑	ข้อหารือปัญหากฎหมาย	๒๔๙
๓๒	หารืออายุความคดีแพ่ง	๒๕๓
๓๓	ขออนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด	๒๕๔
๓๔	ขออนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด	๒๕๖
๓๕	นโยบายในการปรับปรุง หนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด	๒๕๘
๓๖	นโยบายในการปรับปรุงหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด	๒๖๐
๓๗	ขอทบทุนมตคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงหนอง บึง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด	๒๖๒
๓๘	ขอทบทุนมตคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงหนอง บึง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด	๒๖๓
๓๘	กำหนดให้ผู้รับอนุญาตบูรณะปรับปรุงหนอง บึง ถือปฏิบัติ	๒๖๖

คำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ

ที่ ๑๘๗/๒๕๕๐

เรื่อง ระเบียบการว่าประมุขทำการประมงออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ ๘
ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๕๕๐

เนื่องด้วยได้ประกาศใช้กฎกระทรวงเกษตรธิการฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๐ ว่าด้วยที่ว่า
ประมุขนั้น จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบว่าด้วย "การว่าประมุข" ไว้เพื่อดำเนินปฏิบัติดังต่อไปนี้

หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑. ก่อนที่จะถึงกำหนดประกาศว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมงในปีใด ซึ่งควร
เป็นเดือนกุมภาพันธ์ หรือเดือนมีนาคม ก่อนสิ้นอายุสัญญาผูกขาดในที่ว่าประมุขนั้น ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่เตรียมดำเนินการการว่าประมุขเป็นข้อๆ ดังต่อไปนี้ คือ

(ก) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำรวจดูว่า ที่ว่าประมุขในเขตจังหวัดนั้นมีแห่งใดบ้าง ที่
สมควรจะยกขึ้นว่าประมุขในปีนั้น ซึ่งที่แห่งนั้นรัฐบาลได้ประกาศกำหนดเป็นที่ว่าประมุข โดยปรากฏ
ชื่ออาณาเขตและแผนที่ไว้แน่นอน ตลอดจนการกำหนดชื่อและที่ตั้งเครื่องมือเป็นการถูกต้องแล้ว
เสนอคณะกรรมการจังหวัดพิจารณาขออนุมัติ ว่าประมุขต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ
ตามแบบอนุมัติว่าประมุขหมายเลข ๑ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงให้ดำเนินการประกาศว่าประมุขต่อไป
และหากว่าที่ประมุขแห่งใดสมควรจะให้ผูกขาดเกินกว่า ๑ ปี ก็ให้หมายเหตุชี้แจงเหตุผลเสนอขอ
อนุมัติไปพร้อมกัน

(ข) การประกาศว่าประมุขนี้ ให้ประกาศก่อนหน้ากำหนดวันว่าประมุขไม่น้อยกว่า ๓๐
วัน โดยข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ประกาศ ตามแบบประกาศว่าประมุขหมายเลข ๒ และให้นำ
ประกาศนี้ไปปิดไว้ ณ ที่หน้าศาลากลางหนึ่งฉบับ กับให้ส่งไปให้อำเภอในเขตจังหวัดปิดไว้ ณ ที่ว่าการ
อำเภอ และในที่ชุมนุมชนตามที่เห็นสมควร กับให้ส่งไปยังจังหวัดที่ใกล้เคียงเพื่อขอให้ช่วยประกาศ
ให้ พร้อมกับส่งไปให้กรมการประมงช่วยประกาศทางวิทยุกระจายเสียงอีกด้วย

(ค) ในระหว่างเวลาประกาศนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หาโอกาสออกไปสืบสวนและสอบสวน
หาพฤติการณ์แห่งที่ว่าประมุขแต่ละแห่งให้ทราบ ว่าที่ว่าประมุขแห่งใดมีสภาพเป็นอย่างไร การ

จับสัตว์น้ำในปีที่ทำอยู่นั้น ได้ผลเป็นอย่างดี และมีผู้สนใจที่จะขอรับอนุญาตทำการประมงกันมาก น้อยเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางเสนอคณะกรรมการว่าประมุลประกอบการพิจารณา อนุญาตในการว่าประมุล

(ม) ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดส่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการว่าประมุลขึ้นคณะหนึ่งไม่น้อยกว่า ๓ นาย ประกอบด้วยข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้รักษาการแทนประมงจังหวัดหรือผู้รักษาการแทน นายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำอำเภอหรือประจำกิ่ง หรือผู้รักษาการแทน

แต่ถ้าจังหวัดใดไม่มีประมงจังหวัดหรือผู้รักษาการแทน ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นกรรมการแทน เพื่อดำเนินการว่าประมุลในที่ว่าประมุลต่อไป

(ง) ในวันและเวลาที่จะดำเนินการว่าประมุล ให้เตรียมประกาศว่าประมุลไว้ชุดหนึ่งบันทึกข้อตกลงระหว่างผู้ว่าประมุลกับคณะกรรมการ ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมุลปากเปล่า แบบคำขอประมุลราคา (ถ้าจำเป็นจะต้องเตรียมไว้ให้ผู้เข้าว่าประมุล) ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมุลซอง บันทึกการว่าประมุลที่ว่าประมุลทำการประมง บัญชีรับจ่ายจ่ายเงินค่าประกันซอง และเงินค่ามัดจำ ใบเสร็จรับเงิน หรือเมื่อเห็นว่ามิอะไรที่จำเป็นจะจัดหาเตรียมไว้ให้พร้อมสำหรับกรรมการเพื่อความสะดวกในการดำเนินการว่าประมุลก็ควรจะจัดไว้ด้วย

วิธีการว่าประมุล

ข้อ ๒. การว่าประมุลนี้มีอยู่สองวิธี คือ

(ก) การว่าประมุลด้วยปากเปล่า

(ข) การว่าประมุลด้วยการยื่นซองปิดผนึก

ในการที่จะดำเนินการว่าประมุลด้วยปากเปล่า หรือด้วยการยื่นซองปิดผนึกนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการว่าประมุลที่จะพิจารณากำหนด

(ก) การว่าประมุลด้วยปากเปล่า นั้นมีวิธีการดังนี้คือ เมื่อกรรมการยกที่ว่าประมุลขึ้นว่าประมุล โดยกำหนดเงินอากรขึ้นค่าไว้ก่อน หรือผู้ใดจะขอให้เงินอากรเท่าใดก็ตาม เมื่อเงินอากรนั้นกรรมการพิจารณาเห็นว่าสูงสุดพอสมควรจะอนุญาตได้ก็จะได้ยกมือขึ้นนับเป็นจังหวะ ว่า ๑-๒ และค่า ๓ เป็นค่าตกลงให้อนุญาตเด็ดขาด ในการที่ผู้ใดให้เงินอากรครั้งที่เท่าใดเงินเท่าใดนั้นให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการจดบันทึกไว้ในบัญชีแสดงการว่าประมุลปากเปล่า เมื่อผู้ใดประมุลได้แล้ว

ให้นำเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ ของเงินอากรที่ให้นั้นไปวางต่อเจ้าหน้าที่ทันที กับให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในใบบันทึกการว่าประมูล ปฏิบัติดังนี้ไปจนกว่าจะประมูลที่ว่าประมูลหมดทุก ๆ แห่ง

(ข) การว่าประมูลด้วยการยื่นซองปิดผนึกนั้น มีวิธีการดังนี้คือ เมื่อกรรมการยกที่ว่าประมูลแห่งใดขึ้นว่าประมูลก็ให้ผู้ประสงค์จะประมูลนั้นยื่นซองปิดผนึกตามแบบที่กำหนด เจ้าหน้าที่ของทั้งนี้ (ซองว่าประมูลราคาที่ว่าประมูลผูกขาดทำการประมง พ.ศ. ๒๔..... สำหรับในที่ว่าประมูลชื่อ.....อยู่ในตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....) พร้อมกับส่งเงินประกันซองตามจำนวนที่กรรมการได้แจ้งให้ทราบแล้วต่อเจ้าหน้าที่รับซองและเงินภายในกำหนดเวลาแห่งละ ๑๐ นาที หรือ ๑๕ นาที แล้วแต่กรรมการจะเห็นสมควร เมื่อหมดเวลาแล้วผู้ใดจะยื่นอีกไม่ได้ และห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่รับซองอีกเป็นอันขาด ให้กรรมการรวบรวมซองประมูลเฉพาะที่ว่าประมูลแต่ละแห่งรวมไว้แห่งหนึ่ง แล้วเปิดว่าประมูลแห่งอื่น ๆ ต่อไป จนกว่าจะหมดทุก ๆ แห่ง เมื่อหมดแล้วให้กรรมการพร้อมกันดำเนินการเปิดผนึกซองนั้นเป็นแห่ง ๆ ไป โดยใช้ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมูลจรรยาการของยื่นประมูลนั้น ๆ ไว้ เมื่อผู้ใดให้เงินอากรสูงสุดก็พิจารณาอนุญาตให้แก่ผู้นั้น หรือถ้าคณะกรรมการเห็นว่าจำนวนเงินว่าประมูลด้วยวิธีปิดผนึกยังต่ำไป หรือมีผู้ให้เงินอากรเท่ากัน คณะกรรมการอาจให้เปิดประมูลหน้าซองด้วยปากเปล่าเฉพาะผู้ที่ให้ราคาเท่ากันอีกต่อไปก็ได้ และการประมูลด้วยวิธีนี้ ผู้ใดให้ราคาสูงสุดก็ให้อนุญาตให้แก่ผู้นั้น แล้วให้ผู้ได้รับอนุญาตนำเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ ของเงินอากรที่ให้นั้นไปวางต่อเจ้าหน้าที่ทันที กับให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในใบบันทึกการว่าประมูล แล้วให้เจ้าหน้าที่คืนเงินค่าประกันซองให้แก่ผู้ที่ยื่นไว้แต่ละรายไป ปฏิบัติดังนี้จนกว่าจะประมูลที่ว่าประมูลหมดทุก ๆ แห่ง

ข้อ ๓. ที่ว่าประมูลทุกแห่ง หากว่าแห่งใดเมื่อได้จัดการนำขึ้นว่าประมูลแล้วไม่มีผู้ใดเข้าว่าประมูลเพื่อรับทำการผูกขาดซึ่งถือว่าเป็นที่ตกร้าง หรือมีผู้เข้าว่าประมูลแต่ให้เงินอากรต่ำเกินสมควรดังนี้ คณะกรรมการว่าประมูลจะระงับการว่าประมูลโดยไม่อนุญาตให้แก่ผู้ใดเลยก็ได้

หรือคณะกรรมการว่าประมูลจะอนุญาตให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด โดยกำหนดจำนวนเงินอากรที่จะเก็บตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ในกรณีนี้ การพิจารณากำหนดจำนวนเงินอากรที่จะเรียกเก็บนั้น ต้องไม่ต่ำกว่าอัตราค่าที่อนุญาตแต่ละแห่งที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ และถ้าหากว่าในที่ว่าประมูลแห่งนั้นมีการตั้งเครื่องมือประเภทต่าง ๆ หรือประเภทเดียวกันก็ตามหลายแห่งดังนี้ ก็ให้คำนวณเงินอากรที่จะเรียกเก็บนั้นทุกแห่งโดยรวมกันตามอัตราของที่อนุญาตนั้น ๆ ดังที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒

แต่การดำเนินการตามความในวรรคสองดังกล่าวข้างต้นนั้น ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการเสียก่อน จึงจะอนุญาตให้ทำได้

ข้อ ๔. กำหนดอายุให้ผูกขาดทำการประมงในที่ว่าประมุล ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้กำหนดได้คราวละไม่เกินหนึ่งปี เมื่อหมดอายุการอนุญาตแล้วก็ให้ดำเนินการว่าประมุลใหม่ แต่ถ้าข้าหลวงประจำจังหวัดจะพิจารณาเห็นควรกำหนดการอนุญาตให้เกินกว่าหนึ่งปี ก็ให้รายงานขออนุมัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการเสียก่อน เมื่อได้รับความเห็นชอบด้วยแล้ว จึงให้จัดการดำเนินการต่อไปได้

ในวันว่าประมุล

ข้อ ๕. ก่อนที่จะถึงเวลาว่าประมุล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เตรียมจัดสถานที่ที่สำหรับจะดำเนินการว่าประมุล เช่น โตะ เก้าอี้ ที่นั่งกรรมการ และผู้ที่จะเข้าว่าประมุลกับแบบพิมพ์และเครื่องใช้ในการว่าประมุล ที่ได้กล่าวแล้วในข้อ ๑. (ง) จัดตั้งเจ้าหน้าที่ไว้ดำเนินการ เช่น เลขานุการคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่รับชองยื่นว่าประมุลและรับเงินค่าประกันชอง (ถ้ามีการประมุลด้วยยื่นชองปิดผนึก) เจ้าหน้าที่สำหรับรับเงินค่ามัดจำที่กรรมการอนุญาตให้ผู้เห็นสมควรได้รับอนุญาตให้ทำการประมง กับให้ผู้ได้รับอนุญาตเซ็นชองในบันทึกการว่าประมุล และให้ทำบัญชีแสดงกำหนดจำนวนเงินค่าประกันชองที่ว่าประมุลแห่งใดจะวางเงินค่าประกันชองเท่าใด ปิดไว้ให้ผู้เข้าว่าประมุลทราบในที่ที่เห็นได้ง่าย

ข้อ ๖. เมื่อถึงกำหนดเวลาว่าประมุล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กล่าวเปิดการว่าประมุลให้กรรมการและผู้ที่จะเข้าว่าประมุลทราบ ว่าการว่าประมุลในวันนั้นมีที่ว่าประมุลกี่แห่ง ชื่อใด อยู่ในตำบลไหน อำเภออะไร ให้ผูกขาดสำหรับ พ.ศ. ไทมีเวลาทำการแห่งละกี่ปี และแต่ละแห่งนั้นให้ใช้เครื่องมืออะไร เมื่อได้อ่านรายงานนี้แล้ว ให้อ่านประกาศว่าประมุลที่ได้ประกาศไปแล้วพร้อมกับชี้แจงระเบียบการว่าประมุลของผู้ที่จะเข้าว่าประมุล และผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงทราบดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(ก) การว่าประมุลในที่ว่าประมุลในวันนั้น แห่งใดจะประมุลด้วยปากเปล่าหรือแห่งใดจะประมุลด้วยชอง

(ข) วิธีการว่าประมุลด้วยปากเปล่าหรือว่าประมุลด้วยชองนั้น ผู้เข้าว่าประมุลจะต้องปฏิบัติอย่างไร เช่นต้องวางเงินค่ามัดจำชองตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ และต้องวางเงินมัดจำ

ร้อยละ ๑๐ ของเงินอากรที่ประมูลได้ และวิธีการของคณะกรรมการที่จะดำเนินการว่าประมูลอย่างไรบ้าง เจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติการอย่างไรบ้าง เป็นต้น

(ค) เมื่อผู้ใดได้รับอนุญาตให้ทำการประมงแล้ว จะปฏิบัติอย่างไร

(ข) การชำระเงินอากร และทำสัญญาผูกขาดทำการประมงนั้น ให้จัดการตามที่ได้ประกาศว่าประมูลไว้แล้ว คือ ถ้าผู้รับอนุญาตจะวางหลักทรัพย์เช่น โฉนดที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น มาทำจำนองไว้เป็นประกันการชำระเงินอากรค้าง และจะต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เช่น เงินค่าธรรมเนียมในการจำนอง เป็นต้น ผู้รับอนุญาตจะต้องเป็นผู้ออกเองทั้งสิ้น หรือถ้าจะมีอะไรที่ควรชี้แจงให้ผู้ที่จะเข้าว่าประมูลให้เข้าใจ ก็ให้ชี้แจงเสียด้วย และการว่าประมูลนั้น ให้ขานชื่อที่ว่าประมูล ประมูลเป็นแห่ง ๆ ไป ตามวิธีการว่าประมูล

ถ้ามีผู้เข้าว่าประมูลรายใด ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่สงสัยว่าจะเป็นบุคคลต่างตัวก็ให้ทำการสอบสวนสัญชาติตามแบบ ป.ม. ๒๑ เพื่อเป็นหลักฐานไว้ กับให้ผู้มีสิทธิในการเข้าว่าประมูลเพื่อทำการประมงทำค่านันทกข้อตกลงระหว่างผู้ว่าประมูลกับคณะกรรมการตามแบบบันทึก หมายเลข ๓

การรับเงินประกันของและเงินค้ำมัดจำ

ข้อ ๗. เมื่อผู้เข้าว่าประมูลได้นำเงินค่าประกันซองมาวางกติกิ หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตนำเงินค้ำมัดจำมาวางกติกิ ให้เจ้าหน้าที่รับไว้ และออกใบเสร็จรับเงินให้แก่เจ้าของเงินนั้นรับ ใบเสร็จรับเงินนี้ให้ใช้แยกเล่มต่างหากจากการรับเงินตามปกติ เพราะเงินประเภทนี้รับแล้วต้องจ่ายเงินให้แก่เจ้าของเงิน

ถ้าผู้เข้าว่าประมูลหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตมาขอรับเงินที่ไถ่กล่าวในวรรคต้นคืนต้องให้ผู้ที่ต้องการรับเงินคืนนั้นนำใบเสร็จรับเงินที่เจ้าหน้าที่ได้ออกให้มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายได้พิจารณาเห็นถูกต้องสมควรจ่ายเงินให้ไต่ก็ให้จ่ายเงินนั้นคืนให้ไป แต่ต้องให้ผู้รับเงินลงนามรับเงินและลงวัน เดือนปี กับจำนวนเงินที่ได้รับไว้ ในด้านหลังของใบเสร็จรับเงินฉบับที่ได้รับเงินนั้นเป็นหลักฐาน และให้เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินนำใบเสร็จรับเงินที่ได้จ่ายเงินคืนแล้วนั้นติดไว้กับเรื่องเพื่อเป็นหลักฐานทุกรายที่มีการจ่ายเงินคืน

การเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๘. การที่พนักงานเจ้าหน้าที่รับเงินไว้ตามที่กล่าวแล้วในข้อ ๗. นั้น ถ้าจ่ายเงินไม่หมดในวันว่าประมูลนั้น ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำจำนวนเงินทั้งสิ้นฝากคลังจังหวัดไว้โดยใช้พาส-

บืค และสมุดฝากเงินของคลัง พาสบืคเล่มนี้ ให้แยกเล่มกับเล่มที่ใช้เบิกเงินตามปกติ และเพื่อ
ความสะดวกแก่การตรวจสอบ ให้หมายเหตุชื่อที่ว่าประมุขและจำนวนเงินที่ได้รับไว้แต่ละแห่งไว้ที่
หลังใบฝากก่อนต้นขั้วด้วย

รายงานผลของการว่าประมุข

ข้อ ๕. เมื่อได้ดำเนินการประมุขที่ว่าประมุขเสร็จแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่ง
บัญชีรายงานผลการว่าประมุขไปให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการทราบอย่างช้าภายใน ๓ วัน
นับแต่วันว่าประมุขได้สิ้นสุดลง ตามแบบบัญชีรายงานผลของการว่าประมุขหมายเลข ๔

การส่งเงินอากร การรับประทวนบัตริ และการทำสัญญาผูกขาด

ข้อ ๑๐. เมื่อผู้รับอนุญาตนำเงินอากรมาส่งและขอรับประทวนบัตริ กับทำสัญญาผูกขาด
ทำการประมงกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการดังต่อไปนี้ คือ

(ก) เงินอากรที่ได้รับตามความในข้อต่างๆต่อไปนี้ให้นำส่งคลังเป็นเงินรายได้กรม
การประมงในประเภทอากรการประมง ห้ามมิให้นำส่งคลังเป็นเงินฝาก

(ข) ผู้รับอนุญาตจะนำเงินอากรทั้งหมดส่งในคราวเดียวกันหรือไม่ ถ้าส่งหมดในคราว
เดียวกัน ก็ได้รับเงินอากรโดยออกใบเสร็จรับเงินให้ไป และจัดการทำหนังสือสัญญาผูกขาดทำการ
ประมง หมายเลข ๑๑ โดยทำเป็น ๒ ฉบับ มีข้อความตรงกัน เพื่อให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างยึด
ถือไว้เป็นหลักฐานฝ่ายละหนึ่งฉบับ ถ้ามีบุคคลอื่นค้าประกันและผู้ค้าประกันมีความประสงค์จะขอ
สำเนาหนังสือสัญญาผูกขาด ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดให้ไป ส่วนการแบ่งเงินอากรเป็นงวดๆ
โดยที่ผู้รับอนุญาตยังชำระเงินอากรไม่หมดในคราวเดียวกันนั้น ก็ให้จัดการแบ่งเงินอากรเป็นงวดๆ
และกำหนดวันส่งเงินอากรให้ตามที่ได้กำหนดไว้ในประกาศว่าประมุขนั้นแล้ว

(ค) ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาตในประทวนบัตริ ส่วนหนังสือ
สัญญาผูกขาดทำการประมงที่ผู้รับอนุญาต หรือผู้ค้าประกันทำกับกระทรวงเกษตรธิการ ให้ข้าหลวง
ประจำจังหวัดกับประมงจังหวัด หรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้ลงลายมือชื่อแทน แต่ถ้าจังหวัดใดไม่
มีประมงจังหวัดหรือผู้รักษาการแทน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นผู้ลงลายมือชื่อแทนร่วมกับข้าหลวงประจำจังหวัด

(ง) เมื่อได้จัดการส่งเงินอากรแล้ว ให้ถอนเงินค้ำมัดจำคืน ให้แก่ผู้รับอนุญาตไป
โดยใช้สมุดถอนเงินของคลัง ในการรับเงินคืนนี้ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวแล้วในข้อ ๗. ส่วน

ตัวเงินนั้นจะทำโดยวิธีถอนหักผลส่งสมทบเป็นเงินอากรเลยที่เดียวก็ได้

(ง) แม้ผู้รับอนุญาตจะได้ส่งเงินอากรเสร็จสิ้นในคราวเดียวกันก็ตาม ผู้รับอนุญาตก็ยัง มีสัญญาผูกพันอยู่กับรัฐบาลตามสัญญาเงื่อนไขในสัญญาผูกขาดนั้นอีก ฉะนั้น จึงให้ผู้รับอนุญาตหา บุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควรมายื่นคำขอเข้าเป็นผู้ค้ำประกัน ตามแบบคำขอเป็นผู้ ค้ำประกัน หรือแบบคำขอนำหลักทรัพย์ค้ำประกันหมายเลข ๑๓, ๒๔ แล้วแต่กรณี เช่นชื่อค้ำประ กัน ประกันความผิดชอบในสัญญาผูกขาดด้วยอีกส่วนหนึ่ง หรือจะหาหลักทรัพย์ที่เห็นสมควรมา ค้ำประกันไว้ก็ได้ การประกันเช่นว่านี้หากทรัพย์สินนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ค้ำประกันโดยชอบตามกฎหมาย จะไม่ต้องทำจำนองก็ได้

อนึ่ง ในกรณีที่มีการทำสัญญาและการค้ำประกัน ซึ่งทุกฝ่ายได้ทำหนังสือสัญญาลงลาย มือชื่อกันไว้เป็นสำคัญเรียบร้อยแล้วนั้น หากว่าในกาลต่อมาถ้าจะได้มีการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ให้ผิดแผกไปจากข้อความในสัญญาที่ได้กระทำกันไว้แล้ว เช่นผู้รับอนุญาตได้รับอนุญาตให้ผิดส่งเงิน อากรหรือได้รับอนุญาตให้ผ่อนชำระเงินอากรตามวันกำหนดส่งในสัญญาผูกขาดดังนี้ เป็นต้น ให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ทำเป็นหนังสือแจ้งไปให้ผู้ค้ำประกันทราบทุกเรื่องที่ได้มีการตกลงเปลี่ยนแปลง ทั้ง นี้ เพื่อให้ผู้ค้ำประกันซึ่งมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้รับอนุญาตได้รับรู้กิจการนั้น ๆ ด้วย

(จ) ถ้าการส่งเงินอากรจะต้องส่งเป็นงวดๆ และเมื่อได้ส่งเงินอากรงวดที่หนึ่งแล้ว ส่วนเงินอากรที่ยังค้างอยู่อีกนั้น ต้องให้ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลอื่นมาค้ำประกันตามความในประกาศ ว่าประมุขข้อ ๔ โดยยื่นคำขอนำหลักทรัพย์ค้ำประกัน ตามแบบคำขอหมายเลข ๑๔ และให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ความพินิจพิจารณาสอบสวนราคา ว่าทรัพย์สินนั้นจะคู่ควรกับเงินอากรที่ค้าง และ ความเสียหายซึ่งอาจจะพึงเกิดขึ้นได้หรือไม่กับให้ผู้ค้ำประกันเช่นชื่อไว้เสียให้ครบถ้วน

การจำนองทรัพย์สินมีอยู่สองอย่าง คือ ถ้าเป็นโฉนดที่ดินให้ทำที่ห่อทะเบียนที่ดินตามแบบ หนังสือสัญญาจำนองกรรมสิทธิ์ที่ดินหมายเลข ๑๖ ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เช่น โรงเรียน ตึก แพร เรื่อยนต์ เป็นต้น ให้ทำที่ว่าการอำเภอตามแบบหนังสือสัญญาจำนอง จำนำทรัพย์สิน หมายเลข ๑๕ เฉพาะหลักทรัพย์ที่ให้อำเภอทำจำนองนั้น ควรให้อำเภอท้องที่สอบสวนราคาทรัพย์สิน ที่ประเมินราคาจำนองมาเสียด้วยว่าจะเป็นการสมควรกันหรือไม่ เมื่อได้ทำจำนองเสร็จแล้ว ให้ นำหลักฐานมาเก็บไว้ที่จังหวัด

ข้อ ๑๑. สำหรับเงินอากรงวดที่จะส่งต่อไปนั้น ผู้รับอนุญาตจะส่งที่จังหวัดหรือที่อำเภอ ก็ได้แล้วแต่ความสะดวก ฉะนั้น จึงให้เจ้าหน้าที่ส่งทะเบียนที่ว่าประมุขให้ทำการประมงตามบัญชี

หมายเลข ๑๐ ไปให้อำเภอท้องที่ตักยอกเงิน คงเรียกเก็บเงินอากรหลังจากที่จังหวัดได้รับเงินอากร
งวดที่หนึ่ง และออกประทานบัตรทำสัญญาผูกขาดแล้วให้จังหวัดส่งใบนำส่งเงินของคลังที่คลังรับ
เงิน และส่งคืนให้จังหวัดแจ้งไปให้อำเภอท้องที่ลงบัญชีเป็นรายได้ของอำเภอนั้น ๆ ต่อไป เพื่ออำเภอก
จะได้ทำบัญชีงบเดือนผลประโยชน์ส่งจังหวัด ทั้งจังหวัดจะได้ทราบเงินผลประโยชน์ของอำเภอแต่
ละอำเภอ เพื่อเป็นการควบคุมว่า อำเภอใดมีรายได้ประเภทใดมากน้อยเท่าใด

ถ้าผู้รับอนุญาตรายใดส่งเงินอากรเกินวันกำหนดในสัญญา กิติ หรือจะได้รับการอนุญาตให้
มีการผ่อนชำระเงินอากรตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๓๙ กิติ หรือได้รับ
การผิดชำระเงินอากรตามที่กล่าวในข้อ ๑๗ กิติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กีดคอกเบียดตามอัตราวิธีกีด
คอกเบียดข้อ ๑๒ แล้วนำส่งในประเภทเดียวกันกับเงินอากร แต่ให้หมายเหตุไว้ให้รู้ว่าเกินกำหนด
กี่วัน เงินคอกเบียดเท่าใด ในใบนำส่งนั้นด้วย การเขียนใบเสร็จรับเงินก็ให้แยกเงินอากรเงินคอก
เบียด และหมายเหตุเกินกำหนดกี่วันไว้ให้ทราบเช่นเดียวกัน

อนึ่ง การรับเงินอากรที่ส่งเกินกำหนดและกีดคอกเบียดนี้ ต้องให้ผู้รับอนุญาตนำเงิน
คอกเบียดชำระก่อน เหลือเท่าใด จึงค่อยชำระเงินอากรต่อไป ผู้รับอนุญาตจะขอชำระเงินอากรก่อน
ไม่ได้

วิธีกีดคอกเบียด

ข้อ ๑๒. วิธีกีดคอกเบียดให้ถือเกณฑ์ดังนี้ คือ

(ก) ให้กีดคอกเบียดร้อยละ ๑๐ ของเงินอากรที่ค้างตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.
๒๔๕๐ มาตรา ๓๙ วรรค ๒ จำนวนเงินคอกเบียดนี้ ให้ถือเป็นเงินอากรค้าง

(ข) บัตรกีดคอกเบียดนั้น ให้นำจำนวนวันตามวันในปีปฏิทินแห่งปีนั้น ๆ (เช่น พ.ศ.
๒๔๕๐ มี ๓๖๕ วัน)

(ค) ผู้รับอนุญาตส่งเงินอากรเกินวันกำหนดในสัญญาผูกขาดกี่วัน ให้นำ ๑ วัน ถึง
แต่วันที่เกินกำหนดนั้นมาจนถึงวันที่นำเงินส่ง (เช่น กำหนดส่งวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๕๐ เพิ่งมาส่งเมื่อ
วันที่ ๖ เมษายน ๒๔๕๐ ดังนี้ ให้ถือว่าเกินกำหนด ๕ วัน)

(ง) การกีดคอกเบียดจากเงินอากรที่ค้างส่ง โดยให้ส่งล่าช้ากว่ากำหนดไว้ในหนังสือ
สัญญานั้น ให้กีดคอกเบียดนี้

ให้เอาเงินอาหารที่ค้างทั้ง เอาจำนวนวันที่เกินกำหนดคูณ แล้วเอาร้อยละ ๑๐ ในข้อ (ก) คูณ ได้ผลลัพธ์เท่าใด ให้เอาจำนวนวันในปีนั้นหาร ตกผลลัพธ์เท่าใดเป็น "จำนวนเงินดอกเบี้ย" ถ้าการหารมีเศษเกินกว่าครึ่งของตัวหาร ให้ปัดเศษเป็นหนึ่ง ค้างตัวอย่างต่อไปนี้ คือ

$$\begin{array}{r} \text{เงินอาหารที่ค้างสมมุติเงิน} \quad 500 \quad \text{บาท} \\ \text{จำนวนวันที่เกินกำหนดสมมุติ 5 วัน} \quad 5 \quad \text{วัน} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2500 \\ \times 10 \\ \hline 25,000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{เอาจำนวนวันในปีนั้นหาร} \\ \text{จะได้ดอกเบี้ย} \quad = 365 \overline{) 25000} \begin{array}{l} 68 \\ \underline{25080} \\ 300 \\ \underline{2520} \\ 180 \end{array} \end{array}$$

(เศษไม่เกินครึ่งของจำนวน
เลขที่หารปัดทิ้ง)

จึงเป็นดอกเบี้ย = 68 สตางค์

หรือถ้าจะคิดตามบัญญัติไตรยางค์ก็ได้ คิดดังนี้

ปีหนึ่งมี 365 วัน ต้องเสียดอกเบี้ย (จากเงินค้าง 500 บาท = 50 บาท

ถ้า ๑ วัน ต้องเสียดอกเบี้ย = $\frac{50}{365}$ บาท

เพราะฉะนั้น 5 วัน ต้องเสียดอกเบี้ย = $\frac{50 \times 5}{365}$

เป็นดอกเบี้ย = $\frac{50}{73}$ บาท

แตกเป็นสตางค์ = $\frac{50 \times 100}{73}$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{5000}{73} \\
 &= 73) 5000 (68 \\
 &\quad \underline{438} \\
 &\quad 620 \\
 &\quad \underline{584} \\
 &\quad \quad 36
 \end{aligned}$$

(เศษไม่เกินครึ่งของจำนวนเลขที่หารบัดตั้ง) จะได้ดอกเบี้ย ๖๘ สตางค์

รายการส่งเงินอากร

ข้อ ๑๓. เมื่อได้รับเงินอากรงวดที่หนึ่งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับส่งบัญชีรายงานการส่งเงินอากรตามแบบหมายเลขที่ ๑๒ ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการภายใน ๗ วัน ส่วนเงินอากรงวดที่สองและที่สาม เมื่อครบกำหนดวันส่งเงินตามสัญญาผูกขาด และผู้รับอนุญาตได้นำเงินอากรมาชำระตามกำหนดแล้ว ก็ให้รับส่งบัญชีรายงานการส่งเงินอากรไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ เช่นเดียวกันกับที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น แต่ถ้าเป็นการส่งเงินอากรในกรณีอื่น เช่นที่กล่าวไว้ในข้อ ๒๐, ๒๑ ก็ให้ปฏิบัติตามนี้ โดยอนุโลม

สืบสวนราคาทรัพย์สิน

ข้อ ๑๔. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งเป็นคู่สัญญาผูกขาดกับผู้รับอนุญาตคอยระวังสืบสวนราคาทรัพย์สินที่ได้รับไว้เป็นประกันเงินอากรค้าง ถ้าเห็นว่าราคาทรัพย์สินนั้นต่ำกว่าราคาที่รับไว้เดิม ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกผู้รับอนุญาตนำหลักทรัพย์สินมาวางประกันเพิ่มเติมหรือจะให้หาผู้ค้ำประกันมาเพิ่มเติมอีกก็ได้ หรือผู้รับอนุญาตจะนำเงินอากรที่ค้างส่งเสียบ้าง เพื่อให้เงินอากรที่ค้างเหลือพอกับราคาทรัพย์สินในขณะนั้น โดยไม่ต้องนำหลักทรัพย์สินหรือหากคนอื่นมาค้ำประกันก็ได้ การสืบสวนราคาทรัพย์สินนี้ ควรทำการสืบสวนในระยะ ๔ เดือนต่อหนึ่งครั้ง ให้สืบสวนหรือสอบสวนจากบุคคลที่ควรเชื่อถือได้ หรือให้อำเภอท้องที่ช่วยสอบสวนให้ ก็สุดแต่จะเห็นเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ

การโอนประทานบัตรและสัญญาผูกขาด

ข้อ ๑๕. ถ้าผู้รับอนุญาตคนใดมีความประสงค์ที่จะโอนประทานบัตร และสัญญาผูกขาดทำการประมงในที่ว่าประมุข ที่ตนมีกรรมสิทธิ์อยู่นั้นให้แก่ผู้อื่น ให้ผู้รับอนุญาตยื่นเรื่องราวขออนุญาตการโอนต่อข้าหลวงประจำจังหวัด เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงและได้รับอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดแล้ว จึงจะทำการโอนกันได้ เรื่องราวที่จะขอโอนกันนี้ ต้องแจ้งให้ปรากฏชัดว่า จะโอนให้ใคร อายุเท่าใด สัญชาติอะไร มีภูมิลำเนาอยู่ที่ไหน และเหตุผลที่จะโอนเนื่องด้วยเหตุใด

การโอนประทานบัตรและสัญญาผูกขาดนั้น ผู้รับอนุญาตจะต้องนำประทานบัตรมาให้ข้าหลวงประจำจังหวัดสลักหลังในการโอน และผู้รับโอนจะต้องทำสัญญาผูกขาดกับผู้แทนกระทรวงเกษตรธิการ ซึ่งมีข้อความเช่นเดียวกันกับผู้ขอโอนเดิม และต้องรับปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาผูกขาดตลอดจนหลักทรัพย์ประกัน ผู้ค้าประกันและอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ และกฎกระทรวง ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการประมงในที่ว่าประมุขครบถ้วนเช่นเดียวกันกับผู้โอน

การออกใบแทน

ข้อ ๑๖. ผู้รับอนุญาตคนใดได้ทำใบประทานบัตร หรือหนังสือสัญญาผูกขาดชำรุดหรือสูญหายไป มีความประสงค์ที่จะขอใบแทนใหม่ ก็ย่อมทำได้ โดยให้ยื่นคำขอใบแทนตามแบบคำขอ ๒ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรแล้ว ก็ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อข้าหลวงประจำจังหวัด เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นชอบด้วยแล้ว ให้เรียกเก็บเงินค่าออกใบแทนตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๓ แล้วจัดการออกใบแทนให้โดยให้เขียนคำว่า “ใบแทน” ด้วยหมึกสีแดงไว้ตอนบน และให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองใบแทนนั้น

การผิดชำระเงินอากร

ข้อ ๑๗. ถ้าผู้รับอนุญาตรายใดไม่นำเงินมาชำระตามที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือสัญญาผูกขาดให้ถือเป็นเงินค้าง เงินค้างนี้มีอยู่ ๒ อย่าง

(ก) เงินค้างเพราะได้รับอนุญาตให้ผ่อนชำระ และยังอยู่ในระหว่างวันได้รับอนุญาตนั้น

(ข) เงินค้ำเพราะผู้รับอนุญาตไม่นำส่งตามวันกำหนดในสัญญา และยังไม่ได้รับอนุญาตผ่อนชำระ

ถ้าผู้รับอนุญาตรายใดไม่นำเงินอากรส่งตามวันกำหนดในสัญญาผูกขาด เพราะเหตุใดก็ตาม ให้ผู้นั้นยื่นเรื่องราวขอ ผัดชำระเงินอากรตามแบบที่กำหนดในหมายเลขที่ ๑๗ ต่อคณะกรรมการอำเภอ หรือคณะกรรมการจังหวัด ก่อนหน้าวันที่จะถึงกำหนดส่งเงินอากรตามงวด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าก่อนอย่างน้อย ๗ วัน แต่ได้คณะกรรมการอำเภอได้รับเรื่องราวแล้วให้รีบส่งไปยังจังหวัด การ ผัดชำระเงินอากรนี้ ผัดได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันเกินกำหนดในสัญญาผูกขาด และคณะกรรมการจังหวัดมีอำนาจให้ ผัดได้ไม่เกินสองครั้ง แต่อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะอนุญาตให้ ผัดจะต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงผลได้ผลเสียของรัฐบาลให้จงหนัก อย่าให้เกิดการเสียหายขึ้นได้ การได้รับอนุญาตให้ ผัดชำระเงินอากรนี้ หาเป็นการทุเลาการเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๓๕ วรรค ๒ ด้วยไม่

ข้อ ๑๘. ผู้รับอนุญาตมีเงินอากรค้ำกัณฑ์มาแล้วในข้อ ๑๗ (ข) นั้น ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดดำเนินการตามความในมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ โดยมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตร และหนังสือสัญญาผูกขาดไปยังผู้รับอนุญาต และแจ้งให้ผู้ค้าประกัน (ถ้ามี) ทราบทันที และให้ดำเนินการประกาศขายทอดตลาดสิทธิในการทำประมงในที่ที่ประมงแห่งนั้นต่อไป เมื่อได้เงินอากรจากการขายทอดตลาดเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้หักหักเงินเป็นค่าดอกเบี้ยเสียก่อนแล้วจึงคิดเงินอากร ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดนำส่งคลัง เมื่อหักแล้วยังไม่พออีกเท่าใด จึงให้จัดการดำเนินการประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินที่นำมาประกันเงินอากรที่ค้ำกัณฑ์สัญญาผูกขาดต่อไป ในกรณีนี้ถ้ามีผู้ค้าประกันก็ให้จัดการเรียกร้องให้ผู้ค้าประกันชำระเงินอากรแทนผู้รับอนุญาตจนครบ แต่ถ้าจะต้องถึงกับขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้าประกันแล้ว ให้จัดการขออำนาจศาลดำเนินการตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่อไปเป็นอันดับที่สองจากการขายทรัพย์สินของผู้รับอนุญาต เมื่อได้ขายทอดตลาดหรือได้เรียกร้องทรัพย์สินหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้าประกันแล้ว ถ้ามีเงินเหลือจากที่ได้หักดอกเบี้ยเงินอากร และค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดทรัพย์สินเท่าใดแล้ว ให้คืนแก่ผู้รับอนุญาตหรือผู้ค้าประกันรับไป การจ่ายเงินค้ำกัณฑ์ ให้เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินทำหลักฐานไว้ด้วย

ค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนี้ให้คิดจำนวนเงินเท่าที่ได้ใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินนี้และให้นำส่งคลังเป็นเงินรายได้ของแผ่นดิน รวมในประเภทเบ็ดเตล็ดการประมง

ถ้าผู้รับอนุญาตรายใดมีเงินอากรค้าง หรือประพฤติกติคดีสัญญาผูกขาดประการใดจนถึงกับจะต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เพื่อนำเงินใช้เงินอากรดังกล่าวแล้วเช่นนี้ให้รายงานขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสียก่อน

การขอลดหย่อนเงินอากร

ข้อ ๑๘. ถ้าผู้รับอนุญาตรายใดจะขอลดหย่อนเงินอากรด้วยประการใดก็ตาม ให้อื่นเรื่องราวการขอลดหย่อนเงินอากรตามแบบหมายเลข ๑๘ ต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ เมื่อคณะกรรมการอำเภอพิจารณาเห็นสมควรอย่างไรแล้ว ให้เสนอความเห็นไปยังคณะกรรมการจังหวัด เพื่อคณะกรรมการจังหวัดจะได้พิจารณาชี้แจงเหตุผลประกอบเรื่องราวขอลดหย่อนเพื่อขออนุมัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป

แต่ทั้งนี้ ก่อนที่จะได้พิจารณาเรื่องราวขอลดหย่อนเงินอากรต้องให้ผู้รับอนุญาตนำเงินอากรส่งชำระเสียให้หมดตามสัญญา ก่อน ต่อเมื่อได้รับอนุมัติให้ลดหย่อนเงินอากรได้เท่าใดแล้ว จึงให้ทำพิธีถอนเงินจากคลังคืนให้ภายหลัง

ที่ว่าประมุขตกค้าง

ข้อ ๒๐. ที่ว่าประมุขตามที่ได้อำนาจดำเนินการว่าประมุขดังกล่าวแล้วข้างต้นนั้นอาจอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตไปทำการประมงไม่หมดทุกแห่งก็ได้ ที่ว่าประมุขนี้ให้ถือว่าเป็นที่ตกค้าง ที่ตกค้างนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พยายามหาวิธีจะอนุญาตให้มีผู้รับอนุญาตไปทำการประมงเสียให้หมดทุกแห่งไม่ควรให้ตกค้างอยู่ เพราะการที่ตกค้างอยู่เช่นนั้นมันมีทางเสียหายได้หลายประการ

ฉะนั้น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

(ก) ถ้ามีเวลาพอสมควรที่จะดำเนินการว่าประมุขเป็นครั้งที่สองอีกได้ ก็ให้รับจัดการดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวแล้วข้างต้นนั้น

(ข) เมื่อมีผู้ใดยื่นเรื่องราวขออนุญาตทำการประมงในที่ว่าประมุขแห่งใดโดยให้เงินอากรเท่าใด หรือมีเงื่อนไขที่จะทำให้ประโยชน์ให้แก่รัฐ เช่น จะจัดการบำรุงสภาพที่ว่าประมุขให้ดีขึ้น เป็นต้น ก็ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา เมื่อเห็นสมควรอนุญาตให้ผู้นั้นได้รับอนุญาตทำการประมงได้แล้ว ก็ให้ขออนุมัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อได้รับความเห็น

ชอบแล้ว จึงให้ผู้รับอนุญาตเข้าทำการประมงในที่แห่งนั้นได้ โดยดำเนินวิธีการตามที่กล่าวแล้ว
ในข้อ ๓

ข้อ ๒๑. การกำหนดส่งเงินอากรที่ว่าประมูล ซึ่งอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตไปทำการประมงตามที่ได้กล่าวในข้อ ๒๐ นั้น ถ้าผู้รับอนุญาตได้ส่งเงินอากรในคราวเดียวกับที่ได้ตกลงอนุญาตให้นั้นก็เป็นการอันเสร็จไป แต่ถ้าจำเป็นจะต้องมีการแบ่งเงินอากรเป็นงวดๆ แล้ว สำหรับเงินอากรงวดที่สามไม่ควรกำหนดให้ส่งเกินวันที่ ๓๑ มกราคม ในปีที่ว่าประมูลนั้น หรือถ้าจะได้รับการอนุญาตหลังจากวันที่ ๓๑ มกราคม ในปีที่ว่าประมูลนั้นก็ควรให้ผู้รับอนุญาตจัดส่งเงินอากรให้เสร็จสิ้นในวันรับประทานบัตรและทำหนังสือสัญญาอันที่เกี่ยวข้อง ส่วนวิธีการปฏิบัติอื่นๆ ให้ถือปฏิบัติตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นโดยอนุโลม

การเวนคืน

ข้อ ๒๒. การเวนคืนที่ว่าประมูลนั้น มีอยู่สามอย่าง คือ

- (ก) การเวนคืน
- (ข) การขอคืน และ
- (ค) การเรียกคืน

(ก) การเวนคืน นั้นหมายความว่า เมื่อหมดวันกำหนดอนุญาตให้ทำการประมง ในประทานบัตรและสัญญาผูกขาดแล้ว ให้ผู้รับอนุญาตยื่นเรื่องราวขออนุญาตเวนคืนที่ว่าประมูลต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ ตามแบบขอเวนคืนที่ว่าประมูลหมายเลข ๑๔ แล้วให้คณะกรรมการอำเภอออกไปสอบสวนให้ถึงที่ว่าประมูลนั้น ว่าผู้รับอนุญาตได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อสัญญาผูกขาดทำการประมง และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ถูกต้องทุกประการแล้วหรือไม่ แล้วจึงให้ลงความเห็นส่งเรื่องราวขอเวนคืนไปยังจังหวัดเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควรอย่างไร ก็ให้เสนอข้าหลวงประจำจังหวัดสั่งการในเรื่องเวนคืนต่อไป ถ้าผู้รับอนุญาตยังปฏิบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามเงื่อนไขและสัญญาให้จัดการเสียให้ถูกต้องถ้าขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตาม ก็ให้จัดการฐานผิดสัญญาผูกขาดทำการประมงต่อไป จนกว่าจะเป็นการเรียบร้อย

(ข) การขอคืน นั้นหมายความว่า ผู้รับอนุญาตมีความประสงค์ขอคืนที่ว่าประมูลก่อนที่จะถึงกำหนดวันหมดอายุตามสัญญาผูกขาด โดยไม่สามารถจะทำการประมงได้ด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม ในกรณีเช่นนี้ผู้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบปฏิบัติการให้เป็นไปตามสัญญาผูกขาด และเงื่อนไข

ไซที่ได้ตกลงกันได้ เสมือนหนึ่งว่าตนเองได้ทำการประมงตลอดอายุสัญญาทุกประการ หรือถ้าเห็นสมควร คณะกรรมการว่าประมุขอาจพิจารณาอนุญาตให้บุคคลอื่นรับอนุญาตทำการประมงต่อไปอีกก็ได้ แต่ถ้าได้เงินอากรต่ำกว่าที่รับอนุญาตรายก่อนให้ไว้เต็มเท่าใด ก็ต้องให้ผู้รับอนุญาตรายก่อนรับผิดชอบออกเงินอากรที่ลดนั้นให้จนครบ การที่ยื่นคำขอคืนที่ว่าประมุขเช่นนี้ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวแล้วในข้อ (ก)

(ค) การเรียกคืน นั้นหมายความว่า เมื่อมีกรณีจำเป็นแก่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น ชุกตลกคลอง กั้นทำนบตหน้า เป็นต้น โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนบอกละสัญญาผูกขาดทำการประมงตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ก็ได้ส่วนเงินอากรที่ผู้รับอนุญาตได้นำส่งไว้แล้วนั้น จะพิจารณาคืนให้ทั้งหมด หรือเฉพาะบางส่วนเท่าที่ควรจะคืนเพียงใดนั้นแล้วแต่จะเห็นสมควรแก่ความเป็นธรรม ซึ่งจะต้องตระหนักถึงผลได้และผลเสียของผู้รับอนุญาตและรัฐบาลด้วย

เมื่อได้รับคืนหรือเรียกคืนที่ว่าประมุขดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการถอนหลักทรัพย์หรือเงินที่นำมาวางเป็นประกันนั้นคืนให้แก่ผู้รับอนุญาตไป การคืนทรัพย์สินที่กล่าวนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ส่งอนุมัติ ถ้าได้ทำกันไว้โดยมีหนังสือสัญญาให้สลักหลังหนังสือสัญญาจ้างกรมสิทธิ์ที่ดิน หรือจ้างงาแล้วแต่กรณี คืนสิ่งสำคัญให้ผู้รับเซ็นชื่อรับไปจัดการถอนเอาเองโดยสลักหลังสัญญาให้ ดังนี้

(สลักหลังสัญญา)

แผนก.....

.....เดือน..... พ.ศ. ....

หนังสือสัญญานี้ได้ทำขึ้นเพื่อประกันเงินอากรและความรับผิดชอบในการผูกขาดทำการประมง แต่บัดนี้ผู้รับอนุญาตได้จัดการปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาผูกขาดโดยถูกต้องแล้ว จึงขอละเลิกสัญญาการจ้างงา และได้มอบสิ่งสำคัญให้แก่คู่สัญญาเพื่อมาดำเนินการขออนุญาตการจ้างงารายนี้ต่อไปแล้ว

ลงลายมือชื่อ..... พนักงานเจ้าหน้าที่

การลงบัญชีเกี่ยวกับการว่าประมุล

ข้อ ๒๓. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับเงินประกันซอง หรือเงินมัดจำตามที่กล่าวในข้อ ๗ แล้ว และถ้าจ่ายเงินคืนให้รับไปไม่ทันวันนั้น โดยได้นำฝากคลังไว้แล้วเช่นนี้ ฉะนั้น ในทางบัญชีให้นำรายละเอียดตามใบเสร็จรับเงินแต่ละราย เฉพาะรายที่จ่ายคืนไม่ทันและนำฝากคลังแล้ว มาลงในบัญชีรับจ่ายเงินค่าประกันซอง และเงินค่ามัดจำตามบัญชีหมายเลข ๘ ทุกราย โดยสอยยอดเงินให้ตรงกันกับสมุดนำฝากเงินคลังด้วย แล้วลงบัญชีรายวันรับจ่าย บัญชีแยกประเภทตามความสัมพันธ์ของบัญชี ถ้ามีผู้นำใบเสร็จรับเงินมาขอถอนเงินคืน ก็ให้พิจารณาทำพิธีถอนเงินคืนจ่ายให้ไป และให้เซ็นชื่อรับเงินไว้ในบัญชีรับจ่ายเงินค่าประกันซองและเงินค่ามัดจำในช่องเซ็นชื่อผู้รับ ในกรณีนี้ไม่ต้องเซ็นชื่อหลังใบเสร็จรับเงินเช่นที่กล่าวแล้วในข้อ ๗ วรรค ๒

เงินอากรและเงินคอกเบี้ยที่ได้รับไว้ นั้นให้นำลงบัญชีรายวันเงินสด และบัญชีทะเบียนผลประโยชน์ตามความสัมพันธ์ของบัญชี และให้ลงวันนำส่งเงินที่ผู้รับอนุญาตได้นำส่งนั้นในทะเบียนที่ว่าประมุลให้นำการประมุลหมายเลข ๑๐ ถ้าได้ชำระเงินเกินวันกำหนดในสัญญาผูกขาดก็วันต้องเสียเงินคอกเบี้ยเท่าไร ก็ให้หมายเลขไว้ให้ชัดเจนด้วย

การใช้แบบคำขอยื่นเรื่องราว

ข้อ ๒๔. แบบคำขอยื่นเรื่องราวต่างๆ นั้น เป็นแบบซึ่งทางราชการได้กำหนดไว้โดยได้จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อแจกจ่ายให้ก็มี ให้ทำยื่นตามแบบที่ทางการกำหนดไว้ก็มี หรือเป็นแบบร้อยแก้วที่ผู้ร้องเขียนขึ้นเองตามความประสงค์ก็มี อย่างไรก็ตามการยื่นเรื่องราวขอประโยชน์อันมีมูลค่าตามที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ต้องให้ผู้ยื่นติดแสตมป์อากรให้บริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากรเสียก่อน จึงให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับพิจารณาเรื่องราวนั้น ถ้าผู้ร้องขอยื่นเรื่องราวโดยมิได้ปิดแสตมป์อากรให้บริบูรณ์ก็ให้แนะนำให้ปิดเสียให้บริบูรณ์ก่อนจึงให้รับไว้พิจารณาได้

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๐
(ลงชื่อ) ข. เขวงศักดิ์สงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บันทึกการว่าประมูลที่ว่าประมูลทำการประมง

ณ ที่ศาลากลางจังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่ว่าประมูลชื่อ.....

อยู่ในตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ได้ว่าประมูลตกลงให้ราคาในครั้งนี้

พ.ศ.....จำนวนเงินอากร.....บาท

พ.ศ.....จำนวนเงินอากร.....บาท

พ.ศ.....จำนวนเงินอากร.....บาท

มีกำหนด.....ปี นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คณะกรรมการว่าประมูลประชุมกันเห็นว่า.....

มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ได้ให้ราคาอันสมควรแก่ที่ว่าประมูลทำการประมงแห่งนี้ จึงตกลง

อนุญาตให้.....เป็นผู้รับทำการประมงได้ตามความที่แจ้งอยู่ในบันทึกการว่า

ประมูลฉบับนี้ และกำหนดให้.....

ส่งเงินเป็นค่าวางมัดจำร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินอากรที่ประมูลได้ในเวลาวันนี้ ไว้ต่อพนักงาน

เจ้าหน้าที่เป็นจำนวนเงิน.....บาท กับให้ผู้รับอนุญาตมารับประทานบัตรทำหนังสือสัญญา

มีประกันและส่งเงินงวดภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้น

๑. ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....

๒. ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....

๓. ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....

ข้าพเจ้า.....ได้มาประมูลขออนุญาตรับทำการประมงในที่ว่า

ประมูลชื่อ.....ซึ่งอยู่ในตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ยอมรับทำการประมงในที่ว่า

ประมวลแห่งนี้มีกำหนด.....ปี นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เป็นจำนวนเงิน.....บาท
ในวันนี้ได้ส่งเงินค่ามัดจำร้อยละ ๑๐ เป็นจำนวนเงิน.....บาท ไว้ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว
และขอรับรองว่า เมื่อครบกำหนด ๑๕ วันแล้ว ข้าพเจ้าไม่มาจัดการให้ตามกำหนด ยอมให้
พนักงานเจ้าหน้าที่ริบเงินค่ามัดจำนั้นเป็นของรัฐบาล และยกที่ว่าประมวลแห่งนี้นั้นว่าประมวลใหม่ ถ้า
ได้เงินอากรต่ำกว่าที่ข้าพเจ้าประมวลให้ไว้เท่าใด ข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบใช้ให้อีกจนครบ และจะไม่
ขอเกี่ยวข้อคัดค้านแต่ประการใดเลย

ลงลายมือชื่อ.....ผู้รับอนุญาต

รายการบัญชีและแบบพิมพ์ที่ใช้ในการว่าประมุขที่ว่าประมุข
ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

ร ก ท	รายการ	หมายเหตุ
๑	แบบขออนุมัติการว่าประมุข	
๒	ประกาศว่าประมุข ที่ว่าประมุขทำการประมง	
๓	บันทึกข้อตกลงระหว่างผู้ว่าประมุขกับคณะกรรมการ	
๔	ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมุขปากเปล่า	
๕	แบบคำขอประมุขราคา	
๖	ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมุขของ	
๗	บันทึกการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง	
๘	บัญชีรับจ่ายเงินค่าประกันของและเงินค้ำมัดจำ	
๙	บัญชีรายงานผลของการว่าประมุข	
๑๐	ทะเบียนที่ว่าประมุขให้ทำการประมง	
๑๑	ประทานบัตรและหนังสือสัญญาผูกขาด	
๑๒	บัญชีรายงานการส่งเงินอากร	
๑๓	แบบคำขอเข้าเป็นผู้ค้าประกัน	
๑๔	แบบคำขอนำหลักทรัพย์ค้ำประกัน	
๑๕	หนังสือสัญญาจ้างนำทรัพย์	
๑๖	หนังสือสัญญาจ้างกรมสิทธิที่ดิน	
๑๗	แบบขอสมัครชำระเงินอากรการประมง	
๑๘	คำขออนุญาตลดหย่อนเงินอากรการประมง	
๑๙	คำขอเวนคืนที่ว่าประมุข	

(ตัวอย่าง)

บัญชีรับจ่ายเงินค่าประกันของ และเงินค่ามัดจำที่ชำระเบียด แผนกการประมง จังหวัดพิจิตร พ.ศ. ๒๔๕๐

วันเดือนปี ที่รับเงิน	ชื่อที่ชำระเบียด	ชื่อผู้รับประกัน	ประเภทและจำนวนเงิน		วันเดือนปี ที่จ่ายเงิน	จำนวนเงิน	ชื่อผู้รับ เงิน	หมายเหตุ
			ประเภท	เงิน				
๔ มีนาคม ๕๐	พวงทองคัน ตอน ๑-๒	นาย ก.	ค้ำจำ	๕๐๐	๒๘ เมษายน ๕๐	๕๐	นาย ข.	หมายถึงประมง จังหวัดหรือผู้ แทน ต้องเป็น ผู้ลงชื่อจ่าย
" "	คลองทองกลาง	นาย ข.	ประกันของ	๕๐				
" "	หนองคันแดน	นาย ก.	" "	๕๐๐				
			รวม	๑,๐๕๐				
จำนวนเงินนำฝากคลังวัน			ตั้ง					
ลงลายมือชื่อ			ประมงจังหวัด					

แบบขออนุมัติการว่าประมุขที่ว่าประมุขให้ผูกขาดทำการประมง

จำนวน พ.ศ.....ในท้องที่จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อที่ว่าประมุข	อยู่ในท้องที่		ที่ตั้งและชื่อเครื่องมือทำการประมง	ให้ผูกขาดกับ	หมายเหตุ
		ตำบล	อำเภอ			

ประกาศ
ว่าประมุข ที่ว่าประมุขทำการประมง
จำนวน พ.ศ.....

ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

๑. บัณฑิตพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดการประกาศว่าประมุข ที่ว่าประมุขทำการประมง ตามบัญชีต่อท้ายประกาศนี้ ถ้าผู้ใดมีความประสงค์จะขออนุญาตทำการประมงก็ให้ไปว่าประมุข ณ ที่ และกำหนดวันเวลา ซึ่งได้ระบุไว้ในประกาศนี้

๒. เมื่อคณะกรรมการดำเนินการว่าประมุขได้ตกลงอนุญาตให้ผู้ใดได้ทำการประมงแห่งใดแล้ว ผู้นั้นต้องวางเงินมัดจำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในขณะที่ยกเงินนั้น ร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินอากรที่ประมุขตกลง และผู้นั้นจะต้องทำสัญญาผูกขาดทำการประมงและรับประทานบัตรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ยกเงินมัดจำ เป็นต้นไป หรือตามกำหนดที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้แจ้งให้ทราบในเวลานั้น

๓. อนึ่ง ผู้เข้าประมุขควรทราบไว้ด้วยว่า จำนวนเงินอากรที่ตกลงในการประมุขนั้น ผู้รับอนุญาตต้องนำส่งตามกำหนดดังต่อไปนี้

(ก) เงินอากรไม่เกิน ๖๐๐ บาท ให้ส่งเสร็จในเวลารับประทานบัตร และลงชื่อในสัญญาผูกขาด

(ข) เงินอากรสูงกว่า ๖๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาท ต้องส่งกึ่งหนึ่งในเวลารับประทานบัตรและลงชื่อในสัญญาผูกขาด ส่วนอีกกึ่งหนึ่งนั้นต้องส่งให้เสร็จภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันรับประทานบัตรและลงชื่อในสัญญาผูกขาด

(ค) เงินอากรสูงกว่า ๑,๒๐๐ บาท ให้ผู้รับอนุญาตนำส่งเป็น ๓ งวด ๆ แรกให้ส่งในเวลารับประทานบัตรและลงชื่อในสัญญาผูกขาด จำนวน ๑ ใน ๓ ของเงินอากรทั้งหมด แต่ต้องไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ บาท งวดที่ ๒ ให้ส่งเสร็จภายใน ๑๕๐ วัน และงวดที่ ๓ ให้ส่งเสร็จภายใน ๒๗๐ วัน ทั้งนี้ นับตั้งแต่วันรับประทานบัตรและลงชื่อในสัญญาผูกขาด

๔. ถ้าผู้รับอนุญาตคนใดยังส่งเงินงวดไม่เสร็จหมดในคราวเดียว ผู้นั้นต้องนำหลักทรัพย์ เช่น โฉนดที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ซึ่งตนมีกรรมสิทธิ์มาจัดการทำจำนองไว้เป็นประกันการ

ชำระเงินอากร ถ้าหลักทรัพย์ค้ำประกันแล้วมีราคาไม่คุ้มกับเงินอากรที่ค้างก็ให้ผู้รับอนุญาตหาบุคคลอื่นที่มีหลักทรัพย์มั่นคงเป็นที่พอใจของคณะกรรมการมาทำสัญญาจำนองค้ำประกันอีกชั้นหนึ่ง

๕. ตามความในประกาศข้อ ๒,๓,๔ นี้ เมื่อผู้ใดตกลงได้รับอนุญาตให้ทำการประมงแล้ว และไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือตามกำหนดของพนักงานเจ้าหน้าที่ ๆ ก็จะได้จัดการตามเงื่อนไขแห่งการว่าประมงต่อไป และในการให้อนุญาตผูกขาดทำการประมงนั้นกรรมการสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่อนุญาตให้ใครก็ได้

๖. กำหนดว่าประมง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เวลา.....นาฬิกา ที่ศาลากลางจังหวัด.....

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....

ข้าหลวงประจำจังหวัด

บัญชีรายชื่อการว่าประมุข ที่ว่าประมุขทำการประมง

เลขที่	ชื่อประมุข	อยู่ในท้องที่		ที่ตั้งและชื่อเครื่องมือทำการประมง	ให้ผูกขาดหรือไม่	หมายเหตุ
		ตำบล	อำเภอ			

เลขที่	ชื่อกว่าประมุข	อยู่ในท้องถิ่น		ตั้งและขอเครื่องมือ ทำการประมง	ให้ผูก ขาด กับ	หมายเหตุ
		ตำบล	อำเภอ			

หมายเหตุ ที่ว่าประมุขแห่งใดจะว่าประมุขด้วยปากเปล่า หรือด้วยวิธีอื่นของปีคณิกก็ให้หมายเหตุไว้ให้ทราบด้วย

อนึ่ง ถ้าผู้ใดสงสัยในเรื่องเกี่ยวแก่การว่าประมุขอย่างไร ให้ไปสอบถามพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ ณ ที่แผนก.....ในวันและเวลาราชการจนกว่าจะถึงวันว่าประมุขได้

บันทึกข้อตกลงระหว่างผู้ว่าประมุขกับคณะกรรมการ

ศาลากลางจังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การประมุขผูกขาดทำการประมงในที่ว่าประมุขแห่งจังหวัดนี้ สำหรับปี.....
คณะกรรมการ บรรดาบุคคลผู้มีสิทธิเข้าว่าประมุข ซึ่งได้มาพร้อมกันในวันนี้ และผู้บันทึกได้
ตกลงรับปฏิบัติ และรับทราบการปฏิบัติเกี่ยวกับการว่าประมุข ดังมีรายการต่อไปนี้

ข้อ ๑. การว่าประมุข ที่ว่าประมุขผูกขาดเพื่อทำการประมงในวันนี้ คณะกรรมการ
ทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะไม่อนุญาตให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดที่ให้ราคาสูงสุดก็ได้ และเมื่อผู้ใดได้รับอนุญาตแล้ว
จะต้องวางเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ ของเงินอากร และลงลายมือชื่อในบันทึกการว่าประมุขตามระเบียบ
ทันที และจะต้องนำเงินอากรงวดที่ ๑ กับนำหลักทรัพย์สิน หรือบุคคลมาทำการค้ำประกันให้คุ้มกับ
จำนวนเงินที่ค้างชำระ และต้องมารับประทานบัตรทำหนังสือสัญญาผูกขาดให้เสร็จภายใน ๑๕ วัน
นับตั้งแต่วันที่บันทึกเป็นต้นไป

ข้อ ๒. จำนวนเงินอากรที่ตกลงกันนั้น ผู้รับอนุญาตจะต้องจัดการส่งชำระตามกำหนด
วันที่แจ้งอยู่ในสัญญาผูกขาด

ข้อ ๓. ในการนำหลักทรัพย์สินหรือบุคคลมาค้ำประกันเงินอากรที่ค้างชำระดังกล่าว ในข้อ
๑ นั้น ถ้าต้องมีการเสียเงินค่าธรรมเนียมในการจำนองหรืออื่นๆ ที่เกี่ยวกับการนี้ ผู้รับอนุญาต
ต้องออกเองทั้งสิ้น

ข้อ ๔. บรรดาที่ว่าประมุขซึ่งได้นำขึ้นว่าประมุขในวันนี้ ย่อมมีสิ่งรกรหรืออยู่บ้าง ฉะนั้น
เมื่อผู้ใดเป็นผู้รับอนุญาตให้ทำการประมง หากในหนังสือสัญญาที่มีการกำหนดให้ทำการกำจัดสิ่งรกร
อย่างใด ผู้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบทำการกำจัดสิ่งรกรตามที่ระบุไว้ในสัญญาผูกขาดนั้นทุก
ประการ

ข้อ ๕. ผู้รับอนุญาตทุกๆ คนยอมปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญา กฎข้อบังคับที่ทางการ
ได้วางไว้แล้ว หรือจะกำหนดขึ้นใหม่ในส่วนที่เกี่ยวกับที่ว่าประมุขเพื่อทำการประมงทุกประการ

ข้อ ๖. พนักงานเจ้าหน้าที่ ขอแจ้งให้บรรดาผู้ที่มาประมุขวันนี้ทราบทั่วกันว่า ผู้ว่า
ประมุข จะต้องมียุทธยานพอแก่การที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามที่กล่าวแล้วข้างต้นแห่งบันทึกนี้

ข้อ ๗. พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้อ่านข้อความในบันทึกนี้ ให้บรรดาผู้มาว่าประมุขทราบ

ตลอดคดีแล้วทุกประการ จึงพร้อมกันลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงลายมือชื่อ.....ผู้บันทึก

ลงลายมือชื่อ.....พะยาน

ลงลายมือชื่อ.....พะยาน

ลงลายมือชื่อ.....พะยาน

ลงลายมือชื่อ.....ผู้เขียนบันทึก

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ว่าประมุข

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ว่าประมุข

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ว่าประมุข

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ว่าประมุข

ฯลฯ

ฯลฯ

ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมูลปากเปล่า

ศาลากลางจังหวัด.....

.....เดือน.....พ.ศ.....

วัน^{นี้}เวลา.....นาฬิกา คณะกรรมการว่าประมูลผู้มีนามข้างท้ายนี้ ได้เปิดการ
ว่าประมูลผูกขาดทำการประมง ที่ว่าประมูลชื่อ.....อยู่ใน
ตำบล.....อำเภอ.....

ปรากฏว่ามีผู้เข้าว่าประมูล.....ราย โดยประมูลให้ราคาคงต่อไปนี้

เลขที่	ชื่อผู้ว่าประมูล	ครั้งที่ ๑ ให้ราคา	ครั้งที่ ๒ ให้ราคา	ครั้งที่ ๓ ให้ราคา	ครั้งที่ ๔ ให้ราคา	ครั้งที่ ๕ ให้ราคา	หมายเหตุ
							เงินอากรในปีก่อน .....บาท

คณะกรรมการได้พร้อมกันพิจารณาแล้ว เห็นว่า.....

ให้ราคาสูงสุดเป็นจำนวนเงินอากร.....บาท เป็นผู้ควรได้รับอนุญาตให้ทำการประมง
ในปีนี้ได้

ลงลายมือชื่อ.....ข้าหลวงประจำจังหวัด ประธานกรรมการ

ลงลายมือชื่อ.....ประมงจังหวัด กรรมการ

ลงลายมือชื่อ.....นายอำเภอ กรรมการ

ได้รับเงินค้ำมัดจำแล้ว

ลงลายมือชื่อ.....เจ้าหน้าที่

.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมูลของ

ศาลากลางจังหวัด.....

.....เดือน..... พ.ศ.....

วันเวลา.....นาฬิกา คณะกรรมการว่าประมูลผู้มีนามข้างท้ายนี้ ได้พร้อมกัน

เปิดผนึกซองว่าประมูลผูกขาดทำการประมง ที่ว่าประมูลชื่อ.....

อยู่ในตำบล..... อำเภอ..... ปรากฏว่า มีผู้ยื่นหนังสือ

ว่าประมูลราคารวม.....ฉบับ ได้ประมูลให้ราคาดังนี้

เลขที่	ชื่อผู้ว่าประมูล	ประมูลให้ราคา.....บาท	หมายเหตุ
			เงินอากรในปีก่อน .....บาท

ผู้ประมูลได้ให้ราคาสูงสุดเท่ากัน คือ.....
กับ..... คณะกรรมการจึงได้เปิดประมูลด้วยวาจาในระหว่างผู้ให้ราคา
สูงสุดด้วยกันตามระเบียบอีกครั้งหนึ่ง การประมูลด้วยวาจาครั้งนี้ ผู้ให้ราคาสูงสุด คือ
.....เป็นจำนวนเงินอากร.....บาท

คณะกรรมการได้พร้อมกันพิจารณาแล้ว เห็นว่า.....
เป็นผู้ควรได้รับอนุญาตให้ทำการประมงในปีนี้ได้

- ลงลายมือชื่อ.....ข้าหลวงประจำจังหวัด   ประธานกรรมการ
- ลงลายมือชื่อ.....ประมงจังหวัด   กรรมการ
- ลงลายมือชื่อ.....นายอำเภอ   กรรมการ

ได้รับเงินค้ำมัดจำแล้ว

ลงลายมือชื่อ.....เจ้าหน้าที่

.....เดือน..... พ.ศ.....

1 เลขที่	4-1 ชอที่วประมุด		4 ชอผู้รับอนุญาตทำการประมง		กำหนดให้หยุดทำการประมง				4 เทียบเงินอากร		หมายเหตุ	
	4 ชอ	4 ตำบล	4 ชอ	4 ที่อยู่ ตำบลอำเภอ	4 กับ	4 ตั้งแต่ วัน เดือน ปี	4 ถึง วัน เดือน ปี	4 จำนวนเงินอากร บหนึ่ง รวม	4 เงินได้ ในปีก่อน	4 + - สูงกว่า ปีก่อน		

หมายเหตุ บัญชีให้นำส่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการหลังจากจัดการว่าประมงแล้ว หรือได้ตกลงให้ผู้รับอนุญาต

ทำการประมงไปแล้วภายใน ๓ วัน

**บัญชีรายการการส่งเงินอากรการประมง ในท่าว่าประมุด เมื่อถึงกำหนดส่งตามสัญญา
จังหวัด.....จำนวน พ.ศ.....**

เลขที่	ชอทว่าประมุด	ขอผู้รับอนุญาต	เงินวคอรท.....				รายการทกทรหขนำมคากปรกน		หมายเหตุ	
			จำนวนเงิน	วันกำหนด ส่งเงินใน หนังสือสัญญา	ผู้รับอนุญาต ส่งเงินเมื่อ วัน เดือน ปี	เกินกำหนด ๕ กวัน	คอกเบช	รายการ		เงิน

เลขที่	ชื่อกว่าประมวล	ชื่อผู้รับอนุญาต	เงินงวดครั้งที่.....				รายการหลักทรัพย์ที่มาค่าประกัน		หมายเหตุ
			จำนวนเงิน	วันกำหนด ส่งเงินใน หนังสือสัญญา	ผู้รับอนุญาต ส่งเงินเมื่อ วัน เดือน ปี	เกินกำหนด กี่วัน	ดอกเบี้ย	รายการ	

หมายเหตุ บัญชีให้ทำส่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการหลังจากวันกำหนดส่งเงินงวดที่ ๑
หรือวันกำหนดส่งเงินในสัญญาเป็นงวดๆ ภายใน ๗ วัน แต่ถ้าผู้รับอนุญาตคนใดส่ง
เงินอากรในคราวเดียวกันเสร็จก็ให้หมายเหตุไว้ให้ทราบด้วย

แบบคำขอเข้าเป็นผู้ค้าประกัน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนา

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด..... ขอยื่นความจำนงเข้าค้าประกันการผูกขาดทำการประมงต่อ

คณะกรรมการจังหวัด.....

๑. ด้วยความที่.....ได้รับอนุญาตให้ผูกขาดทำการประมง

ในที่ว่าประมงชื่อ..... อยู่ในตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....จำนวน พ.ศ.....เป็น

เงินอากร.....บาท และยังมีเงินอากรค้างอยู่อีก.....บาท นั้น

๒. ข้าพเจ้ามีหลักทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของข้าพเจ้าโดยชอบด้วยกฎหมาย คือ

.....

.....

.....

และข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอเข้าทำการค้าประกันเงินอากรที่ค้าง และความเสียหายใดๆ อันจะ

เกิดขึ้นจากการกระทำของ.....ผู้รับอนุญาตทั้งสิ้น

๓. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้าได้ทราบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเรื่องการทำ

การประมงในที่ว่าประมง และเรื่องความรับผิดชอบของผู้ค้าประกันตลอดคดีแล้ว ทั้งยอมปฏิบัติตาม

ด้วยทุกประการ

เพราะฉะนั้น ขอได้พิจารณาอนุญาตให้ข้าพเจ้าได้เข้าค้าประกันตามความประสงค์ที่
กล่าวแล้วนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ค้าประกัน

เสนอ ข้าหลวงประจำจังหวัด

.....

ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบคำขอนำหลักทรัพย์ค้ำประกัน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มี

ภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ขอยื่นคำขอนำหลักทรัพย์ค้ำประกันการผูกขาดทำการประมง

ต่อคณะกรรมการจังหวัด.....

๑. ด้วยตามที่.....ได้รับอนุญาตให้ผูกขาดทำการประมง
ในที่ว่าประมงชื่อ.....ซึ่งอยู่ในตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....จำนวน พ.ศ.....

เป็นเงินอากร.....บาท และยังมีเงินอากรค้างอยู่อีก.....บาท นั้น

๒. ข้าพเจ้าขอนำหลักทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของข้าพเจ้าโดยชอบด้วยกฎหมาย คือ
ขอเข้าทำจำนองค้ำประกันเงินอากรที่ค้างและความเสียหายใดๆ อันจะเกิดจากการ
กระทำของ.....ผู้รับอนุญาตทั้งสิ้น และเมื่อท่านพิจารณาอนุญาตแล้ว

ข้าพเจ้ารับรองว่าจะมาจัดการลงชื่อในหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมงและจัดการทำสัญญาจำนอง
ให้ไว้เป็นหลักฐานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๓. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้าได้ทราบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเรื่องการที่ให้
ทำการประมงในที่ผูกขาด และเรื่องความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันตลอดแล้วทั้งยอมปฏิบัติตาม
ทุกประการ

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน

เสนอ ข้าหลวงประจำจังหวัด

.....

ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....

.....เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือสัญญาจ้างนอกราชการ

ฉบับที่.....

หนังสือสัญญาฉบับนี้ ได้ทำเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่.....

ในระหว่าง.....อายุ.....ปี มีภูมิลำเนาอยู่บ้าน

เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่าผู้จ้างนอกราชการ ฝ่ายหนึ่ง

กับ.....ตำแหน่ง.....

ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการอากรการประมงแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
ธการในจังหวัด..... ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่าผู้รับจ้างนอกราชการอีกฝ่าย

หนึ่งได้ตกลงสัญญากันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้จ้างนอกราชการได้จ้างนอกราชการ คือ.....

ให้แก่ผู้รับจ้างนอกราชการ และนอกราชการที่จ้างนอกราชการให้.....
เป็นผู้ยึดถือไว้

ข้อ ๒. การจ้างนอกราชการรายนี้มีความมุ่งหมายเป็นประกันการชำระหนี้สินและค่า
เสียหายใดๆ อันจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติผิดข้อสัญญาตามหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมงลง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... สำหรับที่ว่าประมง

ชื่อ.....อยู่ในตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....จำนวน พ.ศ.....

กำหนด.....ปี เป็นเงินอากร.....บาท (.....)

ซึ่ง.....ได้ทำสัญญารับอนุญาตผูกขาดทำการประมง

ไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้แทนกระทรวงเกษตรและธการแล้วนั้น โดยทั้งสองฝ่ายได้พร้อมกันกำหนด

จำนวนหนี้สินซึ่งยอมให้เกี่ยวพันกับนอกราชการที่จ้างนอกราชการไว้เป็นประกันอย่างสูง จำนวน

เงิน.....บาท (.....)

หนังสือสัญญาจ้างของจำนำ^๕ ได้ทำขึ้นเป็น ๓ ฉบับ ข้อความตรงกัน สำหรับเก็บไว้ที่
ทำการ.....๑ ฉบับ มอบให้ผู้จ้างของจำนำ กับผู้รับจ้างของจำนำยึดถือ
ไว้ฝ่ายละ ๑ ฉบับ และฉบับนี้สำหรับ.....

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งหนังสือสัญญา^๕ ทั้งสองฝ่ายได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้า
พยานและเจ้าพนักงานแล้ว

ลงลายมือชื่อ.....ผู้จ้างจำนำ
ลงลายมือชื่อ.....ผู้รับจ้างจำนำ
ลงลายมือชื่อ.....พยาน
ลงลายมือชื่อ.....พยาน

หนังสือสัญญาฉบับนี้^๕ ได้ทำกันต่อหน้าข้าพเจ้า
ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....

ประทับตราประจำตำแหน่งไว้เป็นสำคัญ

หนังสือสัญญาจำนองกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ฉบับที่ .....

ที่ดิน

ระหว่าง..... ตำบล.....

เลขที่ดิน..... หน้าสำรวจ..... อำเภอ.....

โฉนดหมายเลขที่..... จังหวัด.....

หนังสือสัญญาฉบับนี้ได้ทำเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ณ หอทะเบียนที่ดินจังหวัด.....

ในระหว่าง

.....
.....
.....
.....

อายุ.....ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... บุตร.....

มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... ซึ่งต่อไปเรียกว่า

ผู้จำนองฝ่ายหนึ่ง

กับกระทรวงเกษตรราธิการ (ข้าหลวงประจำจังหวัดและ.....

ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการอาคารการประมงในจังหวัด.....แทน)

ซึ่งต่อไปเรียกว่าผู้รับจำนองอีกฝ่ายหนึ่ง ได้ตกลงทำสัญญากันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อที่ ๑. ผู้จำนองได้จำนองกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงที่ใดกล่าวไว้ข้างบนนั้นแก่ผู้รับจำนองในการเป็นประกันการชำระหนี้สิน พร้อมกับได้มอบโฉนดที่ดินแปลงนี้ยึดไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๒. การจำนองที่ดินแปลงนี้ ทั้งสองฝ่ายมีความมุ่งหมายครอบคลุมไปถึงสิ่งที่ได้ปลูกสร้างลงในที่ดินด้วย คือ.....

ตลอดไปจนถึงสิ่งที่ปลูกสร้างเติมลงในภายหลังการจำนองนี้ด้วย

ข้อ ๓. การจำนอง^{๕๕}มีความมุ่งหมายเป็นการประกันการชำระหนี้สินและค่าเสียหายใด ๆ อันจักเกิดขึ้นจากพฤติการณ์ผิดข้อสัญญาตามหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมง ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... สำหรับที่ว่าประมง ชื่อ..... อยู่ในตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... จำนวน พ.ศ..... กำหนด.....ปี เป็นเงินอากร.....บาท (.....) ซึ่ง.....

ได้ทำสัญญารับอนุญาตผูกขาดให้ทำการประมงไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้แทนกระทรวงเกษตรราธิการ แล้วนั้น โดยทั้งสองฝ่ายได้พร้อมกันกำหนดจำนวนหนี้สินซึ่งยอมให้เกี่ยวพันกับหลักทรัพย์ที่จำนองตราไว้เป็นเงินประกันอย่างสูง จำนวนเงิน.....บาท (.....)

หนังสือสัญญาจำนอง^{๕๖}ได้ทำขึ้นเป็นสามฉบับ ข้อความตรงกัน สำหรับเก็บไว้ที่ทำการหอทะเบียนที่ดินหนึ่งฉบับ มอบให้ผู้จำนอง กับผู้รับจำนองอีกคือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับและฉบับ^{๕๗}สำหรับ.....

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งหนังสือสัญญา^{๕๘} ทั้งสองฝ่ายได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้า พยานและเจ้าพนักงานที่ดินแล้ว

ลงลายมือชื่อ.....ผู้จำนอง
 ลงลายมือชื่อ.....ผู้รับจำนอง
 ลงลายมือชื่อ.....พยาน
 ลงลายมือชื่อ.....พยาน

หนังสือสัญญาฉบับ^{๕๙}ได้ทำกันต่อหน้าข้าพเจ้า

ลงลายมือชื่อ.....เจ้าพนักงานที่ดิน

ประทับตราประจำตำแหน่งไว้เป็นสำคัญ

แบบขอคัดชำระเงินอากรประมง

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ขอยื่นเรื่องราวคัดชำระ

เงินอากรการประมง ต่อคณะกรรมการ.....ตั้งต่อไปนี้

ด้วยตามที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการประมง โดย.....

.....ในที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ใน พ.ศ.....นี้ เป็นเงินอากร.....บาท และข้าพเจ้า

ได้นำส่งเงิน.....บาท ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ไว้แล้ว ส่วนที่ยังค้าง

อยู่อีก.....บาทนั้น ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะนำชำระให้เสร็จภายใน

กำหนดได้โดยเหตุ.....

เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอคัดชำระไปอีก.....วัน นับแต่วันนี้ เมื่อถึงกำหนด

ผิดนี้แล้ว ข้าพเจ้ายังขัดข้องไม่จัดการนำเงินที่ค้างมาชำระให้เสร็จไป ก็ยอมให้ท่านดำเนินการแก่

ข้าพเจ้าในฐานะผู้ค้างชำระเงินอากรต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ขอคัด

คำขออนุญาตลดหย่อนเงินอากรการประมง

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี มีภูมิลำเนา

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด..... ยื่นเรื่องราวขออนุญาตลดหย่อนเงินอากรการประมง
ต่อคณะกรรมการอำเภอ.....

ด้วยตามที่ข้าพเจ้าได้รับอนุญาตให้ผูกขาดทำการประมง ในที่ว่าประมุล

ชื่อ.....อยู่ในตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....จำนวน พ.ศ.....

ถึง พ.ศ.....กำหนด.....ปี เป็นเงินอากร.....บาท และข้าพเจ้า

ได้นำส่งเงินอากรทั้งหมดนี้ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่มีค้างแล้ว แต่เผอิญมามีอุปสรรค
เกิดขึ้น คือ.....

ซึ่งเป็นการเหลือความสามารถที่ข้าพเจ้าจะป้องกันได้ จึงเป็นเหตุต้องให้ขาดทุนในการทำการ
ประมงนี้ ตามที่ปรากฏอยู่ในบัญชีรายวันรับและรายวันจ่าย ซึ่งส่งมาประกอบการพิจารณาด้วย
แล้ว ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอความกรุณาลดหย่อนเงินอากรเป็นจำนวนเงิน.....บาท
ขอได้โปรดพิจารณาให้ข้าพเจ้าด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ขอลดหย่อน

(คำสั่งกรรมการอำเภอ)

ให้.....ตำแหน่ง.....

ออกไปทำการสืบสวนและสอบสวนถึงที่ว่าประมุข ถึงเหตุที่ผู้รับอนุญาตขอลดหย่อนเงินอากรครึ่งน
ให้ตลอด

ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....

.....เดือน.....

(รายงานผู้สอบสวน)

ข้าพเจ้าได้ออกไปทำการสอบสวนและสืบสวนถึงที่ว่าประมุขแห่งนี้ กับสิ่งแวดล้อม

ประกอบ และบุคคลที่ควรเชื่อถือได้จนทั่วแล้ว ได้ความว่า

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....

.....เดือน.....

(ความเห็นคณะกรรมการอำเภอ)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....
.....เดือน.....

(ความเห็นคณะกรรมการจังหวัด)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ลงลายมือชื่อ.....ตำแหน่ง.....
.....เดือน.....

คำขอเวนคืนที่ว่างเปล่า

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด..... ขอเวนคืนที่ว่างเปล่า ต่อคณะกรรมการอำเภอ.....

ตามที่ข้าพเจ้าได้รับอนุญาตว่างเปล่าให้ทำการประมง ในที่ว่างเปล่าซึ่งมีชื่อว่า.....

..... อันตั้งอยู่ในตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... จำนวน พ.ศ..... ถึง

พ.ศ..... กำหนด.....ปี เป็นเงินอากร.....บาท นั้น บัดนี้ข้าพเจ้า

ไม่สามารถจะทำการประมงในที่แห่งนี้ต่อไปได้ โดยเหตุ.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ฉะนั้น ข้าพเจ้าขอเวนคืนที่ว่างเปล่าดังกล่าวแล้วแก่ท่าน และขอได้โปรดให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ออกไปตรวจรับคืนให้เป็นการเรียบร้อย เพื่อจะได้พ้นความรับผิดชอบจากข้าพเจ้า
อีกต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ขอเวนคืน

(คำสั่งนายอำเภอ)

ให้..... ตำแหน่ง.....

ออกไปตรวจที่ว่าประมวลแห่งนี้.....

ลงลายมือชื่อ.....นายอำเภอ

.....เดือน.....

(รายงานของผู้ตรวจสอบ)

ข้าพเจ้าได้ออกไปตรวจสอบถึงที่ว่าประมวลชื่อ.....

จนทั่วแล้วได้ความว่า

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

.....เดือน.....

(ความเห็นนายอำเภอ)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ลงลายมือชื่อ.....นายอำเภอ

.....เดือน.....

(คำสั่งข้าหลวงประจำจังหวัด)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ลงลายมือชื่อ.....ข้าหลวงประจำจังหวัด

.....เดือน.....

คำสั่งกระทรวงเกษตร

ที่ ๑๔๕/๒๕๐๓

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมงออกตามความ
ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๕๐

ด้วยกระทรวงเกษตร ได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่า
ประมุขทำการประมงและที่ปลุกบัวเสียใหม่ เพื่อส่งเสริมอาชีพของชาวประมงที่เคยได้รับอนุญาต
และมีเครื่องมือทำการประมง และอุปกรณ์อยู่แล้วให้มีโอกาสได้ประกอบอาชีพต่อไป จึงยกเลิกคำ
สั่งกระทรวงเกษตรที่ ๔๘/๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๔๘๑ และคำสั่งที่ ๒๘/๒๔๘๕ ลงวันที่
๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ เรื่องเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง ออกตามความ
ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๕๐ เสีย และให้กำหนดระเบียบการว่า
ประมุขที่ว่าประมุขทั้งในน้ำน้ำเค็มและน้ำน้ำจืดเสียใหม่ เพื่อให้ประกอบกับคำสั่งกระทรวง
เกษตรที่ ๑๘๗/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๐ เรื่องระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุข
ทำการประมงออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๕๐ ดังต่อไปนี้

การอนุญาตให้ผู้ใดเป็นผู้รับอนุญาตผูกขาดทำการประมง หรือเพาะปลุกบัวในที่ว่า
ประมุขให้คณะกรรมการดำเนินการว่าประมุขปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. ก่อนที่จะดำเนินการว่าประมุข ให้คณะกรรมการว่าประมุขพิจารณากำหนดอัตรา
เงินอากรของที่ว่าประมุขแต่ละแห่งเป็นอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ โดยให้ถือเอาจำนวนเงินอากรหรือเงิน
ค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำ หรือเงินอากรและเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำรวมกันของที่ว่าประมุขแห่งนั้น
ซึ่งได้สิ้นสุดอายุการอนุญาตครั้งหลังสุดแล้วแต่กรณี ประกอบด้วยสถิติปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้จากที่ว่า
ประมุขแห่งนั้น ๆ สภาพของที่ว่าประมุข ตลอดจนราคาของสินค้าสัตว์น้ำในตลาด และเหตุผลอื่น ๆ
เป็นเกณฑ์กำหนดอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ แต่ทั้งนี้อัตราเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำต้องไม่ต่ำกว่าเงิน
อากรหรือเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำ หรือเงินอากรและเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำรวมกันของที่ว่า
ประมุขแห่งนั้นซึ่งได้สิ้นสุดอายุการอนุญาตครั้งหลังสุดแล้วแต่กรณี

๒. ในการว่าประมุขที่ว่าประมุขแต่ละครั้ง ถ้าผู้รับอนุญาตคนเก่าซึ่งประทานบัตรและ
สัญญาผูกขาดสำหรับที่ว่าประมุขแห่งนั้นซึ่งได้สิ้นสุดอายุการอนุญาตลงได้เข้าว่าประมุขด้วย โดยเฉพาะผู้

ว่าประมุขซึ่งเป็นคนใหม่ ถ้าเสนอให้เงินอากรหรือเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำหรือเงินอากรและเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำรวมกันแล้วแต่กรณีสูงกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินที่ผู้รับอนุญาตเก่าเสนอให้ใหม่แล้ว ให้คณะกรรมการว่าประมุขอนุญาตให้ผู้ว่าประมุขคนใหม่เป็นผู้ได้รับอนุญาต

ถ้าผู้ว่าประมุขคนใหม่ให้เงินสูงกว่าผู้รับอนุญาตคนเก่า และไม่เกินร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินที่ผู้รับอนุญาตคนเก่าได้ประมุขให้ใหม่ ก็ให้คณะกรรมการว่าประมุขอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตคนเก่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตแต่ทั้งนี้ผู้รับอนุญาตคนเก่าต้องได้ชำระเงินอากรและเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำและคอกเบี้ยตามสัญญา สำหรับงวดก่อน ๆ ครบถ้วนแล้ว

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตคนเก่ายังค้างเงินอากรหรือเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำหรือคอกเบี้ยตามสัญญางวดก่อน ๆ และมีได้นำเงินดังกล่าวมาชำระให้ครบถ้วนเสร็จสิ้นไปก่อนวันว่าประมุข ก็ให้ถือเสมือนหนึ่งเป็นคนใหม่ ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการว่าประมุขอนุญาตให้ผู้เสนอเงินอากรหรือเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำ หรือเงินอากรและเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำรวมกันแล้วแต่กรณีเป็นจำนวนสูงสุดเป็นผู้ได้รับอนุญาต

๓. การสั่งอนุญาตให้ผู้ว่าประมุขซึ่งให้เงินอากรสูงสุดตามนัยแห่งข้อ ๒ นั้น คณะกรรมการว่าประมุขจะอนุญาตได้ก็ต่อเมื่อผู้นั้นได้เสนอเงินสูงสุดเกินกว่าร้อยละแปดสิบของเงินอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ ตามความในข้อ ๑ เท่านั้น แต่ถ้าผู้ว่าประมุขรายใดเสนอเงินสูงสุด ต่ำกว่าร้อยละแปดสิบของเงินอัตรามาตรฐานดังกล่าวแล้ว และคณะกรรมการว่าประมุขเห็นสมควรให้ผู้เสนอเงินสูงสุดคนนั้นเป็นผู้ได้รับอนุญาต ก็ให้จังหวัดชี้แจงเหตุผลความจำเป็นให้กรมประมงพิจารณา ก่อน เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมประมงแล้ว จึงจะอนุญาตได้

๔. การว่าประมุขที่ว่าประมุขโพงพางในน่านน้ำเค็ม ให้คณะกรรมการว่าประมุขดำเนินการว่าประมุขที่ว่าประมุขโพงพางครั้งหนึ่งๆ ได้ไม่เกิน ๒ ชื่อง
ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๓
(ลงนาม) พลเอก สุรจิต จารุเศรณี
(สุรจิต จารุเศรณี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

คำสั่งกระทรวงเกษตรราชการ

ที่ ๕๔/๒๔๕๐

เรื่อง ระเบียบการอนุญาตเพาะปลุกบัวในที่จับสัตว์น้ำ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราชการกำหนดระเบียบการอนุญาต ให้ประชาชนเพาะปลุกบัวในที่จับสัตว์น้ำ ไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้:-

ข้อ ๑. กำหนดฤดูกาลเพาะปลุกบัว ให้ถือกำหนดเริ่มต้นแต่วันที่ ๑ ตุลาคมถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีรุ่งขึ้น รวม ๑๒ เดือน เป็นฤดูกาลเพาะปลุกบัวในท้องที่ทุก ๆ จังหวัด

ข้อ ๒. ที่ ๆ จะอนุญาตให้ทำการเพาะปลุกบัว โดยการอนุญาต หรือโดยการว่าประมุข ต้องเป็นที่ ๆ คณะกรรมการจังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

- (๑) จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการจับสัตว์น้ำและที่จับสัตว์น้ำ
- (๒) ไม่กีดขวางแก่การสัญจร ไปมา
- (๓) ไม่กีดขวางต่อการใช้น้ำในการกสิกรรม

ข้อ ๓. การอนุญาตให้ทำการเพาะปลุกบัว ให้ตั้งอัตราเก็บเงินเป็นค่าเช่าตามอัตรา ซึ่งคณะกรรมการจังหวัดจะพิจารณาเห็นสมควรกำหนดเป็นเนื้อที่ไร่ละเท่าใด

ส่วนในการว่าประมุข ก็ให้ถือเอาตามอัตราและเนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำของการว่าประมุข

ข้อ ๔. ก่อนที่จะอนุญาตให้ทำการเพาะปลุกบัว หรือให้ว่าประมุขทำการเพาะปลุกบัว ในที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใด ให้คณะกรรมการจังหวัดรายงานขออนุมัติไปยังกระทรวงเกษตรราชการก่อนทุกราย โดยแจ้งรายการดังนี้

- (๑) ชื่อที่อนุญาต หรือที่ว่าประมุข
- (๒) จำนวนเนื้อที่ที่จะให้ทำการเพาะปลุกบัว
- (๓) อัตราค่าเช่าที่ หรือค่าเช่าที่ขั้นต่ำที่จะถือเป็นเกณฑ์ว่าประมุข

ข้อ ๕. โบอนุญาตให้ทำการเพาะปลุกบัวในที่อนุญาต ให้มีกำหนดเวลา ๑ ปีทุกราย

และให้ถือตามกำหนดฤดูกาลเพาะปลูกบัวในข้อ ๑ แม้จะได้รับอนุญาตภายหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ก็ให้
สิ้นอายุใบอนุญาตในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีรุ่งขึ้น หรือของปีนั้นแล้วแต่กรณี

ข้อ ๖. ผู้ประสงค์จะขอทำการเพาะปลูกบัวในที่แห่งหนึ่งแห่งใด ให้ยื่นคำขอตามแบบ
“คำขอปลูกบัว” ท้ายคำสั่งนี้

ข้อ ๗. สัญญาเช่าที่จับสัตว์น้ำ เพื่อทำการเพาะปลูกบัวในที่จับสัตว์น้ำทุกแห่งให้มีกั
หนดเวลา ๑ ปี เช่นเดียวกับในข้อ ๕

แต่เมื่อคณะกรรมการจังหวัดเห็นว่า ควรอนุญาตให้ทำการเพาะปลูกบัวเกินกว่า ๒ ปีก็ให้
รายงานเหตุผลเพื่อรับอนุมัติจากกระทรวงเกษตรธิการเสียก่อน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะอนุญาตได้

ข้อ ๘. ใบอนุญาตให้ทำการเพาะปลูกบัวในที่อนุญาต และสัญญาทำการเพาะปลูกบัว
ในที่ว่าประมุขหรือในที่อนุญาต ซึ่งยกขึ้นว่าประมุขโดยแย้งซึ่งกัน ให้ใช้แบบอนุญาตปลูกบัว ตาม
แบบท้ายคำสั่งนี้

ข้อ ๙. ที่จับสัตว์น้ำซึ่งได้อนุญาตให้ทำการเพาะปลูกบัวแห่งใด หากทางการประสงค์
จะให้มีการบูรณะปรับปรุงที่ ก็อาจอนุญาตให้เพาะปลูกบัวได้โดยไม่ต้องว่าประมุข แต่ทั้งนี้ต้อง
รายงานเหตุผลให้กระทรวงเกษตรธิการพิจารณาอนุญาตพร้อมด้วยเงื่อนไขและสัญญา ต่อเมื่อได้
รับอนุมัติแล้วจึงจะดำเนินการต่อไปได้

ข้อ ๑๐. การประกาศว่าประมุขเช่าที่จับสัตว์น้ำเพื่อทำการเพาะปลูกบัว ให้ประกาศก่อน
วันว่าประมุขไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลาง และ ณ ที่ว่าการอำเภอทุก
อำเภอ

ข้อ ๑๑. ระเบียบการว่าประมุขที่เพาะปลูกบัว ให้ปฏิบัติตามคำสั่งกระทรวงเกษตรธิ
การ เรื่องระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมงโดยอนุโลม ซึ่งระเบียบการนี้กระทรวง
เกษตรธิการจะได้ส่งและส่งมาเพื่อการปฏิบัติต่อไป

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๐

(ลงชื่อ) ข. เขวงศักดิ์สงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

คำขอปลุกบัว

ที่...../.....

เขียนที่.....

วันที่..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... ขอยื่นคำขอต่อกณะกรรมการอำเภอ.....

จังหวัด..... มีข้อความดังต่อไปนี้.....

ข้อ ๑. ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอเช่าที่จับสัตว์น้ำ เพื่อทำการเพาะปลุกบัวดังมีรายการต่อไปนี้

ชื่อจับสัตว์น้ำ	ประเภทที่	อยู่ในท้องที่		กว้าง		ยาว		เนื้อที่		เงินค่าเช่าที่		หมายเหตุ
		ตำบล	อำเภอ	เส้น	วา	เส้น	วา	ไร่	ตร. วา	บาท	สต.	

ข้อ ๒. เมื่อข้าพเจ้าได้รับอนุญาตตามนี้แล้ว ข้าพเจ้ารับจะปฏิบัติตามเงื่อนไขและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการนี้ให้ถูกต้องทุกประการ

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ

หมายเหตุ ช่องเนื้อที่และช่องเงินค่าเช่าที่ในรายการข้อ ๑. สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่กรอก

ความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่

(ลงลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต

(ลงลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ออกใบอนุญาตแล้วฉบับที่.....เล่มที่.....ลงวันที่.....

(ลงลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ใบเสร็จรับเงินที่.....

ลงวันที่.....

ใบอนุญาตให้ทำการเพาะปลุกบัว

ที่ว่า.....

โดยใบอนุญาตนี้ แสดงให้ทราบว่า.....

นามสกุล.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่บ้าน

เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....เป็นผู้มีสิทธิ์ทำการเพาะปลุกบัวในที่จับสัตว์น้ำ

ชื่อ.....ซึ่งเป็นที่ประเภทที่.....ในตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ตั้งแต่วันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามข้อความที่ปรากฏในสัญญาการเช่าที่เพาะปลุกบัวต่อท้ายใบอนุญาตนี้

(ลงลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

๑๙ ตุลาคม ๒๔๙๓

เรื่อง ข้อความเข้าใจในการออกประทานบัตร และทำหนังสือสัญญาผูกขาดทำการ ประมง

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๑๘๗/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ วางระเบียบการว่าประมงที่ว่าประมงทำการประมงนั้น ในการออกประทานบัตรทำหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมงนั้น ปรากฏว่าบางจังหวัดได้ดำเนินการออกประทานบัตรและทำหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมงกับผู้รับอนุญาตไปก่อนที่ผู้รับอนุญาตจะนำหลักทรัพย์มาทำสัญญาจำนองเพื่อประกันการชำระเงินอากรตามระเบียบ จึงเป็นเหตุทำให้ผู้รับอนุญาตบางรายบิดพลิ้วไม่นำหลักทรัพย์มาวางประกันจนล่วงเลยเวลานานเกินสมควร ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเก็บเงินอากรได้ จึงขอข้อความเข้าใจมาดังต่อไปนี้

ตามข้อ ๑๐ (ข) แห่งคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าวแล้วนั้น ถ้าผู้รับอนุญาตนำเงินอากรทั้งหมด และค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำมาชำระในคราวเดียว และผู้รับอนุญาตไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างอื่นอีก ก็ให้ดำเนินการออกประทานบัตรและสัญญาผูกขาดทำการประมงไปได้ทันที แต่ถ้การชำระเงินอากรและค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำได้แบ่งชำระเป็นงวดๆ ก็ให้ผู้ประมงได้จัดการนำหลักทรัพย์มาทำสัญญาจำนอง ณ หอทะเบียนที่ดิน หรือ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่แล้วแต่กรณีเสียก่อนภายในเวลา ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ประมง เมื่อผู้ว่าประมงได้จัดการนำหลักทรัพย์มาจำนองเรียบร้อยแล้ว จึงให้จังหวัดดำเนินการออกประทานบัตร และทำสัญญาผูกขาดทำการประมงกับผู้ประมงได้ต่อไป

แต่ถ้าหากการทำสัญญาจำนองหลักทรัพย์นั้น ต้องทำในท้องที่อำเภออื่น ซึ่งอาจจะทำให้เสร็จภายใน ๑๕ วันไม่ได้ ก็ให้จังหวัดผ่อนผันเวลาให้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่ควรเกิน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประมง ต่อเมื่อได้รับรายงานจากอำเภอที่ทำสัญญาจำนองหลักทรัพย์เรียบร้อยแล้ว

จึงให้จังหวัดดำเนินการออกประทานบัตรและทำหนังสือสัญญาผูกขาดต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ช่วงเกษตรศิลปการ**

(พระช่วงเกษตรศิลปการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๔ ตุลาคม ๒๔๙๐

เรื่อง การออกใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร
จาก อธิบดีกรมการประมง
ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

เนื่องด้วยบางจังหวัดได้ขอเบิกแบบพิมพ์ “ใบแทน” เพื่อใช้เป็นใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ให้แก่ผู้รับอนุญาต ที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว และทำสูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ไปยังกรมการประมง

กรมการประมงจึงขอถือโอกาสชี้แจงข้อความเข้าใจให้จังหวัดทราบ เพื่อได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบแทนเอกสารเช่นว่านั้น ไว้ดังต่อไปนี้

ใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกให้แก่ผู้รับอนุญาตไปแล้วนั้น ถ้าเกิดมีความสูญหาย หรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญในระหว่างเวลาที่ใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตรนั้น ยังไม่หมดอายุการอนุญาต และผู้รับอนุญาตมีความประสงค์ที่จะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนให้ใหม่อีก เพื่อใช้ต่อไปได้นั้น ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบแทนเอกสารเช่นว่านั้น ได้ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเกษตรวชิการ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ฉบับที่ ๔ ข้อ ๗ ฉบับที่ ๕ ข้อ ๕ และฉบับที่ ๘ ข้อ ๒๑ คือ

ข้อ ๑. ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอ ๒ โดยปิดแสตมป์อากรบริบูรณ์แจ้งเหตุผลและความประสงค์ หรือถ้าสามารถระเอาใบเก่าแนบมาได้ด้วยก็ให้แนบมายื่นต่อคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอ แล้วแต่กรณี ในท้องที่ที่ออกใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตรนั้น

ข้อ ๒. เมื่อคณะกรรมการจังหวัดหรือคณะกรรมการอำเภอ ได้รับแบบคำขอ ๒ ไว้แล้ว ให้สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพิจารณาในการที่เห็นสมควรหรือไม่สมควรที่จะอนุญาตให้ออกใบแทนใหม่ แล้วให้เสนอข้าหลวงประจำจังหวัด หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๓. ถ้าข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้ทำการแทน นายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี พิจารณาส่งอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมการออกใบแทนตามอัตราในกฎกระทรวง ฯ แล้วดำเนินการออกใบแทนให้ตามชนิดหรือประเภทที่ผู้รับอนุญาตได้ขอมานั้น โดยมีข้อความอย่างเดียวกันกับประตอบัตร ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตร ที่สูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้แก่ผู้รับอนุญาต โดยให้ใช้ประตอบัตร ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตรในเล่มที่ใช้เก็บเงินอยู่นั้น ออกแทนให้โดยไม่ต้องใช้เล่มใหม่อีก แต่ให้เขียนคำว่า “ใบแทน” ด้วยหมึกสีแดงไว้ตรงกลางในตอบนบนทั้งคันฉบับและปลายฉบับ ให้เห็นชัดเจนใบแทนทุกฉบับต้องให้ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้ทำการแทน นายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาตในใบแทนนั้น

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ให้พิจารณาหลักทรัพย์ที่ผู้รับอนุญาตนำมาวางประกันเงินอากร
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)

เนื่องด้วยตามที่จังหวัดได้ดำเนินการว่าประมุขที่จับสัตว์น้ำให้ผู้รับอนุญาตไปและให้ชำระ
เงินอากรโดยแบ่งส่งเป็นงวด ๆ ส่วนเงินงวดที่ยังค้างอยู่นั้น ให้ผู้รับอนุญาตหาหลักทรัพย์ที่มีราคา
ควรพอกับเงินที่ยังค้างอยู่นั้น มาทำหนังสือสัญญาจำนองไว้เป็นหลักประกัน ถ้าต่อไปผู้รับอนุญาตไม่
ส่งชำระเงินที่ค้างหรือผิดสัญญาในการผูกขาดทำการประมง จังหวัดก็ยึดหลักทรัพย์นั้นขายทอดตลาด
นำเงินมาใช้เงินอากรที่ค้างและค่าใช้จ่ายต่อไป ตามที่ปฏิบัติอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่ามีบางจังหวัดได้รับหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันเงินอากรที่ค้างไม่คุ้มกับ
เงินที่ค้าง เมื่อผู้รับอนุญาตไม่นำเงินอากรที่ค้างมาชำระ ถึงคราวยึดทรัพย์ขายทอดตลาด เพื่อใช้
เงินอากรที่ค้างกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปก็ได้เงินไม่พอกัน อันทำให้รัฐต้องเสียหายและขาดรายได้
เพราะเหตุที่เจ้าหน้าที่มิได้สอบสวน พิจารณาหลักทรัพย์ที่นำมาจำนองประกันเงินอากรที่ค้างนั้นให้
รอบคอบเสียแต่แรก บางรายก็ปรากฏว่าเป็นหลักทรัพย์ที่ผู้นำมาทำสัญญาจำนองไม่มีกรรมสิทธิ์
สมบูรณ์ บางรายเป็นหลักทรัพย์ที่มีราคาเพียงเล็กน้อย แต่ผู้รับอนุญาตแถลงบอกราคาสูงเกินสมควร
อันเป็นเหตุให้ผู้รับอนุญาตแถลงบิตพรวนในการชำระเงินอากรภายหลัง และบางกรณีเจ้าหน้าที่มิได้
สอบสวนราคาทรัพย์สินตามระเบียบการว่าประมุขสืบสวนราคาทรัพย์สินข้อ ๑๔

กรมการประมงจึงขอเรียนขอความร่วมมือและขอความเข้าใจในการปฏิบัติมาขอให้จ
ังหวัดได้โปรดสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ให้พยายามสืบสวนหลักทรัพย์โดยรอบคอบ เพื่อมิให้เกิดการเสียหาย
แก่รายได้ของรัฐในกาลต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) บ. อินทรมพรรย์
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมประมง

๕ กันยายน ๒๔๕๗

เรื่อง ขอให้ส่งบัญชีผลการว่าประมุขและรายงานการส่งเงินงวดอากร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)

อ้างถึง คำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๘๓/๒๔๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๕๐

เนื่องด้วยตามระเบียบ เมื่อจังหวัดได้จัดกาให้ชาวประมงเข้าว่าประมุขที่ผูกขาดจับสัตว์น้ำเสร็จไปแล้ว จังหวัดจะต้องจัดส่งผลการว่าประมุขไปยังกระทรวงเกษตรและส่งรายงานการส่งเงินอากรและทะเบียนที่ว่าประมุขไปให้ทราบ นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่บางจังหวัดมิได้ปฏิบัติให้เป็น ไปตามระเบียบที่กล่าวแล้วข้างต้น เป็นการยากแก่การพิจารณาของกรมประมงในเมื่อมีเหตุการณ์ที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับเงินผลประโยชน์ของรัฐ และมีบางจังหวัดซึ่งเจ้าหน้าที่ปล่อยปลละละเลยมิได้ทำการเร่งรัดเงินอากรค่าที่ว่าประมุขตามสัญญา ปล่อยให้เงินอากรค้างชำระทับถมเป็นเวลาหลายปี และบางจังหวัดเมื่อดำเนินการว่าประมุขเสร็จแล้วเจ้าหน้าที่ก็มิได้จัดทำสัญญาผูกขาดและจัดการจำหน่ายหลักประกันตามระเบียบ เป็นเหตุทำให้ผู้รับอนุญาตแก่ส่งประวิงบิตพริ้วการส่งเงินอากร ซึ่งเป็นการยุ่งยากและเสียหายแก่รัฐเป็นอันมากและทางกรมประมงก็ไม่มีทางจะทราบได้ เพราะเจ้าหน้าที่ก็มิได้ส่งรายงานว่าประมุขและส่งรายงานการส่งเงินอากร ทะเบียนที่ว่าประมุขไปให้กรมประมงทราบตามระเบียบดังกล่าวแล้ว

ฉะนั้น จึงเรียนขอความร่วมมือมา ขอท่านได้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติการณ์ในเรื่องส่งบัญชีผลการว่าประมุขและรายงานการส่งเงินงวดอากรให้เป็น ไปโดยรวดเร็วตามระเบียบต่อไปด้วย เพื่อความสะดวกแก่การเร่งรัดเงินอากร ตรวจสอบเงินผลประโยชน์ของรัฐ และการตั้งงบประมาณประจำปีต่อไป กรมประมงขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมาในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ว. ยอแสงรัตน์

(นายวิทย์ ยอแสงรัตน์)

เลขาธิการกรม รักษาการแทน

อธิบดีกรมประมง

และ ๒๘๗๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

เรื่อง การขอลดหย่อนเงินอากรที่ว่าประมูลทำการประมง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๑๘ จังหวัด

เนื่องด้วยปรากฏว่ามีผู้รับอนุญาตทำการประมงในที่ว่าประมูลมาราย ได้ร้องเรียนขอ
ลดเงินอากรที่ว่าประมูล โดยอ้างเหตุผลว่าขาดทุนเนื่องจากการจับสัตว์น้ำไม่ได้ผล และปรากฏว่า
จังหวัดต่างๆ ก็มักจะมีหนังสือสนับสนุนการขอลดหย่อนเงินอากรไปยังกระทรวงเกษตร หรือกรม
ประมงเสมอ กระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า การที่ผู้ใดจะเชื่อว่าประมูลให้เงินอากรเพื่อขอรับ
ผูกขาดทำการประมงในที่ว่าประมูลแห่งหนึ่งแห่งใดนั้น โดยปกติผู้นั้นย่อมคำนวณแล้วว่า จะทำการ
ประมงได้ผลกำไร จึงเชื่อว่าประมูลสู้เงินอากร และส่วนมากผู้รับอนุญาตทำการประมงย่อมได้ผล
กำไรไม่มากนักน้อยเว้นแต่บางรายเป็นส่วนน้อยอาจมีการขาดทุนบ้าง เนื่องจากการคำนวณหรือคาด
คะเนผิดพลาดไป หรือเพื่อหวังขอลดหย่อนเงินอากรภายหลัง ซึ่งเป็นความผิดพลาดของผู้เชื่อว่า
ประมูลเอง และที่ว่าประมูลขนาดใหญ่ซึ่งต้องลงทุนมาก กระทรวงเกษตรก็ได้กำหนดอายุการ
อนุญาตไว้ถึง ๒-๓ ปี ถ้าทำการประมงในปีแรกไม่ได้กำไร ผู้รับอนุญาตก็ยังมีโอกาสทำการแก้ตัว
ในปีต่อไปได้

กระทรวงเกษตรจึงเห็นว่า การที่ผู้รับอนุญาตบางรายร้องเรียนขอลดเงินอากรที่ว่า
ประมูลโดยอ้างเหตุผลว่าขาดทุนเนื่องจากเหตุใดๆ ก็ดี ทางกรมไม่สมควรพิจารณาลดหย่อนให้ เว้น
แต่บางกรณีอันเนื่องมาจากเหตุที่ทางราชการได้กระทำการใด ๆ ภายหลังการว่าประมูลแล้วให้เสียผล
ประโยชน์ในที่ว่าประมูล เช่น ทางราชการได้บิ่คกันทำนบในที่ว่าประมูลแห่งนั้น ทั้งระบุไว้ในกฎ
กระทรวงฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ว่าด้วยที่ว่าประมูลออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง
พ.ศ. ๒๔๕๐ ข้อ ๗ ว่าด้วยการเวนคืนที่ว่าประมูล

ฉะนั้น หากมีผู้รับอนุญาตทำการประมงในที่ว่าประมูลแห่งใดยื่นคำร้องขอลดหย่อนเงิน
อากรทางจังหวัด และไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว ก็ขอให้พิจารณาสั่งยกคำร้องขอ
ลดหย่อนเงินอากรนั้นเสีย หรือสอบสวนพิจารณาโดยเคร่งครัดตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวแล้ว และ

รายงานให้กระทรวงเกษตรทราบด้วย ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดส่งให้ประมงจังหวัดและสรรพากรจังหวัด
ถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ลม้าย อุทยานานนท์*

(พลตรี *ลม้าย อุทยานานนท์*)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ลงนามแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง เงินค่าดอกเบี้ยจากเงินค้ำบูรณะที่จับสัตว์น้ำ

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดนครสวรรค์

อ้างถึง หนังสือที่ ๕๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ตามที่ท่านได้หรือไปว่า เงินค่าดอกเบี้ยจากเงินค้ำบูรณะที่จับสัตว์น้ำจะสมควรลงในประเภทใดของงบเดือน เพราะในรายการตามงบเดือนแบบใหม่มิได้มีปรากฏและมีความเห็นว่าควรจะนำลงเป็นรายได้รวมในช่องค้ำบูรณะที่จับสัตว์น้ำ นั้น

กรมประมงได้พิจารณาแล้ว ขอชี้แจงว่า เป็นการถูกต้องตามที่เข้าใจแล้วจึงแจ้งมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ว ยอแสงรัตน์

(นายวิทย์ ยอแสงรัตน์)

เลขาธิการกรม ลงนามแทน

อธิบดีกรมประมง

บัญชีรายชื่อจังหวัดที่มีที่ว่าการมด

๑. จังหวัดชัยนาท	ที่ ๒๖๔๖/๒๔๙๘
๒. จังหวัดนครสวรรค์	ที่ ๔๑๙๙/๒๔๙๘
๓. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ที่ ๔๒๐๐/๒๔๙๘
๔. จังหวัดพิจิตร	ที่ ๔๒๐๑/๒๔๙๘
๕. จังหวัดพิษณุโลก	ที่ ๔๒๐๒/๒๔๙๘
๖. จังหวัดลพบุรี	ที่ ๔๒๐๓/๒๔๙๘
๗. จังหวัดสระบุรี	ที่ ๔๒๐๔/๒๔๙๘
๘. จังหวัดสุโขทัย	ที่ ๔๒๐๕/๒๔๙๘
๙. จังหวัดสิงห์บุรี	ที่ ๔๒๐๖/๒๔๙๘
๑๐. จังหวัดสุพรรณบุรี	ที่ ๔๒๐๗/๒๔๙๘
๑๑. จังหวัดอ่างทอง	ที่ ๔๒๐๘/๒๔๙๘
๑๒. จังหวัดอุตรดิตถ์	ที่ ๔๒๐๙/๒๔๙๘
๑๓. จังหวัดอุทัยธานี	ที่ ๔๒๑๐/๒๔๙๘
๑๔. จังหวัดสมุทรปราการ	ที่ ๔๒๑๑/๒๔๙๘
๑๕. จังหวัดนครศรีธรรมราช	ที่ ๔๒๑๒/๒๔๙๘
๑๖. จังหวัดพัทลุง	ที่ ๔๒๑๓/๒๔๙๘
๑๗. จังหวัดระยอง	ที่ ๔๒๑๔/๒๔๙๘
๑๘. จังหวัดสงขลา	ที่ ๒๖๖๓/๒๔๙๘

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง เงินอากรค้าง

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดทุกจังหวัด

เนื่องด้วยปรากฏว่า มีประมงจังหวัดบางจังหวัดได้ปฏิบัติงานหละหลวมในการว่าประมงที่จับสัตว์น้ำ เช่น ไม่ได้ทำบันทึกข้อตกลงของผู้ว่าประมง หรือไม่ได้ทำสัญญาให้เสร็จภายในเวลาอันสมควรตามระเบียบการที่กระทรวงเกษตรได้สั่งการไว้แล้วอันเป็นเหตุให้ผู้ประมงได้มีโอกาสละทิ้งที่ว่าประมง และทางราชการติดตามเรียกเงินอากรไม่ได้เพราะขาดหลักฐาน อนึ่ง ในบางกรณีประมงจังหวัดบางจังหวัดได้ปล่อยปลละเลยให้เงินอากรค่าที่ว่าประมงค้างอยู่ โดยผู้ว่าประมงมิได้ชำระให้เสร็จสิ้นไปตามกำหนดเวลา บางรายก็ละทิ้งให้ค้างอยู่เป็นปี ๆ เป็นการเสียประโยชน์รายได้ของรัฐบาลว่าเป็นการบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่

ฉะนั้น ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป กรมประมงขอกำชับให้ประมงจังหวัดทุกจังหวัดให้เอาใจใส่ตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการว่าประมงที่จับสัตว์น้ำ อย่าให้เกิดการเสียหายบกพร่องเรียกเงินอากรไม่ได้ดังที่เป็นมาแล้ว ถ้าได้เรียกร้องเตือนให้ผู้รับอนุญาตชำระเงินอากรแล้ว ไม่ได้ผลการใด ก็สมควรจะรายงานให้กรมประมงหรือกระทรวงเกษตรทราบผลโดยด่วน และถ้าปรากฏว่ายังมีการค้างเงินอากรการประมงในจังหวัดใด โดยเจ้าหน้าที่ปล่อยปลละเลยแล้ว กรมประมงจักได้พิจารณาโทษต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมประมง

๒ มีนาคม ๒๔๘๘

เรื่อง กำหนดระเบียบการรับชำระเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๑๘ จังหวัด)

เนื่องด้วยตามที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาผูกขาดทำการประมงให้ผู้รับอนุญาตชำระเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำทุกงวดพร้อมเงินอากรงวดแรกนั้น ในทางปฏิบัติปรากฏอยู่เสมอว่า ผู้รับอนุญาตมักปฏิบัติผิดสัญญา โดยละเลยไม่ชำระเงินค่าบุรณะทั้งหมดบ้าง หรือชำระบางส่วนไม่ครบตามงวดสัญญาบ้าง ทำให้ยุ่งยากแก่ทางการในการเร่งรัดให้ผู้รับอนุญาตชำระเงินค่าบุรณะ และบางคราวเป็นเหตุให้รัฐบาลขาดประโยชน์รายได้อันควรไป

ฉะนั้น กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการชำระเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำจากผู้รับอนุญาตทำการประมง เพื่อให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่จะต้องเรียกเก็บเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำด้วยนั้น เมื่อผู้รับอนุญาตนำเงินงวดแรกมาชำระตามสัญญาที่กำหนดไว้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับชำระเงินรับชำระเงินค่าบุรณะจับสัตว์น้ำจากผู้รับอนุญาตจนครบตามงวดที่จะต้องชำระก่อน แล้วจึงให้รับชำระเงินอากรเป็นลำดับถัดมา

(๒) หากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับชำระเงินค่าบุรณะตามงวดแล้ว มีเงินเหลืออยู่ไม่พอชำระเงินอากรได้ครบตามงวด ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับชำระเงินอากรไว้ก่อนตามจำนวนเงินเท่าที่ผู้รับอนุญาตมีอยู่ในเวลานั้น โดยให้ออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้รับอนุญาตไว้เป็นหลักฐาน

(๓) ส่วนเงินอากรที่ยังชำระไม่ครบ ขาดอยู่เท่าไรให้จัดการเร่งรัดให้ผู้รับอนุญาตนำมาชำระให้เสร็จเรียบร้อยไปภายหลัง โดยถือว่าเป็นเงินอากรค้าง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติแก่ผู้รับอนุญาตที่ค้างชำระเงินอากรตามระเบียบว่าด้วยการชำระเงินอากรค้าง ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๘๗/๒๔๘๐ เรื่องระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๘๐

๕๕
ทรงฯ ขอให้จังหวัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *สม้าย อุทยานานนท์*

(พลตรี สม้าย อุทยานานนท์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ลงนามแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

บัญชีรายชื่อจังหวัดที่มทว่าประมวล

๑. จังหวัดชัยนาท	ที่ ๔๑๙๘/๒๔๙๘
๒. จังหวัดนครสวรรค์	ที่ ๔๑๙๙/๒๔๙๘
๓. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ที่ ๔๒๐๐/๒๔๙๘
๔. จังหวัดพิจิตร	ที่ ๔๒๐๑/๒๔๙๘
๕. จังหวัดพิษณุโลก	ที่ ๔๒๐๒/๒๔๙๘
๖. จังหวัดลพบุรี	ที่ ๔๒๐๓/๒๔๙๘
๗. จังหวัดสระบุรี	ที่ ๔๒๐๔/๒๔๙๘
๘. จังหวัดสุโขทัย	ที่ ๔๒๐๕/๒๔๙๘
๙. จังหวัดสิงห์บุรี	ที่ ๔๒๐๖/๒๔๙๘
๑๐. จังหวัดสุพรรณบุรี	ที่ ๔๒๐๗/๒๔๙๘
๑๑. จังหวัดอ่างทอง	ที่ ๔๒๐๘/๒๔๙๘
๑๒. จังหวัดอุตรดิตถ์	ที่ ๔๒๐๙/๒๔๙๘
๑๓. จังหวัดอุทัยธานี	ที่ ๔๒๑๐/๒๔๙๘
๑๔. จังหวัดสมุทรปราการ	ที่ ๔๒๑๑/๒๔๙๘
๑๕. จังหวัดนครศรีธรรมราช	ที่ ๔๒๑๒/๒๔๙๘
๑๖. จังหวัดพัทลุง	ที่ ๔๒๑๓/๒๔๙๘
๑๗. จังหวัดระยอง	ที่ ๔๒๑๔/๒๔๙๘
๑๘. จังหวัดสงขลา	ที่ ๔๒๑๕/๒๔๙๘

๑๙ มีนาคม ๒๔๔๘

เรื่อง หลักทรัพย์วางประกันเงินอากรการประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)

อ้างถึง หนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๓๘๗๔/๒๔๔๖ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๔๔๖

อนุสนธิตามหนังสือดังกล่าว กรมประมงได้เรียนขอความร่วมมือขอให้จังหวัดส่งกำชับเจ้าหน้าที่ ให้พยายามพิจารณาและสืบสวนหลักทรัพย์ที่ผู้รับอนุญาตทำการประมงนำมาทำสัญญาจำนองประกันเงินอากรที่ค้างให้มีค่าสมควรและคุ้มกับเงินอากรที่ค้าง เพื่อมิให้เกิดการเสียหายแก่รายได้ของรัฐ ถึงความทราบอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่บางจังหวัดมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปดังที่ได้เรียนขอความร่วมมือมา และได้เกิดความจำเป็นที่จะต้องยึดทรัพย์ของผู้ค้างเงินอากรแล้ว แต่ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ได้ละเลยมิได้ทำสัญญาจำนองหลักทรัพย์ประกันเงินอากรไว้ตามระเบียบ เป็นเหตุทำให้ทางราชการไม่สามารถเร่งรัดเงินอากรที่ค้างชำระได้ตามสัญญาเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ และรายได้ของแผ่นดิน ฉะนั้น กรมประมงจึงขอเรียนขอความร่วมมือในเรื่องนี้มาอีกครั้งหนึ่ง ขอได้โปรดส่งกำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามนัยหนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๓๘๗๔/๒๔๔๖ โดยเคร่งครัดด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) บ. อินทรมพรรย์
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมการประมง

๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตทำการประมงในที่ว่างประมูล ผ่อนผันเวลาชำระเงินอากร การประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

เนื่องด้วยกรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตทำการประมง หรือปลุก
บัวในที่ว่างประมูล ร้องขอพักเวลาชำระเงินงวดอากรการประมงต่อจังหวัดนั้น สมควรที่จังหวัดจะได้
พิจารณาก่อนว่า ผู้รับอนุญาตนั้นมีผู้ค้ำประกันเงินอากรที่ขอพักชำระหรือไม่ หากปรากฏว่ามีผู้ค้ำ
ประกันแล้ว ก็สมควรที่จังหวัดจะได้แจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบถึงเรื่องที่จะผ่อนเวลาให้ผู้รับอนุญาต
พักชำระเงินงวดอากรการประมงนั้นเสียก่อน โดยแจ้งให้ผู้ค้ำประกัน มาทำความเข้าใจรับทราบและ
ให้ความยินยอมให้ผู้รับอนุญาตพักชำระเงินอากร ให้ผู้ค้ำประกันทำบันทึกตกลงเป็นหนังสือให้ไว้
ต่อจังหวัดเป็นหลักฐานแสดงความยินยอมให้ผู้รับอนุญาตพักชำระเงินงวดอากรการประมงที่ค้างชำระ
ทั้งนี้เพราะกรมประมงเห็นว่าถ้าไม่แจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบแล้ว ผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความ
รับผิดชอบ ไม่ต้องผูกพันการชำระเงินอากรการประมงแทนผู้รับอนุญาตให้แก่จังหวัดตามที่ทำไว้ในสัญญา
ผูกขาดนั้นได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ มาตรา ๗๐๐ ซึ่งมีความว่า “ถ้าผู้
ประกันหนี้จะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอน และเจ้าหนี้อยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ไว้ ท่าน
ว่าผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด แต่ถ้าผู้ค้ำประกันได้ตกลงช่วยในการผ่อนเวลา ท่านว่า
ผู้ค้ำประกันหาหลุดพ้นจากความรับผิดไม่”

ฉะนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้ค้ำประกันอ้างข้อกฎหมายดังกล่าวแล้วข้างต้นนั้น มา
เป็นการบอกปิดความรับผิดให้พ้นจากการผูกพันตามสัญญาผูกขาด ซึ่งอาจทำให้รัฐเสียหายและเจ้า
หนี้ที่ผู้อนุญาตต้องรับผิดชอบ แทน ดังนั้นในการอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตในที่ว่างประมูลที่มีผู้ค้ำประกัน
ทราบ และให้ความยินยอมโดยทำเป็นบันทึกมอบให้ไว้แก่จังหวัดเป็นหลักฐานก่อน แล้วจึงจะพิจารณา
อนุญาตให้ผู้รับอนุญาตพักชำระเงินงวดอากรการประมงตามที่ร้องขอ ได้ถ้าเป็นอำนาจของจังหวัด
แต่ถ้าหากเป็นอำนาจของกระทรวงเกษตรที่จะพิจารณาอนุญาต ก็ขอให้จังหวัดชี้แจงในรายงานการ
ขอผ่อนผันเวลาชำระเงินอากรการประมงให้กระทรวงเกษตรทราบ ผู้ค้ำประกันได้ทำหนังสือยินยอม

การผ่อนผันเวลาชำระเงินอากรเป็นหลักฐานทางจังหวัดไว้แล้วด้วย

ทั้งนี้ จึงเรียนชี้แจงมาเพื่อทราบ เพื่อโปรดแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือเป็นหลักปฏิบัติ
โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมประมง

ด่วนมาก

ที่ ๓๒๕๔/๒๕๐๑

กระทรวงเกษตร

๑๑ มีนาคม ๒๕๐๑

เรื่อง การพิจารณากำหนดที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่าประมุลและการเก็บเงินอากรการประมง
ในน่านน้ำจืด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรถึงจังหวัดที่ ๑๐๑๕๕-๑๐๒๑๖/๒๕๐๐

ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๐

ด้วยตามที่กระทรวงเกษตรได้วางระเบียบเกี่ยวกับเรื่องการพิจารณากำหนดที่จับสัตว์น้ำ
ประเภทที่ว่าประมุลมาให้จังหวัดถือปฏิบัติรวม ๕ ข้อ ดังความโดยละเอียดทราบอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรได้รับหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ที่ กษ.
๔๑๗๔/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๐๐ แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติ เมื่อวันที่
๕ ตุลาคม ๒๕๐๐ เกี่ยวกับเรื่องการยกเลิกผูกขาดจับสัตว์น้ำและยกเลิกการเก็บเงินอากรการประมง
น้ำจืด อันเนื่องมาจากกระทรวงการคลังเสนอความเห็น ว่า ยังไม่ควรยกเลิกที่ว่าประมุลและยกเลิก
เงินอากรในน่านน้ำจืดนั้น คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้อยู่ในดุลยพินิจของกระทรวงเกษตรพิจารณา
สุดแต่จะเห็นสมควร กระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นชอบด้วยกับกระทรวงการคลังที่ว่า ยังไม่ควร
เลิกการผูกขาดจับสัตว์น้ำและไม่ควรเลิกการเก็บเงินอากรการประมงในน่านน้ำจืด และกระทรวง
เกษตรได้พิจารณาเห็นสมควร ให้ยกเลิกระเบียบการตามหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ ๑๐๑๕๕-
๑๐๒๑๖/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๐ เรื่องการพิจารณากำหนดที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่า
ประมุลและการเก็บเงินอากรการประมงในน่านน้ำจืด ในการพิจารณากำหนดที่จับสัตว์น้ำประเภทที่
ว่าประมุล และประเภทอื่นๆ ให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการตามนัยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
การประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ต่อไปตามเดิม

กระทรวงเกษตรจึงเรียนมาเพื่อจังหวัดได้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) วิบูลย์ ธรรมบุตร

(นายวิบูลย์ ธรรมบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๐๒

เรื่อง **ข้อมความเข้าใจในการออกประทานบัตรและทำสัญญาผูกขาดที่ว่าประมุล**

เรียน **ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด และจังหวัดน่าน)**

อ้างถึง **คำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ ที่ ๑๘๗/๒๔๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๕๐**

เรื่อง **ระเบียบการว่าประมุลที่ว่าประมุลทำการประมง ออกตามความ ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุล พ.ศ. ๒๔๕๐**

ตามที่กระทรวงเกษตรได้ออกคำสั่งวางระเบียบเกี่ยวกับการว่าประมุลที่ว่าประมุลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติไว้ว่า เมื่อผู้ใดว่าประมุลที่ว่าประมุลแห่งใดได้แล้วให้นำเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ ของเงินอากรที่ให้นั้นไปวางต่อเจ้าหน้าที่ทันทีกับให้ผู้รับอนุญาตมารับประทานบัตรทำหนังสือสัญญาประกันและส่งเงินงวดภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ว่าประมุลได้เป็นต้นไป และให้ผู้รับอนุญาตลงลายมือชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐานในใบบันทึกการว่าประมุลว่าเมื่อครบกำหนด ๑๕ วันแล้วผู้รับอนุญาตไม่มาจัดการให้ตามกำหนดยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับเงินค่ามัดจำนั้นเป็นของรัฐบาลและยกที่ว่าประมุลแห่งนั้นขึ้นว่าประมุลใหม่ ถ้าได้เงินอากรต่ำกว่าที่ผู้รับอนุญาตให้ไว้เท่าใดผู้รับอนุญาตยอมรับผิดชอบให้อีกจนครบ และจะไม่ขอเกี่ยวข้องคัดค้านแต่ประการใดเลย

บัดนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงในบางจังหวัดว่า เมื่อจังหวัดได้ดำเนินการว่าประมุลที่ว่าประมุลครบกำหนด ๑๕ วันแล้ว ผู้ประมุลได้ไม่มาทำสัญญาผูกขาดและชำระเงินอากรที่ประมุลได้ แต่ผู้ประมุลได้กลับมาขอยืดเวลาการทำสัญญาผูกขาดและการชำระเงินอากรออกไป จังหวัดได้ส่งผ่อนผันยืดเวลาการทำสัญญาผูกขาดและผ่อนผันเวลาการชำระเงินอากรให้แก่ผู้ประมุลได้ออกไป และผู้ประมุลได้ได้ลงมือทำการประมงในที่ว่าประมุลนั้นแล้ว แต่แกลังประวิงเวลาไม่ยอมมาทำสัญญาผูกขาดตามระเบียบจนหมดอายุสัญญาการอนุญาต จังหวัดจึงได้ยื่นฟ้องเรียกเงินอากรจากผู้ประมุลได้ แต่ศาลได้วินิจฉัยว่า แม้จำเลยจะเป็นผู้ว่าประมุลได้แต่ถ้ายังไม่ได้ทำสัญญาผูกขาดที่ว่าประมุลระหว่างกันให้ถูกต้องตามระเบียบ โดยเหตุใดก็ตามจะถือว่าได้มีการผูกพันสัมพันธ์เพื่อจะก่อสิทธิเรียกร้องระหว่างกันยังมีได้ ศาลจึงพิพากษาให้ยกฟ้องของจังหวัดเสีย

กรมประมงจึงขอเรียนข้อมความเข้าใจว่า ในการว่าประมุลที่ว่าประมุลทุกแห่ง เมื่อผู้ใดว่าประมุลที่ว่าประมุลแห่งใดได้แล้วไม่มาทำสัญญาผูกขาดและไม่นำเงินอากรที่ประมุลได้มาชำระภายใน

ใน ๑๕ วัน ตามบันทึกการว่าประมุขที่ว่าประมุขที่ทำให้ไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดเวลาการทำสัญญาผูกขาดและผ่อนเวลาการชำระเงินอากรที่ประมุขได้ให้แก่ผู้ประมุขได้นั้นอีกเป็นอันขาด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับเงินมัดจำของผู้ประมุขได้นั้นเสีย และยกที่ว่าประมุขแห่งนั้นขึ้นทำการว่าประมุขใหม่ต่อไปทันที ถ้าได้เงินอากรต่ำกว่าที่ผู้ประมุขได้แล้วละทิ้งไปเท่าใด ก็ให้จังหวัดดำเนินการเรียกร้องให้ผู้ที่ละทิ้งชำระเงินจนครบต่อไป

กรมประมงจึงขอเรียนมาเพื่อจังหวัดได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบและให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย ถ้าปรากฏว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบการดังกล่าวแล้วเป็นเหตุทำให้เงินอากรต้องสูญหายเพราะเรียกร้องมิได้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นั้นก็อาจจะต้องรับผิดชอบระเบียบของกระทรวงการคลังต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมประมง

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๓

เรื่อง ข้อความเข้าใจเรื่องอัตราเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด
อ้างถึง หนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๕๕๕๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๓

ด้วยตามที่กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๙๐ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๓ ข้อ ๑. เกี่ยวกับการกำหนดอัตราเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำ และได้ส่งมาให้จังหวัดถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึงแล้ว นั้น

เรื่องนี้ ปรากฏว่าบางจังหวัดยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง กล่าวคือ การกำหนดอัตราเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำในการว่าประมุขนั้น บางจังหวัดก็ได้ถือเอาจำนวนเงินอากรในงวดปีที่ผ่านมาแล้ว โดยได้คิดหักเงินที่ทางราชการได้ส่งลดหย่อนออกถือเป็นอัตรามาตรฐานขั้นต่ำนั้นเป็นการไม่ถูกต้องตามคำสั่งของกระทรวงเกษตรดังกล่าวแล้ว ในทางที่ถูกการกำหนดอัตราเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำจะต้องเป็นเงินจำนวนไม่ต่ำกว่าเงินอากรหรือเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำแล้วแต่กรณีของงวดปีที่ผ่านมาแล้วตามที่ระบุไว้ในสัญญาผูกขาด และที่ยังมิได้หักจำนวนเงินที่ได้รับลดหย่อนแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมประมง

๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๔

เรื่อง **ข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการว่าประมุล ที่ว่าประมุล**
เรียน **ผู้ว่าราชการจังหวัด**

อ้างถึง **คำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๓ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติม**
ระเบียบการว่าประมุลที่ว่าประมุลทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘
ว่าด้วยที่ว่าประมุล พ.ศ. ๒๔๕๐

ตามที่กระทรวงเกษตร ได้ออกคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุลที่ว่าประมุลทำการประมงเกี่ยวกับการคิดเงิน ๒๐ % จากจำนวนเงินอากรหรือเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำ ที่ผู้รับอนุญาตคนเก่าจะได้รับพิจารณาอนุญาต ในการเข้าว่าประมุลที่ว่าประมุลทำการประมงในวงคใหม่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๓ ข้อ ๒ ถึงความทราบอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่บางจังหวัดเข้าใจความหมายผิดพลาดไป และอาจก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากในทางปฏิบัติกับผู้ได้รับอนุญาต กรมประมงจึงขอเรียนข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามความในข้อ ๒. แห่งคำสั่งกระทรวงเกษตรดังกล่าวให้ทราบดังนี้

๑. ผู้ได้รับอนุญาตคนเก่าที่ได้รับการพิจารณาอนุญาต ต้องเป็นผู้รับอนุญาตที่ว่าประมุลสำหรับที่ว่าประมุลของแต่ละแห่งในวงคที่ผ่านมาแล้วครั้งหลังสุด ซึ่งได้เข้าว่าประมุลในวงคใหม่ และต้องเป็นผู้ที่ไม่ได้ค้างเงินอากรหรือเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำกับทางราชการ การคิดเงิน ๒๐ % ของเงินอากรที่ให้แก่ผู้รับอนุญาตคนเก่า ให้คิดจากยอดเงินอากรที่ผู้รับอนุญาตคนเก่าเสนอในการว่าประมุลวงคใหม่

๒. ถ้าที่ว่าประมุลแห่งใดกำหนดให้ว่าประมุลเฉพาะเงินอากร หรือเฉพาะเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำเพียงอย่างเดียว ก็ให้คิดเงิน ๒๐ % จากยอดเงินอากรหรือเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำที่ผู้ว่าประมุลคนเก่าเสนอให้ในวันว่าประมุลวงคใหม่แล้ว แต่กรณีหรือถ้ามีการว่าประมุลเงินอากรและเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำรวมกัน ก็ให้คิดเงิน ๒๐ % จากยอดเงินรวมกันทั้ง ๒ อย่างดังกล่าวให้แก่ผู้รับอนุญาตคนเก่าที่ได้เสนอราคาในการว่าประมุลวงคใหม่ ทั้งนี้ โดยมีให้นำเงินค่าบุรณะที่จับสัตว์น้ำซึ่งผู้รับอนุญาตต้องเสียให้แก่ทางราชการตามปกติบิลละ ๑๐ % มากำหนดด้วย

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติตามให้เป็นการถูกต้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **ปรีดา กรรณสูต**

(นายปรีดา กรรณสูต)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

เรื่อง **ข้อมความเข้าใจเรื่องการรายงานผลของการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับ
อนุญาตที่ค้างชำระเงินอากรการประมง**

เรียน **ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)**

อ้างถึง **คำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ ที่ ๑๕๕/๒๔๙๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๒**

ด้วยกรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ ที่ ๑๕๕/๒๔๙๒ เรื่องระเบียบการยึดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่ค้างชำระเงินอากรการประมง ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๒ ข้อ ๑๔ ได้วางระเบียบไว้ "เมื่อได้ดำเนินการขายทอดตลาดเสร็จแล้ว ให้จังหวัดรายงานผลของการขายทอดตลาด และการชำระเงินอากร เงินดอกเบี้ยและค่าใช้จ่าย ให้กรมประมงทราบโดยละเอียดทุกคราว" ซึ่งเรื่องนี้ กรมประมงได้ส่งระเบียบการดังกล่าวให้จังหวัด ทราบและถือปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่ามีบางจังหวัดเมื่อมีกรณีต้องดำเนินการขายทอด ตลาดทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่ค้างชำระเงินอากรการประมง และได้ดำเนินการขายทอดตลาด เสร็จแล้ว ก็ไม่ได้รายงานผลของการขายทอดตลาดให้กรมประมงทราบตามระเบียบที่วางไว้

เรื่องนี้ กรมประมงจึงขอข้อมความเข้าใจว่า สำหรับจังหวัดนี้ต่อไปถ้าหากมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่ค้างชำระเงินอากรการประมง เมื่อได้ดำเนินการขายทอดตลาด เสร็จแล้ว ให้จังหวัดรายงานผลของการขายทอดตลาด และการชำระเงินอากร เงินดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายให้กรมประมงทราบโดยละเอียดทุกคราว

ฉะนั้น กรมประมงจึงขอเรียนมาเพื่อจังหวัดได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ เกี่ยวข้องทราบและถือเป็นระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **ป. กรรณสูต**

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

เรื่อง ขอให้เร่งรัดจัดเก็บเงินอากรการประมงและเงินค่าใบอนุญาตที่จับสัตว์น้ำให้เสร็จภายในกำหนดตามวันส่งเงินในสัญญาผูกขาด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๑๕ จังหวัด)

ด้วยกรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า การชำระเงินอากรการประมงค่าที่ว่าประมงและเงินค่าใบอนุญาตที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งผู้รับอนุญาตทำสัญญารับส่งเงินเป็นงวด ๆ นั้น ปรากฏว่าการส่งเงินดังกล่าวของผู้รับอนุญาตในบางจังหวัด ไม่ส่งตรงตามกำหนดวันส่งเงินในสัญญาผูกขาด โดยยอมเสียเงินคอกเบี้ย หรือบ้างก็ขอผลัดส่งเรื่อย ๆ การที่เป็นเช่นนี้ย่อมทำให้งบประมาณรายได้ของรัฐบาลซึ่งได้กำหนดไว้เป็นรายปีผิดพลาด และอาจทำให้ผู้รับอนุญาตต้องได้รับความยุ่งยาก โดยอาจต้องถูกฟ้องร้องยังศาลได้

ฉะนั้น เพื่อที่จะป้องกันเหตุการณดังกล่าวแล้วมิให้เกิดขึ้น กรมประมงจึงเรียนขอความร่วมมือมาเพื่อขอให้จังหวัดได้โปรดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้ให้ดำเนินการเร่งรัดจัดเก็บเงินอากรการประมงค่าที่ว่าประมง และเงินค่าใบอนุญาตที่จับสัตว์น้ำจากผู้รับอนุญาตที่ว่าประมง ซึ่งจะต้องส่งเป็นงวด ๆ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดตามวันส่งเงินในสัญญาผูกขาดโดยเคร่งครัดด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) ป. กรรณสูต
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

จังหวัดชัยนาท นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี อยุรยา
อ่างทอง สุโขทัย นครศรีธรรมราช ระยอง สมุทรปราการ สงขลา พัทลุง
กองกุ่มครอง

ด่วน

ที่ น.ว. ๑๕๕/๒๕๐๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ ธันวาคม ๒๕๐๓

เรื่อง ความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง

เรียน ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง

ด้วยกระทรวงการคลังรายงาน ว่า ตามระเบียบของกระทรวงการคลังเดิมที่กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่เกิดการทุจริตเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐบาล ให้กระทรวงเจ้าสังกัดหรือจังหวัดแจ้งให้ กระทรวงการคลังทราบทันที พร้อมกับตั้งกรรมการขึ้นรับดำเนินการสอบสวนหาตัวผู้ที่จะต้องร่วม รับผิดชอบในทางแพ่งแล้วเร่งเรียกเงินชดใช้โดยด่วนก่อนที่จะขาดอายุความ โดยมีต้องรอคดีอาญาที่ ฟ้องผู้กระทำความผิดโดยตรงนั้น ปรากฏว่าในทางปฏิบัติส่วนมากเมื่อเจ้ากระทรวงดำเนินการสอบสวน เสร็จแล้ว มิได้ดำเนินการไล่เบี้ยเรียกเงินชดใช้จากผู้ร่วมรับผิดชอบทันที แต่กลับแจ้งผลการสอบสวน ไปให้กระทรวงการคลังพิจารณาสั่งการอีกครั้งหนึ่ง และหากจะต้องดำเนินคดีกับผู้ต้องร่วมรับผิด ในเมื่อผู้ร่วมรับผิดชอบไม่ยินยอมชำระเงิน ก็ต้องให้กระทรวงการคลังพิจารณาสั่งการอีกด้วย ซึ่งเป็นเหตุ ให้เกิดความล่าช้าโดยไม่จำเป็น และบางกรณีเมื่อกระทรวงการคลังสั่งการไปแล้ว กระทรวงเจ้า สังกัดก็มีได้เร่งรีบดำเนินการ จะเป็นเหตุให้คดีขาดอายุความหมดสิทธิที่จะเรียกร้องเงินชดใช้จากผู้ ร่วมทำผิดได้ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐบาลอยู่เนืองๆ หนึ่ง ยังมีกรณีที่ข้าราชการ ยืมเงินราชการไปใช้จ่ายเกินสิทธิแล้วไม่ส่งเงินใช้ หรือไม่ส่งใบสำคัญ หรือเงินเหลือจ่ายคืน ภายในกำหนดตามระเบียบ แม้จะได้มีการทักท้วงหรือเร่งรัดทวงถามให้นำส่งแล้ว ก็ยังบิดพลิ้วไม่ยอม ส่งเงินหรือใบสำคัญ เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ความเสียหายให้แก่ทางราชการ สมควรวางระเบียบมีการ พิจารณาทางวินัยไว้ด้วย กระทรวงการคลังจึงขอเสนอระเบียบปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวข้างต้นมาให้ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย ก็ขอให้สั่งการไปให้กระทรวงทบวง กรมต่างๆ และจังหวัดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วย
และให้ใช้ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่งแทนทำนองนี้เป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป
จึงขอขึ้นย่นมา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์
(นายมนูญ บริสุทธิ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง

๑. เมื่อเกิดการทุจริต หรือการเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการขึ้น สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง ให้กรมเจ้าสังกัดแจ้งเรื่องที่เกิดขึ้นให้กระทรวงเจ้าสังกัดและกระทรวงการคลังทราบทันที ส่วนในราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้จังหวัดแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบทันทีเช่นกัน และในขณะเดียวกันให้กระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี รับผิดชอบการขึ้นดำเนินการสอบสวน เพื่อพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบในทางแพ่ง โดยมีต้องรอฟังผลในการดำเนินคดีทางอาญาหรือทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดโดยตรง ทั้งนี้ ให้กรรมการทำการสอบสวนและเสนอผลการสอบสวน รวมทั้งระบุตัวผู้รับผิดชอบทุกคนต่อผู้สั่งแต่งตั้งให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการ แต่ด้วยยังสอบสวนไม่เสร็จจะขออนุญาตผู้สั่งตั้งกรรมการเพื่อขยายเวลาทำการสอบสวนต่อไปอีกคราวละไม่เกิน ๓๐ วัน ก็ได้

๒. เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งได้รับรายงานการสอบสวนจากคณะกรรมการแล้ว ให้กระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัด รับผิดชอบสั่งการให้เสร็จสิ้นไปภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันได้รับรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการ โดยปฏิบัติดังนี้

(ก) ถ้าเห็นว่าผู้ใดจะต้องรับผิดชอบใช้เงิน ก็ให้รีบดำเนินการไต่เบี่ยงเพื่อเรียกเงินชดใช้ให้เสร็จไป แต่ถ้าผู้รับผิดชอบคนใดปฏิเสธไม่ยินยอมชดใช้เงินหรือบิดพลิ้วประวิงเวลาหรือไม่ยอมทำสัญญาปรับสภาพหนี้ดังกล่าวในข้อ ๓ ก็ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการภายในกำหนด ๙๐ วัน เป็นอย่างช้า นับแต่วันที่ได้ส่งการตามความในวรรคแรก เพื่อพนักงานอัยการจักได้ดำเนินคดีต่อไปโดยไม่ขาดอายุความ ทั้งนี้ ให้กระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัด ดำเนินการโดยมีต้องหาหรือกระทรวงการคลังแต่อย่างใด เพียงแต่แจ้งผลดำเนินการให้กระทรวงการคลังทราบเป็นระยะ ๆ หรือ

(ข) ถ้ากระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัด พิจารณาเห็นว่า ไม่มีผู้ใดรับผิดชอบใช้เงินก็ให้พิจารณาสั่งการ และรีบแจ้งผลการพิจารณาพร้อมกับส่งสำนวนการสอบสวนไปให้กระทรวงการคลังทราบภายในกำหนด ๔๕ วัน นับแต่วันได้รับการรายงานการสอบสวนจากคณะกรรมการ หากกระทรวงการคลัง ยังพิจารณาเห็นว่าไม่มีผู้ใดควรต้องรับผิดชอบใช้เงิน ก็ให้กระทรวงการคลังแจ้งไปยังกระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัดภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับทราบผลการพิจารณาและสำนวนดังกล่าว และให้กระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัดดำเนินการเรียกเงินชด

ใช้หรือส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี ภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับการทักท้วง
จากกระทรวงการคลัง

๓. ในกรณีที่ผู้รับผิดยินยอมชดใช้เงิน แต่ไม่สามารถส่งใช้เงินทั้งหมดได้ในคราว
เดียวก็ให้กระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัดผ่อนผันให้ผ่อนใช้เป็นรายเดือนได้ โดยให้พิจารณา
ถึงจำนวนเงินที่ต้องรับผิดให้ได้ส่วนกับจำนวนเงินที่ขอผ่อนและเงินเดือนหรือบำนาญของผู้รับผิด
ด้วย แต่ตามปกติให้ผ่อนส่งเสร็จสิ้นโดยเร็วที่สุดหรือภายในเวลาไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่กระทรวง
การคลังจะผ่อนผันเป็นอย่างอื่น และให้ทำหนังสือสัญญาไว้ให้มีผลบังคับได้ตามกฎหมาย แล้วส่ง
สัญญาไปให้กระทรวงการคลังยึดถือไว้เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ พร้อมกับให้แจ้งผลการผ่อนใช้เงิน
ของผู้รับผิดตามสัญญาไปให้กระทรวงการคลังทราบทุกเดือน

๔. การที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้เงินตามระเบียบนี้ มิได้หมายความว่าผู้นั้นจะต้องพ้น
จากการพิจารณาโทษทางวินัย

๑๑ มีนาคม ๒๕๐๘

เรื่อง ความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๑๕๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๓

ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติให้ใช้ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง ดังปรากฏรายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้นแล้ว นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้เป็นไปด้วยดี และเป็นผลดีแก่ทางราชการ กระทรวงการคลังจึงใคร่ขอเรียนขอความร่วมมือความเข้าใจในทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อกระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้แต่งตั้งกรรมการขึ้น เพื่อกำเนินการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบในทางแพ่งแล้ว ควรจะเร่งรัดให้ดำเนินการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๖๐ วัน แต่ถ้าหากมีเหตุจำเป็นที่จะต้องขยายเวลาการสอบสวนออกไปอีก ก็ขอให้แจ้งการขยายเวลาการสอบสวนพร้อมกับส่งสำเนาคำสั่งขยายเวลาการสอบสวนไปให้กระทรวงการคลังทราบทุกครั้งด้วย

๒. การพิจารณาว่า บุคคลใดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในทางแพ่งนั้น ควรพิจารณาแต่เฉพาะผู้ที่อยู่ในข่ายซึ่งกฎหมายให้ต้องรับผิดชอบอย่างแท้จริง เพราะผลแห่งการกระทำหรือละเว้นการกระทำของบุคคลนั้นเท่านั้น

๓. เมื่อกระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัดพิจารณาเห็นว่า บุคคลใดต้องรับผิดชอบใช้เพื่อมิให้มีการประวิงเวลา ในการแจ้งให้ผู้รับผิดชอบใช้ตามนัยแห่งระเบียบข้อ ๒ (ก) ควรกำหนดระยะเวลา (อย่างช้าไม่ควรเกิน ๓๐ วัน) ไปด้วยว่า ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการขอใช้หรือให้ทำสัญญารับสภาพหนี้อย่างใดอย่างหนึ่งให้เสร็จสิ้นไป เมื่อถึงกำหนดแล้วผู้รับยังไม่ดำเนินการตามที่แจ้งไป ก็ขอให้รวบรวมเอกสารและหลักฐานต่างๆ ส่งให้พนักงานอัยการดำเนินคดีทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถึง ๙๐ วัน นับแต่วันสั่งการ ทั้งนี้ เพื่อพนักงานอัยการจะได้มีเวลาพิจารณาเอกสารและหลักฐานต่างๆ ได้ตามสมควร และให้แจ้งกระทรวงการคลังทราบด้วย

๔. การแจ้งผลการพิจารณาพร้อมกับส่งสำเนาคำสั่งสอบสวนไปให้กระทรวงการคลัง ใน

กรณีเห็นว่า ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบแห่งระเบียบข้อ ๒ (๗) นั้น ขอให้รีบดำเนินการภายในกำหนด ๔๕ วัน ตามระเบียบด้วย

๕. ในกรณีที่กระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแล้ว ต่อมาพนักงานอัยการแจ้งว่าสำนวนและเอกสารที่ส่งไปประกอบการพิจารณานั้นหลักฐานอ่อน การดำเนินคดีไม่แน่ว่าจะชนะหรือไม่ หากประสงค์จะดำเนินคดีก็ขอให้แจ้งให้พนักงานอัยการทราบ กรณีเช่นนี้ขอให้ดำเนินการดังนี้

(๑) หากเห็นสมควรให้ดำเนินคดีก็ขอให้รีบแจ้งให้พนักงานอัยการทราบอย่างช้าภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบจากพนักงานอัยการ

(๒) ถ้าเห็นว่า ไม่สมควรดำเนินคดีตามความเห็นของพนักงานอัยการก็ให้รีบแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบอย่างช้าภายใน ๑๕ วัน พร้อมทั้งส่งสำนวนการสอบสวนและหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปด้วย เพื่อกระทรวงการคลังจะได้พิจารณาต่อไป

๖. ในกรณีที่ผู้รับผิดชอบยอมชดใช้หรือได้ทำสัญญาปรับสภาพหนี้ไว้แล้ว เมื่อกระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัดแล้วแต่กรณี ได้รับเงินชดใช้หรือหักเงินไว้ชดใช้ตามสัญญาแล้ว ก็ขอได้โปรดแจ้งผลการนำเงินส่งคลังไปให้ทราบทุกครั้งว่า ได้นำส่งไว้ในประเภทใด เป็นจำนวนเท่าใด วัน เดือน ปีใด เพื่อกระทรวงการคลังจะได้ตรวจสอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์
(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)
ปลัดกระทรวงการคลัง

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่อง ความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง

เรียน อธิบดีกรมประมง

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ นว. ๑๕๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๓

โดยที่ปรากฏว่า มีส่วนราชการบางแห่งยังไม่เข้าใจในเจตนารมณ์แห่งมติคณะรัฐมนตรี ที่ นว. ๑๕๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ ที่อ้างถึง กล่าวคือ ในกรณีที่เกิดการทุจริตเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ เมื่อได้ดำเนินการคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดโดยตรง และได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นดำเนินการสอบสวนเพื่อพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบและร่วมรับผิดชอบในทางแพ่งแล้ว ในทางปฏิบัติ กระทรวงเจ้าสังกัดหรือจังหวัดมักจะรอฟังผลคดีอาญาที่ฟ้องผู้กระทำผิดโดยตรงนั้น หรือเมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดหรือจังหวัดดำเนินการสอบสวนเสร็จ และสั่งการให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือจำนวนเงินที่ขาดหายแล้ว ก็มีได้ดำเนินการไต่เบี่ยเรียกเงินชดใช้หรือส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแก่ผู้ต้องรับผิดชอบ และผู้ร่วมรับผิดชอบเสียโดยเร็ว แต่กลับรอฟังผลคดีอาญาที่ฟ้องผู้กระทำผิดโดยตรง จนเป็นเหตุให้คดีขาดอายุความ หมกสิทธิที่จะเรียกร้องเงินชดใช้จากผู้ต้องรับผิดชอบได้ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการหรือส่งเรื่องไปให้กระทรวงการคลังพิจารณาวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่ง นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนข้อความเข้าใจว่า การตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบในทางแพ่ง เป็นกรณีต่างหากจากการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดโดยตรง ฉะนั้นในกรณีผู้เกิดการทุจริตหรือเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ แม้จะได้ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดโดยตรงหรือไม่ก็ตาม เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดหรือจังหวัดได้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งขึ้นแล้ว ก็ขอได้ดำเนินการสอบสวนความรับผิดชอบทางแพ่งต่อไปจนเสร็จ และในกรณีที่ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือชดใช้จำนวนเงินที่ขาดหาย และทราบตัวผู้ต้องรับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบชดใช้แล้ว ก็ขอให้ เร่งเรียกเงินชดใช้ โดยด่วน หรือส่งเรื่อง

ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีก่อนที่คดีจะขาดอายุความ โดยมีต้อง รอผลคดีอาญาที่ฟ้องผู้กระทำความผิด โดยตรง หรือ ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลัง พิจารณาวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่งแต่ประการใด จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติให้ถูกต้องด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)   อำนาจ วีรวรรณ

(นายอำนาจ วีรวรรณ)

ปลัดกระทรวงการคลัง

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๐๖

เรื่อง การว่าประมุขหนองอ่างแก้ว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

อ้างถึง หนังสือที่ ๕๐๖๓/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๖

ตามหนังสือจังหวัดที่อ้างถึง แจ้งไปให้ทราบ ว่า นายบุญศรี รักเขตการ ผู้ประมุขได้ หนองอ่างแก้วในราคา ๓,๐๕๐ บาท ละทิ้งไม่ทำสัญญาตามกำหนด จึงได้ดำเนินการว่าประมุข หนองอ่างแก้วใหม่เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๖ และได้อนุญาตให้นายย้อย ผลพิกุล ผู้ประมุข ได้ในราคา ๕๕๐ บาท กับได้ดำเนินการให้นายบุญศรี รักเขตการ นำเงินจำนวน ๒,๕๐๐ บาท ซึ่งต่ำกว่าเงินอากรที่ว่าประมุขได้มาชำระชดใช้เงินอากรที่ขาดให้แก่ทางราชการตั้งความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ กรมประมงพิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่จังหวัดได้ดำเนินการว่าประมุขและ อนุญาตที่ว่าประมุขหนองอ่างแก้วแก่นายย้อย ผลพิกุล ในราคาเงินอากร ๕๕๐ บาท โดยถือเงิน อากรของที่ว่าประมุขหนองอ่างแก้วงวดปีที่แล้วจำนวน ๕๐๐ บาท เป็นราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับการว่าประมุขครั้งที่ ๒ นั้น ยังไม่ถูกต้องตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ เรื่อง แก้ไขระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมงฯ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ข้อ ๑. ซึ่งกำหนดให้จังหวัดพิจารณากำหนดเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำในการว่าประมุขสำหรับที่ว่า ประมุขแต่ละแห่งจากหลาย ๆ กรณี เพื่อป้องกันมิให้ราคาที่ว่าประมุขตกต่ำ และกลาตเคลื่อนจาก ความเป็นจริงในปัจจุบันเกินสมควร และที่ว่าประมุขหนองอ่างแก้วนี้ปรากฏว่าในการว่าประมุขครั้ง ที่ ๑ มีผู้ให้เงินอากรสูงสุดถึง ๓,๐๕๐ และเมื่อผู้ประมุขได้ละทิ้งแล้ว การว่าประมุขครั้งที่ ๒ ก็ควร จะได้อือเอาจำนวนเงิน ๓,๐๕๐ บาท เป็นราคามาตรฐานขั้นต่ำจึงจะเป็นการถูกต้อง

อนึ่ง การกำหนดอัตราเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับกรณีที่มีผู้ละทิ้งและถูกปรับให้ ชดใช้เงินที่ขาดเช่นรายนายบุญศรี รักเขตการ นี้ จังหวัดจะต้องคำนึงถึงผลได้เสียของผู้ที่ต้องรับ ผิดชอบชดใช้เงินที่ขาดจำนวนนั้นด้วย จริงอยู่ ถึงแม้ว่านายบุญศรี รักเขตการ จะต้องปฏิบัติตาม เงื่อนไขในบันทึกชดใช้เงินอากรที่ขาดให้แก่ทางราชการอีก ๒,๕๐๐ บาทก็ตาม แต่มิเป็นการแน่

นอนเสมอไปว่า ทางราชการจะได้รับเงินจำนวนดังกล่าวครบถ้วน เพราะนายบุญศรี รักเขตการ อาจไม่มีหลักทรัพย์เพียงพอที่จะเรียกเรื่องได้ ซึ่งก็เป็นทางหนึ่งที่ทำให้ทางราชการขาดผลประโยชน์ไป แต่ถ้าหากจังหวัดจะได้กำหนดเงินอากรมาตรฐานขั้นต่ำไว้ ๓,๐๕๐ บาท เท่ากับจำนวนเงินอากรที่นายบุญศรี รักเขตการเสนอไว้ ก็อาจมีผู้เสนอราคาในการประมูลครั้งที่ ๒ สูงกว่า ๕๕๐ บาทก็ได้ ยิ่งไปกว่านั้นการกำหนดอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำเพียง ๕๐๐ บาท จังหวัดจึงมิได้ตั้งราคาขั้นต่ำไว้ ๓,๐๕๐ บาท ซึ่งอาจได้เงินอากรสูงกว่า ๕๕๐ บาท และตนจะได้รับผิดชอบชดใช้เงินอากรที่ขาดน้อยลง

อย่างไรก็ดี กรมประมงเห็นว่าเมื่อจังหวัดได้อนุญาตที่ว่าประมูลแห่งนั้นไปแล้วก็ให้ดำเนินการต่อไปได้ สำหรับในคราวต่อไปหากมีกรณีเช่นนี้อีก ก็ขอได้โปรดส่งกรมจังหวัดถือปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำให้ถูกต้องตามที่ได้เรียนชี้แจงมาแล้วด้วย กล่าวคือ การกำหนดราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำในการว่าประมูลแต่ละครั้งนั้น ไม่จำเป็นต้องถือเอาเงินอากรค่าที่ว่าประมูลสำหรับงวดที่ผ่านมาแล้วเป็นราคาขั้นต่ำเสมอไป เพราะอาจกำหนดราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำให้สูงกว่านั้นก็ ได้ โดยพิจารณาถึงกรณีแวดล้อมอื่น ๆ เช่น สภาพของที่ว่าประมูล ปริมาณ และราคาสัตว์น้ำที่จับได้เป็นเกณฑ์คำนวณด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีการว่าประมูลในครั้งหลังสุด เช่นกรณีที่กำลังกล่าวมานี้ และมีผู้เสนอให้เงินอากรสูงกว่าจำนวนเงินอากรงวดที่ผ่านมาแล้วก็ได้ถือเอาจำนวนเงินอากรสูงสุดดังกล่าวนั้นเป็นเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำเป็นหลักพิจารณาอนุญาต

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๖

เรื่อง การกำหนดเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๑๒ จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประมงที่ ๖๕๖๗/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๖

ด้วยจังหวัดนครสวรรค์ได้รายงานไปให้กรมประมงทราบ ว่า ในการว่าประมุขที่จับสัตว์น้ำหนองอ่างแก้วครั้งที่ ๑ ผู้ประมุขได้ในราคา ๓,๐๕๐ บาท แต่ละทิ้งไม่มาทำสัญญาตามกำหนดจังหวัดจึงได้รับเงินมัดจำ ๑๐% และดำเนินการว่าประมุขใหม่ครั้งที่ ๒ โดยกำหนดเอาเงินอากร ๕๐๐ บาท ซึ่งเป็นเงินอากรสำหรับงวดปีที่ผ่านมาของที่ว่าประมุขแห่งนั้นเป็นราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ และอนุญาตให้แก่ผู้ประมุขได้คนใหม่ไปในราคา ๕๕๐ บาท ซึ่งกรมประมงพิจารณาแล้ว เห็นว่าการกำหนดเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๙๐ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๓ ข้อ ๑. ซึ่งในทางที่ถูกต้องนั้นจังหวัดควรจะต้องเอาราคาสูงสุดในการว่าประมุขครั้งที่ ๑ จำนวนเงินอากร ๓,๐๕๐ บาท เป็นราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ กรมประมงจึงได้มีหนังสือข้อมความเข้าใจไปยังจังหวัดนครสวรรค์ ตามสำเนาหนังสือซึ่งได้แนบมาด้วยแล้ว

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตามหนังสือกรมประมงที่ ๖๕๖๗/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๖ ค่อยไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) นายปรีดา วรรณสุด

(นายปรีดา วรรณสุด)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

เรื่อง ข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุญาตที่ว่าประมูลเงินอาคารค่า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

อ้างถึง หนังสือแผนกประมงจังหวัดพัทลุง ที่ ๓๐๐ / ๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๖

ด้วยกรมประมงได้รับบัตรสนเท่ห์จากราษฎรอำเภอปากพะยูน ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๖ ร้องเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการว่าประมูลที่ว่าประมูลโพงพางท้องที่อำเภอปากพะยูน ซึ่งจังหวัดได้ดำเนินการว่าประมูลในครั้งที่ ๒ ตามบัตรสนเท่ห์แจ้งว่าในการว่าประมูลครั้งที่ ๑ นั้น มีผู้เสนอเงินอาคารค่าที่ว่าประมูลโพงพางแถมม่วง ช่องที่ ๔ ช่องที่ ๕ และแถมโพธิ์ ช่องที่ ๓ ราคาสูงกว่าผู้เสนอในการว่าประมูลครั้งที่ ๒ แต่คณะกรรมการว่าประมูลไม่อนุญาตแต่ได้เสนอกรมประมงอนุญาตให้ผู้เสนอราคาค่าว่าในการว่าประมูลครั้งที่ ๒ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าไม่เป็นการยุติธรรม และทางราชการควรจะได้เงินอาคารสูงกว่านี้ กรมประมงได้ส่งสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ประมงจังหวัดพัทลุงชี้แจงข้อเท็จจริง และประมงจังหวัดพัทลุงได้รายงานชี้แจงกรมประมงโดยหนังสือที่ ๓๐๐ / ๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๐๖ ซึ่งกรมประมงพิจารณาแล้ว เห็นว่าตามรายงานของประมงจังหวัดพัทลุงยังไม่ตรงข้อเท็จจริง และเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่อาจยังไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ดังนี้

การขออนุมัติอนุญาตให้แก่ผู้เสนอราคาในการว่าประมูลต่ำกว่าอัตรามาตรฐานขั้นต่ำตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕ / ๒๕๐๓ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมูลที่ว่าประมูลทำการประมง ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๓ ข้อ ๓. นั้น เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการว่าประมูลที่จะพิจารณาว่าเป็นการสมควรหรือไม่เพียงไร และในกรณีที่คณะกรรมการ เห็นว่าผู้เสนอให้ราคาต่ำเกินไปยังไม่ควรอนุญาตและให้ดำเนินการว่าประมูลเป็นครั้งที่ ๒ เช่น กรณีที่มีการร้องเรียนครั้งนี้ปรากฏว่าราคาที่ผู้เสนอในการว่าประมูลครั้งที่ ๒ เป็นราคาต่ำกว่าราคาของผู้เสนอในการว่าประมูลครั้งที่ ๑ เช่นนี้ คณะกรรมการว่าประมูลควรจะได้พิจารณาผู้ที่เสนอราคาสูงสุดในครั้งที่ ๑ โดยไม่พิจารณาผู้เสนอราคาในครั้งที่ ๒ ก็ได้ หากไม่เพิ่มเงินอาคารให้เท่ากับราคาของผู้เสนอในการว่าประมูลครั้งที่ ๑ และอาจเรียกตัวผู้เสนอราคาในการว่าประมูลครั้งที่ ๑ ซึ่งให้เงินอาคารสูงกว่ามาสอบ

ถามว่าจะรับทำในราคาที่เสนอไว้หรือไม่ หากไม่รับทำก็ให้ทำบันทึกไว้เป็นหลักฐาน แต่ถ้าผู้เสนอ
ราคาในการว่าประมูลครั้งที่ ๑ ยอมรับทำในราคาที่เสนอไว้ ก็ให้ดำเนินการขออนุมัติกระทรวงเกษตร
ตามคำสั่งที่ ๑๘๗ / ๒๔๙๐ เรื่อง ระเบียบการว่าประมูลที่ว่าประมูลทำการประมงฯ ลงวันที่ ๗
พฤศจิกายน ๒๔๙๐ ข้อ ๒๐

ฉะนั้น เพื่อความรอบคอบ การประมงจึงขอเรียนว่า ในการอนุมัติอนุญาตแก่ผู้ว่า
ประมูลที่ให้เงินอากรต่ำกว่าอัตรามาตรฐานตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ เรื่อง แก้ไข
เพิ่มเติมระเบียบการว่าประมูลที่ว่าประมูลทำการประมง ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๓ ให้จังหวัด
ส่งบัญชีแสดงผลการว่าประมูลของแต่ละครั้งประกอบรายงานไปให้กรมประมงทราบด้วย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๐ มกราคม ๒๕๐๗

เรื่อง การขออนุญาตดำเนินการว่าประมุขที่ว่าประมุข

เรียน ผู้ว่าราชการ จังหวัด (๒๔ จังหวัด)

อ้างถึง คำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๘๗ / ๒๔๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๕๐

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๘๗ / ๒๔๕๐ เรื่องระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๕๐ ข้อ ๑. กำหนดไว้ว่า ก่อนที่จะถึงกำหนดประกาศว่าประมุขทำการประมงบ่ใด ซึ่งควรจะเป็นเดือนกุมภาพันธ์หรือเดือนมีนาคม ก่อนสิ้นอายุสัญญาผูกขาดในที่ว่าประมุข ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการรายงานขออนุมัติกระทรวงเกษตรเพื่อว่าประมุข ความโดยละเอียดปรากฏตามคำสั่งดังกล่าวแล้วนั้น

กรมประมงขอเรียนว่า การรายงานขออนุมัติว่าประมุขเท่าที่ปฏิบัติกันอยู่ในขณะนี้ ปรากฏว่าบางจังหวัดมิได้ดำเนินการตามคำสั่งกระทรวงเกษตรดังกล่าว และรายงานขออนุมัติไปยังกระทรวงเกษตรล่าช้ากว่ากำหนด และเมื่อกระทรวงเกษตรพิจารณาอนุมัติแล้ว ก็จะต้องใช้เวลาประกาศว่าประมุขอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน จึงปรากฏอยู่เสมอว่า การว่าประมุขในบางจังหวัดมีเวลาดำเนินการเกือบไม่ทันฤดูกาลทำการประมงประจำปี เพราะในบางกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องดำเนินการว่าประมุขเป็นครั้งที่ ๒ เพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งกดราคาที่ว่าประมุขของผู้ที่เข้าว่าประมุข และเพื่อให้รัฐมีรายได้ที่ถูกต้องตามความเป็นจริง แต่ก็ไม้อาจดำเนินการต่อไปได้ เพราะเป็นเวลา ที่ล่วงเลยฤดูกาลทำการประมงไปแล้วดังนี้ อาจเป็นเหตุให้รัฐขาดผลประโยชน์ไปก็มี และโดยที่ กรมประมงต้องเป็นผู้พิจารณาอนุมัติแก่ผู้ให้เงินอากรต่ำกว่า ๘๐% ของราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕ / ๒๕๐๓ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุข ๗ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๓ กรมประมงจึงเรียนมาขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขออนุมัติกระทรวงเกษตรว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง และที่ว่าประมุขทำการประมงและเพาะปลุกบัว ดังนี้

๑. สำหรับที่ว่าประมุขทำการประมง หรือที่ว่าประมุขทำการประมงและเพาะปลุกบัว ซึ่งอายุสัญญาสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ มีนาคม ให้จังหวัดรายงานขออนุมัติไปยังกระทรวงเกษตรภายใน

ในเดือนมีนาคม ในปีที่ยุติสัญญาสิ้นสุดลง

๒. สำหรับที่ว่าประมวลทำการประมงและเพาะปลุกบัว หรือที่ว่าประมวลเพาะปลุกบัว ซึ่งอายุสัญญาสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๐ กันยายน ให้จังหวัดขอนแก่นไปยังกระทรวงเกษตรภายในเดือน กันยายน ในปีที่ยุติสัญญาสิ้นสุดลง

๓. การรายงานขออนุมัติว่าประมวล หากสมควรกำหนดเงื่อนไขใดๆ ให้ผู้รับอนุญาต ปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบการแล้ว ก็ให้รายงานชี้แจงเหตุผลไปให้ทราบเพื่อ ประกอบการพิจารณาด้วย

ทั้งนี้ ขอได้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามที่ได้เรียนมาแล้วด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. วรรณสุด*
(นายปรีดา วรรณสุด)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

จังหวัดชัยนาท นครสวรรค์ พระนครศรีอยุธยา พิจิตร พิษณุโลก ราชบุรี ลพบุรี
สระบุรี สุโขทัย สิงห์บุรี อ่างทอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร ชลบุรี นครศรีธรรมราช
นราธิวาส บั๊กธานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง ระยอง สงขลาและสตูล

๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๗

เรื่อง นายธงชัย โตอรุงศ์ ขอคืนเงินประกันของ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ อย ๐๗/๒๑๓๓๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๗ และที่ อย ๐๗/๒๒๐๖๕
ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๗

ตามหนังสือที่อ้างถึงรายงานว่าคุณนายธงชัย โตอรุงศ์ เป็นผู้ประมูลที่ว่าประมูลคลองกุ่มหัก ในราคา ๑๕๕,๐๐๐ บาท และที่ว่าประมูลคลองสาร ๗,๕๐๐ บาท แต่เป็นราคาต่ำกว่าราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ ซึ่งจังหวัดจำเป็นต้องรายงานขออนุมัติกรมประมงตามระเบียบ แต่เรื่องนี้จังหวัดมิได้ให้นายธงชัย โตอรุงศ์ ทำบันทึกให้การยินยอมเกี่ยวกับการยึดเงินประกันของไว้แต่อย่างใด ต่อมา นายธงชัย โตอรุงศ์ ได้ยื่นคำร้องว่าไม่อาจรับทำที่ว่าประมูลคลองกุ่มหักและพวกคลองสาร และขอคืนเงินประกันของที่จังหวัดยึดไว้เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๔,๗๕๐ บาท จึงขอหารือว่าจังหวัดมีอำนาจยึดเงินประกันของของนายธงชัย โตอรุงศ์ ไว้เพื่อรอฟังผลจากกรมประมงได้หรือไม่ และถ้ากรมประมงได้พิจารณาอนุมัติให้นายธงชัย โตอรุงศ์ ตามราคาที่ขอไป แต่นายธงชัย โตอรุงศ์ ไม่ยอมรับทำ จังหวัดมีอำนาจริบเงินประกันของตามข้อ ๖ แห่งประกาศว่าประมูลได้หรือไม่ ความโดยละเอียดแจ้งอยู่ตามหนังสือที่อ้างถึงแล้ว นั้น

กรมประมงพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามเงื่อนไขในประกาศว่าประมูล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ ๕๐๒/๒๕๐๗ เรื่องการว่าประมูลที่ว่าประมูลทำการประมงประจำปี ๒๕๐๗-๒๕๑๐ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๐๗ ข้อ ๕ กำหนดว่าผู้ยื่นซองประมูลจะต้องวางเงินประกันของร้อยละสิบของราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ และเงินประกันของนี้คณะกรรมการจะคืนให้เมื่อเสร็จจากการว่าประมูลแล้ว เว้นแต่ผู้มิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อ ๖ ซึ่งมีความสำคัญว่า ในทันทีที่คณะกรรมการว่าประมูลได้ประกาศว่าผู้ใดเป็นผู้ประมูลได้ให้ผู้นั้นวางเงินมัดจำ ๑๐% ของเงินอากรที่ประมูลได้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องทำบันทึกยินยอมว่าจะนำเงินอากรมาชำระพร้อมกับหลักทรัพย์จำนองค่าประกันภายใน ๑๕ วัน มิฉะนั้น คณะกรรมการจะริบเงินประกันของตามข้อ ๕ เสีย กรมประมงมีความเห็นดังนี้

๑. ตามเงื่อนไขในประกาศว่าประมุขของจังหวัด ที่ ๙๐๒/๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๐๗ ข้อ ๕ ระบุไว้อย่างชัดแจ้งว่าคณะกรรมการ ฯ จะต้องคืนเงินประกันของให้แก่ผู้ ข้าราชการว่าประมุข เมื่อเสร็จจากการว่าประมุขแล้ว ดังนั้น เมื่อเสร็จจากการว่าประมุข พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องคืนประกันของให้แก่ผู้ข้าราชการว่าประมุข และไม่มีอำนาจยึดหน่วงเงินประกันของของผู้ข้าราชการว่าประมุขไว้ เว้นแต่เงินประกันของของผู้ที่ประมุขได้ตามเงื่อนไขในประกาศ ข้อ ๖

๒. กรณีนายธงชัย ไทอรุ่งศรี ไม่ได้ว่าเป็นผู้ประมุขได้ตามเงื่อนไขในประกาศ ข้อ ๖ ฉะนั้น การยึดหรือริบเงินประกันของของนายธงชัย ไทอรุ่งศรี พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำ ได้คือเมื่อนายธงชัย ไทอรุ่งศรี ได้ทำบันทึกให้ความยินยอมไว้เป็นลายลักษณ์อักษรต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดเงินประกันของไว้ภายในระยะเวลาที่จังหวัดรายงานขออนุมัติ กรมประมง ถ้ากรมประมงสั่งอนุมัติแล้วไม่รับทำในราคาที่เสนอไว้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ริบเงินประกันของนั้นเสีย หรือจะเพิ่มเติมข้อความผูกมัดให้ทางราชการมีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหาย ในกรณีที่ไมยอมรับทำไว้อย่างไรก็ได้

๓. เมื่อข้อเท็จจริงและหลักฐานตามที่รายงานไปให้ทราบภายหลังจากการว่าประมุข ในวันนั้นแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่มิได้ให้นายธงชัย ไทอรุ่งศรี ทำบันทึกให้ความยินยอมดังกล่าว ในข้อ ๒ แต่ประการใด พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่มีอำนาจยึดหน่วงหรือริบเงินประกันของของนาย ธงชัย ไทอรุ่งศรี และต้องคืนเงินประกันของให้แก่นายธงชัย ไทอรุ่งศรี ตามเงื่อนไขในประกาศ ว่าประมุข ข้อ ๕

๔. เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหายุ่งยากแก่ทางราชการในคราวต่อไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ถือปฏิบัติว่า ในกรณีที่มิได้ผู้เสนอราคาในการว่าประมุขที่ว่าประมุขเป็นเงินอากรต่ำกว่า ๘๐ % ของ ราคาอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ และคณะกรรมการว่าประมุขพิจารณาเห็นสมควรรายงานขออนุมัติกรม ประมงตามคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่า ประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๙๐ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๓ ข้อ ๓ ให้จังหวัดทำบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้นั้นลงนามใน บันทึก ให้ความยินยอมไว้ต่อคณะกรรมการว่าประมุขว่าให้คณะกรรมการ ฯ ยึดเงินประกันของไว้ได้ ภายในกำหนด จนกว่ากรมประมงจะมีคำสั่ง และถ้ากรมประมงสั่งอนุมัติตามราคาที่เสนอไว้และไม่ ยินยอมรับทำตามราคาดังนั้น ก็ให้คณะกรรมการว่าประมุขมีอำนาจริบเงินประกันของนั้นเสีย และ

การรายงานขออนุมัติกรมประมงให้จังหวัดส่งสำเนาบันทึกดังกล่าว ไปให้กรมประมงเพื่อประกอบ
การพิจารณาด้วย

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. วรรณสุต*

(นายปรีดา วรรณสุต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗

เรื่อง การทำบันทึกการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๓๘ จังหวัด (เว้น จ.ว. พระนครศรีอยุธยา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประมง ที่ กษ ๐๕๐๒/๑๒๗๘๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๗

๑ ฉบับ

ด้วยมีปัญหาเกี่ยวกับการยึดหน่วงและริบเงินประกันของของผู้เข้าประมุข ในการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกรณีที่ผู้เข้าว่าประมุขเสนอเงินอากรต่ำกว่า ๘๐% ของเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ ซึ่งคณะกรรมการว่าประมุขพิจารณาเห็นสมควรและจะต้องรายงานขออนุมัติกรมประมงตามคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยที่ว่าประมุข พ.ศ. ๒๔๙๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๓ ข้อ ๓ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ยังมีได้คืนเงินประกันของให้แก่ผู้เข้าว่าประมุข ต่อมาผู้เข้าว่าประมุขได้ไปขอรับเงินประกันของคืนจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ไม่ยอมคืนให้ และได้ทราหรือกรมประมงว่า ในกรณีเช่นนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะมีอำนาจยึดหน่วงเงินประกันของของผู้เข้าว่าประมุขไว้เพื่อรอฟังผลจากกรมประมงได้หรือไม่ และถ้ากรมประมงพิจารณาอนุมัติตามราคาที่ขอไป แต่ผู้เข้าว่าประมุขไม่รับทำ จะริบเงินประกันของของผู้เข้าว่าประมุขได้หรือไม่

กรมประมงพิจารณาแล้วแจ้งให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทราบ ว่า ตามเงื่อนไขในประกาศว่าประมุขของจังหวัด กำหนดให้ผู้ยื่นซองว่าประมุขวางเงินประกันของร้อยละ ๑๐ ของเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ และเงินประกันของนี้คณะกรรมการจะคืนให้เมื่อเสร็จจากการว่าประมุขแล้ว เว้นแต่ผู้ที่คณะกรรมการว่าประมุขประกาศว่าเป็นผู้ประมุขได้ แต่ไม่ยอมวางเงินมัดจำ ๑๐% ของเงินอากรที่ประมุขต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และทำบันทึกตามแบบของทางราชการว่าจะนำเงินอากรมาชำระพร้อมด้วยหลักทรัพย์เพื่อทำจำนองค่าประกันภายใน ๑๕ วัน จะต้องถูกริบเงินประกันของดังกล่าว ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขในประกาศว่าประมุขของจังหวัดดังกล่าวแล้ว ผู้ที่เข้าว่าประมุขซึ่งเสนอเงินอากรต่ำกว่า ๘๐% ของเงินอากรอัตรามาตรฐานขั้นต่ำ จึงยังไม่ถือเป็นผู้ประมุข

ได้ตามเงื่อนไขในประกาศ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่มีอำนาจยึดหนังสือหรือเงินประกันของผู้
เข้าว่าประมุขดังกล่าว และเมื่อเสร็จการว่าประมุขแล้วต้องคืนเงินประกันของให้ไป เว้นแต่จะได้
มีการยินยอมจากผู้เข้าว่าประมุขที่เสนอราคาต่ำ และได้ทำบันทึกให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหนังสือ
ประกันของไว้ได้ภายในระยะเวลาที่จังหวัดรายงานขออนุมัติกรมประมง และว่าถ้ากรมประมงสั่ง
อนุมัติแต่ไม่ยอมรับทำ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับเงินประกันของนั้นเสีย ซึ่งมีรายละเอียดตาม
สำเนาหนังสือกรมประมงถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ กษ ๐๕๐๒/๑๒๗๘๑ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน
๒๕๐๗ ซึ่งส่งมาพร้อมนี้แล้ว

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นระเบียบปฏิบัติ
ตามนัยแห่งหนังสือกรมประมงดังกล่าวต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. วรรณสุต*
(นายปรีดา วรรณสุต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การนับวันเวลาตามประกาศว่าประมุขทำการประมง

เรียน อธิบดีกรมประมง

อ้างถึง หนังสือของท่านที่ กษ. ๐๕๐๒/๕๔๐๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงหรือว่า จังหวัดสงขลาได้ประกาศว่าประมุข ที่ว่าประมุขโพงพาง และร้านบามประจำปี ๒๕๐๘-๒๕๑๑ โดยกำหนดให้ยื่นคำขอว่าประมุขภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๐๘ อันเป็นวันประกาศ ในการยื่นขอเข้าประมุข ปรากฏว่าผู้เข้าว่าประมุขสองรายได้ยื่นคำขอว่าประมุขในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๐๘ โดยยื่นเวลา ๑๗.๐๐ น. รายหนึ่ง และ ๒๑.๐๐ น. อีกรายหนึ่ง ได้มีผู้ยื่นคำร้องคัดค้านว่าผู้ยื่นทั้งสองรายนี้ไม่มีสิทธิเข้าว่าประมุขและร้องว่า คณะกรรมการว่าประมุขปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขตามที่ประกาศไว้ กรมประมงจึงหรือว่า

๑. การนับเวลา ๓๐ วันตามเงื่อนไขในประกาศประมุข ซึ่งให้เริ่มนับแต่วันที่ระบุไว้ในประกาศนั้น จะครบกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๐๘ ถูกต้องหรือไม่
  ๒. ตามประกาศประมุข ถ้าผู้เข้าว่าประมุขได้ยื่นคำขอละยกกำหนดเวลา ๑๖.๓๐ น. แล้วแต่คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอไว้ จะได้หรือไม่
  ๓. ถ้าคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอยื่นในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๐๘ และหรือได้ยื่นนอกเวลาราชการ ผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าว่าประมุขถูกต้องหรือไม่
- กรมอัยการได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. การนับวันตามประกาศประมุขดังกล่าวต้องเริ่มนับในวันรุ่งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๘ ซึ่งจะครบกำหนด ๓๐ วันในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๐๘ แต่โดยที่วันที่ ๒๓ เป็นวันเสาร์ และวันที่ ๒๔ เมษายน เป็นวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๑ ให้นับวันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน รวมเข้าด้วย ดังนั้น จึงต้องถือว่า วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๐๘ เป็นวันสุดท้ายที่ผู้เข้าว่าประมุขจะยื่นคำขอเข้าว่าประมุขได้

๒. สำหรับเวลาที่ยื่นคำขอเข้าว่าประมุขได้ตามประกาศนั้น คำว่า “วัน” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๒ ให้หมายความว่า เวลาทำการงานตามปกติ ซึ่งต้องหมายถึงเวลาตั้งแต่ ๘.๓๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น. ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ ทั้งตามประกาศของจังหวัดข้อ ๑๔ วรรค ๒ ก็ได้กำหนดให้ผู้ประสงค์จะเข้าว่าประมุขติดต่อกับและสอบถามจากเจ้าหน้าที่ในเวลาราชการได้ทุกวัน ฉะนั้นแม้การยื่นคำขอเข้าว่าประมุขทั้งสองรายนี้จะไต่ยื่นในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๐๕ อันเป็นวันสุดท้ายที่ยังมีสิทธิยื่นได้ก็ดี แต่ก็ไต่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาราชการตามปกติแล้ว จึงคงถือว่าผู้ยื่นทั้งสองรายไม่ได้ยื่นคำขอว่าประมุขภายใน ๓๐ วันตามประกาศ และไม่มีสิทธิเข้าว่าประมุขตามประกาศประมุขข้อ ๖

กรมอัยการมีความเห็นดังนี้ จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) เล็ก จุฬานนท์
(นายเล็ก จุฬานนท์)
อธิบดีกรมอัยการ

๓๑ สิงหาคม ๒๕๐๕

เรื่อง **หารือเกี่ยวกับคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓**

เรียน **อธิบดีกรมประมง**

อ้างถึง **คำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ ข้อ ๒**

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ ข้อ ๒ ความว่า ในการว่าประมุขที่ว่าประมุขแต่ละครั้ง ถ้าผู้รับอนุญาตคนเก่าซึ่งประธานบัตรและสัญญาผูกขาดสำหรับที่ว่าประมุขแห่งนั้นซึ่งสิ้นอายุการอนุญาตลงได้เข้าว่าประมุขด้วย โดยเฉพาะผู้ว่าประมุขซึ่งเป็นคนใหม่ ถ้าเสนอให้เงินอากรหรือเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำ หรือเงินอากรและเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำรวมกัน แล้วแต่กรณีสูงกว่าร้อยละสิบของจำนวนเงินของผู้รับอนุญาตคนเก่าเสนอให้ใหม่แล้ว ให้คณะกรรมการว่าประมุขอนุญาตให้ผู้ว่าประมุขคนใหม่เป็นผู้รับอนุญาต

และตามหนังสือที่ นว. ๔๕๔๙/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๔ ช้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุข ความละเอียดคังแจ้งใน ข้อ ๑ และ ๒ แล้วนั้น

จังหวัดไคร้ขอเรียนหารือว่า ผู้ได้รับอนุญาตคนเก่าที่ได้รับการพิจารณาอนุญาตต้องเป็นผู้รับอนุญาตที่ว่าประมุขสำหรับที่ว่าประมุขแต่ละแห่งในวงเวลาที่ผ่านมาแล้วครั้งหลังสุดฯ ความข้อนี้ให้หมายความรวมถึงผู้ขอรับทำตามระเบียบการว่าประมุขและถือว่าเป็นผู้ประมุขได้ด้วยหรือไม่ประการใด เพราะตามประกาศจังหวัด ศักสิทธิ์ผู้ค้างชำระเงินอากร ฯ ไม่ให้เข้าว่าประมุขและไม่ให้ค่าประกัน แต่ให้สิทธิ์ขอรับทำได้ ซึ่งขอรับทำไม่จากสิทธิ์แต่การว่าประมุขจากสิทธิ์ เช่นนี้จะให้ถือปฏิบัติประการใด สำหรับจังหวัดมีความเห็นว่า การขอรับทำไม่ควรให้สิทธิ์ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ ข้อ ๒ และหนังสือที่ นว. ๔๕๔๙/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๔ ข้อ ๑ เช่นกัน โดยถือว่าเป็นผู้ว่าประมุขใหม่

ทั้งนี้ เมื่อได้พิจารณาเห็นควรประการใดโปรดแจ้งให้จังหวัดทราบด่วนด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **สมัค ปทุมานนท์**
(นายสมัค ปทุมานนท์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

ประมง
๒๔๒

๙ กันยายน ๒๕๐๙

เรื่อง หารือระเบียบการว่าประมุขที่ว่าประมุขทำการประมง

เรียน อธิบดีกรมประมง

อ้างถึง คำสั่งกระทรวงเกษตรราธิการที่ ๑๘๗/๒๕๕๐

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรราธิการที่อ้างถึง ข้อ ๗ วรรค ๒ ว่า “ถ้าผู้เชื่อว่าประมุขหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตมาขอรับเงินที่ได้กล่าวไว้ในวรรคต้นคืน ต้องให้ผู้ที่ต้องรับเงินคืนนั้นนำใบเสร็จรับเงินที่เจ้าหน้าที่ได้ออกให้มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงิน เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินเห็นถูกต้องสมควรจ่ายเงินให้ได้ ก็ให้จ่ายเงินนั้นคืนให้ไป แต่ต้องให้ผู้รับเงินลงนามรับเงิน และลงวันเดือนปีกับจำนวนเงินที่ได้รับไว้ในค่านหลังของใบเสร็จรับเงินฉบับที่ได้รับเงินนั้นเป็นหลักฐาน และให้เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินนำใบเสร็จรับเงินที่จ่ายเงินคืนแล้วนั้นติดไว้กับเรื่องเพื่อเป็นหลักฐานด้วยทุกรายที่มีการจ่ายเงินคืน” และตามความข้อ ๑๐ (ข) “เมื่อได้จัดการส่งเงินอากรฯ แล้ว ให้ถอนเงินค่ามัดจำคืนให้แก่ผู้รับอนุญาตไป โดยใช้สมุดถอนเงินของคลัง ในการรับเงินคืนนี้ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวแล้วในข้อ ๗ ส่วนตัวเงินนั้นจะทำได้โดยวิธีถอนหักผลส่งสมทบเงินอากรเลยก็ทำได้”

ตามความข้อ ๗ วรรค ๒ และข้อ ๑๐ (ข) ปรากฏชัดแล้วว่า เงินมัดจำที่ผู้เชื่อว่าประมุขได้ ซึ่งได้วางไว้ ๑๐% ของเงินอากร เมื่อผู้ประมุขได้ชำระเงินอากรหมดแล้วขอถอนเงินหรือถอนเงินมัดจำเพื่อผลส่งสมทบเงินอากรเลยก็ทำได้ แต่ตามความในประธานบัตรและสัญญาผูกขาดทำการประมงฯ ข้อ ๑๓ ว่า “เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญา ผู้รับอนุญาตได้วางเงินมัดจำในวันทำสัญญานี้แก่ผู้อนุญาต.....บาท” และข้อ ๑๕ ว่า “ถ้าผู้รับอนุญาตกระทำความผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดก็ดี หรือทำให้ที่ว่าประมุขเสียหาย หรือกิจการที่ผู้รับอนุญาตจัดทำนั้นเป็นเหตุให้เสียหายต่อประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์สาธารณะก็ดี ผู้รับอนุญาตยอมให้ผู้อนุญาตจัดการตามแต่จะเห็นสมควร เช่น ริบเงินมัดจำที่ส่งไว้ตามข้อ ๑๓ สั่งเพิกถอนประธานบัตรออกเลิกสัญญา เรียกว่าประมุขคืน จัดการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่กล่าวในข้อ ๑๕ เพื่อชดใช้ค่าเสียหาย ยกที่จับสัตว์น้ำขึ้นว่าประมุขใหม่ ถ้าทรัพย์สินดังกล่าวในข้อ ๑๕ ขายได้เงินไม่พอผู้อนุญาต

ยอมรับใช้เงินที่ขาดจนครบจำนวน หรือถ้ากิจการที่ผู้รับอนุญาตจัดทำนั้นเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชนหรือเอกชนก็ดี ผู้รับอนุญาตยอมรับผิดชอบใช้แต่ผู้เดียว” กับตามประกาศของจังหวัด ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๕ เรื่องการว่าประมุขที่ว่าประมุขโพงพาง ประจำปี ๒๕๐๕ (งวด ๑ ปี) ข้อ ๑๔ ว่า “ผู้เชื่อว่าประมุขผู้รับอนุญาต หรือผู้ค้าประกัน จะต้องรับผิดชอบผูกพันตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในประกาศนี้ และตามเงื่อนไขในหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมง และตามบันทึกว่าประมุขที่ทำไว้กับคณะกรรมการว่าประมุขทุกกรณี และต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการประมง กฎข้อบังคับใดๆ ซึ่งทางราชการ ได้กำหนดไว้หรือจะได้กำหนดขึ้นใหม่ทุกประการ”

เรื่องนี้ เมื่อได้พิจารณาข้อความตามที่กล่าวแล้ว เห็นว่ายังขัดกันอยู่ในทางปฏิบัติ จึงเห็นสมควรแก้ไขใหม่เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของทางราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับจังหวัดพัทลุง มีความเห็นว่า เงินมัดจำ ๑๐% ที่เรียกเก็บไว้ั้นควรรอไว้จ่ายคืนเมื่ออายุสัญญาผูกขาดทำการประมงสิ้นสุดลงแล้ว คือ เดือนมีนาคมของทุกปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันตามความในหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมงข้อ ๑๓ และข้อ ๑๕ ซึ่งทางจังหวัดกำลังปฏิบัติอยู่ในขณะนี้

ฉะนั้น จังหวัดจึงใคร่ขอเรียนหารือมาเพื่อได้โปรดพิจารณา ควรมิควรประการใดขอได้โปรดแจ้งให้จังหวัดทราบด่วนด้วย จะเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) สมัค ปทุมานนท์

(นายสมัค ปทุมานนท์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

ประมงจังหวัด

๕ ตุลาคม ๒๕๐๕

เรื่อง ตอบขอหารือเกี่ยวกับคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

อ้างถึง หนังสือที่ พท ๐๗/๕๖๐๗ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๐๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ข้แจ้งว่าตามข้อ ๒ แห่งคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ และหนังสือกรมประมงที่ นว. ๔๕๔๔/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๔ ข้อความเข้าใจระเบียบการว่าประมุขเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้รับอนุญาตคนเก่าซึ่งมีสิทธิเหนือผู้ว่าประมุขคนใหม่ ๒๐% ของจำนวนเงินที่เสนอในการว่าประมุข จังหวัดขอหารือว่าข้อความนี้ให้หมายรวมถึงผู้ขอรับทำตามระเบียบการว่าประมุขและถือว่าเป็นผู้ประมุขได้ช่วยหรือไม่ประการใด จังหวัดมีความเห็นว่าการขอรับทำนั้นไม่ควรให้สิทธิตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ ข้อ ๒ และหนังสือที่ นว. ๔๕๔๔/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๔ ข้อ ๑ เช่นเดียวกันโดยถือว่าเป็นผู้ว่าประมุขใหม่ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนให้ทราบว่าคุณความในคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๕/๒๕๐๓ กับหนังสือข้แจ้งข้อความเข้าใจของกรมประมงได้อธิบายความหมายชัดเจนแล้วว่าผู้ที่จะใช้สิทธิ ๒๐% ในการว่าประมุขแต่ละปีนั้นต้องเป็นผู้รับอนุญาตในงวดปีที่ล่วงมาแล้ว และไม่ต้องเป็นผู้ค้างเงินอากร สำหรับผู้ขอรับทำนั้น หมายถึงผู้ที่มีได้เข้าว่าประมุข แต่เป็นผู้ขอรับทำภายหลังการว่าประมุขผ่านไปแล้ว โดยที่ว่าประมุขแห่งนั้นมีผู้เสนอราคาต่ำซึ่งคณะกรรมการไม่อนุญาตหรือเป็นที่ที่ไม่มีผู้เข้าว่าประมุขตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๗/๒๕๐๐ ข้อ ๒๐ (ข) และเพื่อความมั่นคงเกี่ยวกับการเก็บเงินอากรคณะกรรมการว่าประมุขจะต้องพิจารณาถึงฐานะของผู้ขอรับทำว่า ผู้นั้นเป็นผู้ค้างชำระเงินอากรและมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินอากรตามเงื่อนไขในการว่าประมุขแล้วหรือไม่ และในการที่ขอรับทำจะต้องให้ผู้ขอรับทำมีหลักทรัพย์นำโฉนดที่ดิน ตรวจสอบ

หรือ น.ส. ๓ หรือให้ธนาคารค้ำประกันเงินอากรเพียงพอกับจำนวนเงินที่ขอรับทำตามประกาศว่า
ประมุขเช่นเดียวกับผู้เช่าว่าประมุขด้วย มิฉะนั้นก็ไม่ควรรับพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) สันต์ บัณฑกุล

(นายสันต์ บัณฑกุล)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๐ ตุลาคม ๒๕๐๘

เรื่อง หรือระเบียบการว่าประมุล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดที่ พ. ๐๓/๕๕๔๐ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๐๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงหรือปัญหาข้อขัดแย้งในระเบียบการว่าประมุล และหนังสือสัญญาผูกขาดว่า ตามคำสั่งกระทรวงเกษตร เรื่อง ระเบียบการว่าประมุลให้จังหวัดคืนเงินมัดจำ ๑๐% ให้แก่ผู้รับอนุญาตเมื่อได้ชำระเงินอากรงวดที่ ๑ แล้ว หรือให้ถอนเงินมัดจำดังกล่าวสมทบส่งเป็นเงินอากรก็ได้ แต่ในแบบสัญญาผูกขาด ข้อ ๑๓ ระบุไว้ว่า ผู้รับอนุญาตได้วางเงินมัดจำเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญาไว้ ซึ่งในข้อ ๑๕ แห่งสัญญาว่า ถ้าผู้รับอนุญาตทำผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดให้รับเงินมัดจำที่วางไว้ในข้อ ๑๓ เสีย และในประกาศว่าประมุลของจังหวัดกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า ผู้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบตามเงื่อนไขในประกาศและเงื่อนไขในหนังสือสัญญาด้วย ซึ่งจังหวัดเห็นว่าควรรยึดเงินมัดจำไว้จนกว่าจะหมดอายุสัญญา เพราะถ้าไม่ยึดเงินมัดจำไว้จะขัดกับหนังสือสัญญาความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมประมงพิจารณาแล้วขอชี้แจงว่า การที่กระทรวงเกษตรได้วางระเบียบให้คืนเงินมัดจำ ๑๐% เมื่อผู้รับอนุญาตนำเงินอากรงวดที่ ๑ มาชำระ หรือให้ถอนเงินมัดจำสมทบเป็นเงินอากรได้นั้น ก็เพื่อมิให้ผู้รับอนุญาตต้องเดือดร้อนเกี่ยวกับการจัดหาเงินสดมาชำระเป็นเงินอากร เพราะบางรายย่อมมีความขัดสนต้องกู้เงินเข้ามาทำทุน อนึ่งตามระเบียบและเงื่อนไขในการประกาศว่าประมุลของจังหวัด ก็กำหนดให้ผู้รับอนุญาตจัดหาหลักทรัพย์ คือ โฉนดที่ดิน ตราจอง ทำจ้างองค์ประกันสัญญาหรือให้ธนาคารค้ำประกันเป็นหลักฐานมั่นคงแล้ว จึงไม่จำเป็นจะต้องยึดเงินมัดจำ ๑๐% เป็นประกันไว้อีก

อนึ่ง ข้อความในสัญญา ข้อ ๑๕. ให้อำนาจแก่ผู้อนุญาตไว้แล้วว่า ถ้าผู้รับอนุญาตกระทำผิดสัญญาผู้รับอนุญาตยอมให้ผู้อนุญาตจัดการตามแต่จะเห็นสมควร เช่นสั่งเพิกถอนประทานบัตร ขยายทอดตลาดทรัพย์สินในข้อ ๑๕. เพื่อชดใช้ค่าเสียหาย เป็นต้น ฉะนั้น แม้ว่าทางราชการจะไม่เรียกเงินมัดจำประกันสัญญาตามสัญญาข้อ ๑๓. ก็มีทำให้ทางราชการหมดสิทธิหรือไม่อาจเรียก-

ร้องให้ผู้รับอนุญาตชดใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด ทั้งไม่เป็นการขัดกับระเบียบและเงื่อนไข ในประกาศ
ว่าประมุขประการใด

อนึ่ง เงินมัดจำประกันสัญญาตามข้อ ๑๓. นั้น ถ้าจะเรียกเก็บ พนักงานเจ้าหน้าที่จะ
ต้องส่งเงินฝากคลังไว้เป็นเวลาแรมปี และเคยมีพนักงานเจ้าหน้าที่บางจังหวัดดำเนินการถอนเงินตั้ง-
กล่าวโดยมิชอบ ก่อให้เกิดความยุ่งยากและเสียหายแก่ทางราชการอย่างมาก ฉะนั้น เมื่อไม่มีความจำเป็น
ที่จะต้องเรียกเงินสทประกันสัญญาตามเหตุผลที่ได้เรียนมาแล้ว กรมประมงเห็นว่าการปฏิบัติตามคำ
สั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๑๘๗/๒๔๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๕๐ เป็นการถูกต้องแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **สันต์ บัณจุฑ**
(นายสันต์ บัณจุฑ)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เรื่อง อายุความสิทธิเรียกร้องหนี้เงินอากรการประมงและเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมประมงถึงกรมอัยการ ที่ กส ๐๕๐๒ / ๑๙๑๒ ลงวันที่ ๒๙
กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗
๒. สำเนาหนังสือกรมอัยการที่ มก ๑๐๐๒ / ๑๕๑๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๑๗

ด้วยกรมประมงได้หารือไปยังกรมอัยการ เพื่อขอทราบอายุความการเรียกร้องหนี้เงิน
อากรการประมงพร้อมดอกเบี้ย และเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำพร้อมดอกเบี้ยจากลูกหนี้ค้างชำระตาม
เงื่อนไขในสัญญาผูกขาดทำการประมง ซึ่งกรมอัยการได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าตามนัยสัญญา
ผูกขาดทำการประมงฯ ข้อ ๗ (๒) ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๓๐ และ
๓๙ วรรคสอง สิทธิในการเรียกร้องหนี้เงินอากรประมงและเงินดอกเบี้ยมีกำหนดอายุความ ๑๐ ปี
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๗ ส่วนเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำและดอกเบี้ยค้าง
ชำระไม่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ แต่อย่างใด กัง
นั้นสิทธิในการเรียกร้องหนี้จึงมีอายุความเพียง ๕ ปี ดังปรากฏตามสำเนาหนังสือกรมอัยการแนบ
มาพร้อมนี้

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อมิให้มีปัญหายุ่งยากและสะดวกต่อการ
ปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำที่จะต้องเรียกเก็บตามสัญญาการอนุญาตให้ทำ
การประมง หรือเพาะปลุกบัวในที่ว่าประมูลหรือที่อนุญาตที่มีการเก็บเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำใน
โอกาสต่อไปจึงขอให้จังหวัดเรียกเก็บเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำทั้งหมดตามเงื่อนไขในประกาศของ
จังหวัด พร้อมกับเงินอากรในงวดแรก ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวรัดกุมยิ่งขึ้น และ
ป้องกันปัญหาเกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องที่จะเกิดขึ้นในภายหลังและเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐ สำหรับ
จังหวัดที่ยังมีเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำที่ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระอยู่ในขณะนี้ ก็ขอได้โปรดให้
เจ้าหน้าที่เร่งรัดเรียกเก็บตามกำหนดในสัญญาให้เสร็จสิ้นเสียโดยด่วน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วยจักขอบ-

คุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *สันต์ บัณฑกุล*

(นายสันต์ บัณฑกุล)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗

เรื่อง **ข้อหารอับัญหากฎหมาย**

เรียน **อธิบดีกรมอัยการ**

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือที่ทำการอัยการจังหวัดพิษณุโลก ๑ ฉบับ
๒. สำเนาพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ (มาตรา ๓๐)
๓. ตัวอย่างประทานบัตร ๑ ฉบับ

ด้วยกรมประมงได้ให้เอกชนผูกขาดทำการประมงในที่ที่ว่าประมุล โดยวิธีการประมุล ผู้ใดประมุลเงินอากรทดแทนแก่ทางราชการ ได้สูงผู้นั้นก็จะได้รับอนุญาตให้ทำการประมงในที่ที่ว่าประมุลได้ โดยออกประทานบัตรและทำสัญญาไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งจำนองหลักทรัพย์ค้ำประกันไว้ด้วย ในการทำสัญญาดังกล่าวนี้ กรมประมงได้กำหนดเวลาให้ชำระเงินอากรเป็นงวดๆ โดยกำหนดเวลาไว้ชัดเจน ผู้ใดไม่ชำระเงินอากรการประมงตามกำหนดเวลาในสัญญาต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดเป็นต้นไป และเงินอากรที่ผู้รับอนุญาตจะต้องเสียให้แก่ทางราชการนี้ ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๓๐ ถือเป็นเงินอากร และจะต้องนำส่งเข้าเป็นเงินผลประโยชน์ของแผ่นดิน กรมประมงจึงถือว่าเงินดังกล่าวและดอกเบี้ยเป็นเงินประเภทภาษีอากรตามมาตรา ๑๖๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งมีกำหนดอายุความใช้สิทธิเรียกร้อง ๑๐ ปี

โดยที่มูลกรณีที่เกิดขึ้นที่จังหวัดพิษณุโลก กรมประมงจึงได้มอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกเป็นโจทก์ฟ้องเรียกเงินอากรการประมงดังกล่าวโดยมอบให้อัยการจังหวัดพิษณุโลกเป็นทนายความ แต่อัยการจังหวัดพิษณุโลกมีความเห็นว่า กรณีนี้เป็นการเรียกดอกเบี้ยค้างส่ง และเป็นการผ่อนชำระเป็นงวดๆ ตามมาตรา ๑๖๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงมีอายุความ ๕ ปี ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ พล ๒๒ / ๖๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ซึ่งได้ให้แนบมาเพื่อโปรดพิจารณาพร้อมนี้ด้วยแล้ว

ฉะนั้น กรมประมงจึงเรียนหรือเกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องเงินอากรการประมงและดอกเบี้ยว่าควรจะมีอายุความ ๑๐ ปี หรือ ๕ ปี ตามที่ได้เรียนชี้แจงมาแล้ว พร้อมนี้กรมประมงได้มอบ

หมายเหตุ นายศิริ ประสาทเขตต์การ ผู้ตรวจราชการกรม กรมประมง โทรศัพท์ ๘๑๘๖๑๑ มา
เป็นผู้ประสานงานอัยการผู้พิจารณาเรื่องนี้ด้วยแล้ว

กรมประมงหวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) สันต์ บัณฑุกุล

(นายสันต์ บัณฑุกุล)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๒ มีนาคม ๒๕๑๗

เรื่อง **हारอายุความคดีแพ่ง**

เรียน **อธิบดีกรมประมง**

อ้างถึง **หนังสือกรมประมง คำนวณมากที่ กส. ๐๕๐๒/๑๘๑๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗**

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงหารือว่า ได้มอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก เป็นโจทก์ฟ้องเรียกเงินอากรการประมงจากเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงในที่ว่าประมุได้ โดยมอบให้อัยการจังหวัดพิษณุโลกเป็นทนายว่าต่าง แต่อัยการจังหวัดพิษณุโลกมีความเห็นว่าการนี้เป็นการเรียกดอกเบี้ยค้างส่ง และเป็นการผ่อนชำระเป็นงวดๆ ตามมาตรา ๑๖๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีอายุความ ๕ ปีซึ่งขาดอายุความฟ้องแล้ว จึงไม่อาจฟ้องคดีให้ได้ จึงขอหารือกรมอัยการว่าสิทธิเรียกร้องเงินอากรการประมงและดอกเบี้ยควรจะมีอายุความ ๑๐ ปีหรือ ๕ ปี

กรมอัยการได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามประทานบัตรและสัญญาผูกขาดทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่าประมุ ผู้รับอนุญาตยอมชำระเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำเป็นงวดๆ พร้อมทั้งดอกเบี้ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี หากค้างชำระ (สัญญาข้อ ๗ (๒) และนอกจากเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำดังกล่าวแล้ว ผู้รับอนุญาตจะต้องเสียเงินอากรการประมงให้แก่ผู้อนุญาตอีกตามที่ผู้รับอนุญาตประมุได้ โดยส่งชำระเป็นงวดๆ หากค้างชำระก็ต้องเสียดอกเบี้ยอีกร้อยละ ๑๐ ต่อปี (สัญญาข้อ ๑๒) ซึ่งเงินอากรการประมงและเงินดอกเบี้ยอากรการประมงค้างชำระนี้ ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๓๐ และ ๓๔ วรรคสองให้ถือเป็นเงินอากรและเงินอากรค้างค้างหนี้สิทธิเรียกร้องในเงินอากรการประมงที่ค้างและดอกเบี้ยจึงมีกำหนดอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๗ ส่วนเงินค่าบูรณะที่จับสัตว์น้ำนั้นไม่ปรากฏในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ หรือกฎกระทรวงว่าเป็นเงินอากร แต่เป็นเงินที่ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระให้แก่ผู้อนุญาตเพื่อบูรณะบำรุงรักษาที่จับสัตว์น้ำโดยสัญญา ดังนั้นสิทธิเรียกร้องในเงินค่าบูรณะตลอดทั้งดอกเบี้ยจึงมีกำหนดอายุความ ๕ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๖

กรมอัยการมีความเห็นดังนี้ จึงเรียนมาเพื่อทราบ หากกรมประมงประสงค์จะให้พนักงานอัยการจังหวัดพิษณุโลกดำเนินคดีต่อไป ก็ควรที่กรมประมงจะได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกยืนยันขอให้พนักงานอัยการจังหวัดพิษณุโลกดำเนินคดีเฉพาะในรายที่สถิติเรียกร่องยังไม่ขาดอายุความต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *โปร่ง เปล่งศรีงาม*
(นายโปร่ง เปล่งศรีงาม)
อธิบดีกรมอัยการ

กองที่ปรึกษา

จำนวนมาก

ที่ สร ๐๒๐๒/๑๑๖๓๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด

ทูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือ ที่ กส ๐๕๐๑/๐๘๓๕๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ตามที่ได้เสนอขออนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ ลงมติอนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงทูลยืนยันมา และได้แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

แล้วแต่จะโปรด

(ลงชื่อ) ไพบูลย์ ทองมิตร

(นายไพบูลย์ ทองมิตร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

๗ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เรื่อง ขออนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหาร
สัตว์น้ำจืด

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

ด้วยประชาชนส่วนมากในชนบท ซึ่งมีประมาณ ๘๐% ของประชากรของประเทศได้
อาศัยสัตว์น้ำจืดเป็นอาหารรองลงมาจากข้าวตลอดมา แต่ก่อนมาในประเทศไทยมีสัตว์น้ำจืดอุดม
สมบูรณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศไทยมีแม่น้ำสำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำ
เจ้าพระยา และบึง วัง ยม และน่าน ซึ่งในฤดูฝน น้ำที่ไหลบ่าลงในลุ่มเจ้าพระยาภาคกลางจะ
ทำให้เกิดน้ำท่วมทั่วๆ ไป ปลูกน้ำจืดได้จนวางไข่แพร่พืชพันธุ์ตามธรรมชาติตามท้องทุ่ง และ
เลี้ยงตัวเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เมื่อพ้นฤดูฝนเป็นเวลาแล้ง ประชาชนไว้ทำการจับสัตว์น้ำจืด
เหล่านี้ตามท้องทุ่งหนอง บึง และลำแม่น้ำทั่วๆ ไป สัตว์น้ำจืดจึงเป็นอาหารสำคัญสำหรับประชาชน
ไทยในชนบทเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ได้มีอาหารโปรตีนเลี้ยงประชากรของประเทศตลอดมา

แต่ในปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนาได้มีการสร้างอ่างเก็บน้ำและเขื่อนกั้นน้ำขึ้นหลายแห่ง
แล้ว และกำลังมีโครงการที่จะก่อสร้างอีกหลายแห่งในปีต่อๆ ไป การสร้างอ่างเก็บน้ำและเขื่อนกั้น
น้ำคักก่าแล้ว ได้มีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติเกี่ยวกับที่อาศัยของสัตว์น้ำจืดทุกชนิดโดย
กระทันหัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศวิทยาของสัตว์น้ำจืดโดยสิ้นเชิง
เช่น การสร้างอ่างเก็บน้ำภูมิพล จังหวัดตาก และการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้เก็บ
กักน้ำในลำน้ำบึง วัง ยม และน่าน ตอนบนไว้ทั้งหมด ทั้งนี้ ทำให้ที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตั้งแต่
จังหวัดพิษณุโลกลงมาไม่มีน้ำท่วมทุ่ง และไม่มีน้ำหลาก หรือฤดูน้ำแดงอีกต่อไป เป็นผลทำให้
หนอง บึง ต่างๆ ในบริเวณที่ราบลุ่มเจ้าพระยาไม่มีน้ำหลากไหลเข้าท่วมหนอง บึง ต่างๆ เหล่านี้
จึงได้รับแต่เฉพาะน้ำฝนในฤดูฝน โดยเนื้อที่รอบๆ หนอง บึง นั้นเป็นส่วนน้อย ฉะนั้น ความ
เปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติเหล่านี้ทำให้หนอง บึง จำนวนนับเป็นหมื่นแห่งตั้งแต่จังหวัดพิษณุโลก
ลงมาเกิดความแห้งแล้งขึ้น ไม่มีที่วางไข่แพร่พันธุ์ตอนต้นฤดูฝน และไม่มีน้ำหลากหรือน้ำแดงซึ่ง
สัตว์น้ำขนาดเล็กได้อาศัยเลี้ยงตัวเจริญเติบโต และยิ่งกว่านั้น หนอง บึง ที่ประสบความแห้งแล้ง

น้ำหลากท่วมไม่ถึงเหล่านี้ ได้มีราษฎรบุกรุกเข้าไปครอบครองเป็นส่วนตัวและทำการกสิกรรมตามบริเวณโดยรอบ ส่วนตอนกลางได้เกิดกรเรือไม่มีการทำนุบำรุงรักษา ทำให้สภาพของหนอง บึงเหล่านี้ต้นเขินเสื่อมสูญไปอย่างรวดเร็ว

ความเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติอันเนื่องมาจากการพัฒนาชลประทานและโครงการอ่างเก็บน้ำและเขื่อนกักน้ำ รวมทั้งการบุกรุกเข้าครอบครองรอบหนองบึง เป็นส่วนตัวดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผลผลิตปริมาณสัตว์น้ำจืดลดลงอย่างรวดเร็ว ประชาชนส่วนใหญ่ในตอนในของประเทศกำลังประสบภาวะการขาดแคลนอาหารสัตว์น้ำจืด ในขณะที่เกี่ยวกับจำนวนพลเมืองได้เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๓.๓ ต่อปี

ในระยะ ๕ ปีที่แล้วมา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยพยายามเร่งรัดให้กรมประมงดำเนินการบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำจืดในอ่างเก็บน้ำและเขื่อนกักน้ำ โดยการนำพันธุ์ปลาไปปล่อยรวมทั้งการผลิตลูกปลาจำนวนมากลงในบริเวณอ่างเก็บน้ำ เพื่อให้เจริญเติบโตให้ประชาชนใช้เครื่องมือทำการประมงได้ แต่ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากอ่างเก็บน้ำและเขื่อนกักน้ำดังกล่าวยังไม่เพียงพอจะชดเชยปริมาณสัตว์น้ำจืดจากหนอง บึง ธรรมชาติที่ลดน้อยลงอย่างรวดเร็วได้และหนอง บึง ก็กำลังเสื่อมสภาพโดยรวดเร็ว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้พิจารณาเห็นว่า สมควรรีบเร่งดำเนินการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางโดยรีบด่วน เพื่อให้มีผลผลิตสัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้นให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ในขณะเดียวกัน คุ้มครองรักษา หนอง บึง ไม่ให้เสื่อมสภาพไป โดยมีหลักการจัดให้ออกชนหรือกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ เข้าลงทุนดำเนินการปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ดังกล่าวแล้วให้มีสภาพเหมาะสมเป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์น้ำที่สมบูรณ์ตามเงื่อนไขที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะให้กรมประมงพิจารณากำหนดขึ้นตามหลักวิชาการ เมื่อได้ทำการปรับปรุงบูรณะแล้ว เจ้าหน้าที่จะออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ให้แก่ผู้ลงทุนปรับปรุงหนอง บึง แห่งนั้นๆ มีสิทธิทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้เป็นปีๆ ไป โดยมีอายุการอนุญาตครั้งละ ๑ ปี และจะต่ออายุใบอนุญาตให้ทุกปีก่อนไปทราบเท่าที่ผู้อนุญาตปฏิบัติกฏเกณฑ์ที่ตกลงไว้กับทางราชการ หรือจนกว่าทางราชการจะเห็นว่าผู้อนุญาตได้ผลกำไรพอสมควรสมควรที่จะได้ลงทุนไว้แล้ว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอประทานกราบเรียนมาเพื่อ ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรีพิจารณาหลักการดังกล่าวแล้ว ถ้าพิจารณาเห็นชอบด้วยก็ขอได้โปรดให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

พิจารณาอนุมัติในหลักการ แล้วกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้สั่งให้กรมประมงและจังหวัดรีบ
เร่งดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการประมงต่อไปโดยด่วน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงพระนาม) จักรพันธุ์ เพ็ญศิริ จักรพันธุ์

(หม่อมเจ้าจักรพันธุ์ เพ็ญศิริ จักรพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง

ด่วนมาก

ที่ สร. ๐๒๐๒/๑๓๖๑๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๗

เรื่อง นโยบายในการปรับปรุง หนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด

ทูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือที่ กส ๐๒๐๔/๑๑๕๕๔ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๗

ตามที่ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ดำเนินการตามนโยบายในการปรับปรุงหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด รวม ๓
ประการ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ลงมติอนุมัติในหลัก
การตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงทูลยืนยันมา และได้แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

แล้วแต่จะโปรด

(ลงนาม) ไพบูลย์ ทองมิตร

(นายไพบูลย์ ทองมิตร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

จำนวนมาก

ที่ กส ๐๒๐๔/๑๑๕๕๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง นโยบายในการปรับปรุงหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด
กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จำนวนมาก ที่ สร. ๐๒๐๒/๑๖๓๓

ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ อนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงหนอง บึง ต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืดให้เพียงพอับความต้องการของประชาชน ในขณะที่เกี่ยวกับคุ้มครองรักษาหนอง บึง ไม่ให้เสื่อมสภาพไป โดยมีหลักการจัดให้เอกชนหรือกลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ เข้าลงทุนดำเนินการปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ดังกล่าวให้มีสภาพเหมาะสมเป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์น้ำที่สมบูรณ์ เมื่อได้ทำการปรับปรุงบูรณะแล้ว เจ้าหน้าที่จะออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ลงทุนปรับปรุงหนอง บึง แห่งนั้นๆ ให้มีสิทธิทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้เป็นปีๆ ไป โดยมีอายุการอนุญาตครั้งละ ๑ ปี และจะต่ออายุใบอนุญาตให้ทุกปีต่อไปตราบเท่าที่ผู้รับอนุญาตปฏิบัติ ตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้กับทางราชการ หรือจนกว่าทางราชการจะเห็นว่าผู้รับอนุญาตได้ผลกำไรพอสมควรกับที่ได้ลงทุนไว้แล้ว ถึงความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อที่จะทำให้การปรับปรุงหนอง บึง ต่างๆ ไม่ให้เสื่อมสภาพและสามารถเพิ่มผลผลิตอาหารน้ำจืดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับมติของคณะรัฐมนตรี ประกอบกับสภาพที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับการเรียกร้องจากรัฐวิสาหกิจที่ได้เข้าอาศัยทำกินในเนื้อที่ที่หลวงรอบบริเวณหนอง บึง สาธารณะ ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมประมงเป็นอันมากกว่าการผูกขาดหนอง บึง เหล่านั้น ทำให้นายทุนเพียงไม่กี่คนได้รับประโยชน์ ส่วนประชาชนทั่วไปได้รับความเดือดร้อนและเป็นผลเสียแก่การอนุรักษ์พันธุ์ปลาและสัตว์น้ำจืดธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยรอบคอบแล้ว เห็นว่าโดยทั่วไปแล้วเป็นจริงตามที่รัฐวิสาหกิจเรียกร้อง จึงเห็นสมควรพิจารณา กำหนดนโยบายในการที่ปรับปรุงหนอง บึง เสียใหม่ดังนี้

๑. เห็นควรยกเลิกที่ว่าประมุล หนอง บึง ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยอาศัยความใน

มาตราที่ ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งว่าไว้ “เมื่อมีกรณีจำเป็นแก่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยอนุมนตรีรัฐมนตรี ข้าหลวงประจำจังหวัด อาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตเพื่อประทานบัตรรายใดๆ ก็ได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตได้รับคืนเงินอากรเฉพาะส่วนที่เพิกถอน” โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบโดยค้ำประกัน

๒. เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมการแพร่พันธุ์สัตว์น้ำจืด กรมประมงจะเข้าไปควบคุมดูแล หนอง บึง ที่เห็นควรคงรักษาไว้เป็นแหล่งรักษาพันธุ์สัตว์น้ำต่อไป ในด้านวิชาการและการส่งเสริม โดยอาศัยเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางและสถานีประมงต่างๆ ในส่วนภูมิภาค ส่วนในบริเวณรอบหนอง บึง ที่ได้ตั้งเงินแปรสภาพเป็นพื้นที่เพาะปลูกไปแล้วนั้น กรมประมงจะรวมราษฎรที่ได้อยู่อาศัยในบริเวณดังกล่าวแล้วให้เป็นกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืด เพื่อร่วมกันรักษาดูแล หนอง บึง สาธารณะดังกล่าวให้คงสภาพถาวรตลอดไป

๓. เนื้อที่ขึ้นทะเบียนเป็นที่จับสัตว์น้ำจืดทั่วประเทศมี จำนวน ๑๑,๖๖๕ แห่ง รวมเนื้อที่ ๑,๒๘๓,๘๖๑ ไร่ เป็นที่ว่างเปล่าเพียง ๓๐๒ แห่ง รวมเนื้อที่ ๒๗,๓๘๗ ไร่ และเงินอากรและค่าบูรณะหนอง บึง ซึ่งได้รับในที่ว่าประมูลสำหรับบึงประมาณ ๒๕๑๖ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๐๕๔,๕๐๖ บาท ซึ่งเงินอากรและค่าบูรณะหนอง บึง ในที่ว่าประมูลที่จะต้องจ่ายเงินแก่ผู้ได้รับอนุญาต และค่าใช้จ่ายอื่นๆ อันพึงจะเกิดขึ้น คาดว่าจะเป็นวงเงินไม่มากนัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

จึงขอกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการตามหลักการ ๓ ประการดังกล่าวด้วย ก็จักเป็นพระคุณยิ่งส่วนรายละเอียดนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ปรึกษากับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงนาม) เถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์
(นายเถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ สร. ๐๒๐๒/๑๑๔๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๒ มกราคม ๒๕๑๕

เรื่อง ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงหนอง บึง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหาร
สัตว์น้ำจืด

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือที่ กส ๐๖๐๓/๗๑๑ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๑๕

ตามที่ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม
๒๕๑๗ เกี่ยวกับการปรับปรุงหนอง บึง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด และอนุมัติในหลักการ
เกี่ยวกับนโยบายที่จะปรับปรุงหนอง บึง เสียใหม่ รวม ๔ ประการ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๑๕ ลงมติอนุมัติในหลักการ
ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงเรียนยืนยันมา และได้แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

๑๔ มกราคม ๒๕๑๙

เรื่อง ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงหนอง บึง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ สร ๐๒๐๒/๑๓๖๑๓

ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๗

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๗ อนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอนโยบายเกี่ยวกับการปรับปรุงหนอง บึง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืดให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน โดยการปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ต่างๆ มิให้เสื่อมสภาพ รวม ๓ ประการ โดยการยกเลิกการว่าประมุขการอนุญาตผูกขาดให้ทำการประมง และเพาะปลุกบัวในหนอง บึง ต่างๆ ทั่วประเทศ และเพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมการแพร่พันธุ์สัตว์น้ำจืดหลังจากการยกเลิกดังกล่าวแล้ว ให้กรมประมงเข้าไปควบคุมดูแลหนอง บึง ที่เห็นควรคงรักษาไว้เป็นแหล่งรักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำต่อไป ในด้านวิชาการและการส่งเสริม โดยอาศัยเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางและสถานีประมงต่างๆ ในส่วนภูมิภาค ส่วนพื้นที่ในบริเวณรอบหนอง บึง ที่ดินเขินแปรสภาพเป็นพื้นที่เพาะปลูกไปแล้วนั้น ให้กรมประมงรวบรวมราษฎรที่ได้อยู่อาศัยในบริเวณดังกล่าวแล้วเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืด เพื่อร่วมกันรักษาดูแลหนอง บึง สาธารณะดังกล่าวให้คงสภาพถาวรตลอดไป และเงินอากรและค่าบูรณะหนอง บึง ในที่ว่าประมุขที่จะต้องคืนแก่ผู้รับอนุญาตและค่าใช้จ่ายอื่นๆ อันพึงเกิดขึ้นจากการยกเลิกการว่าประมุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้จ่ายเงินให้ผู้รับอนุญาตต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การปรับปรุงบูรณะหนอง บึงต่างๆ มิให้เสื่อมสภาพและสามารถเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืดให้มีปริมาณมากขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการตามหลักการ ๓ ประการ ตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว โดยได้ยกเลิกการว่าประมุขผูกขาดหนอง บึง ไปแล้ว รวม ๓๑๕ แห่ง ในท้องที่ รวม ๔ จังหวัด และได้จ่ายเงินอากรและค่าบูรณะ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้กับผู้รับอนุญาตที่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตไปเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว

ส่วนการปรับปรุงบูรณะหนอง บึง ที่ได้ยกเลิกไป กรมประมงได้เข้าไปดำเนินการปรับปรุงบูรณะ แล้วเป็นบางส่วน โดยร่วมมือประสานงานกับจังหวัด แต่ยังคงดำเนินการได้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากขาดงบประมาณ เครื่องจักรกล และขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จะบูรณะปรับปรุงดูแลรักษา ส่วนหนอง บึง ที่ยังมีได้ดำเนินการถูกราษฎรบุกรุกเข้าจับจองที่ดินโดยรอบ ทำให้หนอง บึง เสื่อมสภาพไป แล้วหลายแห่ง บางแห่งขาดผู้ดูแลรักษา ทำให้มีบุคคลบางกลุ่มเข้าไปทำการประมง โดยใช้ยาเบื่อ เมฆ กระแสไฟฟ้า และใช้วัตถุระเบิดทำการประมง เป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง สัตว์น้ำจืดนับวันจะลดน้อยลงจนเกิดความเดือดร้อนแก่ราษฎร เพื่อที่จะให้การปรับปรุงหนอง บึง ต่าง ๆ ไม่ให้เสื่อมสภาพและสามารถเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืดให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการร้องเรียนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด และราษฎรทั่วไป ขอให้ทางราชการรีบดำเนินการปรับปรุงบูรณะ หนอง บึง โดยรีบด่วน เพราะถ้าหากดำเนินการล่าช้า หนอง บึง อาจถูกบุกรุกเสื่อมสภาพไปและ สัตว์น้ำจะลดน้อยสูญไปในที่สุด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยรอบคอบ แล้วเห็นว่า ลำพังแต่ทางราชการจะดำเนินการปรับปรุงบูรณะโดยฝ่ายเดียวอาจจะดำเนินการได้ล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ เพราะขาดงบประมาณ และขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาตั้งแต่แล้ว จึงเห็นสมควรพิจารณากำหนดนโยบายที่จะปรับปรุงหนอง บึง เสียใหม่ ดังนี้

๑. หนอง บึง ที่มีเนื้อที่ตั้งแต่ ๕๐๐ ไร่ขึ้นไป ให้กรมประมงเข้าไปดำเนินการปรับปรุงบูรณะเอง โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน

โดยเฉพาะในกรณีที่กรมประมงยังไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะขาดเงินงบประมาณ และกำลังเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการ จะพิจารณาให้กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์หรือเอกชนที่มีความสามารถทำการปรับปรุงบูรณะไปพลางก่อน เพื่อรักษาสภาพที่จับสัตว์น้ำไว้มิให้ถูกบุกรุกหรือเสื่อมสภาพไป โดยจะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการ

๒. หนอง บึง ที่มีเนื้อที่ต่ำกว่า ๕๐๐ ไร่ ลงมา จะพยายามส่งเสริมให้ราษฎรจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มผู้เลี้ยงปลาเข้าไปดำเนินการปรับปรุงบูรณะภายใต้เงื่อนไขที่กรมประมงพิจารณากำหนดขึ้นตามหลักวิชาการ

๓. หนอง บึง ที่มีเนื้อที่ต่ำกว่า ๕๐๐ ไร่ ลงมา ตามกรณีทีกล่าวในข้อ ๒. ถ้าไม่มีกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์เข้าไปดำเนินการปรับปรุงบูรณะ จะให้กรมประมงพิจารณาอนุญาตให้เอกชนที่เสนอขออนุญาตและมีความสามารถเข้าไปปรับปรุงบูรณะภายใต้เงื่อนไขที่กรมประมงจะ

กำหนดขึ้นตามหลักวิชาการ โดยมีกำหนดเวลาการอนุญาตไม่เกิน ๕ ปี เมื่อครบกำหนดเวลาการอนุญาตแล้วให้โอนหนอง บึง แห่งนั้น ๆ ให้กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ควบคุมดูแลบูรณะปรับปรุงต่อไป ภายใต้เงื่อนไขที่กรมประมงจะกำหนดขึ้นตามหลักวิชาการ

๔. ขอให้พิจารณาให้ความสนับสนุนในเรื่องงบประมาณเกี่ยวกับการบูรณะปรับปรุงหนอง บึง ให้กรมประมงได้รับเพียงพอในการบูรณะปรับปรุงในบึงประมาณต่อ ๆ ไป เท่าที่จำเป็นอย่างเร่งด่วนด้วย รวมทั้งการขอเงินอุดหนุนจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอประทานกราบเรียนมาเพื่อ วรพณ นายกรัฐมนตรีโปรดพิจารณาหลักการดังกล่าว ถ้าพิจารณาเห็นชอบ ขอให้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทบทวนมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๗ และโปรดอนุมัติในหลักการตามข้อ ๑-๔ เป็นการเพิ่มเติมในการประชุมคณะรัฐมนตรีคราวหน้าด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ทวิช กลิ่นประทุม

(นายทวิช กลิ่นประทุม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เงื่อนไขอธิบดีกรมประมง

เรื่อง กำหนดให้ผู้รับอนุญาตบุรณะปรับปรุงหนองบึงถือปฏิบัติ

ตัวกรมประมงได้รับอนุมัติหลักการกำหนดเงื่อนไขบุรณะปรับปรุงหนองบึงเพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด รวม ๑๒ ประการ จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ อธิบดีกรมประมงกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์วิธีการอนุญาตในการบุรณะปรับปรุงหนองบึง ดังนี้

ข้อ ๑. การอนุญาตให้กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้รับอนุญาตนั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์คือ

- กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตรที่ขอรับอนุญาตจะต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากสมาชิกส่วนมากของกลุ่มหรือสหกรณ์นั้นๆ
- พิจารณาให้กลุ่มหรือสหกรณ์ในท้องที่ที่หนองบึงตั้งอยู่ก่อนรายอื่น
- หากกลุ่มหรือสหกรณ์ในท้องที่ไม่ขอรับทำการบุรณะ จึงจะพิจารณาอนุญาตแก่กลุ่มหรือสหกรณ์ในท้องที่อื่น ทั้งนี้ ต้องมีหนังสือยินยอมจากกลุ่มหรือสหกรณ์ในท้องที่นั้นว่า ไม่ขอรับทำการบุรณะมาประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๒. หนองบึงใดที่ยังมิได้รังวัดปักหลักเขต ให้เร่งดำเนินการรังวัดปักหลักเขต เพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง สำหรับค่าใช้จ่ายให้ผู้รับอนุญาตเป็นผู้ออกโดยมีหลักเกณฑ์คือ

- ผู้รับอนุญาตต้องนำเงินค่าใช้จ่ายตามระเบียบของทางราชการมาชำระให้เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินและประมงจังหวัด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตามกำหนดในวันทำสัญญา
- หากช่างของสำนักงานที่ดินจังหวัดนั้นๆ ไม่พอดำเนินงาน ให้ผู้รับอนุญาตติดต่อร้องขอช่างของกรมที่ดินไปช่วยดำเนินการ โดยขอผ่านทางกรมประมง

ข้อ ๓. ผู้รับอนุญาตต้องทำคันดินหรือสร้างฝายน้ำล้นตามกรณี เพื่อป้องกันการบุกรุกและเพื่อการเก็บกักน้ำ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ด้านการประมงและเกษตรกรรม กับให้ขุดลอกที่คันเขินตลอดจนวางท่อระบายน้ำตามความจำเป็น ซึ่งกำหนดในสัญญา โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

- ทำคันดินตามขอบรอบหนองบึง ภายในเขตที่อนุญาตตามที่ระบุไว้ในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามความจำเป็นเพียงเพื่อเป็นแนวเขต เป็นการแสดงอาณาเขตหนองบึง
- การสร้างฝายน้ำล้นจะสมควรสร้างขนาดใดและจะสร้าง ณ บริเวณใดนั้นให้ฝ่ายช่างของกรมประมงเป็นผู้สำรวจ และออกแบบแปลนให้โดยกำหนดไว้ในสัญญาด้วย
- การขุดลอกที่สิ้นเงินตามความจำเป็นนั้น ให้จังหวัดเป็นผู้พิจารณากำหนดพื้นที่และความลึก โดยขอความเห็นชอบจากกรมประมงและให้ทำแผนที่ส่งเขปไว้ในสัญญาด้วย
- การวางท่อระบายน้ำตามแนวคันดิน จะสมควรกำหนดไว้ในที่แห่งใดให้จังหวัดเป็นผู้พิจารณากำหนดไว้ในสัญญา สำหรับท่อระบายน้ำต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของท่อควรไม่น้อยกว่า ๕๐ ซม.

ข้อ ๔. ผู้รับอนุญาตต้องปล่อยพันธุ์ปลาตามชนิดและปริมาณตามหลักเกณฑ์ คือ

- ต้องจัดให้มีแอ่งหรือบริเวณสำหรับเก็บรักษาพ่อแม่พันธุ์ปลาในหนองบึง โดยกำหนดไว้ในสัญญา
- ต้องปล่อยพ่อแม่พันธุ์ปลาลงเลี้ยงไว้ในแอ่ง หรือบริเวณที่ได้รับอนุญาตนั้นไม่น้อยกว่า ๕ ชนิด ประมาณเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม เป็นประจำทุกปี
- พ่อแม่พันธุ์ปลา ๕ ชนิดดังกล่าว ต้องมีจำนวนประมาณ ๕๐๐ ตัว และปลาแต่ละชนิดที่ปล่อยจะต้องเป็นปลาที่มีอยู่ในท้องที่นั้นตามที่กำหนดในสัญญา

ข้อ ๕. ผู้รับอนุญาตต้องกำจัดวัชพืชในหนองบึงที่ได้รับอนุญาตนั้นเป็นประจำทุกปี และเมื่อจะครบอายุสัญญา ต้องกำจัดวัชพืชรวมถึงบัวที่ปลูกไว้ให้หมดสิ้นอีกด้วย

ข้อ ๖. ผู้รับอนุญาตจะต้องควบคุม ดูแลรักษา หนองบึง โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- มิให้เกิดสิ่งรกเรื้อภายในหนองบึง เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ปลูกบัวแต่ทั้งนี้ต้องกำจัดให้หมดสิ้นตามที่แจ้งในข้อ ๕.
- ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดเข้าทำการใช้กระแสไฟฟ้า ยาเบื่อเมา วัตถุระเบิด ทำการประมงโดยเด็ดขาดกับห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตเองทำการประมงด้วยวิธีดังกล่าวโดยเด็ดขาดอีกด้วย

- ห้ามมิให้วิดน้ำ สูบน้ำในหนองบึง หรือทำให้น้ำลดน้อยลง เพื่อทำการประมง เว้นแต่เพื่อการขุดลอกในการบูรณะ โดยจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือ
- ผู้รับอนุญาตต้องดูแลรักษามิให้มีการบุกรุกหนองบึงและบึงก้นมิให้แหล่งน้ำเสื่อมสภาพ

ข้อ ๗. การอนุญาตทำการบูรณะ เพื่อให้ผู้รับอนุญาตได้รับผลตอบแทนเป็นการเพิ่มรายได้ด้วยการ

- ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ทำการประมง โดยใช้เครื่องมือตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และ/หรือ
- ทำการปลูกบัวโดยรับการพิจารณาจากกรมประมงเป็นแห่งๆ ไป และให้กำหนดจำนวนเนื้อที่ไว้ในสัญญา

ข้อ ๘. ผลประโยชน์รายได้ก้อนเกิดจากแหล่งน้ำที่ดำเนินการบูรณะนั้น ให้เป็นรายได้ของกลุ่มหรือสหกรณ์ที่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๙. ผู้รับอนุญาตจะต้องทำการประมงตามกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมประมง และจังหวัดกำหนดขึ้น โดยถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

ข้อ ๑๐. ผู้รับอนุญาตจะต้องให้ความร่วมมือกับนักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างของกรมประมงเกี่ยวกับ

- จัดส่งข้อมูลสถิติในการทำการเพาะเลี้ยง ทำการประมงและการปลูกบัว
- ให้ความร่วมมือกับนักวิชาการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างเพื่อทำการทดลองค้นคว้าในทางวิชาการและงานช่างในท้องถิ่น
- ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในกรณีอื่น ๆ ตามที่กรมประมงกำหนดขึ้น

ข้อ ๑๑. ระยะเวลาการอนุญาตบูรณะหนองบึง มีกำหนด ๓ ปี

หลังจากทำสัญญาแล้ว ๑ ปีผู้รับอนุญาตยังมีได้ลงมือดำเนินการบูรณะปรับปรุงตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ทางราชการบอกเลิกสัญญาได้ทันที

ข้อ ๑๒. ผู้รับอนุญาตรายใดไม่ปฏิบัติและ/หรือฝ่าฝืนต่อเงื่อนไข พนักงานเจ้าหน้าที่
สั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตกับให้รื้อถอนอุปกรณ์ส่วนประกอบ ในการบูรณะตลอดจนบรรดาเครื่อง
มือทำการประมงและ/หรือการปลูกบัวที่เกี่ยวกับการนี้ได้ทันที

กำหนดไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เชิดชาย อมาตยกุล

(นายเชิดชาย อมาตยกุล)

อธิบดีกรมประมง

ใบอนุญาตให้ทำการบูรณะปรับปรุงที่อนุญาต

ศาลากลางจังหวัด.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ใบอนุญาตนี้แสดงให้ทราบว่า กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์การเกษตร.....

โดย นาย.....นามสกุล.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่บ้าน

เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตำแหน่ง.....และ นาย.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ตำแหน่ง.....สำนักงานเลขที่..... ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เป็นผู้มีสิทธิ์ทำการบูรณะ

ปรับปรุง และทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/ทำการประมง และ/หรือ ทำการเพาะปลูกบัว ในที่จับสัตว์น้ำ

ซึ่งเป็นประเภทที่อนุญาต ชื่อ.....อยู่ในท้องที่..... ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ตั้งแต่วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....ตามข้อความที่ปรากฏในสัญญาทำการบูรณะปรับปรุง

ที่อนุญาตต่อท้ายใบอนุญาตนี้.

(ลงลายมือชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

หมายเหตุ ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ขีดฆ่าออก

สัญญาทำการบูรณะปรับปรุงที่อนุญาติ

ศาลากลางจังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือสัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งผู้ว่าราชการ

จังหวัด.....และ ประมงจังหวัด.....ในฐานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม

พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นผู้แทน ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้อนุญาต"

ฝ่ายหนึ่ง กับ กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์การเกษตร..... โดยนาย.....นามสกุล.....

อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ตำแหน่ง.....และ นาย.....

นามสกุล.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ตำแหน่ง.....

สำนักงานเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ซึ่งต่อไปใน สัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับอนุญาต" และ นาย/นาง.....

นามสกุล.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ซึ่งต่อไปใน สัญญานี้เรียกว่า

"ผู้ค้าประกัน" อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่าย ได้ตกลงทำสัญญากันมีข้อความดังต่อไปนี้

สิทธิและหน้าที่ของผู้รับอนุญาต

ข้อ ๑. ผู้อนุญาตยอมให้ผู้รับอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำการบูรณะปรับปรุงและทำการเพาะ

เลี้ยงสัตว์น้ำ/ทำการประมง และ/หรือ เพาะปลุกบัว ในที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นประเภทที่อนุญาต

ชื่อ.....ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

มีกำหนด เวลา.....ปี นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึง วันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....ที่จับสัตว์น้ำที่ได้รับอนุญาตดังกล่าวมีอาณาเขตและจำนวนเนื้อที่

ปรากฏตามแผนที่สังเขปแนบท้ายหนังสือสัญญานี้

ข้อ ๒. ผู้รับอนุญาตต้องรับทำการบูรณะปรับปรุงที่อนุญาติตามที่ได้รับอนุญาต โดยมี

สัญญาดังต่อไปนี้ ให้เสร็จสมบูรณ์ภายในกำหนดเวลาการอนุญาติ

(๑) ผู้รับอนุญาตยอมรับกำจัดสิ่งรกรหรือวัชพืช เช่น หญ้า บอน สนุ่น จอก สาหร่าย ผักตบชวา ตอไม้ กิ่งไม้ ขอนไม้ หรือสิ่งรกรอื่น ๆ ที่มีอยู่ในที่อนุญาตและนำไปทำลายให้แล้วเสร็จเรียบร้อย และเมื่อครบอายุสัญญาต้องกำจัดวัชพืชรวมทั้งวัชพืชที่ปลูกไว้ในที่อนุญาตให้หมดสิ้นไปอีกด้วย เว้นแต่พันธุ์ไม้หรือพันธุ์ไม้น้ำซึ่งผู้อนุญาตไม่ประสงค์ที่จะให้ทำลาย ผู้รับอนุญาตยอมรับบำรุงรักษาไว้ให้ดีเสมอ กับรับบำรุงรักษาป้ายหรือเครื่องหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดเขตที่จับสัตว์น้ำที่มีอยู่แล้วมิให้เป็นอันตรายหรือสูญหาย ถ้าของเก่าไม่มีอยู่ผู้รับอนุญาตเตรียมจัดทำขึ้นตามแบบที่ผู้อนุญาตกำหนดให้ โดยผู้รับอนุญาตออกค่าใช้จ่ายเอง เว้นแต่ทางราชการจะออกให้ และจะต้องรักษาไว้ให้มีสภาพเรียบร้อยทุกประการจนกว่าผู้อนุญาตจะได้รับคืนที่จับสัตว์น้ำนั้น ๆ จากผู้รับอนุญาตตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

(๒) ผู้รับอนุญาตจะต้องทำการรังวัดปักหลักเขตเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้กับผู้อนุญาต โดยผู้รับอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามระเบียบของทางราชการ และผู้รับอนุญาตต้องนำเงินมาชำระกับผู้อนุญาตตามจำนวนที่ทางราชการกำหนดในวันทำสัญญา

(๓) ผู้รับอนุญาตต้องชดเชยที่ดินเงินของที่อนุญาตตามที่ได้รับอนุญาตนั้น โดยมีเนื้อที่.....ตารางเมตร และมีความลึก.....เมตรโดยรับความเห็นชอบจากกรมประมงซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนที่แนบท้ายสัญญาฯ ดินที่ชดเชยได้นั้นให้นำไปทำคันดินแสดงแนวเขตรอบที่อนุญาตตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๒. (๔)

(๔) ผู้รับอนุญาตต้องสร้างคันดินตามขอบที่อนุญาต ตามความจำเป็นเพียงเพื่อเป็นแนวเขตที่อนุญาต คันดินดังกล่าวต้องสร้างภายในเขตที่อนุญาต

(๕) ผู้รับอนุญาตต้องทำการวางท่อระบายน้ำตามแนวคันดินตามที่กำหนด ข้อ ๒. (๔) โดยมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของท่อไม่น้อยกว่า ๕๐ ซม. จำนวน.....แห่ง

(๖) ผู้รับอนุญาตต้องสร้างฝายน้ำล้นในที่อนุญาตตามขนาดและสร้าง ณ ที่.....

.....
ตามแบบแปลนซึ่งกรมประมงกำหนดแนบท้ายสัญญาฯ จำนวน.....แห่ง

(๗) ผู้รับอนุญาตต้องมีแอ่งหรือบริเวณสำหรับเก็บรักษาพ่อ-แม่พันธุ์ปลาตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๒. (๔) ในที่อนุญาตไม่น้อยกว่า ๑ แห่ง ตามความเหมาะสมที่เจ้าหน้าที่กำหนดให้

(๘) ผู้รับอนุญาตต้องปล่อยพ่อ-แม่พันธุ์ปลาเลี้ยงไว้ในแอ่งหรือบริเวณตามที่กำหนดใน ข้อ ๒. (๗) ไม่น้อยกว่า ๕ ชนิด จำนวนประมาณ ๕๐๐ ตัว ภายในเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม

ทุกปี ชนิดปลาที่ปล่อยเลี้ยงต้องเป็นปลา.....จำนวนประมาณ.....ตัว ปลา.....
จำนวนประมาณ.....ตัว ปลา.....จำนวนประมาณ.....ตัว ปลา.....จำนวน
ประมาณ.....ตัว ปลา.....จำนวนประมาณ.....ตัว

(๑) ผู้รับอนุญาตต้องให้ราษฎรทั่วไปใช้น้ำในที่อนุญาตนั้นเพื่อการเกษตรกรรม และ
นำสัตว์พาหนะหรือสัตว์เลี้ยงลงใช้น้ำได้สะดวก โดยมีอาณาเขตค้ำนทิศ.....เนื้อที่.....ไร่
ค้ำนทิศ.....เนื้อที่.....ไร่ ค้ำนทิศ.....เนื้อที่.....ไร่ ค้ำนทิศ.....
เนื้อที่.....ไร่ ซึ่งผู้รับอนุญาตต้องแสดงอาณาเขตให้ชัดเจน

ข้อ ๓. การใช้เครื่องมือเพื่อทำการประมงนั้นต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
และผู้รับอนุญาตไม่มีสิทธิ์ทำการกสิกรรมอื่นหรือยินยอมให้บุคคลอื่นทำการกสิกรรมอื่นภายในเขตที่
จับสัตว์น้ำที่ได้รับอนุญาตนี้โดยเด็ดขาด

ข้อ ๔. ให้ผู้รับอนุญาตสูบ - วิกน้ำ หรือทำให้น้ำลดน้อยลงในที่อนุญาตที่ได้รับ
อนุญาต ตามความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อการบูรณะปรับปรุง ในกรณีนี้จะต้องรับอนุญาต
จากผู้อนุญาตเป็นหนังสือ

ข้อ ๕. ผู้รับอนุญาตยอมรักษารักษาพันธุ์ไม้ที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นใหม่ ซึ่งอยู่ในเขตที่
อนุญาตให้เป็นไปด้วยดี ถ้าผู้รับอนุญาตจำเป็นต้องตัดต้นไม้ขึ้น ๆ เพื่อประโยชน์ในการบูรณะปรับ
ปรุงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/ทำการประมง และ/หรือ เพาะปลุกบัว ต้องได้รับอนุญาตตาม
กฎหมายว่าไม่เสียก่อน ทั้งนี้ ไม่เกี่ยวกับการที่ผู้รับอนุญาตจักต้องปฏิบัติตามข้อ ๒. (๑) แห่ง
สัญญา

ข้อ ๖. ผู้อนุญาตยอมให้ผู้รับอนุญาตปลูกสร้างเรือนหรือแพ เพื่อเป็นที่พักชั่วคราว
ภายในเขตของที่ ที่ได้รับอนุญาตตาม ข้อ ๑. เพื่อใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจการ และผู้รับอนุญาต
ยอมรับว่าเมื่อสัญญาสิ้นสุดลงแล้ว ผู้รับอนุญาตต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างทั้งปวง รวมทั้งเครื่อง
อุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้เพื่อประกอบกิจการของผู้รับอนุญาตออกไปให้พ้นเขตบริเวณที่ที่ได้รับอนุญาตภายในไม่เกิน ๓๐ วัน นับจากวันสิ้นสุดสัญญา โดยไม่เรียกค่ารื้อถอนหรือค่าเสียหายใด ๆ จากผู้
อนุญาต แต่ถ้าผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามการดังกล่าวนี้ ผู้รับอนุญาตยอมให้ผู้อนุญาตปรับเป็นเงินวันละ
หนึ่งร้อยบาทถ้วน จนกว่าจะได้ทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเหล่านั้นออกไปให้พ้นเขตบริเวณของที่ที่
ได้รับอนุญาตตามสัญญา

ข้อ ๗. ผู้รับอนุญาตต้องทำการควบคุมดูแลรักษาที่อนุญาตมิให้มีการบุกรุกทำให้แหล่งน้ำเสื่อมสภาพ

ข้อ ๘. ในฤดูปลามาไข่ตามที่ทางราชการได้ประกาศกำหนด ตั้งแต่วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ..... ผู้รับอนุญาตจะไม่ทำการประมงด้วยตนเองหรือยินยอมหรือเพิกเฉยให้บุคคลใดเข้าทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำที่ได้รับอนุญาต ตามข้อ ๑. ทุกแห่ง เว้นแต่การทำการประมงด้วยเครื่องมือที่ทางราชการได้ประกาศกำหนดไว้ว่าให้กระทำได้

ข้อ ๙. ผู้รับอนุญาตมีสิทธิทำการประมงได้โดยใช้เครื่องมือประจำที่หรือเครื่องมืออย่างอื่นดังต่อไปนี้ คือ เครื่องมือ จีบ สก อวนและเผือกเพื่อประกอบกับเครื่องมือประจำที่ดังกล่าว โดยเฉพาะการตั้งเครื่องมือประจำที่นั้น ผู้รับอนุญาตมีสิทธิตั้งได้เฉพาะที่ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนที่แนบท้ายสัญญา แต่ถ้ผู้รับอนุญาตมีความประสงค์จะใช้เครื่องมืออย่างอื่นหรือย้ายที่ตั้งเครื่องมือประจำที่นอกเหนือไปจากเครื่องมือหรือที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือสัญญา ผู้รับอนุญาตจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตเป็นหนังสือก่อน จึงจะใช้หรือย้ายที่ตั้งเครื่องมือนั้นเพื่อทำการประมงได้ และห้ามทำการประมงด้วยวิธีใดๆ ในบริเวณสำหรับเก็บพ่อ-แม่พันธุ์ปลาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๗) โดยเด็ดขาด และผู้รับอนุญาตมีสิทธิทำการปลูกบัวในที่อนุญาตเป็นเนื้อที่.....ตารางเมตร

ข้อ ๑๐. ผู้รับอนุญาตยอมให้ผู้อื่นทำการประมงเฉพาะเพื่อบริโภคภายในครอบครัวในที่อนุญาตนี้ โดยใช้เครื่องมือและวิธีปฏิบัติในการทำการประมงตามที่จังหวัด.....ประกาศกำหนด

ข้อ ๑๑. ผู้รับอนุญาตยอมให้ผู้อนุญาตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เข้าไปในที่อนุญาตได้ตลอดเวลา และยอมให้ตรวจบัญชีหรือจกแจ้งข้อความจำนวนเกี่ยวกับสถิติการประมง หรือกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการประมง ซึ่งผู้รับอนุญาตยอมชี้แจงตามความสัตย์จริงทุกประการ และผู้รับอนุญาตต้องให้ความร่วมมือกับนักวิชาการประมงและเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างในค้ำนการบริหารการประมงและงานช่างในที่อนุญาต

ข้อ ๑๒. เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญา ผู้รับอนุญาตจะต้องวางหลักทรัพย์ในวันทำสัญญาแก่ผู้อนุญาตตามที่ผู้อนุญาตกำหนด ดังปรากฏรายละเอียดแนบท้ายสัญญา

การเลิกสัญญา

ข้อ ๑๓. เมื่อผู้อนุญาตพิจารณาเห็นว่ากรณีจำเป็นแก่ราชการหรือ เพื่อประโยชน์สาธารณะ ผู้อนุญาตอาจบอกเลิกสัญญาได้ โดยแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐

วัน ผู้รับอนุญาตยอมปฏิบัติตามเสมือนหนึ่งสัญญาได้สิ้นสุดลง โดยไม่คิดค่าเสียหายใดๆ แก่ทางราชการ

ข้อ ๑๔. ถ้าผู้รับอนุญาตกระทำผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดก็ดี หรือทำให้ที่อนุญาตเสียหายหรือกิจการที่ผู้รับอนุญาตจัดทำนั้นเป็นเหตุให้เสียหายต่อประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์สาธารณะก็ดี ผู้รับอนุญาตยอมให้ผู้อนุญาตปรับไว้ละ ๑๐๐ บาท ตามจำนวนเนื้อที่ที่อนุญาตนั้นๆ

ข้อ ๑๕. หลังจากทำสัญญานี้แล้วเป็นเวลา ๑ ปี ปรากฏว่าผู้รับอนุญาตยังมีได้ลงมือดำเนินการบูรณะปรับปรุงที่อนุญาตตามที่กำหนดในสัญญา ผู้รับอนุญาตยอมให้ผู้อนุญาตจัดการตามแต่จะเห็นสมควร เช่น สั่งเพิกถอนใบอนุญาต ใ้บอกเลิกสัญญา เรียกที่อนุญาตคืน จัดการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่กล่าวในข้อ ๑๔. เพื่อชดใช้ค่าเสียหาย ใ้ถ้ากิจการที่ผู้รับอนุญาตจัดทำนั้นเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชนหรือเอกชนก็ดี ผู้รับอนุญาตยอมรับผิดชอบชดใช้แต่ผู้เดียว

ข้อ ๑๖. ถ้าผู้รับอนุญาตต้องเลิกกิจการด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในประกาศขณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๑ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓๑ ผู้ค้าประกันจะทำการแทนตามสัญญานี้ต่อไปได้ ถ้าผู้ค้าประกันประสงค์จะทำการแทนต่อไป จะต้องร้องขอภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกสิบวัน นับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตเลิกกิจการ

การค้าประกัน

ข้อ ๑๗. ผู้ค้าประกันยอมรับว่า ถ้าผู้รับอนุญาตกระทำผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดก็ดีผู้ค้าประกันยอมรับผิดแทนผู้รับอนุญาตทั้งสิ้น ผู้ค้าประกันยอมสัญญาว่า ในการที่ผู้รับอนุญาตกระทำผิดสัญญา ผู้อนุญาตจะจัดการดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้าประกันที่นำมาประกัน หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องบังคับแต่ผู้ค้าประกันผู้เดียว หรือรวมกันกับผู้รับอนุญาตด้วย ก็ให้ทำได้ และผู้ค้าประกันตกลงสละสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามมาตรา ๖๘๔ และมาตรา ๖๘๐ และ มาตรา ๗๐๐ หากขายทอดตลาดหลักทรัพย์ที่นำมาจำนองได้ไม่ครบถ้วนตามที่ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระให้แก่ทางราชการ ผู้ค้าประกันจะต้องยินยอมให้ทางราชการนำบังคับหลักทรัพย์อื่นมาชดใช้จนครบถ้วน

ข้อ ๑๘. ผู้รับอนุญาตและผู้กำกับการรับรองที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อ บังคับ และประกาศ อันเกี่ยวกับการประมงและการป่าไม้ที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบันและที่จะประกาศ ใช้ในกาลต่อไป

ข้อ ๑๙. เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญา ผู้รับอนุญาต/ผู้กำกับการได้ นำทรัพย์สินมาจำนองไว้เป็นประกันตาม ข้อ ๑๒.

ข้อ ๒๐. สัญญาฉบับนี้ได้ทำเป็น....ฉบับ ข้อความตรงกัน ผู้อนุญาต ผู้รับอนุญาต ผู้กำกับการ ต่างเข้าใจในข้อความสัญญาตลอดทุกประการแล้ว จึงพร้อมกันลงลายมือชื่อไว้ต่อ หน้าพยาน และต่างฝ่ายต่างยึดถือในสัญญาไว้ฝ่ายละ ๑ ฉบับ

(ลงลายมือชื่อ) ผู้ว่าราชการจังหวัด
(.....)

(ลงลายมือชื่อ) ประมงจังหวัด
(.....)

(ลงลายมือชื่อ) ผู้รับอนุญาต
(.....)

(ลงลายมือชื่อ) ผู้กำกับการ
(.....)

(ลงลายมือชื่อ) พะยาน
(.....)

(ลงลายมือชื่อ) พะยาน
(.....)

(ลงลายมือชื่อ) ผู้เขียนสัญญา
(.....)

ข้อ ๑. และข้อ ๒ (๓) (๔) และข้อ ๕.

จำนวนเนื้อที่.....ไร่

(ลงลายมือชื่อ)

(.....)

ประมงจังหวัด .....

(ลงลายมือชื่อ)

(.....)

ผู้รับอนุญาต

หมายเหตุ เมื่อรังวัดปักหลักเขตแล้ว จำนวนเนื้อที่ที่อนุญาตจะต้องถือตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง โดยกรอกลงให้ชัดเจน เนื้อที่ที่ขุดลอกอยู่บริเวณใด บริเวณเขตที่กำหนดให้บุคคลทั่วไปทำการใช้น้ำตามสัญญา และการตั้งเครื่องมือประจำที่ตั้ง ณ ที่ใด ให้เขียนลงไว้ในแผนที่สังเขปด้วยทุกรายการ

หมวด ๔

ว่าด้วยใบอนุญาต

๑. การตั้งเครื่องมือทำการประมงประจำที่ในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่รับอนุญาต ๒๘๑
๒. ข้อความเข้าใจระเบียบการอนุญาตทำการประมงในใบอนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน ๒๘๒
๓. หลักเกณฑ์กำหนดประเภทเครื่องมือ โปะน้ำถักและโปะน้ำดัน ๒๘๓
๔. ระเบียบการอนุญาตโปะสวมซาก ๒๘๔
๕. ผู้รับอนุญาตโปะสวมซากขออนุญาตปักสร้างโปะในที่ใหม่ ๒๘๖
๖. หลักเกณฑ์การพิจารณาผลจำนวน เครื่องมือโพงพาง ร้วไช้ชมานและกันชูร้วไช้ชมาน ประเภทประจำที่ ๒๘๗
๗. นโยบายในการอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไช้ชมาน ๒๘๘
๘. การอนุญาตโพงพางหลักลอย ๒๘๙
๙. ห้ามมิให้ออนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไช้ชมาน กันชูร้วไช้ชมาน ประเภทประจำที่ ๒๙๓
๑๐. ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการห้ามออนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไช้ชมาน กันชูร้วไช้ชมาน ประเภทประจำที่ ๒๙๔
๑๑. การยกเลิกเครื่องมือโพงพาง ร้วไช้ชมาน และกันชูร้วไช้ชมาน ประเภทประจำที่ ๒๙๕
๑๒. การใช้เครื่องมือโพงพาง ร้วไช้ชมาน และกันชูร้วไช้ชมาน ทำการประมง ๒๙๖
๑๓. เงื่อนไขการอนุญาตให้ตั้งเครื่องมือประจำที่ในใบอนุญาต ๓๐๑
๑๔. การอนุญาตโพงพาง และร้วไช้ชมาน ประเภทประจำที่ ๓๐๓
๑๕. การโอนสิทธิที่จับสัตว์น้ำใบอนุญาตล่าบาง ๓๐๔
๑๖. การจัดแฉวทตั้งโพงพาง ๓๐๕
๑๗. การทำทะเบียนใบอนุญาตโพงพางและร้วไช้ชมาน ๓๐๖
๑๘. การขุบเลิกโพงพางประเภทที่อนุญาต ๓๐๗
๑๙. อธิบายข้อความบางข้อตามกฎกระทรวง ฯ ฉบับที่ ๖ ๓๐๘
๒๐. การวิดปล่อยสัตว์น้ำในจังหวัดที่กเว้นการเก็บเงินอากรการประมง ๓๑๐
๒๑. ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ๓๑๑
๒๒. การอนุญาตให้ราษฎรขุบปล่อย หรือปล่อยเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุญาตให้ทำการประมง ๓๑๒
๒๓. ระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงสำหรับที่อนุญาตเทียบหน้ากร้าและที่อนุญาตปล่อยสัตว์น้ำ ๓๑๔
๒๔. การออกใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และอาชญาบัตร ๓๑๖
๒๕. ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการลงลายมือชื่ออนุญาตในอาชญาบัตรและใบอนุญาต ๓๑๘

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

เงื่อนไขขออธิบดีกรมประมง

เรื่อง การตั้งเครื่องมือทำการประมงประจำที่ในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่รับอนุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ อธิบดีกรมประมงกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตตั้งเครื่องมือประจำที่ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่อนุญาตปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตบักสร้างเครื่องมือหรือส่วนประกอบใดๆ ของเครื่องมือให้เป็นการกีดขวางทางสัญจรของเรือแพ
๒. ผู้รับอนุญาตต้องทำการบักสร้างเครื่องมือตามสถานที่และอาณาเขต ที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้
๓. ผู้รับอนุญาตต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ทางน้ำเพื่อการสัญจรไปมาของเรือแพ กำหนดไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๔

(ลงชื่อ) บุญ อินทร์ทรัพย์
(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)
อธิบดีกรมประมง

๑๙ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อความเข้าใจระเบียบการอนุญาตทำการประมงในที่อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่
กัน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)

ด้วยจังหวัดสมุทรสาครได้หารือไปยังกรมประมงว่า ผู้รับอนุญาตทำการประมงในที่
อนุญาตเครื่องมือประจำที่รายหนึ่งได้รับอนุญาตเป็นเวลาติดต่อกันมาแล้ว ๒ ปี ในปีที่ ๓ มีบุคคล
อื่นยื่นคำขออนุญาตทำการประมงซ้ำในที่อนุญาตแห่งนั้น จังหวัดจึงได้ยกที่อนุญาตแห่งนั้นขึ้นว่า
ประมุขเฉพาะปี ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๔๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ เรื่องระเบียบ
การอนุญาตให้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน (เฉพาะใน
น่านน้ำเค็ม) ผลของการว่าประมุขปรากฏว่าผู้รับอนุญาตเดิมเป็นผู้ประมุขได้ และได้รับอนุญาตต่อ
ไป ในปีที่ ๔ ผู้รับอนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาตทำการประมงในที่อนุญาตนั้นต่อไปอีก แต่มีบุคคล
อื่นมายื่นคำขออนุญาตซ้ำที่กันอีกเช่นนี้ ผู้รับอนุญาตเดิมจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับอนุญาตในที่อนุญาต
แห่งนั้นโดยไม่ต้องมีการว่าประมุขตามคำสั่งกระทรวงเกษตรดังกล่าวแล้ว ข้อ ๒ หรือไม่

กรมประมงได้เสนอข้อหารือให้กระทรวงเกษตรพิจารณาแล้ว กระทรวงเกษตรเห็นว่า
ทางราชการมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้ผู้ที่มิอาชีพการประมงอยู่แล้ว ได้มีอาชีพเป็นหลักฐานสืบไป
ตามข้อหารือของจังหวัดสมุทรสาครนั้น ผู้รับอนุญาตเดิมได้รับอนุญาตในที่แห่งนั้นติดต่อกันมา ๓ ปี
แล้ว ในปีที่ ๔ ผู้รับอนุญาตเดิมจึงมีสิทธิได้รับอนุญาตให้ทำการประมงในที่อนุญาตแห่งนั้นโดยไม่
ต้องนำขึ้นว่าประมุขแม้จะมีบุคคลอื่นยื่นคำขออนุญาตซ้ำที่ตามนัยคำสั่งของกระทรวงเกษตรดังกล่าว
แล้ว

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) บุญ อินทร์พรชัย

(นายบุญ อินทร์พรชัย)

อธิบดีกรมประมง

๒๖ กรกฎาคม ๒๔๙๐

เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดประเภทเครื่องมือไ้ปั่นน้ำลึกและไ้ปั่นน้ำตื้น

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดชายทะเล ๒๗ จังหวัด

เนื่องด้วยกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยการกำหนดอัตราเงินอากรออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้กำหนดเครื่องมือประจำที่ประเภทไ้ปั่นไ้เป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทที่อนุญาตไ้ปั่นน้ำลึก และประเภทที่อนุญาตไ้ปั่นน้ำตื้น และได้กำหนดอัตราเงินอากรค่าที่อนุญาตไ้ต่างกัน ตามประเภทเครื่องมือและตามสภาพของท้องที่

ฉะนั้น เพื่อให้การจัดเก็บเงินอากรตามกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว ได้เป็นไปโดยเรียบร้อยปราศจากปัญหา กระทรวงเกษตรธิการจึงกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาความแตกต่างระหว่างเครื่องมือไ้ปั่นน้ำลึก และไ้ปั่นน้ำตื้นไว้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) ไ้ปั่นน้ำลึกคือไ้ปั่นทำในที่ซึ่งเวลาน้ำลงงวด มีระดับน้ำลึกตั้งแต่ ๖ เมตรขึ้นไป

(ข) ไ้ปั่นน้ำตื้น คือ ไ้ปั่นทำในที่ซึ่งเวลาน้ำลงงวดมีระดับน้ำลึกไม่ถึง ๖ เมตร

(ค) การวัดระดับน้ำลึกของเครื่องมือไ้ปั่นแต่ละไ้ปั่น ให้วัดที่ตรงจุดศูนย์กลางของวงไ้ปั่นนั้น ๆ และให้วัดขณะน้ำลงงวดที่ในเวลากลางวันของวันกลางเดือนทางจันทร์คติที่ได้กำหนดที่อนุญาตตั้งไ้ปั่นแห่งนั้น ๆ

ทั้งนี้ จึงแจ้งมาเพื่อให้ท่านส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) พันเอก ช่าง เขวงศักดิ์สงคราม

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

เรื่อง **ระเบียบการอนุญาตไ้ปะสวมซาก**

เรียน **ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)**

ด้วยกระทรวงเกษตรได้รับรายงานข้อหาหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไ้ปะสวมซาก
เก่าว่า ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตที่ว่าประมุลไ้ปะ (เฉพาะปี) ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๔๖/๒๔๙๑
ว่าด้วยระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน
(เฉพาะในน้ำน้ำเค็ม) ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๔๙๑ ข้อ ๕. เมื่อสิ้นอายุสัญญาการอนุญาตแล้ว
แต่ไ้ปะดังกล่าวยังไม่แตกเสียหายเพียงแต่ชำรุด และจะซ่อมแซมใช้ทำการประมงในฤดูกาลต่อไป
ได้ หากผู้รับอนุญาตยื่นคำร้องขออนุญาตทำไ้ปะสวมซากตามหนังสือกระทรวงเกษตรราธิการที่
จ.ว. ๕๑๒/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๙๔ และแม้ว่าจะมีผู้อื่นคำขออนุญาตซ้ำที่กัน พนักงาน
งานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตได้หรือไม่

กระทรวงเกษตรพิจารณาแล้ว เห็นว่าการอนุญาตให้ทำไ้ปะสวมซาก ตามหนังสือ
กระทรวงเกษตรราธิการที่ จ.ว. ๕๑๒/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๙๔ นั้น มิได้ระบุราย
ละเอียดไว้โดยชัดแจ้งว่าจะอนุญาตให้สวมซากไ้ปะได้ในกรณีใดบ้าง จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบ
การเกี่ยวกับเรื่องนี้เสียใหม่ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง
พ.ศ. ๒๔๙๐ ให้ยกเลิกระเบียบการอนุญาตไ้ปะสวมซากเก่าและการปักสร้างไ้ปะใหม่ตามหนังสือ
กระทรวงเกษตรราธิการที่ จ.ว. ๕๑๒/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๙๔ เสีย และให้ใช้ระเบียบ
การดังต่อไปนี้แทน คือ

๑. ไ้ปะซึ่งเป็นที่อนุญาต หรือที่อนุญาตซึ่งยกขึ้นว่าประมุลเฉพาะปีแห่งใดที่ได้รับ
อนุญาตในปีที่ล่วงมา เว้นแต่ไ้ปะประเภทที่ว่าประมุล (ประจำ) แต่ยังไม่แตกชำรุดพอจะซ่อม
แซมใช้ทำการประมงในฤดูกาลทำการประมงปีใหม่ต่อไปได้ ก็ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ขออนุญาตทำไ้ปะสวมซากภายในเดือนมีนาคม หรือก่อนที่อายุใบอนุญาตจะ
ครบกำหนด ๓๐ วัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานไปยังจังหวัดเพื่อพิจารณาคำเนิการต่อไป

๒. เมื่อจังหวัดได้รับรายงานจากพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ที่มีการขออนุญาตสวม
ซากไ้ปะตามข้อ ๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งไม่น้อยกว่า ๓ นาย มี
ประมงจังหวัด นายอำเภอท้องที่ และเจ้าหน้าที่อื่นที่เห็นสมควรออกไปทำการตรวจไ้ปะที่มีผู้ขอ
อนุญาตสวมซาก ว่าไ้ปะลูกนั้นอยู่ในสภาพอย่างไร ถ้าพิจารณาเห็นว่าไ้ปะที่ขออนุญาตสวมซากยัง

อยู่ในสภาพที่จะใช้การสำหรับฤดูกาลปีต่อไปได้ หรือต้องมีการซ่อมแซมเล็กน้อยก็ให้รายงานเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่ออนุญาต

๓. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งอนุญาตให้ผู้ใดทำโป๊ะสวมซากได้ตามข้อ ๒. แล้ว ให้ส่งเรื่องราวกลับคืนไปยังอำเภอท้องที่เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดทำโป๊ะสวมซากต่อไป และห้ามมิให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตสวมซากขยับขยายหรือย้ายที่ตั้งโป๊ะไปปักสร้างในที่อื่นไม่ว่าด้วยกรณีใดๆ ตลอดเวลาการอนุญาตสำหรับปีนั้น

๔. ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ทำโป๊ะสวมซากตามข้อ ๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่สั่งให้ผู้ทำโป๊ะข้างเคียงทุกคันของโป๊ะสวมซาก พักโป๊ะให้ได้ระยะตามประกาศของจังหวัดหรือตามระยะที่ได้รับอนุญาตในฤดูกาลปีที่ล่วงมาแล้ว แต่ถ้าหากไม่สามารถจะพักโป๊ะข้างเคียงให้ได้ระยะอาณาเขตดังกล่าว เนื่องจากมีเหตุที่จำกัดและพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นว่าไม่เป็นการเสียหายแก่โป๊ะที่อยู่ติดต่อกันใกล้เคียงกันถึงแม้จะไม่ได้ระยะตามประกาศของจังหวัด ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่สั่งอนุญาตเป็นกรณีพิเศษเฉพาะปีได้ แต่ให้รายงานการปักโป๊ะที่ไม่ได้ระยะนั้นให้จังหวัดทราบทุกคราว

๕. สำหรับการอนุญาตโป๊ะในบริเวณซึ่งผู้ขออนุญาตไม่ได้ทำการประมงหรือไม่เคยอนุญาตให้ผู้ใดทำการประมงมาก่อนในฤดูกาลปีที่ล่วงมาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ถือปฏิบัติตามระยะอาณาเขตตามประกาศของจังหวัดโดยเคร่งครัด แม้ผู้รับอนุญาตโป๊ะข้างเคียงทุกคันจะยินยอมหรือไม่คัดค้านระยะอาณาเขตที่ติดต่อกันประกาศก็ห้ามไม่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ออกใบอนุญาตให้เป็นอันขาด

๖. ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้สวมซากโป๊ะตามข้อ ๓. ถ้าเป็นผู้ที่ยังไม่ได้รับสิทธิให้ทำการประมง ๓ ปี ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรราธิการที่ ๔๖/๒๔๕๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๔๕๑ ข้อ ๒. ห้ามมิให้นับเวลาการอนุญาตให้ทำโป๊ะสวมซากเป็นเวลาที่ได้รับสิทธิอนุญาต ๓ ปี ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรราธิการที่ ๔๖/๒๔๕๑ เรื่องระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตที่มีผู้ขออนุญาตซ้ำที่กัน (เฉพาะในน่านน้ำเค็ม) ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๔๕๑ ข้อ ๒.

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) พลเอก จ. นาวีเสถียร
(จิตติ นาวีเสถียร)
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ลงนามแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

จำนวนมาก

ที่ กษ ๐๕๐๒/๗๘๓๘

กรมประมง

๒๓ มิถุนายน ๒๕๑๐

เรื่อง ผู้รับอนุญาตโป๊ะสวมซากขออนุญาตปักสร้างโป๊ะในที่ใหม่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม

อ้างถึง หนังสือที่ ส.ส. ๐๗/๖๕๘๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๑๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่านายเจื่อง สุขเกษม ผู้รับอนุญาตให้ทำโป๊ะสวมซากสำหรับ
ฤดูกาลทำการประมง ปี ๒๕๑๐ หลังจากที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว ๑ เดือนเศษ ก็ยื่นคำร้องต่ออำเภอ
เมืองสมุทรสงครามว่า โป๊ะสวมซากที่ได้รับอนุญาตไปแล้วนั้น ถูกมรสุมเสียหายไม่อาจซ่อมแซม
ต่อไปได้ จึงขอเลื่อนไปปักสร้างในที่ใหม่ โดยจะปักโป๊ะให้ห่างจากซากโป๊ะเดิมไปทางทิศตะวัน
ตกไม่เกิน ๕ เส้น ซึ่งเจ้าหน้าที่อำเภอได้ออกไปตรวจสอบวัดระยะแล้ว เห็นว่าที่ที่นายเจื่อง สุข
เกษม ขอปักสร้างโป๊ะนั้น ไม่เคียดคร่อนแก่โป๊ะข้างเคียงรายอื่นๆ จึงเห็นสมควรอนุญาตเพื่อ
บรรเทาความเคียดคร่อนในการประกอบอาชีพ แต่จังหวัดพิจารณาเห็นว่าเป็นการขัดคำสั่งของกระ
ทรวงเกษตรซึ่งสั่งการมาโดยหนังสือที่ กษ ๐๕๐๒/ว. ๒๒๔๐ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เรื่อง
ระเบียบการขออนุญาตโป๊ะสวมซาก ข้อ ๓. จึงขอให้กรมประมงพิจารณาสั่งการ ความละเอียดแจ้ง
อยู่แล้ว นั้น

กรมประมงพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ตามระเบียบการอนุญาตโป๊ะสวมซากซึ่งกระทรวง
เกษตรได้สั่งการมาโดยหนังสือดังกล่าวในข้อ ๓. ก็ได้ระบุไว้ชัดเจนแล้วว่าห้ามมิให้ผู้ได้รับอนุญาต
ทำโป๊ะสวมซากขยับขยายหรือย้ายที่ตั้งโป๊ะไปปักสร้างในที่อื่นไม่ว่าด้วยกรณีใด ๆ ตลอดเวลาการ
อนุญาตสำหรับปีนั้น ฉะนั้น กรมประมงจึงไม่อาจพิจารณาผ่อนผันให้นายเจื่อง สุขเกษม ปักสร้าง
โป๊ะในที่ใหม่ตามที่ร้องขอได้ และถ้าหากว่านายเจื่อง สุขเกษม ยังมีความประสงค์ที่จะทำให้โป๊ะ
ลูกนั้น โดยใช้สิทธิ์ตามใบอนุญาตโป๊ะสวมซาก ก็ควรทำการซ่อมแซมปักสร้าง ณ ที่ซากเดิมจะ
ไปปักสร้างในที่ใหม่ไม่ได้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ปรีดา กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

หลักเกณฑ์การพิจารณาลดจำนวน

เครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน และกั้นชู้ร้วไชมาน ประเภทประจำที่

(ก) หลักเกณฑ์ทั่วไป

ห้ามมิให้เปิดที่ทำโพงพาง ร้วไชมานและกั้นชู้ร้วไชมานแห่งหนึ่งแห่งใดหรือช่องหนึ่งช่องใด ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณลำแม่น้ำ หรือลำคลองเป็นการเพิ่มจำนวนขึ้น ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่จังหวัดได้รับทราบระเบียบการนี้เป็นต้นไป

(ข) ที่ทำโพงพาง ร้วไชมานและกั้นชู้ร้วไชมาน ประเภทที่ว่าประมุลผูกขาด

๑. ที่ทำโพงพางหรือร้วไชมานและกั้นชู้ร้วไชมานทุกแห่งและทุกช่อง ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณของแม่น้ำหรือลำคลอง และเป็นที่ยึดสิทธิ์น้ำประเภทที่ว่าประมุลผูกขาดที่ยึดสิทธิ์น้ำดังกล่าวนี้ หากปรากฏว่าในการประมุลประจำปีหนึ่งปีใด ไม่มีผู้เข้าว่าประมุลรับไปทำการ ก็ให้จังหวัดประกาศยกเลิกที่ผูกขาดแห่งนั้นเสีย และให้จำหน่ายออกจากทะเบียนที่ยึดสิทธิ์น้ำ แล้วรายงานไปให้กระทรวงเกษตรราธิการทราบด้วย ที่ทำโพงพางหรือร้วไชมานและกั้นชู้ร้วไชมาน ดังกล่าวนั้น ห้ามมิให้จังหวัดนำขึ้นว่าประมุลอีกต่อไปเป็นอันขาด

๒. การโอนกรรมสิทธิ์ที่ทำโพงพางหรือร้วไชมานและกั้นชู้ร้วไชมานแห่งหนึ่งแห่งใดหรือช่องหนึ่งช่องใด ให้แก่ผู้รับโอนรายหนึ่งรายใดนั้น ให้ทำการโอนกันได้ แต่ทั้งนี้ต้องปรากฏว่าระหว่างเวลาที่ขอโอนนั้น หนังสือสัญญาผูกขาดของผู้โอนยังไม่หมดอายุและทำการโอนจะต้องเป็นไปตามระเบียบซึ่งทางการได้กำหนดไว้

(ค) ที่ทำโพงพาง ร้วไชมาน และกั้นชู้ร้วไชมาน ประเภทที่อนุญาต

๑. ที่ทำโพงพางร้วไชมาน และกั้นชู้ร้วไชมานทุกแห่งทุกช่อง ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณของลำแม่น้ำหรือลำคลอง หากปรากฏว่าในปีหนึ่งปีใด (คือนับตั้งแต่เดือนที่เริ่มทำการจนตลอดฤดูที่ทำตามประกาศกำหนดฤดูทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทต่างๆ ของจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งได้ประกาศแล้ว) ไม่มีผู้ใดยื่นเรื่องขออนุญาตทำการประมงในที่ทำโพงพาง ร้วไชมานและกั้นชู้ร้วไชมานแห่งนั้น ๆ ดังนี้ ก็ให้จังหวัดประกาศยกที่แห่งนั้น ๆ เสีย และให้จำหน่ายออกจากทะเบียนที่ยึดสิทธิ์น้ำ แล้วรายงานให้กระทรวงเกษตรราธิการทราบด้วย ที่ทำโพงพาง ร้วไชมานและกั้นชู้ร้วไชมาน ดังกล่าวนั้น ห้ามมิให้อนุญาตให้ผู้อื่นหนึ่งผู้ใดรับไปทำการประมงอีกต่อไป

๒. การโอนกรรมสิทธิ์ที่ทำโพงพาง รื้อไซมานและกันชู้รื้อไซมาน สำหรับประเภท
ที่อนุญาตดังกล่าวนี้ ให้ทำการโอนใบอนุญาตกันได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบการข้อ (ข) ๒.

(ง) การย้ายที่ตั้งโพงพาง รื้อไซมานและกันชู้รื้อไซมาน

ที่ตั้งโพงพาง รื้อไซมานและกันชู้รื้อไซมานทุกแห่งและทุกช่อง กับทุกประเภทซึ่งได้
ตั้งทำการอยู่แล้วในบริเวณของลำแม่น้ำหรือลำคลองในขณะนี้ คือ นับตั้งแต่วันที่จังหวัดได้ทราบ
ระเบียบการนี้แล้วเป็นต้นไป หากจะได้ปรากฏโดยประการหนึ่งประการใดซึ่งเป็นการแสดงว่าที่ตั้ง
เครื่องมือในแห่งเก่านั้นไม่สามารถทำการประมงได้โดยกรณีใด ๆ ก็ตาม ห้ามมิให้พิจารณาอนุญาต
ให้ขยายหรือกำหนดให้ไปตั้งทำการในที่แห่งอื่นซึ่งพ้นไปจากที่ๆ ได้ตั้งอยู่แล้วแต่เดิมเป็นอันขาด

(จ) ข้อยกเว้น

โดยเฉพาะที่ตั้งโพงพาง รื้อไซมานและกันชู้รื้อไซมาน ซึ่งตั้งทำการในทะเลหรือบริเวณ
อ่าว โดยมีได้อยู่ในเขตบริเวณของลำแม่น้ำ หรือลำคลองให้ได้รับการยกเว้นจากหลักเกณฑ์ดัง
กล่าวข้างต้น คือให้เพิ่มหรือลดจำนวนที่ตั้งเครื่องมือไว้ตามแต่คณะกรรมการจังหวัดจะพิจารณาเห็น
สมควรแก่บริเวณของที่ตั้งเครื่องมือั้นๆ แต่ในการที่จะอนุญาตให้เพิ่มจำนวนที่ตั้งเครื่องมือดัง
กล่าว ให้จังหวัดรายงานขออนุมัติไปยังกระทรวงเกษตรธิการเสียก่อน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะ
อนุญาตได้ และเมื่อได้มีการอนุญาตเพิ่มหรือลดก็ตาม ให้จัดการแก้ไขแผนที่จับสัตว์น้ำของจังหวัด
และอำเภอให้เป็นการถูกต้องตรงกันกับจำนวนที่ตั้งเครื่องมือประเภทนั้นๆ แล้วให้รายงานไปให้
กระทรวงเกษตรธิการทราบทุกราย

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การพิจารณาลดจำนวนเครื่องมือดังกล่าวข้างต้น ซึ่งได้สั่ง
มาแล้วทุกฉบับ และให้ใช้หลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นใหม่นี้แทนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

กระทรวงเกษตรธิการ

๒๘ ธันวาคม ๒๔๙๑

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

เรื่อง นโยบายในการอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไซมาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายทะเล ทุกจังหวัด (รวม ๒๓ จังหวัด)

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้กรมประมงศึกษาถึงผลกระทบของการใช้เครื่องมือโพงพาง ร้วไซมานและเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน ที่มีต่อการประมงและชาวประมงในท้องถิ่น โดยเฉพาะเครื่องมือดุกยักษ์หรือดุกปาก (ลักษณะและวิธีการทำการประมงคล้ายกับโพงพาง ร้วไซมาน) อันเป็นเครื่องมือที่ทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างร้ายแรงว่าจะสมควรยกเลิกหรือเห็นสมควรประการใด นั้น

เรื่องนี้ กรมประมงได้มอบหมายให้นักวิชาการประมงทำการศึกษาและสำรวจถึงผลกระทบของการใช้เครื่องมือดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มีผลกระทบต่อประมงเป็นอย่างมากแต่ถ้ายกเลิกการใช้เครื่องมือดังกล่าวในทันที ก็จะมีผลกระทบต่ออาชีพของชาวประมงที่ได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมายอยู่แล้วเป็นอันมาก ซึ่งกรมประมงได้รายงานให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบและพิจารณา ในการนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว ให้ถือเป็นนโยบายในการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือโพงพาง ร้วไซมาน หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

๑. การยกเลิกเครื่องมือโพงพาง ร้วไซมาน ทั้งที่ว่าประมงและที่อนุญาตให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณาคำนวณเครื่องมือโพงพาง ร้วไซมาน และกันชู้ร้วไซมานประเภทประจำที่ของกระทรวงเกษตรฯ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ ต่อไป ดังที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

๒. ให้ทำการปราบปรามผู้ใช้เครื่องมือโพงพาง ร้วไซมาน และกันชู้ร้วไซมานหรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน เช่น ดุกยักษ์ ดุกปาก เป็นต้น ที่มีได้รับอนุญาตโดยเด็ดขาด เพื่อให้หมดสิ้นไปในที่สุด

๓. แนะนำชี้แจงให้ราษฎรผู้ใช้เครื่องมือดังกล่าว เปลี่ยนไปทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแทน เช่น การเลี้ยงหอยแมลงภู่ หอยแครง หอยนางรม เลี้ยงกุ้ง หรือเลี้ยงปลาน้ำกร่อยอื่นๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติโดยขอ
ให้แนะนำชี้แจงราษฎรได้เข้าใจถึงนโยบายของทางราชการดังกล่าวต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
นาวาโท สว่าง , เจริญผล
(นาวาโท สว่าง เจริญผล)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

๑๐ สิงหาคม ๒๔๙๓

เรื่อง การอนุญาตโพงพางหลักลอย

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด (๕ จังหวัด)

ตามหนังสือของจังหวัดที่ /๒๔๙๓ ลงวันที่

รายงานการสอบสวนจำนวนที่อนุญาตโพงพางหลักลอยใน พ.ศ. ๒๔๙๒ และใน พ.ศ. ๒๔๙๓ ถึงวันที่ได้รับทราบหนังสือสั่งการอนุญาตชั่วคราวของกระทรวงเกษตรธิการ นั้น

กระทรวงเกษตรธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าโดยเฉพาะราษฎรที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งโพงพางหลักลอยมาแล้วก่อนที่กระทรวงเกษตรธิการ จะได้สั่งให้งดการอนุญาตนั้น สมควรผ่อนผันอนุญาตให้กระทำโพงพางหลักลอยต่อไปได้ ฉะนั้น กระทรวงเกษตรธิการจึงอนุญาตให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตโพงพางหลักลอยมาแล้วใน พ.ศ. ๒๔๙๒ และผู้ที่ได้รับอนุญาตใน พ.ศ. ๒๔๙๓ ก่อนวันที่อำเภอได้รับคำสั่งให้งดการอนุญาตโพงพางหลักลอยชั่วคราวของกระทรวงเกษตรธิการนั้น ให้ได้รับอนุญาตต่อไปได้

แต่ทั้งนี้ ให้ทุกจังหวัดถือเป็นหลักเกณฑ์ปฏิบัติและทราบความมุ่งประสงค์ของทางราชการไว้ว่า ทางราชการมุ่งประสงค์ที่จะลดจำนวนโพงพางหลักลอยให้มีจำนวนน้อยลงเรื่อยๆ ไปจนกว่าจะหมด ฉะนั้นจึงให้จังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ให้จังหวัดดำเนินการประกาศเรื่องการใช้โพงพางหลักลอยตามร่างประกาศซึ่งได้ส่งมาพร้อมนี้ ๑ ฉบับ และถ้าจังหวัดพิจารณาเห็นสมควรออกประกาศกำหนดอาณาเขตอนุญาตให้ทำโพงพางหลักลอยในบริเวณใดหรือตอนใดของแม่น้ำ ก็ได้ดำเนินการออกประกาศกำหนดได้

๒. ให้อนุญาตแต่เฉพาะผู้ที่มีรายชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับอนุญาตโพงพางหลักลอยใน พ.ศ. ๒๔๙๒-๒๔๙๓ ที่จังหวัดได้ส่งบัญชีไปยังกระทรวงเกษตรธิการแล้วเท่านั้น ห้ามมิให้อนุญาตโพงพางหลักลอยรายใหม่เพิ่มขึ้นอีก

๓. ให้อนุญาตไม่เกินจำนวนช่องโพงพางที่เคยอนุญาตมาทุกราย

๔. ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตโอนใบอนุญาตโพงพางหลักลอยให้ผู้อื่นเป็นอันขาด

๕. ผู้รับอนุญาตจะต้องทำโพงพางหลักลอยด้วยตนเอง หรือด้วยลูกจ้าง หรือด้วยบุคคลในครอบครัวของผู้รับอนุญาต

๖. ผู้ใดที่มีรายชื่อในบัญชีอนุญาตตามข้อ ๒ และผู้นั้นไม่มาขออนุญาตใน พ.ศ. ๒๔๙๓ แล้ว ห้ามไม่ให้อนุญาตใน พ.ศ. ต่อๆ ไปทุกราย

๗. ให้จังหวัดสั่งให้อำเภอแจ้งให้ผู้รับ อนุญาต ทุกราย รับทราบ หลักเกณฑ์การ อนุญาตโพงพางหลักลอยตามนัยแห่งหนังสือนี้ และตามประกาศของจังหวัดเรื่องการใช้เครื่องมือ โพงพางหลักลอยด้วย

๘. ผู้รับอนุญาตรายใดฝ่าฝืนประกาศของจังหวัด เรื่องการใช้เครื่องมือโพงพางหลัก ลอย นอกจากจะมีความผิดและได้รับโทษตามกฎหมายแล้ว ให้จังหวัดพิจารณาเพิกถอนใบอนุญาต โพงพางหลักลอยเสียตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

๙. เมื่อสิ้นสุดการทำประมงทุกๆ ปีแล้ว ให้จังหวัดส่งบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับอนุญาต และจำนวนช่องโพงพางหลักลอยที่อนุญาตไปยังกระทรวงเกษตรราธิการทุกปี

๑๐. ถ้าจังหวัดสอบสวนพิจารณาเห็นว่า ตามสภาพภูมิประเทศของที่จับสัตว์น้ำของ อำเภอใด ผู้รับอนุญาตโพงพางหลักลอยไม่สามารถจะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ ของจังหวัดเรื่องการใช้เครื่องมือโพงพางหลักลอยได้ ก็ให้จังหวัดสั่งอำเภอดกการอนุญาตโพงพาง หลักลอยเสีย แล้วรายงานให้กระทรวงเกษตรราธิการทราบด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อให้จังหวัดถือเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติโดยเคร่งครัดสืบไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) *ช่วงเกษตรศิลปการ*

(พระช่วงเกษตรศิลปการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ

๑๙ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง ห้ามมิให้โอนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน กั้นชู้ร้วไชมาน
ประเภทประจำที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่าเครื่องมือโพงพางร้วไชมาน และกั้นชู้ร้วไชมาน ประเภทประจำที่เป็นเครื่องมือทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรงและคงกีดขวางทางเดินเรือทางราชการมีนโยบายที่จะลดจำนวนให้น้อยลงและให้หมดไปในที่สุด แต่ปรากฏว่าตามหลักเกณฑ์การพิจารณาลดจำนวนเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมานและ กั้นชู้ร้วไชมานประเภทประจำที่ ข้อ (ก) ๒ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๙๑ ยังอนุญาตให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ทำโพงพาง ร้วไชมาน ประเภทประจำที่แก่บุคคลอื่นได้อยู่อีกหากทางราชการยังคงอนุญาตให้มีการโอนใบอนุญาตได้ต่อไปแล้ว การที่จะพิจารณาลดจำนวนเครื่องมือเหล่านี้ก็จะไม่ได้ผลสมตามความมุ่งหมายของทางราชการแต่ประการใด กระทรวงเกษตรเห็นสมควรห้ามมิให้โอนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน และกั้นชู้ร้วไชมานประเภทประจำที่อีกต่อไป

ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกความในข้อ (ก) ๒ ของหลักเกณฑ์การพิจารณาลดจำนวนเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน และกั้นชู้ร้วไชมาน ประเภทประจำที่ ฉบับลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๙๑ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน “ข้อ (ก) ๒ ห้ามโอนกรรมสิทธิ์ที่ทำโพงพาง ร้วไชมาน และกั้นชู้ร้วไชมาน สำหรับประเภทที่อนุญาตดังกล่าวนี้เป็นอันขาด หากผู้รับอนุญาตเดิมไม่สามารถจะกระทำการประมงได้โดยกรณีใดๆ ก็ตาม ห้ามมิให้โอนใบอนุญาตให้ผู้อื่นเป็นอันขาด และห้ามมิให้อนุญาตให้ผู้อื่นผู้ใดรับไปทำการประมงอีกต่อไป ให้จังหวัดประกาศยกยบทที่แห่งนั้นๆ เสีย และให้จำหน่ายออกจากทะเบียนที่จับสัตว์น้ำ แล้วรายงานให้กระทรวงเกษตรทราบด้วย”

จึงเรียนมาเพื่อให้จังหวัดถือเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติโดยเคร่งครัดสืบไป และโปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องถือเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติโดยเคร่งครัดตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) พลเอกสุรจิต จารุเศรณี
(สุรจิต จารุเศรณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

มีนาคม ๒๕๐๓

เรื่อง ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการห้ามโอนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง
ร้วไชมานกันชูร้วไชมาน ประเภทประจำที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรที่ /๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๓

ตามที่กระทรวงเกษตรได้พิจารณาสั่งห้ามมิให้โอนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน กันชูร้วไชมาน ประเภทประจำที่ และได้แจ้งให้จังหวัดถือเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติโดยเคร่งครัดมาตามหนังสือที่อ้างถึงแล้ว นั้น

เรื่องนี้ ปรากฏว่ามีพนักงานเจ้าหน้าที่หลายจังหวัดสงสัยว่าระเบียบการห้ามโอนนี้ จะหมายความเฉพาะโพงพาง ร้วไชมาน กันชูร้วไชมาน ในแม่น้ำลำคลองเท่านั้น คงไม่หมายถึงโพงพาง ร้วไชมาน กันชูร้วไชมาน ในอ่าวและทะเลด้วย และสงสัยว่าจะห้ามการโอนใบอนุญาตแก่ผู้สืบสันดาน ผู้บุพการี และผู้รับมรดกด้วยหรือไม่กรมประมงจึงขอเรียนข้อความเข้าใจว่าระเบียบการห้ามโอนโพงพาง ร้วไชมาน กันชูร้วไชมาน ประเภทประจำที่ทุกแห่งทั้งในแม่น้ำลำคลองและในอ่าวทะเลด้วย และห้ามการโอนใบอนุญาตแก่ผู้สืบสันดาน ผู้บุพการีและผู้รับมรดกด้วยเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของทางราชการที่จะลดและเลิกเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน กันชูร้วไชมาน ให้น้อยลงและหมดไปในที่สุด ถ้าหากยังให้มีการโอนกันได้ ก็ไม่มีทางจะลดจำนวนลงได้

ฉะนั้น กรมประมงจึงขอเรียนมาเพื่อจังหวัดได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติให้เป็นการถูกต้องสืบไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) ป. กรรณสูต
(นายปรีดา กรรณสูต)
หัวหน้ากองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ รักษาการแทน
อธิบดีกรมประมง

๑๖ สิงหาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การยกเลิกเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน และกันชู้ร้วไชมาน ประเภทประจำที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประกาศ ๒ ฉบับ

เนื่องด้วยกรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการยุบเลิกโพงพาง ร้วไชมาน และกันชู้ร้วไชมาน ในกรณีที่ไม่มีผู้รับทำสำหรับที่ว่าประมุข ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาลดจำนวนเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน และกันชู้ร้วไชมาน ประเภทประจำที่ของกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๙๑ (ข) ๑. กัตติ หรือตามหนังสือกระทรวงเกษตรที่ /๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๓ เรื่องการห้ามมิให้โอนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน และกันชู้ร้วไชมาน ประเภทประจำที่ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเดิมไม่สามารถทำการประมงได้กัตติ การดำเนินการประกาศยุบเลิกเครื่องมืองดังกล่าวแล้ว บางจังหวัดยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ฉะนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และตามหลักเกณฑ์และหนังสือของกระทรวงเกษตรดังกล่าวแล้ว กรมประมงจึงขอเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีที่มีการประกาศยุบเลิกที่ว่าประมุขโพงพาง ร้วไชมาน และกันชู้ร้วไชมาน ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาลดจำนวนเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน และกันชู้ร้วไชมาน ประเภทประจำที่ของกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๙๑ (ข) ๑. ให้จังหวัดดำเนินการประกาศยกเลิกที่ว่าประมุขแห่งนั้นตามแบบประกาศ (แบบที่ ๑) แนบท้ายหนังสือนี้ โดยถือว่าได้รับอนุมัติจากกระทรวงเกษตรแล้วตามหนังสือ จ.ว. ๔๒๐๕/๒๔๙๑ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๙๑

๒. ถ้ามีการประกาศยุบเลิกที่อนุญาตโพงพาง ร้วไชมาน และกันชู้ร้วไชมาน ตามหนังสือกระทรวงเกษตรที่ /๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๓ ให้ใช้ประกาศตามแบบประกาศ (แบบที่ ๒) แนบท้ายหนังสือนี้ โดยไม่ต้องขออนุมัติกระทรวงเกษตร

๓. ในกรณีที่จังหวัดได้ดำเนินการประกาศยกเลิกที่จับสัตว์น้ำดังกล่าวในข้อ ๑ หรือ ๒ ไปแล้ว แต่ยังไม่ถูกต้อง ก็ให้ดำเนินการประกาศแก้ไขเสียใหม่ตามแบบประกาศที่ส่งมานี้เสียด้วย

๔. เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑ หรือ ๒ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่จับสัตว์น้ำที่ประกาศยกเลิก
น้้นอกจากทะเบียนที่จับสัตว์น้ำของจังหวัด แล้วรายงานให้กระทรวงเกษตรทราบตามระเบียบ
พร้อมด้วยสำเนาประกาศดังกล่าวอย่างละ ๑ ฉบับ

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **บุญ อินทร์ทรัพย์**
(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)
อธิบดีกรมประมง

แบบที่ ๑

ประกาศที่...../.....

เรื่อง ให้ยกเลิกที่ว่าประมุข.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
คณะกรรมการจังหวัด ได้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

และโดยอนุมติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาสดจำนวนเครื่องมือ
โพงพาง ร้วไซมาน และกันชู่ร้วไซมาน ประเภทประจำที่ของกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๘
ธันวาคม ๒๔๙๑ ข้อ (ข) ๑. ซึ่งให้จังหวัดพิจารณายกเลิกที่ว่าประมุข.....

ที่ไม่มีผู้เชื่อว่าประมุขรับไปทำการประมงเสีย นั้น

บัดนี้ ที่ว่าประมุข.....

ไม่มีผู้เชื่อว่าประมุขรับไปทำการประมง จึงประกาศยกเลิกเสีย

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกประกาศอื่นที่เกี่ยวกับการกำหนดประเภทที่จับสัตว์น้ำซึ่งขัดแย้งกับ
ประกาศนี้เสียทั้งสิ้น และให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันมีประกาศเป็นต้นไป

ศาลากลางจังหวัด.....

ประกาศ ณ วันที่.....พ.ศ.....

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ประธานคณะกรรมการจังหวัด.....

แบบที่ ๒

ประกาศที่...../.....

เรื่อง ให้ยกเลิกที่อนุญาต.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๔๐ คณะกรรมการจังหวัดได้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ..... และโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ตามหนังสือกระทรวงเกษตรที่ /๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๓ เรื่องห้ามมิให้โอนใบอนุญาตเครื่องมือโพงพาง ร้วไซมาน และกันชูร้วไซมาน ประเภทประจำที่ โดยให้จังหวัดพิจารณายกเลิกที่อนุญาต.....

ซึ่งผู้รับอนุญาตไม่สามารถทำการประมงเสีย นั้น

บัดนี้ ผู้รับอนุญาตที่อนุญาต.....

ไม่สามารถจะทำการประมงต่อไปได้ จึงประกาศยกเลิกเสีย

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกประกาศอื่นที่เกี่ยวกับการกำหนดประเภทที่จับสัตว์น้ำซึ่งขัดแย้งกับประกาศนี้เสียทั้งสิ้น และให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปีคประกาศเป็นต้นไป

ศาลากลางจังหวัด.....

ประกาศ ณ วันที่.....พ.ศ.....

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ประธานคณะกรรมการจังหวัด.....

คำแถลงกระทรวงเกษตร

เรื่อง การใช้เครื่องมือโพงพาง ไร่ไชมาน และกั้นซูไร่ไชมานทำการประมง

ด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า เครื่องมือโพงพาง ไร่ไชมาน หรือกั้นซูไร่ไชมาน ซึ่งเป็นเครื่องมือประจำที่ซึ่งราษฎรได้ทำการปักสร้างทำการประมงตามบริเวณปากอ่าวในแม่น้ำลำคลองต่างๆ เป็นเครื่องมือทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง เพราะเครื่องมือชนิดนี้ใช้วนดุ้งซึ่งมีขนาดช่องตาถี่และเล็กมาก มีลักษณะคล้ายกระสอบบ้านตั้งรับกระแส ทำการกักจับลูกกุ้งลูกปลาทุกชนิด เพื่อใช้ทำกะปิหรือจำหน่ายเป็นอาหารเบ็ด แต่ปรากฏว่าพันธุ์สัตว์น้ำที่ตีในวัยอ่อนซึ่งยังใช้เป็นอาหารคนไม่ได้หลายชนิด เช่น ปลาจระลัดเม็ทขาว ปลากระแห และปลาอื่นๆ ซึ่งเข้ามาอาศัยเลี้ยงตัวตามชายฝั่งและบริเวณปากน้ำต่างๆ ถูกจับโดยเครื่องมือเหล่านี้เป็นปริมาณมากทุกๆ ปี ชาวประมงนำลูกปลาที่ไปจำหน่ายเป็นอาหารเบ็ด โดยเฉพาะบริเวณปากแม่น้ำบางปะกงแห่งเดียว ปรากฏว่าเครื่องมือไร่ไชมาน ทำการจับลูกปลาจระลัดเม็ทขนาดนิ้วมือ จำหน่ายเป็นอาหารเบ็ด ไม่ต่ำกว่าปีละ ๓๐ ตัน ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเหตุทำให้ปริมาณสัตว์น้ำตายชายฝั่งทะเลมีจำนวนลดน้อยถอยลงเป็นลำดับทุกปี ซึ่งเป็นผลร้ายแก่อาชีพของชาวประมงเองโดยตรง นอกจากนี้ยังปรากฏว่า การใช้เครื่องมือเหล่านี้เป็นการกีดขวางและเป็นอันตรายแก่การเดินทางเรือ การสัญจรทางน้ำ และทำให้ร่องน้ำทางเดินเรือและบริเวณปากแม่น้ำต่างๆ ต้นเงินขึ้นโดยรวดเร็ว เพราะการตั้งเครื่องมือเหล่านี้ขวางทางน้ำไหลทำให้ตะกอนตกบริเวณปากน้ำต่างๆ มากทุกปี เพื่อเป็นการป้องกันมิให้พันธุ์สัตว์น้ำถูกทำลายเกินสมควร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ กระทรวงเกษตรได้มีคำสั่งวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตเพื่อลดจำนวนเครื่องมือโพงพาง ไร่ไชมาน โดยห้ามมิให้จังหวัดและอำเภอต่างๆ ทวีราชอาณาจักรเพิ่มที่อนุญาตให้มีการใช้เครื่องมือดังกล่าวเพิ่มขึ้นอีกจากจำนวนที่เคยได้รับอนุญาตอยู่ก่อนแล้วโดยเด็ดขาด และเพื่อมิให้เป็นการกระทบกระเทือนอาชีพของชาวประมงผู้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องมือเหล่านี้อยู่ก่อนแล้ว กระทรวงเกษตรก็ได้ผ่อนผันให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำอยู่แล้วในขณะนี้ให้ได้รับอนุญาตให้ทำในที่เดิมต่อไปได้ แต่อย่างไรก็ดี กระทรวงเกษตรมีความประสงค์จะให้เครื่องมือชนิดนี้ลดจำนวนลงและหมดไปในที่สุด โดยมีให้ชาวประมงผู้เคยได้รับอนุญาตอยู่แล้ว ต้องถือคร่อนในการอาชีพ กระทรวงเกษตรจึงได้มีคำสั่งห้ามมิให้โอนที่อนุญาตโพงพาง ไร่ไชมาน หรือกั้นซูไร่ไชมาน ไม่ว่าด้วยกรณีใดๆ ฉะนั้น เมื่อผู้รับอนุญาตถึงแก่กรรมหรือไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ก็ได้สั่งให้ทางจังหวัดท้องที่ส่งยุบเลิกที่อนุญาตสำหรับตั้งเครื่องมือเหล่านี้เสีย

เวลานี้ปรากฏว่ายังมีราษฎรยื่นคำร้องต่อกระทรวงเกษตรและกรมประมงขออนุญาตทำ
โพงพาง ร้วไซมาน เพิ่มขึ้นจากจำนวนที่อนุญาตเดิมอยู่เสมอ ซึ่งทางราชการก็ได้สั่งยกคำร้องและ
ระงับการอนุญาตไปแล้วทุกราย กระทรวงเกษตรจึงขอแถลงให้ทราบทั่วกันว่าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
กระทรวงเกษตรจะไม่รับพิจารณาเรื่องราวหรือคำร้องของผู้หนึ่งผู้ใดที่ยื่นขออนุญาตทำโพงพาง ร้ว
ไซมาน หรือกันซู่ร้วไซมาน เพิ่มขึ้นจากเดิมอีก

กระทรวงเกษตร

๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

เรื่อง เสนองินไขการอนุญาตให้ตั้งเครื่องมือประจําที่ในท่อนุญาต

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาเงื่อนไขอธิบดีกรมประมง

ด้วยปรากฏว่าการออกใบอนุญาตให้ใช้เครื่องมือทำการประมงประจําที่ในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่อนุญาต เช่น ที่อนุญาตโพงพาง รั้วไซมาน ยอขันช่อ เป็นต้น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยที่อนุญาตออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยใช้แบบพิมพ์ใบอนุญาต (อนุญาต ๓) ท้ายกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวแล้วนั้น ตามมาตรา ๑๓ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด แต่ในทางปฏิบัติทางราชการยังมีได้กำหนดเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด แต่ในทางปฏิบัติทางราชการยังมีได้กำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตให้เป็นการถูกต้องโดยสมบูรณ์ และปรากฏว่าผู้รับอนุญาตบางคนทำการปักสร้างเครื่องมือลงลําร่องน้ำทางเดินเรือและปักกันแม่น้ำลําลอง ทำให้ราษฎรผู้ใช้เรือแพผ่านไปมาได้รับความเดือดร้อน

กรมประมงจึงกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติ ตามอำนาจในมาตรา ๑๓ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งได้ส่งมาเพื่อทราบ และนอกจากจะต้องปฏิบัติตามระเบียบการเกี่ยวกับระยะเวลาเขตที่ตั้งเครื่องมือ ซึ่งจังหวัดได้ประกาศใช้อยู่แล้วนั้น ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของอธิบดีกรมประมงดังกล่าวด้วย ฉะนั้น ขอให้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ปิดสำเนาเงื่อนไข ณ บ้ายประกาศของจังหวัดและอำเภอ เพื่อให้ประชาชนทราบทั่วกัน

(๒) ก่อนที่จะออกใบอนุญาต ให้ผู้ขออนุญาตใช้เครื่องมือ ทำการประมงประจําที่ตามแบบพิมพ์ใบอนุญาต (อนุญาต ๓) ท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยที่อนุญาตออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเงื่อนไขดังกล่าวในหลังใบอนุญาตด้วยทุกราย

(๓) ให้เจ้าหน้าที่คอยตรวจตราดูแลให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขโดยเคร่งครัด
และถ้ามีการละเมิดก็ให้ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) บุญ อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมประมง

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๐๔

เรื่อง การอนุญาตโพงพางและร้วไชมาน ประเภทประจำที่
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

เนื่องด้วยกรมประมง ได้พิจารณาเห็นว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตเครื่องมือโพงพางและร้วไชมาน ประเภทประจำที่ บางจังหวัดยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบและเป็นไปตามนโยบายการลดจำนวนเครื่องมือโพงพางและร้วไชมานของกระทรวงเกษตร โดยปรากฏว่า ผู้รับอนุญาตโพงพางและร้วไชมานบางรายได้ยื่นคำขอยกเลิกกำหนดเวลาตามประกาศของจังหวัดให้ยื่นคำขออนุญาตเครื่องมือประจำที่ประจำปี และเจ้าหน้าที่ยังคงรับคำขออนุญาตอีก ซึ่งไม่เป็นการถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของทางราชการตามหลักเกณฑ์ และระเบียบการลดจำนวนเครื่องมือโพงพางและร้วไชมาน

ฉะนั้น กรมประมงจึงเรียนขอความเข้าใจมาเพื่อขอให้จังหวัดได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรับคำขอและการอนุญาตโพงพาง ร้วไชมาน ประเภทประจำที่ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อถึงฤดูกาลทำประมงเครื่องมือโพงพาง ร้วไชมาน ให้จังหวัดส่งอำเภอท้องที่ที่มีการอนุญาตเครื่องมือโพงพางหรือร้วไชมาน ประกาศให้ชาวประมงทราบกำหนดระยะเวลาการยื่นคำขออนุญาตก่อนถึงกำหนดวันยื่นเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ทุกปี

๒. ผู้รับอนุญาตเดิมหรือผู้ที่มีความประสงค์จะขออนุญาตใหม่ต้องยื่นคำขออนุญาตภายในกำหนดเวลาตามประกาศของทางราชการดังกล่าวในข้อ ๑

๓. เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวในข้อ ๑. ห้ามมิให้รับคำขออนุญาตโพงพางร้วไชมาน และห้ามมิให้ออกใบอนุญาตให้ทำการประมงเด็ดขาด และให้จังหวัดดำเนินการประกาศยกเลิกที่อนุญาตโพงพางหรือร้วไชมาน ที่ผู้รับอนุญาตเดิมมิได้ยื่นคำขอยกเลิกภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนั้นเสีย โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๕๗๗๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๐๓

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์
(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)
อธิบดีกรมประมง

๒๒ มกราคม ๒๕๐๕

เรื่อง การโอนสิทธิที่จับสัตว์น้ำที่อนุญาตล่าบาง

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

อ้างถึง หนังสือที่ ๑๑๐/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง หรือกรมประมงว่า ที่อนุญาตล่าบางซึ่งผู้รับอนุญาตชุดในที่คินกรรมสิทธิ์ ผู้รับอนุญาตจะโอนสิทธิการทำประมงให้แก่ผู้รับมรดกหรือผู้สืบสกุลต่อไปได้หรือไม่ ทั้งความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมประมงได้พิจารณาแล้ว ขอแจ้งให้ทราบดังนี้

ก. โดยทั่วไป ที่อนุญาตล่าบางซึ่งอยู่ชายทะเลนั้นถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๔ ว่าด้วยทรัพย์สิน ฉะนั้นจึงไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับอนุญาต แต่ถ้าผู้รับอนุญาตคนใดมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าล่าบางดังกล่าว นั้น ตนมีหนังสือสำคัญหรือเอกสารใดๆ แสดงกรรมสิทธิ์เหนือล่าบางนั้นโดยชอบและสมบูรณ์ตามกฎหมาย บุคคลนั้นก็ย่อมมีสิทธิที่จะโอนกรรมสิทธิ์ในที่คินดังกล่าวนั้นให้แก่ผู้ใดก็ได้

ข. การโอนกรรมสิทธิ์ในกรณีดังกล่าวตามข้อ ก. ถ้าปรากฏว่าในล่าบางที่ขอโอนนั้นมีการอนุญาตให้ทำโพงพางหรือร้วไซมานแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้โอนใบอนุญาตให้ทำโพงพางหรือร้วไซมานหาได้ไม่ เพราะการทำการประมงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และในทางปฏิบัติการทำโพงพางหรือร้วไซมาน อยู่ในข่ายการห้ามโอนและห้ามออกใบอนุญาตให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใคร่รับไปทำการประมงตามหนังสือกระทรวงเกษตร ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ ๖๘๔/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๐๓

จึงแจ้งมาให้ทราบเพื่อถือปฏิบัติต่อไปโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สันต์ บัณฑุกุล
(นายสันต์ บัณฑุกุล)

ผู้รักษาการในตำแหน่งรองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมประมง

๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๖

เรื่อง การจัดแถวที่ตั้งโรงพาง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)

ด้วยกระทรวงเกษตรได้รับรายงานข้อหาหรือ การปฏิบัติเกี่ยวกับการย้ายที่ตั้งโรงพางว่า ในกรณีที่ทางราชการได้ประกาศยกเลิกโรงพางบางช่องในแถวหนึ่ง ทำให้ช่องโรงพางที่เหลือในแถว นั้นมีที่ว่างไม่ติดต่อกัน พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดตั้งแถวโรงพางดังกล่าวเสียใหม่ ให้ช่องโรงพางทุก ช่องติดต่อกันเป็นแถวเดียวกันเสีย เพื่อป้องกันมิให้มีการลักลอบทำโรงพางช่องที่ประกาศยกเลิกไปแล้ว และเพื่อความสะดวกแก่การสัญจรทางน้ำด้วยจะได้หรือไม่ประการใด เพราะตามหลักเกณฑ์การ พิจารณาลดจำนวนเครื่องมือโรงพาง รว้ไซมาน และกันชู้รว้ไซมาน ประเภทประจำที่ของกระทรวง เกษตรลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๑ (ง) ห้ามมิให้ขยับขยายหรือย้ายที่ตั้งโรงพางโดยเด็ดขาด

กระทรวงเกษตรพิจารณาแล้ว ขอเรียนมาเพื่อทราบว่าการย้ายที่ตั้งโรงพางตามหลัก เกณฑ์การพิจารณาลดจำนวนเครื่องมือโรงพาง รว้ไซมาน และกันชู้รว้ไซมานประเภทประจำที่ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๑ (ง) นั้น หมายความว่าถึงโรงพาง รว้ไซมานหรือกันชู้รว้ไซมานซึ่ง ตั้งอยู่ในช่องเดียวหรือสองช่อง และได้ประกาศยกเลิกไปทั้งหมดทุกช่อง เมื่อประกาศยกเลิกไปแล้ว ที่ตั้งโรงพาง รว้ไซมาน หรือกันชู้รว้ไซมานช่องนั้นหรือแห่งนั้นจะอนุญาตให้ย้ายไปตั้งในที่แห่ง อื่นมิได้ แต่ที่ตั้งโรงพางบางแห่งแถวหนึ่งมีหลายช่อง เมื่อประกาศยกเลิกช่องหนึ่งช่องใด ย่อมเกิด เป็นที่ว่างขึ้น ซึ่งอาจมีผู้ลักลอบกางโรงพางจับสัตว์น้ำในที่ว่างนั้นได้โดยง่าย ฉะนั้น เมื่อมีการยกเลิกที่อนุญาตตั้งโรงพางช่องใดช่องหนึ่งในแถวซึ่งมีหลายช่อง ก็ให้เจ้าหน้าที่จัดช่องโรงพางที่เหลือ อยู่เข้าประชิดกัน เพื่อป้องกันมิให้มีผู้ใดลักลอบกางโรงพางโดยมิชอบได้ การจัดช่องโรงพางที่ เหลืออยู่ให้ประชิดกันนั้น ให้กระทำเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุลงและก่อนที่จะมีการออกใบอนุญาต สำหรับปีต่อไป ทั้งนี้ ไม่ถือว่าเป็นการย้ายที่ตั้งโรงพางตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พลเอก สุรจิต จารุเศรณี

(สุรจิต จารุเศรณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

กรมประมง

๖ มกราคม ๒๕๐๗

เรื่อง การจัดทำทะเบียนใบอนุญาตโพงพางและร้วไชมาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)

ด้วยกรมประมงมีความจำเป็นจะต้องควบคุมการอนุญาตให้ทำโพงพางและร้วไชมานตามหลักเกณฑ์การพิจารณาสดำนวนเครื่องมือดังกล่าวของกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินไปโดยถูกต้อง เพราะการทำทะเบียนที่อนุญาตโพงพางและร้วไชมานเท่าที่ปฏิบัติอยู่ขณะนี้ยังไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยเหมือนกันทุกจังหวัด กรมประมงจึงได้จัดทำทะเบียนที่อนุญาตโพงพางและร้วไชมานขึ้น เพื่อให้ทุกจังหวัดที่มีการอนุญาตโพงพางและร้วไชมานได้จัดทำเป็นระเบียบเดียวกัน ตามแบบทะเบียนซึ่งได้จัดส่งมาให้ โดยทาง ร.ส.พ. แล้ว จำนวน เล่ม

อนึ่ง กรมประมงขอเรียนมาเพื่อโปรดส่งเจ้าพนักงานที่ถือปฏิบัติว่า การทำทะเบียนโพงพางและร้วไชมานดังกล่าวนั้น เมื่อสิ้นฤดูกาลอนุญาตสำหรับปีหนึ่งๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่จกรายชื่อผู้รับอนุญาตและรายการใบอนุญาตจากต้นขั้ว ใบอนุญาตกรอกไว้ในทะเบียนทุกปี แล้วให้ทำสำเนาทะเบียนส่งจังหวัดและกรมประมงแห่งละ ๑ ฉบับ สำหรับเก็บไว้เป็นหลักฐาน

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป/ กรมประมง*

(นายปรีดา กรมประมง)

อธิบดีกรมประมง

๑๘ มีนาคม ๒๕๐๗

เรื่อง การขุบเลิกโพงพางประเภทที่อนุญาต

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดที่ สป ๐๗/๑๗๓๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอผ่อนผันให้ได้ทำโพงพางต่อไปในแม่น้ำเจ้าพระยา หลัก ก.ม. ที่ ๓๖ และ ๓๗ รวม ๓ ตับ โดยชี้แจงว่า ถ้าหากทางราชการให้เลิกโดยกระทันหัน ผู้ประกอบอาชีพโพงพางดังกล่าวจะได้รับความเดือดร้อน เพราะไม่สามารถเปลี่ยนอาชีพได้ทันทั่วทั้ง ความโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมประมงพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า จากรายงานการประชุมของคณะกรรมการปราบปรามโพงพางขวางร่องน้ำ ครั้งที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๖ และครั้งที่ ๒๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๐๖ มีมติว่า ที่ตั้งโพงพางที่ หลัก ก.ม. ๓๖ และ ๓๗ ให้ขุบเลิกไปเพราะทางราชการต้องการขยายที่จอดเรือสินค้า ถ้าจะให้ผู้รับอนุญาตคนเดิมทำต่อไปก็ควรหาที่ตั้งใหม่ที่ หลัก ก.ม. ที่ ๓๓-๓๔ ซึ่งผู้แทนกรมเจ้าท่ายังไม่ยินยอมจนกว่าจะได้ออกไปตรวจสอบสถานที่และพิจารณาตามความเหมาะสมเสียก่อน และแม้ว่าจะทำได้ก็ให้ทำเพียงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๗ แล้วให้ขุบไปโดยเด็ดขาด

กรมประมงจึงเห็นว่าตามมติคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว ให้ทางจังหวัดดำเนินการขุบเลิกโพงพางทั้ง ๓ ตับ เมื่อหมดอายุการอนุญาตในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๗ เป็นต้นไป อีกประการหนึ่งเพราะการทำโพงพางในแม่น้ำเจ้าพระยาเคยมีเรื่องปรากฏว่า ชาวประมงได้ปักโพงพางรูดำร่องน้ำทางเดินเรือ เป็นเหตุให้เรือสินค้าต้องประเทศต้องประสบกับอุปสรรคและก่อให้เกิดความเสียหายมาแล้ว จนถึงกับคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการปราบปรามการตั้งโพงพางขวางร่องน้ำขึ้น และถ้าพิจารณาตามหลักเกณฑ์การลดจำนวนโพงพางของกระทรวงเกษตรโดยหนังสือที่ ๕๗๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๐๓ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ถ้าผู้รับอนุญาตไม่สามารถทำโพงพางไม่ว่าด้วยกรณีใด ๆ ก็ห้ามมิให้อุญาตอีก ดังนั้นการปักโพงพางที่ หลัก ก.ม. ที่ ๓๖ และ ๓๗ ซึ่งต้องเลิกไปเพราะความจำเป็นของทางราชการตามมติคณะกรรมการ ฯ ก็น่าจะเข้าอยู่ในลักษณะต้องห้ามตามหนังสือกระทรวงเกษตรดังกล่าวที่ได้ส่งกรมมาเพื่อถือปฏิบัติแล้ว

อนึ่ง ปรากฏในรายงานการประชุมของคณะกรรมการปราบปรามโจทก์พวงขวางร้องนำครั้งที่ ๒๐ ว่า ผู้รับอนุญาตโจทก์พวงหลักลอยใช้ให้ลูกจ้างไปทำโจทก์พวงและได้บักช่องโจทก์พวงรูด้า ร่องน้ำทางเดินเรือ แต่ทางราชการไม่อาจเพิกถอนใบอนุญาตโดยเห็นว่าผู้รับอนุญาตมิได้ทำเองนั้น กรมประมงขอเรียนขอความเข้าใจว่า แม้เจ้าของใบอนุญาตโจทก์พวงไม่ได้ไปทำการเองก็ตาม แต่ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้ใช้ให้ลูกจ้างหรือผู้ที่มีชื่อสลักหลังอาชญาบัตรไปทำแทน เมื่อมีการละเมิด กฎหมายหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการอนุญาตเกิดขึ้น ผู้รับอนุญาตก็ต้องรับผิดชอบ และพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ฐาน ฝ่าฝืนเงื่อนไขของอธิบดีกรมประมง เรื่องการตั้งเครื่องมือทำการประมงประจำที่จับสัตว์น้ำประเภท ที่อนุญาต ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๔ เสียก็ได้ โดยรายงานขออนุมัติมายังกรมประมง ตามอำนาจหน้าที่ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๔๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ ทั้งนี้ อาจทำให้การบักสร้างโจทก์พวงรูด้าร่องน้ำทางเดินเรือลดน้อยลงและเพื่อให้การอนุญาตโจทก์พวงหลัก ลอยลดจำนวนลงตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงเกษตรด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง อธิบายข้อความบางข้อตามกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๖

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

ด้วยกรมการประมงได้พิจารณาเห็นว่า ตามความในข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่อาจเกิดความสงสัยขึ้นได้ ฉะนั้น กรมการประมงจึงขอชี้แจงให้ทราบดังนี้ คือ เมื่อผู้ใดประสงค์จะทำการวัดน้ำหรือทำให้น้ำไหลบ่าล้นสัตว์น้ำแห่งใด เพื่อประโยชน์ในการทำการประมง ดังนี้ ก็ให้ผู้นั้นยื่นคำขอ ๓ และคำขอ ๔ พร้อมกัน และการที่จะวัดน้ำในที่จับสัตว์น้ำเพื่อประโยชน์ในการทำการประมงนั้น จำต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อนตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และในกรณีเช่นนี้จะต้องมีการเก็บเงินอากรค่าที่อนุญาตตามกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๕ ฉะนั้น เมื่อจะออกใบอนุญาตให้ทำการประมง ก็จะต้องออกใบอนุญาต ๓ และ ๔ ให้ควบกันไปด้วย ทั้งนี้ หมายความว่า ถ้าจะวัดหรือทำให้น้ำไหลบ่าล้นสัตว์น้ำแห่ง หรือลดน้อยลงเพื่อประโยชน์แก่การทำการประมงแล้ว ต้องได้รับใบอนุญาต ๒ ฉบับ (อนุญาต ๓ และ ๔) การที่ต้องออกใบอนุญาต ๓ และ ๔ ให้รวมเป็น ๒ ฉบับนี้ ก็เพราะได้มีการอนุญาต ๒ ประการ คือ อนุญาตให้ทำการวัดน้ำโดยไม่เสียเงินอากร (อนุญาต ๔) และอนุญาตให้ทำการประมงซึ่งต้องมีการเก็บเงินอากรค่าที่อนุญาต (อนุญาต ๓)

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขอให้จังหวัดได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในเรื่อง ดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติให้เป็นการถูกต้องตามข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การวิดบังลอ่สัตว์น้ำในจังหวัดที่กเว้นการเก็บเงินอากรการประมง
จาก อธิบดีกรมการประมง
ถึง คณะกรรมการจังหวัดร้อยเอ็ด

ตามหนังสือของจังหวัดที่ ๕๗/๖๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ทาหรือว่า เนื่องจากจังหวัดร้อยเอ็ดได้รับการยกเว้นการเก็บเงินอากรการประมงทุกประเภท ถ้าราษฎรจะทำการประมงด้วยวิธีวิดน้ำในบ่อล่อสัตว์น้ำซึ่งขุดในที่ดินของตน ราษฎรจะต้องขออนุญาตวิดน้ำตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎกระทรวง (ฉบับที่ ๖) ว่าด้วยบ่อล่อสัตว์น้ำหรือไม่ นั้น

กรมการประมงได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. ในท้องที่จังหวัดใดที่ได้รับการยกเว้นเก็บเงินอากรทุกประเภทที่เกี่ยวกับการทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำซึ่งอยู่ในเขตน่านน้ำจืดโดยพระราชกฤษฎีกาแล้ว ราษฎรย่อมจะทำการประมงด้วยการวิดน้ำในบ่อล่อสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ในที่ดินของตนได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ตามความในมาตรา ๑๘ และกฎกระทรวงดังกล่าว

๒. แต่การวิดน้ำเพื่อทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำอื่น ๆ นอกจากบ่อล่อสัตว์น้ำดังกล่าว ในข้อ ๑. แล้ว ทางราชการไม่ประสงค์จะให้ผู้ใดกระทำ เพราะเป็นการทำลายพันธุ์ปลาอย่างร้ายแรง จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทร์พรชัย

(นายบุญ อินทร์พรชัย)

๑๘ มีนาคม ๒๔๙๒

เรื่อง **ข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานตามความในมาตรา ๓๑**
แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
จาก **อธิบดีกรมการประมง**
ถึง **คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด**

อนึ่งสนธิประกาศของกระทรวงเกษตรธิการ ฉบับลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๔๙๒ เรื่อง
แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และหนังสือของกระทรวง
เกษตรที่ จ.ว. ๑๐๓๒/๒๔๙๒ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๙๒ เรื่องการบริหารงานตามความใน
มาตรา ๑๘ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ดังความละเอียดแจ้งอยู่
แล้วนั้น

โดยเฉพาะการดำเนินงานตามความในมาตรา ๓๑ กรมการประมงขอข้อมความเข้าใจว่า
ในกรณีการอนุญาตให้ตั้ง หรือปัก หรือสร้างเครื่องมือประจำที่ลงในที่จับสัตว์น้ำ ประเภทที่
สาธารณประโยชน์นั้น เป็นการห้ามโดยเด็ดขาด พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจจะอนุญาตได้ ส่วน
ที่จับสัตว์น้ำอื่นๆ ซึ่งได้ประกาศกำหนดไว้แล้ว ถ้าเป็นที่อนุญาตตั้งเครื่องมือประจำที่หรือที่ว่าประมุล
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามทีกล่าวไว้ในข้อ ๒ และ ๓ แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาคำเนิการได้ ถ้า
เป็นที่อนุญาตรายตัวบุคคล ก็อนุญาตให้ใช้ได้เฉพาะเครื่องมือนอกกักเท่านั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ก็
จะอนุญาตให้ใช้เครื่องมือประจำที่ไม่ได้ ส่วนในที่รักษาชีพพันธุ์ อำนาจการอนุญาตย่อมอยู่ที่อธิบดี
กรมการประมงตามนัยแห่งมาตรา ๔ แห่งพระ ราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

ฉะนั้น กรมประมงจึงขอเรียนมาเพื่อจังหวัดได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว
แล้วทราบและถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **บ. อินทรมพรรย์**
(นายบุญ อินทรมพรรย์)

๗ ธันวาคม ๒๔๕๒

เรื่อง การอนุญาตให้ราษฎรขุดบ่อล่อ หรือบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ และการอนุญาตให้ทำการประมง

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด (๒๖ จังหวัด)

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรการได้รับหนังสือที่ ๕๗๗๐/๒๔๕๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๕๒ จากคณะกรรมการจังหวัดร้อยเอ็ด รายงานว่าราษฎรบางอำเภอในท้องที่จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ขุดบ่อล่อปลาไว้ในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นจำนวนมาก แต่กระทรวงเกษตรการไม่ได้ให้อำนาจในการอนุญาตไว้ ราษฎรได้รับความเดือดร้อน จึงขอให้กระทรวงเกษตรการพิจารณา วางทางปฏิบัติ และ อนุมัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่จังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาอนุญาตให้ราษฎรขุดบ่อล่อ สัตว์น้ำและวิดน้ำจับสัตว์น้ำได้

เรื่องนี้กระทรวงเกษตรการได้พิจารณาแล้ว ขอชี้แจงข้อความเข้าใจและวางแนว ทางปฏิบัติมาเพื่อจังหวัดจะได้ดำเนินการต่อไป ดังต่อไปนี้

๑. การอนุญาตให้ขุดและวิดบ่อล่อสัตว์น้ำตามความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ นั้น ตามประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรการ ฉบับลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๔๕๒ ก็ได้ให้อำนาจแก่จังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะอนุญาตได้อยู่แล้ว
ฉะนั้น จังหวัดจึงมีอำนาจที่จะส่งอนุญาตให้อำเภอออกใบอนุญาตให้แก่ราษฎรทุกรายที่ได้ยื่นคำขออนุญาตขุดและวิดบ่อล่อเพื่อจับสัตว์น้ำได้
๒. ในการอนุญาตนั้น ให้จังหวัดกำหนดเงื่อนไขที่สำคัญประการหนึ่งไว้ด้วย คือ ผู้รับอนุญาตจะถือหรืออ้างกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของบ่อล่อสัตว์น้ำไม่ได้เป็นอันขาด ขอให้จังหวัดส่งอำเภอทุกอำเภอให้บันทึกเงื่อนไขลงในใบอนุญาตจงทุกราย
๓. เมื่ออำเภอได้อนุญาตให้แก่ราษฎรไปแล้ว ให้จังหวัดรวบรวมต้นขี้ ใบอนุญาตที่ใช้หมดเล่มแล้ว ส่งไปยังกรมการประมงด้วย
๔. ให้จังหวัดกำชับผู้ได้รับอนุญาตวิดบ่อล่อสัตว์น้ำ มิให้วิดบ่อทำการประมงในเดือน พฤษภาคม ถึง เดือนสิงหาคม ทุกปี ตามประกาศกำหนดฤดูปลาไม่ไขโดยเด็ดขาด

๕. แบบพิมพ์คำขออนุญาต ชุด วิกิพีเดีย และขอทำการประมง ใบอนุญาตให้ชุดวิกิพีเดีย และทำการประมง ให้ใช้แบบพิมพ์คำขอ ๓ คำขอ ๔ กับใบอนุญาต ๓ และใบอนุญาต ๔ ซึ่งกรมการประมงจะได้รับจัดส่งมาภายหลัง

การออกใบอนุญาตนั้น ต้องออกใบอนุญาต ๓ ให้พร้อมกับใบอนุญาต ๔ ทุกราย และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎร ยำเภอควรออกใบอนุญาตให้เสียในคราวเดียวกันทั้ง ๒ แบบ กับให้ปฏิบัติตามคำสั่งที่ ๒๐/๒๔๙๒ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๒ ซึ่งได้ส่งมาเพื่อทราบพร้อมกับหนังสือนี้แล้ว

ทั้งนี้ จึงแจ้งมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) *ช่วงเกษตรศิลปการ*

(พระช่วงเกษตรศิลปการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

คำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ

ที่ ๒๐/๒๔๕๒

เรื่อง ระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงสำหรับที่อนุญาต เทียบหย้ากร้าและที่อนุญาตบ่อล่อสัตว์น้ำ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ เห็นสมควรวางระเบียบการอนุญาตให้ทำการประมงสำหรับที่อนุญาตทำกร้า และที่อนุญาตบ่อล่อสัตว์น้ำ ดังต่อไปนี้

ก. การออกใบอนุญาตสำหรับที่เทียบหย้ากร้าในน่านน้ำจืด

การพิจารณาออกใบอนุญาตให้บุคคลใดทำการประมงโดยการเทียบหย้ากร้าในที่อนุญาตสำหรับทำกร้าในน่านน้ำจืดนั้น ถ้าเป็นทางน้ำซึ่งการทำกร้าจะต้องเทียบตรงกับหน้าที่โรงเรียนในกรรมสิทธิ์ของผู้ใด ให้คณะกรรมการอำเภอส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณากำหนดที่ให้ตามความเหมาะสมแก่สภาพที่แห่งนั้น ๆ โดยให้เจ้าของโรงเรียนนั้น ๆ ได้ใช้ทางน้ำนั้น เพื่อเป็นทางสัญจรติดต่อกับโรงเรียนได้โดยสะดวก

ข. การออกใบอนุญาตสำหรับที่อนุญาตประเภทบ่อล่อสัตว์น้ำ

การพิจารณาออกใบอนุญาตสำหรับที่อนุญาตบ่อล่อสัตว์น้ำนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพิจารณาและดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ถ้าบ่อล่อสัตว์น้ำแห่งใด ผู้รับอนุญาตให้ชุกไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตที่ออกให้ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ว่าด้วยบ่อล่อสัตว์น้ำ ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ (อนุญาต ๔) กิติ หรือบ่อล่อสัตว์น้ำนั้น มีทางน้ำติดต่อกับเขตที่รักษาพืชพันธุ์ ตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ กิติ ห้ามมิให้คณะกรรมการอำเภอออกใบอนุญาตให้บุคคลใดทำการประมง หรือวิดน้ำในบ่อล่อสัตว์น้ำดังกล่าวนี้
- (๒) ถ้าบ่อล่อสัตว์น้ำนั้น อยู่ในที่ดินอันมีบุคคลถือกรรมสิทธิ์ และผู้ถือกรรมสิทธิ์ หรือผู้ครอบครองที่ดินนั้น โดยชอบด้วยกฎหมาย ได้ขออนุญาตทำการประมงหรือวิดบ่อล่อสัตว์น้ำในที่เช่นว่านั้นก็ให้พิจารณาออกใบอนุญาตให้แก่เจ้าของที่ดิน หรือ

ผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าวข้างต้นนั้นก่อนบุคคลอื่น แต่ถ้าหากว่าบุคคลอื่นจะขออนุญาตทำการประมงหรือวิดปล่อสัตว์น้ำในที่เช่นว่านี้แล้ว บุคคลผู้นั้นจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าวแล้วข้างต้นนั้นเสียก่อนจึงจะออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่นนั้นได้

- (๓) ถ้าปล่อสัตว์น้ำนั้นตั้งอยู่ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และปรากฏ
- เป็นหลักฐานว่าบ่อที่กล่าวนี้ผู้ขออนุญาตทำการประมงหรือวิดปล่อสัตว์น้ำนั้นเป็นผู้ทำการขุดโดยได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ก็ให้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ที่ได้ขออนุญาตดังกล่าวในวรรคข้างต้นนั้นก่อนบุคคลอื่น

แต่ถ้าบุคคลอื่นนอกจากนี้เป็นผู้ขออนุญาต ก็ต้องให้ผู้ขออนุญาตที่ขุดได้ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ได้รับอนุญาตให้ขุดปล่อสัตว์น้ำดังกล่าวข้างต้นนั้นก่อน จึงให้ออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลเช่นว่านี้ได้ หรือในกรณีผู้รับอนุญาตตามความในวรรคต้นได้แสดงความจำนงสละสิทธิในปล่อสัตว์น้ำนั้นเป็นหนังสือแล้ว ก็ให้ออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่น ๆ ต่อไป

- (๔) ปล่อสัตว์น้ำตามข้อ ๓ นั้น ถ้าผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ขุดปล่อสัตว์น้ำได้ถึงแก่กรรมแล้ว ก็ให้ถือว่าทายาทของบุคคลนั้นเป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับอนุญาตให้ทำการประมงก่อนบุคคลอื่นตามนัยข้อ ๓ ทุกประการ

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ ที่ ๑๖๐/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน

๒๔๙๐ และให้ถือปฏิบัติระเบียบการนี้ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๒

(ลงชื่อ) **น้อม เกตุญาติ**

รัฐมนตรีช่วยว่าการ

ลงชื่อแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

๒๔ ตุลาคม ๒๔๙๐

เรื่อง การออกใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

เนื่องด้วยบางจังหวัดได้ขอเบิกแบบพิมพ์ "ใบแทน" เพื่อใช้เป็นใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ให้แก่ผู้รับอนุญาตที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว และทำสูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ไปยังกรมการประมง กรมการประมงจึงขอถือโอกาสชี้แจงข้อความเข้าใจให้จังหวัดทราบ เพื่อได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบแทนเอกสารเช่นว่านั้นไว้ดังต่อไปนี้

ใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกให้แก่ผู้รับอนุญาตไปแล้วนั้น ถ้าเกิดมีความสูญหาย หรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญในระหว่างเวลาที่ใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตรนั้น ยังไม่หมดอายุการอนุญาต และผู้รับอนุญาตมีความประสงค์ที่จะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนให้ใหม่อีก เพื่อใช้ต่อไปได้นั้น ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบแทนเอกสารเช่นว่านั้น ได้ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเกษตรราชการ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ฉบับที่ ๔ ข้อ ๗ ฉบับที่ ๕ ข้อ ๕ และฉบับที่ ๘ ข้อ ๒๑ คือ

ข้อ ๑. ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอ ๒ โดยปิดแสตมป์อากรบริบูรณ์แจ้งเหตุผลและความประสงค์ หรือถ้าสามารถจะเอาใบเก่าแนบมาได้ด้วยก็ให้แนบมายื่นต่อคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอ แล้วแต่กรณี ในท้องที่ที่ออกใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตรนั้น

ข้อ ๒. เมื่อคณะกรรมการจังหวัดหรือคณะกรรมการอำเภอ ได้รับแบบคำขอ ๒ ไว้แล้ว ให้สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพิจารณาในการที่เห็นสมควรหรือไม่สมควรที่จะอนุญาตให้ออกใบแทนใหม่ แล้วให้เสนอข่าวหลวงประจำจังหวัด หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาส่งการต่อไป

ข้อ ๓. ถ้าข่าวหลวงประจำจังหวัดหรือผู้ทำการแทน นายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี พิจารณาส่งอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเงิน

ค่าธรรมเนียมการออกใบแทนตามอัตราในกฎกระทรวง ฯ แล้วดำเนินการออกใบแทนให้ตามชนิดหรือประเภทที่ผู้รับอนุญาตได้ขอมานั้น โดยมีข้อความอย่างเดียวกันกับประธานบัตร ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตร ที่สูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้แก่ผู้รับอนุญาต โดยให้ใช้ประธานบัตร ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตรในเล่มที่ใช้เก็บเงินอยู่นั้น ออกแทนให้โดยไม่ต้องใช้เล่มใหม่อีก แต่ให้เขียนคำว่า “ใบแทน” ด้วยหมึกสีแดงไว้ตรงกลางในตอบนบนทั้งต้นฉบับและปลายฉบับให้เห็นชัดเจน ใบแทนทุกฉบับต้องให้ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้ทำการแทน นายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาตในใบแทนนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

๕ เมษายน ๒๔๑๔

เรื่อง **ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการลงลายมือชื่ออนุญาตในอาชญาบัตรและใบอนุญาต**
แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัดและอำเภอ

ด้วยกรมการประมงได้พิจารณาเห็นว่า การออกอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือทำการประมง กิติ หรือใบอนุญาตสำหรับที่อนุญาตทำการประมงกิติ ย่อมอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ หรือ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณีเป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาต ตามนัย แห่งกฎกระทรวงเกษตรกรรมฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๑๐ ว่าด้วยการขออาชญาบัตร ข้อ ๔ และฉบับที่ ๕ ว่าด้วยที่อนุญาต ข้อ ๔ แต่ปรากฏว่า บางอำเภอ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอได้มอบหมายให้ประมงจังหวัด ประมงอำเภอ หรือสมุหบัญชีอำเภอเป็นผู้ลงชื่ออนุญาตในใบอนุญาตและอาชญาบัตร แทนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นการไม่ตรงกับความมุ่งหมายแห่งกฎกระทรวงดังกล่าวแล้วและอาจทำให้ ใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรนั้น ๆ ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายได้

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติการได้ดำเนิน ไปตรงกับความมุ่งหมายอันแท้จริงตามกฎหมาย เกี่ยวกับการประมง กรมการประมงจึงขอเรียนข้อความเข้าใจกรณีการลงลายมือชื่ออนุญาตใน อาชญาบัตรและใบอนุญาตว่าคำว่า "ผู้ทำการแทน" ตามนัยข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงฯ ทั้งสองฉบับ ดังกล่าวนั้น มุ่งหมายเฉพาะผู้รักษาการแทนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอในกรณีที่นาย อำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอบุ้ย ลาไปราชการท้องที่หรือติดราชการอื่นใด ซึ่งไม่อาจจะ ลงนามด้วยตนเองได้เท่านั้น ไม่ควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งไม่เป็นผู้รักษาการแทนนาย อำเภอ หรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอลงนามแทนในใบอนุญาตหรืออาชญาบัตร

กรมการประมงจึงขอข้อความเข้าใจมา เพื่อจังหวัดได้โปรดสั่งให้อำเภอต่าง ๆ ถือเป็น หลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **บ. อินทรมพรรย์**

(นายบุญ อินทรมพรรย์)

อธิบดีกรมการประมง

หมวด ๕

ว่าด้วยอาชญาบัตรทำการประมง

- ๑ กำหนดระเบียบการวัดขนาด และการเขียนชื่อเครื่องมือทำการประมงในอาชญาบัตร กับ การเขียนหรือขีดหน้าใบอนุญาต อาชญาบัตร ๓๒๑
- ๒ การเก็บค่าธรรมเนียมการสลักหลังอาชญาบัตร ๓๒๓
- ๓ การออกใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ๓๒๔
- ๔ ให้แสดงความยาวของเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตร ๓๒๖
- ๕ ระเบียบการสลักหลังอาชญาบัตรให้ทำการประมง ๓๒๗
- ๖ ซ่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ ๓๒๘
- ๗ ซ่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการลงลายมือชื่ออนุญาตในอาชญาบัตรและใบอนุญาต ๓๓๑
- ๘ ข้อหารือเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ผู้ทำการแทนนายอำเภอลงนามในอาชญาบัตร ๓๓๒
- ๘ การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอลงนามในใบอนุญาตอาชญาบัตรแทนนายอำเภอ ๓๓๔
- ๑๐ การลงลายมือชื่อเป็นคู่เงินในอาชญาบัตร ๓๓๖
- ๑๑ ชี้แจงความมุ่งหมายเกี่ยวกับการสลักหลังอาชญาบัตรให้ทำการประมงแทนผู้ถืออาชญาบัตร ๓๓๗
- ๑๒ การเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนลากน้ำลึก ๓๓๘
- ๑๓ การเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนลาก ๓๔๐
- ๑๔ หารือเรื่องการใช้เครื่องมือเสือกกางกัน ๓๔๑
- ๑๕ การสลักหลังอาชญาบัตรให้ทำการประมง ๓๔๒
- ๑๖ ห้ามมิให้ใช้อวนและเครื่องมือบางชนิดทำการประมงในท้องที่ส่วนน้ำประเทที่สาธารณประโยชน์ ๓๔๔
- ๑๗ การออกอาชญาบัตรและการขอต่ออาชญาบัตรเครื่องมือจับสัตว์น้ำ ๓๔๖
- ๑๘ การออกอาชญาบัตรใช้เครื่องมือเสือกทำการประมง ๓๔๘
- ๑๙ กำหนดห้ามใช้อวนลากมุ้งทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ๓๕๑
- ๒๐ ให้ระบุความยาวของเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตร ๓๕๒
- ๒๑ ให้ระบุความยาวของเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตร ๓๕๓
- ๒๒ ซ่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออวนลากมุ้งในแม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ๓๕๔
- ๒๓ เครื่องมือ "อวนรุน" ๓๕๗
- ๒๔ การเก็บเงินอากรการประมงเครื่องมืออวนติดและอวนลอย ๓๕๘
- ๒๕ การเก็บเงินอากรอวนลอย ๓๕๙
- ๒๖ เรืออวนลากทำการประมงชายฝั่ง ๓๖๑
- ๒๗ หารือปัญหากฎหมายการประมง ๓๖๒

๒๘	หรือปัญหากฎหมายการประมง	๓๖๔
๒๙	การใช้อาชญาบัตรคุมเครื่องมืออวนลาก	๓๖๕
๓๐	การใช้อาชญาบัตรคุมเครื่องมืออวนลาก	๓๖๖
๓๑	ชักชวนเกี่ยวกับการเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนประเภทลอมจับและอวนประเภทติดตา	๓๖๘
๓๒	การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอลงนามในใบอนุญาต และอาชญาบัตรแทนนายอำเภอ	๓๗๑

๓ พฤษภาคม ๒๔๕๐

เรื่อง กำหนดระเบียบการวัดขนาดและการเขียนชื่อเครื่องมือทำการประมง
ในอาชญาบัตร กับการเขียนหรือขีดฆ่าใบอนุญาต อาชญาบัตร

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ
ถึง คณะกรรมการจังหวัด

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ และกฎกระทรวงออกตามความ
ในพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ได้กำหนดขนาดของเครื่องมือบางอย่างเพื่อจัดเก็บเงินอากรและ
บางอย่างได้แบ่งชั้นการเก็บเงินอากรออกเป็นชั้น ๆ ตามขนาดของเครื่องมือ จึงอาจเป็นปัญหาใน
การวัดขนาดของเครื่องมือเพื่อเรียกเก็บเงินอากรได้ อนึ่ง เครื่องมือบางอย่างมีรูปลักษณะอย่างเดีย
วกัน และเก็บเงินในอัตราเดียวกัน แต่วัตถุประสงค์ในการใช้และฤดูกาลที่ใช้ต่างกัน เช่น ถูงโพง
พาง ถูงที่ใช้สำหรับจับกุ้งมีขนาดตาโตกว่าถูงที่ใช้สำหรับจับเคย จึงอาจมีการหลีกเลี่ยงการเสียเงิน
อากรสำหรับเครื่องมือหนึ่ง ๆ โดยการใช้อาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือหนึ่งคุ่มเครื่องมืออื่น ๆ ที่มี
ลักษณะและเสียเงินอากรในอัตราเดียวกัน แต่เครื่องมือหนึ่งมิได้เสียเงินอากรตามกฎหมาย เช่นนี้
เป็นต้น ฉะนั้นกระทรวงเกษตรราธิการจึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการวัดขนาด และการเขียนชื่อ
เครื่องมือทำการประมงในอาชญาบัตรกับการเขียนหรือขีดฆ่าใบอนุญาตอาชญาบัตร เพื่อให้ถือเป็น
ระเบียบปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เครื่องมือแห ให้วัดตั้งแต่จอมแหถึงปากโดยไม่ทบเพลง และตั้งให้ตั้งพอควร

ข้อ ๒. เครื่องมือช้อนต่างๆ เครื่องมือประเภทนี้มีรูปลักษณะต่างๆ กันแต่เท่าที่นิยม
ใช้กันโดยทั่วไปในลักษณะนี้ และมีขนาดอันอาจต้องเสียเงินอากรคือ

๑. ชนิดปากมีคันประกอบรูปลักษณะคล้ายคีม หรือที่เรียกกันว่า "ช้อนขาคีม"

ชนิดนี้ให้วัดความกว้างของปากช้อนจากที่ผูกติดอยู่กับปลายคันข้างหนึ่งถึงที่ผูก
ติดอยู่กับปลายคันอีกข้างหนึ่ง

๒. ชนิดปากมีขอบประกอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ชนิดนี้ให้วัดความกว้างของปาก
ช้อนด้านใดด้านหนึ่งตรงขอบปากเครื่องมือช้อนนั้น ๆ

นอกจากนี้ ถ้าปรากฏว่าเครื่องมือช้อนอันมีรูปลักษณะผิดจากที่กล่าวแล้ว และมีขนาด อาจต้องเสียเงินอากร ก็ให้รายงานหรือไปยังกระทรวงเกษตรพาณิชย์เพื่อพิจารณาเป็นราย ๆ ไป พร้อมด้วยรูปลักษณะโดยละเอียดของเครื่องมือช้อนนั้น ๆ

ข้อ ๓. เครื่องมืออวนหรือข่าย เครื่องมือประเภทนี้บางชนิดมีความกว้างไม่เท่ากัน ตลอดทั้งผืน ฉะนั้น สำหรับอวนหรือข่ายซึ่งมีรูปลักษณะดังกล่าวนี้ ให้วัดความกว้างเป็นตอน ๆ ตอน ใดมีความกว้างเข้าเกณฑ์การเก็บเงินอากรชั้นใดตามกฎหมาย ก็ให้วัดความยาวเพื่อเก็บเงินอากรตาม เกณฑ์ความกว้างของผืนอวนหรือข่ายตอนนั้น ๆ

ข้อ ๔. การเขียนชื่อเครื่องมือลงในอาชญาบัตร เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงเกี่ยวกับการ ใช้อาชญาบัตรคุมเครื่องมือที่มีรูปลักษณะ และการเก็บเงินอากรในอัตราอย่างเดียวกัน ฉะนั้น ใน การเขียนชื่อเครื่องมือลงในอาชญาบัตร ให้เขียนลักษณะ ชนิดและขนาดของเครื่องมือนั้น ๆ ให้ ชัดเจน หรือให้พิสูจน์ได้ว่าอาชญาบัตรฉบับนั้นสำหรับคุมเครื่องมือใดเช่น "ถุงโพงพางชนิดตาถี่" หรือ "ถุงโพงพางชนิดตาห่าง" ดังนี้เป็นต้น

ข้อ ๕. การเขียนหรือขีดฆ่าใบอนุญาตหรืออาชญาบัตร การเขียนใบอนุญาตหรือ อาชญาบัตรทุกฉบับ ให้เขียนให้ชัดเจนและเขียนให้มีข้อความตรงกัน ทั้งต้นขั้วและปลายขั้ว ถ้า มีการขีดฆ่า ให้ลงนามผู้ขีดฆ่ากำกับไว้ด้วยทุกแห่ง และถ้ามีการขีดฆ่าไม่ใช้ทั้งฉบับให้ขีดฆ่าไม่ใช้ ทั้งฉบับให้ขีดฆ่าแล้วเก็บตกไว้ในเล่ม ห้ามฉีกออกจากเล่ม

ข้อ ๖. ใบอนุญาตหรือใบอาชญาบัตรทุกฉบับ ต้องประทับตราประจำตำแหน่งของผู้ อนุญาตเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ ขอให้คณะกรรมการจังหวัด ได้โปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ ปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) พระประภาสสทนต์

ปลัดกระทรวง ลงนามแทน

๒๒ กรกฎาคม ๒๔๙๐

เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมการสลักหลังอาชญาบัตร

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

ด้วยกรมการประมงได้รับข้อหารือจากจังหวัดต่างๆ อันเกี่ยวกับข้อความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ ข้อ ๕ ความว่า “ถ้าผู้รับอนุญาตรายใดประสงค์จะขอสลักหลังอาชญาบัตรเพื่อตัดทอน หรือเพิ่มเติมบุคคลในครอบครัวหรือลูกจ้าง . . . . . ให้นั้นต่อคณะกรรมการอำเภอ และผู้รับอนุญาตจะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวง . . . ฯลฯ” นั้น

กรมการประมงได้พิจารณาเห็นว่า ข้อความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ ข้อ ๕ ดังกล่าว อาจเป็นปัญหาให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติเกิดความสงสัยขึ้นได้ ฉะนั้น เพื่อขจัดปัญหาและเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ จึงขอซ้อมความเข้าใจว่า การขอสลักหลังชื่อบุคคลในครอบครัวหรือลูกจ้าง ลงในอาชญาบัตรเครื่องมือในครั้งแรก ขณะขออนุญาตทำการประมงนั้น ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๓ ทั้งนี้ เพราะการสลักหลังรายชื่อบุคคลในครอบครัวหรือลูกจ้าง ในครั้งแรกที่ขออนุมัตินั้น มิใช่เป็นการสลักหลังเพื่อขอตัดทอนหรือเพิ่มเติม ตามนัยแห่งความหมายของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ ข้อ ๕ ดังกล่าว จึงไม่สมควรที่จะเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม

ฉะนั้น จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **บ. อินทร์ทรัพย์**
(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

๒๔ ตุลาคม ๒๔๙๐

เรื่อง การออกใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

เนื่องด้วยบางจังหวัดได้ขอเบิกแบบพิมพ์ “ใบแทน” เพื่อใช้เป็นใบแทนประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ให้แก่ผู้รับอนุญาต ที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว และทำสูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ไปยังกรมการประมง

กรมการประมงจึงขอถือโอกาสชี้แจงข้อความเข้าใจให้จังหวัดทราบ เพื่อได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบแทนเอกสารเช่นว่านั้น ไว้ดังต่อไปนี้

ใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกให้แก่ผู้รับอนุญาตไปแล้วนั้น ถ้าเกิดมีความสูญหาย หรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญในระหว่างเวลาที่ใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตรนั้น ยังไม่หมดอายุการอนุญาต และผู้รับอนุญาตมีความประสงค์ที่จะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนให้ใหม่อีก เพื่อใช้ต่อไปได้นั้น ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบแทนเอกสารเช่นว่านั้น ได้ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเกษตราธิการ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ฉบับที่ ๔ ข้อ ๗ ฉบับที่ ๕ ข้อ ๕ และฉบับที่ ๘ ข้อ ๒๑ คือ

ข้อ ๑. ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอ ๒ โดยปิดแสตมป์อากรบริบูรณ์แจ้งเหตุผลและความประสงค์ หรือถ้าสามารถจะเอาใบเก่าแนบมาได้ด้วยก็ให้แนบมายื่นต่อคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอ แล้วแต่กรณี ในท้องที่ที่ออกใบประทานบัตร ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตรนั้น

ข้อ ๒. เมื่อคณะกรรมการจังหวัดหรือคณะกรรมการอำเภอ ได้รับแบบคำขอ ๒ ไว้แล้ว ให้สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพิจารณาในการที่เห็นสมควรหรือไม่สมควร ที่จะอนุญาตให้ออกใบแทนใหม่ แล้วให้เสนอข่าวหลวงประจำจังหวัด หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาส่งการต่อไป

ข้อ ๓. ถ้าข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้ทำการแทน นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ประจำ
กิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บ
เงินค่าธรรมเนียมการออกใบแทนตามอัตราในกฎกระทรวงฯ แล้วดำเนินการออกใบแทนให้ตาม
ชนิดหรือประเภทที่ผู้รับอนุญาตได้ขอมานั้น โดยมีข้อความอย่างเดียวกันกับประธานบัตร ใบอนุ
ญาติ หรืออาชญาบัตร ที่สูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้แก่ผู้รับอนุญาต โดยให้ใช้
ประธานบัตร ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตรในเล่มที่ใช้เก็บเงินอยู่นั้น ออกแทนให้โดยไม่ต้องใช้
เล่มใหม่อีก แต่ให้เขียนคำว่า “ใบแทน” ด้วยหมึกสีแดงไว้ตรงกลางในคอนบนทั้งต้นฉบับและ
ปลายฉบับให้เห็นชัดเจน ใบแทนทุกฉบับต้องใช้ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้ทำการแทน นายอำเภอ
ปลัดอำเภอ ประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาตในใบ
แทนนั้น

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์

(นายบุญ อินทรมพรรย์)

๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๑

เรื่อง ให้แสดงความยาวของเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตร

จาก อธิบดีกรมประมง

ถึง ประมงจังหวัด ๑๕ จังหวัด (เว้นจันทบุรี)

เนื่องด้วยกรมการประมงได้รับรายงานจากจังหวัดว่า ชาวประมงผู้ใช้เบ็ดราวจับสัตว์น้ำ ได้หลีกเลี่ยงการเสียเงินอากรอยู่เนืองๆ โดยได้ใช้เบ็ดราวมากสาย แต่มาขอเสียเงินอากรเพียงสายเดียว และประกอบด้วยกฎหมายก็ได้กำหนดอัตราเงินอากรเบ็ดราวไว้แต่เพียงว่า "เบ็ดราวยาวตั้งแต่ ๔๐ เมตรขึ้นไป สายละ ๕ บาท" จึงกระทำให้มีการใช้เบ็ดราวมีความยาวไม่จำกัด และเป็นเหตุให้ชาวประมงอ้างต่อสู้ว่า ใช้เพียงสายเดียว

ฉะนั้น เพื่อควบคุมการใช้เบ็ดราวของชาวประมงมิให้มีการหลีกเลี่ยงใช้เบ็ดราวหลายสาย โดยมาเสียเงินอากรเพียงสายเดียว จึงขอให้ท่านสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกอาชญาบัตรให้แสดงความยาวของเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตรทุกรายว่า ผู้ขออนุญาตได้ขอใช้เบ็ดราวยาวเท่าใด และกำชับให้ผู้ขออนุญาตใช้เบ็ดราวให้ตรงกับความยาวที่ขอ ซึ่งทั้งนี้กรมการประมงเชื่อว่าเป็นทางควบคุมที่ได้ผลตามสมควร

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

จังหวัดจะเข้, เพชรบุรี, สมุทรปราการ, สมุทรสงคราม, สมุทรสาคร, ชลบุรี, ชุมพร, ตราก, นครศรีธรรมราช, ประจวบคีรีขันธ์, ระยอง, สุราษฎร์ธานี, พระนครศรีอยุธยา, พิจิตร, และอ่างทอง,

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๒

เรื่อง ระเบียบการสลักหลังอาชญาบัตรให้ทำการประมง

จาก อธิบดีกรมการประมง

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

เนื่องด้วยปรากฏว่า มีพนักงานเจ้าหน้าที่ในบางอำเภอได้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการสลักหลังอาชญาบัตรให้บุคคลทำการประมง ตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และตามความในข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังไม่ถูกต้อง อนึ่งเพื่อป้องกันการฉวยโอกาสของบุคคลต่างค้ำที่จะเข้าทำการประมงอันเป็นการขัดกับพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมง ในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ กรมการประมงจึงกำหนดระเบียบการสลักหลังอาชญาบัตรให้ทำการประมงในท้องที่ต่างๆ จังหวัด ที่มีการเก็บเงินอากรการประมงไว้ดังนี้ คือ

๑. การขอสลักหลังอาชญาบัตรให้ผู้ใดในครอบครัวหรือลูกจ้างให้มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการประมงด้วยนั้น ให้ระบุชื่อไว้ในแบบคำขอ ๑ ทุกครั้ง (ตามความในข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๔) ไม่ว่าจะป็นรายที่ขออนุญาตใหม่หรือจะเป็นรายที่ได้ขอตัดทอนหรือเพิ่มเติม

๒. เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณีได้ลงลายมือชื่อเป็นผู้อนุญาตแล้ว ให้ผู้อนุญาตลงลายมือชื่อย่อกำกับไว้ท้ายชื่อของผู้ที่ได้สลักหลังนั้นทุกรายชื่อ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้วในครั้งแรกหรือครั้งต่อไป รวมทั้งการตัดทอนหรือเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม

๓. ผู้ที่มีชื่อสลักหลังไว้ในอาชญาบัตรนั้น ย่อมเป็นผู้มีสิทธิเฉพาะในกรณีที่จะใช้เครื่องมือที่ระบุไว้ในอาชญาบัตรแทนผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

๔. การสลักหลังอาชญาบัตรให้ผู้ใดในครอบครัว หรือลูกจ้างให้มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการประมงนั้น ถ้าเป็นบุคคลต่างค้ำให้พิจารณาโดยเคร่งครัดว่า จะเป็นผู้มีสิทธิสมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ หรือไม่ หากเป็นผู้ไม่มีสิทธิแล้ว เจ้าหน้าที่จะสลักชื่อผู้นั้นในหลังอาชญาบัตรไม่ได้เป็นอันขาด

๕. การสลักหลังอาชญาบัตรให้ผู้ใดในครอบครัวหรือลูกจ้างได้มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการ
ประมงทุกๆ ครั้ง นอกจากครั้งแรกที่ขออนุญาต ต้องเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ ๒.๐๐ บาท (ตาม
ความในข้อ ๑. แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๔)

ทั้งนี้ ขอได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัด ตั้งแต่
บัดนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์

(นายบุญ อินทรมพรรย์)

๑๘ มกราคม ๒๔๕๓

เรื่อง **ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ
การประมง พ.ศ. ๒๔๕๐**

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

อนุสนธิประกาศของกระทรวงเกษตรธิการ ฉบับลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๓๕๒ เรื่อง
แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง ๒๔๕๐ และหนังสือของกระทรวงเกษตร
ธิการ ที่ จ.ว. ๑๐๓๒/๒๔๕๒ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๕๒ เรื่องการบริหารงานตามความใน
มาตรา ๑๘ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ถึงความละเอียดแจ้งอยู่
แล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรธิการได้รับรายงานจากคณะกรรมการจังหวัดบางจังหวัดว่าใน
การปฏิบัติงานตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ เกี่ยวกับการโอนใบ
อนุญาตและอาชญาบัตรกับการออกไปแทน ซึ่งในการปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ได้มีประกาศของกระทรวง
เกษตรธิการ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ข้อ ๓
ซึ่งกำหนดไว้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอำเภอไม่มีอำนาจจะปฏิบัติได้ จะต้องเป็นอำนาจของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ชั้นจังหวัด ซึ่งทั้งนี้ คณะกรรมการจังหวัดเห็นว่าควรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทางอำเภอเป็น
ผู้ดำเนินการได้ จึงได้หารือมายังกระทรวงเกษตรธิการว่าจะพิจารณาเห็นสมควรประการใด

กระทรวงเกษตรธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าในการปฏิบัติการตามมาตรา ๓๓ แห่งพระ
ราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ โดยเฉพาะการโอนใบอนุญาตและอาชญาบัตรกับการออกไป
แทนนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ชั้นอำเภอซึ่งมีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ปลัดกิ่งอำเภอหรือผู้ทำ
การแทนแล้วแต่กรณี ย่อมเป็นผู้ดำเนินการได้ตามกฎกระทรวงเกษตรธิการ ฉบับที่ ๔ ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ อยู่แล้ว เว้นแต่ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประทานบัตร
เท่านั้น จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ แห่งประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
 ฯลฯ เพราะการออกประทานบัตร ทางจังหวัดเป็นผู้ออก

ฉะนั้น จึงขอข้อมความเข้าใจมา และขอให้คณะกรรมการจังหวัดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ดังกล่าวแล้วถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) นายพิน สุพรรณสาร

(นายพิน สุพรรณสาร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ลงชื่อแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ

๕ เมษายน ๒๔๘๔

เรื่อง **ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการลงลายมือชื่ออนุญาตในอาชญาบัตรและใบอนุญาต**
แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัดและอำเภอ

ด้วยกรมการประมงได้พิจารณาเห็นว่า การออกอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือทำการประมงกิติ หรือใบอนุญาตสำหรับที่อนุญาตทำการประมงกิติ ย่อมอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณีเป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาต ตามนัยแห่งกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๗๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๗๐ ว่าด้วยการขออาชญาบัตร ข้อ ๔ และฉบับที่ ๕ ว่าด้วยที่อนุญาต ข้อ ๔ แต่ปรากฏว่า บางอำเภอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอได้มอบหมายให้ประมงจังหวัด ประมงอำเภอ หรือสมุหบัญชีอำเภอเป็นผู้ลงชื่ออนุญาตในใบอนุญาตและอาชญาบัตร แทนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นการไม่ตรงกับความมุ่งหมายแห่งกฎกระทรวงดังกล่าวแล้วและอาจทำให้ใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรนั้น ๆ ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายได้

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติการได้ดำเนินไปตรงกับความมุ่งหมายอันแท้จริงตามกฎหมายเกี่ยวกับการประมง กรมการประมงจึงขอเรียนข้อความเข้าใจกรณีการลงลายมือชื่ออนุญาตในอาชญาบัตรและใบอนุญาตว่า คำว่า "ผู้ทำการแทน" ตามนัยข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ทั้งสองฉบับดังกล่าวนั้น มุ่งหมายเฉพาะผู้รักษาการแทนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอในกรณีที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอบวดย ลาไปราชการท้องที่หรือติดราชการอื่นใด ซึ่งไม่อาจจะลงนามด้วยตนเองได้เท่านั้น ไม่ควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งไม่เป็นผู้รักษาการแทนนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอลงนามแทนในใบอนุญาตหรืออาชญาบัตร

กรมการประมงจึงขอข้อความเข้าใจมาเพื่อจังหวัดได้โปรดสั่งให้อำเภอต่าง ๆ ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **บ. อินทรมพรรย์**
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมการประมง

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๐๖

เรื่อง ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ผู้ทำการแทนนายอำเภอลงนามในอาชญาบัตร
แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดสุพรรณบุรี
อ้างถึง หนังสือที่ ๑๑๒/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๐๖

ตามหนังสือที่อ้างถึงหรือว่า นายอำเภอท้องที่จะมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ทำการแทนลงนามในอาชญาบัตรได้หรือไม่ เพราะนายอำเภอมีอำนาจที่จะมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอเป็นผู้ทำการแทน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) มาตรา ๔๓ ได้ ซึ่งเป็นการขัดกับหนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๙๖๔๘/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๕ ความโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมประมงขอแจ้งให้ทราบว่า ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยการขออาชญาบัตร ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ข้อ ๓ ความว่า "เมื่อได้รับคำขอตามความในข้อ ๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอ เมื่อเห็นว่าเป็นการถูกต้องและสมควรอนุญาตได้ตามเกณฑ์ในระเบียบวิธีการอนุญาตที่กำหนดไว้ ก็ให้เรียกเก็บเงินอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และออกอาชญาบัตรให้แก่ผู้ขอ" และในข้อ ๔ กำหนดให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาตในอาชญาบัตร จะเห็นได้ว่าการลงนามในอาชญาบัตร พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวข้อ ๓ ด้วย กล่าวคือ จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ในระเบียบวิธีการอนุญาตที่กำหนดไว้ด้วย ฉะนั้น หนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๙๖๔๘/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๕ ถือว่าเป็นกฎเกณฑ์และระเบียบวิธีการอนุญาตตามกฎกระทรวง ข้อ ๓

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) มาตรา ๔๓ กำหนดให้อำนาจนายอำเภอบริหารราชการแผ่นดิน ว่าให้มีอำนาจสั่งการอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายอำเภอจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมิได้บัญญัติในเรื่องมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนใดทำการแทนได้

เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่า การลงนามในอาชญาบัตรมีระเบียบกำหนดให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ชัดแจ้งแล้ว ตามหนังสือกรมประมงดังกล่าวซึ่งที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ข้อ ๓ ฉะนั้น นายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอ จะมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือหรือประจำกิ่งอำเภอเป็นผู้ลงนาม ในอาชญาบัตรแทนนายอำเภอ นอกเหนือจากระเบียบดังกล่าวไม่ได้ ดังนั้นหนังสือของกรมประมง และกฎกระทรวงดังกล่าว จึงมิได้ขัดกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) แต่ประการใด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สันต์ บัณฑุกุล

(นายสันต์ บัณฑุกุล)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๘ มกราคม ๒๕๐๙

เรื่อง การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอลงนามในใบอนุญาตอาชญาบัตรแทนนายอำเภอ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๒ จังหวัด)

ด้วยในการประชุมอบรมประมงอำเภอที่วราชอาณาจักรที่กรมประมงเมื่อเดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ กรมประมงได้รับข้อเสนอจากที่ประชุมประมงอำเภอว่า ในปัจจุบันนี้งานในหน้าที่แผนกประมงอำเภอเกี่ยวกับการยื่นคำขอ การพิจารณาออกใบอนุญาตอาชญาบัตร และการเก็บเงินอากร ซึ่งต้องเสนอนายอำเภอเป็นผู้พิจารณาลงนามในใบอนุญาต และอาชญาบัตรมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อน และด้วยเหตุที่กรมประมงมีหนังสือให้ถือปฏิบัติว่า การลงนามในใบอนุญาตและอาชญาบัตรให้แก่ผู้ขออนุญาตทำการประมงนั้น ให้นายอำเภอหรือผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอเป็นผู้ลงนาม จะมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการอื่น ซึ่งมีได้เป็นผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอลงนามแทนไม่ได้ ความแจ้งตามหนังสือกรมประมง ที่ น.ว. ๙๙๕/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๔๙๔ เรื่อง ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการลงลายมือชื่ออนุญาตในอาชญาบัตรและใบอนุญาตหนังสือที่ น.ว. ๙๖๔๘/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๕ เรื่องการออกอาชญาบัตรและการขอต่ออายุอาชญาบัตร เครื่องมือจับสัตว์น้ำ และหนังสือกรมประมงถึงจังหวัดสุพรรณบุรีที่ ๕๑๕๘/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๐๖ เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ผู้ทำการแทนนายอำเภอลงนามในอาชญาบัตร และโดยเหตุที่ปริมาณงานในหน้าที่ของแผนกประมงในอำเภอต่างๆมีมากขึ้น ประกอบกับงานในหน้าที่ของทางราชการฝ่ายปกครองซึ่งนายอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบก็มากจนในบางขณะก็ไม่อาจที่จะปฏิบัติงานของแผนกประมงอำเภอให้เสร็จไปตามทันตามความต้องการของประชาชน ที่ประชุมจึงขอให้กรมประมงพิจารณาให้นายอำเภอมอบอำนาจให้ผู้ทำการแทนนายอำเภอลงนามในใบอนุญาตและอาชญาบัตรได้

กรมประมงได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่า เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ ตามมาตรา ๔๓ ให้นายอำเภอมีอำนาจในการสั่งการอนุญาตและการให้อนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายอำเภอจะพึง

ปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมิได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนใดทำการแทนในนามนายอำเภอก็ได้ ทั้งนี้ กรมประมงเห็นว่าตามกฎหมายกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ก็มีได้มีบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องนี้ไว้ชัดแจ้ง จึงเห็นว่าเมื่อนายอำเภอท้องที่ได้พิจารณาสมควรมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอใดเป็นผู้ทำการแทนนายอำเภอเกี่ยวกับการสั่งอนุญาตให้ทำการประมง การลงนามในใบอนุญาตหรืออาชญาบัตร ก็ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งการมอบอำนาจดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานก็ได้

อย่างไรก็ดี เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอทำการแทนนายอำเภอดังกล่าวข้างต้นนี้ กรมประมงใคร่ขอความร่วมมือจากจังหวัดและนายอำเภอว่า สำหรับประมงอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอมีหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาเสนอความคิดเห็น ในการอนุญาต หรือไม่อาจอนุญาตให้ทำการประมงและมีหน้าที่เก็บเงินอากรการประมงอยู่โดยตรงแล้ว และเพื่อมิให้เสียความเป็นธรรมแก่ผู้ขออนุญาต ถ้าหากไม่จำเป็นจริงๆ กรมประมงใคร่ขอให้พิจารณา มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนอื่นๆ ซึ่งมีใช้ประมงอำเภอเป็นผู้ทำการแทนนายอำเภอสำหรับกรณีดังกล่าวก็จะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการของกรมประมงเป็นอย่างมาก

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป และให้ยกเลิกหนังสือกรมประมงดังกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับการลงชื่ออนุญาตเสียทั้งสิ้น

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๔ สิงหาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การลงลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินในใบอาชญาบัตร

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อ้างถึง หนังสือที่ สฎ. ๐๗/๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๐๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ทหรือไปว่า คนงานหรือลูกจ้างลงลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินในใบอาชญาบัตรแทนประมงอำเภอ อาชญาบัตรฉบับดังกล่าวจะสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ นั้น

กรมประมงขอแจ้งมาเพื่อทราบ ว่า ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ บัญญัติไว้ว่า "บุคคลใดจะใช้เครื่องมือในพิภพทำการประมงได้ต่อเมื่อได้รับอาชญาบัตรระบุชื่อบุคคลนั้น และเสียเงินอากรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว" สำหรับวิธีการออกอาชญาบัตรให้แก่ผู้ขอได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ ข้อ ๓ และ ๔ ว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บเงินอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทนแล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุญาตในใบอาชญาบัตร ฉะนั้น อาชญาบัตรที่นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนได้ลงลายมือชื่อในอาชญาบัตรแล้ว ก็ถือว่าอาชญาบัตรฉบับนั้นสมบูรณ์ตามกฎหมาย การที่คนงานหรือลูกจ้างเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับเงินในใบอาชญาบัตร แม้มิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ตาม มิได้ถือเป็นสาระสำคัญที่จะทำให้อาชญาบัตรฉบับนั้นเป็นโมฆะไป เพราะเป็นระเบียบปฏิบัติภายใน และต้องเชื่อถือโดยปริยายว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับเงินค่าอาชญาบัตรจากผู้ขอถูกต้องตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้ว

อย่างไรก็ดี เท่าที่ประมงอำเภอมอบหมายให้ลูกจ้างหรือบุคคลภายนอกที่มีได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นผู้รับเงินหรือปฏิบัติงานในหน้าที่ของประมงอำเภอ โดยเฉพาะงานที่เป็นหน้าที่ตามกฎหมายนั้น เป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องและไม่ควรกระทำ เพราะอาจก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ราชการได้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และสั่งประมงอำเภอทุกอำเภอถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*
(นายปรีดา กรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๔ ตุลาคม ๒๔๕๘

เรื่อง **ชี้แจงความมุ่งหมายเกี่ยวกับการสลักหลังอาชญาบัตรให้ทำการประมงแทน
ผู้ถืออาชญาบัตร**

เรียน **อธิบดีกรมตำรวจ**

เนื่องด้วยราษฎรชาวประมงได้ร้องเรียนต่อองค์การสะพานปลาว่า ในปัจจุบันนี้ ได้มีเจ้าหน้าที่ตรวจตราทางฝ่ายประมงกว้างขวางขึ้น เช่น ตำรวจหน้า ถ้าปรากฏว่าเรือทำการประมงลำใด มีลูกจ้างที่เป็นชาวประมง แต่ไม่มีชื่อในอาชญาบัตรอนุญาตให้ใช้เครื่องทำการประมงนั้นๆ ก็มักจะถูกจับกุมเสมอๆ ทำให้เสียเวลาทำมาหากิน เครื่องมือบางชนิด เช่น อวนตังเก ต้องใช้ลูกจ้างกว่า ๑๐ คน และมีการเข้าออกเปลี่ยนตัวลูกจ้างอยู่เสมอ ทำให้ชาวประมงได้รับความเดือดร้อนในการอาชีพอยู่มาก จึงขอให้กรมประมงพิจารณาผ่อนผัน

กรมประมงได้พิจารณาแล้ว ปรากฏว่าตามที่พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า "บุคคลใดจะใช้เครื่องมือในพิภพทำการประมงต่อเมื่อได้รับอาชญาบัตรระบุชื่อบุคคลนั้น" ในทางปฏิบัติชาวประมงบางรายมิได้ออกไปทำการประมงด้วยตนเองทุกคราว แต่ได้ให้บุคคลในครอบครัวหรือลูกจ้างออกไปทำการประมงแทนเพื่อผลประโยชน์ของตน กังนั้น จึงได้มีการผ่อนผันตามนัยแห่งมาตรา ๓๓ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ว่าด้วยการขออาชญาบัตรให้มีการสลักหลังชื่อบุคคลในครอบครัวหรือลูกจ้างของเครื่องมือให้เป็นผู้ "ใช้เครื่องมือ" แทนผู้ถืออาชญาบัตรด้วย แต่เนื่องด้วยลูกจ้างของชาวประมงนั้นมักไม่อยู่กับผู้ถืออาชญาบัตรตลอดไป มีการเปลี่ยนลูกจ้างอยู่เสมอ ตามกฎกระทรวงดังกล่าวจึงยอมให้สลักหลังชื่อผู้มีสิทธิ "ใช้เครื่องมือ" แทนผู้ถืออาชญาบัตรไว้ได้หลายคน แทนที่จะให้สลักหลังเพียงคนเดียวเพื่อจะได้ไม่ต้องแก้ไขการสลักหลังกันบ่อยๆ อันเป็นภาระยุ่งยากแก่เจ้าหน้าที่ผู้ออกอาชญาบัตรและชาวประมงเจ้าของเครื่องมือนั้นด้วย

กรมประมงจึงขอเรียนชี้แจงว่า ในการใช้เครื่องมือในพิภพทำการประมงนั้น ไม่จำเป็นต้องมีชื่อลูกจ้างทุกคนในหลังอาชญาบัตร ถ้าปรากฏว่า "ผู้ใช้เครื่องมือ" แทนผู้ถืออาชญาบัตรซึ่งออกทำการประมงเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถืออาชญาบัตรมีชื่ออยู่หลังอาชญาบัตรเพียงคนเดียวขณะทำการประมง ก็เป็นการเพียงพอแล้วสำหรับเครื่องมือทำการประมงเครื่องหนึ่งๆ ส่วนบุคคลอื่นที่ไม่

ร่วมทำการประมงด้วย เป็นแต่ผู้ช่วยทำการประมงภายในสิทธิของผู้รับอนุญาตหรือของผู้มีชื่อหลัง
อาชญาบัตร จึงไม่เป็นการกระทำผิดแก่ประการใด

ทั้งนี้ จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำผู้ออกตรวจราชการทำการ
ประมงทราบและเข้าใจโดยทั่วถึงกันด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง และกรมประมงขอขอบคุณในความร่วม
มือตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจนำมาในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **วิทย์ ขอสว่างรัตน์**
(นายวิทย์ ขอสว่างรัตน์)
เลขาธิการกรม รักษาการแทน
อธิบดีกรมประมง

กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

เรื่อง การเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนลากน้ำลึก
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ด้วยกรมประมงได้รับข้อหารือจากจังหวัดสมุทรปราการว่า ได้มีราษฎรใช้เครื่องมืออวนที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ชนิดหนึ่งทำการจับสัตว์น้ำ โดยใช้เรือยนต์ประมง ๒ ลำ ลากอวนในทะเลที่มีระดับน้ำลึกตั้งแต่ ๑๘ เมตรขึ้นไป เรียกชื่อว่าอวนลากน้ำลึก อวนชนิดนี้ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒ ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มิได้กำหนดค่าธรรมเนียมอากรไว้แต่อย่างใด เมื่อมีผู้มาขออนุญาตจะควรเก็บเงินอากรเครื่องมือชนิดนี้ประการใด

กรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า กฎกระทรวงฉบับที่ ๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้ระบุเครื่องมืออวนต่างๆ เป็นเครื่องมือในพิสัย ซึ่งต้องเสียอาชญาบัตรตามบัญชีอัตราเงินอากรตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒ เครื่องมืออวนต่างๆ หมายความว่า เครื่องมือประเภทอวนทุกชนิดซึ่งมิได้ระบุชื่อไว้เฉพาะ ซึ่งควรหมายถึงอวนลากน้ำลึกด้วย เพราะเป็นเครื่องมือประเภทอวน อวนชนิดนี้เป็นอวนตุงชนิดหนึ่ง ซึ่งที่ตอนปากตุงมีฝืนอวนประกอบเป็นบีกติดอยู่ ๒ ข้าง อวนชนิดนี้มิได้ระบุอัตราเก็บเงินอากรไว้โดยเฉพาะ จึงอาจเป็นปัญหาให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติเกิดความสงสัยขึ้นได้ ฉะนั้น เพื่อขจัดปัญหาและเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ จึงขอความเข้าใจว่า การเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนชนิดนี้ให้เรียกเก็บเงินอากรในประเภทอวนต่างๆ การเก็บเงินอากรให้แบ่งเก็บเป็นตอนๆ คือตอนตุงอวนส่วนหนึ่ง และตอนบีกอวนอีกส่วนหนึ่ง การเก็บเงินอากรตอนตุงอวนให้ถือเอาความกว้างของปากตุงเป็นความกว้างของอวน และความยาวของตุงเป็นความยาวของอวน และการเก็บเงินอากรตอนบีกอวนให้เก็บตามความกว้างยาวของฝืนบีกอวน ความยาวของบีกอวนให้ถือจากโคนบีกอวนตรงปากตุงอวน ไปสุดปลายบีกอวนเป็นความยาวของบีกอวน

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบ และเพื่อสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) สวัสดิ์ เทียมเมธ

(นายสวัสดิ์ เทียมเมธ)

หัวหน้ากองคุ้มครอง รักษาการแทน

อธิบดีกรมประมง

๑๑ กันยายน ๒๕๒๑

เรื่อง การเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนลาก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือที่ ๑๐๒๕-๑๐๔๖/๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงได้ซักซ้อมความเข้าใจในการเรียกเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนลากน้ำลึก โดยเก็บเงินอากรเป็นตอนๆคือ ตอนถูงอวนส่วนหนึ่ง และตอนบีบกอวนอีกส่วนหนึ่ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ การเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนลากได้ปรับปรุงใหม่ โดยถือความยาวเป็นเกณฑ์ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ กรมประมงจึงขอซักซ้อมความเข้าใจในการเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนลากใหม่ คือ ให้อัตราความยาวตั้งแต่ปลายสุดบีบกอวน (การวัดให้รวบบีบกอวนทั้งสองด้านมารวมกันแล้วจึงวัดความยาว) จนถึงปลายสุดก้นถูงอวน ถือเป็นความยาวของอวนที่จะเรียกเก็บเงินอากรตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) สด แดงเล็ก

(นายสด แดงเล็ก)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๓

เรื่อง **การขอเรื่องการใช้เครื่องมือเฝือกกางกัน**

แจ้งความมายัง **ประมงจังหวัดพิษณุโลก**

อ้างถึง **หนังสือที่ ๑๕๗/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๓**

ตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้น ทหารเรือราษฎรใช้เครื่องมือกางกันรอบ ๆ ที่ดินกรรมสิทธิ์ โดยอ้างว่าป้องกันผักตบชวาและสนุ่นเข้าไปในนา แต่ภายในได้ขุดร่องนาไว้เพื่อให้ปลาตกคักในฤดูน้ำลด และที่ดินกรรมสิทธิ์นั้นหาว่ามติดต่อกับเขตที่ว่าประมุขการกระทำเช่นนั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และตามข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีสิทธิ์จับกุมและดำเนินคดีได้หรือไม่เพียงใด ดังความโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าถ้ามีการกระทำเช่นในกรณีนี้หรือไปนั้นเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ กล่าวคือ เป็นการ **ใช้เครื่องมือ (เฝือก) ทำการประมง** ซึ่งกางกันทางเดินของสัตว์น้ำ แม้จะเป็นการกระทำในที่ ๆ มีกรรมสิทธิ์ก็มีความผิด เพราะถือว่าลักษณะและเจตนาของการกระทำมิได้ทำเพื่อการกสิกรรม การที่ผู้กระทำยกขึ้นอ้างว่าเพื่อป้องกันผักตบชวาและสนุ่นนั้นเป็นเรื่องที่ฟังไม่ขึ้น เพราะผักตบชวาและสนุ่นนั้นลอยมาบนผิวน้ำ การกั้นพันธุ์ไม้น้ำจำพวกนี้ใช้แต่เพียงบังหลักไว้ และทำเป็นรั้วกันไว้เพียงระบับน้ำก็พอแล้วแต่ข้อเท็จจริงตามรายงานของท่าน ปรากฏว่าผู้กระทำได้ทำการกันเฝือกซึ่งมีระยะช่องตาถี่บังล่งไปได้น้ำเป็นการกระทำที่ส่อเจตนาเพื่อจับปลาหรือบ่อกันทางเดินของปลาโดยแท้จริง ย่อมมีความผิดตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ฉะนั้น ในกรณีเช่นนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมมีสิทธิ์จับกุมผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีได้แต่การ ที่จะลงโทษผู้กระทำผิดได้เพียงใดนั้น ต้องมีหลักฐานพยานบุคคลและข้อเท็จจริงแห่งการกระทำผิด ดังกล่าวแล้วให้เป็นการแน่นอนเพื่อใช้ประกอบการดำเนินคดีด้วยมิฉะนั้น อาจจะถูกเจ้าของที่ดินฟ้องเรียกค่าเสียหายในการรื้อถอนเครื่องมือหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ที่เขาได้ทำไว้วันนั้นก็

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) **บุญ อินทรมพรรย์**
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมประมง

จำนวนมาก

ที่ ๓๕๗/๒๕๐๕

กรมประมง

๓๐ เมษายน ๒๕๐๕

เรื่อง การสละหลังอาชญาบัตรให้ทำการประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

ด้วยประมงจังหวัดสงขลารายงานให้กรมประมงทราบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการจับกุมลูกจ้างหรือคนในครอบครัวผู้ที่ไม่มีชื่อในหลังอาชญาบัตร และในขณะที่ทำการประมงอยู่นั้น ก็มีผู้ที่มีชื่อในหลักอาชญาบัตรควบคุมทำการประมงอยู่ด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจถือว่าตามหนังสือกรมประมง ที่ น.ว. ๔๔๘/๒๔๙๒ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๒ ข้อ ๓. นั้น ผู้ที่ไม่มีชื่อสละหลังอาชญาบัตรจะใช้เครื่องมือทำการประมงไม่ได้ เป็นเหตุให้ชาวประมงได้รับความเดือดร้อน จึงหรือไปยังกรมประมง

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาแล้วขอเรียนชี้แจงว่า การใช้เครื่องมือทำการประมงในบางขณะแต่เดิมมาเจ้าของเครื่องมือผู้ถืออาชญาบัตรไม่อาจนำเครื่องมือไปใช้ทำการประมงด้วยตนเองได้และได้มอบหมายให้บุคคลอื่นไปทำการแทน ถูกเจ้าหน้าที่ทำการจับกุมและมีความผิดตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นการเดือนร้อน ฉะนั้น เพื่อให้เรื่องนี้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและแก้ไขความเดือดร้อนของราษฎร กระทรวงเกษตรจึงได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยการขออาชญาบัตร โดยกำหนดให้ผู้ขอรับอาชญาบัตรแจ้งรายชื่อผู้ที่อยู่ในครัวเรือนหรือลูกจ้าง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สละหลังอาชญาบัตรให้บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้มีสิทธิ์ใช้เครื่องมือได้ด้วย ซึ่งหมายความว่าเครื่องมือที่รับอาชญาบัตรไปโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้วนั้น นอกจากเจ้าของเครื่องมือผู้มีชื่อในอาชญาบัตรจะใช้ได้แล้ว บุคคลที่มีชื่อสละหลังอาชญาบัตรคนหนึ่งคนใดเป็นตัวแทนเจ้าของอาชญาบัตรนำอาชญาบัตร และเครื่องมือขึ้นไปทำการประมงด้วยก็ได้ มิได้หมายความว่าให้ผู้มีชื่อสละหลังอาชญาบัตรต้องใช้เครื่องมือขึ้นทำการประมงพร้อมๆ กันครบทุกคน ทั้งนี้ เพราะเครื่องมือบางชนิด เช่น อวนประเภทต่างๆ โพงพางเป็นต้น เป็นเครื่องมือที่ต้องใช้คนหลายคนลำพังแต่ผู้รับอนุญาตหรือตัวแทนเพียงคนเดียวไม่อาจใช้เครื่องมือขึ้นได้ ผู้ถืออาชญาบัตรหรือตัวแทนยอมมีสิทธิ์ที่จะใช้ผู้อื่นช่วยเหลือการใช้เครื่องมือขึ้นทำการประมงด้วยซึ่งบุคคลประเภทหลังนี้ไม่จำเป็นต้องมีชื่อสละหลังอาชญาบัตร

อนึ่ง การขอรับอาชญาบัตรใช้เครื่องมือในพิภักตามมาตรา ๒๘-๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ก็มีได้กำหนดให้ผู้ใช้เครื่องมือต้องเสียอากรตามรายตัวคนหากแต่ต้องเสียอากรตามขนาดและจำนวนเครื่องมือที่จะใช้ ฉะนั้น หากเครื่องมือใดได้เสียอากร และรับอาชญาบัตรแล้ว ผู้รับอนุญาตที่มีชื่ออยู่ในหลังอาชญาบัตรหรือผู้ที่มีชื่อสลักหลังอาชญาบัตรคนหนึ่งคนใดเพียงคนเดียวปรากฏตัวอยู่ในขณะที่บุคคลอื่นแม้ไม่มีชื่อสลักหลังในอาชญาบัตรร่วมทำการประมงด้วยก็ห้ามความผิดไม่

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบ และเข้าใจตามที่ ได้เรียนชี้แจงมานี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ปรีดา กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๕

เรื่อง ประกาศห้ามมิให้ใช้อวนและเครื่องมือบางชนิดทำการประมง
ในท้องจับสัตว์น้ำประเภทสาธารณประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องห้ามมิให้ใช้อวนและเครื่องมือบางชนิดทำ
การประมงในลำคลอง ลำธาร ลำห้วย ลำกระโดง ลำรางและ ลำคู หรือ
“บ่อหลา” ซึ่งเป็นท้องจับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณประโยชน์ ลงวันที่ ๑๓
มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๕ รวม.....ฉบับ

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันนี้ได้มีการสร้างถนนในชนบท
เป็นจำนวนมาก ทำให้แนวทางข้างถนนเกิดเป็นคูน้ำ รางน้ำ หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “บ่อหลา”
อันเป็นแหล่งที่อาศัยของสัตว์น้ำในฤดูน้ำหลากเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งที่จับสัตว์น้ำเหล่านี้ราษฎรได้
อาศัยจับสัตว์น้ำ เพื่อบริโภคในครัวเรือนได้โดยไม่ขาดแคลน แต่ปรากฏว่าการจับสัตว์น้ำในที่ดัง
กล่าวได้มีราษฎรบางรายใช้เครื่องมือขนาดใหญ่ เช่น อวนลาก อวนมอญ และเครื่องกางกั้นทำ
การจับปลา ซึ่งการกระทำดังกล่าวนอกจากจะทำให้สัตว์น้ำหมดสิ้นไปโดยเร็วแล้วยังเป็นการกีดกันมิ
ให้ประชาชนที่มีเครื่องมือเล็กๆน้อยๆ ทำการจับโดยเสรีอีกด้วย กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควร
แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๐๑ เรื่องห้ามมิให้ใช้เครื่อง
มือบางชนิดจับสัตว์น้ำในลำคลองและลำห้วยซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณประโยชน์เสียใหม่
เพื่อป้องกันมิให้พันธุ์สัตว์น้ำถูกทำลาย และเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วๆ ไปเป็นส่วนรวม
ตามสำเนาประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๐๕ ซึ่งส่งมาพร้อมกับหนังสือนี้แล้ว

ฉะนั้น กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการปิดประกาศตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ ให้ทราบทั่วกัน และโปรดส่งเจ้าหน้าที่กวดขันจับกุมผู้ละเมิดประกาศนี้โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) สันต์ บัณฑุกุล

(นายสันต์ บัณฑุกุล)

รองอธิบดี ลงนามแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๕

เรื่อง การออกอาชญาบัตรและการขอต่ออายุอาชญาบัตรเครื่องมือจับสัตว์น้ำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)

อ้างถึง หนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๒๑๗๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือกรมประมงที่อ้างถึง กำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการขอต่ออายุอาชญาบัตรเพื่อใช้เครื่องมือในพิภคทำการประมง ตามความในมาตรา ๓๓ วรยศสอง แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ นั้น

บัดนี้ปรากฏว่าพนักงานเจ้าหน้าที่บางท้องถิ่นที่ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง และในบางกรณีได้กระทำไปโดยไม่ชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการออกอาชญาบัตรและการขอต่ออายุอาชญาบัตรการใช้เครื่องมือในพิภคทำการประมงเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงได้ยกเลิกระเบียบการต่ออายุอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือในพิภคของกรมประมงซึ่งส่งมาโดยหนังสือที่ น.ว. ๒๑๗๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ นั้นเสีย และให้ถือปฏิบัติสำหรับจังหวัดที่มีการเก็บเงินอากร ดังต่อไปนี้

๑. การออกอาชญาบัตร ให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ว่าด้วยการขออาชญาบัตร ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๕๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีอำนาจลงนามในอาชญาบัตรตามกฎกระทรวงดังกล่าว ข้อ ๔ นั้น ให้พึงเข้าใจว่าเป็นอำนาจของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือผู้รักษาราชการแทนเท่านั้น คำว่า "ผู้ทำการแทน" ตามกฎกระทรวงดังกล่าว หมายถึงผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ฉะนั้น ในกรณีที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอไม่อยู่ และได้มอบหมายให้ผู้อื่นผู้ใดเป็นผู้รักษาราชการแทน ก็ให้ผู้รักษาราชการแทนลงนามในอาชญาบัตรแทนนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ห้ามมิให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือผู้รักษาราชการแทนมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้รักษาราชการแทนดังกล่าวลงนามในอาชญาบัตรโดยเด็ดขาด

การเขียนอาชญาบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กรอกข้อความให้ครบทุกรายการและต้องระบุตำแหน่งผู้อนุญาตและผู้รับเงินไว้ในอาชญาบัตรทุกฉบับที่ออกให้ผู้รับอนุญาต

๒. การขอต่ออายุอาชญาบัตรตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ นั้น ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกอาชญาบัตรดังกล่าวในข้อ ๑. โดยเฉพาะ และให้ปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ออกประกาศหรือแจ้งความให้ชาวประมงทราบทั่วกันว่า ผู้ใดที่มีความจำเป็นจะต้องเดินทางไปทำการประมงในระยะทางไกล และอาจมาขออนุญาตเสียเงินอากรรับอาชญาบัตรสำหรับปีใหม่ไม่ทันตามกำหนดที่อายุอาชญาบัตรจะสิ้นสุดลง ก็ให้ไปยื่นคำขอต่ออายุอาชญาบัตรต่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ออกอาชญาบัตรนั้น แล้วแต่กรณีก่อนที่อายุอาชญาบัตรจะสิ้นสุดลง

๒.๒ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอต่ออายุอาชญาบัตรภายในกำหนดดังกล่าวใน ๒.๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจและรับคำขอนั้น โดยให้ทำทะเบียนรับคำขอระบุวัน เดือน ปี ที่รับคำขอและชื่อผู้ขอไว้เป็นหลักฐาน พร้อมด้วยเลขที่และวัน เดือน ปี ของอาชญาบัตรที่ขอต่ออายุ แล้วให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี ออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ขอ โดยอนุญาตให้ใช้อาชญาบัตรฉบับดังกล่าวต่อไปได้อีก ๓๐ วัน นับแต่วันที่อาชญาบัตรฉบับนั้นหมดอายุลง และให้ใช้แบบหนังสือรับรองนี้

หนังสือรับรองการใช้อาชญาบัตรในระหว่างที่ขอต่ออายุ

หนังสือนี้แสดงว่า.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด..... ได้ยื่นคำขอต่ออายุอาชญาบัตรเครื่องมือ.....
ฉบับที่.....เล่มที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ทะเบียนคำขอเลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือรับรองฉบับนี้ให้ใช้ได้เพียงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ.....เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งให้ทราบแล้วตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

กรมประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ว่าไม่อนุญาต ฉะนั้น การใช้เครื่องมือตามอาชญาบัตรดังกล่าวเป็นการกระทำโดยมิได้รับอนุญาต

ที่ว่าการอำเภอ.....

ออกให้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

นายอำเภอ.....

๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกหนังสือรับรองแจ้งให้ผู้ขอต่ออายุอาชญาบัตร ทราบว่า เมื่อหนังสือรับรองการใช้เครื่องมือดังกล่าวใน ๒.๒ หมดอายุลง เจ้าของเครื่องมือนั้นจะต้องเสียเงินอากรและขอรับอาชญาบัตรใหม่ จึงจะใช้เครื่องมือทำการประมงได้ และให้นำหนังสือรับรองส่งคืนพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือรับรองนั้นด้วย แล้วให้เจ้าหน้าที่ชี้ค้ำด้วยหมึกหรือคินสอแดงเก็บเข้าเรื่องไว้ทุกฉบับ

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๕

เรื่อง การออกอาชญาบัตรใช้เครื่องมือเพื่อทำการประมง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)

ด้วยปรากฏว่า พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่บางอำเภอยังเข้าใจผิดในการออกอาชญาบัตรให้แก่ผู้ขอรับอนุญาตใช้เครื่องมือทำการประมงที่มีลักษณะการใช้เป็นการประจำที่ เช่น ผีอก และอวน เป็นต้น โดยมีได้สอบสวนถึงเจตนาของผู้ขอว่าจะนำเครื่องมือดังกล่าวนั้นไปใช้ในที่จับสัตว์น้ำแห่งใด ประการใด วิธีใด และเมื่อได้ออกอาชญาบัตรให้ผู้ขอไปแล้ว ผู้ถืออาชญาบัตรก็นำเครื่องมือนั้นไปใช้ในที่จับสัตว์น้ำที่ห้าม เช่น ใช้สิทธิตามอาชญาบัตรนำผีอกหรืออวนตามจำนวนที่ระบุไว้ในอาชญาบัตรทำการประมงเป็นการประจำที่ในสาธารณประโยชน์ และบางครั้งก็มีการกระทำในลำคลองเขตชลประทานซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย หรือในบางกรณีก็นำไปใช้ในนาที่บุคคลถือกรรมสิทธิ์ โดยทำการปักกั้นทางปลาลงสู่ลำคลอง และลำรางที่ว่าประมุข สำหรับในกรณีหลังนี้บางรายได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับอนุญาตที่ว่าประมุข จึงเกิดการร้องเรียนกันอยู่เสมอ

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า การทำการประมงนั้นบุคคลทุกคนจะต้องปฏิบัติภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งในมาตรา ๓๑ บัญญัติไว้ว่าห้ามมิให้บุคคลใดตั้ง หรือปัก หรือสร้างเครื่องมือประจำที่ลงในที่สาธารณประโยชน์ ฯ และมาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ติดตั้ง วาง หรือสร้างเขื่อน ทำนบ รั้ว เครื่องมือที่เป็นตาข่าย หรือเครื่องมือทำการประมงอื่นๆ ในที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งกั้นทางเดินของสัตว์น้ำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ก็มีข้อยกเว้นว่าการกระทำเช่นว่านั้นเพื่อประโยชน์แก่การกสิกรรมในที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์ก็ยอมทำได้ และในวรรคสอง ก็ได้บัญญัติให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ดังนั้น การออกอาชญาบัตรคุมเครื่องมือดังกล่าวที่อาจนำไปใช้กระทำการประจำที่ในที่จับสัตว์น้ำแห่งใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำภายในเขตที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือไม่ก็ตามพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติในมาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ประกอบด้วย

ฉะนั้น เพื่อให้การออกอาชญาบัตรคุมเครื่องมือ ทำการประมงเป็นไปโดยถูกต้อง กรมประมงจึงเรียนขอความเข้าใจมา เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ก่อนที่จะออกอาชญาบัตรคุมเครื่องมือทุกชนิด ให้ผู้ขออนุญาตแจ้งไว้ในคำขอโดยชัดแจ้งว่า จะนำเครื่องมือที่ขออนั้นไปใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทใด แห่งใด โดยวิธีใด

๒. หากปรากฏว่า ผู้ขออนุญาตระบุในคำขอตตาม ๑.ว่าจะนำเครื่องมือไปใช้ทำการประมงเป็นการประจำที่ในที่สาธารณประโยชน์ หรือในที่จับสัตว์น้ำแห่งใด ๆ อันมิใช่ที่อนุญาตซึ่งผู้ขอได้รับอนุญาตแล้ว ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกอาชญาบัตรให้ ทั้งนี้ เว้นแต่เครื่องมือบางชนิด คือ เบ็ดราว อวนลอย อวนลาก และอวนล้อมจับทุกชนิด ที่ใช้ทำการประมงในที่สาธารณประโยชน์ได้

๓. การพิจารณาออกอาชญาบัตรเผือกกัตติ อวนกัตติ ที่นำไปใช้สำหรับที่อนุญาตแต่ละประเภทของผู้รับอนุญาตแต่ละราย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาอนุญาตให้ตามขนาดและจำนวนของที่อนุญาตประเภทนั้น ๆ เช่น การขออนุญาตใช้เผือกล้อมปลาในที่อนุญาตกร้า ก็ต้องพิจารณาว่า ที่อนุญาตกร้าซึ่งผู้ขอได้รับอนุญาตไปนั้นมีเนื้อที่เท่าใดเผือกที่ขอรับอาชญาบัตรมีความกว้างยาวพอแก่ความจำเป็นหรือไม่เพียงใด

๔. การออกอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือที่นำไปใช้ในที่อนุญาตตาม ๒, ๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกอาชญาบัตรสลักหลัง และลงชื่อกำกับไว้ในหลังอาชญาบัตรฉบับนั้น ๆ ทั้งต้นขั้วและปลายขั้วมีข้อความตรงกันว่า “อนุญาตให้ใช้อาชญาบัตรนี้เฉพาะในที่อนุญาต.....ฉบับที่.....เล่มที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” ทุกฉบับกรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรื่อง กำหนดห้ามใช้อวนลากมีดุงทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดห้ามใช้อวนลากมีดุงทำการประมง
ในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๖ รวม ฉบับ

ด้วยกรมประมงพิจารณาเห็นว่า ในแม่น้ำลำคลองและหนองบึงต่าง ๆ เป็นแหล่งที่อาศัย
ของสัตว์น้ำซึ่งมีขอบเขตจำกัด แต่ปรากฏว่ามีผู้นำเครื่องมืออวนลากมีดุง ซึ่งโดยปกติธรรมดาใช้กัน
ในทะเลเข้าไปทำการประมงในแม่น้ำลำคลอง อันเป็นการกระทำที่สัตว์น้ำทุกชนิดและทุกขนาดไม่มี
โอกาสหนีรอดไปได้และติดอวนลากเสียเป็นอันมาก เป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรงยิ่ง
เพื่อป้องกันมิให้สัตว์น้ำถูกทำลายเกินสมควร กรมประมง จึงได้รายงานเรื่องนี้ต่อกระทรวงเกษตร
เพื่อประกาศห้ามใช้อวนลากมีดุงทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทั้งที่อยู่ภายในเขตน้ำ
น้ำจืดและน้ำจืดน้ำเค็มทั่วราชอาณาจักรโดยเด็ดขาด ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรพิจารณาเห็น
ชอบและลงนามในประกาศใช้บังคับต่อไปแล้ว

กรมประมง จึงขอส่งสำเนาประกาศดังกล่าวมา เพื่อได้โปรดดำเนินการปิดประกาศไว้
ณ ศาลากลางจังหวัดและที่ว่าการอำเภอท้องที่ทุกแห่ง ตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติ
การประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และสำเนาประกาศให้สมาคมประมง (ถ้ามี) เพื่อชาวประมงได้ทราบทั่วกัน
ด้วย และขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่กวดขันจับกุมผู้ละเมิดประกาศดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. วรรณสูต

(นายปรีดา วรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๗ กันยายน ๒๕๐๖

เรื่อง ให้ระบุความยาวของเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตร

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือแผนกประมงจังหวัดที่ ๓๒/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๐๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง หรือเกี่ยวกับการออกอาชญาบัตรเบ็ดราวตามนัยแห่งหนังสือ กรมประมงที่ น.ว. ๗๙๖๙/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๐๖ โดยชี้แจงถึงลักษณะของเบ็ดราว ที่ชาวประมงในท้องที่จังหวัดตรังใช้ทำการประมงอยู่ และได้เสนอความคิดเห็นว่าเพื่อป้องกันความ ยุ่งยากในการเรียกเก็บเงินอากรและการควบคุม สมควรจะเรียกเก็บเป็นรายตับ เพราะตับหนึ่งก็ เท่ากับสายหนึ่ง และตับหนึ่ง ๆ ก็ให้แสดงความยาวของสายไว้ด้วย ความโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น กรมประมงพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วย และเห็นสมควรให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. การขออนุญาตใช้เบ็ดราวทำการประมง ให้ผู้ขออนุญาตระบุรายการในคำขอ ๑ ว่า จะขอรับอาชญาบัตรเบ็ดราวกี่สาย (ตับ) ความยาวสาย (ตับ) ละเท่าใด สาย(ตับ) หนึ่งต้องมื ความยาวไม่น้อยกว่า ๔๐ เมตร

๒. การออกอาชญาบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ระบุจำนวนเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตร ให้ชัดเจนว่ามีกี่สาย (ตับ) ยาวสาย (ตับ) ละเท่าใด แล้วให้เก็บเงินอากรตามจำนวนสาย (ตับ) ตามอัตราเงินอากรที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข (ข) ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยการกำหนดอัตราเงินอากร ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

จึงแจ้งมาเพื่อส่งพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๑ ตุลาคม ๒๕๐๖

เรื่อง ให้ระบุความยาวของเบ็ดราวไว้ในอาชญาบัตร

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัด (๒๕ จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประมงที่ ๙๑๐๗/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๖

ด้วยประมงจังหวัดครั้งได้หารือไปยังกรมประมงว่า ลักษณะของเบ็ดราวที่ชาวประมงใช้ทำการประมงในท้องที่จังหวัดครั้งนั้น ได้จัดทำไว้เป็นแผงหรือเป็นตับ (ภาษาชาวประมงเรียกว่า ตับ) ตับหนึ่งก็คือสายหนึ่ง มีความยาวไม่ต่ำกว่า ๔๐ เมตร การออกจับสัตว์น้ำคราวหนึ่งๆ มีถึง ๖ หรือ ๘ ตับ หรือมากกว่านั้น เพื่อใช้สับเปลี่ยนเวลาทำการจับสัตว์น้ำ จึงเห็นสมควรเรียกเก็บเงินอากรค่าอาชญาบัตรเบ็ดราวเป็นรายตับและตับหนึ่งๆ ให้แสดงความยาวของสายไว้ด้วย ซึ่งกรมประมงได้พิจารณาเห็นชอบและมีหนังสือตอบข้อหารือจังหวัดครั้งไปแล้ว ตามสำเนาหนังสือกรมประมงซึ่งได้แนบมากับหนังสือนี้

กรมประมงจึงแจ้งมาเพื่อทราบ และส่งพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมประมงที่ ๙๑๐๗/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๖ ค่อยไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) *ป. วรรณสุต*
(นายปรีดา วรรณสุต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

เรื่อง ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออวนลากมีดงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (น้ำจืด ๒๖ จังหวัด)
อ้างถึง หนังสือกรมประมง ที่ น.ว. ๑๑๙๒๑/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๖
ส่งที่ส่งมาด้วย ภาพอวนลากมีดง

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงได้ส่งสำเนาประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดห้ามใช้อวนลากมีดงทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๖ มาเพื่อดำเนินการตีประกาศและถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ มีราษฎรในเขตน่านน้ำจืดได้ร้องเรียนต่อกรมประมงว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ออกอาชญาบัตรอวนบางชนิดให้ โดยถือว่าอวนเหล่านั้นเป็นอวนลากมีดงต้องห้ามตามประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าว ผู้ร้องจึงไม่อาจใช้เครื่องมือประกอบอาชีพอย่างแก่ก่อนและได้รับความเดือดร้อน เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาแล้ว เข้าใจว่าพนักงานเจ้าหน้าที่อาจเข้าใจความหมายและลักษณะของเครื่องมือ "อวนลาก" ตามความในประกาศกระทรวงเกษตรผิดไป และเพื่อความเข้าใจถูกต้องถึงเจตนารมณ์ของทางราชการและวัตถุประสงค์แห่งประกาศดังกล่าว กรมประมงจึงขอเรียนชี้แจงมาเพื่อโปรดทราบ ว่า ประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลาก ทำการประมง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๖ ซึ่งห้ามมิให้ใช้เครื่องมืออวนลากมีดงในแม่น้ำลำคลอง หนอง บึง นั้น คำว่า "อวนลากมีดง" ตามประกาศนี้หมายถึงอวนลาก (Trawl) ที่นิยมใช้กันอยู่ในทะเลซึ่งเรียกกันว่า "อวนลากปลาหน้าดิน" อวนชนิดนี้ประกอบด้วย บีกอวน หัวอวน และดงอวนตาถี่ บางชนิดใช้ไม้คานต่างปากอวนหรือแผ่นตะเฒ่า ใช้เรือลากลำเดียวบางชนิดก็ใช้เรือลาก ๒ ลำ เพื่อให้ปากอวนต่างมีลักษณะตามภาพที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ ในขณะที่ทำการลากปากของอวนจะครูดไปกับพื้นดิน และยังมีอวนลากมีดงขนาดเล็กบางชนิดซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับอวนลากตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ใช้ไม้คานผูกติดกับกลางลำเรือ ให้ปลายไม้คานยื่นออกไปทั้งสองข้างกัปเรือสำหรับผูกอวนมีดงข้างละ ๑ ดง หรือ ๒ ดง แล้วใช้เรือจุกหรือลากไปก็มี ซึ่งโดยทั่วไปเครื่องมืออวนดังกล่าวใช้ทำการประมงในทะเล แต่ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ชาวประมง

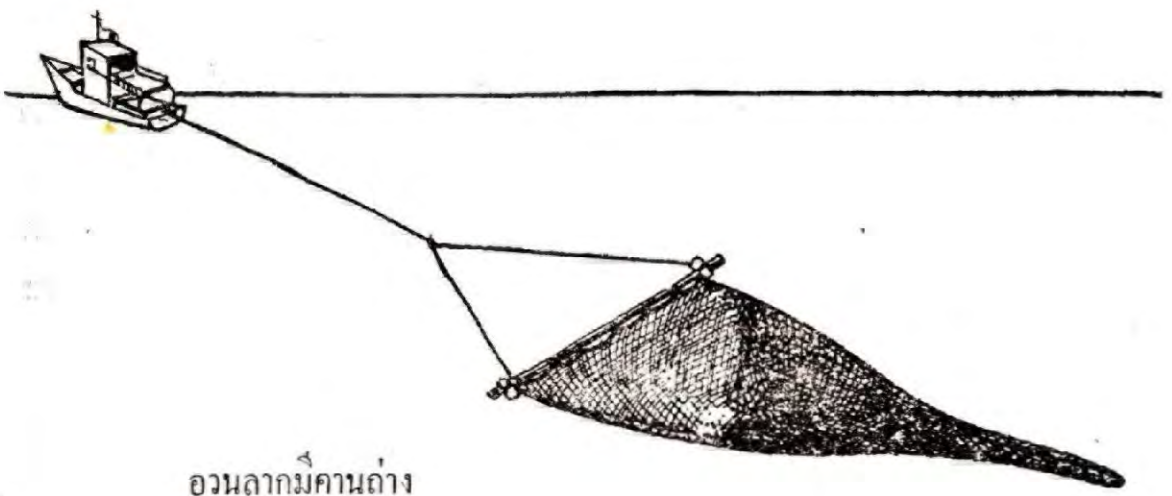
บางคนนำอวนลากตั้งกล่าวไปทำการลากในแม่น้ำลำคลองที่อยู่ติดต่อกับทะเลซึ่งทางราชการเห็นว่าการใช้อวนลากในแม่น้ำลำคลองอันมีขอบเขตจำกัดนั้นเป็นการทำลายพันธุ์ปลาอย่างร้ายแรงกระทรวงเกษตรจึงได้ประกาศห้ามไว้เป็นการทั่วไป ทั้งในเขตน่านน้ำจืดและน่านน้ำเค็มเพราะอาจเป็นได้ว่าในเวลาต่อไปอาจมีบุคคลบางคนนำเครื่องมืออวนลากตั้งกล่าวเข้าไปใช้ในแม่น้ำลำคลองและหนองบึงก็ได้

สำหรับอวนอื่น ๆ ซึ่งใช้ทำการประมงกันอยู่ในแม่น้ำลำคลอง เช่น อวนล้อมกรำ อวนมอม และอวนทับตลิ่ง เหล่านี้เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของอวนและวิธีใช้ทำการประมงแล้ว อวนเหล่านี้จัดอยู่ในประเภท “อวนล้อมจับ” ไม่ได้ถือว่าเป็น “อวนลาก” ตามความในประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดห้ามใช้อวนลากมีดักทำการประมงในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๖

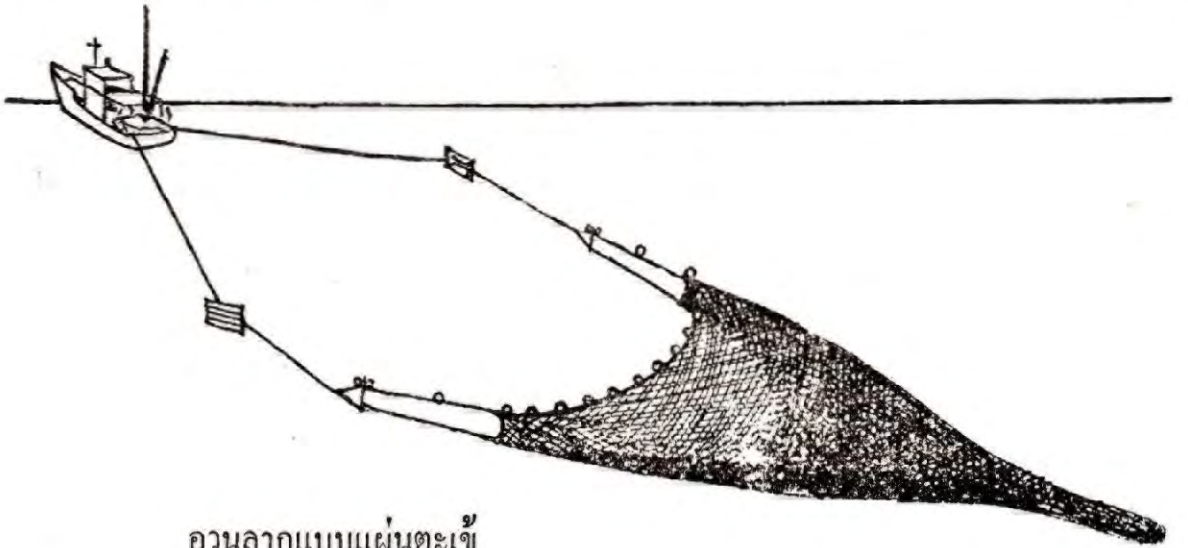
กรมประมง จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าใจดังที่ได้เรียนมานี้ด้วยจักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. วรรณสูต*
(นายปรีดา วรรณสูต)
อธิบดีกรมประมง

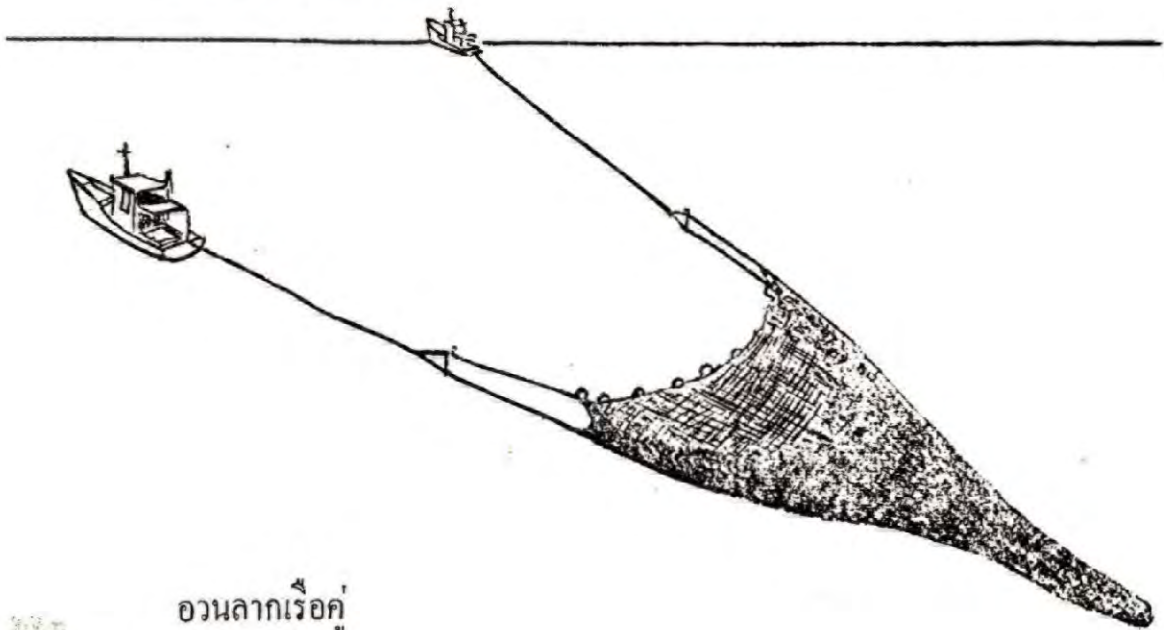
กองคุ้มครอง

อวนลากมีคานถ่าง

อวนลากแบบแผ่นตะเข้

อวนลากเรือคู้

๑๗ ธันวาคม ๒๕๐๖

เรื่อง “เครื่องมือ อวนรุน”

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม

อ้างถึง หนังสือที่ ๓๔๖/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๖

ตามที่ได้ทราบว่า ชาวประมงได้ประดิษฐ์เครื่องมือทำการประมงชนิดใหม่ เรียกว่า “อวนรุน” มีถุงอวนปากกว้างประมาณ ๔.๕๐ เมตร ยาวประมาณ ๓ เมตร ใช้เรียวยนต์ทำการลากกึ่งปลาชายฝั่งจะควรเก็บเงินอากรค่าอาชญาบัตรประเภทใด นั้น

กรมประมงพิจารณาแล้ว เห็นว่าตามข้อเท็จจริงนั้น เครื่องมือชนิดนี้ใช้เรียวยนต์ลากหรือรุนและใช้อวนมีถุงทำการประมง จึงไม่อยู่ในลักษณะเครื่องมือที่เรียกกันว่า “ลระวะ” หรือ “รุน กุ้งรุนเคย” ซึ่งใช้แรงคนลากหรือรุน และถือว่า “อวนรุน” เป็นเครื่องมือประเภทอวน ซึ่งจะต้องเรียกเก็บเงินอากรค่าอาชญาบัตรตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ลำดับ ๘ (ก)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **ป. กรรณสูต**

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๗ มีนาคม ๒๕๐๗

เรื่อง การเก็บเงินอากรการประมงเครื่องมืออวนติดและอวนลอย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด

เนื่องด้วยมีเจ้าหน้าที่บางจังหวัดได้ออกใบอนุญาตให้ใช้เครื่องมือและเก็บเงินอากรการประมง อวนติด ซึ่งอยู่ในประเภทอวนล้อมติดตา (Encircling Gill Net) และอวนลอย ซึ่งอยู่ในประเภทอวนลอยติดตา (Drift Gill Net) ไม่ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ กรมประมงเห็นว่าเครื่องมืออวนติด และเครื่องมืออวนลอยชาวประมงทราบและเข้าใจดีอยู่แล้ว ฉะนั้นการเก็บเงินอากรการประมงเครื่องมืออวนดังกล่าว ให้ดำเนินการดังนี้

๑. ถ้าเป็นเครื่องมืออวนติดให้เก็บเงินอากรการประมงค่าใบอนุญาตประเภทอวนอื่นๆ ตามอัตราในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ข้อ (ก)

๒. ถ้าเป็นเครื่องมือ อวนลอย ให้เก็บเงินอากรการประมงค่าใบอนุญาตประเภทอวนลอย ตามขนาดช่องตาของอวนลอยที่ขออนุญาตซึ่งระบุไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าว ข้อ (ก) และ ข้อ (ข) แล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัดและให้ชาวประมงเสียเงินอากรครบตามความยาวของอวนทุก ๆ รายด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๖ เมษายน ๒๕๒๒

เรื่อง การเก็บเงินอากรอวนลอย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายทะเล ทุกจังหวัด

ด้วยในการเก็บเงินอากรการประมงตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยเฉพาะอัตราเงินอากร ลำดับ ๘ ชายหรืออวนต่างๆ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมมาจากกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยการเพิ่มเงินอากรประเภทอวนลาก และกำหนดจำนวนเงินอากรให้สูงจากเดิม ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราอากรเดิมได้ใช้มาเป็นเวลานานกว่า ๓๐ ปี และเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาวะทางเศรษฐกิจและค่าของเงินในปัจจุบัน ฉะนั้น วิธีพิจารณาในการเก็บอากรชายหรืออวนต่างๆ คงเป็นไปตามเดิม ซึ่งได้เคยซักซ้อมความเข้าใจไว้แล้ว ตามหนังสือที่ กษ ๐๕๐๒/ว ๒๘๓๓ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๐๗ โดยเฉพาะอวนลอยปรากฏว่า ในปัจจุบันพนักงานเจ้าหน้าที่บางอำเภอเก็บเงินอากรไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๑) จึงกล่าว กล่าวคือ ทำการจัดเก็บเงินอากรเป็นประเภทอวนอื่นๆ ซึ่งทำให้เงินอากรต่ำกว่าความเป็นจริง และประกอบกับการทำการประมงประเภทอวนลอยสามชั้น (อวนลอยกึ่ง) สำหรับจับกุ้ง อวนดังกล่าวมีลักษณะแตกต่างจากอวนลอยชนิดอื่นๆ โดยมีเนื้ออวนประกบกันสามผืนเป็นหนึ่งหน่วยประมง ชั้นนอกสองผืนมีขนาดตาอวนกว้างกว่า ๗ ซม. เนื้ออวนชั้นในมีขนาดตาอวนไม่ถึง ๗ ซม. และการทำการประมงมีเวลาทำการปีหนึ่งประมาณไม่เกิน ๓-๕ เดือน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระการลงทุนของชาวประมงประเภทนี้ จึงกำหนดการเก็บเงินอากรอวนลอยสามชั้นเสียใหม่ โดยให้ถือขนาดตาอวนผืนนอกเป็นเกณฑ์ในการเก็บเงินอากรต่อหนึ่งหน่วยประมง เช่น เนื้ออวนผืนนอกมีขนาดตาอวนตั้งแต่ ๗ ซม. ขึ้นไป ให้เก็บเงินอากรตามบัญชีหมายเลข ๒ ลำดับ ๘ (ก) ตามกฎหมายฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ถ้าเนื้ออวนผืนนอกมีขนาดตาอวนไม่ถึง ๗ ซม. ให้เก็บเงินอากรตามบัญชีหมายเลข ๒ ลำดับ ๘ (ข) ตามกฎหมายฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๑) สำหรับอวนลอยอื่นๆ ห้ามเก็บเงินอากรในประเภทชายหรืออวนอื่น ๆ ตามบัญชีหมายเลข ๒ ลำดับ ๘ (ง) ตามกฎหมายฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๑) โดยเกิด

ขาด โดยให้ปฏิบัติตามหนังสือที่ กษ ๐๕๐๒/ว. ๒๘๓๓ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๐๗ โดยเคร่ง
ครัด ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการประมง พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไปด้วยจัก
ขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สด แดงเล็ก

(นายสด แดงเล็ก)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

๗ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง เรืออวนลากทำการประมงชายฝั่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๓ จังหวัดชายทะเล)

ด้วย ๖๗๗๖ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ได้ไปตรวจราชการที่สถานีประมง
บางชั้น และหน่วยป่าเลน อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ และได้
ทราบว่ามีผู้ใช้เครื่องมืออวนลากเข้าไปทำการลากอวนตามชายฝั่งอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการทำลายพันธุ์
สัตว์น้ำ และทำความเดือดร้อนให้กับเครื่องมือประจำที่และเครื่องมืออวนลอยขนาดเล็ก ๖๗๗๖ รัฐ
มนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรเห็นสมควรสั่งประมงจังหวัดและอำเภอให้ปฏิบัติงานประสานกับเจ้า
หน้าที่ตำรวจท้องที่ทำการจับกุมผู้กระทำผิดเป็นประจำ การละเมิดคำสั่งของกระทรวงเกษตรก็จะลด
น้อยลงไปได้

เรื่องนี้ กรมประมงได้เคยมีหนังสือขอความร่วมมือมายังจังหวัดสั่งให้เจ้าหน้าที่กวดขัน
จับกุมผู้ละเมิดประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนที่
ใช้กับเรือยนต์ทำการประมง ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๗ แล้ว แต่ยังมีผู้ร้องเรียนว่ายังมีอวน
ลากเข้าไปทำการลากอวนภายในเขตหวงห้ามอยู่เสมอ กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่
ร่วมมือกันปราบปรามผู้กระทำผิดตามบัญชาของ ๖๗๗๖ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรโดย
เคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **สันต์ บัณฑุกุล**
(นายสันต์ บัณฑุกุล)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๘ พฤษภาคม ๒๕๑๑

เรื่อง หารือปัญหากฎหมายการประมง

เรียน อธิบดีกรมอัยการ

ด้วยกรมประมงได้รับรายงานจากจังหวัดตราดว่า ในการออกตรวจการทำประมงในทะเลในท้องที่จังหวัดตราดของประมงจังหวัด พบว่าเรืออวนลากที่มาจากจังหวัดอื่นและเข้ามาทำการประมงอยู่ในท้องที่จังหวัดตราดปัจจุบันนี้มีอวนลากสำหรับทำการประมงลำละ ๒ ถุง แต่ผลัดเปลี่ยนกันใช้ มิได้ใช้พร้อมกัน เจ้าของเรือมีอาชญาบัตรคุมเครื่องมือเพียงถุงเดียว ซึ่งจังหวัดตราดเห็นว่าไม่ถูกต้อง เพราะแม้ว่าในขณะที่ทำการประมงจะใช้อวนเพียงถุงเดียวก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงเจ้าของเรืออวนลากได้ผลัดเปลี่ยนกันใช้อวนลากทั้ง ๒ ถุง จึงเห็นว่าควรได้รับอาชญาบัตรและเสียเงินอากรค่าอาชญาบัตรทั้ง ๒ ถุง เช่นเดียวกับที่พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่จังหวัดตราดปฏิบัติอยู่ จึงจะเป็นการถูกต้องตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

กรมประมงขอเรียนว่า ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ระบุว่า “บุคคลใดจะใช้เครื่องมือในพิภพทำการประมงได้ ต่อเมื่อได้รับอาชญาบัตรระบุชื่อบุคคลนั้น และเสียเงินอากรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว” ความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ดังกล่าวนั้น กรมประมงพิจารณาตามตัวอักษรเข้าใจว่า เครื่องมือในพิภพ (อวนลากเป็นเครื่องมือในพิภพ) ถ้านำไปใช้ทำการประมง จะต้องได้รับอาชญาบัตรและเสียเงินอากรทั้งหมด ฉะนั้น ถ้าปรากฏตามข้อเท็จจริงว่า เรือประมงลำใดมีเครื่องมืออวนหลายปาก หรือมีอวนลากประจำเรือเกินกว่า ๑ ถุง และผลัดเปลี่ยนกันใช้ทำการประมง โดยมีอาชญาบัตรคุมเครื่องมือเพียงปากเดียวหรือถุงเดียว ถือว่าเครื่องมือหรืออวนลากที่ไม่มีอาชญาบัตรคุมเครื่องมือเป็นเครื่องมือในพิภพที่มีได้รับอาชญาบัตรและเสียเงินอากรตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ย่อมมีความผิดและได้รับโทษตามความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “บุคคลใดใช้เครื่องมือทำการประมงซึ่งต้องมีอาชญาบัตรตามพระราชบัญญัติ โดยไม่มีอาชญาบัตรตามมาตรา ๒๘ หรือมิได้เสียเงินอากรเพิ่มเติมตามมาตรา ๒๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับสามเท่าของเงินอากร”

กรมประมงจึงเรียนหาหรือว่า ความเข้าใจดังได้เรียนมาแล้วข้างต้นจะเป็นการถูกต้องหรือไม่ประการใด โปรดพิจารณาและแจ้งให้กรมประมงทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ปรีดา วรรณสูต*

(นายปรีดา วรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๑๑

เรื่อง **หารือปัญหากฎหมายการประมง**

เรียน **อธิบดีกรมประมง**

อ้างถึง หนังสือที่ กษ ๐๕๐๒/๖๖๐๔ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงหารือกรมอัยการกรณีเจ้าของเรือประมงซึ่งมีเครื่องมือในพิกัดเพื่อทำการประมงเป็นต้น อวนดุง ๒ ดุง หรืออวนลากหลายปากสับเปลี่ยนกันใช้ทำการประมง โดยมีอาชญาบัตรคุมเครื่องมือเพียงปากเดียวหรือดุงเดียวจะเป็นผิดตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้วนั้น

กรมอัยการขอเรียนว่า การที่จะวินิจฉัยว่าการกระทำของบุคคลใดเป็นความผิดอันอาจจะต้องได้รับการลงโทษทางอาญาหรือไม่นั้น ตามกระบวนการวิธีพิจารณาความอาญาอันเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่จะพิจารณาให้ความเห็นและสั่งการเป็นคดี ๆ ไป และโดยที่ตามกระบวนการวิธีพิจารณาดังกล่าวได้กำหนดให้อธิบดีกรมอัยการเป็นผู้ที่จะต้องพิจารณา และมีคำสั่งชี้ขาดในกรณีที่มีความเห็นแย้งเกิดขึ้น อันถือว่าเป็นหน้าที่ที่มีส่วนสำคัญในกระบวนการพิจารณา ดังนั้น อธิบดีกรมอัยการจึงไม่ควรจะวินิจฉัยให้ความเห็นอันจะเป็นการก่อให้เกิดความโน้มเอียงและผูกมัดความเห็นไปในขั้นที่จะต้องชี้ขาดเสียในขณะนี้ อย่างไรก็ตาม หากกรมประมงเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีมูลความผิดทางอาญา ก็ชอบที่จะให้ประมงจังหวัดตราด กล่าวโทษให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไปได้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **กมล วรรณประภา**

(นายกมล วรรณประภา)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมอัยการ

กองอัยการ

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ใบอนุญาตคุ้มครองเครื่องมืออวนลาก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ ตด. ๑๕/๔๐๓๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

ส่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมอัยการที่ มท. ๑๐๐๒/๒๐๕๓ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๓ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ทหาหรือการใช้ใบอนุญาตคุ้มครองเครื่องมืออวนลากซึ่งประมงจังหวัดได้ตรวจพบว่าเรืออวนลากที่มาจากจังหวัดอื่นเข้ามาทำการประมงอยู่ในท้องที่จังหวัดตราดปัจจุบันนี้ มีอวนลากสำหรับผลัดเปลี่ยนกันทำการประมง ถ้าละ ๒ อวน แต่เจ้าของเรือมีใบอนุญาตคุ้มครองเครื่องมือเพียงอวนเดียว จังหวัดเห็นว่าไม่ถูกต้องและมีความผิดตามความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ควรจะได้รับอนุญาตทั้ง ๒ อวน ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เรื่องนี้ กรมประมงได้หารือไปยังกรมอัยการเพื่อวินิจฉัยในข้อกฎหมายแล้ว กรมอัยการแจ้งมาให้ทราบว่า การที่จะวินิจฉัยว่าการกระทำของบุคคลใดเป็นความผิดอันอาจจะต้องได้รับการลงโทษทางอาญาหรือไม่นั้น ตามกระบวนการวิธีพิจารณาความอาญาเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการที่จะพิจารณามีความเห็นและสั่งการเป็นคดีๆ ไป และโดยที่ตามกระบวนการวิธีพิจารณาค้างกล่าว ได้กำหนดให้อธิบดีกรมอัยการเป็นผู้ที่จะต้องพิจารณาและมีคำสั่งชี้ขาดในกรณีที่มีความเห็นแย้งเกิดขึ้น อันถือว่าเป็นหน้าที่ที่มีส่วนสำคัญในกระบวนการพิจารณา ดังนั้นอธิบดีกรมอัยการจึงไม่ควรวินิจฉัยให้ความเห็นอันจะเป็นการก่อให้เกิดความโน้มเอียง และผูกมัดความเห็นไปในขั้นที่จะต้องชี้ขาดในขณะนั้น อย่างไรก็ดี หากจังหวัดเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีมูลความผิดทางอาญาก็ชอบที่จะให้ประมงจังหวัดกล่าวโทษให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไปได้ ปราบกฏตามสำเนาหนังสือกรมอัยการซึ่งได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามข้อแนะนำของกรมอัยการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **ปรีดา กรรณสูต**

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๑

เรื่อง การใช้ใบอนุญาตรั้วเครื่องมืออวนลาก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๖ จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประมงถึงกรมอัยการ ที่ กษ ๐๕๐๒/๖๖๐๔

ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๑ จำนวน ฉบับ

สำเนาหนังสือกรมอัยการถึงกรมประมง ที่ มท ๑๐๐๒/๒๐๕๓

ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๑๑ จำนวน ฉบับ

ด้วยจังหวัดตราดได้หารือไปยังกรมประมงว่า มีชาวประมงต่างท้องที่ได้นำเรืออวนลากไปทำการประมงในเขตท้องที่จังหวัดตราด โดยใช้ดุนอวนลากผลัดเปลี่ยนกันทำการประมงลำละ ๒ ดุน แต่มีใบอนุญาตรั้วเครื่องมืออวนลากเพียงดุนเดียว จังหวัดตราดมีความเห็นว่าดุนอวนลากที่ใช้ทำการประมงสำหรับเรืออวนลากจะต้องเสียเงินอากรและขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ทุกดุน เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในจังหวัดตราดที่ปฏิบัติอยู่ จึงหารือไปยังกรมประมงว่าเรืออวนลากที่มีใบอนุญาตดุนอวนลากเพียงดุนเดียว แต่ใช้ดุนอวนลากทำการประมง ๒ ดุน จะมีความผิดตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่

เรื่องนี้ กรมประมงได้หารือไปยังกรมอัยการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในข้อกฎหมายแล้ว กรมอัยการชี้แจงมาให้ทราบว่า การที่จะวินิจฉัยว่าการกระทำของบุคคลใดเป็นความผิด อันอาจจะต้องได้รับการลงโทษทางอาญาหรือไม่นั้น ตามกระบวนการวิธีพิจารณาความอาญา เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่จะพิจารณาให้ความเห็นและสั่งการเป็นคดี ๆ ไป และโดยที่ตามกระบวนการวิธีพิจารณาคriminal ได้กำหนดให้อธิบดีกรมอัยการเป็นผู้ที่จะต้องพิจารณาและมีคำสั่งช้ขาดในกรณีที่มีความเห็นแย้งเกิดขึ้น อันถือว่าเป็นหน้าที่ที่มีส่วนสำคัญในกระบวนการพิจารณา ดังนั้น อธิบดีกรมอัยการจึงไม่ควรจะวินิจฉัยให้ความเห็น อันจะเป็นการก่อให้เกิดความ โน้มน้ำใจและผูกมัดความเห็นไปในขั้นที่จะต้องชี้ขาดในขณะนี้ อย่างไรก็ดี หากจังหวัดเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีมูลความผิดทางอาญา ก็ชอบที่จะให้เจ้าหน้าที่กล่าวโทษให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไปได้

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามข้อแนะนำของกรมอัยการต่อ

ไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

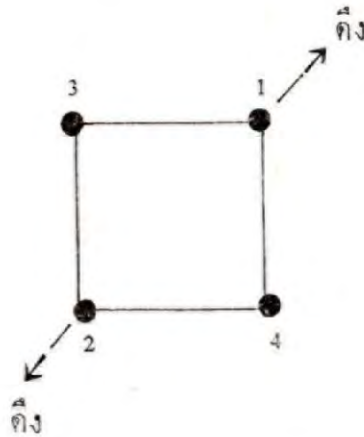
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

วิธีวัดขนาดช่องตาอวน

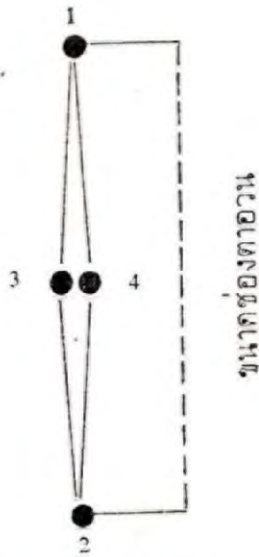
รูปที่ ๑

ภาพช่องตาอวนก่อนวัดขนาด

รูปที่ ๒

ภาพช่องตาอวนเมื่อดึงให้เหยียดแล้ววัดขนาด

หมายเหตุ ให้วัดตามรูปที่ ๒ จากกึ่งกลางของเงื่อนที่ ๑ ถึงกึ่งกลางของเงื่อนที่ ๒ ได้เท่าใด เป็นขนาดช่องตาอวนที่ต้องการ

๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๐

เรื่อง ชักข้อมเกี่ยวกับการเก็บเงินอากรเครื่องมืออวนประเภทล่อมจับ และอวนประเภท
ติดตา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด

ด้วยในการขออนุญาตทำการประมงด้วยเครื่องมืออวนประเภทล่อมจับมีสายमानและอวน
ประเภทติดตา ทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ตามประกาศกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ -ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ ตามระเบียบของกรมประมงจะต้องส่งหลักฐาน
สำเนาอาชญาบัตรเครื่องมืออวนนั้น ๆ ไปประกอบการพิจารณา เพื่อออกหนังสืออนุญาตด้วย
ปรากฏว่า อาชญาบัตรเครื่องมืออวนประเภทล่อมจับมีสายमान เช่น อวนดำหรืออวนฉลอม อวนซั้ง
หรืออวนล่อมซั้ง อวนล่อมตะเกียง อวนลาตฯ และอวนประเภทติดตา เช่น อวนติด อวนลอย
อวนผ่าซีก อวนชน เป็นต้น พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่เรียกเก็บเงินอากรการประมงแตกต่างกัน
กันมาก โดยที่ผู้รับอนุญาตได้รับอาชญาบัตรเครื่องมือประมงเดียวกันและนำไปใช้กับเรือยนต์ขนาด
เท่ากัน แต่เสียเงินอากรค่าอาชญาบัตรเครื่องมือไม่เหมือนกัน บางอำเภอพนักงานเจ้าหน้าที่เก็บเงิน
อากรสูง บางอำเภอพนักงานเจ้าหน้าที่เก็บเงินอากรต่ำเกินสมควร จึงเป็นที่สังเกตว่า พนักงาน
เจ้าหน้าที่ของอำเภอมิได้ทำการวัดขนาดความกว้าง-ยาว ของอวนที่ชาวประมงนำไปใช้ให้ถูกต้อง
ตามความเป็นจริง คือ คำนวณเอาแต่เพียงคำบอกเล่าของชาวประมงผู้มาขอรับอาชญาบัตรเป็นเกณฑ์
ในปัจจุบันปรากฏว่าชาวประมงได้สร้างอวนดังกล่าวมีความกว้างและยาวมาก เพื่อประสิทธิภาพ
ในการจับสัตว์น้ำ เครื่องมืออวนบางชนิดมีความกว้าง-ยาว ไม่เท่ากันตลอดทั้งผืน ต้องวัดความ
กว้างเป็นตอนๆ ตอนใดมีความกว้างเข้าเกณฑ์การเก็บเงินอากรชั้นใดตามกฎหมายก็ให้วัดความยาว
เพื่อเก็บเงินอากรตามเกณฑ์ความกว้างของผืนอวนตอนนั้น เพื่อความเป็นธรรม มิให้เป็นการลักลั่น
ในการเสียเงินอากรการประมงของชาวประมงที่ประกอบอาชีพใช้อวนประเภทล่อมจับ และอวนประ-
เภทติดตา และเพื่อให้ถูกต้องตามความกว้าง-ยาวของอวนที่ชาวประมงใช้ทำการประมง ก่อนที่จะ
ออกอาชญาบัตรคุมเครื่องมืออวนดังกล่าว จึงควรที่พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ซึ่งออกไปตรวจ
สอบวัดขนาดความกว้าง-ยาว ของอวนให้ตรงกับความเป็นจริงเสียก่อน ไม่ควรถือเอาแต่เพียงคำ

บอกเล่าของชาวประมงผู้มาขอรับอาชญาบัตร โดยให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ว่าด้วยการขออาชญาบัตร ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และได้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป
ด้วย จักขอบคุณยิ่ง หากเจ้าหน้าที่อำเภอใดออกอาชญาบัตรเรียกเก็บเงินอากรไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เมื่อตรวจพบกรมประมงจะได้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *เชิดชาย อมาตยกุล*

(นายเชิดชาย อมาตยกุล)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

๔ สิงหาคม ๒๕๒๒

**เรื่อง การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอลงนามในใบอนุญาต และ
 อาชญาบัตรแทนนายอำเภอ**

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมประมงที่ กษ ๐๕๐๒/ว. ๓๕๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ชักข้อความเข้าใจในกรณีที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอลงนามในใบอนุญาตและอาชญาบัตรให้แก่ผู้ขออนุญาตทำการประมง โดยนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจะมอบอำนาจ โดยทำเป็นหนังสือให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนใดคนหนึ่งทำการแทนในนามของนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอก็ได้ และการมอบอำนาจดังกล่าวนี้ กรมประมงได้ขอความร่วมมือจากนายอำเภอว่า หากไม่จำเป็นจริง ๆ แล้วไม่ควรมอบอำนาจให้ประมงอำเภอเป็นผู้ทำการแทนนายอำเภอ เนื่องจากเห็นว่า ประมงอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอมีหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาเสนอความคิดเห็นในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ทำการประมงและมีหน้าที่เก็บเงินอากรการประมงอยู่โดยตรง ทั้งนี้ ก็เพื่อมิให้เสียความเป็นธรรมแก่ชาวประมงผู้ขออนุญาต

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันปริมาณงานของสำนักงานประมงอำเภอมีมากขึ้น และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากกว่าเดิม เพื่ออำนวยความสะดวกในการอนุญาตให้ทำการประมงแก่ชาวประมงผู้ขออนุญาต จึงขอชักข้อความเข้าใจในกรณีที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจะมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนใดคนหนึ่งทำการแทนโดยเฉพาะ การลงนามอนุญาตในใบอนุญาตหรืออาชญาบัตร ซึ่งอาศัยความตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๖๐ วรรค ๕ นั้น จึงขอให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีลงนามอนุญาตให้ทำการประมงในใบอนุญาตสำหรับเครื่องมือประมงที่ และการเลี้ยงสัตว์น้ำทุกประเภท ให้มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอซึ่งมิใช่ประมงอำเภอหรือสมุหบัญชีอำเภอในกรณีที่อำเภอหนึ่งไม่มีประมงอำเภอประจำอยู่ ทำการแทนในนามของนาย

อำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

(๒) กรณีลงนามอนุญาตในอาชญาบัตร ซึ่งมีไซ้เป็นอาชญาบัตรประกอบกับเครื่องมือประจำที่ โบอนุญาตรายตัวบุคคล และโบอนุญาตที่เกี่ยวกับการประมงในเรื่องอื่นนอกจากที่กล่าวแล้วในข้อ ๑. ให้มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอทำการแทนในนามของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

หากได้มอบอำนาจให้ประมงอำเภอทำการแทนในนามของนายอำเภอแล้ว ห้ามมิให้ประมงอำเภอลงนามในฐานะเป็นผู้รับเงินในอาชญาบัตรที่ตนได้ลงนามในฐานะผู้อนุญาต ซึ่งทำการแทนในนามของนายอำเภอเป็นอันขาด

(๓) ในการมอบอำนาจทำการแทนในนามของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ทั้งสองกรณีนั้น ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งการมอบอำนาจดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานด้วย และให้ยกเลิกหนังสือของกรมประมงที่สั่งการมาเกี่ยวกับการลงชื่ออนุญาตในเรื่องนี้เสียทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป เมื่อดำเนินการแล้ว ให้จัดส่งสำเนาหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวให้กรมประมงทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) นายสด แต่งเล็ก

(นายสด แต่งเล็ก)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

โทร. ๒๘๑๕๕๗๗ ต่อ ๑๓

หมวด ๖

กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง เครื่องมือทำการประมงบางชนิดไปจดทะเบียน

๑. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือประมงบางชนิด ไปจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ๓๗๕
๒. ระเบียบการจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมง ๓๗๖
๓. ระเบียบการจดทะเบียนการมีไว้ซึ่งครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมง ๓๗๓

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงบางชนิด
ไปจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือนั้นต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่

กระทรวงเกษตรพิจารณาเห็นสมควรกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงบางชนิดไปจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครอง เพื่อรวบรวมข้อมูลสถิติการประมง เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวางแผนการบริหารและการพัฒนาการประมงและการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร จึงประกาศกำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงอวนลากแผ่นตะเข้ อวนลากคู่ อวนลากคานถ่าง อวนคำ อวนฉลอม อวนตั้งเก อวนลอยปลาอินทรี หรืออวนติดปลาทุ หรือเครื่องมือทำการประมงที่มีชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีลักษณะและวิธีการทำการประมงเช่นเดียวกับเครื่องมือซึ่งระบุชื่อข้างต้น และมีความประสงค์จะใช้เครื่องมือดังกล่าวทำการประมงในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเลทุกจังหวัดไปจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงดังกล่าว ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่มีภูมิลำเนา หรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ที่ขอรับอนุญาต ภายในวันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ของทุกปี การยื่นคำขอจดทะเบียนดังกล่าวให้ยื่นพร้อมกับคำขออนุญาตใช้เครื่องมือนั้น ๆ

สำหรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงดังกล่าวซึ่งได้มาภายหลัง วันที่ ๓๐ พฤษภาคม และมีความประสงค์จะใช้เครื่องมือนั้นทำการประมง ก็ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภายหลังกำหนดเวลาพร้อมกับการยื่นคำขออนุญาตดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงดังกล่าวปฏิบัติตามระเบียบ วิธีการ หลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขและแบบพิมพ์ที่อธิบดีกรมประมงกำหนด

ข้อ ๒. การจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงตามประกาศนี้ให้มีอายุการจดทะเบียนครั้งละสิบสองเดือน ให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ของปีที่จดทะเบียน ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ของปีถัดไป และถ้าได้จดทะเบียนภายหลังวันที่ ๑ เมษายน ของปีที่ขอจดทะเบียน ก็ให้การจดทะเบียนนั้นหมดอายุลงในวันที่ ๓๑ มีนาคม ของปีถัดไปเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศ ตามความ
ในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๓
(ลงชื่อ) จักรทอง ทองใหญ่
(หม่อมราชวงศ์จักรทอง ทองใหญ่)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

คำสั่งกรมประมง

ที่ ๘๗/๒๕๑๓

เรื่อง ระเบียบการจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมง

อาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมง ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๓ กรมประมงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ผู้ซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครอง ซึ่งเครื่องมือทำการประมงตามประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมง ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๓ ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ของกรมประมงทำระเบียบนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ ที่ผู้ขอมีภูมิลำเนาอยู่ หรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่ขอรับใบอนุญาต โดยปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. การยื่นคำขอจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงดังกล่าว ให้ยื่นคำขอตามแบบ ท.ค. ๑ พร้อมกับคำขออาชญาบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่

ข้อ ๒. ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงไม่อาจยื่นคำขอด้วยตนเองตามข้อ ๑. จะมอบอำนาจเป็นหนังสือตามแบบ ท.ค. ๔ ให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำการแทนก็ได้

ข้อ ๓. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอและพิจารณาเห็นว่าถูกต้องตามระเบียบแล้วก็ให้ประทับตรา ท.ค. ๕ แจกการจดทะเบียนไว้ในด้านหลังต้นขั้วและปลายขั้ว หรือต้นฉบับและสำเนาอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือทำการประมงนั้นๆ และลงเลขที่ทะเบียนตามลำดับจำนวนอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือทำการประมงที่ขอจดทะเบียน โดยให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้ลงนามรับจดทะเบียนในช่องประทับตราเป็นหลักฐาน

ข้อ ๔. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ได้รับจดทะเบียนตามข้อ ๓. แล้ว ให้รายงานผลการจดทะเบียนตามแบบ ท.ค. ๒ และ ท.ค. ๓ พร้อมด้วยสำเนาคำขอจดทะเบียนของผู้ที่ได้รับจดทะเบียนรายละเอียด ๑ ฉบับ ไปยังกรมประมงภายในเจ็ดวัน นับแต่วันรับจดทะเบียน

ข้อ ๕. เมื่อกรมประมงได้รับแจ้งการจดทะเบียนตามข้อ ๔. แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่

ที่เกี่ยวข้อง กองคุ้มครอง คำเนิการแจ้งรายชื่อของผู้ที่ได้รับจดทะเบียนซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่นอกท้อง
ที่อำเภอที่ขอจดทะเบียน ไปยังนายอำเภอท้องที่ที่ผู้ได้รับจดทะเบียนมีภูมิลำเนาทราบแล้วส่งเอกสาร
การจดทะเบียนให้แผนกสถิติเป็นผู้เก็บรวบรวมไว้คำเนิการต่อไป

ข้อ ๖. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่จัดทำทะเบียนอยู่ที่ได้รับจดทะเบียนการมีไว้ใน
ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงตามแบบ ท.ค. ๒ และ ๓ โดยแยกทะเบียนสำหรับผู้ได้
รับการจดทะเบียนซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอท้องที่ ๑ ฉบับ กับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกอำเภอท้องที่
๑ ฉบับ เก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการประมงอำเภอทุกปีที่มีการจดทะเบียน และให้ส่งสำเนาทะเบียน
ดังกล่าวให้จังหวัดทราบและเก็บไว้เป็นหลักฐานอย่างละ ๑ ฉบับ

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

(ลงนาม) ป. วรรณสูต

(นายปรีดา วรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๓

เรื่อง ระเบียบการจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๒ จังหวัดชายทะเล)

ด้วยกรมประมงได้รับข้อหารือจากประมงจังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องมือทำการประมง ตามประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๓ และคำสั่งกรมประมงที่ ๘๗/๒๕๑๓ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๓ เรื่อง ระเบียบการจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงว่า เครื่องมืออวนรุนจะต้องจดทะเบียนด้วยหรือไม่

กรมประมงพิจารณาแล้ว เห็นว่าเครื่องมืออวนรุนนั้นมีลักษณะและวิธีทำการประมง คล้ายคลึงกับเครื่องมืออวนลากคานต่าง ผิดกันแต่วิธีการ คือ ใช้เรือรุนแทนการลากอวน ดังนั้นจึงต้องจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครอง ตามประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าวด้วย โดยระบุลงในสคมภที่ ๗ ช่องเครื่องมืออื่นของแบบ ท.ก. ๑

กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป
ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. วรรณสูต*

(นายปรีดา วรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมง

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัด

อ้างถึง หนังสือที่ กษ. ๐๕๐๒/ว. ๔๘๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๑ และที่ กษ. ๐๕๐๒/ว. ๕๔๓๕
ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงได้ส่งสำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำเนาคำสั่งกรมประมงและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครอง ซึ่งเครื่องมือทำการประมงมาให้ถือปฏิบัติแล้ว นั้น

กรมประมงได้รับรายงานจากผู้ตรวจการประมงว่า การจดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงของประมงอำเภอบางอำเภอ ไม่ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำเนาคำสั่งกรมประมงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ฉะนั้น กรมประมงจึงได้ส่งสำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำเนาคำสั่งกรมประมงมาให้ประมงอำเภอเพื่อถือปฏิบัติโดยตรงทางหนึ่งแล้ว อนึ่ง เพื่อให้การปฏิบัติงานของประมงอำเภอเป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ จึงขอให้ท่านเพิ่มความเข้าใจการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกทางหนึ่ง และในการตรวจตักบี้ขอให้ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของประมงอำเภอในเรื่องนี้ด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) *สำราญ ดำรงรัตน์*

(นายสำราญ ดำรงรัตน์)

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หมวด ๗

ระเบียบเกี่ยวกับการจับปลา

๑. การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก	๓๘๗
๒. การขอรับหนังสืออนุญาตใช้เครื่องมืออวนจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก	๓๙๐
๓. การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก	๓๙๒
๔. การขออนุญาตใช้อวนจับปลาภายหลังกำหนดตามระเบียบของกรมประมง	๓๙๔
๕. การใช้เครื่องมือบางชนิดและการเปลี่ยนเรือยนต์ในระหว่างทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก	๓๙๖
๖. การตรวจสอบขนาดช่องตาอวนที่ขออนุญาตทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก	๓๙๘
๗. ชาวประมงใช้อวนดำจับปลาโดยใช้วัตถุระเบิด	๓๙๙
๘. การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก	๔๐๐
๙. การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก	๔๐๑

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ระเบียบกรมประมง

เรื่อง การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลา ในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก

อาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดฤดูปลาทูมีไข่และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลาทู และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อ ๙. ซึ่งให้อธิบดีกรมประมงมีอำนาจวางระเบียบการขออนุญาตแบบหนังสือเงื่อนไขและกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้ ได้ตามที่เห็นสมควรนั้น กรมประมงได้กำหนดระเบียบการดังกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตใช้อวนประเภทล้อมจับมีสายमान และประเภทวนคึกคาเพื่อทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่อง กำหนดฤดูปลาทูมีไข่และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลาทู และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ยื่นคำขออนุญาตตามกำหนดเวลาและปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. การยื่นคำขอให้ใช้แบบพิมพ์คำขอของกรมประมง และให้ยื่นคำขอ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ หรือที่กองคุ้มครองและส่งเสริม กรมประมง พร้อมด้วยทะเบียนเรือกับรูปถ่ายขนาด ๒ นิ้ว เต็มหน้าไม่สวมหมวก สำหรับเจ้าของอาชญาบัตร ๔ รูป

ข้อ ๒. ในคำขอต้องกรอกข้อความให้ชัดเจนตามความเป็นจริง และให้ระบุขนาดเรือประมงที่ใช้ทำการประมง และข้อความอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแบบคำขออนุญาตโดยครบถ้วนทุกประการ

ข้อ ๓. สำหรับผู้ยื่นคำขอที่ได้รับอนุญาตในปีที่ผ่านมา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ฉีกบันทึกการจับปลาในสมุดปูมจับปลาของผู้ยื่นคำขอจนถึงฉบับก่อนเดือนที่ยื่นคำขอ แนบไปพร้อมกับคำขออนุญาตด้วยทุกราย และเมื่อกรมประมงออกหนังสืออนุญาตและสมุดปูมให้แล้ว เมื่อผู้รับอนุญาตมารับสมุดปูมเล่มใหม่ ต้องนำสมุดปูมเล่มเดิมมาคืนพนักงานเจ้าหน้าที่ทันที และให้ส่งกรมประมงโดยด่วน

ข้อ ๔. การยื่นคำขอใช้เครื่องมือทำการประมงในฤดูปลาทูมีไข่ และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ตาม ข้อ ๒. และข้อ ๔. แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับดังกล่าว ให้ยื่นคำขอได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ของทุกปี

ถ้าวันที่หมดเขตการยื่นคำขอตรงกับวันหยุดราชการ ให้เลื่อนไปเป็นวันแรกที่เปิดทำงานตามปกติ

เมื่อหมดกำหนดการยื่นคำขอกดังกล่าว ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอเป็นอันขาด เว้นแต่เป็นอวนที่สร้างขึ้นใหม่ หรือเป็นอวนดัดดัดที่ดัดแปลงขึ้นใหม่จากอวนประเภทล้อมจับ และมีขนาดช่องตาไม่เล็กกว่า ๔.๗ ซม. ทั้งไม่มีห่วงหิน (ห่วงทองเหลืองสำหรับสออสายमान) และไม่ใช่สายमानทำการประมง ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมประมง ส.น.ว. ๘๕๕/๒๕๐๖ ถ.ว. ๒๒ ม.ก. ๐๖

ข้อ ๕. อวนทุกชนิดที่ขออนุญาตใช้ทำการประมงจะต้องให้นายอำเภอท้องที่บันทึกรับรองไว้ในอาชญาบัตรด้วยว่า เป็นอวนประเภทใด มีขนาดช่องตาซึ่งวัดตามวิธีที่ได้ระบุไว้ใน ข้อ ๔. (ก) แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เท่าใด และให้เจ้าของอาชญาบัตรผู้ยื่นคำขอแนบไปพร้อมกับคำขอตูกราบ

ข้อ ๖. ในเมื่อมีการอนุญาตออกอาชญาบัตรอวนทุกประเภท ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ที่ต้องตรวจสอบขนาดช่องตา และบันทึกลงนามรับรองไว้ในอาชญาบัตรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามความเป็นจริงทุกฉบับ

ข้อ ๗. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ได้รับคำขอ และตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ครบถ้วนตามระเบียบนี้แล้ว ให้ทำบันทึกรับรองไว้ในคำขอตูกราบ แล้วรวบรวมคำขอพร้อมด้วยรายการหลักฐานต่าง ๆ ที่แนบคำขอไปพร้อมกับหนังสือนำเสนอกรมประมงเพื่อออกไปอนุญาตให้ต่อไป

การรวบรวมคำขอส่งกรมประมง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งคำขอไปกรมประมงแล้วแต่กรณีให้คืนต่อครั้ง จนกว่าจะหมดเวลาการยื่นคำขอตาม ข้อ ๔.

ข้อ ๘. สำหรับการยื่นคำขออนุญาตใช้เครื่องมือทำการจับปลาทูในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประจำปี ๒๕๑๘ ซึ่งชาวประมงได้ยื่นคำขออนุญาตไว้แล้วตามระเบียบกรมประมง ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๘ ข้อ ๔. ให้ถือว่าเป็นการยื่นคำขออนุญาตตามระเบียบกรมประมงฉบับนี้แล้ว

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกระเบียบกรมประมง เรื่องการขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการ
จับปลาในฤดูปลาน้ำขึ้นและในฤดูมีปลาน้ำขึ้นขนาดเล็ก ฉบับลงวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ และ
ให้ใช้ระเบียบกรมประมงฉบับนี้แทน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๘
(ลงนาม) ทวนไทย บำราศอรินทร์พ่าย
(นายทวนไทย บำราศอรินทร์พ่าย)
อธิบดีกรมประมง

๑๐ สิงหาคม ๒๕๐๕

เรื่อง การขอรับหนังสืออนุญาตใช้เครื่องมืออวนจับปลา ในฤดูปลานูมีไข่และในฤดูมีปลา ขนาดเล็ก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)

ด้วยกรมประมงได้รับรายงานจากนักวิชาการของกรมประมงว่า ในการออกปฏิบัติงานในทางวิชาการได้ตรวจพบว่า ขนาดตาอวนประเภทอวนคึกคากที่ชาวประมงนำไปใช้ในการจับปลา ในฤดูมีปลานูขนาดเล็ก ประจำปี ๒๕๐๕ มีขนาดช่องตาไม่ตรงกับที่ทางอำเภอได้บันทึกระบุไว้ในอนุญาตบัตร กล่าวคือ ส่วนมากมีช่องตาเล็กกว่า ๔.๗ ซม. เป็นการผิดประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดฤดูปลานูมีไข่และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลา และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลานูขนาดเล็ก ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๐๕

ฉะนั้น เพื่อให้เรื่องการห้ามใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลานูมีไข่ และในฤดูมีปลานูขนาดเล็กเป็น ไปโดยถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าว กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่ผู้มีหน้าที่ออกอนุญาต ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมประมงเรื่องการขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลานูมีไข่และในฤดูมีปลานูขนาดเล็ก ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๐๕ โดยเคร่งครัด กล่าวคือ

๑. การวัดขนาดช่องตาอวนนั้น ขอให้ทำการตรวจวัดขนาดช่องตาของอวนที่ผู้ขอรับอนุญาตนำไปใช้จริง ๆ อย่าได้ถือเอาแต่เพียงคำบอกเล่าของชาวประมงผู้มาขอรับอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดขึ้นดังที่เจ้าหน้าที่ได้ตรวจพบมาแล้ว

๒. เพื่อป้องกันกรณีตักเตือนประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดฤดูปลานูมีไข่ และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลา และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลานูขนาดเล็ก ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๐๕ ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะให้การรับรองคำขออนุญาตใช้เครื่องมือประเภทอวนคึกคากทำการจับปลา ตามประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าว ข้อ ๔ ไปให้ กรมประมงพิจารณาเพื่อออกหนังสืออนุญาตและขอรับสมุดปุมตามระเบียบกรมประมง เรื่องการขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลานูมีไข่และในฤดูมีปลานูขนาดเล็ก ลงวันที่

๒๔ มีนาคม ๒๕๐๕ ข้อ ๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบเครื่องมืออวนที่ขออนุญาตใช้นั้นเสียก่อน หากปรากฏว่ามีห่วงหิน (ห่วงทองเหลืองสำหรับสอดสายमान) ห้ามมิให้ให้การรับรองในคำขอนั้นๆ เพราะถือว่าเป็นเครื่องมืออวนปลอมหรืออวนค้ำอันเป็นเครื่องมือประเภทอวนลัดมจับ

๓. ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ชาวประมงเจ้าของอวนทราบด้วยว่า หากปรากฏว่า อวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจวัดขนาดช่องตาและบันทึกไว้ในอาชญาบัตรที่ออกให้ไปแล้วมีขนาดช่องตาเล็กกว่า ๔.๗ ซม. ซึ่งไม่ตรงกับความจริงในขณะที่น่าไปใช้จับปลาทุุกภายในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ถึงวันที่ ๑๔ มิถุนายน หรือปรากฏว่าอวนที่นำไปใช้จับปลาทุุกภายในระยะเวลาดังกล่าวนี้มีห่วงหิน (ห่วงทองเหลืองสำหรับสอดสายमान) หรือมีสายमान ซึ่งเป็นการผิดประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดฤดูปลาทูมีไซ้และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลาทู และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๐๕ ข้อ ๓ และข้อ ๔ แล้วแต่กรณี เจ้าของอวนหรือผู้นำไปใช้จะต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) *ป. วรรณสุต*
(นายปรีดา วรรณสุต)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

จำนวนมาก

ที่ น.ว. ๘๗๘๕/๒๕๐๕

กรมประมง

๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๕

เรื่อง การอนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)

อ้างถึง หนังสือกรมประมงที่ น.ว. ๒๔๒๐/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๐๕

หนังสือที่ น.ว. ๒๕๕๗/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๐๕ และ

หนังสือที่ น.ว. ๖๕๑๖/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๐๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงได้ส่งสำเนาประกาศกระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดฤดูปลาทูมีไข่ และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดจับปลา และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก และส่งสำเนาระเบียบกรมประมง เรื่องการอนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก มาเพื่อทราบและโปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ การยื่นคำขอใช้เครื่องมือทำการประมงในฤดูปลาทูมีไข่ และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ใกล้จะถึงกำหนดเวลาตามประกาศกระทรวงเกษตร ข้อ ๒ และข้อ ๔ และตามระเบียบกรมประมง ข้อ ๓ โดยให้ผู้ขออนุญาตมายื่นคำขออนุญาตใช้เครื่องมือทำการประมงได้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของทุกปี ฉะนั้นขอได้โปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ชาวประมงทราบถึงกำหนดเวลาที่ยื่นคำขอตามระเบียบดังกล่าวแล้วด้วย

อนึ่ง กรมประมงใคร่ขอข้อความเข้าใจว่าก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ จะรับคำขออนุญาตใช้เครื่องมือประเภทอวนติดตาตามประกาศของกระทรวงเกษตร ข้อ ๔ นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจขนาดของตาอวนให้ได้ขนาดโดยเคร่งครัด และอวนนั้นต้องมีห่วงสำหรับสอดสายมาน (แต่อาจจะมีตีนหิน ซึ่งไม่ใช่ลักษณะเป็นห่วง เพียงเพื่อถ่วงให้อวนจมได้) และบันทึกรับรองด้วยว่า ในระยะเวลาดังกล่าวต้องปฏิบัติตามหนังสือกรมประมง ที่ น.ว. ๖๕๑๖/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๐๕ เรื่องการขอรับหนังสืออนุญาตใช้เครื่องมืออวนจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทู

ขนาดเล็กโดยเคร่งครัด ส่วนแบบพิมพ์คำขออนุญาตเมื่อจังหวัดประสงค์จะใช้กรอกข้อความให้แก่
ชาวประมง ผู้ยื่นคำขอเป็นจำนวนที่รายก็ขอให้เบิกไปยังกองคุ้มครอง กรมประมง
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๒ มกราคม ๒๕๐๖

เรื่อง การขออนุญาตใช้อวนจับปลาทุกภายหลังกำหนดเวลาตามระเบียบของกรมประมง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)

เนื่องด้วยมีชาวประมงได้ร้องเรียนต่อกรมประมงว่า ตนได้สร้างอวนประเภทคึกคากขึ้นใหม่มีขนาดช่องตาตั้งแต่ ๔.๗ ซม. ขึ้นไป จะยื่นคำขออนุญาตรับหนังสืออนุญาตและสมุดปูมจับปลาทุกหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม ซึ่งหมกเขตการรับคำขอตามระเบียบของกรมประมงจะได้หรือไม่ และถ้าจะกักแปลงอวนล้อมจับที่มีขนาดตาไม่เล็กกว่า ๔.๗ ซม. โดยดอคหว่งหินสำหรับสอคสายมานอกและไม่ใช่สายมานมาทำการประมง โดยใช้อวนที่ตัดแปลงแล้วนั้นเป็นอวนประเภทคึกคากจะได้หรือไม่

กรมประมงได้พิจารณาแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๑. ถ้าเป็นอวนคึกคากที่มีขนาดช่องตาไม่เล็กกว่า ๔.๗ ซม. และได้สร้างขึ้นใหม่ก็ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอไว้ได้ และให้ดำเนินการตามระเบียบกรมประมง เรื่องการขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาฯ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๐๕ โดยอนุโลม นอกจากนี้แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบบันทึกรับรองในใบคำขออนุญาตว่า เป็นอวนที่สร้างขึ้นใหม่จริง หรือเป็นอวนคึกคากที่ตัดแปลงขึ้นใหม่จากอวนล้อมจับมีขนาดช่องตาไม่เล็กกว่า ๔.๗ ซม. ทั้งไม่มีหว่งหิน (หว่งทองเหลืองสำหรับสอคสายมาน) และไม่ได้ใช้สายมานทำการประมง แล้วรวบรวมคำขอส่งไปให้กรมประมงภายหลังจากวันหมกกำหนดเวลายื่นจนถึงสิ้นเดือนเมษายน ทุกปี

๒. อวนคึกคากที่ตัดแปลงขึ้นใหม่จากอวนล้อมจับมีขนาดช่องตาไม่เล็กกว่า ๔.๗ ซม. ไม่มีหว่งหินและสายมาน จะต้องขอรับอาชญาบัตรใหม่ให้ถูกต้องตามประเภทอวนและต้องยื่นคำขอรับหนังสืออนุญาตและสมุดปูมโดยดำเนินการตามข้อ ๑. เช่นเดียวกัน

อนึ่ง ในกรณีที่อาชญาบัตรอวนคึกคากฉบับเดิมที่ผู้รับอนุญาตได้รับหนังสืออนุญาตทำการจับปลาในฤดูมีปลาทูขนาดเล็กไปแล้ว ตามระเบียบกรมประมงเรื่องการขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาฯ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๐๕ หมกอายุลง ผู้รับอนุญาตขอต่ออายุ และได้รับอาชญาบัตรในปีถัดไปแล้ว ก็อนุญาตให้ใช้เครื่องมืออวนคึกคากตามอาชญาบัตรฉบับใหม่ได้

โดยให้นายอำเภอท้องที่ผู้ออกอาชญาบัตรบันทึกข้อความเพิ่มเติมไว้ในหนังสืออนุญาตก่อนบนบ้าน
ขวามือ และลงลายมือชื่อรับรองไว้ทุกฉบับ มีข้อความดังนี้

“เครื่องมืออวนตกตามอาชญาบัตร เล่มที่.....เลขที่.....วันที่.....เดือน
.....พ.ศ.....เป็นเครื่องมือที่มีขนาดและช่องตาเท่ากับอาชญาบัตร เล่มที่.....
เลขที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... และผู้รับอนุญาตได้ขอต่ออายุอาชญาบัตรใหม่
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกต้องแล้ว”

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป/. *กรรณสูต*

(นายปรีดา *กรรณสูต*)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖

เรื่อง การใช้เครื่องมือบางชนิดและการเปลี่ยนเรือยนต์ในระหว่างทำการจับปลา ในฤดู
ปลาทุ้มไข่ และในฤดูมีปลาทุ้มขนาดเล็ก
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชายทะเล ๒๓ จังหวัด)

เนื่องด้วยมีชาวประมงได้มาหารือต่อกรมประมงว่า การใช้เครื่องมืออวนล้อมจับมีสยามาน เช่น อวนล้อมซั้ง จะต้องขออนุญาตและสมมุติปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๐๕ เรื่องกำหนดฤดูปลาทุ้มไข่และห้ามมิให้ใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลา และกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมีปลาทุ้มขนาดเล็กหรือไม่ ปลาสดหรือปลาทุ้มจะถือว่าเป็นปลาทุ้มหรือไม่ การเปลี่ยนเรือยนต์ในฤดูหวงห้ามดังกล่าวจะเปลี่ยนได้หรือไม่ นั้น

กรมประมงได้พิจารณาแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติดังนี้

๑. ตามประกาศของกระทรวงเกษตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อห้ามเฉพาะการจับปลาเท่านั้น มิได้ห้ามจับปลาชนิดอื่น ซึ่งได้มีเงื่อนไขการห้ามใช้เครื่องมือไว้ในข้อ ๓ ข้อ ๔ แห่งประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าวโดยชัดแจ้งอยู่แล้ว แต่ถ้าการใช้เครื่องมืออวนประเภทล้อมจับมีสยามาน เช่น อวนล้อมซั้ง ในฤดูที่ต้องห้ามดังกล่าวเพื่อจับปลาอื่น ๆ ก็ไม่ต้องขอหนังสืออนุญาตและสมมุติปฏิบัติตามแต่ถ้าในขณะจับปลาอื่น ๆ นั้น มีปลาทุ้มติดขึ้นมาด้วย แม้จะเป็นจำนวนน้อยก็อาจมีความผิดได้ ฉะนั้น เมื่อไม่เป็นการแน่นอนว่าการใช้เครื่องมือจับปลาในฤดูที่ต้องห้าม ซึ่งอาจจับปลาทุ้มติดขึ้นมาด้วยแล้ว ก็ไม่ควรจะเสี่ยงกับการหลีกเลี่ยงกฎหมาย เพราะอาจมีความผิดถึงกับต้องถูกริบเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำผิดนั้นด้วย

๒. ตามทางวิชาการ ปลาสดหรือปลาทุ้ม ไข่ไม่ใช้ปลา ตามประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าว เพราะมีความประสงค์ห้ามทำการจับปลาทุ้มอย่างเดียวกัน

๓. เมื่อมีความจำเป็นไม่อาจใช้เรือยนต์ล่าเค็มได้ ก็อนุญาตให้ผู้รับหนังสืออนุญาตและสมมุติจับปลาทุ้มเปลี่ยนเรือยนต์ได้ โดยให้ผู้รับอนุญาตไปยื่นเรื่องราวขออนุญาตที่กรมประมง หรือที่อำเภอที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือที่อำเภอที่ตนทำการจับปลา โดยให้นายอำเภอหรือผู้รักษากรแทน ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว บันทึกรับรองในหนังสืออนุญาต มีข้อความดังนี้

“โดยอนุมัติอธิบดีกรมประมงอนุญาตให้ใช้เรือยนต์ .....

ทะเบียนเรือเลขที่.....แทนเรือยนต์ .....

ทะเบียนเรือเลขที่.....ตามหนังสืออนุญาตนี้ได้”

(ลงนาม).....

นายอำเภอ.....

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. กรรณสูต*

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๐ มิถุนายน ๒๕๐๘

เรื่อง การตรวจสอบขนาดช่องตาอวนที่ขออนุญาตทำการจับปลา ในฤดูปลาทูมี
ไข่ และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (จังหวัดชายทะเลในอ่าวไทย ๑๖ จังหวัด)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๕๗๘๕/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๕

ตามหนังสือกรมประมงที่อ้างถึง ช้อมความเข้าใจขอให้ส่งเจ้าหน้าที่อำเภอถือปฏิบัติ
เกี่ยวกับการขออนุญาต เพื่อใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลา ในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดู
มีปลาทูขนาดเล็กกว่า ก่อนที่จะรับคำขออนุญาตใช้เครื่องมือประเภทอวนติดตาตามประกาศกระทรวง
เกษตร ข้อ ๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจขนาดตาของอวนให้ได้ขนาดโดยเคร่งครัด และอวน
นั้นต้องมีท่วงสำหรับสอคสายมวนด้วย ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ กรมประมงได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ประจำเรือตรวจประมง ๑ ซึ่งกรมประมง
ได้ให้ออกตรวจสอบการใช้เครื่องมือทำการจับปลา ในฤดูมีปลาทูขนาดเล็กกว่า ได้ตรวจพบผู้ได้
รับหนังสืออนุญาตและสมุญจับปลาเป็นจำนวนมาก ราย ใช้เครื่องมืออวนไม่ถูกต้องตามชนิดและ
ขนาดที่ได้รับอนุญาต เช่น บางรายใช้อวนที่มีท่วงและสายมวน และจำนวนมกรายตาอวนมีขนาด
เล็กกว่า ๔.๗ ซม. ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนประกาศกระทรวงเกษตร

ฉะนั้น กรมประมงจึงเรียนมาขอจังหวัดได้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติในการตรวจ
สอบเครื่องมือ และขนาดช่องตาอวน ก่อนรับคำขออนุญาต ของผู้ขออนุญาตโดยเคร่ง
ครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๓ กันยายน ๒๕๐๙

เรื่อง ชาวประมงใช้อวนดำจับปลาโดยใช้วัตตุระเบิด
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๓ จังหวัดชายทะเล)

ด้วยกรมประมงได้รับรายงานจากประมงจังหวัดสมุทรสาครว่า ได้ทราบข่าวจากชาวประมงเป็นที่น่าเชื่อถือว่ามีเรือประมงบางลำที่ออกไปทำการจับปลาในทะเลบริเวณท้องที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร โดยใช้วัตตุระเบิดทำการระเบิดฝูงปลา แล้วใช้อวนดำล้อมจับ เกรงว่าปลาจะสูญพันธุ์ จึงขอให้ทางราชการหาทางปราบปรามต่อไป

เรื่องการใช้อวนดำจับปลา กรมประมงได้มีหนังสือขอความร่วมมือจังหวัดมาหลายครั้งแล้ว แต่เท่าที่ทราบ การใช้อวนดำจับปลานั้น โดยทั่วไปไม่ปรากฏว่ามีชาวประมงคนใดใช้อวนดำจับปลาทำการระเบิดฝูงปลาแล้วใช้อวนดำล้อมจับกรมประมงจึงมีความวิตกว่า ถ้ายังมีผู้ฝ่าฝืนใช้อวนดำจับปลาโดยวิธีนี้แพร่หลายออกไป จะเป็นการกระทบกระเทือนต่อการสงวนพันธุ์ปลาอย่างร้ายแรง กรมประมงจึงเรียนขอความร่วมมืออีกครั้งหนึ่ง ขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้มงวดกวดขันจับกุมผู้กระทำผิดโดยเคร่งครัด และขอให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอทำการตรวจสอบปลาที่เรือประมงนำมาส่งที่ทำเรือในท้องที่ของตนด้วย ถ้าปรากฏว่าเป็นปลาที่ได้มาโดยการใช้อวนดำจับเพื่อการค้าแล้ว ก็ขอให้ดำเนินคดีกับเจ้าของปลานั้นทันที

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **สันต์ บัณฑุกุล**
(นายสันต์ บัณฑุกุล)
รองอธิบดีรักษาการแทน
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่ และในฤดูมี
ปลาทูขนาดเล็ก

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดชายทะเลบริเวณอ่าวไทย ๑๖ จังหวัด

อ้างถึง ระเบียบกรมประมงเรื่อง การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทู
มีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็ก ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕

ตามที่กรมประมงได้กำหนดระเบียบให้ผู้ประสงค์จะขออนุญาตใช้อวนประเภทล้อมจับมี
สายमान และประเภทวนตึกตา เพื่อทำการจับปลาในฤดูมีไข่และในฤดูมีปลาทูขนาดเล็กตาม
ประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕ นั้น ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่
บางแห่งมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ เช่น รูปถ่ายของผู้ขออนุญาตไม่ถูกต้องตาม
ที่กำหนด กรอกข้อความในแบบพิมพ์ไม่เรียบร้อยชัดเจน ไม่จัดส่งสำเนาทะเบียนเรือและสำเนา
อาชญาบัตร ไม่มีบันทึกรับรองในอาชญาบัตรหรือคำขอว่าเป็นอวนประเภทมีขนาดช่องตาเท่าใด
เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งต้องย้อนเรื่องกลับมาให้ชี้แจงเพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นเหตุให้ล่าช้าเสียเวลาของ
ชาวประมงผู้ขออนุญาต อนึ่ง การรวบรวมคำขอส่งกรมประมงพิจารณาขอให้จังหวัดรวบรวมส่ง
เป็นระยะๆ ประมาณสัปดาห์ละครั้ง ทั้งนี้ เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้มีเวลาตรวจสอบ และออกหนังสือ
อนุญาตได้ทันกำหนด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกรมประมงที่
กำหนดไว้โดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) **สันต์ บัณฑกุล**

(นายสันต์ บัณฑกุล)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลานู๋ไข่ และในฤดูมีปลาขนาดเล็ก

เรียน นายอำเภอท้องที่ชายทะเลทุกอำเภอ

ตามที่กรมประมงได้กำหนดระเบียบให้ผู้ประสงค์ที่จะขออนุญาตใช้อวนประเภทล้อมจับ มีสายमान และอวนประเภทตึกตา เพื่อทำการจับปลาในฤดูมีไข่และในฤดูปลานู๋ขนาดเล็ก ตามระเบียบกรมประมง ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ นั้น ในการปฏิบัติเจ้าหน้าที่อำเภอท้องที่บางแห่งมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ เช่น รูปถ่ายของผู้ขออนุญาตไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในคำขอ กรอกข้อความในแบบพิมพ์ไม่เรียบร้อยชัดเจน ไม่จัดส่งสำเนาทะเบียนเรือและสำเนาอาชญาบัตร ไม่มีบันทึกรับรองในอาชญาบัตรหรือคำขอว่าเป็นอวนประเภทใด มีขนาดช่องตาเท่าใด การรวบรวมคำขอส่งกรมประมงก็มิได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งต้องย้อนเรื่องกลับมาให้ชี้แจงเพิ่มเติมอยู่เสมอเป็นเหตุให้ล่าช้าเสียเวลาของชาวประมงผู้ขออนุญาต กรมประมงจึงขอชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. การยื่นคำขอให้ใช้แบบพิมพ์คำขอของกรมประมง พร้อมส่งหลักฐานตามที่กำหนดไว้โดยปิดอากรแสตมป์ตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ถ้ายื่นคำขอ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ ให้เจ้าหน้าที่นำคำขอไปลงรับในทะเบียนรับหนังสือของอำเภอ มิใช่ลงรับคำขอที่สำนักงานประมงอำเภอ

๒. การยื่นคำขอใช้เครื่องมือทำการประมงในฤดูมีปลาขนาดเล็ก ตามข้อ ๔ แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ ให้ยื่นคำขอได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ของทุกปี เมื่อพ้นกำหนดการยื่นคำขอตกลงแล้ว ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอเป็นอันขาด เว้นแต่เป็นอวนที่สร้างขึ้นใหม่หรือเป็นอวนตึกตาที่ดัดแปลงขึ้นใหม่ จากอวนประเภทล้อมจับและมีขนาดช่องตาไม่เล็กกว่า ๔.๗ ซม. ทั้งไม่มีห่วงหิน (ห่วงทองเหลืองสำหรับสอดสายमान) และไม่ใช้สายमानทำการประมง การใช้เครื่องมือในกรณีดังกล่าวให้ยื่นคำขอได้จนถึงวันที่ ๓๐ เมษายนของทุกปี

๓. การวัดขนาดช่องตาอวนที่ขออนุญาตจับปลาที่นั้น ขอให้เจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจ

วัตถุประสงค์ของคาของอวนที่ผู้ยื่นคำขอนำไปใช้จริงๆ อย่าได้ถือเอาแต่เพียงคำบอกเล่าของชาวประมง
ผู้มายื่นคำขออนุญาต ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการผิดพลาดขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามระเบียบกรม
ประมงเรื่องการขออนุญาตใช้เครื่องมือบางชนิดทำการจับปลาในฤดูปลาทูมีไข่และในฤดูมีปลาทู
ขนาดเล็ก ลงวันที่ ๘๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ รวมทั้งข้อซักซ้อมดังกล่าวข้างต้นต่อไปโดยเคร่งครัด
ด้วย หากปรากฏว่ายังมีข้อบกพร่องซึ่งต้องย้อนเรื่องกลับมา ให้ชี้แจงเพิ่มเติมอีก เป็นเหตุให้ล่า
ช้าเสียเวลาของชาวประมงกรมประมงจะได้พิจารณาโทษแก่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นตามควรแก่กรณีต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *สว่าง เจริญผล*

(นาวาโท สว่าง เจริญผล)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

หมวด ๘

ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง

๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/๕๒๐๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐	หน้า
๒. ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐	๔๐๕
๓. แบบรายงานเงินคงเหลือประจำวัน	๔๒๒
๔. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ ๐๒/๓๘๕ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๒๐	”
๕. แบบใบรับใบสำคัญ	๔๒๓
๖. คำอธิบายในการกรอกใบรับใบสำคัญ	๔๒๕
๗. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/๕๒๐๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐	”
๘. ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐	๔๒๖
๙. รายงานเงินคงเหลือประจำวัน	๔๔๖
๑๐. บันทึกการรับเงินเพื่อนำส่ง	๔๔๗

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐

เรื่อง ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐

เรียน (ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขานุการ)

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๐๒/ว.๑๐๗๐๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐

ด้วยกระทรวงการคลัง ได้พิจารณาเห็นว่าระเบียบการรับจ่าย การเก็บรักษาและการนำ
ส่งเงินของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งถือปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ไม่เหมาะสมแก่เหตุการณ์เท่าที่ควร
จึงได้กำหนดระเบียบดังกล่าวขึ้นใหม่ ปรากฏตามสำเนาระเบียบการเก็บรักษาเงินและการเงินส่ง
คลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) *เอียด นาคกรทรรพ*

(นายเอียด นาคกรทรรพ)

รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง

ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ของส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๒๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี วางระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบการรับจ่าย การเก็บรักษาและการนำส่งเงินของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๖

บรรดาระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดแห่งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในส่วนกลางหรือในภูมิภาค แต่ไม่รวมตลอดถึงส่วนราชการตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอ และกิ่งอำเภอ

“กองคลัง” หมายความว่า รวมถึงแผนกคลังหรือหน่วยงานอื่นใด ซึ่งปฏิบัติงานมีลักษณะเช่นเดียวกันด้วย

“สำนักงานคลังจังหวัด” หมายความว่า รวมถึงสำนักงานคลังอำเภอด้วย

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า รวมถึงนายอำเภอที่ตั้งสำนักงานคลังอำเภอด้วย

ระเบียบนี้ทำขึ้นโดยหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๐๒/๕๒๐๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐
เรื่องระเบียบข้างต้น รายละเอียดอยู่ที่ระเบียบนี้ หน้า ๒๐

“คลัง” หมายความว่าคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ และให้หมายความรวมถึง บัญชีเงินฝากของกระทรวงการคลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

“สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” หมายความว่ารวมถึงสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคประจำเขตด้วย

“หัวหน้ากองคลัง” หมายความว่ารวมถึงผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าแผนกคลัง หรือตำแหน่งอื่นใดซึ่งปฏิบัติงานมีลักษณะเช่นเดียวกันด้วย

“เจ้าหน้าที่การเงิน” หมายความว่า หัวหน้าแผนกเงินหรือตำแหน่งอื่นซึ่งปฏิบัติงานมีลักษณะเช่นเดียวกันกับหัวหน้าแผนกเงิน และให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่รับจ่ายเงินของส่วนราชการส่วนภูมิภาคด้วย

“ตู้รับ” หมายความว่า ก้านรับ หรือตู้เหล็กหรือหีบเหล็กอันมั่นคงซึ่งใช้สำหรับเก็บรักษาเงินของทางราชการ

“เงินรายได้แผ่นดิน” หมายความว่า เงินทั้งปวงที่ส่วนราชการจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ บัญญัติไม่ให้นำไปใช้จ่าย หรือหักไว้เพื่อการใด ๆ

“เงินเบิกเกินส่งคืน” หมายความว่า เงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปแล้วแต่ไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกเรียกคืน และได้นำส่งคลังก่อนสิ้นปีงบประมาณ หรือก่อนสิ้นระยะเวลาเงินกันไว้เบิกเหลือมี

“เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน” หมายความว่า เงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปแล้วแต่ไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกเรียกคืนและได้นำส่งคลังภายหลังสิ้นปีงบประมาณ หรือภายหลังระยะเวลาเงินกันไว้เบิกเหลือมี

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ นอกจากเงินงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินส่งคืนและเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน

“หลักฐานการจ่าย” หมายความว่า หลักฐานซึ่งแสดงว่าได้มีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้รับตามข้อผูกพันแล้ว

“ใบสำคัญคู่จ่าย” หมายความว่า หลักฐานการจ่ายที่เป็นใบเสร็จรับเงินหลักฐานของธนาคารแสดงการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ หรือหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้รับที่ธนาคาร และให้รวมถึงใบนำส่งเงินต่อคลังด้วย

ข้อ ๕ ในกรณีที่ส่วนราชการมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้วินิจฉัย และในกรณีที่ส่วนราชการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการนั้นขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

หมวด ๑

ข้อกำหนดในการรับเงิน

ส่วนที่ ๑

ใบเสร็จรับเงิน

ข้อ ๖ ใบเสร็จรับเงินให้ใช้ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด และให้มีสำเนาเย็บติดไว้กับเล่มอย่างน้อย ๑ ฉบับ หรือตามแบบที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๗ ใบเสร็จรับเงิน ให้พิมพ์หมายเลขกำกับเล่ม และหมายเลขกำกับใบเสร็จรับเงินเรียงกันไปทุกฉบับ

ข้อ ๘ ให้ส่วนราชการจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินไว้เพื่อให้ทราบ และตรวจสอบได้ว่าได้จัดพิมพ์ขึ้นจำนวนเท่าใด ได้จ่ายใบเสร็จรับเงินเล่มใด หมายเลขใดถึงหมายเลขใด ให้หน่วยงานใด หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใด ไปดำเนินการจัดเก็บเงิน เมื่อ วัน เดือน ปีใด

ข้อ ๙ การจ่ายใบเสร็จรับเงินให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ไปจัดเก็บเงินให้พิจารณาจ่ายให้ในจำนวนที่เหมาะสมแก่ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และให้มีหลักฐานการรับส่งใบเสร็จรับเงินนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๐ ใบเสร็จรับเงินเล่มใด เมื่อไม่มีความจำเป็นต้องใช้เช่น เช่น ยุบลเลิกสำนักงาน หรือไม่มีการจัดเก็บเงินต่อไปอีก ให้หัวหน้าหน่วยงานที่รับใบเสร็จรับเงินนั้น ไปนำส่งคืนส่วนราชการที่จ่ายใบเสร็จนั้นให้ไปโดยด่วน

ข้อ ๑๑ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยงานซึ่งรับใบเสร็จรับเงินไปดำเนินการจัดเก็บเงิน รายงานให้หัวหน้ากองคลังหรือหัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาคทราบว่ามีใบเสร็จรับเงินอยู่ในความรับผิดชอบเล่มใด เลขที่ใดถึงเลขที่ใด และได้ใช้ใบเสร็จรับเงินไปแล้วเล่มใดเลขที่ใดถึงเลขที่ใด อย่างช้าไม่เกินวันที่ ๓๑ ตุลาคม ของปีงบประมาณถัดไป

ข้อ ๑๒ โดยปกติ ใบเสร็จรับเงินเล่มใดใช้สำหรับรับเงินของบึงบประมาณใดให้ใช้รับเงินภายในบึงบประมาณนั้นเท่านั้น เมื่อขึ้นบึงบประมาณใหม่ ก็ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มใหม่ ใบเสร็จรับเงินฉบับโดยังไม่ใช้ ให้คงคิดไว้กับเล่มแต่ให้ปรุ เจาะรู หรือประทับตราเลิกใช้ เพื่อให้เป็นที่ยกเลิก มิให้นำมาใช้รับเงินได้อีกต่อไป

ข้อ ๑๓ ใบเสร็จรับเงิน ห้ามขูดลบ แก้ไข เพิ่มเติม จำนวนเงินหรือชื่อผู้ชำระเงิน หากใบเสร็จรับเงินฉบับใดลงรายการรับเงินผิดพลาด ก็ให้ขีดฆ่าจำนวนเงิน และเขียนใหม่ทั้งจำนวนแล้วให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับการขีดฆ่านั้นไว้ด้วย หรือขีดฆ่าเลิกใช้ใบเสร็จรับเงินนั้นทั้งฉบับโดยออกฉบับใหม่ ใบเสร็จรับเงินที่ขีดฆ่าเลิกใช้นั้น ให้คิดไว้กับสำเนาใบเสร็จรับเงินในเล่ม

ข้อ ๑๔ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาสำเนาใบเสร็จรับเงิน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ยังมีได้ตรวจสอบไว้ในที่ปลอดภัยอย่าให้สูญหาย และเมื่อได้ตรวจสอบแล้วก็ให้เก็บไว้อย่างเอกสารธรรมดาได้

ส่วนที่ ๒

การรับเงิน

ข้อ ๑๕ การรับเงิน ให้รับเป็นเงินสด การรับเงินเป็นเช็ค หรือครีฟท์ หรือตราสารอย่างอื่นให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๖ การรับชำระเงิน ให้ส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงินนั้นออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง ทั้งนี้ เว้นแต่การรับเงินค่าธรรมเนียมที่มีเอกสารของทางราชการระบุจำนวนเงินที่ชำระอันมีลักษณะเช่นเดียวกับใบเสร็จรับเงิน ซึ่งเอกสารดังกล่าวจะต้องมีการควบคุมจำนวนที่รับจ่ายทำนองเดียวกันกับใบเสร็จรับเงิน และการรับเงินตามฎีกาเบิกเงินจากคลัง

ข้อ ๑๗ โดยปกติ ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มเดียวกันรับเงินทุกประเภท เว้นแต่เงินประเภทใดมีการรับชำระเป็นประจำ และมีจำนวนมากราย จะแยกใบเสร็จรับเงินเล่มหนึ่งสำหรับการรับชำระเงินประเภทนั้นก็ได้

* ข้อ ๑๘ ให้ส่วนราชการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารแล้วแต่กรณี ภายในวันที่ได้รับเงินนั้น โดยให้แสดงให้ทราบว่า ได้รับเงินตามฎีกาใบเสร็จรับเงิน

หรือเอกสารอื่นเล่มใด เล่มที่ใด จำนวนเท่าใด

ในกรณีที่มีการรับเงินภายหลังกำหนดเวลาบังคับบัญชีสำหรับวันนั้นแล้ว ก็ให้บันทึกการรับเงินนั้นในบัญชีดังกล่าวในวันทำการถัดไป

เงินประเภทใดมีใบเสร็จรับเงินวันหนึ่ง ๆ หลายฉบับ จะรวมเงินรับประเภทนั้น ๆ ตามสำเนาใบเสร็จทุกฉบับ มาบันทึกในบัญชีรายการเดียวกันก็ได้ โดยให้แสดงให้ทราบว่าเป็นเงินรับตามใบเสร็จเลขที่ใด ถึงเลขที่ใด จำนวนเงินรวมรับทั้งสิ้นเท่าใด ไว้ด้านหลังสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้าย

ข้อ ๑๘ เมื่อสิ้นเวลารับเงิน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงินนำเงินที่ได้รับพร้อมกับสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๐ ให้ส่วนราชการจัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งกับหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคารว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หากการตรวจสอบตามวรรคแรกปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ก็ให้ผู้ตรวจแสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับ ในวันนั้น ไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้ายและลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

หมวด ๒

ข้อกำหนดในการจ่ายเงิน

ส่วนที่ ๑

หลักฐานการจ่าย

ข้อ ๒๑ หลักฐานการจ่าย นอกจากใบสำคัญคู่จ่าย ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังแล้ว

ข้อ ๒๒ ใบสำคัญคู่จ่าย ที่เป็นใบเสร็จรับเงินซึ่งผู้รับเงินออกให้ อย่างน้อยจะต้องมีรายการดังต่อไปนี้

๑. ชื่อ สถานที่อยู่ หรือที่ทำการของผู้รับเงิน
๒. วัน เดือน ปี ที่รับเงิน

๓. รายการแสดงการรับเงินระบุว่าเป็นค่าอะไร

๔. จำนวนเงินทั้งตัวเลขตัวอักษร

๕. ลายมือชื่อของผู้รับเงิน

* ข้อ ๒๓ ให้ผู้จ่ายเงินลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายพร้อมทั้งมีชื่อด้วยตัวบรรจงกำกับไว้ในหลักฐานการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้รับเงิน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ในกรณีที่ใบสำคัญคู่จ่ายเป็นภาษาต่างประเทศ ให้มีคำแปลเป็นภาษาไทยตามสาระ

สำคัญในข้อ ๒๒ ไว้ด้วย

ข้อ ๒๔ การจ่ายเงิน ถ้าผู้มีสิทธิรับเงินไม่สามารถมารับเงินด้วยตนเองได้ จะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเป็นผู้รับแทน เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้เบิกเงินของส่วนราชการนั้นแล้วก็ให้กระทำได้แบบในมอบฉันทะรับเงิน ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๒๕ การจ่ายเงินในต่างประเทศซึ่งตามกฎหมายหรือประเพณีนิยมของประเทศนั้นๆ ไม่ต้องออกใบเสร็จรับเงินหรือออกใบรับเงินไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๒๒ ให้ผู้จ่ายเงินทำใบรับรองการจ่ายเงินโดยระบุว่าเป็นการจ่ายเงินค่าอะไร เมื่อวัน เดือน ปีใด จำนวนเท่าใด และให้ลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายไว้เช่นเดียวกับที่กำหนดใน ข้อ ๒๓ ในกรณีที่มีหลักฐานการรับเงินเป็นอย่างอื่นก็ให้แนบหลักฐานนั้นไปพร้อมกับใบรับรองเพื่อตรวจสอบด้วย

ข้อ ๒๖ การจ่ายเงินรายโต ซึ่งตามลักษณะไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้ชำระเงินได้ ให้ผู้จ่ายเงินทำใบรับรองการจ่ายเงินได้โดยให้บันทึกชื่อแห่งเหตุที่ไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินไว้เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

การจ่ายเงินค่าไปรษณียากร ไม่ว่าจะ เป็นจำนวนเท่าใด ผู้จ่ายเงินจะทำใบรับรองการจ่ายเงินโดยแสดงจำนวน และเลขที่ของหนังสือหรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ส่ง และจำนวนเงินค่าไปรษณียากรที่จ่าย โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผลตามวรรคแรกก็ได้

* ข้อ ๒๗ การจ่ายเงินต่อไปนี้ ให้ผู้จ่ายทำใบรับรองการจ่ายเงิน โดยไม่ต้องทำบันทึกชี้แจงเหตุผลตามข้อ ๒๖

(๑) การจ่ายเงินรายหนึ่งๆ เป็นจำนวนไม่ถึงสิบบาท

(๒) การจ่ายเงินเป็นค่ารถ หรือเรือนั่งรับจ้าง

(๓) การจ่ายเงินเป็นค่าโดยสารรถไฟ รถยนต์ประจำทาง หรือเรือยนต์ประจำทาง

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ใบสำคัญคู่จ่ายเงินสูญหาย ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าใบสำคัญคู่จ่ายเป็นใบเสร็จรับเงินสูญหายให้ใช้สำเนาใบเสร็จรับเงินซึ่งผู้รับเงินรับรองแทนได้

(๒) ถ้าใบสำคัญคู่จ่ายที่เป็นใบสำคัญรับเงินสูญหาย หรือไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินตาม (๑) ได้ ให้ผู้จ่ายเงินทำใบรับรองการจ่ายเงิน โดยชี้แจงเหตุผลพฤติการณ์ที่ใบสำคัญคู่จ่ายสูญหาย และไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินนั้นได้ พร้อมทั้งคำรับรองว่ายังไม่เคยนำใบสำคัญคู่จ่ายมาเบิกจ่าย และถ้าหากค้นพบภายหลังก็จะไม่นำมาเบิกจ่ายอีก เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปสำหรับส่วนกลาง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับส่วนราชการในภูมิภาค แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าวแล้วก็ใช้ใบรับรองนั้นเป็นใบสำคัญคู่จ่ายได้

ข้อ ๒๙ หลักฐานการจ่ายต้องพิมพ์หรือเขียนด้วยหมึก การแก้ไขหลักฐานการจ่ายให้ใช้วิธีขีดฆ่าแล้วพิมพ์หรือเขียนใหม่ แล้วให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

ข้อ ๓๐ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาหลักฐานการจ่าย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ยังไม่ได้ตรวจสอบไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหายหรือเสียหายได้ และเมื่อได้ตรวจสอบแล้วก็ให้เก็บอย่างเอกสารธรรมดา

ส่วนที่ ๒

การจ่ายเงิน

ข้อ ๓๑ การจ่ายเงิน จะจ่ายได้เฉพาะตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง และผู้มีอำนาจได้อนุมัติให้จ่ายได้

ข้อ ๓๒ ให้บุคคลต่อไปนี้ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงิน

(๑) ส่วนราชการส่วนกลาง ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท หรือพันตำรวจโท ขึ้นไป

(๒) หน่วยงานสังกัดส่วนกลาง แต่มีสำนักงานอยู่ในภูมิภาค หรือแยกต่างหากจากกระทรวง ทบวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นเป็นผู้อนุมัติการจ่ายเงินของหน่วยงานนั้นก็ได้

(๓) ส่วนราชการในภูมิภาค ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้อนุมัติ

* ข้อ ๓๓ การอนุมัติจ่ายเงินตามข้อ ๓๒ ผู้อนุมัติจะลงลายมือชื่ออนุมัติในหลักฐานการจ่ายหรือใบสำคัญคู่จ่ายทุกฉบับ หรือจะลงลายมือชื่ออนุมัติในงบบนหน้าหลักฐานการจ่าย หรือใบสำคัญคู่จ่ายก็ได้

ข้อ ๓๔ การจ่ายเงินจะต้องมีหลักฐานการจ่ายไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ข้อ ๓๕ การจ่ายเงินให้แก่ผู้รับเงินทุกรายการ จะต้องมีการบันทึกรายการจ่ายเงินนั้นไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคาร แล้วแต่กรณี ในวันที่จ่ายเงินนั้น

ข้อ ๓๖ ห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินเรียกใบสำคัญคู่จ่าย หรือให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อรับเงินในหลักฐานการจ่าย โดยที่ยังมิได้มีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ หรือผู้มีสิทธิรับเงิน

ข้อ ๓๗ เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน ให้ส่วนราชการจัดให้มีผู้ตรวจสอบรายการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารกับหลักฐานการจ่ายในวันนั้น

การตรวจสอบตามวรรคแรก หากปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้ผู้ตรวจสอบลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือไว้ในบัญชีนั้น ๆ

ส่วนที่ ๓

การเขียนเช็คส่งจ่ายเงิน

ข้อ ๓๘ การเขียนเช็คส่งจ่ายเงินให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การจ่ายเงินซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินและขีดฆ่าคำว่า "หรือตามคำสั่ง" หรือ "หรือผู้ถือ" ออก และจะขีดคร่อมหรือไม่ก็ได้

(๒) การจ่ายเงินซึ่งมีจำนวนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน และจะไม่ขีดฆ่าคำว่า "หรือตามคำสั่ง" หรือ "หรือผู้ถือ" ออกก็ได้ โดยให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ส่งจ่าย

(๓) ในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่ายให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ และขีดฆ่าคำว่า "หรือตามคำสั่ง" หรือ "หรือผู้ถือ" ออก ห้ามออกเช็คส่งจ่ายเงินสด

ข้อ ๓๘ การเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวอักษร ให้เขียนหรือพิมพ์ให้ขีดคำว่า "บาท" หรือขีดเส้นหน้าจำนวนเงิน อย่าให้มีช่องว่างที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้

ส่วนที่ ๔

การจ่ายเงินยืม

ข้อ ๔๐ การจ่ายเงินยืมจะจ่ายได้แต่เฉพาะที่ผู้ยืมได้ทำสัญญาการยืมเงินตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด และผู้มีอำนาจได้อนุมัติให้จ่ายเงินยืมตามสัญญาการยืมเงินนั้นแล้วเท่านั้น

ข้อ ๔๑ สัญญาการยืมเงิน ให้ผู้ยืมยื่นต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลังผ่านหัวหน้ากองคลัง ๒ ฉบับ โดยแสดงประมาณการค่าใช้จ่าย และกำหนดเวลาใช้คืน และให้หัวหน้ากองคลังพิจารณาเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจดังกล่าวอนุมัติ

ข้อ ๔๒ การอนุมัติให้ยืมเงินใช้ราชการ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติให้ยืมเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในราชการ และห้ามมิให้อนุมัติให้ยืมเงินรายใหม่ในเมื่อผู้ยืมมิได้ชำระเงินยืมรายเก่าให้เสร็จสิ้นไปก่อน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๔๓ การจ่ายเงินนอกงบประมาณให้ยืม ให้กระทำได้เฉพาะเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของเงินนอกงบประมาณประเภทนั้น ๆ หรือกรณีอื่นซึ่งจำเป็นเร่งด่วนแก่ราชการ และได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

* ข้อ ๔๔ เมื่อผู้ยืมได้รับเงินตามสัญญาการยืมเงินแล้ว ให้ลงลายมือชื่อรับเงินในสัญญาการยืมเงินทั้ง ๒ ฉบับ มอบให้ส่วนราชการเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ ให้ผู้ยืมเก็บไว้ ๑ ฉบับ

ข้อ ๔๕ เมื่อผู้ยืมส่งใช้เงินยืม ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคืนเงินยืมบันทึกการรับคืนในสัญญาการยืมเงิน พร้อมทั้งออกใบเสร็จรับเงินและหรือใบรับใบสำคัญ ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ให้ผู้ยืมไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๔๖ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาใบยืมซึ่งยังมีได้ชำระคืนเงินยืมให้เสร็จสิ้นไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหายได้ และเมื่อผู้ยืมได้ชำระคืนเงินยืมเสร็จสิ้นแล้ว ก็ให้เก็บเช่นเดียวกับหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่ผู้ยืมมิได้ชำระคืนเงินยืมภายในกำหนด ให้หัวหน้ากองคลังเรียกชดใช้เงินยืมตามเงื่อนไขในใบยืมให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันครบกำหนด

ในกรณีที่ไม้อาจปฏิบัติได้ตามวรรคแรก ก็ให้รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ทราบเพื่อพิจารณาสั่งการบังคับให้เป็นไปตามสัญญาการยืมต่อไป

หมวด ๓

ข้อกำหนดในการเก็บรักษาเงิน

ส่วนที่ ๑

ตุนิรภัยเก็บเงิน

ข้อ ๔๘ ส่วนราชการใดมีการเก็บรักษาเงิน ให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นจัดให้มีตุนิรภัยสำหรับเก็บรักษาเงินของทวงราชการ

ข้อ ๔๙ ตุนิรภัยของส่วนราชการ ให้ตั้งไว้ในที่ปลอดภัยในสำนักงานของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๕๐ ตุนิรภัยให้มีลูกกุญแจอย่างน้อย ๒ ดอก แต่ละดอกมีลักษณะต่างกัน โดยให้กรรมการเก็บรักษาเงินถือกุญแจคนละดอก

ข้อ ๕๑ ลูกกุญแจนิรภัยตู้หนึ่งๆ โดยปกติให้มือน้อย ๒ สำหรับ ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบให้กรรมการเก็บรักษาเงิน เก็บรักษา ๑ สำหรับ นอกนั้นให้นำฝากเก็บรักษาในลักษณะหีบห่อไว้ ดังนี้

(๑) สำหรับส่วนกลาง ณ กองคลังกลาง กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง

(๒) สำหรับส่วนภูมิภาค ณ ห้องเก็บเงินคลังในของสำนักงานคลังจังหวัด

* ข้อ ๕๒ ส่วนราชการในภูมิภาคแห่งใดโดยปกติไม่มีการเก็บรักษาเงิน หากมีความจำเป็นจะต้องเก็บรักษาเงินเป็นครั้งคราว หรือกรณีที่ส่วนราชการมีการเก็บรักษาเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งเห็นว่าการเก็บรักษาเงินไว้ในตุนิรภัยของส่วนราชการนั้นจะไม่ปลอดภัย จะนำเงินฝากเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานคลังจังหวัด ในลักษณะหีบห่อตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดก็ได้

ส่วนที่ ๒

กรรมการเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๕๓ ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๒ หรือเทียบเท่าขึ้นไป ในส่วนราชการนั้นอย่างน้อย ๓ คน เป็นกรรมการเก็บรักษาเงินของส่วนราชการนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ส่วนราชการใดโดยปกติมีเงินเก็บรักษาในวันหนึ่งๆ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจะตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินเพียง ๒ คนก็ได้

การแต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินดังกล่าวในวรรคก่อน หากส่วนราชการใดมีข้าราชการตำแหน่งระดับ ๒ หรือเทียบเท่าที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการไม่ครบจำนวน จะแต่งตั้งจากข้าราชการตำแหน่งระดับ ๑ หรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๒ จากส่วนราชการอื่นร่วมเป็นกรรมการให้ครบจำนวนก็ได้

ข้อ ๕๔ ให้กรรมการเก็บรักษาเงิน เป็นผู้ถือลูกกุญแจนริภัย ในกรณีที่ตุนิภัยมีที่ใส่กุญแจ ๓ ดอก และมีกรรมการ ๓ คน หรือมีที่ใส่กุญแจ ๒ ดอก และมีกรรมการ ๒ คน ก็ให้กรรมการถือกุญแจคนละดอก แต่ถ้าตุนิภัยมีที่ใส่กุญแจ ๒ ดอก แต่มีกรรมการ ๓ คน ก็ให้กรรมการถือกุญแจคนละ ๑ ดอก และให้กรรมการอีก ๑ คน มีหน้าที่ประจำตุนิภัยแต่เพียงอย่างเดียว ในกรณีที่มิกรรมการเพียง ๒ คน แต่ตุนิภัยมีกุญแจ ๓ ดอก ก็ให้กรรมการถือกุญแจคนละ ๑ ดอก ส่วนกุญแจที่เหลือให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะมอบให้กรรมการผู้ใดถือลูกกุญแจนั้น

ในกรณีที่มีห้องมั่นคงหรือกรงเหล็ก การถือลูกกุญแจห้องมั่นคงหรือกรงเหล็กให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการถือลูกกุญแจตุนิภัยโดยอนุโลม

ข้อ ๕๕ ถ้ากรรมการเก็บรักษาเงินผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตามนัยข้อ ๕๓ ให้เป็นกรรมการแทนชั่วคราวให้ครบจำนวนการแต่งตั้งผู้ที่จะเป็นกรรมการแทน จะแต่งตั้งไว้เป็นการประจำเพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนชั่วคราวก็ได้

ข้อ ๕๖ การส่งมอบและรับมอบลูกกุญแจระหว่างกรรมการ กับผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำหน้าที่กรรมการแทนชั่วคราว ตามข้อ ๕๕ ให้กรรมการผู้ส่งมอบและกรรมการผู้รับมอบตรวจนับตัวเงิน และหลักฐานแทนตัวเงินซึ่งเก็บรักษาไว้ในตุนิภัยให้ถูกต้องตามรายงานเงินคงเหลือประจำวันแล้วบันทึกการส่งมอบและรับมอบพร้อมกับลงลายมือชื่อกรรมการทุกคน ไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันด้วย

ห้ามมิให้กรรมการมอบลูกกุญแจให้ผู้อื่นทำหน้าที่กรรมการแทน เว้นแต่เป็นการมอบให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนชั่วคราว ตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๗ กรรมการจะต้องเก็บรักษาลูกกุญแจไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหาย หรือให้ผู้ใดลักลอบนำไปพิมพ์แบบลูกกุญแจได้ หากปรากฏว่าลูกกุญแจหาย หรือมีกรณีสงสัยว่าจะมีผู้ปลอมแปลงลูกกุญแจ ให้รีบรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการเพื่อสั่งการโดยด่วน

ส่วนที่ ๓

การเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๕๔ ให้กองคลังหรือส่วนราชการส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณีจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันตามแบบท้ายระเบียบนี้เป็นประจำวันทุกวัน

หากวันใดไม่มีการรับจ่ายเงิน จะไม่ทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันสำหรับวันนั้นก็ได้ แต่ให้หมายเหตุในรายงานเงินคงเหลือประจำวันที่มีการรับจ่ายเงินดังให้ทราบด้วย

ข้อ ๕๕ เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงินที่จะเก็บรักษา และรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินร่วมกันตรวจสอบตัวเงิน และหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้निรภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๖๐ รายงานเงินคงเหลือประจำวัน เมื่อกรรมการเก็บรักษาเงินได้ลงลายมือชื่อแล้ว ให้หัวหน้ากองคลังหรือเจ้าหน้าที่การเงินเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบ

ข้อ ๖๑ ในกรณีที่ปรากฏว่า เงินที่ได้รับมอบให้เก็บรักษาไม่ตรงกับจำนวนซึ่งแสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินและเจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่งร่วมกันบันทึกจำนวนที่ตรวจนับได้นั้น ไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันและลงลายมือชื่อกรรมการทุกคน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่ง แล้วนำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้นิรภัย โดยปฏิบัติตามข้อ ๕๔ แล้วให้กรรมการเก็บรักษาเงินรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบทันที เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๖๒ เพื่อนำเงินเข้าเก็บในตู้นิรภัยเรียบร้อยแล้ว ให้กรรมการใส่กุญแจตู้นิรภัยให้เรียบร้อย แล้วลงลายมือชื่อบนกระดาดปิดทับหรือประจำตราครั้งหรือคินเหนียวของกรรมการแต่ละคนไว้บนเชือกผูกมุกตู้นิรภัย ในลักษณะที่ตราประจำครั้งคินเหนียว หรือแผ่นกระดาดปิดทับจะต้องถูกทำลายเมื่อมีการเปิดตู้นิรภัย

ในกรณีที่ตู้นิรภัยตั้งอยู่ในห้องมั่นคงหรือกรงเหล็กการลงลายมือชื่อบนกระดาดปิดทับหรือประจำตราครั้งของกรรมการจะกระทำที่ประตูห้องมั่นคงหรือกรงเหล็กแต่เพียงแห่งเดียวก็ได้

ข้อ ๖๓ ในวันทำการดังต่อไปนี้ หากจะต้องนำเงินออกจ่าย ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน มอบเงินที่เก็บรักษาทั้งหมด ให้หัวหน้ากองคลังหรือเจ้าหน้าที่การเงินแล้วแต่กรณีรับไปจ่าย

โดยให้ลงลายมือชื่อรับเงินไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันก่อนวันทำการที่รับเงินไปจ่ายนั้น

ข้อ ๖๔ การเปิดประตูห้องมั่นคง หรือประตูกรงเหล็ก หรือตู้นิรภัย ให้กรรมการตรวจบัญชี ลายมือชื่อบนแผ่นกระดาษปิดทับ หรือตราประจำครั้งของกรรมการ เมื่อปรากฏว่า อยู่ในสภาพเรียบร้อย จึงให้เปิดได้

หากปรากฏว่าแผ่นกระดาษปิดทับ หรือตราประจำครั้งหรือคินเหนียวของกรรมการอยู่ในสภาพไม่เรียบร้อย หรือมีพฤติการณ์อื่นใดที่สงสัยว่าจะมีการทุจริตก็ให้รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นทราบเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

หมวด ๔

ข้อกำหนดในการนำเงินส่งคลัง

ส่วนที่ ๑

กำหนดเวลานำส่ง

ข้อ ๖๕ เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ ทั้งที่เป็นเงินสดและหรือเช็คให้นำส่งหรือนำฝากคลังภายในกำหนดดังนี้

(๑) เช็คให้นำส่งหรือนำฝากในวันที่ได้รับเช็ค หรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป

* (๒) เงินรายได้แผ่นดินให้นำส่งอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง แต่ถ้าส่วนราชการใดมีเงินรายได้แผ่นดินเก็บรักษาในวันใดเกินหนึ่งหมื่นบาทก็ให้นำเงินส่งโดยด่วน แต่อย่างช้าต้องไม่เกิน ๓ วันทำการถัดไป

(๓) เงินเบิกเกินส่งคืน หรือเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนให้นำส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดในระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

(๔) เงินนอกงบประมาณให้นำฝากคลังอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง แต่สำหรับเงินที่เบิกจากคลังเพื่อรอการจ่ายให้นำฝากคลังภายใน ๑๕ วัน นับจากวันรับเงินจากคลัง

ส่วนที่ ๒

การนำส่งเงิน

ข้อ ๖๖ การนำเงินส่งหรือฝากคลัง ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ส่วนราชการส่วนกลางให้นำส่งเข้าบัญชีเงินคงคลัง บัญชีที่ ๑ ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๒) ส่วนราชการส่วนภูมิภาค ให้นำส่งสำนักงานคลังจังหวัด ตามวิธีการที่

กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๖๗ ให้หัวหน้ากองคลังหรือหัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาค ดูแลให้มีการนำใบนำส่งซึ่งผู้รับเงิน ได้ลงลายมือชื่อรับเงินหรือมีหลักฐานการรับเงินแล้วลงบัญชีภายในวันที่นำเงินส่งนั้น

ข้อ ๖๘ การนำเงินส่งกรณีที่เงินนำส่งซึ่งเป็นเงินสดมีจำนวนมาก หรือสถานที่ที่จะนำเงินส่งอยู่ห่างไกล หรือกรณีอื่นใดซึ่งเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยแก่เงินที่นำส่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๒ หรือเทียบเท่าขึ้นไป และข้าราชการอื่นอย่างน้อย ๑ คน เป็นกรรมการรับผิดชอบร่วมกันควบคุมเงินไปส่ง และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบควบคุมรักษาความภัยด้วยก็ได้

การไปรับเงินจากธนาคาร สำนักงานคลังจังหวัดหรือสถานที่อื่นหรือการนำเงินไปจ่าย นอกที่ทั้งสำนักงานปกติให้ปฏิบัติตามนัยดังกล่าว

หมวด ๕

ข้อกำหนดในการตรวจสอบภายใน

* ข้อ ๖๙ ให้ส่วนราชการระดับกรม และผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งข้าราชการอย่างน้อย ๑ คน เป็นผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการนั้น หรือของส่วนราชการในภูมิภาคในจังหวัดนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๐ ผู้ตรวจสอบภายใน ให้มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีการเงิน การรับ จ่ายเงิน การพัสดุ และการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่าย หรือตรวจสอบอื่นใด ตามที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

การตรวจสอบจะใช้วิธีทดสอบก็ได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสำคัญของเรื่อง ที่ตรวจสอบและวัตถุประสงค์ที่จะให้ทราบผลการตรวจสอบโดยเร็ว

เมื่อผลการตรวจสอบเป็นประการใด ให้รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ แต่อย่างไรก็ดี ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องรายงานผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๑ โดยปกติให้ผู้ตรวจสอบภายใน ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งให้เป็นไปตามระเบียบนี้ คือ

(๑) ตรวจสอบการรับจ่ายเงิน ว่าได้นำหลักฐานมาลงบัญชีโดยถูกต้องครบถ้วน และได้เก็บหลักฐานการรับจ่ายเงินไว้เรียบร้อยหรือไม่

(๒) ตรวจสอบยอดเงินสดคงเหลือตามบัญชีเงินสด กับรายงานเงินคงเหลือประจำวันว่าถูกต้องหรือไม่

(๓) ตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงิน หลักฐานการให้ยืมเงินและเงินฝากธนาคาร ว่าถูกต้องตรงตามที่แสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน หรือสมุดบัญชีหรือไม่

(๔) ตรวจสอบเงินฝากธนาคารกับหลักฐานว่าถูกต้องหรือไม่

(๕) ตรวจสอบการเก็บรักษาเงินว่า ได้ปฏิบัติการเก็บรักษาเงินภายในกำหนดและวงเงินที่อนุญาตให้เก็บรักษาหรือไม่

(๖) ตรวจสอบการส่งมอบเงินใบสำคัญคู่จ่าย และรายงานการเงินต่างๆว่า เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดและถูกต้องตามระเบียบหรือไม่

(๗) ตรวจสอบเกี่ยวกับการก่อหนี้ผูกพันเงินงบประมาณรายจ่ายว่าถูกต้องตามระเบียบหรือไม่

(๘) ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงินทรงราชการว่าเป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบหรือไม่

(๙) ตรวจสอบการจัดทำบัญชีการเงินว่าเป็น ไปโดยถูกต้องตามระบบบัญชีที่กำหนดไว้หรือไม่

(๑๐) ตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการชี้แจงข้อเท็จจริง หรือข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินหรือการตรวจสอบบัญชีการเงินของส่วนราชการประจำปีว่า ได้ปฏิบัติภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่

ข้อ ๑๒ เมื่อปรากฏว่า ส่วนราชการแห่งใดปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังไม่ถูกต้องตามระเบียบ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งการให้ปฏิบัติให้ถูกต้องโดยด่วน

ข้อ ๑๓ หากปรากฏว่า เงินในความรับผิดชอบของส่วนราชการแห่งใดขาดบัญชีหรือสูญหายเสียหายเพราะการทุจริต หรือมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางไม่สุจริต หรือเพราะเหตุหนึ่งเหตุใด ซึ่งมีใช้กรณีปกติ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี รีบรายงานพฤติกรรม

ให้กระทรวงเจ้าสังกัดและกระทรวงการคลังทราบโดยด่วน ในกรณี que เห็นว่าเป็นความผิดอาญา
แผ่นดินก็ให้ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิด แต่กรณีจะเป็นประการใดก็ตามจะต้องตั้งกรรมการ
ขึ้นดำเนินการสอบสวนเพื่อพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบในทางแพ่งโดยด่วน

กระทรวงการคลัง

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๐

(ลงชื่อ) สุพัฒน์ สุชาธรรม

(นายสุพัฒน์ สุชาธรรม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๘ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แบบใบรับใบสำคัญ

เรียน (ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขานุการ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบใบรับใบสำคัญ

เพื่ออนุวัติตามข้อ ๔๕ แห่งระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอ และกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมบัญชีกลาง กำหนดแบบใบรับใบสำคัญและคำอธิบายวิธีจัดทำตามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติต่อไป
ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) *มนตรี ดวงเด่น*
(นายมนตรี ดวงเด่น)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองระบบบัญชีและการคลัง

โทร. ๒๒๒๔๘๖๔

ใบรับใบสำคัญ

เลขที่.....

ส่วนราชการ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ได้รับใบสำคัญจาก..... (๑)

ตำแหน่ง..... (๒) สังกัด..... (๒)

จังหวัด..... (๓) เพื่อส่งใช้เงินยืมตามสัญญาการยืมเลขที่..... (๔)

ลงวันที่.....เดือน..... (๔) พ.ศ..... รวม..... (๕) ฉบับ

เป็นเงิน..... (๖) บาท (.....)

ไว้เป็นการถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ..... (๓) ผู้รับ

(..... (๓))

ตำแหน่ง..... (๔)

แบบใบรับใบสำคัญ

คำอธิบายวิธีจัดทำ

๑. ใบรับใบสำคัญให้จัดพิมพ์เป็นเล่ม โดยมีหมายเลขกำกับเล่ม และหมายเลขกำกับรับใบสำคัญเรียงกันไปตามลำดับ และให้มีสำเนาอย่างน้อย ๑ ฉบับ
๒. เมื่อได้รับใบสำคัญ ให้ผู้รับออกใบรับใบสำคัญต้นฉบับให้ผู้ส่งใช้ใบสำคัญ ส่วนสำเนาให้ติดไว้กับเล่ม

วิธีลงรายการให้ลงรายการดังนี้

- (๑) ให้ระบุชื่อผู้ยืมเงินตามสัญญาการยืมเงิน
- (๒) ให้ระบุ ตำแหน่ง สังกัด ของผู้ยืมเงิน
- (๓) กรณีผู้ยืมเงินสังกัดส่วนราชการส่วนภูมิภาค ให้ระบุจังหวัดที่สังกัดด้วย
- (๔) ให้ระบุเลขที่ และวันเดือนปีตามสัญญาการยืมเงิน
- (๕) ให้แสดงจำนวนใบสำคัญที่ส่งใช้รวมทั้งสิ้น
- (๖) ให้แสดงจำนวนเงินตามใบสำคัญที่ส่งใช้รวมทั้งสิ้น
- (๗) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับใบสำคัญลงลายมือชื่อและมีชื่อด้วยตัวบรรจง
- (๘) ให้ลงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้รับใบสำคัญ

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐

เรื่อง ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ
พ.ศ. ๒๕๒๐

เรียน (ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขานุการ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตำเนระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอ และกิ่ง
อำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐

ด้วยกระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นว่า ระเบียบการรับจ่าย การเก็บรักษาและการ
นำส่งเงินในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งถือปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ไม่เหมาะสมแก่
เหตุการณ์เท่าที่ควร จึงได้กำหนดระเบียบดังกล่าวขึ้นใหม่ ปรากฏตามสำเนาระเบียบการเก็บรักษาเงิน
และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **เอียด นาคทรพรพ**

(นายเอียด นาคทรพรพ)

รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง

โทร. ๒๒๒๔๘๖๔

ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ

พ.ศ. ๒๕๒๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี วางระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ระเบียบการรับจ่าย การเก็บรักษา และการนำส่งเงินในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๑๕

บรรดาระเบียบหรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐที่ตั้งอยู่ในอำเภอ กิ่งอำเภอ ซึ่งมีได้เบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง สำนักงานคลังจังหวัดหรือสำนักงานคลังอำเภอ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของส่วนราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“อำเภอ” ให้ความหมายรวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

“สำนักงานคลังจังหวัด” ให้ความหมายรวมถึงสำนักงานคลังอำเภอด้วย

“คลังจังหวัด” ให้ความหมายรวมถึงคลังอำเภอด้วย

“สถานีตำรวจอำเภอ” ให้ความหมายรวมถึงสถานีตำรวจกิ่งอำเภอด้วย

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” ให้ความหมายรวมถึงนายอำเภอที่ตั้งสำนักงานคลัง

อำเภอด้วย

“นายอำเภอ” ให้หมายความรวมถึงปลัดอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอด้วย

“สมุห์บัญชีอำเภอ” หมายความว่า สมุห์บัญชีอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ และให้หมายความรวมถึงสมุห์บัญชีกิ่งอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการด้วย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการเก็บรักษาเงินตามระเบียบนี้

“คณะกรรมการนำส่งเงิน” หมายความว่า คณะกรรมการซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งให้ควบคุมเงินเพื่อนำส่งคลัง หรือควบคุมเงินที่ขอเบิกจากจังหวัดหรืออำเภอลับอำเภอ

“ตุนรภัย” หมายความว่า กำปั่น หรือตุ้เหล็กหรือหีบเหล็กอันมั่นคง ซึ่งใช้สำหรับเก็บรักษาเงินของอำเภอ

“หีบห่อ” หมายความว่า หีบ หรือถุง หรือภาชนะอื่นใด ซึ่งใช้สำหรับบรรจุเงินเพื่อฝากเก็บรักษาไว้ในตุนรภัยในลักษณะหีบห่อ หรือสำหรับบรรจุเงินเพื่อนำส่งหรือนำฝากคลังจังหวัด หรือนำฝากส่วนราชการเจ้าสังกัดในจังหวัด หรือบรรจุเงินที่ขอเบิกจากส่วนราชการผู้เบิกกลับอำเภอ

“เงินรายได้แผ่นดิน” หมายความว่า เงินทั้งปวงที่ส่วนราชการจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณบัญญัติไม่ให้ส่วนราชการนั้น ๆ นำไปใช้จ่ายหรือหักไว้เพื่อการใด ๆ

“เงินเบิกเกินส่งคืน” หมายความว่า เงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปแล้วแต่ไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกเรียกคืนและได้นำส่งคลังก่อนสิ้นปีงบประมาณ หรือก่อนสิ้นระยะเวลาเงินกันไว้เบิกเหลือมี

“เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน” หมายความว่า เงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปแล้ว แต่ไม่ได้จ่าย หรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้ว แต่ถูกเรียกคืนและได้ทำส่งคลังภายหลังสิ้นปีงบประมาณ หรือภายหลังระยะเวลาเงินกันไว้เบิกเหลือมี

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการนอกจากเงินงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินส่งคืนและเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน

“หลักฐานการจ่าย” หมายความว่า หลักฐานซึ่งแสดงว่าได้มีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้รับเงินตามข้อผูกพันแล้ว

“ใบสำคัญจ่าย” หมายความว่า หลักฐานการจ่ายที่เป็นใบเสร็จรับเงิน หลักฐานของธนาคารแสดงการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ หรือหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้รับที่ธนาคาร และให้รวมถึงใบนำส่งเงินต่อคลังด้วย

ข้อ ๕ ในกรณีที่ส่วนราชการมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้วินิจฉัยและในกรณีที่ส่วนราชการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการนั้นขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

หมวด ๑

ข้อกำหนดในการรับเงิน

ส่วนที่ ๑

ใบเสร็จรับเงิน

ข้อ ๖ ใบเสร็จรับเงิน ให้ใช้ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด และให้มีสำเนาเย็บติดไว้กับเล่มอย่างน้อย ๑ ฉบับ หรือตามแบบที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๗ ใบเสร็จรับเงิน ให้พิมพ์หมายเลขกำกับเล่ม และหมายเลขกำกับใบเสร็จรับเงินเรียงกันไปทุกฉบับ

ข้อ ๘ ให้ส่วนราชการจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินไว้เพื่อให้ทราบและตรวจสอบได้ว่าได้จัดพิมพ์ขึ้นจำนวนเท่าใด ได้จ่ายใบเสร็จรับเงินเล่มใด หมายเลขใดถึงหมายเลขใด ให้เจ้าหน้าที่ผู้ใดไปดำเนินการจัดเก็บเงิน เมื่อ วัน เดือน ปีใด

ข้อ ๙ การจ่ายใบเสร็จรับเงินให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ไปจัดเก็บเงิน ให้พิจารณาจ่ายให้ในจำนวนที่เหมาะสมแก่ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และให้มีหลักฐานการรับส่งใบเสร็จรับเงินนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๐ ใบเสร็จรับเงินเล่มใด เมื่อไม่มีความจำเป็นต้องใช้ เช่น ยุบเลิกสำนักงาน หรือไม่มีการจัดเก็บเงินต่อไปอีก ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับใบเสร็จรับเงินนั้นไป นำส่งคืนส่วนราชการที่จ่ายใบเสร็จนั้นให้ไปโดยด่วน

ข้อ ๑๑ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งรับใบเสร็จรับเงินไปดำเนินการจัดเก็บเงินรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบว่า มีใบเสร็จรับเงินอยู่ในความรับผิดชอบเล่มใด เลขที่ใด

ถึงเลขที่ใด และได้ใช้ใบเสร็จรับเงินไปแล้วเล่มใด เลขที่ใด ถึงเลขที่ใด อย่างช้าไม่เกินวันที่ ๑๕ ตุลาคม ของปีงบประมาณถัดไป

ข้อ ๑๒ โดยปกติ ใบเสร็จรับเงินเล่มใดใช้สำหรับเงินของปีงบประมาณใดให้ใช้รับเงินภายในปีงบประมาณนั้นเท่านั้น เมื่อสิ้นปีงบประมาณใหม่ ก็ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มใหม่ ใบเสร็จรับเงินฉบับใดยังไม่ใช้ ให้คงติดไว้กับเล่มแต่ให้ปรุ เจาะรู หรือประทับตราเลิกใช้ เพื่อให้เป็นที่สังเกต มิให้นำมาใช้รับเงินได้อีกต่อไป

ข้อ ๑๓ ใบเสร็จรับเงิน ห้ามขูดลบ แก้ไข เพิ่มเติม จำนวนเงินหรือชื่อผู้ชำระเงิน หากใบเสร็จรับเงินฉบับใดลงรายการรับเงินผิดพลาด ก็ให้ขีดฆ่าจำนวนเงิน และเขียนใหม่ทั้งจำนวน แล้วให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับการขีดฆ่านั้นไว้ด้วย หรือขีดฆ่าเลิกใช้ใบเสร็จรับเงินนั้นทั้งฉบับโดยออกฉบับใหม่ ใบเสร็จรับเงินที่ขีดฆ่าเลิกใช้นั้น ให้ติดไว้กับสำเนาใบเสร็จรับเงินในเล่ม

ข้อ ๑๔ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาสำเนาใบเสร็จรับเงิน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ยังมิได้ตรวจสอบไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหาย และเมื่อได้ตรวจสอบแล้วก็ให้เก็บไว้อย่างเอกสารธรรมดาได้

ส่วนที่ ๒

การรับเงิน

ข้อ ๑๕ การรับเงินให้รับเป็นเงินสด การรับเงินเป็นเช็ค หรือครีฟท์ หรือตราสารอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๖ การรับชำระเงิน ให้ส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงินนั้นออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง ทั้งนี้ เว้นแต่การรับเงินค่าธรรมเนียมที่มีเอกสารของทางราชการระบุจำนวนเงินที่ชำระอันมีลักษณะเช่นเดียวกับใบเสร็จรับเงิน ซึ่งเอกสารดังกล่าวจะต้องมีการควบคุมจำนวนที่รับจ่ายทำนองเดียวกันกับใบเสร็จรับเงิน และการรับเงินตามฎีกาเบิกเงินจากคลัง

ข้อ ๑๗ โดยปกติ ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มเดียวกันรับเงินทุกประเภท เว้นแต่เงินประเภทใดมีการรับชำระเป็นประจำ และมีจำนวนมากราย จะแยกใบเสร็จรับเงินเล่มหนึ่งสำหรับการรับชำระเงินประเภทนั้นก็ได้

ข้อ ๑๘ ให้ส่วนราชการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคารแล้ว
แต่กรณี ภายในวันที่ได้รับเงินนั้น โดยให้แสดงให้ทราบว่า ได้รับเงินตามฎีกาใบเสร็จรับเงิน หรือ
เอกสารอื่นเล่มใด เลขที่ใด จำนวนเท่าใด

ในกรณีที่มีการรับเงินภายหลังกำหนดเวลาปิดบัญชีสำหรับวันนั้นแล้ว ก็ให้บันทึกการ
รับเงินนั้นในบัญชีดังกล่าวในวันทำการถัดไป

เงินประเภทใดมีใบเสร็จรับเงินวันหนึ่ง ๆ หลายฉบับ จะรวมเงินรับประเภทนั้น ๆ ตาม
สำเนาใบเสร็จทุกฉบับ มาบันทึกในบัญชีรายการเดียวกันได้ โดยให้แสดงให้ทราบว่า เป็นเงินรับตาม
ใบเสร็จเลขที่ใด ถึงเลขที่ใด จำนวนเงินรวมรับทั้งสิ้นเท่าใด ไว้ค้ำหลังสำเนาใบเสร็จรับเงิน
ฉบับสุดท้าย

ข้อ ๑๙ เมื่อสิ้นเวลารับเงินให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงินนำเงินที่ได้รับ
พร้อมกับสำเนาใบเสร็จรับเงินและเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินของ
ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๐ ให้ส่วนราชการจัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่ง
กับหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคารว่าถูกต้องครบถ้วนหรือ
ไม่หากการตรวจสอบตามวรรคแรกปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ก็ให้ผู้ตรวจสอบแสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้น
ตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับในวันนั้นไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้ายและลงลายมือชื่อ
กำกับไว้ด้วย

หมวด ๒

ข้อกำหนดในการจ่ายเงิน

ส่วนที่ ๑

หลักฐานการจ่าย

ข้อ ๒๑ หลักฐานการจ่าย นอกจากใบสำคัญคู่จ่าย ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง
กำหนด หรือตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังแล้ว

ข้อ ๒๒ ใบสำคัญคู่จ่าย ที่เป็นใบเสร็จรับเงินซึ่งผู้รับเงินออกให้ อย่างน้อยจะต้องมี
รายการดังต่อไปนี้

๑. ชื่อ สถานที่อยู่ หรือที่ทำการของผู้รับเงิน

๒. วัน เดือน ปี ที่รับเงิน

๓. รายการแสดงการรับเงินระบุว่าเป็นค่าอะไร
๔. จำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร
๕. ลายมือชื่อของผู้รับเงิน

ข้อ ๒๓ ให้ผู้จ่ายเงินลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายพร้อมทั้งมีชื่อด้วยตัวบรรจงกำกับไว้ในหลักฐานการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้รับเงิน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ในกรณีที่ใบสำคัญจ่ายเป็นภาษาต่างประเทศ ให้มีคำแปลเป็นภาษาไทยตามสาระสำคัญในข้อ ๒๒ ไว้ด้วย

ข้อ ๒๔ การจ่ายเงิน ถ้าผู้มีสิทธิรับเงินไม่สามารถมารับเงินด้วยตนเองได้ จะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเป็นผู้รับเงินแทน เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้เบิกเงินของส่วนราชการนั้นแล้วก็ได้กระทำได้

แบบใบมอบฉันทะรับเงิน ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๒๕ การจ่ายเงินในต่างประเทศซึ่งตามกฎหมายหรือประเพณีนิยมของประเทศนั้นๆ ไม่ต้องออกใบเสร็จรับเงินหรือออกใบรับเงินไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๒๒ ให้ผู้จ่ายเงินทำใบรับรองการจ่ายเงินโดยระบุว่าเป็นการจ่ายเงินค่าอะไร เมื่อวันเดือน ปีใด จำนวนเท่าใด และให้ลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายไว้เช่นเดียวกับที่กำหนดในข้อ ๒๓ ในกรณีที่มีหลักฐานการรับเงินเป็นอย่างอื่นก็ได้แนบหลักฐานนั้นไปพร้อมกับใบรับรองเพื่อตรวจสอบด้วย

ข้อ ๒๖ การจ่ายเงินรายใด ซึ่งตามลักษณะไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้ชำระเงินได้ ให้ผู้จ่ายเงินทำใบรับรองการจ่ายเงินได้ โดยให้บันทึกชี้แจงเหตุที่ไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินไว้เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

การจ่ายเงินค่าไปรษณียากร ไม่ว่าจะ เป็นจำนวนเท่าใด ผู้จ่ายเงินจะทำใบรับรองการจ่ายเงินโดยแสดงจำนวน และเลขที่ของหนังสือหรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ส่ง และจำนวนเงินค่าไปรษณียากรที่จ่าย โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผลตามวรรคแรกก็ได้

ข้อ ๒๗ การจ่ายเงินต่อไปนี้ ให้ผู้จ่ายทำใบรับรองการจ่ายเงิน โดยไม่ต้องทำบันทึกชี้แจงเหตุผลตามข้อ ๒๖

- (๑) การจ่ายเงินรายหนึ่งๆ เป็นจำนวนไม่ถึงสิบบาท
- (๒) การจ่ายเงินเป็นค่ารถ หรือเรือหนึ่งรับจ้าง
- (๓) การจ่ายเงินเป็นค่าโดยสารรถไฟ รถยนต์ประจำทาง หรือเรือยนต์ประจำทาง

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ใบสำคัญคู่จ่ายเงินสูญหาย ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าใบสำคัญคู่จ่ายเป็น ใบเสร็จรับเงินสูญหาย ให้ใช้สำเนาใบเสร็จรับเงินซึ่งผู้รับเงินรับรองแทนได้

(๒) ถ้าใบสำคัญคู่จ่ายที่เป็นใบสำคัญรับเงินสูญหาย หรือไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินตาม (๑) ได้ ให้ผู้จ่ายเงินทำใบรับรองการจ่ายเงิน โดยชี้แจงเหตุผลพฤติการณ์ที่ใบสำคัญคู่จ่ายสูญหาย และไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินนั้นได้ พร้อมทั้งคำรับรองว่ายังไม่เคยนำใบสำคัญคู่จ่ายมาเบิกจ่าย และถ้าหากค้นพบภายหลังก็จะไม่นำมาเบิกจ่ายอีก เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปสำหรับส่วนกลาง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับส่วนราชการ ในภูมิภาค แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าวแล้ว ก็ให้ใช้ใบรับรองนั้นเป็นใบสำคัญคู่จ่ายได้

ข้อ ๒๙ หลักฐานการจ่ายต้องพิมพ์หรือเขียนด้วยหมึก การแก้ไขหลักฐานการจ่ายให้ใช้วิธีขีดฆ่าแล้วพิมพ์หรือเขียนใหม่ แล้วให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

ข้อ ๓๐ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาหลักฐานการจ่ายซึ่งสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินยังไม่ได้ตรวจสอบไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหายหรือเสียหายได้ และเมื่อได้ตรวจสอบแล้ว ก็ให้เก็บอย่างเอกสารธรรมดา

ส่วนที่ ๒

การจ่ายเงิน

ข้อ ๓๑ การจ่ายเงิน จะจ่ายได้เฉพาะตามที่มิถุหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ คณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง และผู้มีอำนาจได้ อนุมัติให้จ่ายได้

ข้อ ๓๒ ให้บุคคลต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงิน

(๑) ส่วนราชการส่วนกลาง ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท หรือพันตำรวจโทขึ้นไป

(๒) หน่วยงานสังกัดส่วนกลาง แต่มีสำนักงานอยู่ในภูมิภาค หรือแยกต่างหาก จากกระทรวง ทบวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานนั้น เป็นผู้อนุมัติการจ่ายเงินของหน่วยงานนั้นก็ได้

(๓) ส่วนราชการในภูมิภาค ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ ๓๓ การอนุมัติจ่ายเงินตามข้อ ๓๒ ผู้อนุมัติจะลงลายมือชื่ออนุมัติในหลักฐานการจ่ายหรือใบสำคัญคู่จ่ายทุกฉบับ หรือจะลงลายมือชื่ออนุมัติในงบหน้าหลักฐานการจ่ายหรือใบสำคัญคู่จ่ายก็ได้

ข้อ ๓๔ การจ่ายเงิน จะต้องมียุติหลักฐานการจ่ายไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ข้อ ๓๕ การจ่ายเงินให้แก่ผู้รับเงินทุกรายการ จะต้องมีการบันทึกรายการจ่ายเงินนั้นไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคาร แล้วแต่กรณีในวันที่จ่ายเงินนั้น

ข้อ ๓๖ ห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินเรียกใบสำคัญคู่จ่าย หรือให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อรับเงินในหลักฐานการจ่ายเงิน โดยที่ยังมิได้มีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ หรือผู้มีสิทธิรับเงิน

ข้อ ๓๗ เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน ให้ส่วนราชการจัดให้มีผู้ตรวจสอบรายการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารกับหลักฐานการจ่ายในวันนั้น

การตรวจสอบตามวรรคแรก หากปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้ผู้ตรวจสอบลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือไว้ในบัญชีนั้น ๆ

ส่วนที่ ๓

การเขียนเช็คส่งจ่ายเงิน

ข้อ ๓๘ การเขียนเช็คส่งจ่ายเงินให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การจ่ายเงินซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินและขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และจะขีดกร่อมหรือไม่ก็ได้

(๒) การจ่ายเงินซึ่งมีจำนวนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน และจะไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออกก็ได้โดยให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ส่งจ่าย

(๓) ในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสตกมาจ่ายให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ และขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คส่งจ่ายเป็นเงินสด

ข้อ ๓๙ การเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวอักษร ให้เขียนหรือพิมพ์ให้ขีดคำว่า “บาท” หรือขีดเส้นหน้าจำนวนเงิน อย่าให้มีช่องว่างที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้

ส่วนที่ ๔ การจ่ายเงินยืม

ข้อ ๔๐ การจ่ายเงินยืมจะจ่ายได้แต่เฉพาะที่ผู้ยืมได้ทำสัญญาการยืมเงินตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด และผู้มีอำนาจได้อนุมัติให้จ่ายเงินยืมตามสัญญาการยืมเงินนั้นแล้วเท่านั้น

ข้อ ๔๑ สัญญาการยืมเงิน ให้ผู้ยืมยื่นต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลังผ่านหัวหน้าส่วนราชการ ๒ ฉบับ โดยแสดงประมาณการค่าใช้จ่ายและกำหนดเวลาใช้คืน และให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจดังกล่าวอนุมัติ

ข้อ ๔๒ การอนุมัติให้ยืมเงินใช้ราชการ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติให้ยืมเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในราชการ และห้ามมิให้อนุมัติให้ยืมเงินรายใหม่ในเมื่อผู้ยืมมิได้ชำระเงินยืมรายเก่าให้เสร็จสิ้นไปก่อน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๔๓ การจ่ายเงินนอกงบประมาณให้ยืม ให้กระทำได้เฉพาะเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของเงินนอกงบประมาณประเภทนั้นๆ หรือกรณีอื่นซึ่งจำเป็นเร่งด่วนแก่ราชการ และได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

ข้อ ๔๔ เมื่อผู้ยืมได้รับเงินตามสัญญาการยืมเงินแล้ว ให้ลงลายมือชื่อรับเงินในสัญญาการยืมเงินทั้ง ๒ ฉบับ มอบให้ส่วนราชการเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ ให้ผู้ยืมเก็บไว้ ๑ ฉบับ

* ข้อ ๔๕ เมื่อผู้ยืมส่งใช้เงินยืม ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคืนเงินยืมบันทึกการรับคืนในสัญญาการยืมเงิน พร้อมทั้งออกใบเสร็จรับเงินและหรือใบรับใบสำคัญ ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ให้ผู้ยืมไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๔๖ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาใบยืมซึ่งยังมีได้ชำระคืนเงินยืมให้เสร็จสิ้น ไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหายได้ และเมื่อผู้ยืมได้ชำระคืนเงินยืมเสร็จสิ้นแล้ว ก็ให้เก็บเช่นเดียวกับหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่ผู้ยืมมิได้ชำระคืนเงินยืมภายในกำหนด ให้หัวหน้าส่วนราชการเรียกชดใช้เงินยืมตามเงื่อนไขในใบยืมให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันครบกำหนด

ในกรณีที่ไม้อาจปฏิบัติตามวรรคแรก ก็ให้รายงานให้นายอำเภอทราบเพื่อพิจารณาส่งการบังคับให้เป็นไปตามสัญญาการยืมเงินต่อไป

* แบบใบรับใบสำคัญ ใช้เช่นเดียวกับส่วนราชการ โปรดดูหน้า ๒๒

หมวด ๓
ข้อกำหนดในการเก็บรักษาเงิน

ส่วนที่ ๑
ตุนิรภัยเก็บเงิน

ข้อ ๔๘ ให้อำเภอจัดให้มีตุนิรภัยสำหรับเก็บรักษาเงินของส่วนราชการต่างๆ ของอำเภอนั้น ตุนิรภัยให้ตั้งไว้ ณ สถานที่ตำรวจอำเภอ

ข้อ ๔๙ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจอำเภอ มีหน้าที่รับผิดชอบจัดให้มียามรักษาตุนิรภัยและควมตราประจำครั้งของกรรมการประจำตุนิรภัย

ข้อ ๕๐ ตุนิรภัยให้มีลูกกุญแจอย่างน้อย ๒ ดอก อย่างมาก ๓ ดอก แต่ละดอกมีลักษณะต่างกันโดยให้กรรมการถือลูกกุญแจคนละดอก

ข้อ ๕๑ ลูกกุญแจตุนิรภัย โดยปกติให้มือน้อย ๒ สำหรับ ให้นายอำเภอมอบให้กรรมการเก็บรักษาเพียง ๑ สำหรับ นอกนั้นให้นำฝากไว้ ณ สำนักงานคลังจังหวัดนั้นในลักษณะทับท้อ

ส่วนที่ ๒
กรรมการเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๕๒ กรรมการเก็บรักษาเงินของอำเภอให้ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดอำเภออาวุโส
- (๒) สมุหบัญชีอำเภอ
- (๓) หัวหน้าส่วนราชการอื่นในอำเภอ ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้ง

ข้อ ๕๓ กรรมการ ให้มีหน้าที่ถือกุญแจตุนิรภัย ในกรณีตุนิรภัยมีที่ใส่กุญแจ ๓ ดอก ให้กรรมการถือกุญแจคนละดอก แต่ถ้าตุนิรภัยมีที่ใส่กุญแจ ๒ ดอก ให้ปลัดอำเภออาวุโส กับสมุหบัญชีอำเภอถือกุญแจคนละดอก

สำหรับหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นกรรมการ ให้มีหน้าที่เพียงประจำตราครั้งของตนแต่เพียงอย่างเดียว

ข้อ ๕๔ ถ้ากรรมการผู้หนึ่งผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการได้ ให้นายอำเภอพิจารณามอบหน้าที่ถือกุญแจและประจำตราครั้งนั้นให้แก่ผู้ซึ่งทำหน้าที่กรรมการแทนชั่วคราว ดังนี้

(๑) หน้าที่ปลัดอำเภออาวุโส ให้มอบแก่ปลัดอำเภออาวุโสรองลงมา หรือเจ้าหน้าที่ที่ทำการปกครองอำเภอซึ่งเห็นสมควรได้รับมอบหมาย

(๒) หน้าที่สมุหบัญชีอำเภอ ให้มอบแก่เจ้าหน้าที่รองลงมาจากสมุหบัญชีอำเภอ ซึ่งเห็นสมควรได้รับมอบหมาย

(๓) หน้าที่หัวหน้าส่วนราชการ ให้มอบแก่เจ้าหน้าที่รองลงมาจากหัวหน้าส่วนราชการนั้น หรือหัวหน้าส่วนราชการอื่น ซึ่งเห็นสมควรได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕๕ การส่งมอบและรับมอบหน้าที่ระหว่างกรรมการ กับผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่กรรมการแทนชั่วคราวตามข้อ ๕๔ ให้ผู้ส่งมอบและรับมอบ ตรวจสอบจำนวนที่บ่อตราประจำครั้ง และจำนวนเงินให้ถูกต้องตามรายงานเงินคงเหลือประจำวัน แล้วบันทึกการส่งมอบและรับมอบพร้อมกับลงลายมือชื่อกรรมการทุกคนไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันนั้นด้วย

ห้ามมิให้กรรมการมอบลูกกุญแจให้ผู้อื่นทำหน้าที่กรรมการแทน เว้นแต่เป็นการมอบให้ผู้ที่เป็นการกรรมการแทนชั่วคราวตามข้อ ๕๔

ข้อ ๕๖ กรรมการจะต้องเก็บรักษาลูกกุญแจไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหายหรือให้ผู้ใดลักลอบนำไปพิมพ์แบบลูกกุญแจได้ หากปรากฏว่าลูกกุญแจสูญหาย หรือมีกรณีสงสัยว่าจะมีผู้ปลอมแปลงลูกกุญแจ ให้รีบรายงานให้นายอำเภอทราบเพื่อสั่งการโดยด่วน

ส่วนที่ ๓

การเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๕๗ ให้หัวหน้าส่วนราชการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันตามแบบและวิธีการท้ายระเบียบนี้เป็นประจำทุกวัน

หากวันใดไม่มีการรับจ่ายเงินจะไม่ทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันสำหรับวันนั้นก็ได้ แต่จะต้องหมายเหตุในรายงานเงินคงเหลือประจำวันที่มีการรับจ่ายถัดไปให้ทราบด้วย

ข้อ ๕๘ รายงานเงินคงเหลือประจำวัน ให้จัดทำ ๒ ฉบับ เมื่อกรรมการทุกคนได้ลงลายมือชื่อแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการเก็บไว้ ๑ ฉบับ มอบให้คณะกรรมการเสนอนายอำเภอ เพื่อทราบและเก็บไว้ ๑ ฉบับ

ข้อ ๕๙ เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินประจำวัน ให้หัวหน้าส่วนราชการนำเงินที่จะเก็บรักษา และรายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ เมื่อคณะกรรมการได้

ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการนำเงินบรรจุลงหีบห่อ ต่อหน้าคณะกรรมการ แล้วให้ใส่กุญแจประจำตราครั้งที่เชิดผูกมัดหีบห่อ ในลักษณะที่ตราครั้งจะต้องถูกทำลายเมื่อมีการเปิดหีบห่อ นั้น เมื่อกรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันแล้ว ให้นำหีบห่อเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัยต่อไป

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่ปรากฏว่า เงินที่จะนำเข้าเก็บรักษาไม่ตรงตามจำนวนที่แสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ให้คณะกรรมการบันทึกจำนวนเงินที่ขาดนั้น แล้วลงลายมือชื่อกรรมการทุกคน และหัวหน้าส่วนราชการนั้นไว้ ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน แล้วรายงานให้นายอำเภอทราบเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๖๑ ตู้নিরภัยเมื่อนำเงินเข้าเก็บเรียบร้อยแล้ว ให้กรรมการใส่กุญแจและประจำตราครั้งของแต่ละคนให้เรียบร้อย ในลักษณะที่ตราประจำครั้งจะต้องถูกทำลายเมื่อมีเปิดตู้নিরภัยนั้น แล้วแจ้งให้ตำรวจยามรักษาการณ์ทราบ และรักษาตราประจำครั้งต่อไป

ข้อ ๖๒ ในวันทำการถัดไป หากส่วนราชการใดมีความประสงค์จะนำเงินที่ฝากเก็บรักษานั้นออกรับจ่ายประจำวัน ก็ให้คณะกรรมการมอบหีบห่อให้หัวหน้าส่วนราชการรับไปจ่ายได้ โดยให้ลงลายมือชื่อรับเงินไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันก่อนวันทำการที่รับเงินไปจ่ายนั้น

ข้อ ๖๓ การเปิดตู้নিরภัย ให้กรรมการตรวจตราประจำครั้งกุญแจ เมื่อปรากฏว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยจึงให้เปิดได้ และเมื่อเปิดแล้วให้ปิดตู้নিরภัยให้เรียบร้อยตามข้อ ๖๑

หากปรากฏว่าตราประจำครั้งกุญแจอยู่ในสภาพไม่เรียบร้อยหรือมีพฤติการณ์อื่นใดที่สงสัยว่าจะมีการทุจริตก็ให้รายงานให้นายอำเภอทราบเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

หมวด ๔

ข้อกำหนดในการนำเงินส่งและการเบิกเงิน

ส่วนที่ ๑

กำหนดเวลานำเงินส่ง

ข้อ ๖๔ เงินที่ปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการทั้งที่เป็นเงินสด และหรือเช็คให้นำส่งหรือนำฝากคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี ตามกำหนดดังนี้

(๑) เงินรายได้แผ่นดินให้นำส่งอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

แต่ถ้าส่วนราชการใดมีเงินรายได้แผ่นดินเก็บรักษาเกินกว่าหนึ่งหมื่นบาท ให้นำส่งคลังอย่างช้าไม่เกิน ๗ วันทำการ

(๒) เงินนอกงบประมาณ ให้นำฝากคลังจังหวัด หรือนำฝากส่วนราชการเจ้าสังกัดในจังหวัด อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เว้นแต่เป็นเงินซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายภายในเดือนถัดไป

ส่วนที่ ๒

การนำเงินส่ง

ข้อ ๖๕ ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง หรือในเขตอำเภอที่ตั้งคลังอำเภอหรือในเขตอำเภอที่ตั้งศาลากลางแห่งประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการคลังอนุมัติให้นำเงินส่งได้ หรือในเขตอำเภออื่นที่ตั้งอยู่ใกล้กับจังหวัดและการคมนาคมสะดวก ซึ่งสามารถที่จะนำเงินส่ง และนำหลักฐานการนำส่งมาลงบัญชีได้ทันภายในวันที่นำเงินส่งนั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการจัดทำใบนำส่งตามระเบียบ และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดแล้วดำเนินการนำเงินส่ง

ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ นอกจากที่กล่าววรรคแรก ให้ส่วนราชการที่จะนำเงินส่ง ทำใบนำส่งตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด พร้อมกับทำบันทึกการรับเงินเพื่อนำส่งตามแบบท้ายระเบียบนี้ ๒ ฉบับมอบให้คณะกรรมการนำส่งเงินพร้อมกับเงินที่จะนำส่งเพื่อตรวจสอบและนำส่งต่อไป

ข้อ ๖๖ อำเภอที่มีการคมนาคมไปยังสำนักงานคลังจังหวัดไม่สะดวก หรือไม่ปลอดภัย ในการควบคุมรักษาเงินระหว่างเดินทาง นายอำเภอจะรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขออนุมัติกระทรวงการคลังนำเงินที่ต้องนำส่งของส่วนราชการต่างๆ ในอำเภอนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนหักกับเงินเดือนหรือเงินอื่น ซึ่งจะต้องรับจากจังหวัดมาจ่าย โดยไม่ต้องนำตัวเงินไปส่งก็ได้เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว

ข้อ ๖๗ การหักเงินที่จะต้องนำส่งกับเงินที่จะรับมาจ่าย ตามข้อ ๖๖ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้ส่วนราชการที่จะนำเงินส่งจัดทำใบนำส่งเงิน และบันทึกการรับเงินเพื่อนำส่ง มอบให้คณะกรรมการนำส่งเงิน พร้อมกับเงินที่จะต้องนำส่ง ตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖๕

(๒) เมื่อคณะกรรมการนำส่งเงินได้ตรวจสอบจำนวนเงิน กับใบนำส่งถูกต้อง และลงลายมือชื่อรับเงินในบันทึกการรับเงินเพื่อนำส่งแล้ว หากจำนวนเงินที่นำส่งน้อยกว่าจำนวน

เงินที่จะต้องรับมาจ่าย ก็ให้บรรจุเงินลงหีบห่อตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖๑ แล้วนำหีบห่อฝาก
กรรมการเก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัยในลักษณะหีบห่อ โดยให้กรรมการบันทึกการรับหีบห่อนั้นไว้ใน
บันทึกการรับเงินนำส่งด้วย หากจำนวนเงินที่นำส่งมากกว่าจำนวนเงินที่จะต้องรับมาจ่าย ก็ให้บรรจุ
เงินลงหีบห่อเท่ากับจำนวนเงินที่จะต้องรับมาจ่าย แล้วนำฝากกรรมการเก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัยใน
ลักษณะหีบห่อ ส่วนจำนวนเงินที่เหลือซึ่งจะต้องนำส่งก็ให้บรรจุลงหีบห่อเพื่อนำส่งต่อไป

(๓) เมื่อคณะกรรมการนำส่งเงินได้รับเงินจากจังหวัดตามที่ขอเบิกแล้วให้
รับนำเงินส่งตามใบนำส่งที่จะต้องนำเงินส่งนั้นให้เสร็จสิ้นไปโดยด่วน

(๔) เมื่อคณะกรรมการนำส่งเงินได้เดินทางกลับอำเภอแล้ว ให้รับนำคู่มือ
ใบนำส่งมอบให้แก่ส่วนราชการผู้นำส่ง พร้อมทั้งขอเบิกเงินซึ่งได้นำฝากคณะกรรมการไว้ มอบให้
ส่วนราชการซึ่งมอบหมายให้ ไปเบิกรับเงินดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖๘ อำเภอที่มีการคมนาคมไปยังสำนักงานคลังจังหวัดไม่สะดวกหรือไม่ปลอดภัย
นายอำเภอจะให้ส่วนราชการในอำเภอนั้นนำเงินส่งเป็นเช็คหรือครีฟท์ หรือวิธีการอื่นใดก็ได้ โดย
ให้ปฏิบัติตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๖๙ ส่วนราชการใดมีความจำเป็นจะต้องนำเงินส่ง หรือนำฝาก ส่วนราชการเจ้า
สังกัดในจังหวัด ก็ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการนำเงินส่งหรือฝากคลังจังหวัดโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

กรรมการนำส่งเงิน

ข้อ ๗๐ เมื่อถึงกำหนดนำเงินส่งหรือเมื่อได้รับรายงานจากส่วนราชการว่า จะนำเงิน
ส่งให้นายอำเภอพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการในอำเภอนั้นเป็นกรรมการนำส่งเงินอย่างน้อย ๒ นาย
อย่างมากไม่เกิน ๓ นาย ซึ่งตามปกติให้ประกอบด้วย

(๑) ปลัดอำเภอ หรือข้าราชการอื่นซึ่งสังกัดกรมการปกครองไม่ต่ำกว่าตำแหน่งระดับ ๒

(๒) ข้าราชการสังกัดส่วนราชการซึ่งมีเงินที่จะนำส่ง หรือเงินที่ขอเบิกจาก
จังหวัดสูงสุด

(๓) ข้าราชการอื่นตามที่พิจารณาเห็นสมควร

การแต่งตั้งกรรมการนำส่งเงิน นายอำเภอจะแต่งตั้งตนเองเป็นกรรมการด้วย ก็ได้
ให้กระทำได้

ห้ามมิให้นายอำเภอส่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดนำเงินส่งโดยลำพัง เว้นแต่การนำเงินส่งของส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๕

๗๑ ให้คณะกรรมการนำส่งเงิน มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการควบคุมเงินนำส่ง โดยให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ครัวเรือนจำนวนเงินซึ่งได้รับมอบหมายให้นำส่งกับใบนำส่ง และบันทึกการรับเงินเพื่อนำส่ง ให้ถูกต้องตรงกัน แล้วลงลายมือชื่อในบันทึก พร้อมกับหัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำส่งเงินทั้ง ๒ ฉบับ คณะกรรมการนำส่งเงินเก็บรักษาไว้ ๑ ฉบับ มอบให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำส่งเงินเก็บไว้เป็นหลักฐานการนำเงินส่ง ๑ ฉบับ

(๒) บรรจุนเงินลงหีบห่อ ใส่กุญแจตีตราประจำครั้งของกรรมการทุกคนที่ เชื่อมมัดหีบห่อ ในลักษณะที่เมื่อเปิดหีบห่อตราประจำครั้งจะต้องถูกทำลาย แล้วมอบหีบห่อให้ กรรมการ ซึ่งเป็นผู้อาวุโส เพื่อนำเงินเดินทางไปส่งต่อไป

๗๒ เมื่อได้รับมอบเงินแล้ว ให้กรรมการนำส่งเงินพร้อมกันออกเดินทางไปยัง จังหวัดที่นำเงินส่งทันที ห้ามมิให้แยกย้ายจากกันหรือหยุดพักระหว่างทางโดยไม่มีเหตุผลจำเป็น และเมื่อไปถึงจังหวัดที่นำเงินส่งแล้ว ให้รับนำเงินส่งคลังจังหวัดหรือส่วนราชการผู้รับเงินให้เสร็จสิ้นภายในวันทำการนั้น หรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป

กรณีที่มีการเดินทางมีระยะทางห่างไกล หรือมีเหตุจำเป็น ไม่สามารถนำเงินส่งได้ทัน ภายในวันนั้น ให้คณะกรรมการรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการให้นำเงินฝากเก็บรักษาในลักษณะหีบห่อไว้ ณ สำนักงานคลังจังหวัด หรือสถานีตำรวจ หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งเห็นว่าปลอดภัย

ข้อ ๗๓ ก่อนเปิดหีบห่อเพื่อนำเงินส่ง ให้กรรมการนำส่งเงินทุกคนพร้อมกันตรวจสอบสภาพลูกกุญแจและตราประจำครั้ง เมื่อปรากฏว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยแล้วจึงให้นำเงินออกนำส่ง

หากปรากฏว่า หีบห่ออยู่ในลักษณะไม่เรียบร้อย หรือมีพฤติการณ์ชวนให้สงสัยว่าจะมีการทุจริตเงินในหีบห่อ ให้คณะกรรมการนำส่งเงินรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

ข้อ ๗๔ กรณีจำนวนเงินที่นำส่งมีปลอมแปลงจำนวนเท่าใด ให้คณะกรรมการนำส่งเงินนำส่งตามจำนวนที่นำส่งได้ และให้บันทึกจำนวนเงินปลอมแปลงนั้นไว้ในบันทึกการรับเงินเพื่อนำส่งแล้วลงลายมือชื่อของกรรมการทุกคน พร้อมด้วยเจ้าพนักงานผู้รับเงินและเมื่อกลับถึง

อำเภอแล้วให้รายงานให้นายอำเภอทราบ เพื่อพิจารณาส่งการต่อไป

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะกรรมการนำส่งเงินได้นำเงินส่งเสร็จเรียบร้อย และเดินทางกลับถึงอำเภอแล้ว ให้รับมอบคูปองใบนำส่งให้ส่วนราชการผู้นำส่งในวันนั้น หรืออย่างช้าในวันทำการถัดไป เมื่อหัวหน้าส่วนราชการผู้นำส่งได้ตรวจสอบคูปองใบนำส่ง ลายมือชื่อผู้รับเงินและตราประทับของคลังจังหวัด ปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ให้บันทึกการรับคูปองใบนำส่งและลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกการรับเงินเพื่อนำส่งด้วย

ข้อ ๑๖ การนำส่งเงิน หากเงินนำส่งมีเป็นจำนวนมาก หรือสถานที่ที่จะนำเงินส่งอยู่ห่างไกล หรือกรณีอื่นใดซึ่งเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยแก่เงินที่จะนำเงินส่ง ให้นายอำเภอพิจารณาจัดกำลังตำรวจควบคุมเงินไปส่งตามเหตุการณ์และความจำเป็น และให้แจ้งชื่อ ยศของตำรวจที่มอบหมายให้ควบคุมเงินไปส่งให้คณะกรรมการนำส่งเงินทราบด้วย

* ข้อ ๑๗ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะกรรมการนำส่งเงิน ให้เบิกจากเงินงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ ซึ่งข้าราชการผู้นั้นสังกัด

ถ้าในการเดินทางนั้น จำเป็นต้องจ้างเหมายานพาหนะ และต้องมีตำรวจควบคุมเงินไปส่ง ให้เบิกค่าจ้างเหมายานพาหนะ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของตำรวจควบคุมเงินจากเงินงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่มียอดเงินนำส่ง หรือยอดเงินขอเบิกสูงสุดในการเดินทางเกี่ยว
นั้น

ส่วนที่ ๕*

การเบิกเงิน

ข้อ ๑๘ การขอเบิกเงินจากส่วนราชการผู้เบิก ให้ส่วนราชการที่จะเบิกเงินจัดทำใบเบิกเงินตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือใบถอนเงิน หรือหนังสือขอเบิกเงินแล้วแต่กรณี แล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง หรือในเขตอำเภอที่ตั้งสำนักงานคลังอำเภอ หรือในอำเภออื่นที่อยู่ใกล้กับจังหวัด และการคมนาคมไปมาสะดวกสามารถจะนำเงินที่ขอเบิกกับอำเภอและลงบัญชีได้ทันภายในวันที่รับเงินนั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการดำเนินการขอเบิกเงินจากส่วนราชการผู้เบิกได้โดยตรง

* น่าจะเป็นส่วนที่ ๔ เพราะมีแค่ส่วนที่ ๑ แต่ส่วนที่ ๔ ไม่มี จึงพิมพ์เป็นส่วนที่ ๕ ตามต้นฉบับของทางราชการ

(๒) ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในอำเภอนอกจากที่กล่าวใน (๑) ให้มอบใบเบิกเงินหรือใบถอนเงินให้แก่คณะกรรมการรับเงิน ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้ง เพื่อไปรับเงินต่อไป

ข้อ ๑๘ ให้นายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อไปขอเบิก และรับเงินจากส่วนราชการผู้เบิกในจังหวัด เช่นเดียวกับที่กำหนดในข้อ ๗๐ โดยอนุโลม และให้แจ้งให้ส่วนราชการทราบด้วยว่า ได้แต่งตั้งให้ผู้ใดมาขอรับเงินตามใบเบิกที่ใด ประเภทใด จำนวนเท่าใด

กรณีเงินที่ขอเบิกมีจำนวนรวมทั้งสิ้นไม่เกินสามหมื่นบาท หากนายอำเภอเห็นสมควรจะมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใดรับเงินโดยตรงโดยมิต้องตั้งคณะกรรมการรับเงินก็ได้

กรณีเงินที่ขอเบิกมีจำนวนมาก หรือสถานที่ที่จะเบิกเงินอยู่ห่างไกลหรือกรณีอื่นใดซึ่งเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยแก่เงินที่ขอเบิก ให้นายอำเภอพิจารณาจัดทำสำรวจควบคุมเงินที่ขอเบิกกลับอำเภอตามเหตุการณ์และความจำเป็น และให้แจ้งชื่อ ยศ ของตำรวจที่มอบหมายให้ควบคุมเงินให้คณะกรรมการรับเงินทราบด้วย

ข้อ ๑๙ คณะกรรมการซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งให้ไปขอเบิก และรับเงินให้มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการรับเงินตามที่ได้มอบหมายกลับอำเภอและให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) เมื่อได้เดินทางถึงจังหวัดแล้ว ให้ยื่นใบเบิกเงินต่อส่วนราชการผู้เบิกที่เกี่ยวข้องโดยด่วน พร้อมกับติดต่อนัดหมายวันรับเงินต่อไป

(๒) เมื่อได้รับเงินจากส่วนราชการผู้เบิกถูกต้องแล้ว ให้พร้อมกันบรรจุเงินลงหีบห่อ ใส่กุญแจประจำตราครั้ง ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑ (๒) โดยอนุโลมแล้วให้รีบเดินทางกลับอำเภอโดยด่วน

(๓) เมื่อได้เดินทางกลับถึงอำเภอแล้ว ให้นำเงินพร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินมอบให้หัวหน้าส่วนราชการที่ขอเบิกเงินเพื่อตรวจสอบต่อไป

ข้อ ๑๙ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการได้ตรวจสอบจำนวนเงิน ได้รับมอบจากคณะกรรมการรับเงินกับหลักฐานการขอเบิก หรือหลักฐานที่ได้รับแจ้งจากส่วนราชการเจ้าสังกัดในจังหวัดปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ให้บันทึกรับมอบต่อกันไว้ แล้วนำหลักฐานการเบิกเงินนั้นบันทึกในบัญชีเงินสดในวันที่ได้รับเงินนั้น

ข้อ ๑๙ การไปรับเงินเดือนของข้าราชการในอำเภอ ตามข้อ ๗๘ (๒) ตามปกติให้นายอำเภอจัดให้คณะกรรมการรับเงินไปรับเงินของทุกส่วนราชการในคราวเดียวกัน

หมวด ๖

ข้อกำหนดในการตรวจสอบ

ข้อ ๘๓ ให้นายอำเภอแต่งตั้งข้าราชการในอำเภอ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๒ อย่างน้อย ๒ นาย สับเปลี่ยนกันเป็นกรรมการตรวจสอบการเงินของส่วนราชการในอำเภอเป็นประจำทุกงวด ๓ เดือน

นอกจากการตรวจสอบตามวรรคแรกแล้ว หากเห็นสมควร นายอำเภอจะให้มีการตรวจสอบบัญชีการเงิน และตัวเงินเก็บรักษาของส่วนราชการในอำเภอขณะหนึ่งขณะใดก็ได้กระทำได้

ข้อ ๘๔ กรรมการตรวจสอบการเงิน ให้มีหน้าที่ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงินและการนำส่งเงินของส่วนราชการต่าง ๆ ในอำเภอให้เป็นไปตามระเบียบนี้ คือ

(๑) ตรวจสอบการรับจ่ายเงินว่า ได้นำหลักฐานมาลงบัญชีโดยถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งการตรวจสอบอาจจะใช้วิธีทดสอบก็ได้

(๒) ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือตามสมุดเงินสตก กับรายงานเงินคงเหลือประจำวันว่าถูกต้องหรือไม่

(๓) ตรวจสอบตัวเงิน และหลักฐานแทนตัวเงินเก็บรักษาว่าถูกต้องตามที่แสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันหรือไม่

(๔) ตรวจสอบการเก็บรักษาเงินว่าได้ปฏิบัติตามการเก็บรักษาเงินภายในวงเงินที่อนุญาตให้เก็บรักษาและได้ปฏิบัติตามการนำเงินส่งคลังภายในระยะเวลาที่กำหนดถูกต้องหรือไม่

(๕) ตรวจสอบการส่งรายงานเงินตลอดจนการส่งใบสำคัญคู่จ่ายเงินให้ส่วนราชการผู้เบิกว่าเป็นไปตามกำหนดหรือไม่

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบการเงินได้ตรวจสอบแล้ว ปรากฏผลประการใด ให้รายงานให้นายอำเภอทราบเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๘๕ เมื่อปรากฏว่า ส่วนราชการใดปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังไม่ถูกต้องตามระเบียบนี้ ให้นายอำเภอพิจารณาสั่งการในเวลาอันควรให้ส่วนราชการนั้นปฏิบัติเสียให้ถูกต้อง

ข้อ ๘๖ หากนายอำเภอพิจารณาเห็นว่า ขณะใดคู้หนี้ซึ่งเก็บไว้ ณ สถานที่ตรวจจะไม่ปลอดภัย หรืออาจบังเกิดภัยอันตรายขึ้นได้ ก็ให้พิจารณาสั่งการให้นำคู้หนี้ไปเก็บรักษา ณ

* น่าจะเป็นหมวด ๕ เพราะมีแต่หมวด ๔ แต่หมวด ๕ ไม่มี จึงพิมพ์เป็นหมวด ๖ ตามต้นฉบับของทางราชการ

สถานที่หนึ่งทีใด ซึ่งจะเห็นว่าปลอดภัยชั่วคราวได้ แต่อย่างไรก็ดี จะต้องให้อยู่ในความอารักขา
ของเวรยามตำรวจเสมอไป และให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบโดยด่วน

ข้อ ๘๗ หากปรากฏว่าเงินในความรับผิดชอบของส่วนราชการในอำเภอ ขาดบัญชี
หรือสูญหาย เพราะการทุจริต หรือมีเหตุการณ์ที่ส่งไปในทางไม่สุจริตหรือเพราะเหตุอื่นใดซึ่ง
มิใช่เป็นกรณีปกติ ให้นายอำเภอรายงานเหตุการณ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบโดยด่วน เพื่อ
พิจารณาสั่งการต่อไป

กระทรวงการคลัง

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๐

(ลงชื่อ) **สุพัฒน์ สุชาธรรม**

(นายสุพัฒน์ สุชาธรรม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

รายงานเงินคงเหลือประจำวัน

ส่วนราชการ.....อำเภอ.....

ประจำวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
เงินสดในมือ		
เช็ค	ฉบับ	
ธนาคัติ	ฉบับ	
ใบสำคัญรองจ่าย	ฉบับ	
สัญญารับรองการยืมเงิน	ฉบับ	
ใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในราชการ	ฉบับ	
สมุดคู่ฝาก.....เล่ม		
.....		
.....		

จำนวน (ตัวอักษร).....

ลงชื่อ.....

หัวหน้าส่วนราชการ

คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ได้ตรวจนับเงินและหลักฐานแทนตัวเงินถูกต้องตาม
รายการข้างต้นแล้ว จึงได้รับฝากเก็บรักษาไว้ในลักษณะหีบห่อ

.....
กรรมการ

.....
กรรมการ

.....
กรรมการ

ข้าพเจ้า/ผู้รับมอบหมาย ได้รับเงินและเอกสารแทนตัวเงินตามรายละเอียดข้างต้นนี้
ไปแล้ว เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

ลงชื่อ.....หัวหน้าส่วนราชการ

ผู้มอบหมาย

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หมวด ๙

คู่มือการทำบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย

๑. หนังสือกระทรวงการคลัง คำนวณภาษี ที่ กค. ๐๕๐๒/๒๕๓๓๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๓๔ ๔๕๐
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค. ๐๕๐๒/๒๕๓๐๓ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๕ ๔๕๓
๓. ตัวอย่างการลงบัญชีวิธีการเปิดบัญชี การลงสมุดเงินสด การลงทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน รายงานเงินคงเหลือประจำวัน การนำเงินส่งคลังจังหวัด วิธีปิดบัญชี ๔๕๔

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

จำนวนมาก

ที่ กค. ๐๕๐๒/๒๕๗๓๔

กระทรวงการคลัง

๒๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ ชุด

ด้วยกระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่า การบันทึกรายการบัญชีของหน่วยงานย่อย (หน่วยงานย่อยในที่นี้หมายถึง หน่วยงานราชการต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีการรับและนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน และ/หรือมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณโดยที่เงินงบประมาณดังกล่าว หน่วยงานราชการนั้น ๆ มิได้เบิกตรงต่อกรมบัญชีกลาง คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ) ในปัจจุบันยังมิได้มีการวางรูปแบบบัญชีให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน บางหน่วยงานมีทะเบียนไว้จดบันทึกเพียงเล่มเดียว และบางหน่วยงานไม่มีการจดบันทึกเลย ทำให้เป็นการยากต่อการควบคุมและไม่สะดวกในการตรวจสอบ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวแก่การบัญชีของหน่วยงานย่อยตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งการให้ส่วนราชการ ในสังกัดเฉพาะในเขตจังหวัดข้างล่างนี้ ถือปฏิบัติตามคู่มือดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ส่วนจังหวัดอื่น ๆ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. จังหวัดฉะเชิงเทรา
๓. จังหวัดนครราชสีมา
๔. จังหวัดอุตรธานี
๕. จังหวัดเชียงใหม่
๖. จังหวัดพิษณุโลก
๗. จังหวัดนครปฐม

๘. จังหวัดนครศรีธรรมราช

๙. จังหวัดสงขลา

อนึ่ง ขอเรียนว่า หากส่วนราชการใดมีระบบบัญชีที่กำหนดไว้เดิมเหมาะสมกับงานแล้ว หรือมีเหตุอื่นใดที่มีอาจปฏิบัติตามระบบบัญชีตามคู่มือดังกล่าวข้างต้นได้ ก็ขอให้ชี้แจงเหตุผลให้กระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) **เสริม วินิจฉัยกุล**
(นายเสริม วินิจฉัยกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง
กรมบัญชีกลาง

๘ สิงหาคม ๒๕๑๕

เรื่อง การบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขานุการ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค. ๐๕๐๒/๒๕๓๐๓๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดให้ส่วนราชการซึ่งมีลักษณะเป็นหน่วยงานย่อยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา อุตรธานี เชียงใหม่ พิษณุโลก นครปฐม นครศรีธรรมราช และสงขลา ถือปฏิบัติเกี่ยวแก่การบัญชีตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๔ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ เป็นต้นไป ส่วนจังหวัดอื่นๆ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว

ในการติดตามผลการปฏิบัติของหน่วยงานย่อยใน ๘ จังหวัดดังกล่าว ปรากฏว่าสมควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ ขึ้นใหม่อีก และกรมบัญชีกลางจะได้จัดส่งวิทยากร ออกอบรมชี้แจงพร้อมกับแจกคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้กับเจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงานย่อยในทุกจังหวัดต่อไป

สำหรับสมุดบัญชีและแบบพิมพ์ที่จะใช้ในการปฏิบัติงานบัญชีตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อยนี้ โปรดติดต่อขอเบิกได้ที่กรมบัญชีกลางหรือที่ทำการคลังจังหวัดทุกแห่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดสั่งการให้ส่วนราชการซึ่งมีลักษณะเป็นหน่วยงานย่อย ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไป จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) **บุญมา วงศ์สุวรรณ**
(นายบุญมา วงศ์สุวรรณ)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง โทร. ๒๒๓๘๑๔

ตัวอย่างการลงบัญชีเกี่ยวกับเงินรายได้แผ่นดิน ตามระบบบัญชีสำหรับหน่วยงาน
ย่อย (โปรดดูวิธีการตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งกระทรวงการ
คลังได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัดต่างๆ ทราบและถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวง
การคลัง ที่ กค. ๐๕๐๒/๒๕๑๓๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๔ และหนังสือที่ กค. ๐๕๐๒/
๒๕๓๐๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๑๕)

สมมติว่า รายการตามงบเงินคงเหลือประจำวัน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๑ และรายการรับ
จ่ายเงินของหน่วยงานย่อยสำนักงานประมงอำเภอ ก. จังหวัด ข. มีดังนี้

๑. งบเงินคงเหลือประจำวัน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๑ ไม่มีเงินคงเหลือ
๒. รายการรับ จ่าย มีดังนี้

เดือน ตุลาคม ๒๕๒๑

- วันที่ ๑ (๑) - ออกอาชญาบัตรแท้ ๒ ราย เงิน ๒๐.- บาท (อาชญาบัตร
ที่ ๑-๒ เล่ม ๑)
- วันที่ ๕ (๒) - ออกอาชญาบัตรยอขึ้นชื่อ ๒ ราย เงิน ๔๐.- บาท (อาชญาบัตรเลข
๑-๒ เล่ม ๑)
- ออกใบอนุญาตยอขึ้นชื่อ ๒ ราย เงิน ๔๐.- บาท (ใบอนุญาตเลข
ที่ ๑-๒ เล่ม ๑)
- วันที่ ๒๐ (๓) - ออกอาชญาบัตรถอนลอยนาคตาไม่ถึง ๗ ซม. ๕ ราย เงิน ๖,๖๐๐
บาท (อาชญาบัตรเลขที่ ๑-๕ เล่ม ๑)
- วันที่ ๓๑ (๔) - ไม่มีการรับเงินรายได้ แต่ได้นำเงินรายได้ส่งคลังจังหวัดด้วย

เดือน พฤศจิกายน ๒๕๒๑

- วันที่ ๗ (๕) - ออกอาชญาบัตรถอนใบปะ ๒ ราย เงิน ๖๐๐.- บาท (อาชญาบัตร
เลขที่ ๑-๒ เล่ม ๑)
- ออกใบอนุญาตใบปะนำขึ้น ๒ แห่ง เงิน ๓๐๐.- บาท (ใบอนุญาต
เลขที่ ๑-๒ เล่ม ๑)

- ออกใบอนุญาตรายตัวบุคคลหาหอยกะพง ๕ ราย เงิน ๗๕.- บาท (ตามใบอนุญาตเลขที่ ๑-๕ เล่ม ๑)
- วันที่ ๑๐ (๖) - ออกใบอนุญาตประกอบโรงน้ำปลาเพื่อการค้า ๑ ราย เงิน ๑๕๐.- บาท (ใบอนุญาตเลขที่ ๑ เล่ม ๑)
- ออกอาชญาบัตรอวนดำ ๒ ราย เงิน ๒,๔๐๐ บาท (อาชญาบัตรเลขที่ ๑-๒ เล่ม ๑)
- วันที่ ๒๔ (๗) - ออกใบอนุญาตบ่อล่อสัตว์น้ำ ๖ ราย เงิน ๓๒๕.๕๐ บาท (ใบอนุญาตเลขที่ ๑-๖ เล่ม ๑)
- ออกอาชญาบัตรยอขันช่อ ๖ รายเงิน ๑๒๐.- บาท (ใบอนุญาตเลขที่ ๓-๘ เล่ม ๑)
- ออกอาชญาบัตรยอขันช่อ ๖ ราย เงิน ๑๖๐.- บาท (ใบอนุญาตเลขที่ ๓-๘ เล่ม ๑)
- วันที่ ๓๐ (๘) - ไม่มีการเก็บเงินรายได้ แต่ได้นำเงินส่งคลังจังหวัดด้วย
 ฯลฯ

ก. วิธีเปิดบัญชี

ก่อนที่จะเริ่มบันทึกรายการเปิดบัญชี จะต้องตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีประเภทต่างๆ ตามงบเงินคงเหลือประจำวันเสียก่อนว่าถูกต้องหรือไม่เพียงใด เช่น เงินฝากจังหวัด เงินยืมรองจ่าย ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้เปิดบัญชีใหม่ได้ถูกต้องตามความเป็นจริง (ตามตัวอย่างข้างต้น เงินคงเหลือประจำวันตามข้อ ๑ ไม่มี)

บัญชีแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน คือ รายการทางด้าน **เดบิต** หรือ **สินทรัพย์ส่วนหนึ่ง** และรายการทางด้าน **เครดิต** หรือ **หนี้สิน** ส่วนหนึ่ง ซึ่งรายการทั้ง ๒ ด้านนี้จะต้องเท่ากันเสมอ

สำหรับรายการด้านเดบิตนั้น ตามระบบบัญชีหน่วยงานย่อย ได้กำหนดให้มีบัญชีเพียงประเภทเดียว คือ บัญชีเงินสด ฉะนั้น เงินประเภทอื่นๆ เช่น เงินฝากจังหวัด เงินยืม ใบสำคัญรองจ่าย เงินให้กู้ยืม จึงถือเสมือนหนึ่งว่าเป็นเงินสดทั้งสิ้น

ส่วนรายการทางด้านเครดิต เนื่องจากตามระบบบัญชีหน่วยงานย่อยกำหนดให้แยกหนี้สิน หรือเจ้าของเงินออกเป็น ประเภท ๓ คือ

๑. เงินงบประมาณ ได้แก่เงินตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมถึงเงิน
งบกลาง รายการช่วยเหลือข้าราชการ

๒. เงินรายได้แผ่นดิน ได้แก่ เงินต่างๆที่ส่วนราชการจัดเก็บและจะต้องนำส่งเป็น
รายได้แผ่นดิน (คือเงินผลประโยชน์) ซึ่งได้แก่ เงินอากรการประมง ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ดการ
ประมง ฯลฯ (เงินที่เรียกเก็บตาม พ.ร.บ การประมง เป็นส่วนใหญ่)

๓. เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินอื่นใดซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ
ซึ่งไม่เข้าลักษณะเป็นเงินงบประมาณหรือรายได้แผ่นดิน ซึ่งได้แก่ เงินรับฝากต่างๆเงินทศรอง
ราชการ เงินประกันสัญญา ฯลฯ (สำนักงานประมงอำเภอส่วนใหญ่ไม่มีเงินประเภทนี้)

ด้วยเหตุนี้ ในการเปิดบัญชีจึงต้องพิจารณาว่า เงินประเภทต่างๆตามงบเงินคงเหลือ
ประจำวันนั้น เข้าประเภทใดบ้างใน ๓ ประเภท แล้วจัดประเภทเสียใหม่ให้ถูกต้อง คือ

เงินงบประมาณ (ในปัจจุบันเห็นว่า หน่วยงานย่อยสำนักงานประมงอำเภอยัง
เบิกจ่ายโดยตรงกับสำนักงานประมงจังหวัด จึงไม่แสดงไว้)

เงินรายได้แผ่นดิน ตามที่สมมุติขึ้น ไม่มี

เงินนอกงบประมาณ ไม่มี

เมื่อแยกรายการแต่ละประเภทดังกล่าวแล้ว ก็นำยอดเงินแต่ละประเภทนั้น มาทำบันทึก
รายการเปิดบัญชีขึ้น ซึ่งรายการเปิดบัญชีจะปรากฏดังนี้

ที่ว่าการอำเภอ ก.

จังหวัด ข.

บันทึกการเปิดบัญชี

ได้สำรวจทรัพย์สิน หนี้สิน ณ. วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๑ เพื่อเปิดบัญชีตามระบบบัญชีใหม่ปรากฏรายละเอียดที่แนบดังนี้

ประเภทบัญชี	เดบิต		เครดิต		หมายเหตุ
เงินสด	-	-			
เงินงบประมาณ			-	-	
เงินรายได้แผ่นดิน			-	-	(ข้อสังเกตรายการช่องเดบิต
เงินนอกงบประมาณ			-	-	ช่องเครดิตจะต้องเท่ากัน
	-	-	-	-	เสมอไป)

ลงชื่อ คำดี

หัวหน้าหน่วยงานย่อย

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๑

แล้วตัดยอดบัญชีประเภทต่างๆตามบันทึกการเปิดบัญชีไปลงใตสมุคเงินสดค้ำนรายการรับ คือ เดบิต ช่องเงินสด จำนวน-บาท เครดิต เงินงบประมาณ จำนวน-บาท เงินรายได้แผ่นดิน จำนวน-บาท เงินนอกงบประมาณ จำนวน-บาท พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดของแต่ละประเภทนั้น ในทะเบียนคุมเงินงบประมาณ ทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน และทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ แล้วจึงดำเนินการลงบัญชีตามระบบบัญชีต่อไป

ข. วิธีลงบัญชี

๑. การลงบัญชีตามรายการรับ-จ่ายเงิน (ตามตัวอย่างสมมติข้างต้น โดยเฉพาะรายการช่อง "ที่เอกสาร" ควรใช้หน้าบัญชีทะเบียนคุมรายได้แผ่นดินมาลง) เดือนตุลาคม ๒๕๒๑ จะเป็นดังนี้

รายการที่ (๑) ลงรับในสมุดเงินสด ช่องเดบิต เงินสด และเครดิต เงินรายได้แผ่นดิน พร้อมทั้งบันทึกรายการในทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดินตามประเภทที่เกี่ยวข้องหรือเก็บได้

รายการที่ (๒) ลงบัญชีเช่นเดียวกับรายการที่ (๑)

รายการที่ (๓) ลงบัญชีเช่นเดียวกับรายการที่ (๑)

รายการที่ (๔) จัดพิมพ์ใบนำส่งรายได้แผ่นดิน ลงรายการประเภทเงินรายได้ทรัพย์สิน รายได้ จำนวนเงินที่ปรากฏในบัญชีเงินสด และรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้ถูกต้องตรงกัน เพื่อนำส่งคลังจังหวัด และนำออกเงินในใบนำส่งเงิน ลงจ่ายในสมุดเงินสดช่องเครดิตเงินสด และเดบิต เงินรายได้แผ่นดิน พร้อมทั้งบันทึกรายการตามประเภทเงินที่นำส่ง ในทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน ด้วยตัวเลขในวงเล็บ ( ) ซึ่งแสดงถึงการหักยอด

ก่อนที่จะบันทึกรายการดังกล่าวในทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน ให้ปิดยอดเงินรายได้แผ่นดินที่ได้รับทุกประเภท และช่องรวมเสียชั้นหนึ่งก่อน

และในรายการที่ (๕) (๖) (๗) (๘) ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว

การลงบัญชี ข้างต้น จะปรากฏในสมุดเงินสด ทะเบียนคุมเงินงบประมาณ (มิได้จัดแสดงไว้เพราะเห็นว่าสำนักงานประมงอำเภอยังเบิกจ่ายเงินงบประมาณกับสำนักงานประมงจังหวัด) ทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน รายงานเป็นคงเหลือประจำวัน ตามตัวอย่างต่อไปนี้ (โปรดสังเกตหมายเลขในวงเล็บ ( ) ของแต่ละรายการประกอบด้วย)

ทะเบียนบัญชีรายได้แผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๒๐	เดือน	วันที่	เอกสาร	รายการ	ประเภทเงินรายได้แผ่นดิน					รวม	
					เครื่องมือ ในหัก	ทอนญาติ	รายตัวบุคคล	ค่าธรรมเนียม การประมง	รวม		
ตุลาคม	๑	เบ็ดบัญชี บร. ๑-๒		ขอยกมา ๒ ราย	-	-	-	-	-	-	
					๒๐	-	-	-	๒๐		
๕	บร. ๑-๒		รวมรายได้เก็บ ๒ ราย	-	-	-	-	-	-	๒๐	
				๔๐	-	-	-	-	๔๐		
				-	๔๐	-	-	-	๔๐		
				-	-	-	-	-	๔๐		
๒๐	บร. ๑-๕		รวมรายได้เก็บ ๔ ราย	-	-	-	-	-	-	๔๐	
				๖,๖๐๐	-	-	-	-	๖,๖๐๐		
๓๑	บศ. ๑/๒๒		รวมรายได้เก็บ ๕ ราย	-	-	-	-	-	-	-	๖,๖๐๐
				(๖,๖๐๐)	(๔๐)	-	-	-	(๖,๖๐๐)		
				-	๔๐	-	-	-	๖,๖๐๐		
				-	-	-	-	-	๖,๖๐๐		

* เงินช่วยเหลือที่แสดงตลอดบรรทัด

สมุดเงินสด

พ.ศ. ๒๕๒๑	เดือน	วันที่	รายการรับ	เดบิต			เครดิต			วันที่	รายการจ่าย	เดบิต		เงินคงเหลือ
				เงินคงเหลือ	เงิน	เงินรายได้	เงิน	เงินรายได้	เงิน			เงินคงเหลือ		
พฤษภาคม	๑		ยอดยกมา	-	-	-	-	-		ยอดยกไป	-	-	-	
		พ.ศ. ๒๕๒๑	เงินรายได้แผ่นดิน	๑๓๕	-	๑๓๕	-	๑๓๕	๑		๑๓๕	-	๑๓๕	
				๑๓๕	-	๑๓๕	-	๑๓๕			๑๓๕	-	๑๓๕	
		๑๐	ยอดยกมา	๑๓๕	-	๑๓๕	-	๑๓๕		ยอดยกไป	-	-	๑๓๕	
			เงินรายได้แผ่นดิน	๒,๕๕๐	-	๒,๕๕๐	-	๒,๕๕๐	๑๐		๓,๕๒๕	-	๓,๕๒๕	
				๓,๕๒๕	-	๓,๕๒๕	-	๓,๕๒๕			๓,๕๒๕	-	๓,๕๒๕	
		๒๕	ยอดยกมา	๓,๕๒๕	-	๓,๕๒๕	-	๓,๕๒๕		ยอดยกไป	-	-	๓,๕๒๕	
			เงินรายได้แผ่นดิน	๕๖๕	-	๕๖๕	-	๕๖๕	๒๕		๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	
				๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐			๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	
		๓๐	ยอดยกมา	๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐		นำส่งเงินรายได้แผ่นดิน	-	-	๔,๐๙๐	
				๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	๓๐	ยอดยกไป	-	-	๔,๐๙๐	
				๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐			๔,๐๙๐	-	๔,๐๙๐	

รายงานเงินคงเหลือประจำวัน
ส่วนราชการ สำนักงานประมง อำเภอ ก.
ประจำวันที่ ๕ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ		
เงินสดในมือ	๑๐๐	-	เดิม	๒๐	บาท
เช็ค			วันนี้	๘๐	บาท
ธนาคาร			รวม	<u>๑๐๐</u>	บาท
ใบสำคัญรองจ่าย					
สัญญารับรองการยืมเงิน					
ใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในราชการ					
สมุดฝาก					
.....					
.....	๑๐๐	-			

จำนวน (ตัวอักษร) หนึ่งร้อยบาทถ้วน

ลงชื่อ คำดี

หัวหน้าส่วนราชการ

คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ได้ตรวจสอบเงินและหลักฐานแทนตัวเงินถูกต้องตาม
 รายการข้างต้นแล้วจึงได้รับฝากเก็บรักษาไว้ในลักษณะหีบห่อ

คำ
กรรมการ

แดง
กรรมการ

ขาว
กรรมการ

ข้าพเจ้า/ผู้รับมอบหมาย ได้รับเงินและเอกสารแทนตัวเงินตามรายละเอียดข้างต้นนี้
 ไปแล้ว เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ ..... ผู้รับเงิน

ลงชื่อ ..... หัวหน้าส่วนราชการ

ผู้มอบหมาย

หมายเหตุ กรณีนำฝากเก็บรักษาในลักษณะหีบห่อ
 (สมหีบผู้ชี้ หรือ สถานีดำรงภูธรท้องที่)

รายงานเงินคงเหลือประจำวัน

ส่วนราชการ สำนักงานประมง อำเภอ ก.

ประจำวันที่ ๒๐ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
เงินสดในมือ	๖,๗๐๐	—	เดิม ๑๐๐ บาท
เช็ค .....ฉบับ			วันนี้ ๖,๖๐๐ บาท
ธนาคาร .....ฉบับ			รวม ๖,๗๐๐ บาท
ใบสำคัญรองจ่าย .....ฉบับ			
สัญญารับรองการยืมเงิน .....ฉบับ			
ใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในราชการ .....ฉบับ			
สมุดฝาก .....เล่ม			
.....			
.....			
	๖,๗๐๐	—	

จำนวน (ตัวอักษร) หกพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน

ลงชื่อ คำดี

หัวหน้าส่วนราชการ

คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ได้ตรวจสอบเงินและหลักฐานแทนตัวเงินถูกต้องตาม

รายการข้างต้นแล้วจึงได้รับฝากเก็บรักษาไว้ในลักษณะที่บ่ง

คำ ขาว แดง

กรรมการ กรรมการ กรรมการ

ข้าพเจ้า/ผู้รับมอบหมาย ได้รับเงินและเอกสารแทนตัวเงินตามรายละเอียดข้างต้นนี้ไป
แล้วเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ ..... ผู้รับเงิน

ลงชื่อ ..... หัวหน้าส่วนราชการ

ผู้มอบหมาย

หมายเหตุ กรณีนำฝากเก็บรักษาในลักษณะที่บ่ง
(สมทบบัญชี หรือ สถาน์ตำรวจภูธรท้องที่)

รายงานเงินคงเหลือประจำวัน
ส่วนราชการ สำนักงานประมง อำเภอ ก.
ประจำวันที่ ๓๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
เงินสดในมือ	-	-	เดิม - บาท
เช็ค			วันนี้ - บาท
ธนาคาร			รวม ไม่มีเงินคงเหลือ
ใบสำคัญรองจ่าย			นำเงินสด จำนวน
สัญญารับรองการยืมเงิน			๖,๗๐๐ บาท ส่งคลัง
ใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในส่วนราชการ.....			แล้ว
สมุดฝาก			(ลงชื่อ) คำดี
.....			
.....	-	-	

จำนวน (ตัวอักษร) ไม่มีเงินคงเหลือ
 ลงชื่อ คำดี
 หัวหน้าส่วนราชการ

คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ได้ตรวจสอบเงินและหลักฐานแทนตัวเงินถูกต้องตาม
 รายการข้างต้นแล้ว จึงได้รับฝากเก็บรักษาไว้ในลักษณะหีบห่อ

คำ	ขาว	แดง
กรรมการ	กรรมการ	กรรมการ

ข้าพเจ้า/ผู้รับมอบหมาย ได้รับเงินและเอกสารแทนตัวเงินตามรายละเอียดข้างต้นนี้ไป
 แล้วเมื่อวันที่ ๓๑ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

ลงชื่อ	คำดี	ผู้รับเงิน
ลงชื่อ	-	หัวหน้าส่วนราชการ
		ผู้มอบหมาย

หมายเหตุ กรมฝากเก็บรักษาในลักษณะหีบห่อ
 (สมหีบบัญชี หรือ สถานีดำรงกฎกระทรวงที่)

รายงานเงินคงเหลือประจำวัน

ส่วนราชการ สำนักงานประมง อำเภอ ก.
 ประจำวันที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑

รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
เงินสดในมือ	๕๗๕	-	เดิม - บาท
เช็ค			วันนี้ ๕๗๕ บาท
ธนาคาร			รวม ๕๗๕ บาท
ใบสำคัญรองจ่าย			
สัญญารับรองการยืมเงิน			
ใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในส่วนราชการ.....			
สมุดฝาก			
.....			
.....	๕๗๕	-	

จำนวน (ตัวอักษร) เก้าร้อยเจ็ดสิบห้าบาทถ้วน

ลงชื่อ คำดี

หัวหน้าส่วนราชการ

คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ได้ตรวจสอบเงินและหลักฐานแทนตัวเงินถูกต้องตาม
 รายการข้างต้นแล้ว จึงได้รับฝากเก็บรักษาไว้ในลักษณะหีบห่อ

ขาว

แดง

ดำ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

ข้าพเจ้า/ผู้รับมอบหมาย ได้รับเงินและเอกสารแทนตัวเงินตามรายละเอียดข้างต้นนี้ไป
 แล้วเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ ..... ผู้รับเงิน

ลงชื่อ ..... หัวหน้าส่วนราชการ

ผู้มอบหมาย

หมายเหตุ กรณีฝากเก็บรักษาในลักษณะหีบห่อ
 (สมหีบบัญชี หรือ สถานที่ตรวจรทอ้งที่)

รายงานเงินคงเหลือประจำวัน
ส่วนราชการ สำนักงานประมง อำเภอ ก.
ประจำวันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑

รายการ	จำนวนเงิน	-	หมายเหตุ
เงินสดในมือ	๓,๕๒๕	-	เดิม ๕๗๕ บาท
เช็ค			วันนี้ ๒,๕๕๐ บาท
ธนาคาร			รวม ๓,๕๒๕ บาท
ใบสำคัญรองจ่าย			
สัญญาประกันการยืมเงิน			
ใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในส่วนราชการ.....			
สมุดฝาก			
.....			
.....	๓,๕๒๕	-	

จำนวน (ตัวอักษร) สามพันห้าร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน

ลงชื่อ คำดี

หัวหน้าส่วนราชการ

คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ได้ตรวจสอบเงินและหลักฐานแทนตัวเงินถูกต้องตาม
 รายการข้างต้นแล้ว จึงได้รับฝากเก็บรักษาไว้ในลักษณะหีบห่อ

คำ

แดง

ขาว

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

ข้าพเจ้า/ผู้รับมอบหมาย ได้รับเงินและเอกสารแทนตัวเงินตามรายละเอียด
 ข้างต้นนี้ ไปแล้วเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

ลงชื่อ.....หัวหน้าส่วนราชการ

ผู้มอบหมาย

หมายเหตุ กรณีฝากเก็บรักษาในลักษณะหีบห่อ
 (สมุหบัญชี หรือ สถานีตำรวจรทอทั้ง)

ก. วิธีปิดบัญชี

การปิดบัญชีและทะเบียนต่างๆ ของหน่วยงานย่อยนั้น มีกำหนดเวลาการปิดบัญชี และวิธีปฏิบัติในการปิดบัญชีแตกต่างกันดังนี้

๑. สมุดเงินสด ปิดทุกวันที่มีการรับจ่ายเงิน ภายหลังจากสิ้นสุดเวลารับจ่ายเงิน (๑๕.๓๐ น.) แล้ว เพื่อให้ทราบว่ามีเงินคงเหลือจำนวนเท่าใด และตรวจสอบผลการลงบัญชีในวันนั้นๆ ว่าถูกต้องหรือไม่เพียงใด

การเปิดสมุดเงินสดให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) รวมจำนวนเงินทางด้านรายการรับ แต่ละช่องบวกด้วยจำนวนเงิน ยอดยกมา ได้จำนวนเท่าใด แสดงไว้ในยอดकुल แต่ละช่อง

(๒) สอบจำนวนเงินยอดकुल ช่องเงินงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ ทั้ง ๓ ช่อง รวมกันจะต้องเท่ากับจำนวนเงินยอดकुล ช่องเงินสดเสมอ

(๓) ถ้ายอดकुลทุกช่องไปลงไว้ ทางด้านรายการจ่าย ในบรรทัดเดียวกัน

(๔) รวมจำนวนเงินด้านรายการจ่าย แต่ละช่อง หักกับจำนวนในยอดकुลของช่องนั้นๆ ผลต่างเท่าไร แสดงไว้ในรายการ ยอดยกไป

(๕) สอบจำนวนเงินยอดยกไป ช่องเงินงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ ทั้ง ๓ ช่อง รวมกันจะต้องเท่ากับจำนวนเงินในช่องเงินสด

(๖) ในวันถัดไป เมื่อมีการรับจ่ายเงิน ก็ให้คัดรายการยอดยกไปทางด้านรายการจ่ายทั้ง ๔ ช่อง มาลงทางด้านรายการรับ เป็นยอดยกมา ตามช่องที่เกี่ยวข้อง

๒. ทะเบียนคุมเงินงบประมาณ ปิดยอดแต่ละใบเบิกเงิน คือใบเบิกเงินฉบับใด เมื่อมีการจ่ายเงินตามใบเบิกนั้นหมดสิ้นแล้ว ก็ให้ขีดเส้นค้นเสีย เพื่อที่จะให้สังเกตได้ว่า ใบเบิกเงินนั้น ได้ดำเนินการจ่ายตามข้อผูกพันเสร็จเรียบร้อยแล้ว

กรณีใบเบิกเงินมีหลายฉบับ ซึ่งยังค้างจ่ายอยู่และต้องลงรายการตามใบเบิกเงินฉบับต่อไป ก็ให้ประมาณว่าจะมีรายการจ่ายอีกกี่รายการ แล้วเว้นบรรทัดไว้ให้พอที่จะลงรายการนั้น ก่อนที่จะลงรายการตามใบเบิกฉบับต่อไป

การปิดทะเบียน คุมเงินงบประมาณ จะไม่มีการรวมยอดรับ จ่าย คงเหลือของแต่ละช่อง แต่อย่างไร

๓. ทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน ปิดทุกครั้งที่มีการนำส่งเงิน คือเมื่อถึงกำหนดนำส่งเงิน ก็ให้รวมจำนวนของแต่ละประเภทที่ได้รับ และชั่งรวมแล้วบวกด้วย จำนวนเงินที่ค้างนำส่งประเภทนั้นๆ แสดงไว้ในรายการ รวมเงินรายได้จัดเก็บ

เมื่อได้นำเงินส่งคลัง ก็ให้นำใบส่งมาบันทึกในทะเบียนนี้ ตามประเภทที่เกี่ยวข้องด้วย ตัวเลขในวงเล็บ ( ) ซึ่งแสดงถึงการหัก ชีคเส้นปีชียอด หักจำนวนเงินนำส่งกับจำนวนที่จัดเก็บได้แต่ละประเภท ถ้าประเภทใดคงเหลือค้างนำส่งจำนวนเท่าใด ก็ให้แสดงไว้เป็นรายการ ยอดยกมาเพื่อรวมกับรายได้ซึ่งจะได้รับต่อไป

ทะเบียนเงินรายได้แผ่นดินนี้ เพื่อประโยชน์ทางค่านสถิติให้ทราบผลการเก็บเงินรายได้ ในระหว่างเดือนและปี จะรวมสรุปยอดเงินรายได้ที่จัดเก็บได้ ในระหว่างเดือนและรวมแต่ต้นปี โดยนับยอดระหว่างเดือน กับยอดที่ได้รับในเดือนก่อนๆ ตั้งแต่ต้นปีด้วย

๔. ทะเบียนคุมเงินนอกจากงบประมาณ ปิดเดือนละ ๑ ครั้ง คือเมื่อสิ้นเดือนหนึ่ง ให้รวมยอดเงิน ชั่ง รับ จ่าย และจำนวนเงิน คงเหลือแสดงไว้ในรายการ “รวมเดือนนี้” แล้วบวกจำนวนเงิน รับ จ่าย เดือนนี้กับยอดที่รับจ่ายในเดือนก่อนๆ ตั้งแต่ต้นปี แสดงไว้ในรายการ “รวมต้นปี”

ทะเบียนคุมเอกสารแทนตัวเงิน และทะเบียนคุมหลักฐานการขอเบิก

เนื่องจากทะเบียนดังกล่าว เป็นเพียงบันทึกความทรงจำ มิใช่บัญชีรับจ่าย จึงไม่ต้องปิดยอดแต่อย่างไร

หมายเหตุ ทะเบียนคุมเงินงบประมาณ กับทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ วิธีการปิดบัญชีดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าต่อไปเมื่อสำนักงานประมงอำเภอมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น เงินที่จะต้องลงบัญชีต่างๆ มากขึ้น จะได้ถือปฏิบัติต่อไปได้

หมวด ๑๐

ระเบียบแบบพิมพ์ต่าง ๆ

๑	ระเบียบว่าด้วยการเบิกรับ และจ่ายแบบพิมพ์	๔๗๗
๒	การใช้แบบพิมพ์ตามกฎหมายกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐	๔๗๒
๓	ระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษา และทำลายบัญชีกับต้นข้อใบเสร็จสิ่งสำคัญต่าง ๆ ของแผนกการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐	๔๗๔
๔	ให้ทำทะเบียนและรับคำขออนุญาตทำการประมง	๔๕๔
๕	ส่งบัญชีรายชื่อแบบพิมพ์	๔๕๖
๖	ส่งสำเนาคำสั่งระเบียบการรับ จ่าย เก็บรักษาเงินแบบพิมพ์และการบัญชี ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐	๕๐๐
๗	ระเบียบการรับจ่าย นำส่ง เก็บรักษาเงิน แบบพิมพ์ และการทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐	๕๐๑

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำสั่งกรมการประมง

ที่ ๒๑/๒๔๕๐

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการเบิก รับ และจ่ายแบบพิมพ์

เนื่องด้วยรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ กระทรวงเกษตรราธิการ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และกรมการประมงมีหน้าที่บริหารงานตลอดจนการเก็บเงินอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการเบิก รับ และจ่ายแบบพิมพ์ไว้เพื่อให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น ฉะนั้น คำสั่งฉบับเดิมซึ่งข้อความขัดแย้งกับฉบับนี้ ให้ยกเลิกและให้ใช้ข้อความในฉบับนี้แทน เพื่อถือปฏิบัติต่อไปดังนี้

ข้อ ๑. คำสั่งนี้เรียกว่า “คำสั่งว่าด้วยระเบียบการเบิก รับ และ จ่ายแบบพิมพ์แผนกการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐”

ข้อ ๒. บรรดาแบบพิมพ์ต่างๆ ซึ่งใช้ในราชการแผนกการประมง เช่น สมุดบัญชีแบบคำขอ แบบอนุญาต แบบบัญชีต่างๆ และใบเสร็จรับเงิน เหล่านี้เป็นต้น เมื่ออำเภอใดต้องการใช้อะไร เป็นจำนวนเท่าใด ก็ให้ขอเบิกไปยังจังหวัด และเมื่อจังหวัดใดต้องการใช้อะไรเป็นจำนวนเท่าใด ก็ขอให้เบิกไปยังกรมการประมง

ข้อ ๓. การขอเบิกแบบพิมพ์นี้ ให้เจ้าหน้าที่ทำการขอเบิก ๖ เดือนต่อหนึ่งครั้งและก่อนจะทำการเบิกให้เจ้าหน้าที่สำรวจจะประมาณประเภทชนิดแบบพิมพ์ที่จะใช้ และจำนวนที่จะพอใช้ในปีหนึ่งๆ ให้เป็นไปโดยการประหยัดด้วย แล้วทำเรื่องขออนุญาตเบิกแบบพิมพ์ส่งไปยังจังหวัดหรือกรมการประมง แล้วแต่กรณีรวม ๒ ฉบับ

ข้อ ๔. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องขอเบิกแบบพิมพ์ดังกล่าวแล้ว ก็ให้สำรวจจะประมาณการจ่าย โดยตีปีก่อนเป็นหลักเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งอนุญาตให้จ่ายต่อไป

ข้อ ๕. เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งอนุญาตให้จ่ายได้แล้ว ก็ให้นำเรื่องขอเบิกแบบพิมพ์นั้นมาลงจ่ายในสมุดบัญชีเก็บรักษาแบบพิมพ์ ตามประเภท ชนิดของแบบพิมพ์ และจำนวนที่สั่งอนุญาตให้จ่ายนั้น และให้ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้มาขอรับแบบพิมพ์ลงชื่อเซ็นรับในช่องรับ และเรื่องขอเบิกแบบพิมพ์ หรือถ้าจ่ายโดยทางพัสดุไปรษณีย์ ก็ให้หมายเหตุหนังสือที่ลงวัน เดือน ปี ไว้ให้ปรากฏชัดในช่องรับ และเรื่องขอเบิกแบบพิมพ์นั้นด้วยแล้วส่งเรื่องขอเบิกแบบพิมพ์นั้นไปยังผู้เบิก

๑ ฉบับ เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานการจ่าย ๑ ฉบับ แล้วนำสมุดบัญชีเก็บรักษาแบบพิมพ์นั้น
เสนอให้ผู้บังคับบัญชาลงชื่อในช่องจ่าย

ข้อ ๖. เมื่อผู้เบิกได้รับแบบพิมพ์ครบถ้วนตามจำนวนที่ผู้จ่ายให้มาแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่
ลงรับในสมุดบัญชีเก็บรักษาแบบพิมพ์ตามประเภท ชนิด และ จำนวนของแบบพิมพ์ให้ถูกต้อง
แล้วเซ็นชื่อรับไว้ในช่องรับนั้นด้วย พร้อมกับส่งหนังสือตอบรับไปให้ผู้จ่ายทราบ เป็นการยืนยัน
กันทั้งสองฝ่ายให้รัดกุมยิ่งขึ้น

ข้อ ๗. การเปิดสมุดบัญชีสำหรับใช้เก็บรักษาแบบพิมพ์นี้ ควรใช้ปีละ ๑ เล่มนอก
จากเมื่อสิ้นปีแล้วยังมีกระดาษเปล่าเหลืออยู่พอจะใช้ได้อีกปีหนึ่ง ก็ให้ใช้ติดต่อกันไปได้ ให้กะ
หน้ากระดาษบัญชีตัดเป็นอินเท็กซ์แยกประเภท ชนิด แบบพิมพ์ เรียงตามความสำคัญของแบบพิมพ์
นั้น ๆ และเมื่อมีแบบพิมพ์ชนิดใด จำนวนเท่าใดเหลือมาจากปีก่อนก็ให้ยกมาลงไว้ในสมุดบัญชีเก็บ
รักษาแบบพิมพ์ในปีใหม่ตามชนิดแบบพิมพ์และจำนวน แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาให้ลงชื่อรับยก
มาจากปีก่อนไว้เสียครั้งหนึ่งก่อน และในปีนั้นได้รับมาจากใคร ตามหนังสือที่เท่าใด เป็นจำนวน
เท่าใด วัน เดือน ปีใด ก็ให้เขียนไว้ให้ชัดเจน สมุดบัญชีเก็บรักษาแบบพิมพ์นี้ต้องถือเป็น
หลักฐานสำคัญในทางราชการ เพราะเป็นสมุดบัญชีควบคุมและตรวจสอบบรรดาแบบพิมพ์ต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นใหม่ไปตามความสัมพันธ์ของแบบพิมพ์นั้น ๆ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๐

(ลงชื่อ) บ. อินทรมพรรย์

(นายบุญ อินทรมพรรย์)

อธิบดีกรมการประมง

(ตัวอย่าง)

ใบเสร็จรับเงิน

บัญชีรับ จ่ายแบบพิมพ์

แผนกการประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จำนวน พ.ศ. ๒๕๕๐

วัน เดือน ปี รับ หรือ จ่าย	รับจาก หรือจ่ายให้ที่ใด	จำนวน		เซ็นชื่อผู้รับ	เซ็นชื่อผู้จ่าย
		เล่ม	ฉบับ		
๕ มกรา ๕๐	เหลือจากปีก่อนยกมา	๕	๒๕๐	นาย ก.	
	จากกรมการประมง	๑๕	๗๕๐	นาย ก.	
	คงเหลือ	๒๐	๑,๐๐๐		
	ให้ อ. กรุงเก่า	๓	๑๕๐	นาย ข.	นาย ก.
	รวมจ่าย	๓	๑๕๐		
๑๕ มกรา ๕๐	คงเหลือ	๑๗	๘๕๐		

ที่...../..... ที่.....
 .....เดือน.....

เรื่อง ขอเบิกแบบพิมพ์

เรียน .....

ขอเบิกแบบพิมพ์ตามรายการในบัญชีต่อไปนี้ เพื่อใช้ในราชการ

ณ ที่แผนก.....

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

แบบพิมพ์ที่	ราชการ	จำนวน ที่ขอเบิก		ที่มีอยู่ใน ขณะเบิก		ที่ใช้ใน พ.ศ. ก่อน		เบิกมาแล้ว แต่ต้นปี		อนุญาต		หมายเหตุ
		เล่ม	ฉบับ	เล่ม	ฉบับ	เล่ม	ฉบับ	เล่ม	ฉบับ	เล่ม	ฉบับ	

(คำสั่ง)

.....
ลงลายมือชื่อ.....ผู้อนุญาต
.....เดือน.....

ที่...../..... ที่.....
.....เดือน.....

เรื่อง จ่ายแบบพิมพ์

จาก .....

ถึง คณะกรรมการ

ได้จ่ายแบบพิมพ์ที่ขอเบิกตามรายการในบัญชีข้างต้นนี้ โดยจัดส่ง หรือมอบ

ให้.....มาแต่วันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....เมื่อได้ตรวจนับรับไว้ถูกต้องแล้วขอให้แจ้งไปให้ทราบ.

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ได้ลงรับหรือจ่ายในสมุดบัญชีเก็บรักษา

แบบพิมพ์แล้วแต่วันที่.....เดือน.....

ลงลายมือชื่อ.....เจ้าหน้าที่

คำแนะนำ
เรื่อง การใช้แบบพิมพ์ตามกฎหมายกระทรวง
ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

เนื่องด้วยแบบพิมพ์ต่างๆ ตามกฎหมายกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มีอยู่มากแบบคล้ายกัน เพื่อสะดวกในการใช้แบบพิมพ์นั้น ๆ กรมการประมงจึงขอแนะนำการใช้แบบพิมพ์ดังกล่าวแล้วไว้ดังนี้ คือ

คำขอ ๑ แบบนี้ใช้ในการขอรับใบอนุญาตสำหรับเครื่องมือในพิกัด และใช้ในการขอรับใบอนุญาตรายบุคคลผู้ทำการประมง

คำขอ ๒ แบบนี้ใช้ในการขอรับใบแทนใบประทานบัตรใบแทน ใบอนุญาตทุกชนิด และใบแทนใบอนุญาต

คำขอ ๓ แบบนี้ใช้ในการขอรับใบอนุญาตเพื่อเข้าทำการประมง หรือทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในใบอนุญาตทุกประเภท

คำขอ ๔ แบบนี้ใช้ในการขอรับใบอนุญาตเพื่อทำการขุด หรือสร้างบ่อล้อมสัตว์น้ำ หรือบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และใช้ในการขอรับใบอนุญาตเพื่อทำการวัดหรือทำให้น้ำในบ่อล้อมสัตว์น้ำ (ทั้งในที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์ และในสาธารณสมบัติของแผ่นดิน) แห่งหรือลดน้อยลง

คำขอ ๖ แบบนี้ใช้ในการขอรับใบอนุญาต และขอจดทะเบียนในการประกอบอาชีพการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรืออุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ และประกาศกฎกระทรวงเกษตรราชการเกี่ยวกับการกำหนดท้องที่เพื่อการขออนุญาต และจดทะเบียนอาชีพดังกล่าวแล้ว

อนุญาต ๑ แบบนี้เป็นใบอนุญาตสำหรับเครื่องมือในพิกัด

อนุญาต ๒ แบบนี้เป็นใบอนุญาตให้ทำการประมงในใบอนุญาตทุกประเภท หรือให้ใช้เครื่องมือในพิกัดทุกชนิดได้ ในระหว่างเวลาที่ผ่อนชำระเงินอากร ซึ่งในระหว่างเวลาดังกล่าวแล้วจะออกใบอนุญาตหรือใบอนุญาตให้ไม่ได้ เพราะยังชำระเงินอากรไม่ครบตามกฎหมาย

อนุญาต ๓ แบบนี้เป็นใบอนุญาตให้ทำการประมง หรือทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่
อนุญาตทุกประเภท

อนุญาต ๔ แบบนี้เป็นใบอนุญาตให้ทำการขุดหรือสร้างบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำหรือบ่อเลี้ยงสัตว์
น้ำในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และเป็นใบอนุญาตให้วิดหรือทำให้น้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์
น้ำ (ทั้งในที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์และในสาธารณสมบัติของแผ่นดิน) แห่งหรือลดน้อยลง

อนุญาต ๕ แบบนี้เป็นใบอนุญาตรายตัวบุคคลผู้ทำการประมง

อนุญาต ๖ แบบนี้เป็นใบอนุญาตให้ประกอบอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์
น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ หรืออุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา กำหนด
ให้ผู้มีอาชีพในการประมงการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจด
ทะเบียนตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ และประกาศกระทรวงเกษตรธิการ กำหนด
ท้องที่เพื่อการขออนุญาตและจดทะเบียนอาชีพดังกล่าวแล้ว

ประทานบัตร แบบนี้เป็นใบอนุญาตให้ทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับ
สัตว์น้ำประเภทที่ว่าประมง และจะออกให้ได้ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นได้นำเงินอากรวงศที่ ๑ มาชำระต่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

หมายเหตุ ๑. คำขอทุกฉบับต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัฐฎากร

๒. ใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรดังต่อไปนี้คือ ๑. ใบอนุญาตค่าที่โป๊ะน้ำ
ลึก ๒. ใบอนุญาตค่าที่โป๊ะน้ำตื้น ๓. ใบอนุญาตค่าที่รั้วไซมาน ๔. ใบอนุญาตค่าที่โพงพาง
หลักประจำ ๕. ใบอนุญาตค่าที่โพงพางหลักลอย ๖. ใบอาชญาบัตรเครื่องมืออวนหรือข่ายทุก
ชนิด และ ๗. ใบอาชญาบัตรเครื่องมือเฝือกหรือเครื่องกัน ทั้งหมดนี้ต้องมีตรารูปของเครื่องมือ
นั้น ๆ แสดงไว้ จึงจะเป็นใบอนุญาตหรือใบอาชญาบัตรที่ถูกต้อง

กรมการประมง

๒๕ เมษายน ๒๔๕๐

คำสั่งกระทรวงเกษตรราชการ

ที่ ๒๑/๒๔๕๑

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาและทำลายบัญชีกับต้นข้าวใบเสร็จ
สิ่งสำคัญต่างๆ ของแผนกการประมง พ.ศ. ๒๔๕๑

ด้วยกระทรวงเกษตรราชการ เห็นสมควรที่จะออกคำสั่งซึ่งว่าด้วยการเก็บรักษา และทำลายสรรพสิ่งสำคัญ และต้นข้าวใบเสร็จต่างๆ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. คำสั่งนี้เรียกว่า “คำสั่งว่าด้วยการเก็บรักษาและทำลายบัญชีกับต้นข้าวใบเสร็จสิ่งต่างๆ ของแผนกการประมง พ.ศ. ๒๔๕๑”

ข้อ ๒. บัญชีและสิ่งสำคัญที่ต้องเก็บไว้เป็นหลักฐานในราชการตลอดไป ห้ามมิให้ทำลาย ที่ปรากฏตามบัญชีหมายเลข ๑ ข้างท้ายนี้

ข้อ ๓. บัญชีและสิ่งสำคัญต่างๆ ที่รักษาครบกำหนดแล้วให้ทำลายโดยมีกำหนดต่อไปนี้

(ก) บัญชีและสิ่งสำคัญต่างๆ ที่ปรากฏในบัญชีหมายเลข ๒ ข้างท้ายนี้ รักษาไว้มีกำหนด ๑๐ ปี การนับกำหนดเวลาให้นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นต้นไป

(ข) บัญชีและสิ่งสำคัญต่างๆ ที่ปรากฏในบัญชีหมายเลข ๓ ข้างท้ายนี้รักษาไว้มีกำหนด ๕ ปี การนับกำหนดเวลาให้นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นต้นไป

(ค) ต้นข้าวใบเสร็จรับเงิน อาชญาบัตร แบบคำขอ และใบอนุญาตให้บุคคลทำการประมงโดยมีกำหนดเวลาที่ปรากฏในบัญชีหมายเลข ๔ ข้างท้ายนี้ให้รักษาไว้มีกำหนด ๑ ปี การนับปีให้นับตั้งแต่ปีรุ่งขึ้น แต่ถ้าเป็นต้นข้าวใบเสร็จรับเงินตามสัญญาผูกขาดทำการประมง ให้นับตั้งแต่วันที่ได้รับเงินแล้วครบจำนวนที่ผู้รับอนุญาตต้องเสีย และได้ปฏิบัติตามข้อผูกพันในสัญญานั้นเสร็จแล้วเป็นต้นไป มีกำหนด ๑ ปี

ข้อ ๔. การทำลายสรรพสิ่งสำคัญและต้นข้าวใบเสร็จ ไม่ว่าประเภทใดๆ จะทำลายได้ก็ต่อเมื่อประมงจังหวัดได้ปฏิบัติการตรวจตัดปีเสร็จแล้ว ถ้ายังมิได้ทำการตรวจสอบตัดปี ห้ามมิให้ทำลายเป็นอันขาด และให้จัดทำลายปีละครั้ง โดยให้มีกรรมการตรวจทำลายดังนี้

(ก) สำหรับอำเภอ ให้ประมงจังหวัด นายอำเภอ และประมงอำเภอท้องถิ่นนั้น เป็นกรรมการทำลาย

(ข) สำหรับจังหวัด ให้ประมงจังหวัด ข้าราชการแผนกการประมงจังหวัด กับ ข้าราชการแผนกมหาดไทยชั้นหัวหน้าแผนกขึ้นไป โดยให้ข้าหลวงประจำจังหวัดแต่งตั้ง ๑ นายเป็น กรรมการทำลาย

ข้อ ๕. เฉพาะเงินอากรประเภทโต จำนวน พ.ศ. โต มีการขัดข้อง ซึ่งจะเก็บให้เสร็จสิ้นไปไม่ได้ด้วยความจำเป็นอย่างใดนั้น เมื่อจังหวัดได้มีหนังสือบอกขออนุญาตจำหน่ายต่อ กระทรวงเกษตรราธิการ ๆ ส่งอนุญาตแล้ว ให้ถือว่าเงินประเภทนั้นได้เก็บเสร็จสิ้นแล้วในปีที่ได้รับ คำสั่งอนุญาต

ข้อ ๖. การเก็บรักษาสรรพสิ่งสำคัญและต้นข้าวใบเสร็จต่าง ๆ นั้น ให้เจ้าหน้าที่เก็บแยกเป็นส่วน ๆ ห่อมัดเขียนป้ายปิดไว้ให้ชัดเจนว่า บัญชีหรือต้นข้าวใบเสร็จอย่างนั้น จำนวน พ.ศ. นั้น ของที่ว่าการอำเภอหรือจังหวัด ไว้ให้เรียบร้อยจนกว่าจะถึงกำหนดทำลาย

ข้อ ๗. เมื่อจะมีการทำลายสรรพสิ่งสำคัญและต้นข้าวใบเสร็จประเภทโต จำนวน พ.ศ. โต ให้หัวหน้าการในที่นั้นทำรายงานขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจเหนือก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึง จัดการทำลายได้ โดยให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(ก) ที่แผนกการประมงจังหวัดให้เป็นหน้าที่ของประมงจังหวัดเป็นผู้ขออนุญาต

(ข) ที่แผนกการประมงอำเภอ ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอเป็นผู้ขออนุญาต

ตามที่กล่าวในข้อ (ก) (ข) นั้น ให้ขออนุญาตต่อข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้พิจารณา

อนุญาต

ข้อ ๘. การทำลายสรรพสิ่งสำคัญและต้นข้าวใบเสร็จตามอำเภอต่าง ๆ นั้น เพื่อความสะดวก เมื่อจวนสิ้นปีให้ประมงอำเภอตรวจทำหนังสือขออนุญาตทำลายบัญชี และต้นข้าวใบเสร็จสิ่งสำคัญที่เก็บรักษาครบกำหนดทำลายเมื่อขึ้น พ.ศ. ใหม่ ต่อจังหวัดเตรียมไว้ให้พร้อม ถ้าได้รับ อนุญาตแล้วให้เก็บรอไว้ก่อน เมื่อประมงจังหวัดมาตรวจตัดปี จึงเลยถือโอกาสเป็นกรรมการตรวจ ทำลายเสียด้วย ไม่ต้องนำส่งไปทำลายที่จังหวัด การทำหนังสือขออนุญาตทำลายต้องแสดงให้ ปรากฏว่า จะทำลายบัญชีหรือต้นข้าวใบเสร็จสิ่งสำคัญประเภทโต เป็นจำนวนเท่าใด ถ้าเป็นต้นข้าว ใบเสร็จหรือสิ่งสำคัญเกี่ยวกับตัวเงิน ให้บอกวัน เดือน ปีที่เก็บเงินเสร็จไว้ด้วยให้ชัดเจน

ข้อ ๙. การทำลาย ผู้เป็นกรรมการจะต้องตรวจบัญชี หรือต้นข้าวใบเสร็จสิ่งสำคัญ เสียก่อนว่า มีจำนวนครบถ้วนถูกต้องตามบัญชีที่ได้รับอนุญาตให้ทำลายหรือไม่เมื่อถูกต้องแล้วให้ จัดการทำลายได้ การทำลายให้เผาไฟเสียทั้งสิ้น ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดนำไปเพื่อใช้ประโยชน์อย่าง

ใดเป็นอันขาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกระทรวงเกษตรธิการว่า ให้นำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ แล้วให้กรรมการลงชื่อไว้ในเรื่องทำลายเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานต่อไป

ข้อ ๑๐. การทำหนังสือขออนุญาตทำลาย ให้ทำตามแบบตัวอย่างข้างท้ายนี้เป็น ๒ ฉบับ เพื่อผู้ส่งอนุญาตเก็บไว้ ๑ ฉบับ ส่งคืนให้ผู้ขออนุญาต ๑ ฉบับ
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๑

(ลงพระนาม) *ม.จ. สิทธีพร กฤดากร*

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

ที่...../.....

ที่ทำการ.....

.....เดือน

เรื่อง ขออนุญาตทำลายบัญชีและต้นข้าวใบเสร็จสิ่งสำคัญที่เลิกใช้

จาก .....

ถึง .....

ข้าพเจ้าขออนุญาตทำลายบัญชี และต้นข้าวใบเสร็จสิ่งสำคัญทั้งหมดความจำเป็นจะต้อง
ใช้ในราชการ ดังแจ้งอยู่ในบัญชีต่อไปนี้

ขอแสดงความนับถือ

.....

ได้พิจารณาตลอดแล้ว.....

(ลงลายมือชื่อ).....

ตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัด

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คณะกรรมการได้พร้อมกันตรวจทำลายเรื่องหนังสือราชการตามบัญชีนี้โดยวิธี.....

เสร็จแล้วแต่ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงลายมือชื่อ).....ตำแหน่ง.....

(ลงลายมือชื่อ).....ตำแหน่ง.....

(ลงลายมือชื่อ).....ตำแหน่ง.....

รายการ	เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.	เรื่อง เสร็จแล้ว ใน พ.ศ.	กำหนด รักษากับ	ขออนุญาต ทำลาย		อนุญาตให้ ทำลาย		หมายเหตุ
				เล่ม	ฉบับ	เล่ม	ฉบับ	

บัญชีหมายเลข ๑
บัญชีและสิ่งสำคัญที่ห้ามมิให้ทำลาย

เลขที่	แบบพิมพ์	รายการ	หมายเหตุ
๑		บัญชีรับเดือนเงินผลประโยชน์เฉพาะเดือนธันวาคม	
๒		ทะเบียนเงินผลประโยชน์	
๓		รายงานตรวจสอบคักปี	
๔		หนังสือสัญญาฉบับข้อทรัพย์สินสมบัติของผู้ค้างเงินที่ขายทอดตลาด	
๕		ทะเบียนแสดงการยกเว้นเงินอากร	
๖		ทะเบียนที่จับสัตว์น้ำ	
๗		บัญชีขออนุญาตทำลายบัญชีและค้นไขว้ใบเสร็จสิ่งสำคัญต่าง ๆ	

บัญชีหมายเลข ๒

บัญชีและสิ่งสำคัญที่เก็บรักษาไว้ ๑๐ ปีแล้วจึงทำลาย

เลขที่	แบบพิมพ์	รายการ	หมายเหตุ
๑		บัญชีรายวันเงินสด	
๒		บัญชีแยกประเภท	
๓		บัญชีรับจ่ายแบบพิมพ์	
๔		รายงานการตรวจราชการตามแบบในคำสั่งว่าด้วยการ ตรวจตัดปี	
๕		บัญชีรายวันรับจ่ายเงินทศรอง	
๖		บัญชีงบเดือนเงินผลประโยชน์นอกจากเดือนธันวาคม	
๗		บัญชีเซ็นชื่อรับเงินเดือน	
๘		ใบนำส่งเงินชนิด ๒ ตอน	

บัญชีหมายเลข ๓
บัญชีและสิ่งสำคัญที่เก็บรักษาไว้ ๕ ปี แล้วจึงทำลาย

เลขที่	แบบพิมพ์	รายการ	หมายเหตุ
๑		บัญชีแสดงเงินคงรักษาประจำวัน	
๒		บัญชีหักยอดงบประมาณเงินเดือนและค่าใช้สอย	
๓		ใบบันทึกว่าประมูลที่ว่าประมูล	
๔		เรื่องราวขอลดหย่อนเงินอากรการประมง	
๕		เรื่องราวขอเวนคืนที่ว่าประมูล	
๖	อนุญาต ๒	ใบอนุญาตผ่อนเวลาชำระเงินตามมาตรา ๓๔	

บัญชีหมายเลข ๔

บัญชีและสิ่งสำคัญที่เก็บรักษาไว้ ๑ ปี แล้วจึงทำลาย

เลขที่	แบบพิมพ์	รายการ	หมายเหตุ
๑		ต้นขั้วใบเสร็จรับเงิน	
๒		ประกาศกำหนดการว่าประมุขที่ว่าประมุข	
๓		ใบประทวนบัตรกับหนังสือสัญญาผูกขาดทำการประมง	
๔		แบบขออนุมัติว่าประมุขที่ว่าประมุข	
๕	คำขอ ๑	คำขออาชญาบัตร หรือใบอนุญาตรายตัวบุคคล	
๖	คำขอ ๒	คำขอใบแทนประทวนบัตร ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตร	
๗	คำขอ ๓	คำขออนุญาตทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่ อนุญาต	
๘	อนุญาต ๑	ใบอาชญาบัตร	
๙	อนุญาต ๓	ใบอนุญาตให้ทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่ อนุญาต	
๑๐	คำขอ ๔	คำขออนุญาตขุด หรือสร้างบ่อล้อมสัตว์น้ำ หรือบ่อเลี้ยง สัตว์น้ำหรือวิด หรือทำให้น้ำในบ่อแห้งหรือลดน้อยลง	
๑๑	อนุญาต ๔	ใบอนุญาตให้ขุดหรือสร้างบ่อล้อมสัตว์น้ำหรือบ่อเลี้ยงสัตว์ น้ำ หรือวิด หรือทำให้น้ำในบ่อแห้งหรือลดน้อยลง	
๑๒	อนุญาต ๕	ใบอนุญาตรายตัวบุคคลผู้ทำการประมง	
๑๓	คำขอ ๖	คำขออนุญาต และจดทะเบียนประกอบอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ หรืออุตสาหกรรม สัตว์น้ำ	
๑๔	อนุญาต ๖	ใบอนุญาตให้ประกอบอาชีพในการประมง การค้าสินค้า สัตว์น้ำผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรืออุตสาหกรรมสัตว์น้ำ	

๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง การเก็บรักษาและทำลายบัญชีต้นข้าวใบเสด็จสิ่งสำคัญต่างๆ

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดเอก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อ้างถึง หนังสือที่ อย ๐๓/๓๕๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง หรือเกี่ยวกับการทำลายบัญชีและต้นข้าวใบเสด็จสิ่งสำคัญต่างๆ ตามนัยคำสั่งกระทรวงเกษตร ที่ ๒๑/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ความว่า ในบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายคำสั่งกระทรวงเกษตรดังกล่าว ไม่ระบุว่ามือนุญาต ๑ อยู่ด้วย จึงขอให้กรมประมงพิจารณาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ดังความแจ้งแล้ว นั้น

กรมประมงได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าต้นข้าวใบเสด็จสิ่งสำคัญอนุญาต ๑ ที่มีได้ระบุไว้ในบัญชีดังกล่าว ถ้าเก็บรักษาไว้ครบ ๑ ปี และได้ทำการตรวจคัดบับเรียบร้อยแล้ว ก็อนุโลมให้ทำลายได้เช่นเดียวกับรายการอื่นๆ ในบัญชีหมายเลข ๔

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) *ทวนไทย บำราศอรินทร์ฟ้าย*

(นายทวนไทย บำราศอรินทร์ฟ้าย)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

โทร. ๒๕๒๕๘๓๓

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง ให้ทำทะเบียนการรับคำขออนุญาตทำการประมง
จาก อธิบดีกรมการประมง
ถึง ประมงจังหวัด ๑๖ จังหวัด

ด้วยกรมการประมง ได้พิจารณาเห็นว่าในการรับคำขอต่าง ๆ ของผู้ขออนุญาตทำการประมงที่ยื่นต่อคณะกรรมการอำเภอ นั้น ปรากฏว่าประมงอำเภอหลายแห่งมิได้ทำทะเบียนการรับคำขอของผู้ขออนุญาตไว้ให้เป็นหลักฐาน ซึ่งทั้งนี้หากเกิดการฟ้องร้องระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ขอแล้ว ก็อาจเป็นเหตุให้เกิดความยุ่งยากในการค้นคว้าหาหลักฐาน หรือตรวจสอบเรื่องราวเกี่ยวกับคำขอนั้น และจะกลายเป็นว่าประมงอำเภอปฏิบัติหน้าที่ไม่รอบคอบ ฉะนั้น กรมการประมงจึงเห็นสมควรให้ประมงอำเภอจัดทำทะเบียนการรับคำขออันเกี่ยวกับการประมงทุกกรณี ให้เป็นหลักฐานตั้งแต่วันรับคำสั่งนี้เป็นต้นไป โดยใช้สมุดเบอร์ ๒ ทำทะเบียน ดังได้ส่งตัวอย่างมาพร้อมกับหนังสือด้วยแล้ว ๑ ฉบับ สำหรับอำเภอใดที่ยังไม่มีสมุดเบอร์ ๒ ก็ให้ใช้กระดาษฟุสแก้แทนไปพลางก่อน และให้เบิกสมุดเบอร์ ๒ ไปยังกรมการประมงภายหลัง

อนึ่ง การจัดทำทะเบียนดังกล่าวนี้ให้แยกทะเบียนการรับคำขอเป็น ๒ เล่ม คือคำขอใช้เครื่องมือทำการประมงทั่วไปเล่มหนึ่ง กับคำขออนุญาตใช้เครื่องมือประจําที่สำหรับที่อนุญาตเล่มหนึ่ง

ทั้งนี้ ให้ท่านส่งประมงอำเภอถือปฏิบัติตามที่กล่าวนี้โดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) บ. อินทร์มพรรย์
(นายบุญ อินทร์มพรรย์)

จังหวัดละเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สมุทรสงคราม เพชรบุรี
ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา พิจิตร อ่างทอง นครศรีธรรมราช
ชุมพร สุราษฎร์ธานี

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ส่งบัญชีรายชื่อแบบพิมพ์
จาก อธิบดีกรมการประมง
ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด

เนื่องด้วยการเบิกแบบพิมพ์เพื่อใช้ในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ของจังหวัดต่างๆ ที่ได้ขอเบิกไปยังกรมการประมงนั้น บางจังหวัดก็ไม่ทราบว่ามิแบบพิมพ์ใดบ้างที่ทางราชการได้พิมพ์ไว้ใช้ในราชการ และแบบใดบ้างซึ่งทางราชการมิได้พิมพ์ไว้ ฉะนั้น เพื่อให้การเบิกแบบพิมพ์ได้เป็นไปโดยเรียบร้อยและรวดเร็ว กรมการประมงจึงขอส่งบัญชีรายชื่อแบบพิมพ์ต่างๆ ซึ่งกรมการประมงได้พิมพ์ขึ้นไว้ใช้ราชการเกี่ยวกับการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว มาเพื่อทราบพร้อมกับหนังสือนี้ รวม ๑๒ ชุด และหากว่าทางการจะได้พิมพ์แบบใดเพิ่มเติมขึ้นอีกก็จะได้แจ้งมาให้ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

บัญชีรายชื่อแบบพิมพ์เกี่ยวกับการขอและอนุญาตให้ทำการประมง
ซึ่งกรมการประมงได้พิมพ์ขึ้นใช้ราชการ

พ.ศ. ๒๔๕๐

ลำดับที่	ชื่อแบบพิมพ์	ประเภทตรา	มีเล่มละ....ฉบับ	หมายเหตุ
๑	อนุญาต ๑	ยอขันช่อ ช้อนขันช่อ ช้อนสนั่น กุ้งโพงพาง กุ้งบาม กุ้งร้วไชมาน หรือก้นชู้ร้วไชมาน เรือผีหลอก เรือกัตรา แท เบ็คราว ช้อน ต่างๆ ผือก อวนกว้างกว่า ๑ ถึง ๔ เมตร อวนกว้างกว่า ๔ ถึง ๘ เมตร อวนกว้างกว่า ๘ ถึง ๒๔ เมตร อวนกว้างกว่า ๒๔ เมตร	(ทุกตรา) ๕๐	
๒	อนุญาต ๒	-	๑๐๐ (รวมทั้งสำเนา)	
๓	อนุญาต ๓	ใโปะน้ำลึก ใโปะน้ำตื้น อวนรัง ผือกรัง จีบ ถี สุก โพงพาง โพงพางหลักลอย รั้นโจน ร้วไชมาน ช้อนบีก ยอบีก บาม ยอขันช่อ ช้อนขันช่อ	(ทุกตรา) ๕๐	

ลำดับที่	ชื่อแบบพิมพ์	ประเภทตรา	มีเล่มละ....ฉบับ	หมายเหตุ
		จันทา กร้า บ่อล่อสัตว์น้ำ ที่เลี้ยงหอย	๕๐ ๕๐	
๔	อนุญาต ๔	—	—	
๕	อนุญาต ๕	—	—	
๖	อนุญาต ๖	—	—	
๗	คำขอ ๑	—	—	
๘	คำขอ ๒	—	—	
๙	คำขอ ๓	—	—	
๑๐	คำขอ ๔	—	—	
๑๑	คำขอ ๖	—	—	
๑๒	ใบเสร็จรับเงิน	—	๑๐๐ (รวมทั้งสำเนา)	
๑๓	งบเคื่อนเงินผลประโยชน์	—	—	
๑๔	ใบนำส่งเงิน	—	—	
๑๕	คำขอปลุกบัว	—	—	
๑๖	อนุญาตและสัญญาปลุกบัว	—	—	
๑๗	ใบเบิกแบบพิมพ์	—	—	
๑๘	ขออนุญาตการว่าประมุล	—	—	
๑๙	ประกาศว่าประมุล	—	—	
๒๐	บัญชีรายชื่อการว่าประมุล	—	—	
๒๑	บันทึกข้อตกลงระหว่างผู้ว่าประมุลกับคณะ- กรรมการ	—	—	
๒๒	ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมุล ปากเปล่า	— —	— —	
๒๓	ใบปะหน้าบันทึกการว่าประมุลของ	—	—	
๒๔	บันทึกการว่าประมุล	—	—	

ลำดับที่	ชื่อแบบพิมพ์	ประเภทตรา	มีเล่มละ....ฉบับ	หมายเหตุ
๒๕	บัญชีรายงานผลของการว่าประมุล		—	
๒๖	ทะเบียนที่ว่าประมุลให้ทำการประมง	—	—	
๒๗	บัญชีรายงานการส่งเงินอากรการประมง	—	—	
๒๘	หนังสือสัญญาจ้างนอกรกรรมสิทธิ์ที่ดิน	—	—	
๒๙	แบบขอฝัชำระเงินอากรการประมง	—	—	
๓๐	คำขออนุญาตลดหย่อนอากรการประมง	—	—	
๓๑	คำขอเวนคืนที่ว่าประมุล	—	—	
๓๒	สัญญาจ้างนอกรำทรัพย์	—	—	
๓๓	คำขอเข้าเป็นผู้กำประกัน	—	—	
๓๔	คำขอโอนอาชญาบัตร ใบอนุญาต	—	—	
๓๕	คำขอต่ออายุอาชญาบัตร	—	—	
๓๖	เงื่อนไขให้ชำระเงินอากร	—	—	
๓๗	ประทานบัตรและสัญญาผูกขาด	—	—	

๑๒ มกราคม ๒๔๕๖

เรื่อง ส่งสำเนาคำสั่งระเบียบการรับ จ่าย เก็บรักษาเงินแบบพิมพ์ และการบัญชีตาม
พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

กรมการประมงขอส่งสำเนาคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๕๕/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม
๒๔๕๕ เรื่องระเบียบการรับ จ่าย นำส่ง เก็บรักษาเงิน แบบพิมพ์ และการทำบัญชีตาม พ.ร.บ.
การประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาพร้อมกับหนังสือนี้ รวม ชุด เพื่อได้โปรดส่งให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ
ต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) บุญ อินทร์ทรัพย์
(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)
อธิบดีกรมการประมง

คำสั่งกระทรวงเกษตร

ที่ ๑๕๕/๒๕๕๕

เรื่อง ระเบียบการรับ จ่าย นำส่ง เก็บรักษาเงิน แบบพิมพ์ และการทำบัญชี
ตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๐

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรราชการที่ ๕๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๐ วางระเบียบ
การรับ จ่าย นำส่ง เก็บรักษาเงิน และการทำบัญชีตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ และ
คำสั่งกระทรวงเกษตรราชการที่ ๗๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่องแก้ไขระเบียบการ
รับเงินอากรการประมง ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายการ
ประมงและฝ่ายสรรพากร ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ.
๒๕๕๐ ถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตร ได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบการดังกล่าวแล้วเสีย
ใหม่ เพื่อให้รัดกุมเหมาะสมยิ่งขึ้น ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรราชการทั้ง ๒ ฉบับ
ดังกล่าวแล้ว และให้ใช้ระเบียบการตามคำสั่งนี้แทน

ข้อ ๑. การรับเงิน

ก. การรับเงินจากเอกชน

(๑) การรับเงินประเภทต่างๆ นอกจากเงินอากรหรือค่าธรรมเนียมการประมง ให้
พนักงานเจ้าหน้าที่จังหวัด หรืออำเภอตรวจสอบหลักฐานการชำระเงินให้ถูกต้องก่อนแล้วจึงรับเงิน
และออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้ชำระเงินเป็นหลักฐานทุกราย

ส่วนการรับเงินอากร หรือค่าธรรมเนียมการประมงซึ่งต้องออกใบอนุญาตหรืออาชญา-
บัตรให้แก่ผู้ชำระเงินด้วยนั้น เมื่อได้ตรวจสอบหลักฐานถูกต้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จังหวัด
หรืออำเภอออกใบอนุญาตหรือใบอาชญาบัตรให้แก่ผู้รับอนุญาตโดยไม่ต้องออกใบเสร็จรับเงิน แต่
ถ้าออกใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรให้แก่ผู้รับอนุญาตไม่ทันในวันรับเงิน ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้รับอนุญาตยึดถือเป็นหลักฐานไว้เป็นการชั่วคราว แล้วจึงออกใบอนุญาต
หรือใบอาชญาบัตรให้ภายหลัง ถ้ามีการออกใบรับเงินดังกล่าว

ในการมอบใบอนุญาตหรือใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เรียกใบเสร็จรับเงินที่ออกไปนั้นคืน โดยให้ผู้รับอนุญาตลงนามรับใบอนุญาตหรือใบอนุญาต และวัน เดือนปี ที่ได้รับในค้ำหลังของใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ นำใบเสร็จรับเงินนั้นติดไว้กับต้นขั้วใบเสร็จรับเงินเพื่อเป็นหลักฐานทุกราย

(๒) ใบเสร็จรับเงิน ให้ใช้แบบของกรมการประมง ใบเสร็จรับเงินแบบนี้ชุดหนึ่งมี ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นฉบับ ฉบับที่ ๒ เป็นสำเนา การเขียนใบเสร็จรับเงินให้เขียนด้วยดินสอ ก้อนปี ใส่กระดาษคาร์บอน เขียนครั้งเดียวติด ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ มอบให้แก่ผู้ชำระเงินรับไป ฉบับที่ ๒ ให้คงติดไว้ในเล่ม

(๓) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำสมุดใบเสร็จรับเงินเสนอประมงจังหวัด หรือสรรพากร จังหวัด หรือนายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนแล้วแต่กรณี ลงชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐานทุกวันที่ใช้ ใบเสร็จรับเงิน

(๔) ใบเสร็จรับเงินฉบับใดไม่ใช้เพราะเขียนผิดหรือเพราะเหตุอื่นใดก็ตามให้ขีดฆ่า ด้วยดินสอก้อนปี หรือหมึกแดง แล้วผู้ขีดฆ่าลงนามกำกับไว้ และให้คงติดไว้ในเล่มครบชุดทุก ฉบับ

ข. การรับเงินจากคลัง

(๑) สำหรับแผนการประมงจังหวัด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับเงินตรวจสอบ หลักฐานการเบิกเงินจากคลังตามพาสบุ๊ก หรือสำเนาฎีกาที่ตั้งเบิกเมื่อถูกต้องตรงกันแล้วจึงรับเงิน มาได้

(๒) สำหรับแผนการประมงอำเภอ ซึ่งรับเงินจากแผนการประมงจังหวัดให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับ หรือจ่ายเงิน ทำทะเบียนรับ จ่าย เงินไว้ต่อกันเป็นหลักฐาน

(๓) สำหรับจังหวัด หรืออำเภอ ที่ไม่มีพนักงานประมงประจำ และสรรพากรจังหวัด หรือสมุหบัญชีอำเภอเป็นผู้ปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. การประมงนั้น การรับ จ่ายเงิน ให้ปฏิบัติตาม ระเบียบการของกรมสรรพากร

(๔) เงินที่รับจากคลังก็ดี หรือรับจากเอกชนก็ดี เมื่อสิ้นวันให้ลงบัญชีและนำเสนอ ประมงจังหวัดหรือสรรพากรจังหวัด หรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนแล้วแต่กรณี พร้อมทั้งหลักฐานการรับเพื่อตรวจสอบและลงนามรับรองตามระเบียบ

ข้อ ๒. การจ่ายเงิน

(๑) การจ่ายเงินให้แก่ราชการ หรือจ่ายให้ออกชนก๊ก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจจ่ายเงิน ตรวจสอบหลักฐานการขอรับเงินกับใบสำคัญคู่จ่าย เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้ว สำหรับแผนกการประมงจังหวัดให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ทำการแทน สำหรับประมงอำเภอให้เสนอ นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนแล้วแต่กรณี ลงนามอนุญาตให้จ่ายแล้วจึงจ่ายเงินได้ ใบสำคัญคู่จ่าย ให้เก็บไว้เป็นหลักฐานแทนตัวเงิน

(๒) การจ่ายเงินโดยวิธีที่ผู้เบิกต้องเอาใบสำคัญคู่จ่าย ไปตั้งเบิกเงินจากคลัง และได้ รับเงินมาก่อนแล้วจึงจ่ายนั้น ให้ผู้รับและผู้ส่งใบสำคัญทำทะเบียนรับส่งต่อกัน โดยแจ้งจำนวน ใบสำคัญประเภทเงินและจำนวนไว้เป็นหลักฐานทุกคราว

(๓) สำหรับจังหวัดและอำเภอที่ไม่มีพนักงานประมง ซึ่งสรรพากรจังหวัดและสมุหบัญชี อำเภอเป็นผู้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการประมงนั้น การจ่ายเงินก็ให้ปฏิบัติตามระเบียบการของ กรมสรรพากร

การจ่ายเงินเมื่อสิ้นวันให้ลงบัญชี และนำเสนอผู้บังคับบัญชาตามที่กล่าวในข้อ ก. (๓) พร้อมทั้งหลักฐานการจ่าย เพื่อตรวจสอบและลงนามรับรองตามระเบียบ

ข้อ ๓. การส่งเงิน

ก. เงินผลประโยชน์

เงินผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งส่วนมากเป็นเงินอากรและค่าธรรมเนียมที่รับจากผู้รับอนุญาต นั้น เมื่อรับไว้แล้วเท่าใด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับเงินนำส่งทั้งหมดภายในวันนั้น กล่าวคือ

(๑) สำหรับแผนกการประมงจังหวัดให้นำส่งยังคลังจังหวัด

* (๒) สำหรับแผนกการประมงอำเภอให้นำส่งยังสมุหบัญชีอำเภอ

* ข. เงินที่เบิกจากคลัง

เงินเดือน ค่าใช้สอย หรือเงินการจร ที่เบิกมาจากคลังหากเหลือจ่าย ไม่ได้จ่ายหรือ จ่ายไม่เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เบิกรับมา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เบิกเงินนำส่งคืนคลัง เสีย เมื่อจะมีการจ่ายจึงตั้งเบิกมาใหม่

การส่งเงินผลประโยชน์ หรือเงินที่เบิกจากคลัง ตามข้อ ก. และ ข.

(๑) สำหรับแผนกการประมงจังหวัด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งทำใบนำส่งเงิน เขียน

ข้อความรายการประเภทและจำนวนเงินให้ตรงกัน เมื่อคลังจังหวัดได้รับเงินและลงนามรับใบนำส่งเงินแล้ว ให้ผู้ส่งเงินขอรับใบนำส่งเงิน ตอน ๒-๓ จากคลังจังหวัดและเก็บตอน ๒ ของใบนำส่งเงินไว้เป็นหลักฐานประกอบรายการจ่ายเงินในปีบัญชีส่วนจังหวัดแล้วส่งใบนำส่งเงินตอน ๓ ไปให้อำเภอท้องที่ของเงินผลประโยชน์ หรือเงินที่เบิกจากคลังเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนอำเภอลงบัญชีรับจ่ายต่อไป

(๒) สำหรับแผนการประมงอำเภอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งนำใบนำส่งเงิน ๒ ตอน ตามแบบของกรมการประมง เขียนข้อความรายการประเภทและจำนวนเงินให้ตรงกัน เมื่อผู้รับได้รับเงินและลงนามรับใบนำส่งเงินแล้ว ให้ผู้ส่งเงินขอรับใบนำส่งเงินตอน ๒ จากผู้รับเงินเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบรายการจ่ายเงินในปีบัญชี

สำหรับเงินผลประโยชน์ที่เหลื่อมเดือนกัน ให้แยกใช้ใบนำส่งคนละฉบับ และบอกให้ทราบด้วยว่าเป็นเงินผลประโยชน์ของเดือนใด เพื่อความสะดวกแก่การตรวจสอบและการทำงานเดือน

ผู้นำเงินของแผนการประมงจังหวัดไปส่งคลัง ต้องทำหลักฐานการรับเงินเป็นลายลักษณ์อักษร และมีพยานรับรองให้เห็นการรับเงินนั้นด้วยอย่างน้อย ๑ นาย

เงินที่นำส่งคลังเมื่อสิ้นวันให้ลงบัญชีและปฏิบัติเช่นเดียวกับการจ่ายเงิน แต่ในกรณีที่ไม่สามารถนำส่งในวันเดียวกับวันรับเงิน ให้ปฏิบัติตามนัย ข้อ ๕ แห่งคำสั่งนี้

สำหรับจังหวัดและอำเภอที่ยังไม่มีพนักงานประมง ก็ให้สรรพากรจังหวัดและสมุห์บัญชีอำเภอปฏิบัติในเรื่องการส่งเงินตามระเบียบการของกรมสรรพากร

* ข้อ ๔. การเก็บรักษาเงิน

การเก็บรักษาเงินของที่ทำกรแผนการประมง ให้มีกรรมการเก็บรักษาเงินอย่างน้อย ๒ นาย เว้นแต่ที่ทำกรใดมีพนักงานเพียงคนเดียว ก็ไม่ต้องมีกรรมการ ให้แผนการประมงนั้นตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับแผนการประมงจังหวัด กรรมการประกอบด้วยประมงจังหวัดหรือผู้รักษาการในตำแหน่งประมงจังหวัดเป็นประธานกับเจ้าหน้าที่รองลงมา ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรจากประมงจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่งประมงจังหวัดเป็นกรรมการร่วมด้วยอย่างน้อย ๑ หรือ ๒ นาย และให้มีกรรมการสำรองอีก ๑ หรือ ๒ นาย ในกรณีที่ประมงจังหวัดหรือผู้รักษาการในตำแหน่งประมงจังหวัดไม่อยู่ปฏิบัติราชการในที่ทำกรตามปกติ โดยมอบให้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รักษาการปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการแทน

(๒) สำหรับแผนการประมงอำเภอ ให้กรรมการรักษาเงินของอำเภอเป็นกรรมการรักษาเงินของแผนการประมงอำเภอกด้วย

(๓) เมื่อมีการต้องเปลี่ยนตัวบุคคลหรือผู้เป็นกรรมการรักษาเงิน ลา บัวย หรือลาจิก ให้ผู้นั้นมอบหน้าที่กรรมการรักษาเงินให้แก่ผู้ทำการแทนปฏิบัติต่อไป

(๔) เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินในวันหนึ่ง ให้กรรมการรักษาเงินดังกล่าวตรวจนับตัวเงินคงเหลือสอบกับบัญชีเงินสดและสมุดบงเงินคงเหลือรักษาประจำวัน เมื่อถูกต้องแล้วให้กรรมการลงนามรับรองไว้ในสมุดบงเงินคงเหลือประจำวัน ถ้าปรากฏจากการตรวจสอบว่ามีการผิดพลาดโดยเกิดจากการพลั้งเผลอของเจ้าหน้าที่ ไม่เกี่ยวแก่การทุจริต ก็ให้เจ้าหน้าที่จัดการแก้ไขเสียให้ถูกต้อง แล้วให้กรรมการลงนามรับรองกำกับไว้ด้วยในสมุดบงเงินคงเหลือประจำวัน แต่ถ้าปรากฏว่าการผิดพลาดนั้นเกี่ยวแก่การทุจริต ให้กรรมการรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นโดยด่วน เพื่อกำเนินการสอบสวน

(๕) สำหรับจังหวัดและอำเภอที่ยังไม่มีพนักงานประมง การเก็บรักษาเงินให้สรรพากรจังหวัดและสมุหบัญชีอำเภอปฏิบัติตามระเบียบของกรมสรรพากร

ข้อ ๕. ที่เก็บเงิน *

เงินผลประโยชน์ซึ่งไม่สามารถจะนำส่งทันในวันรับเงิน และเงินที่เบิกจากคลังตามระเบียบการข้อ ๓ ให้เก็บรักษาดังนี้

(๑) สำหรับที่ทำการแผนการประมงจังหวัด ให้ใช้ที่เก็บเงินขนาดพอสมควร มีกุญแจต่างชนิดกัน ๒ ดอก และให้กรรมการเก็บรักษาเงินแบ่งกันรักษากุญแจไว้คนละชนิด เมื่อกรรมการทุกคนตรวจนับตัวเงินในหีบถูกต้องตรงกันกับบัญชี และปิดหีบใส่กุญแจแล้วให้พร้อมกันนำหีบเก็บเงินนั้นฝากเก็บในที่เก็บเงินคลังนอกของจังหวัด

(๒) สำหรับที่ทำการแผนการประมงอำเภอ ให้ใช้หีบห่อขนาดพอสมควรและเมื่อตรวจนับตัวเงินคงเหลือถูกต้องและปิดหีบใส่กุญแจหรือประทับตราแล้ว ให้นำหีบห่อเก็บเงินนั้นมอบเก็บยังที่เก็บเงินของคลังอำเภอ

(๓) เวลาเปิดที่เก็บเงิน กรรมการทุกคนต้องทำการเปิดพร้อมกัน หากกรรมการคนใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการได้ ให้มอบกุญแจที่ตนเก็บรักษาไว้ให้กรรมการสำรองคนใดคนหนึ่งปฏิบัติงานแทน เมื่อเปิดที่เก็บเงินแล้ว ให้ตรวจสอบตัวเงินให้ถูกต้องเสียก่อน แล้วจึงมอบลูกกุญแจนั้นให้กรรมการสำรองเป็นกรรมการเก็บรักษาเงินต่อไป ถ้าปรากฏว่า การตรวจ

นับตัวเงินมีการผิดพลาดในระหว่างเปลี่ยนตัวผู้รักษาบัญชี ให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ โดยด่วน เพื่อดำเนินการสอบสวน

(๔) หีบเก็บเงินดังกล่าวนี้ นอกจากใส่บัญชีแล้วให้ใช้ครั้งหรือคืนประทับตรา หรือเครื่องหมายอย่างหนึ่งอย่างใดของทางราชการ หรือเครื่องหมายส่วนตัวของกรรมการประทับตรากำกับไว้เป็นสำคัญอีกชั้นหนึ่งด้วย เวลาจะเปิดหีบกรรมการต้องพิจารณาหรือตรวจตราเครื่องหมายที่ประทับไว้วันนั้นเสียก่อน เมื่อเห็นว่าเรียบร้อยดีจึงทำลายตราหรือเครื่องหมายนั้นแล้วจึงเปิด ถ้าตราหรือเครื่องหมายนั้นชำรุด ต้องระงับการเปิดหีบไว้ และให้รายงานผู้บังคับบัญชาให้มาเป็นพยานในการเปิดด้วย เมื่อเปิดแล้วปรากฏว่าตัวเงินหรือหลักฐานเกี่ยวกับการเงินเป็นอันตราয়ক্ষণীয় ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับโดยด่วน เพื่อดำเนินการสอบสวน

(๕) สำหรับจังหวัดและอำเภอที่ยังไม่มีพนักงานประมง การปฏิบัติเกี่ยวกับที่เก็บเงิน ให้สรรพากรจังหวัดและสมุหบัญชีอำเภอปฏิบัติตามระเบียบของกรมสรรพากร

ข้อ ๖. การเก็บรักษาแบบพิมพ์

(๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่การประมงทั้งส่วนจังหวัด และอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบต่อแบบพิมพ์ที่จังหวัดหรืออำเภอได้เบิกรับมา แล้วต้องจัดทำบัญชี รับจ่ายไว้ ให้ถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบซึ่งทางการกำหนดไว้

(๒) ถ้าปรากฏว่าแบบพิมพ์ใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรสูญหาย หรือขาดไปไม่ตรงกับบัญชีรับจ่ายแบบพิมพ์แล้ว โดยสงสัยว่าจะเป็นการทุจริต พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รักษาแบบพิมพ์ต้องชดใช้ให้เท่ากับค่าของเงินอากรที่เรียกเก็บตามใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรนั้น ถ้าไม่ทราบจำนวนเงินแน่นอน ก็ให้คิดจากจำนวนเงินชั้นสูงของใบอนุญาต หรืออาชญาบัตรนั้น ๆ

(๓) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้แบบพิมพ์ใบอนุญาต หรืออาชญาบัตรผิดประเภทโดยมีกรณีส่อไปทางทุจริต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบชดใช้เงินเท่ากับเงินอากรที่เรียกเก็บตามใบอนุญาตหรืออาชญาบัตรที่เรียกเก็บขาดจำนวนไป

* ข้อ ๗. การทำบัญชี

(๑) การทำบัญชีให้ใช้บัญชีแบบสมารูป ของทางราชการซึ่งประกอบด้วยบัญชีเงินสด บัญชีแยกประเภท สมุดงบเงินคงเหลือประจำวัน และทะเบียนต่าง ๆ คือทะเบียนเงินเดือน ทะเบียนเงินค่าใช้สอย ทะเบียนเงินผลประโยชน์

การทำบัญชีให้ปฏิบัติตามระเบียบวิธีทำบัญชีที่กรมการประมงกำหนด

(๒) การลงรายการในทะเบียนเงินผลประโยชน์ ให้ลงจากต้นข้าวใบอนุญาตหรือ
อาชญาบัตรหรือใบเสร็จรับเงินแล้วแต่กรณี โดยแยกประเภทเงินลงตามช่องที่กำหนดไว้ในสมุด
ทะเบียนเงินผลประโยชน์ตามแบบของกรมการประมง เมื่อสิ้นวันหนึ่งให้ปิดบัญชีนี้ รวมจำนวน
เงินลงไว้เป็นยอดเงินของแต่ละประเภท แล้วรวมยอดเงินแต่ละประเภทนั้นเข้าด้วยกัน และออก
ยอดรวมลงไว้ในช่องรวม ๑ วัน แล้วจึงนำยอดเงินในช่องรวม ๑ วันนี้ไปลงรับในบัญชีเงินสด
ประจำวันนั้น ลงรายการย่อๆ ในบัญชีเงินสดว่า เงินผลประโยชน์ประจำวัน ตามทะเบียนผล
ประโยชน์หน้าใด และให้ลงหน้าบัญชีเงินสดไว้ในทะเบียนเงินผลประโยชน์ด้วยเพื่อให้ยืนยัน

(๓) เงินผลประโยชน์เมื่อได้นำส่งคลังจังหวัดหรือสมุหบัญชีอำเภอแล้ว นอกจากจะ
นำรายการและจำนวนเงินที่ส่งตามใบนำส่งเงินคู่มือ ซึ่งผู้รับเงินลงนามรับ และส่งคืนให้มาลงจ่าย
ในสมุดบัญชีเงินสดแล้ว ให้บันทึกรายการและจำนวนเงินที่นำส่งลงในทะเบียนเงินผลประโยชน์
ในช่อง "เงินนำส่งคลัง" ด้วยทุกคราวที่นำเงินส่ง

(๔) เมื่อสิ้นเดือนหนึ่ง ให้งบทะเบียนเงินผลประโยชน์ โดยรวมยอดเงินรับประจำ
วันแต่ละประเภทตลอดทั้งเดือนลงไว้ตามช่องประเภทเงิน และรวมยอดเงินทุกยอดในช่องรวม
๑ วัน ไว้เป็นยอดรวมทั้งสิ้นประจำเดือนคล้ายการลงบัญชีประจำวันถ้าทำบัญชีถูกต้อง ยอดรวม
ของเงินแต่ละประเภทจะเท่ากับยอดรวมทั้งสิ้น ในช่องรวม ๑ วัน ในช่อง "เงินนำส่งคลัง" ก็
ให้รวมเงินในช่องจำนวนเงินเข้าด้วยกันลงไว้ด้วยเพื่อใช้เปรียบเทียบจำนวนเงินที่แตกต่างกันกับ
ยอดเงินรับรวมทั้งสิ้นในช่องรวม ๑ วัน ให้ทราบว่าเงินผลประโยชน์ที่รับมาในเดือนนั้นได้นำส่ง
คลังไปแล้วเท่าใด

(๕) สำหรับจังหวัดและอำเภอที่ยังไม่มีพนักงานประมง การทำบัญชีให้สรรพากร
จังหวัดและสมุหบัญชีอำเภอปฏิบัติตามระเบียบการของกรมสรรพากร

ข้อ ๘. การทำงบเดือนเงินผลประโยชน์

เมื่อสิ้นเดือนหนึ่งและทำการงบบัญชีประจำเดือนถูกต้องแล้ว ให้ทำงบเดือนเงินผล
ประโยชน์ โดยเก็บรายการ และยอดเงินผลประโยชน์ทุกประเภทในทะเบียนเงินผลประโยชน์
ประจำเดือนนั้น มาแยกกรอกลงในแบบงบเดือนเงินผลประโยชน์ของกรมการประมง สำหรับ
แผนกการประมงอำเภอ ให้ทำงบเดือนนี้ส่งยังแผนกการประมงจังหวัด สำหรับแผนกการประมง

จังหวัด ให้ทำงานเบิกเงินผลประโยชน์โดยรวมเงินผลประโยชน์ของจังหวัดและอำเภอทุกอำเภอ
เข้าด้วยกัน แล้วส่งไปยังกรมการประมงทุกเดือน ถ้าเดือนใดไม่มีการรับเงินผลประโยชน์ ไม่
ต้องทำงานเบิกแต่ให้รายงานให้กรมการประมงทราบทุกเดือน งบเดือนดังกล่าวนี้ ต้องให้นาย
อำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ลงนามรับรองด้วย

สำหรับจังหวัดและอำเภอที่ยังไม่มีพนักงานประมง การทำงานเบิกเงินผลประโยชน์
ให้สรรพากรจังหวัดและสมุหบัญชีอำเภอปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวข้างต้นด้วย

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๔๙๕

(ลงนาม) พล.ต.ต. ลม้าย อุทยานานนท์
(พล.ต.ต. ลม้าย อุทยานานนท์)
รัฐมนตรีช่วยว่าการ ลงนามแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร,

หมายเหตุ * การส่งเงิน เงินที่เบิกจากคลัง การเก็บรักษาเงิน การเก็บเงินการทำบัญชีให้ถือ
ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการทำเงินส่งคลัง และระเบียบการทำบัญชี
ของกระทรวงการคลัง ตามที่ได้จัดพิมพ์ไว้ในสมุดคู่มือฯ นี้แล้ว

หมวด ๑๑

การตรวจตัดปี

- ๑ ระเบียบว่าด้วยการตรวจตัดปีของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ
- ๒ กำหนดเวลาการตรวจตัดปีของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ

หน้า

๕๑๑

๕๒๓

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำสั่งกรมการประมง

ที่ ๓๓/๒๕๕๐

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการตรวจตัดปี ของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ

ในการดำเนินการนั้น เรื่องการควบคุมการเงินถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นทางที่จะก่อให้เกิดเสียเกียรติได้ เมื่อกรมการประมงมีหน้าที่ต้องจัดการเก็บเงินอากรและเงินค่าธรรมเนียมการประมง ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ แล้ว จึงได้วางระเบียบนี้ไว้เพื่อให้เป็นการเหมาะสม และอีกประการหนึ่งเพื่อที่จะได้ทราบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการที่มีหน้าที่นั้น ๆ ว่าเป็นการเรียบร้อยแล้วหรือไม่ การเก็บเงินอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดได้เงินมากน้อยเท่าใด มีการเก็บเงินขาด เกิน หรือไขว้ประเภทกันบ้างอย่างไร การขอเบิกรับจ่ายเงิน ใบเสร็จรับเงิน ใบอาชญาบัตร ใบอนุญาตเหล่านี้ได้ลงบัญชีรับจ่ายถูกต้องหรือไม่ การเก็บรักษาทำลายแบบพิมพ์ และสิ่งสำคัญ ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบหรือไม่ การเก็บรักษาตัวเงินมั่นคงเรียบร้อยดีอยู่หรือไม่ เหล่านี้เป็นต้น ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการตรวจตัดปีของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ”

หน้าที่การตรวจตัดปี

ข้อ ๑. หน้าที่การตรวจตัดปีนั้น ให้ประมงจังหวัดมีอำนาจตรวจกิจการในราชการของแผนกการประมง ในส่วนอำเภอ กิ่งอำเภอ ภายในเขตจังหวัดรวมทั้งที่จังหวัดด้วยโดยอนุโลม

กำหนดเวลาออกตราและทำการตรวจ

ข้อ ๒. กำหนดเวลาตรวจให้เริ่มตรวจตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม เป็นต้นไปและอย่างช้าต้องให้แล้วเสร็จทุกอำเภอภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน โดยให้ตรวจปฏิบัติราชการซึ่งได้ปฏิบัติจัดทำมาสำหรับในปีที่ล่วงมาแล้ว เช่นออกตรวจเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๑ ก็ให้ตรวจในปีที่ล่วงมาแล้ว คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ทั้งนี้กับให้ตรวจสอบหลักฐานต่างๆ เช่นใบเสร็จรับเงิน ใบอาชญาบัตร ใบอนุญาต ฯลฯ เป็นต้น ต่อมาจนถึงวันที่กำลังตรวจอยู่นั้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้รู้ถึงความสัมพันธ์ของหลักฐานต่างๆ นั้นเป็นการยืนยันกัน เพื่อป้องกันการหลอมน้ำในการใช้ใบเสร็จ หรือใบอนุญาต อาชญาบัตรเหล่านั้น

เตรียมดำเนินการตรวจ

ข้อ ๓. ก่อนที่ผู้ตรวจจะออกไปดำเนินการตรวจ ต้องเตรียมหลักฐานที่จะทำการตรวจเท่าที่มีอยู่ทางจังหวัด โดยจัดแจ้งไปให้พร้อม เช่น

(ก) จดยอดและประเภทบรรดาแบบพิมพ์ทั้งหลายว่า มีประเภทใดกี่เล่ม กี่ฉบับ จากหลักฐานการจ่าย คือ บัญชีรับจ่ายแบบพิมพ์และเรื่องราวขอเบิกของอำเภอที่มีเป็นหลักฐานรวมอยู่ทางจังหวัด เมื่อวันที่ เดือน ปีใด

(ข) จดยอดเงินทุกประเภทที่ทางจังหวัดจ่ายให้รับมา เช่น เงินเดือน เงินค่าใช้สอย เงินการจร เงินเบ็ดเตล็ด ว่าประเภทใด จำนวนเท่าใด จากหลักฐานทางจังหวัด เมื่อวันที่ เดือน ปีใด

(ค) กับให้นำหลักฐานระเบียบการบางอย่าง สำหรับจะได้ไปตรวจสอบกับการปฏิบัติราชการของข้าราชการว่า ได้ปฏิบัติกันเป็นระเบียบเรียบร้อยตามกฎหมาย กฎกระทรวง คำสั่ง และระเบียบแบบแผนที่ทางราชการได้วางไว้ให้ปฏิบัติถูกต้องหรือไม่

(ง) ให้ผู้ตรวจเตรียมบัญชีที่จะใช้ในการตรวจคักปี คือ บัญชีหมายเลข ๒, ๓, ๔ ๕, ๖ และ ๗ ไว้ให้พอเพียงแก่การที่จะใช้สำหรับอำเภอนั้น ๆ

วิธีการตรวจ

เมื่อผู้ตรวจไปถึงสถานที่ ๆ จะทำการตรวจเมื่อใด ถ้ามีเวลาพอในวันนั้น ก็ให้เริ่มตรวจสอบตัวเงินกับสิ่งสำคัญที่เก็บรักษาไว้ในตู้หรือที่สำหรับเก็บเงินของฝ่ายการประมงก่อน แล้วจัดแจ้งรายการลงในแบบบัญชีหมายเลข ๒ แล้วนำมาสอบกับบัญชีรักษาตัวเงินของอำเภออีกครั้ง เมื่อเห็นว่าถูกต้องตรงกันทั้งประเภทเงิน กับตัวเงินและยอดเงิน ก็เป็นอันว่าถูกต้อง การที่ต้องให้รีบตรวจตัวเงินก่อนเช่นนี้ ก็เพื่อจะได้เห็นการปฏิบัติราชการของข้าราชการที่ปฏิบัติกันมาตามเวลาปกติ ซึ่งมีใช้ปฏิบัติเพื่อการรับตรวจของผู้ตรวจ หรือถ้าจะตรวจในวันนั้นไม่ทันก็ต้องตรวจในเวลาเช้าของวันรุ่งขึ้น

(ก) ตรวจสอบบรรดาแบบพิมพ์ทั้งหลายที่เป็นตัวเงิน และมีใช้ตัวเงินซึ่งขอเบิกรับมาจากจังหวัดว่า มีประเภทใดบ้าง กี่เล่ม กี่ฉบับ ก่อนตรวจมีเท่าใด ตรวจแล้วมีเท่าใด และเมื่อรับมาแล้วได้นำลงรับในบัญชีรับจ่ายแบบพิมพ์เมื่อวัน เดือน ปีใด ถูกต้องตรงกันหรือไม่ กับให้ตั้งข้อสังเกตดูว่า นับจากวันที่จ่ายให้มาจากจังหวัด กับวันที่ลงรับในบัญชีนั้น เป็นระยะเวลาพอสมควร

ควรกันหรือไม่ ถ้าช้านานเกินไปเป็นเพราะเหตุใด ทั้งนี้ ต้องสอบกับเรื่องขอเบิกทางอำเภอ และหลักฐานที่จดมาจากจังหวัดทำการสอบให้ยืนยันตรงกันทุกๆ แบบ จึงเป็นการถูกต้อง แล้วนำมาลงในบัญชีหมายเลข ๓ ถ้าปรากฏว่ามีขาด เกิน หรือเสีย ไม่ใช่ ก็ต้องลงไว้ให้ชัดแจ้งด้วย

(ข) ตรวจสอบการใช้ใบเสร็จรับเงิน ใบอนุญาต และใบอาชญาบัตร ตลอดจนแยกค่าขอให้รู้ว่าแบบพิมพ์ประเภทใด ตามอัตรากำหนดให้เก็บเงินฉบับละเท่าใด ยกมาจาก พ.ศ. ก่อนเท่าใดรับมาใหม่ใน พ.ศ. นี้เท่าใด ฯลฯ ใช้เก็บเงินใน พ.ศ. นี้ ประเภทใด ก็เล่ม ก็ฉบับ เป็นจำนวนเงินเท่าใด แล้วกรอรายการลงในบัญชีหมายเลข ๔ ตามรายการในช่องบัญชีนั้นๆ ทั้งนี้ ต้องสอบกับใบเสร็จรับเงิน ใบอนุญาตและแบบคำขอตามความสัมพันธ์ของเรื่องราว แล้วสอบกับบัญชีรายวันเงินสดตามประเภทของเงินเป็นรายๆ ไป เฉพาะที่มีการเก็บเงินเมื่อสอบกับบัญชีรายวันเสร็จแล้วให้นำบัญชีรายวันเงินสดไปสอบกับบัญชีแยกประเภท บัญชีทะเบียนเงินผลประโยชน์ ตลอดจนงบเดือนเงินผลประโยชน์ และบัญชีตั้งคงเรียกเก็บเงิน เช่น อากรค่าที่ว่าประมูลให้ผูกขาดกับการผ่อนเวลาชำระเงินอากร และกับใบนำส่งเงินที่นำส่งต่อสมุหบัญชีอำเภอหรือคลังจังหวัดแล้วแต่กรณีกับให้ตั้งข้อสังเกตไว้ด้วยว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินไปแล้ว เงินที่นำส่งกับบัญชีที่ลงต่างๆ นั้น ได้จัดการนำส่งเงินและลงบัญชีในวันเดียวกันหรือไม่ ถ้ามีการข้ามวัน ก็ให้จัดสอบสวนและรายงานเหตุผลโดยละเอียดกับรายชื่อผู้ปฏิบัติการนั้นๆ ไปให้กรมการประมงทราบเป็นรายๆ

(ค) ต่อมาให้ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินส่วนลด และการยกเว้นแทนตราภูมิเงินอากรการประมง ว่าได้มีการจ่ายกันโดยถูกต้องเป็นไปตามระเบียบการจ่ายเงินหรือไม่แล้วกรอรายการลงในบัญชีหมายเลข ๕ แต่ถ้าผู้รับเงินต้องออกใบรับเงินโดยต้องมีการปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ ก็ต้องพิจารณาว่าอากรแสตมป์ที่ปิดไว้นั้นได้ปฏิบัติถูกต้องหรือไม่ และที่เจ้าหน้าที่ได้จ่ายเงินให้ผู้ที่ได้รับไปนั้น เป็นบุคคลที่สมควรได้รับหรือเปล่า ได้เซ็นชื่อรับเงินพร้อมด้วยวันเดือน ปี กรบถ้วนหรือไม่เหล่านี้เป็นต้น

ข้อ ๕. ตรวจสอบรับและการจ่ายเงิน

(ก) เงินรองจ่าย ได้แก่เงินที่ขอเบิกมาจากคลังไว้สำหรับจ่ายทดรองเป็นค่าใช้จ่ายตามประเภทนั้นๆ

(ข) เงินขอเบิกมาจากคลังเพื่อจ่าย คือ เงินเดือน ค่าใช้สอย เงินการจร

(ค) เงินเบ็ดเตล็ด คือ เงินนอกจากที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อ (ก) และ (ข)

การตรวจสอบการรับและจ่ายเงินดังกล่าวในข้อ ๕ นั้น ให้ตรวจสอบกับหลักฐานที่จดมาจากคลัง และสอบกับรายการตัวเงินบัญชีรักษาตัวเงินประจำวัน บัญชีรายวันเงินสด บัญชีหลักฐานเซ็นชื่อรับเงินพร้อมด้วย วัน เดือน ปี และให้สอบกับยอดงบประมาณที่ถือจ่ายนั้นเสียด้วย แล้วแจกแจงรายการลงในบัญชีหมายเลข ๖

การตรวจเครื่องพัสดุครุภัณฑ์

ให้สำรวจตรวจเครื่องพัสดุครุภัณฑ์ เครื่องใช้ของอำเภอ ตามที่ทางจังหวัดจ่ายให้มา กิติ หรือที่ได้มาโดยกรณีอื่น ๆ กิติ ว่ายังคงมีอยู่ครบถ้วนตรงกับบัญชีที่เก็บรักษาไว้หรือไม่ อย่างไร แล้วเขียนกรอกลงไว้ในหน้าบันทึกให้ทราบไว้ด้วย

การตรวจหลักฐานของผู้ตรวจ

การตรวจแบบพิมพ์บัญชีและหลักฐานราชการต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ผู้ตรวจจะต้องลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ย่อกำกับไว้ทุกแห่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรับรองว่าได้ตรวจแล้ว และให้ใช้ให้หวงพิจารณาถึงการปลอมแปลงหลักฐาน เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบอนุญาต ใบอาชญาบัตร ตลอดจนแบบคำขอต่างๆ กับตราที่ประทับกำหนดประเภทนั้นๆ และลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เซ็นชื่อรับเงินด้วย

การทำรายงานตรวจตัดปี

(๑) เมื่อได้ดำเนินการตรวจตัดปีอำเภอใดเสร็จแล้ว ให้รีบส่งหลักฐานการตรวจตัดปีนั้น เสนอคณะกรรมการจังหวัด เมื่อคณะกรรมการจังหวัดได้พิจารณาแล้วจะได้รับรายงานให้อธิบดีกรมการประมงทราบ โดยไม่ต้องรอส่งพร้อมกันทุกอำเภอในคราวเดียว

(๒) เมื่อผู้ตรวจได้ดำเนินการตรวจตัดปีหมดทุกอำเภอเสร็จแล้ว ให้รวมรายการในบัญชีหมายเลขที่ ๓, ๖ ขึ้นเป็นยอดงบประมาณของจังหวัด สอบกับงบเบ็ดเตล็ดเงินผลประโยชน์ของจังหวัด ถ้าปรากฏว่ามีเงินขาด เกิน หรือไขว้ประเภท ไม่ตรงกับงบเบ็ดเตล็ดเงินผลประโยชน์แล้ว ก็ให้รายงานขอแก้ไขเสียให้ถูกต้องโดยกรอกลงในบัญชีหมายเลข ๗ แล้วเสนอคณะกรรมการจังหวัดพิจารณาเพื่อรายงานไปให้อธิบดีกรมการประมงทราบ

อนึ่ง ในกาลต่อไป ถ้ามีการทุจริตใด ๆ เกิดขึ้น โดยประมงจังหวัดไม่ได้ตรวจตัดปีให้ เป็นไปตามระเบียบที่วางไว้แล้ว ก็ให้ถือเป็นความผิดที่ประมงจังหวัดจะต้องได้รับตามควรแก่เรื่องที่มี บังกับบัญชีผู้มีอำนาจเหนือจะได้พิจารณาคำช่วยอีกส่วนหนึ่ง

ในการตรวจตัดปีของประมงอำเภอ นั้น ให้ทำการตรวจเสียก่อนหน้าที่ประมงจังหวัดจะไปตรวจ เมื่อตรวจแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการอำเภอพิจารณา เพื่อส่งไปให้คณะกรรมการจังหวัดทราบ

ส่วนที่ทำการประมงจังหวัด ก็ให้ประมงจังหวัดจัดการตรวจตัดปี เพื่อให้ทราบผลของการปฏิบัติราชการ ในปีที่ผ่านมาแล้วของข้าราชการผู้อยู่ได้บังคับบัญชาเสียด้วยเช่นเดียวกันโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๐

(ลงนาม) *บ. อินทรมพรรย์*
อธิบดีกรมการประมง

ที่...../๒๔.....

แผนกการประมง

.....พ.ศ. ๒๔.....

เรื่อง เสนอรายงานตรวจราชการตัดปี

จาก .....

ถึง .....

ด้วยข้าพเจ้าได้ทำการตรวจตัดปีในที่ว่าการอำเภอ.....

จังหวัด.....จำนวน พ.ศ. ๒๔.....เริ่มตรวจแต่วันที่.....เดือน.....

พ.ศ. ๒๔.....เวลา.....นาฬิกา ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๔.....

เวลา.....นาฬิกา รวม.....วัน เสนอผลของการตรวจโดยย่อ ดังต่อไปนี้

การตรวจแบบพิมพ์และวัสดุ.....

การตรวจบัญชีที่ปฏิบัติ .....

การตรวจอื่นๆ .....

ฯลฯ

ขอแสดงความนับถือ

.....

คำสั่ง.....

แสดงการตรวจตัวเงินคงเหลือในบัญชีเงินสด และตรวจตู้เงินรับ

ของแผนกการประมงอำเภอ.....จังหวัด.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....นาฬิกา

ประเภทเงิน	จำนวนเงิน	ตัวเงินและหลักฐาน	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
		ธนบัตรชนิด ๑๐๐๐ บาท		
		” ๒๐ ”		
		” ๑๐ ”		
		” ๕ ”		
		” ๑ ”		
		” ๕๐ สตางค์		
		เงินเหรียญ บาท		
		” ๕๐ สตางค์		
		” ๒๕ ”		
		สตางค์ ๒๐		
		” ๑๐		
		” ๕		
		” ๑		
		ใบสำคัญ.....ฉบับ		
		ใบยืม.....ฉบับ		
รวม		รวม		

ผลของการตรวจที่ควรบันทึก.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ   ลงชื่อ.....ผู้รับตรวจ

บัญชีแสดงผลของการตรวจบัญชีกับต้นข้วใบเสร็จและหลักฐานอื่น ๆ
 แผนกการประมงอำเภอ.....จังหวัด.....

จำนวน พ.ศ.....

ที่	รายการ	ตามบัญชี ก่อนตรวจ		เมื่อได้ ตรวจแล้ว		จำนวน เกิน ขาด			หมายเหตุ
		เล่ม	ฉบับ	เล่ม	ฉบับ	+	เล่ม	ฉบับ	

บัญชีแสดงรายการค่าใช้จ่ายของประเภท และ พ.ศ. ของงบกำไรขาดทุนในบัญชีงบการเงินแบบคู่สมทบประเทศ

จำนวน พ.ศ. ของแผนกประมงสัตว์

ปี	งบกำไรขาดทุน													รวม	
	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ		
รวม															

จากประมาณการ
ปี ..... พ.ศ.

หมายเหตุ: บัญชีแสดงรายการค่าใช้จ่ายของประเภท และ พ.ศ. ของงบกำไรขาดทุนในบัญชีงบการเงินแบบคู่สมทบประเทศ

รวม

๒๕ มกราคม ๒๕๐๕

เรื่อง กำหนดเวลาตรวจตัดปีของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๑๕ จังหวัด)

ด้วยตามที่กรมประมงได้แจ้งคำสั่งกรมประมงที่ ๓๓/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๔๙๐ เรื่องระเบียบว่าด้วยการตรวจตัดปีของประมงจังหวัดและประมงอำเภอ มาให้จังหวัดส่งให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอถือปฏิบัติแล้วนั้น ซึ่งตามระเบียบการเรื่องนี้ได้สั่งให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอทำการตรวจตัดปีการปฏิบัติราชการ ซึ่งได้ปฏิบัติจัดทำมาสำหรับในปีที่ล่วงมาแล้วทุกปี โดยให้เริ่มทำการตรวจตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม เป็นต้นไป และอย่างช้าต้องให้แล้วเสร็จทุกอำเภอภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน แล้วให้เสนอผลการตรวจตัดปีต่อจังหวัดเพื่อพิจารณารายงานให้กรมประมงทราบ แต่บัดนี้ปรากฏว่าประมงจังหวัดหลายจังหวัดได้ละเลยการตรวจตัดปีตามคำสั่งกรมประมงดังกล่าว กรมประมงจึงมิได้รับรายงานผลการตรวจตัดปีของประมงจังหวัด จากจังหวัด และบางจังหวัดก็มีได้รายงานผลการตรวจตัดปีติดต่อกันไปให้กรมประมงทราบ ทั้งนี้ เป็นผลทำให้บางจังหวัดมีเงินอากรค้างอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นเรื่องการปฏิบัติงานบกพร่องของเจ้าหน้าที่ประมงจังหวัด และทำให้เป็นเรื่องยุ่งยากที่จะต้องดำเนินการสะสางงานที่ค้างค้างนั้นในเวลาภายหลังเป็นอย่างยิ่ง

ฉะนั้น กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อขอให้จังหวัดได้โปรดสั่งกำชับให้ประมงจังหวัดและประมงอำเภอในจังหวัดนี้ปฏิบัติเรื่องการตรวจตัดปีงานในแผนกของตนตามคำสั่งกรมประมงดังกล่าวแล้วโดยเคร่งครัด และถ้าหากแผนกประมงอำเภอใดที่ประมงจังหวัดยังไม่ได้ทำการตรวจตัดปี ก็ขอได้สั่งให้ประมงจังหวัดรีบดำเนินการทำการตรวจตัดปีทุกปีที่ยังไม่ได้ทำการตรวจรวมทั้งของส่วนแผนกประมงจังหวัดเองด้วย ให้แล้วเสร็จไปโดยด่วนเพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการปฏิบัติงานบกพร่องเกิดขึ้น แล้วรายงานผลการตรวจไปให้กรมประมงทราบตามระเบียบ

อนึ่ง การตรวจตัดปีแต่เดิมมาให้ทำการตรวจตัดปีตามปีปฏิทิน เพราะตรงกับปีงบประมาณตั้งแต่เดือนมกราคมถึงสิ้นเดือนธันวาคม บัดนี้ ทางราชการได้เปลี่ยนแปลงปีงบประมาณใหม่ให้ปีงบประมาณตั้งต้นแต่เดือนตุลาคมถึงสิ้นเดือนกันยายนของปีรุ่งขึ้นเป็นปีงบประมาณแทนปีงบประมาณเดิม ซึ่งไม่ตรงกับปีปฏิทิน การตรวจตัดปีตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จึงให้เป็นไปตามปี

งบประมาณที่เปลี่ยนใหม่ แต่สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้น เนื่องจากทางราชการได้เปลี่ยนแปลง
ปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ให้มีระยะเวลาดังแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน
๒๕๐๔ เพียง ๙ เดือน การตรวจตัดปีในปี ๒๕๐๔ จึงให้ทำการตรวจตั้งแต่เดือนมกราคมถึงสิ้น
เดือนกันยายน ๒๕๐๔ เท่านั้น และตั้งแต่ปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไปนั้น ปีงบประมาณ
มีกำหนด ๑๒ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีรุ่งขึ้น การตรวจตัดปี
ตั้งแต่ปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไป จึงให้ทำการตรวจตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่
๓๐ กันยายน ของปีรุ่งขึ้น รวม ๑๒ เดือนตามปีงบประมาณ และกำหนดเวลาทำการตรวจตัดปี ซึ่ง
ตามระเบียบเดิมให้เริ่มทำการตรวจตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม เป็นต้นไป และอย่างช้าต้องให้แล้วเสร็จ
ทุกอำเภอภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายนนั้น ให้เปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาการตรวจเสียใหม่เพื่อให้เป็นไป
ตามปีงบประมาณที่เปลี่ยนแปลงใหม่ โดยให้เริ่มทำการตรวจตัดปีตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม เป็นต้นไป
และอย่างช้าต้องให้แล้วเสร็จทุกอำเภอภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม โดยให้ตรวจการปฏิบัติจัดทำมา
สำหรับในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วจนถึงวันที่กำลังตรวจอยู่นั้นด้วย

ทั้งนี้ จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ประมงจังหวัดและประมงอำเภอถือเป็น
ระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัดตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. วรรณสุต*

(นายปรีดา วรรณสุต)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

หมวด ๑๒

ส่วนลดอากรการประมง

๑. การเบิกจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมง	๕๒๑
๒. อากรแสตมป์เกี่ยวกับการรับเงินส่วนลด	๕๒๖
๓. การจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงให้แก่สมาคมประมง	๕๓๘
๔. ข้อความเข้าใจ เรื่องการใช้จ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงของสมาคมประมง	๕๔๑
๕. งดจ่ายเงินส่วนลดให้แก่สมาคมประมง	๕๔๔
๖. เงินรายได้กำบังพันธุ์เต่า และกระทะเล	๕๔๕
๗. การยกเว้นภาษีการค้าแก่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕๔๖

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ

ที่ ๕๖/๒๔๕๓

เรื่อง การเบิกจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมง

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรธิการได้พิจารณาเห็นว่า ในการเก็บเงินอากรการประมงนั้น กำหนดผู้ใหญ่บ้านและสมาคมประมง ได้มีส่วนช่วยเหลือเร่งรัดให้ชาวประมงได้มาเสียเงินอากรการประมงเป็นอย่างดียิ่ง ซึ่งทั้งนี้ เป็นผลดีแก่รัฐบาลอย่างมาก ฉะนั้น กระทรวงเกษตรธิการจึงเห็นสมควรที่จะตอบแทนการช่วยเหลือราชการดังกล่าว โดยจะได้เบิกจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงให้แก่กำหนดผู้ใหญ่บ้านและสมาคมประมง ให้ตามกำหนดกฎเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินส่วนลดอากรการประมง คือ กำหนดผู้ใหญ่บ้านในตำบลที่มีการเก็บเงินอากรการประมง และสมาคมประมงที่กรมการประมงรับรองแล้ว ในอำเภอที่มีการเก็บเงินอากรการประมง

ข้อ ๒. ในท้องที่อำเภอใดที่ไม่มีสมาคมประมง ให้จ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงให้แก่กำหนดในอัตราร้อยละสองและผู้ใหญ่บ้าน ในอัตราร้อยละสามของยอดเงินอากรที่เก็บได้จากค่าอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือในพิภคค่าใบอนุญาตรายตัวบุคคลผู้ทำการประมง ค่าใบอนุญาตสำหรับทำการค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำและค่าใบอนุญาตสำหรับผู้มีอาชีพทำการประมง ที่เก็บได้ในปีหนึ่งๆ ในตำบลหรือหมู่บ้านนั้นๆ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓. ในท้องที่อำเภอใดที่ไม่มีสมาคมประมง ให้จ่ายเงินส่วนลดอากรให้แก่กำหนดในอัตราร้อยละห้าของยอดเงินอากรค่าใบอนุญาตที่เก็บได้ในปีหนึ่งๆ ในตำบลนั้น

ถ้าที่อนุญาตแห่งใดมีการว่าประมุขเงินอากร ก็ให้ถืออัตราเงินอากรตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับที่อนุญาตประเภทนั้นเป็นอัตรากึ่งส่วนลด ส่วนเงินที่ประมุขได้สูงกว่าอัตราอากรดังกล่าวแล้วนั้น มิให้นำมาคิดส่วนลดอากร

ข้อ ๔. ในท้องที่อำเภอใดที่มีสมาคมประมงที่กรมการประมงรับรองแล้ว ให้จ่ายเงินส่วนลดอากรให้แก่สมาคมประมงดังกล่าวแล้ว ในอัตราร้อยละห้าของยอดเงินอากรการประมงที่เก็บได้ในปีหนึ่งๆ ในอำเภอนั้นๆ แต่ทั้งนี้ มิให้นำเงินที่ประมุขได้ที่สูงกว่าอัตราอากรที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามความในข้อ ๓ วรรค ๒ มาคิดส่วนลดด้วย การใช้จ่ายเงินส่วนลดของสมาคมประมงให้อยู่ในความควบคุมของกรมการประมง

ข้อ ๕. เงินส่วนลดอาคารการประมงตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้จ่ายจากงบประมาณ ซึ่งกรมการประมงได้ออเงินมาตั้งจ่ายทางจังหวัดเป็นรายปี

ข้อ ๖. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ ได้รับแบบขอเบิกเงินส่วนลดโดยได้ตรวจพิจารณาเห็นเป็นการถูกต้อง ก็ให้กรอกยอดเงินอาคารการประมงที่เก็บได้ในปีที่พึงสิ้นสุดลง ในท้องที่อำเภอ ตำบล หรือหมู่บ้านนั้นๆ และจำนวนเงินส่วนลดที่จะจ่ายได้ตามข้อ ๒ ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔ ลงในแบบขอเบิกเงินส่วนลด แล้วเสนอให้คณะกรรมการอำเภอท้องที่พิจารณา เมื่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ได้ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ก็ให้เสนอคณะกรรมการจังหวัดท้องที่ส่งจ่ายเงินส่วนลดได้

ข้อ ๗. ให้คณะกรรมการจังหวัดมีอำนาจที่จะพิจารณาลดจำนวนเงินส่วนลดหรืองดการจ่ายส่วนลดให้แก่บุคคลใดก็ได้ ในเมื่อปรากฏว่าผู้มีสิทธิจะได้รับเงินส่วนลดตามข้อ ๑ มิได้ช่วยเหลือราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

สั่ง ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

(ลงนาม) *ช่วงเกษตรศิลปการ*

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

แบบขอเบิกเงินส่วนลดอากรการประมง
สำหรับกำนัน

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนา
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ทำการในตำแหน่งกำนัน ตำบล.....อำเภอ.....ขอยื่นแบบเบิกเงินส่วนลด
อากรการประมง พ.ศ.....ต่อคณะกรรมการอำเภอ.....จังหวัด.....
เพื่อขอได้โปรดดำเนินการเบิกจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงให้แก่ข้าพเจ้าต่อไปด้วย

(ลงลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

ที่	ยอดเงินอากรการประมงที่เก็บได้ของ ตำบล..... อำเภอ..... ใน พ.ศ.....		อัตรา ส่วนลด ร้อยละ	ส่วนลด เป็นเงิน		หมายเหตุ
	ประเภท			บาท	สต.	
	บาท	สต.				
๑.			๒			พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้กรอกรายการ ขึ้น
๒.			๒			
๓.			๒			
๔.			๒			
๕.			๕			
	รวม					

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ได้ตรวจคำขอเบิกเงินส่วนลดรายนี้ และได้คำนวณเงินส่วนลดที่ควรจ่ายตามที่กล่าวข้างบนนี้ เป็นการถูกต้องแล้ว จึงเสนอมาเพื่อพิจารณาและส่งให้คณะกรรมการจังหวัด.....พิจารณาอนุมัติ และขอเบิกเงินจากคลังจังหวัดจ่ายให้ต่อไป

(ลงลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

ที่...../.....

ที่ว่าการอำเภอ.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

เสนอ คณะกรรมการจังหวัด.....

เพื่ออนุมัติให้เบิกจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงรายนี้

(ลงลายมือชื่อ).....

คณะกรรมการอำเภอ

ส่งคลังจังหวัด

อนุมัติให้จ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงจำนวน.....บาท.....สต. ตามคำ
ขอได้

(ลงลายมือชื่อ).....

คณะกรรมการจังหวัด

แบบขอเบิกเงินส่วนลดอาคารการประมง
สำหรับผู้อยู่บ้าน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ทำการในตำแหน่งผู้อยู่บ้าน หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

ขอยื่นแบบขอเบิกเงินส่วนลดอาคารการประมง พ.ศ. ....ต่อคณะกรรมการอำเภอ.....

จังหวัด.....เพื่อขอได้โปรดดำเนินการเบิกจ่ายเงินส่วนลดอาคารการ

ประมงให้แก่ข้าพเจ้าต่อไปด้วย

(ลงลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

ที่	ยอดเงินอาคารการประมงที่เก็บได้ของหมู่ที่..... ตำบล.....อำเภอ..... ใน พ.ศ.....		อัตรา ส่วนลด ร้อยละ	ส่วนลด เป็นเงิน		หมายเหตุ
	ประเภท	จำนวน เงินอาคาร		บาท	สต.	
๑.	ค่าอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือในพิกัด		๓			พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้กรอกรายการ ขึ้น
๒.	ค่าอาชญาบัตรรายตัวบุคคลผู้ทำการประมง		๓			
๓.	ค่าใบอนุญาตสำหรับทำการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ		๓			
๔.	ค่าใบอนุญาตสำหรับผู้มีอาชีพทำการประมง		๓			
	รวมเงิน		๓			

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....
ได้ตรวจคำขอเบิกเงินส่วนลดรายนี้ และได้คำนวณเงินส่วนลดที่ควรจ่ายตามที่กล่าวข้างบนนี้เป็นการ
ถูกต้องแล้ว จึงเสนอมาเพื่อพิจารณาและส่งให้คณะกรรมการจังหวัด.....
พิจารณาอนุมัติและขอเบิกเงินจากคลังจังหวัดจ่ายให้ต่อไป

(ลงลายมือชื่อ).....
ตำแหน่ง.....

ที่...../..... ที่ว่าการอำเภอ.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เสนอ คณะกรรมการจังหวัด
เพื่ออนุมัติให้เบิกจ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงรายนี้
(ลงลายมือชื่อ).....
คณะกรรมการอำเภอ

ส่งคลังจังหวัด
อนุมัติให้จ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงจำนวน.....บาท.....สต.
ตามคำขอนี้ได้
(ลงลายมือชื่อ).....
คณะกรรมการจังหวัด

แบบขอเบิกเงินส่วนลดอากรการประมง
สำหรับสมาคมประมง

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ทำการในตำแหน่งนายกสมาคมประมง.....ตำบล.....

อำเภอ.....ขอยื่นแบบเบิกเงินส่วนลดอากรการประมง พ.ศ. ....

ต่อคณะกรรมการอำเภอ.....จังหวัด.....เพื่อขอได้โปรด

ดำเนินการเบิกจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงให้แก่ข้าพเจ้าต่อไปด้วย

ลงลายมือชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ

ที่	ยอดเงินอากรการประมงที่เก็บได้ของอำเภอ		อัตรา ส่วนลด ร้อยละ	ส่วนลด เป็นเงิน		หมายเหตุ
	ใน พ.ศ.....			บาท	สต.	
	ประเภท	จำนวน เงินอากร				
	บาท	สต.		บาท	สต.	
๑.	ค่าอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือในพิกัด		๕			พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้กรอรายการ ให้
๒.	ค่าอาชญาบัตรรายตัวบุคคลผู้ทำการประมง		๕			
๓.	ค่าใบอนุญาตสำหรับทำการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ		๕			
๔.	ค่าใบอนุญาตสำหรับผู้มีอาชีพทำการประมง		๕			
๕.	ค่าที่อนุญาต		๕			
	รวมเงิน		๕			

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....
ได้ตรวจคำขอเบิกเงินส่วนลดรายนี้ และได้คำนวณเงินส่วนลดที่ควรจ่ายตามที่กล่าวข้างบนนี้เป็น
การถูกต้องแล้ว จึงเสนอมาเพื่อพิจารณาและส่งให้คณะกรรมการจังหวัด.....
พิจารณาอนุมัติและขอเบิกเงินจากคลังจังหวัดจ่ายให้ต่อไป

(ลงลายมือชื่อ).....
ตำแหน่ง.....

ที่...../..... ที่ว่าการอำเภอ.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เสนอ คณะกรรมการจังหวัด
เพื่ออนุมัติให้เบิกจ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมง รายนี้
(ลงลายมือชื่อ).....
คณะกรรมการอำเภอ

ส่งคลังจังหวัด
อนุมัติให้จ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงจำนวน.....บาท.....สต.
ตามคำขอได้
(ลงลายมือชื่อ).....
คณะกรรมการจังหวัด

ใบรับเงินส่วนลดอากรการประมง

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ทำการในตำแหน่ง.....ได้รับเงินส่วนลดอากรการประมงตามที่ได้อื่นขอเบิก

จำนวน พ.ศ. ....เงิน .....บาท.....สตางค์ (.....)

ไปเป็นการถูกต้องแล้ว

(ลงลายมือชื่อ).....ผู้รับเงิน

(ลงลายมือชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน

จำนวนมาก

ที่ ๑๒๙๐๕/๒๔๙๓

กรมสรรพากร

๒๙ ธันวาคม ๒๔๙๓

เรื่อง อากรแสดมปีเกี่ยวกับการรับเงินส่วนลด
เรียน อธิบดีกรมการประมง

หนังสือที่ ๓๐๖๔/๒๔๙๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๓ ว่าในการจัดเก็บเงิน
อากรการประมง กำหนดผู้ใหญ่บ้าน และสมาคมประมง ได้มีส่วนร่วมมือช่วยเหลือเร่งรัดจัดเก็บ
ซึ่งกรมการประมงได้วางระเบียบการจ่ายเงินส่วนลดให้เป็นการตอบแทนจึงหาหรือไปว่าการรับเงิน
ส่วนลดของกำหนดผู้ใหญ่บ้านและสมาคมประมง จะควรได้รับยกเว้นอากรแสดมปีหรืออย่างไร
ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมสรรพากรได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนตอบข้อหารือดังนี้

(ก) การจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงให้แก่กำหนดผู้ใหญ่บ้านนั้น โดยฐานะที่
กำหนดผู้ใหญ่บ้านผู้รับ เป็นข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องปิด
แสดมปีอากรในหลักฐานการรับเงินตามบัญชีอัตราอากรแสดมปีข้อ ๒๘ ข้อยกเว้น จ.

(ข) การจ่ายเงินส่วนลดอากรการประมงให้แก่สมาคมการประมงนั้น โดยที่สมาคม
การประมงไม่ได้มีฐานะเป็นข้าราชการ จึงไม่ได้ยกเว้นอากรแสดมปีในหลักฐานการรับเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *อาจพิศาลกิจ*
(หลวงอาจพิศาลกิจ)
อธิบดีกรมสรรพากร

ที่ น.ว. ๔๗/๒๕๕๔

กรมการประมง

๕ มกราคม ๒๕๕๔

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด ๔๕ จังหวัด และอำเภอ

เพื่อทราบและถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมง ตามที่ได้เคยสั่งการ

ไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

อธิบดีกรมการประมง

จำนวนมาก

ที่ น.ว. ๑๑๖๖/๒๕๕๓

กรมการประมง

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓

**เรื่อง การจ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงให้แก่สมาคมประมง
แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด (ทุกจังหวัดที่เก็บอากร)**

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้สมาคมประมง ที่ได้จัดตั้งขึ้นอยู่แล้ว และที่จะได้จัดตั้งขึ้นใหม่ต่อไป ในท้องที่อำเภอและจังหวัดต่าง ๆ มีฐานะมั่นคงเป็นหลักฐาน และสามารถที่จะอุมชูหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ชาวประมงในท้องที่ได้เข้มแข็งยิ่งขึ้น อาชีพการประมงก็ย่อมจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติได้มากขึ้นตามส่วนด้วย ฉะนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ดำริให้แบ่งเงินส่วนลดอาคารการประมง ให้เป็นค่าใช้จ่ายของสมาคมต่างๆ สมาคมด้วยอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้สมาคมประมงสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์ตามนโยบายดังกล่าวแล้วต่อไป ส่วนในท้องที่ใดที่ยังไม่มีสมาคมประมงนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ได้ดำริให้จ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงให้แก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอตั้งงบประมาณประจำปี ๒๕๕๓ เป็นค่าส่วนลดอาคารการประมงและได้รับอนุมัติงบประมาณประเภทนี้ไว้แล้ว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็จะได้ส่งวงหลักเกณฑ์การจ่ายเงินส่วนลดมายังจังหวัดต่าง ๆ ในเร็ววันนี้

แต่สมาคมประมงที่จะมีสิทธิได้รับเงินส่วนลดอาคารการประมงนั้น ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ต้องเป็นสมาคมประมงที่กรมการประมง ได้มีหนังสือรับรองแล้วว่าให้มีสิทธิได้รับเงินส่วนลดอาคารการประมงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสมาคมประมงจะต้องยื่นคำขอเงินส่วนลดก่อนนายอำเภอท้องที่เพื่อเสนอไปยังข้าหลวงประจำจังหวัด

๒. การที่สมาคมประมงจะใช้จ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงที่ได้รับตามระเบียบการนี้ จะต้องอยู่ในการควบคุมและได้รับอนุมัติจากกรมการประมงเสียก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้สมาคมใช้จ่ายเงินจำนวนนี้เพื่อประโยชน์ของชาวประมงส่วนรวมในท้องที่โดยแท้จริง และตรงตามวัตถุประสงค์ของสมาคม

กรมการประมงจึงเรียนขอความร่วมมือมายังคณะกรรมการจังหวัดนี้ ซึ่งมีหน้าที่จ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงให้แก่สมาคมประมงในท้องที่จังหวัดนี้ ขอให้ทำการสำรวจและส่งแบบพิมพ์

ให้สมาคมทุกสมาคมประมงในท้องที่จังหวัดนี้ กรอกข้อความแล้วส่งไปให้กรมการประมงเพื่อพิจารณาออกหนังสือรับรอง ให้มีสิทธิได้รับเงินส่วนลดต่อไปตามแบบพิมพ์ซึ่งได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้
ด้วยแล้ว

อนึ่ง ขอให้สมาคมประมงแจ้งรายชื่อคณะกรรมการสมาคมทุกครั้งที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง
คณะกรรมการ และรายงานกิจการของสมาคมประจำปีไปให้กรมการประมงทราบด้วย

ทั้งนี้ ขอคณะกรรมการจังหวัดได้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการเป็นการด่วนด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

บ. อินทร์พรชัย

(นายบุญ อินทร์พรชัย)

อธิบดีกรมการประมง

แบบคำขอให้กรมประมงรับรองสมาคมประมงเพื่อมีสิทธิรับเงินส่วนลด

อาคารการประมง

ที่ทำการสมาคม.....

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้กรมประมงรับรองสมาคมเพื่อมีสิทธิรับเงินส่วนลดอาคารการประมง

เรียน อธิบดีกรมการประมง

ตามที่กระทรวงเกษตรได้วางระเบียบการจ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงให้แก่สมาคม
ประมงนั้น

สมาคม.....ที่ทำการตั้งอยู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ขอยื่นเรื่องราวนี้

ขอให้กรมประมงพิจารณาออกหนังสือรับรองให้สมาคมนี้มีสิทธิได้รับเงินส่วนลดอาคารการประมงตาม
ระเบียบการของกระทรวงเกษตรด้วย

สมาคม.....ขอแจ้งรายการและหลักฐานต่างๆ

ของสมาคมเพื่อประกอบการพิจารณาทังต่อไปนี้ คือ

๑. สมาคม.....ได้จดทะเบียนจัดตั้งสมาคมขึ้นเมื่อ
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ตั้งได้เสนอสำเนาใบอนุญาตมาพร้อมเรื่อง
ราวนี้

๒. สมาคม.....ได้ส่งข้อบังคับและระเบียบเกี่ยวกับการเงิน
ของสมาคม (ถ้ามี) มาพร้อมเรื่องราวนี้

๓. สมาคม.....มีสมาชิกทั้งหมด.....คน

๔. เวลานั้นสมาคม.....มีเงินทุนเป็นเงินสดอยู่จำนวน.....

.....บาท (.....)

และมีทรัพย์สินอื่น ๆ คือ.....

เป็นราคา.....บาท (.....)

สมาคมมีรายได้ประจำ คือ ค่าบำรุง เป็นเงินปีละ.....บาท

๕. สมาคม.....ได้เลือกตั้งคณะกรรมการสมาคมประจำปี.....

มีรายนามดังต่อไปนี้ คือ

.....

.....

.....

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) .....นายกสมาคม

ความเห็นของคณะกรรมการอำเภอ

.....
.....
.....

(ลงลายมือชื่อ).....

นายอำเภอ

ความเห็นของคณะกรรมการจังหวัด

.....
.....
.....
.....

(ลงลายมือชื่อ).....

ข้าหลวงประจำจังหวัด

คำสั่งของกรมประมง

.....
.....
.....
.....
.....

(ลงลายมือชื่อ).....

อธิบดีกรมประมง

๑๘ กันยายน ๒๕๐๕

เรื่อง **ข้อความเข้าใจเรื่องการใช้จ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงของสมาคมประมง**
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๔๕ จังหวัด)

อ้างถึง คำสั่งกระทรวงเกษตรธิการที่ ๘๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เนื่องด้วยกรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า สมาคมประมงส่วนมากยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินส่วนลด ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรธิการที่ ๘๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ข้อ ๔ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า "การใช้จ่ายเงินส่วนลดของสมาคมประมงให้อยู่ในความควบคุมของกรมประมง" แต่ปรากฏว่าสมาคมประมงส่วนมากเมื่อได้รับเงินส่วนลดแล้วก็นำไปใช้จ่ายโดยไม่ได้ขออนุมัติกรมประมงก่อน การปฏิบัติเช่นนี้ไม่ชอบด้วยระเบียบที่วางไว้

ฉะนั้น กรมประมงขอเรียนข้อความเข้าใจว่าเงินส่วนลดอาคารการประมงที่สมาคมประมงของจังหวัดนี้ (ถ้ามี) ได้รับไปจากจังหวัดหรืออำเภอแล้ว เมื่อจะใช้จ่ายให้สมาคมประมงยื่นเรื่องราวขอใช้จ่ายเงินส่วนลดอาคารการประมงโดยระบุกิจการที่จะต้องใช้จ่ายพร้อมด้วยเหตุผลยื่นต่อจังหวัดแล้ว ให้จังหวัดสั่งให้ประมงจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นแล้วรายงานไปยังกรมประมง โดยส่งสำเนาเรื่องราวการขอใช้จ่ายเงินส่วนลดของสมาคมไปด้วย เมื่อได้รับอนุมัติจากกรมประมงแล้ว จึงจะจ่ายเงินส่วนลดที่ได้รับไปนั้นได้ ทั้งนี้เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบตามนัยคำสั่งกระทรวงเกษตรธิการดังกล่าวข้างต้น กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อจังหวัดได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องและสมาคมประมงทราบ และให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **ป. กรรณสูต**
(นายปรีดา กรรณสูต
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง งดจ่ายเงินส่วนลดให้แก่สมาคมประมง

เรียน ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประมงที่ กษ ๐๕๐๒/๑๓๒๘๔ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

และหนังสือกรมประมงที่ กษ ๐๕๐๒/๑๓๒๖๕ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เนื่องจากสมาคมชาวประมงสมุทรสงคราม และสมาคมชาวประมงปากหนัง ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของสมาคม กล่าวคือไม่มีการประชุมใหญ่ประจำปี และไม่มีการส่งรายงานการประชุม ตลอดจนบัญชีงบดุล มาเป็นเวลานาน กรมประมงได้ให้จังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดนครศรีธรรมราช ติดตามก็ไม่ได้ผล จึงได้เพิกถอนการรับรอง และงดจ่ายเงินส่วนลด ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

กรมประมงจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) *ป. วรรณสุด*

(นายปรีดา วรรณสุด)

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง เงินรายได้ค่าบำรุงพันธุ์เต่าและกระทะเล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

เนื่องด้วยขณะนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติในหลักการให้เก็บค่าบำรุงพันธุ์เต่าและกระทะเลจากการว่าประมุลการเก็บฟองเต่าและกระทะเลในท้องที่จังหวัดนี้ เพื่อนำเงินรายได้ประเภทนี้มาเป็นค่าใช้จ่ายในการอนุรักษ์พันธุ์เต่าและกระทะเล

ฉะนั้น กรมประมงจึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอจังหวัดโปรดแจ้งเจ้าหน้าที่เพิ่มรายการรายได้ของกรมประมงในงบเดือนเงินผลประโยชน์ เป็นลำดับที่ ๑๕ ประเภทค่าบำรุงพันธุ์เต่าและกระทะเล อีกประเภทหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดแจ้งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **สันต์ บัณฑุกุล**
(นายสันต์ บัณฑุกุล)
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

โทร. ๘๒๕๘๓๓

สำเนากระทรวงเกษตร วันที่ ๑๘๖๘๗ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

ที่ ก.ก ๐๘๐๔/๓๑๓๑๖

กระทรวงการคลัง

๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๒

เรื่อง การยกเว้นภาษีการค้าแก่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือที่ กษ ๐๕๐๒/๑๑๑๒ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ได้รับรายงานจากกรมประมงว่า ราษฎรผู้เลี้ยงปลาในสวน ภูมิภาคได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากกรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีการค้าในการประกอบกิจการตั้ง กล่าว ทำให้ราษฎรไม่มีกำลังใจในการประกอบอาชีพกระโทบกระเทือน ถึงงานส่งเสริมการเพาะ เลี้ยงสัตว์น้ำซึ่งกรมประมงกำลังดำเนินการอยู่ จึงขอให้พิจารณาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว และให้งานส่งเสริมได้ดำเนินไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนให้ทราบว่

๑. การเลี้ยงปลาเข้าลักษณะเป็นการผลิตตามคำนิยามในมาตรา ๗๗ แห่งประมวล รัษฎากร เมื่อผู้เลี้ยงนำปลาที่ตนเลี้ยงนั้นออกขาย แม้จะอยู่ในโครงการของงานส่งเสริมการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำของกรมประมงก็ตาม ก็ถือว่าเป็นการประกอบการค้าตามประมวลรัษฎากร จึงต้องเสียภาษี การค้า และไม่อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษีการค้าตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวล รัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นและลดอัตรารัษฎากร (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๑๑ เพราะการยกเว้น ภาษีการค้าตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้เป็นการยกเว้นให้เฉพาะผู้ผลิตที่เป็นผู้จับสัตว์น้ำที่มีอยู่ตาม- ธรรมชาติเท่านั้น ไม่รวมถึงผู้เพาะเลี้ยงด้วย แต่ถ้าเป็นการขายตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป ได้รับยกเว้นภาษีการค้าสำหรับการขายปลาดังกล่าว โดยให้มีพระราชกฤษฎีกาออกตาม ความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๑๒ ออกมายกเว้น ภาษีการค้าให้ทั้งชาวประมงและผู้เพาะเลี้ยง

๒. สำหรับกรณีผู้เพาะเลี้ยงปลานำปลาที่ตนเพาะเลี้ยงออกขายก่อนวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๒ ซึ่งผู้เพาะเลี้ยงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีการค้านั้น กระทรวงการคลังไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะ พิจารณาการยกเว้นภาษีการค้าย้อนหลังให้ได้ แต่อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่

ผู้เพาะเลี้ยงปลาซึ่งยังมีได้ชำระภาษีการค้า กระทรวงการคลังพร้อมที่จะพิจารณาผ่อนผันการเสียภาษีการค้าดังกล่าว โดยขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการให้ตามมาตรา ๓ อัญญัติ และผ่อนชำระภาษีการค้าในระยะยาวให้ตามมาตรา ๘๕ ทวิ และมาตรา ๘๖ สำหรับเบี้ยปรับภาษีกาค้านั้นก็จะพิจารณงดให้ได้ตามมาตรา ๘๘ และสำหรับเงินเพิ่มนั้น เพื่อได้รับอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาการชำระภาษีแล้ว ผู้เพาะเลี้ยงปลาก็จะได้รับการลดเงินเพิ่มจากร้อยละ ๑ ลงเหลือร้อยละ ๐.๕ ตามมาตรา ๘๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ให้ผู้เพาะเลี้ยงปลาแต่ละรายติดต่อกับขอผ่อนผันได้ ณ ที่ทำการสรรพากรจังหวัดหรือที่กรมสรรพากร

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) **บุญมา วงศ์สุวรรณ**
(นายบุญมา วงศ์สุวรรณ)
ปลัดกระทรวงการคลัง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หมวด ๑๓

การจ้าง ยัด ขายทอดตลาด

๑	ระเบียบการยัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ของผู้รับอนุญาตที่ค้างชำระอากรการประมง	หน้า ๕๕๑
๒	ผู้ที่จะลงนามจ้างอสังหาริมทรัพย์จากชาวประมง แทนกระทรวงเกษตรธิการ	๕๕๔

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำสั่งกระทรวงเกษตรธิการ

ที่ ๑๕๕/๒๔๕๒

เรื่อง ระเบียบการยึดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับอนุญาต
ที่ค้างชำระเงินอากรการประมง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ เห็นสมควรวางระเบียบการยึดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่ค้างชำระเงินอากรการประมง ตามความในมาตรา ๔๐ และ ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ถ้าผู้รับอนุญาตรายใดไม่นำเงินอากรมาชำระตามกำหนดเวลาที่ทางการกำหนดให้ หรือตามสัญญาผูกขาดทำการประมง ให้นายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัดท้องที่แล้วแต่กรณีแจ้งเป็นหนังสือหรือประกาศเรียกผู้รับอนุญาตนั้นมาสอบสวนถึงเหตุที่ผิดนัดชำระอากร ถ้าปรากฏว่ามีเหตุอันควรผ่อนผันระยะเวลาชำระอากร ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งผ่อนผันเวลาชำระอากรได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน นับตั้งแต่วันถึงกำหนดชำระอากรครั้งแรก และจะผ่อนผันได้ไม่เกินสองครั้ง แต่ในกรณีผ่อนผันนั้นให้ผู้รับอนุญาตและผู้กำกับทำหนังสือรับรองว่า จะนำเงินอากรที่ค้างมาชำระตามกำหนดเวลาที่ได้รับผ่อนผันไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๒. ในการผ่อนผันเวลาชำระอากรตามข้อ ๑. นั้น ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระดอกเบี้ยร้อยละสิบต่อปีของจำนวนเงินอากรที่ค้างชำระ นับตั้งแต่วันที่ถึงกำหนดเวลาชำระตามข้อ ๑. จนถึงกำหนดวันนำเงินอากรมาชำระ

ข้อ ๓. ถ้าปรากฏว่าผู้รับอนุญาตไม่มีเหตุอันควรได้รับการผ่อนผันเวลาชำระเงินอากรตามข้อ ๑ ก็คือ หรือถึงกำหนดเวลาชำระเงินอากรตามที่ผู้รับอนุญาตได้รับผ่อนผันตามข้อ ๑ แล้วก็ตาม ผู้รับอนุญาตยังคงไม่นำเงินอากรมาชำระตามกำหนดนั้น ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดสั่งเพิกถอนใบอนุญาต อาชญาบัตร หรือประทานบัตร หรือบอกเลิกสัญญาผูกขาดเสียแล้วแต่กรณี แล้วรายงานให้กรมการประมงทราบ

ข้อ ๔. เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๓ แล้ว ให้นายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนราคาทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่นำมาจำนองไว้เป็นหลัก

ประกัน แล้วเห็นว่าทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่นำมาจำหน่ายมีราคาคู่กับเงินอากรที่ค้างชำระเงินคอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการยึดและการขายทอดตลาดแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องยึดทรัพย์สินอื่น ๆ ของผู้รับอนุญาตต่อไปอีก แต่ถ้าเห็นว่าราคาทรัพย์สินดังกล่าวแล้วไม่เพียงพอกับเงินอากรที่ค้างชำระเงินคอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการยึด และการขายทอดตลาด ก็ให้นายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณีสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการยึดทรัพย์สินอื่น ๆ ของผู้รับอนุญาตได้อีกจนคู่กับเงินอากรที่ค้างชำระ เงินคอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการยึดและการขายทอดตลาด แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นทรัพย์สินที่ต้องห้าม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินกสิกร พ.ศ. ๒๔๗๕

การดำเนินงานเกี่ยวกับการยึดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาดนั้น ให้ดำเนินการตามหลักการและวิธีการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ๕. ในระหว่างทำการยึดทรัพย์สินตามข้อ ๔ นั้น ถ้าผู้รับอนุญาตหรือผู้ค้าประกันของผู้รับอนุญาตนำเงินอากรที่ค้างชำระพร้อมทั้งคอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการยึดทรัพย์สินมาชำระ ก็ให้นายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี รับชำระและสั่งเพิกถอนการยึดทรัพย์สินตามข้อ ๔. กับอนุญาตให้ทำการประมงได้ต่อไป แล้วรายงานให้กรมการประมงทราบ

ข้อ ๖. โดยเฉพาะทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่ได้จำหน่ายเป็นหลักประกันการชำระเงินอากรที่ค้างนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจำหน่ายทำการปลดการจำหน่ายตามมาตรา ๗๔๔ (๒) ของประมวลกฎหมายแพ่งฯ เสียก่อน แล้วจึงดำเนินการยึดทรัพย์สินนั้นมาขายทอดตลาด ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

ข้อ ๗. การยึดทรัพย์สินตามข้อ ๔. และข้อ ๖. นั้นให้นายอำเภอ หรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี ทำประกาศแจ้งการยึดทรัพย์สินปิดไว้ ณ ที่ตั้งของทรัพย์สินนั้น ๆ ณ ที่ว่าการอำเภอและศาลากลางจังหวัด

ข้อ ๘. เมื่อได้ดำเนินการยึดทรัพย์สิน ตามข้อ ๔ และข้อ ๖ แล้ว ในกรณีนายอำเภอเป็นผู้สั่งยึดให้นายอำเภอรายงานขออนุมัติขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นต่อข้าหลวงประจำจังหวัด เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดได้ส่งอนุญาตให้ทำการขายทอดตลาดได้แล้ว จึงจะดำเนินการขายทอดตลาดต่อไปได้

ข้อ ๙. การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดนั้นให้นายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี จัดการประกาศขายทอดตลาดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยปิดประกาศไว้ ณ ที่ ๕๕๒

ตั้งของทรัพย์สินนั้น ๆ ที่ชุมนุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ณ ที่ว่าการอำเภอและศาลากลางจังหวัด ในประกาศนั้นให้ระบรายการละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตั้งของทรัพย์สิน วัน เวลา และสถานที่ขายทอดตลาด และเงื่อนไขในการขายทอดตลาดและผู้ซื้อวางเงินมัดจำในเวลาตกลงซื้อร้อยละ ๒๕ ของราคาทรัพย์สินนั้น ๆ

ข้อ ๑๐. จำนวนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเท่าใด ให้คิดเงินอากรที่ค้างชำระเงินค่าดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการยึดและในการขายทอดตลาดจนครบ ถ้าเงินที่ขายทอดตลาดได้ไม่พอ ก็ให้จัดการชำระค่าใช้จ่ายในการยึดและการขายทอดตลาดเสียก่อนแล้วชำระดอกเบี้ย และเงินอากรที่ค้างชำระตามลำดับ

ข้อ ๑๑. ค่าใช้จ่ายในการยึดและการขายทอดตลาด ให้คิดหักไว้ร้อยละสิบของราคาทรัพย์สินที่ขายได้ และให้นำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดินรวมกับเงินอากรและเงินดอกเบี้ยทั้งสิ้น ส่วนเงินค่าใช้จ่ายที่นายอำเภอหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณีได้ใช้จ่ายในการยึดและการขายทอดตลาดไปเท่าใด ให้ส่งใบสำคัญเบิกจ่ายจากงบประมาณของแผนกการประมงจังหวัดนั้น ๆ จังหวัดใดไม่มีแผนกการประมง ก็ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของกรมประมง

ข้อ ๑๒. ถ้าปรากฏว่าทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตที่ขายทอดตลาดได้ทั้งหมดไม่คุ้มกับเงินอากร เงินดอกเบี้ย และเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการยึดและขายทอดตลาดก็ให้ดำเนินการเรียกร้องให้ผู้ค้ำประกันของผู้รับอนุญาตชำระแทนจนครบ หรือถ้าผู้ค้ำประกันได้นำทรัพย์สินของตนมาจำนองไว้เป็นประกันเงินอากรที่ค้างชำระของผู้รับอนุญาตก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับจำนองเพื่อนำเงินมาชำระเงินอากรที่ค้างชำระต่อไปได้

ข้อ ๑๓. เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้รับอนุญาต ถ้าเกินจำนวนเงินอากรที่ค้างชำระ เงินดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการยึดและการขายทอดตลาดเท่าใดให้คืนแก่ผู้รับอนุญาตหรือผู้ค้ำประกันแล้วแต่กรณีไป

ข้อ ๑๔. เมื่อได้ดำเนินการขายทอดตลาดเสร็จแล้ว ให้จังหวัดรายงานผลของการขายทอดตลาดและการชำระเงินอากร เงินดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายให้กรมการประมงทราบโดยละเอียดทุกคราว

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๒

(ลงนาม) *ช่วงเกษตรศิลปการ*

(พระช่วงเกษตรศิลปการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง ผู้ที่จะลงนามรับจําของอสังหาริมทรัพย์จากชาวประมง
แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถึง คณะกรรมการจังหวัด

เนื่องจากทางราชการได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว และโดยพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจและหน้าที่บริหารกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประมง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ฉะนั้น ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญารับจําของอสังหาริมทรัพย์จากชาวประมงเพื่อเป็นหลักค้ำประกันเงินอากรการประมงนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้เป็นผู้ลงนามรับจําของแทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการทำสัญญาจําของอสังหาริมทรัพย์จากชาวประมงได้ คือ

(๑) จังหวัดที่ไม่มีพนักงานประมงประจำจังหวัดให้ข้าหลวงประจำจังหวัดและสรรพากรจังหวัดเป็นผู้ลงนามรับจําของแทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) จังหวัดที่มีพนักงานประมงประจำอยู่แล้ว ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดและประมงจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่งประมงจังหวัด เป็นผู้ลงนามรับจําของแทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๓) ถ้าอสังหาริมทรัพย์ที่ชาวประมงประสงค์จะนำมาจําของนั้น ตั้งหรือจดทะเบียนอยู่ในท้องที่ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในข้อ ๑ หรือ ๒ แล้วแต่กรณีซึ่งเป็นคู่สัญญาทำหนังสือมอบอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในข้อ ๑ หรือ ๒ ซึ่งอยู่ในท้องที่ๆ อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งหรือจดทะเบียนในท้องที่นั้นๆ เป็นผู้ดำเนินการ และลงนามเป็นผู้รับจําของแทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทราบ และปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) **ช. เขวงศักดิ์สงคราม**

(พ.อ. ชูวงศ์ เขวงศักดิ์สงคราม)

หมวด ๑๔

ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง

๑ ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย	๕๕๗
๒ ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางกระทรวงมหาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๔	๕๕๘
๓ ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการเก็บรักษาของกลาง	๕๖๑
๔ ส่วนที่ ๒ วิธีปฏิบัติการ	๕๖๔
๕ ส่วนที่ ๓ การขายของกลาง	๕๖๗
๖ ส่วนที่ ๔ หน้าที่รักษาของกลางในคดีอาญาชั้นจังหวัดระหว่างปลัดจังหวัดและอัยการจังหวัด	๕๗๐

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย

ความเบื้องต้น

การเก็บรักษาของกลางในส่วนภูมิภาคนั้น กระทรวงมหาดไทยได้เคยวางระเบียบไว้ เรียกว่า "ข้อบังคับการรักษาของกลางในมณฑลต่าง ๆ พ.ศ. ๒๔๗๕" บัดนี้ เห็นว่าข้อบังคับที่กล่าวนี้เป็นารล่งสมัยและไม่สะดวกแก่เจ้าหน้าที่ จึงเป็นการสมควรที่จะต้องแก้ไขเสียใหม่ เพราะ ฉะนั้น จึงได้กำหนดข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ชื่อข้อบังคับ	ข้อ ๑	ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง พ.ศ. ๒๔๘๐
วันใช้ข้อบังคับ	ข้อ ๒	ให้ใช้ข้อบังคับนี้เป็นหลักปฏิบัติในการเก็บรักษาของกลาง ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
ยกเลิกข้อบังคับเก่า	ข้อ ๓	ให้ยกเลิกข้อบังคับ ว่าด้วยการเก็บรักษาของกลางในมณฑลต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ และคำสั่งซึ่งเกี่ยวแก่การเก็บรักษาของกลางของกระทรวงมหาดไทยที่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้

ลักษณะ ๑

ว่าด้วยของกลาง

วิเคราะห้ศัพท์ของกลาง	ข้อ ๔	ของกลางนั้นคือ วัตถุใด ๆ หรือทรัพย์สินซึ่งตกมาอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงาน โดยอำนาจแห่งกฎหมายหรือโดยหน้าที่ในราชการ และยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ
ประเภทของกลาง	ข้อ ๕	ของกลางแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑. ของกลางในคดีอาญาและ ๒. ของกลางอย่างอื่น

ของกลางในคดีอาญา คือของที่เกี่ยวข้องต้องจัดการทางคดีอาญา เช่น ของบุคคลมีไว้หรือใช้เป็นความผิด หรือของใช้เป็นหลักฐานพิสูจน์ความผิด เป็นต้น

ของกลางอย่างอื่น คือของกลางที่ไม่เข้าอยู่ในลักษณะของกลางในคดีอาญา เช่น ของที่เก็บตก หล่น หลุดลอยได้ เป็นต้น

ลักษณะ ๒

ว่าด้วยการรักษาของกลางในส่วนภูมิภาค

ของกลางชั้นอำเภอ
และจังหวัด

- ข้อ ๖ การรักษาของกลางในส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ
๑. ของกลางชั้นอำเภอ
  ๒. ของกลางชั้นจังหวัด

ของกลางชั้นอำเภอ คือ ของกลางที่อยู่ในระหว่างคณะกรรมการอำเภอจัดการและรักษา

ของกลางชั้นจังหวัด คือ ของกลางที่อยู่ในระหว่างคณะกรรมการจังหวัดจัดการและรักษา

ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๔

เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้ออกข้อบังคับ ที่ ๘/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๒ กำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ทำหน้าที่สอบสวนคดีอาญา และโดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางของกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ เสียใหม่บางประการ เพื่อให้เกิดความสะดวกในทางปฏิบัติ กระทรวงมหาดไทยจึงออกข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางแก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๔

ข้อ ๒. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความใน ข้อ ๗. หมวด ๑ ส่วนที่ ๑ แห่งข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๗. ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง ได้แก่

๑. ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
๒. ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้บังคับกอง หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ
๓. สรรพสามิตจังหวัด
๔. นายด่านศุลกากร หรือศุลกากรจังหวัด

ข้อ ๘. ให้ยกเลิกความใน ข้อ ๑๐. หมวด ๓ ส่วนที่ ๑ แห่งข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๑๐ ก. ของกลางในคดีอาญา

ชั้นอำเภอให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับกอง หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือกิ่งอำเภอรักษา เว้นแต่ของกลางที่เกี่ยวกับหน้าที่ของสรรพสามิตให้เป็นหน้าที่ของสรรพสามิตจังหวัดรักษา โดยจะรับจากอำเภอไปรักษาเอง หรือจะมอบหมายให้สรรพสามิตอำเภอรักษาไว้ก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร

ชั้นจังหวัด ให้เป็นหน้าที่ของผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดรักษา เว้นแต่ของกลางที่เกี่ยวกับหน้าที่ของสรรพสามิต ให้เป็นหน้าที่ของสรรพสามิตจังหวัดรักษา

ทั้งนี้ สำหรับของกลางที่เกี่ยวข้องกับคดีภาษีศุลกากร ให้เป็นหน้าที่นายด่านศุลกากรหรือศุลกากรจังหวัดเป็นผู้รักษาตามกฎหมาย และระเบียบการว่าด้วยกรณีนี้

ข. ของกลางอย่างอื่น

ชั้นอำเภอ ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอรักษา

ชั้นจังหวัด ให้เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัดรักษา”

ข้อ ๕. ให้ยกเลิกความใน ข้อ ๓๖ ส่วนที่ ๔ แห่งข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๖. การจัดสถานที่เก็บของกลาง การจัดหาเครื่องใช้ในการรักษาและการทำบัญชีของกลาง การนำของกลางเข้าเก็บหรือนำออก การนำของกลางไปศาลหรือนำไปเพื่อสอบสวนสำหรับของกลางที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ให้เป็นหน้าที่ของผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้บังคับกองหรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี”

ข้อ ๖. ให้ยกเลิกความใน ข้อ ๓๗, ๓๘ ส่วนที่ ๔ แห่งข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐

ข้อ ๗. คำว่า “คณะกรรมการอำเภอ” ที่ปรากฏตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐ ให้หมายความถึง นายอำเภอในกรณีของกลางที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา และผู้บังคับกองหรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ในกรณีของกลางที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

คำว่า “คณะกรรมการจังหวัด” ที่ปรากฏตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐ ให้หมายความถึงปลัดจังหวัดในกรณีของกลางที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา และผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ในกรณีของกลางที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

กระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๔

พลเอก ป. จารุเสถียร

(ประกาศ จารุเสถียร)

ส่วนที่ ๑
ว่าด้วยการรักษาของกลาง

หมวด ๑

ผู้มีหน้าที่ในการเกี่ยวข้องรักษาของกลาง

ผู้เกี่ยวข้องในการรักษา

ข้อ ๗ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการรักษาของกลาง ได้แก่ เจ้าพนักงาน
เหล่านี้ คือ

๑. นายอำเภอ
๒. อัยการจังหวัด
๓. ผู้บังคับกองตำรวจภูธรประจำจังหวัด
๔. ปลัดจังหวัด
๕. สรรพสามิตจังหวัด

ข้อ ๘ ถ้าในท้องที่ไม่มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๗ แล้ว
ให้เจ้าหน้าที่ในแผนกการนั้น ๆ ที่รองลงไปเป็นผู้มีหน้าที่
รักษา

อำเภอใดมีศาลจังหวัด หน้าที่ผู้รักษาของกลางชั้นจังหวัดก็คือ หัวหน้า
แผนกการนั้น ๆ ที่ประจำอำเภอ ตามลักษณะที่กล่าวมาในวรรคก่อนและ
ในข้อ ๗ ข้างต้น

หมวด ๒

สถานที่รักษาของกลาง

สถานที่รักษาของกลาง

ข้อ ๙ นอกจากจะมีบทกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว ให้จัด
การรักษาของกลางในสถานที่ต่อไปนี้ คือ

ก) ตามปกติให้รักษาไว้ในสถานที่ทำงานของรัฐบาลตามแผนการ
ของผู้รักษา และให้บรรจุไว้ในหีบถันกุญแจเท่าที่สามารถและสมควรจะบรรจุ
ได้

ข) ถ้าเป็นสิ่งของหรือหลักทรัพย์ที่มีราคา เช่น เงิน ทองรูปพรรณ ต่างๆ และโฉนดที่ดินพินัยกรรม หรือเอกสารสำคัญเหล่านี้เป็นค้ำ ให้บรรจุกไว้ในกำปั้นลั่นกุญแจที่มั่นคงอย่างน้อย ๒ ดอก โดยมีโซ่ล่อกำปั้นกุญแจอีกชั้นหนึ่ง หรือนำกำปั้นนั้นฝากเก็บไว้ในห้องคลังจังหวัดที่สำหรับเก็บเงินของรัฐบาลก็ได้

ค) ถ้าเป็นปศุสัตว์ หรือสัตว์พาหนะ ให้ทำคอกหรือสถานที่ขังไว้สำหรับเลี้ยง หรือจะมอบให้ผู้ที่เหมาะสมเลี้ยงไว้แทนก็ได้

ถ้าเป็นการจำเ็นจะต้องจ้างผู้รักษาแทน ก็ให้มีอำนาจจัดจ้างผู้รักษาแทนได้ แต่ให้รายงานรับอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดก่อน เว้นแต่มีความจำเป็นซึ่งจะรอไว้ไม่ได้

ง) ถ้าเป็นของใหญ่โตพิเศษ และลำพังพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมไม่สามารถเก็บรักษาของนั้นๆ ไว้ได้แล้ว จะมอบให้ผู้ที่เหมาะสมรักษาไว้แทนก็ได้ หากจำเป็นก็ให้จัดจ้างผู้รักษาแทนและปฏิบัติตามนัยเดียวกับที่กล่าวมาแล้วในข้อ (ค)

จ) นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ถ้าข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นสมควร และจำเป็นจะให้จัดการรักษาในที่ใดที่เห็นว่ามั่นคงแข็งแรง ก็ให้มีอำนาจสั่งได้ แต่ต้องบันทึกเหตุการณ์จำเป็นพร้อมด้วยเหตุผลอันสมควรไว้ให้ปรากฏ

หมวด ๑

หน้าที่ในการรักษาของกลาง

ข้อ ๑๐. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการรักษาของกลางตามที่กล่าวมาใน ข้อ ๗-๘ มีหน้าที่รักษาดังต่อไปนี้

๑. ของกลางชั้นอำเภอ

นายอำเภอมิหน้าที่รักษาของกลางชั้นอำเภอ

๒. ของกลางชั้นจังหวัด

ของกลางชั้นจังหวัดนั้นแบ่งการรักษาออกตามประเภทแห่งของกลาง คือ

ก) ของกลางในคดีอาญา

ข) ของกลางอย่างอื่น

ของกลางในคดีอาญา ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางตามที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ เป็นผู้รักษา คือ

๑. ผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัดมีหน้าที่รับของกลางในคดีอาญาที่เป็นปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือยานพาหนะ จากกรมการอำเภอไปจัดการรักษา

๒. สรรพสามิตจังหวัด มีหน้าที่รับของกลางในคดีอาญาที่เป็นสุรา ยา ฝิ่น จากกรมการอำเภอไปรักษา

๓. ปลัดจังหวัดและอัยการจังหวัด มีหน้าที่รับของกลางในคดีอาญานอกจากที่กล่าวแล้วในหน้าที่สรรพสามิต และผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัด นอกจากกรมการอำเภอไปรักษา ร่วมกัน ส่วนของกลางที่คดีสำนวน ใต้ให้อัยการจังหวัดจัดการรักษา เว้นแต่เป็นของสำคัญจึงให้รักษาร่วมกัน

อนึ่ง ของกลางในคดีเดียวกันแต่มีของกลางหลายชนิด ให้ผู้มีหน้าที่ส่งมอบพิเคราะห์ว่าควรจะต้องแยกเก็บหรือไม่ เป็นต้นว่า ถ้าของชนิดใดมีจำนวนมาก หรือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในคดี และไม่ควรถูกแยกเก็บ ให้มอบแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาตามชนิดแห่งของกลางที่สำคัญนั้น รักษาก็ได้

ของกลางอย่างอื่น

๑. ปลัดจังหวัด มีหน้าที่รับของกลางอย่างอื่น นอกจากที่กล่าวแล้วในอนุ ๒-๓ จากกรมการอำเภอไปรักษา

๒. สรรพสามิตจังหวัด มีหน้าที่รับของกลางอย่างอื่นที่เป็นสุรา ยาฝิ่น ใโป้ ยาสูบเพิ่มเติม ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๑/๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๘๕ จากกรมการอำเภอไปรักษา

๓. ผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัด มีหน้าที่รับของกลางอย่างอื่นที่เป็นปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะ หรือยานพาหนะ จากกรมการอำเภอไปรักษา

อนึ่ง ของกลางทั้ง ๒ ประเภทที่เป็นปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือยานพาหนะ ซึ่งเป็นหน้าที่ผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัดรักษานั้น หรือของกลางอย่างอื่น ๆ ที่ใหญ่โตหรือมีเหตุพิเศษ ถ้าข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นเป็นการสมควรและสะดวกแก่สถานที่หรือท้องถิ่น จะสั่งให้ปลัดจังหวัดหรือกรมการอำเภอจัดการรักษา ก็มีอำนาจสั่งได้

ข้อ ๑๑. ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง ย่อมมีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องแก่ของนั้นคุุทรัพย์ของตนเอง และต้องรักษาของนั้น ๆ ไว้ในสถานที่ที่ปรากฏตามข้อบังคับนี้ด้วยความระมัดระวังโดยกวดขัน ทั้งให้คงเป็นอยู่ตามสภาพเดิมเท่าที่สามารถจะรักษาไว้ได้ และต้องคอยตรวจตราอยู่เสมอตลอดเวลา จะต้องส่งมอบรับต่อกันและกัน

ส่วนที่ ๒ วิธีปฏิบัติการ

หมวด ๑

วิธีปฏิบัติเกี่ยวแก่ของกลางชั้นอำเภอ

ข้อ ๑๒ เมื่อคณะกรรมการอำเภอได้รับของกลางไว้ ให้จัดการลงบัญชีแล้วปฏิบัติการดังต่อไปนี้

ก) ถ้าเป็นของกลางในคดีอาญา เมื่อได้จัดการสอบสวนตามกฎหมายแล้ว ตามปกติให้จัดส่งของกลางนั้นไปยังเจ้าหน้าที่ชั้นจังหวัดผู้มีหน้าที่รักษา ให้ทำบัญชีของกลางเป็นใบปลิวแยกส่งมาพร้อมกันสำนวน เป็นหน้าที่ของผู้นำส่งจะต้องนำของกลางกับบัญชีใบปลิวมอบแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาก่อน เมื่อเจ้าพนักงานนั้น ๆ ได้ลงนามรับในบัญชีของกลางใบปลิวแล้ว จึงให้ผู้นำส่งนำบัญชีของกลางใบปลิวพร้อมด้วยสำนวนส่งพนักงานอัยการจัดการต่อไป เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการจะต้องนำบัญชีของกลางใบปลิวรวมสำนวนไว้ ถ้าเป็นกรณีที่จะไม่ส่งของกลางก็ให้คณะกรรมการอำเภอทำแต่บัญชี ใบปลิวรวมสำนวนแล้วบันทึกข้อความไว้ให้ชัดเจน

ข) ถ้าเป็นของกลางอย่างอื่น ตามปกติให้รักษาไว้ที่อำเภอ และจัดการต่อไปตามกฎหมาย

แต่ของกลางทั้งสองประเภทนี้ คณะกรรมการอำเภอมีอำนาจพิจารณาว่าจะควรส่งไปหรือไม่ ซึ่งแล้วแต่เหตุการณ์และความจำเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป แต่ทั้งนี้ย่อมไม่ตัดอำนาจของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือข้าหลวงประจำจังหวัดที่จะสั่งให้ส่งไปหรือรักษาไว้ที่อำเภอ

หมวด ๒

วิธีปฏิบัติเกี่ยวแก่ของกลางชั้นจังหวัด

ข้อ ๑๓ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาของกลางชั้นจังหวัดตามที่กล่าวไว้ใน ข้อ ๑๐ มีหน้าที่ตรวจสอบของกลางที่ส่งมาจากคณะกรรมการอำเภอ เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้ว ก็จัดการลงบัญชี

ในแผนกของตนไว้ แล้วบันทึกเลขหมายลำดับในบัญชีของกลางลงในบัญชี ใบปลิวพร้อมด้วยลงนามผู้รับและมอบบัญชีใบปลิวให้แก่ผู้นำส่งไป

หมวด ๓

การจำหน่ายบัญชีและสำรองของกลาง

รับหรือคืนหรือจำหน่าย
ต้องบันทึก ต้องสำรอง
ทุก ๖ เดือน

ข้อ ๑๔ ของกลางทั้งหลายเมื่อได้ยึดไว้และจัดการตามกฎหมายเสร็จเด็ดขาดแล้ว หากปรากฏว่าต้องรับไว้หรือคืนแก่ผู้ใดก็ให้บันทึกไว้ในบัญชีของกลางให้ชัดแจ้ง เมื่อได้ส่งมอบของนั้นพ้นจากการรักษาของตนไป ก็ให้จัดการจำหน่ายบัญชีเสียตามเหตุการณ์ที่ได้มอบไปนั้น

ข้อ ๑๕ นอกจากเหตุการณ์ที่ต้องจำหน่ายบัญชีดังกล่าวมาแล้ว ภายใน ๖ เดือน นับแต่วันใช้ข้อบังคับนี้เป็นต้นไป และทุก ๆ ระยะเวลาภายใน ๖ เดือนต่อไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาของกลางสำรองของกลาง เพื่อจัดการขายทอดตลาดหรือรับหรือคืน แก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ

ข้อ ๑๖ ถ้าเจ้าหน้าที่ที่จัดการเกี่ยวกับของกลางได้จัดการไปเสร็จเด็ดขาดถึงที่สุดแล้วให้ปฏิบัติการดังนี้ คือ

ก) ของกลางในคดีอาญา เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการจะต้องแจ้งผลเกี่ยวแก่ของกลางนั้น ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาทราบทุก ๆ เรื่อง

ข) ของกลางอย่างอื่น เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัดจะต้องแจ้งตามนัยที่กล่าวใน ข้อ ก.

สำรองแล้วทำบัญชี

ทั้งนี้ เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้รักษาของกลางเหล่านั้นจะได้จัดการบันทึกไว้ในบัญชีและจัดการสำรองต่อไปตามความใน ข้อ ๑๔ และ ๑๕

ข้อ ๑๗ เมื่อได้สำรองแล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาทำบัญชี ของที่ต้องรับหรือตกเป็นของรัฐบาล เพื่อจำหน่ายบัญชีของกลางหรือขายทอดตลาดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน ส่วนของที่ต้องคืนแก่ผู้ใดก็ให้แจ้งหรือประกาศแก่เจ้าของมารับคืนไป

รู้ตัวผู้มีสิทธิ

ข้อ ๑๘ ของกลางในคดีอาญา ที่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืนแล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่ได้แจ้งหรือประกาศให้ทราบ แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของไปเกินกว่า ๑ ปี นับแต่วันที่ได้แจ้งหรือประกาศให้ทราบก็ให้รับของนั้น ๆ เป็นของรัฐบาล และหมายเหตุไว้ในบัญชีแล้วจัดการต่อไป ดังเช่นของที่ต้องรับ

ไม่รู้ตัวผู้มีสิทธิ

ข้อ ๑๘ ของกลางในคดีอาญาที่ไม่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืน ให้ประกาศหาเจ้าของ และภายใน ๕ ปี นับแต่วันประกาศไม่ได้ตัวผู้มีสิทธิ มารับของนั้น ก็ให้รับเป็นของรัฐบาล และให้จัดการทำนองเดียวกับที่กล่าว มาใน ข้อ ๑๘

รู้ตัวผู้มีสิทธิระหว่าง ประกาศ

อนึ่ง ถ้าการปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับขึ้นในระหว่างเวลาประกาศ และเจ้าหน้าที่ผู้รักษาได้แจ้งให้ทราบแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนไปเช่น นี้ การที่จะรับเป็นของรัฐบาลให้ถือกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้มีสิทธิ ได้ทราบ ถ้ากำหนด ๕ ปี ที่ประกาศไว้จะถึงกำหนดเร็วกว่า ก็ให้ถือกำหนด เวลาที่เร็วกว่านั้น

ผู้มีสิทธิไม่มารับให้รับ

ข้อ ๒๐ ของกลางอย่างอื่นที่ปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับตามกฎหมาย แล้ว แต่ผู้นั้นก็ยังไม่มารับของไปภายในกำหนดเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นมีสิทธิจะได้รับของ ไปจากเจ้าหน้าที่ผู้รักษา ก็ให้รับเป็นของรัฐบาลและจั กการทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑๘ และตามที่กล่าวมาในข้อ ๑๗ นั้น ด้วย

ไม่มารับเพราะคิดซัดกั ผ่อนเวลาให้ได้

ข้อ ๒๑ การแจ้งหรือประกาศของเจ้าหน้าที่ตามที่ตามทีกล่าวมาในข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ตอน ๑ ข้อ ๒๐ นั้น เจ้าหน้าที่ผู้รักษาไม่จำเป็นจะต้องฟังว่า ผู้มี สิทธิควรจะได้รับไม่ได้ทราบข้อความที่แจ้ง หรือประกาศเป็นเหตุให้พ้นได้ รับของคืน แต่ถ้าภายในกำหนดเวลาที่กล่าวไว้ใน ข้อ ๑๘, ๑๙, ๒๐ นั้น ผู้มีสิทธิควรได้รับได้แสดงความประสงค์ที่จะรับของคืน แต่มีเหตุขัดข้องมา รับของนั้นไม่ได้ ก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาพิจารณา ถ้าเห็นเป็นความจำเป็น จะผ่อนผันให้เวลาแก่ผู้นั้นต่อไปอีกตามสมควรก็ได้

ของกลางที่ผู้มีสิทธิมอบ ให้แก่รัฐบาล

ข้อ ๒๒ ถ้าผู้มีสิทธิควรได้รับของกลางนั้นแสดงความจำนงว่าไม่ต้อง การรับของคืน และมอบให้แก่รัฐบาลดังนี้ ก็ให้ผู้มีหน้าที่จัดการบันทึกให้ ผู้นั้นลงนามไว้เป็นหลักฐาน ถ้าเป็นการสะดวกก็ให้บันทึกไว้ในบัญชีของ กลางด้วย แล้วจัดการจำหน่ายต่อไป

ส่วนที่ ๓

การขายของกลาง

หมวด ๑

วิธีการขายทอดตลาด

ทำบัญชีของเสนองจังหวัด

ข้อ ๒๓ ของสิ่งใดที่ควรขายได้ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาทำบัญชีเสนอข้าหลวงประจำจังหวัดสั่งอนุญาต เมื่อได้ขายไปเสร็จแล้วให้เจ้าหน้าที่ของกลางเสีย เว้นแต่ของที่ยังขายไม่ได้ ก็ยังไม่ต้องจำหน่ายบัญชี แต่ให้หมายเหตุไว้ให้รู้ว่า ได้สำรวจเพื่อขายแล้วและเก็บบัญชีของของที่ยังขายไม่ได้รักษาไว้ด้วย เพื่อนำออกขายในคราวต่อไป

ข้อ ๒๔ เมื่อผู้รักษาของกลางได้รับคำสั่งข้าหลวงประจำจังหวัดให้จัดการขายทอดตลาดได้แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่ขายตามข้อบังคับนี้ โฆษณาให้มหาชนทราบอย่างน้อย ๑๕ วัน ในคำโฆษณาต้องให้ปรากฏรายการจำนวนสิ่งของพร้อมด้วยวันเวลาและสถานที่ที่จะขาย ตลอดจนวิธีการชำระเงินราคาของเมื่อได้รับซื้อแล้ว—ปิดไว้ในที่เปิดเผยและชุมนุมอย่างน้อย ๒ ฉบับ ถ้าของนั้นมีราคาแพงและเห็นเป็นการสมควรก็ให้แจ้งไปยังสำนักงานโฆษณาการค้า

ข้อ ๒๕ ของกลางชั้นอำเภอ ให้นายอำเภอและสมุหบัญชีเป็นกรรมการจัดการขาย

ข้อ ๒๖ ของกลางชั้นจังหวัด ให้ปลัดจังหวัด สรรพสามิตจังหวัด และผู้บังคับกองตำรวจจังหวัดเป็นกรรมการจัดการขาย

ข้อ ๒๗ ให้กรรมการจัดการขายทอดตลาด โดยให้ผู้ซื้อเป็นผู้ให้ราคา ผู้ใดให้ราคาสูงผู้นั้นเป็นผู้ได้รับซื้อ

ถ้ามีเหตุที่ทำให้ผู้ให้ราคาสูงไม่สามารถจะซื้อได้ กรรมการจะจัดการขายใหม่หรือขายให้แก่ผู้ให้ราคาสูงที่รองลงมาแล้วแต่จะเห็นสมควร

อนึ่ง กรรมการย่อมทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะไม่ยอมขายให้แก่ผู้ให้ราคาสูงก็ได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่า หลักฐานและฐานะของผู้ให้ราคาสูงไม่สมควรหรือราคาที่กำหนดมานั้นยังไม่สมควรกับของที่ขาย

ข้อ ๒๘ ห้ามมิให้กรรมการหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องแก่การจัดการขายทอดตลาดเข้าสู่วราคาหรือใช้ให้ผู้อื่นผู้ใดเข้าสู่วราคา เว้นแต่จะกระทำเพื่อประโยชน์ในทางราชการ และได้ตกลงไว้ในคำโฆษณาออกขายแล้ว

วางเงินมัดจำร้อยละ ๒๕

ข้อ ๒๙ ตามธรรมดาให้ผู้ซื้อชำระเงินสด และรับของไปในวันขาย เว้นแต่จะเป็นของใหญ่โต หรือราคามาก จะขอรับชำระราคาในวันหลังก็ได้ เรียกเงินมัดจำไว้ร้อยละยี่สิบห้า แห่งราคาของที่ตกลงซื้อขาย แล้วให้ทำสัญญาไว้เป็นหลักฐาน โดยมีเงื่อนไขให้ชำระราคาและรับของไปตามที่จะได้ตกลงกันแต่ต้องไม่ช้ากว่า ๑๕ วัน นับแต่วันทำสัญญาเป็นต้นไป

ผิดสัญญาให้รับมัดจำขายแล้วรายงานจังหวัด

ถ้าผู้ซื้อไม่ปฏิบัติตามหรือผิดสัญญา ก็ให้จัดการตามนัยที่กล่าวมาในข้อ ๒๗ วรรคสอง และให้รับเงินมัดจำเป็นของรัฐบาล

ข้อ ๓๐ เมื่อขายได้เงินเท่าใด กรรมการต้องรายงานให้ข้าหลวงประจำจังหวัดทราบ แล้วนำเงินราคาที่ขายได้ตลอดจนเงินมัดจำที่รับส่งเป็นรายได้ของรัฐบาลตามระเบียบ เว้นแต่จะเป็นการขายของกลางที่ยังไม่เค็ดขาดตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๒๔ งข้อซึ่งรักษาเงินไว้แทนของ

หมวด ๒

ของที่ควรขายและไม่ควรขาย

ของที่ขายได้

ข้อ ๓๑ ของกลางซึ่งตกเป็นของรัฐบาล และเป็นของที่บุคคลมิได้โดยชอบด้วยกฎหมายของเหล่านั้นเป็นของที่ควรขาย ทั้งนี้ หมายความว่าสิ่งซึ่งบุคคลอาจมิได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว เช่น อาวุธปืน ซึ่งอาจขายแก่บุคคลผู้ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานให้มีได้เป็นต้น เว้นแต่จะมีระเบียบให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

ของที่ไม่ควรขาย หรือขายไม่ได้

ข้อ ๓๒ ของกลางซึ่งตกเป็นของรัฐบาลและเป็นของที่ชำรุดเสียหาย ไม่มีราคา หรือเป็นของที่ปราศจากราคาโดยสภาพของมันเองหรือเป็นของบุคคลไม่อาจมิได้โดยไม่ผิดต่อกฎหมาย เป็นของไม่ควรขายให้สำรวจเสนอข้าหลวงประจำจังหวัดส่งทำลายเสีย หรือให้ส่งไปยังเจ้าหน้าที่แผนกการแห่งของนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๓ ของกลางอย่างใดที่เป็นโบราณวัตถุ หรือเป็นของแปลก
ประหลาดซึ่งควรเก็บไว้เป็นเครื่องประดับสถานที่ราชการหรือพิพิธภัณฑ์
สถานที่เหล่านี้เป็นของที่ไม่ควรขายหรือทำลาย

อนึ่ง ถึงแม้ของกลางที่ควรขายตามที่กล่าวมาในข้อ ๓๑ นั้น หาก
ข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นว่าควรเก็บไว้ใช้ในราชการจะไม่ขายก็ได้

หมวด ๓

ของที่เส่ง่ายและเสื่อมราคา

ข้อ ๓๔ ของกลางที่เป็นของสดและเส่ง่าย หรือของที่เก็บไว้นาน
พียงเห็นได้ว่าศูนย์เส่งสภาพ หรือถ้ารักษาไว้เข้าไปจะเป็นการเส่งความเส่ง
หาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าแห่งของมันแล้ว ให้พียงพิเคราะห์ดังนี้ คือ

ก) ถ้าเป็นของกลางในคดีอาญา ที่พียงเห็นได้ว่าไม่เป็นประโยชน์
ในการที่จะพิสูจน์ทางคดี หรือหากปล่อยไว้ให้ศูนย์เส่งสภาพแล้วจะไม่เกิดผล
ในการพิสูจน์ทางคดีได้ ก็ให้จัดการคืนเจ้าของหรือขายทอดตลาดเส่งแล้วแต่
กรณี เว้นแต่จะมีกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่น

ข) ถ้าเป็นของกลางอย่างอื่น ให้จัดการขายทอดตลาดได้เว้นแต่
จะมีกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่น

การคืนหรือขายในลักษณะเช่นนี้ ถ้าเป็นของกลางที่ยังไม่มีค่าพิพากษา
หรือคดี ส่งเสร็จเด็ดขาดประการใด ให้ผู้มีหน้าที่รักษาจัดการบันทึกการ
การอันเป็นเครื่องที่พอจะให้พิสูจน์ในทางคดีได้ หรือให้บุคคลผู้มีสิทธิจะได้
รับของนั้น ๆ อาจทราบได้ว่าเป็นของ ๆ ตนและพิสูจน์สิทธิได้ แล้วรักษาตัว
เงินราคาขายไว้แทนของนั้น ๆ เงินซึ่งเก็บรักษาไว้แทนของกลางนี้ ถ้าเป็น
จำนวนมากหรือมีเหตุสมควรให้นำฝากคลังรักษาไว้ ถ้าเป็นของกลางที่มีค่า
ส่งหรือค่าพิพากษาเสร็จเด็ดขาดก็ไม่ต้องบันทึกข้อความดังกล่าวข้างต้น และ
ให้คืนตัวเงินแก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ หรือรวบรวมส่งคลังเป็นของรัฐบาลแล้ว
แต่กรณี

การคืนหรือขายตามที่กล่าวข้างต้น ถ้าเป็นของที่ไม่จำเป็นจะต้องจัด
การขายอย่างรีบด่วนเพื่อประโยชน์แก่ของมันแล้ว ให้รายงานขออนุญาต

ข้าหลวงประจำจังหวัดก่อน

ข้อ ๓๒ การขายทอดตลาดของเสียง่าย และเสื่อมราคาตามความใน ข้อ ๓๔ กิติ หรือการขายทอดตลาดของที่บุคคลอาจมีได้ก่อนเมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่กิติ ถ้าไม่อาจจะปฏิบัติการให้ครบถ้วนตามความใน ข้อ ๒๔, ๒๕, ๒๖, ได้ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีรักษามีอำนาจพิจารณาจัดการได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๔

หน้าที่รักษาของกลางในคดีอาญาชั้นจังหวัด ระหว่างปลัดจังหวัดและอัยการจังหวัด

ข้อ ๓๖ ให้มีกุญแจสำหรับรักษาสถานที่รักษาของกลาง ๒ คอก ให้อัยการจังหวัดรักษาไว้หนึ่งคอก ปลัดจังหวัดรักษาไว้คอกหนึ่ง การนำของกลางเข้าเก็บหรือนำออก จะต้องรับรู้ร่วมกัน ส่วนการนำไปศาล หรือนำไปเพื่อสอบสวน เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการจะต้องนำไป

ข้อ ๓๗ การจัดหาสถานที่เก็บของกลาง การจัดหาเครื่องใช้ในการรักษาและการทำบัญชีของกลางทุกอย่างซึ่งจะต้องปฏิบัติตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๓ ถึง ๑๕ และ ๑๗ ถึง ๒๔ กับการสำรวจของกลางตามที่กล่าวไว้ใน ข้อ ๓๒ เหล่านี้ เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัดจัดทำ ของกลางที่ติดสำนวนได้นั้น ถ้าเห็นว่าควรจะมีหลักฐานไว้ในบัญชีของกลาง ก็ให้ลงไว้ในบัญชีเล่มเดียวกันนี้

ข้อ ๓๘ อัยการจังหวัดชอบที่จะทักท้วงได้ ในเมื่อเห็นว่าการกระทำของปลัดจังหวัดมิได้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ หรือจะกระทำให้เกิดหรืออาจเกิดการเสียหายแก่ของกลางที่ต้องรักษาร่วมกันนั้น และถ้าคำทักท้วงไม่เป็นที่ตกลงได้ก็ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ลักษณะ ๓

ว่าด้วยการรักษาของกลางในราชการบริหารส่วนกลาง

ข้อ ๓๙ ภายใต้บังคับของข้อ ๔๐, ๔๑ การรักษาของกลางในราชการบริหารส่วนกลาง ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของกรมเจ้าหน้าที่นั้น ๆ

ข้อ ๔๐ ของกลางในคดีอาญาทั้งปวง ซึ่งไม่สามารถจะติดสำนวนได้นั้น ถ้าเห็นว่าจะส่งไปพร้อมกับเวลาส่งสำนวน พนักงานอัยการก็ยังพิจารณาสำนวนไม่เสร็จหรือว่าการวินิจฉัยสำนวน

ยังไม่จำเป็นจะต้องพิจารณาถึงขงกลาง ก็ให้พนักงานสอบสวนรักษาไว้ก่อน

ข้อ ๔๑ ของกลางที่พนักงานสอบสวนส่งไปยังพนักงานอัยการก็ดี หรือของกลางที่พนักงานสอบสวนยังไม่นำส่ง แต่พนักงานอัยการเห็นว่าจำเป็นจะต้องพิจารณาประกอบการวินิจฉัยสำนวน จะสั่งให้พนักงานส่งไปเพื่อพิจารณาหรือว่าเป็นของกลางที่จำเป็นจะต้องส่งศาล พนักงานอัยการจะเรียกให้พนักงานสอบสวนส่งไปยังพนักงานอัยการ หรือขอให้ศาลออกหมายเรียกก็ได้

ของกลางที่ส่งไปยังพนักงานอัยการนั้น ตามปกติให้พนักงานอัยการสั่งให้นำส่งต่อศาลพร้อมกับฟ้อง เว้นแต่จะเป็นของใหญ่โตไม่สะดวกแก่การนำส่งหรือพนักงานอัยการเห็นสมควรจะนำส่งหรือยังพิจารณาจัดการไม่ทันจะส่งคืนให้พนักงานสอบสวน ไปเก็บรักษาไว้ก่อนก็ได้

อนึ่งของกลางที่จะต้องพิจารณาในชั้นพนักงานอัยการวินิจฉัยสำนวนหรือในการพิจารณาของศาลก็ดี ถ้าเป็นของใหญ่โตซึ่งพนักงานสอบสวนไม่สามารถจะนำส่งได้ หรือการนำส่งจะเป็นความลำบากยิ่งกว่าที่พนักงานอัยการหรือศาลจะไปตรวจดูเองเช่นนั้นแล้ว ก็ให้พนักงานอัยการไปตรวจพิจารณายังสถานที่ ๆ ของกลางนั้นตั้งอยู่หรือแกลง-ให้ศาลไปเดินเผชิญสืบแล้วแต่กรณี

ลักษณะ ๔ ว่าด้วยความผิดและโทษ

ข้อ ๔๒ ผู้รักษาของกลางคนใดจงใจหรือเลินเล่อละเลยหรือคัดแปลงแก้ไขของกลางให้เปลี่ยนไปจากสภาพที่เป็นอยู่เดิม จงใจหรือเลินเล่อสำรวจของกลางให้ผิดไปจากความจริง หรือเอาของกลางที่ยังไม่ควรขายไปขาย เป็นเหตุให้เกิดการเสียหายขึ้นหรือเอาของกลางไปใช้โดยมิใช่เพื่อการรักษาของนั้น หรือยกยอกไว้เป็นของตนเสีย นอกจากจะต้องได้รับโทษอันจะพึงมีตามกฎหมายหรือโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในเวลานั้น แล้วจะต้องชดใช้ราคาของหรือค่าเสียหายแทนอีกส่วนหนึ่ง

ข้อ ๔๓ ในเวลาโอนหน้าที่การรักษาของกลางจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง เป็นหน้าที่ผู้รับจะต้องตรวจของนั้นให้ถูกต้องตรงกับรายการในบัญชี เมื่อผู้รับได้รับหน้าที่และเข้ารับรักษาโดยมิได้มีการคัดค้านว่าไม่ถูกต้องประการใดแล้ว ต้องถือว่าผู้รับได้รับไว้ถูกต้องตามจำนวนที่ปรากฏในบัญชีแล้ว และทันทีที่ผู้มอบยอมพ้นจาก-หน้าที่และความรับผิดชอบในจำนวนสิ่งของ ถ้าปรากฏการขาดตกบกพร่องในจำนวนสิ่งของขึ้นภายหลัง ผู้รับจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ และใช้ราคาของนั้น หรือต้องได้รับโทษทั้งสองสถาน

ลักษณะ ๕
ว่าด้วยการตั้งผู้แทน

ข้อ ๔๔ ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางจะมอบหมายหน้าที่การรักษาของกลางให้ผู้อยู่ในบังคับบัญชารักษาแทนก็ได้ ในเมื่อของกลางบางสิ่งบางอย่างนั้นเป็นของที่ไม่สำคัญ หรือเป็นของที่สมควรจะมอบหมายได้ หรือด้วยความจำเป็นในหน้าที่ชั่วคราวชั่วคราว แต่การมอบหมายนั้นจะต้องรับผิดชอบในเมื่อเกิดการเสียหายขึ้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย หรือไม่สามารถจะคุ้มครองได้

ส่วนผู้รับมอบหมายให้รักษาของกลางแทนนั้น ย่อมมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการรักษาเช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง

กระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

(ลงนาม) **ธำรงนาวาสวัสดิ์**

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมวด ๑๕

การขอของกลางไว้ใช้ในราชการกรมประมง

หน้า

๕๖๕

๕๖๘

๑ การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางจากจังหวัด

๒ เครื่องมือทำการประมงของกลาง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

๒๕ มกราคม ๒๕๘๒

เรื่อง การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางจากจังหวัด

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด้วยกรมเกษตรและการประมงรายงานว่า ทางการกองการประมงจะต้องใช้ยวดยานและเครื่องมือบางอย่างเกี่ยวกับการทดลองและค้นคว้าในทางหลักวิชาการ ในการนี้จะต้องลงทุนมาก เพราะของมีราคาแพง เงินในงบประมาณก็ไม่มีพอที่จะจัดซื้อและถึงจะซื้อก็หาซื้อไม่ได้ทันการด้วย จึงใคร่ขอโอกาสเลือกเรือและของกลาง ที่รับไว้จากชาวประมงหรือผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติอากรค่าหน้า พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พุทธศักราช ๒๕๘๒ หรือ กฎหมายอื่นว่าด้วยการประมง ที่ศาลสั่งให้ริบและเก็บรักษาอยู่ที่อำเภอตำรวจในจังหวัดต่าง ๆ มาใช้ในราชการตามที่เรียนมาแล้วเพราะอาจมีสิ่งที่เหมาะสมแก่ความต้องการก็ได้

กระทรวงเกษตรธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ของที่รับไว้ นั้นเป็นของใช้ในราชการ โดยตรง คงจะเป็นประโยชน์ในทางการประมงมากกว่าทางอื่น จึงเรียนมาเพื่อขอกระทรวงมหาดไทย ได้โปรดพิจารณา ถ้าคำริเห็นด้วยว่า ควรให้กองการประมงได้เลือกสิ่งที่จะใช้ได้มาใช้ราชการก็ขอ ได้โปรดพิจารณาอนุมัติและสั่งไปยังคณะกรรมการจังหวัดต่าง ๆ รับสิ่งของดังกล่าวรักษาไว้ ขอให้จัดการให้กรมเกษตรและการประมงหรือพนักงานประมงที่ประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ ได้ทราบว่าเป็นของที่ ริบไว้มีอะไรบ้าง อย่างไร มีจำนวนเท่าใด เวลานี้ยังค้ำอยู่หรือมีชำรุดเสียหายอย่างไร เพื่อจะได้ เลือกและรับมาใช้ในราชการกรมเกษตรและการประมงต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณมาก.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) เวชยันตริงสฤษฏี

(พล.อ.ท. พระเวชยันตริงสฤษฏี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

๑๙ มีนาคม ๒๕๘๒

เรื่อง การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นของกลางของจังหวัด
ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หนังสือที่ ม. ๖๗๔๐/๒๕๘๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๘๒ ว่า กองการประมงจะต้องใช้ยวดยานและเครื่องมือบางอย่างเกี่ยวกับการทดลองและค้นคว้าในหลักวิชาการ ในการนี้จะต้องลงทุนมาก เห็นว่าของกลางบางอย่างที่รับไว้จากผู้กระทำผิดกฎหมาย และเก็บรักษาอยู่ที่อำเภอและตำรวจในจังหวัดต่างๆ คงจะเป็นประโยชน์ในทางการประมงมาก จึงขอให้กองการประมงเลือกสิ่งที่จะใช้ได้มาใช้ราชการ และขอให้แจ้งจำนวนสิ่งของดังกล่าวที่รักษาไว้ให้กรมเกษตรและการประมง หรือพนักงานประมงที่ประจำอยู่จังหวัดนั้นให้ทราบ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องในการที่กรมเกษตรและการประมงจะขอรับสิ่งของกลางที่ได้รับไว้จากผู้กระทำผิดกฎหมาย และเก็บรักษาอยู่ที่จังหวัด อำเภอ และตำรวจแต่อำนาจในการจำหน่ายของกลาง เป็นอำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัดที่จะพิจารณาสั่งการ จึงเห็นว่าควรให้กรมเกษตรและการประมง จัดเจ้าหน้าที่ไปติดต่อกับข้าหลวงประจำจังหวัดส่วนการที่จะให้จังหวัดแจ้งจำนวนสิ่งของให้กรมเกษตรและการประมงหรือพนักงานประมงทราบนั้นเห็นว่า สิ่งของกลางทั้งหลายได้เก็บรักษาไว้ที่จังหวัด อำเภอ และตำรวจ และมีบัญชีไว้ ถ้าได้ให้เจ้าพนักงานประมงไปตรวจดู เมื่อเห็นว่าสิ่งใดจะเป็นประโยชน์แก่การประมง ก็ให้ขออนุญาตต่อข้าหลวงประจำจังหวัด เช่นนี้จะเป็นการสะดวกมาก หรือถ้าในระหว่างที่เจ้าพนักงานประมงยังมิได้ตรวจสิ่งของและมีความจำเป็นที่จะต้องขายหรือจำหน่ายของกลาง ก่อนที่จะขายหรือจำหน่ายก็จะได้แจ้งให้กรมเกษตรและการประมง หรือพนักงานประมงที่ประจำอยู่ในจังหวัดนั้นทราบ ดังนี้จะขอด้วยความประสงค์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือประการใด ขอทราบ เพื่อจะได้สั่งให้คณะกรรมการจังหวัดทราบทางปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) *เชวงศักดิ์สงคราม*

(หลวงเชวงศักดิ์สงคราม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ลงนามแทน

๑๑ เมษายน ๒๕๘๓

เรื่อง การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางของจังหวัด

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่ ก. ๒๘๖๐๘/๒๕๘๒ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๘๒
แจ้งว่าไม่มีความขัดข้อง ในการที่กรมเกษตรและการประมงจะขอรับสิ่งของที่รับไว้จากผู้กระทำผิด
กฎหมายและเก็บรักษาอยู่ที่จังหวัด อำเภอบาง และตำรวจ แต่อำนาจในการจำหน่ายของกลางเป็น
อำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัดจะพิจารณาสั่งการ จึงเห็นควรให้กรมเกษตรและการประมงจัด
เจ้าหน้าที่ไปติดต่อกับข้าหลวงประจำจังหวัด เมื่อเห็นสิ่งใดจะเป็นประโยชน์แก่การประมง ก็ให้ขอ
อนุญาตต่อข้าหลวงประจำจังหวัด หรือถ้าระหว่างเจ้าหน้าที่งานประมงยังมิได้ตรวจสิ่งของ และมี
ความจำเป็นที่จะต้องขาย หรือจำหน่ายของกลางก่อนที่จะขายหรือจำหน่ายต้องแจ้งให้กรมเกษตรและ
การประมง หรือพนักงานประมงที่อยู่ในจังหวัดนั้นทราบ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเรียนว่า ตามที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งมานั้นเป็นการสมควร
แล้วขอได้โปรดส่งคณะกรรมการจังหวัดทราบต่อไปด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) *เดชสทกรณ*

(หลวงเดชสทกรณ)

ปลัดกระทรวงลงนามแทน

๒๕ เมษายน ๒๕๘๓

เรื่อง การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางจากจังหวัด
จาก ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ถึง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยได้รับหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ม. ๖๗๔๐/๒๕๘๓ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๘๓ ว่าทางการกองการประมงมีความประสงค์ที่จะต้องใช้วดยานและเครื่องมือบางอย่างเกี่ยวกับ การทลสองและค้นคว้าในทางหลักวิชาการ ในการนี้จะต้องลงทุนมาก เพราะของมีราคาแพง เงินงบประมาณก็ไม่พอที่จะจัดซื้อ ถึงจะซื้อก็หาไม่ได้ทันการด้วย ใครจะขอโอกาสเลือกเรือและของกลาง ที่ริบไว้จากชาวประมง หรือผู้กระทำผิดพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการ ประมงในเขตการประมงไทยพุทธศักราช ๒๕๘๒ หรือกฎหมายอื่นๆ ว่าด้วยการประมง ที่ศาล สั่งให้ริบและเก็บรักษาอยู่ที่อำเภอและตำรวจอยู่ในจังหวัดต่างๆ มาใช้ในราชการของกองการประมง เพราะอาจมีสิ่งที่เหมาะสมแก่ความต้องการก็ได้

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ของกลางต่างๆ ที่ริบไว้จากผู้กระทำผิดนี้ เมื่อกรมเกษตรและการประมงประสงค์จะนำมาใช้ในราชการแล้ว ไม่น่ามีการขัดข้องประการใด แต่ ในการพิจารณาอนุญาตให้เก็บไว้ใช้ราชการ ตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาด- ไทย พุทธศักราช ๒๕๘๐ ข้อ ๓๓ วรรค ๒ เป็นอำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัด จึงได้ตอบไป ยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าไม่ควรขัดข้องในการที่กรมเกษตรและการประมง จะขอรับสิ่งของกลาง ที่ริบไว้จากผู้กระทำผิดกฎหมาย และเก็บรักษาอยู่ที่จังหวัด อำเภอ และตำรวจ แต่อำนาจในการจำ- หน่ายของกลาง เป็นอำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัดที่จะพิจารณาสั่งการ จึงเห็นสมควรจะให้กรม เกษตรและการประมงเจ้าหน้าที่ไปติดต่อกับข้าหลวงประจำจังหวัด เมื่อเห็นสิ่งใดจะเป็นประโยชน์ แก่การประมง ก็ให้ขออนุญาตต่อข้าหลวงประจำจังหวัด หรือถ้าในระหว่างที่พนักงานประมงยังไม่ ได้ตรวจสิ่งของ และมีความจำเป็นจะต้องขายหรือจำหน่ายของกลาง ก่อนที่จะขายหรือจำหน่าย ให้แจ้งให้กรมเกษตรและการประมงหรือพนักงานประมงที่อยู่ประจำจังหวัดนั้นทราบเสียก่อน ดังนี้

ฉะนั้นจึงแจ้งมาเพื่อทราบ ให้คณะกรรมการจังหวัดปฏิบัติการตามในที่กล่าวนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พ.อ. รามณรงค์

(พ.อ. พระรามณรงค์)

รองปลัดกระทรวงกลาโหม

๒๕ เมษายน ๒๔๘๓

เรื่อง การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางจากจังหวัด
จาก ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ถึง คณะกรรมการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยได้รับหนังสือกระทรวงเกษตรราธิการที่ ม. ๖๗๔๐/๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๘๓ ว่าทางการกองการประมงมีความประสงค์ที่จะต้องใช้ยานพาหนะและเครื่องมือบางอย่างเกี่ยวกับการทดลองและค้นคว้าในทางหลักวิชาการ ในกรณีจะต้องลงทุนมาก เพราะของมีราคาแพง เงินงบประมาณก็ไม่มีพอที่จะซื้อ ถึงจะซื้อก็หาซื้อไม่ได้ทันการด้วย ใครจะขอโอกาสเลือกเรือและของกลางที่รีบไว้จากชาวประมง หรือผู้กระทำผิดพระราชบัญญัติอากรค่าหัว พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒ หรือกฎหมายอื่นๆ ว่าด้วยการประมงที่ศาลสั่งให้ริบและเก็บรักษาอยู่ที่อำเภอและตำรวจในสังกัดจังหวัดต่างๆ มาใช้ราชการของกองการประมง เพราะอาจมีสิ่งที่เหมาะสมแก่ความต้องการก็ได้

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ของกลางต่างๆ ที่รีบไว้จากผู้กระทำผิดนี้ เมื่อกรมเกษตรและการประมงประสงค์จะนำไปใช้ในราชการแล้ว ไม่น่าจะมีการขัดข้องประการใด แต่ในการพิจารณาอนุญาตให้เก็บไว้ใช้ราชการตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๘๐ ข้อ ๓๓ วรรค ๒ เป็นอำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัด จึงได้ตอบไปยังกระทรวงเกษตรราธิการว่า ไม่มีความขัดข้องในการที่กรมเกษตรและการประมงจะขอรับสิ่งของกลางที่รีบไว้จากผู้กระทำผิดกฎหมายและเก็บรักษาอยู่ที่จังหวัดอำเภอและตำรวจ แต่อำนาจในการจำหน่ายของกลางเป็นอำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัดที่จะพิจารณาสั่งการ จึงเห็นสมควรที่จะให้กรมเกษตรและการประมงจัดเจ้าหน้าที่ไปติดต่อกับข้าหลวงประจำจังหวัด เมื่อเห็นสิ่งใดจะเป็นประโยชน์แก่การประมงก็ให้ขออนุญาตต่อข้าหลวงประจำจังหวัด หรือถ้าในระหว่างที่พนักงานประมงยังไม่ได้ตรวจสิ่งของและมีความจำเป็นจะต้องขาย หรือจำหน่ายของกลางก่อนที่จะขายหรือจำหน่าย

ก็ให้แจ้งให้กรมเกษตรและการประมง หรือพนักงานประมงที่ประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ทราบเสียก่อน
ดังนี้

ฉะนั้น จึงแจ้งมาเพื่อทราบ ให้คณะกรรมการจังหวัดปฏิบัติการตามนัยที่กล่าวนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พ.อ. รามณรงค์

(พ.อ. รามณรงค์)

รองปลัดกระทรวงกลาโหม

๓๐ เมษายน ๒๕๘๓

เรื่อง การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางของจังหวัด
จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หนังสือที่ ม. ๑๑๖/๒๕๘๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๘๓ ว่า เรื่องกรมเกษตรและ
การประมงมีความประสงค์จะขอรับสิ่งของกลางที่ริบจากผู้กระทำผิด และเก็บรักษาอยู่ที่จังหวัด
อำนาจ และตำรวจ ในการปฏิบัติการขอรับของนั้น ไม่เป็นการขัดข้องตามที่กระทรวงมหาดไทย
ชี้แจงมา นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ส่งคณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัดทราบทางปฏิบัติแล้ว ทั้ง
สำเนาที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ เพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) *เขวงศักดิ์สงคราม*

(หลวงเขวงศักดิ์สงคราม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ลงนามแทน

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๘๓

เรื่อง การขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางของจังหวัด
จาก หัวหน้ากองการประมง
ถึง พนักงานประมงจัตวา ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งมาว่า ได้สั่งให้คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัดทราบทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการขอเรือและเครื่องมือจับสัตว์น้ำซึ่งเป็นของกลางของจังหวัดแล้วแล้ว ถ้ากรมเกษตรและการประมงประสงค์จะนำของกลางเหล่านี้ไปใช้ราชการก็ไม่ขัดข้อง แต่อำนาจในการจ่ายของกลางเป็นอำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัด ฉะนั้นถ้ากรมเกษตรและการประมงประสงค์จะได้อำนาจของกลางแล้วก็ให้จัดเจ้าหน้าที่ไปติดต่อขออนุญาตกับข้าหลวงประจำจังหวัดก่อน

ฉะนั้น จึงส่งสำเนาหนังสือของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมาเพื่อท่านจักได้ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บุญช่วย อินทร์พรรย์

(นายบุญช่วย อินทร์พรรย์)

๒๑ กันยายน ๒๔๕๗

เรื่อง เครื่องมือทำการประมงของกลาง

เรียน ผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี)

ด้วยปรากฏว่าในคดีอาญาผิด พ.ร.บ. การประมง เท่าที่พนักงานสอบสวนปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ ส่วนมากมักจะให้ผู้ต้องหามีประกันตัวไป ส่วนของกลางเช่น เรือ แห หรืออวน นั้น พนักงานสอบสวนเก็บรักษาไว้ แต่จังหวัดชายทะเลบางจังหวัดฝากให้ตำรวจนำควบคุมดูแล ซึ่งตามปกติแล้วในการเก็บรักษาแหหรืออวน จะต้องนำขึ้นตากบนที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะ การเก็บรักษาของพนักงานสอบสวนในขณะที่ยังเป็นของกลางอยู่นี้ เมื่อไม่อาจจะนำออกตากได้ เพราะไม่มีสถานที่และเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอทำให้ของกลางนั้นเปื่อยผุ เมื่อคืนของกลางให้เจ้าของรับไป ก็ไม่อาจใช้ประกอบอาชีพได้ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชาวประมงผู้ยากจน

กรมมหาดไทยขอแสดงความเข้าใจมาว่า ตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง พ.ศ.๒๔๕๐ ข้อ ๕ ง. ระบุว่า "ถ้าหากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถรักษาของกลางนั้นๆ ไว้ได้จะมอบให้ผู้ที่มีสมควรรักษาไว้แทนก็ได้" ฉะนั้น ของกลางในคดีผิด พ.ร.บ. การประมงดังกล่าว เมื่อพนักงานสอบสวนพิจารณาเห็นว่าสมควรจะให้เจ้าของรับไปเก็บรักษาไว้แทนก็ย่อมทำได้ เพื่อป้องกันความเสียหายอันจะเกิดขึ้น แต่ทั้งนี้พนักงานสอบสวนต้องบันทึกการรับรักษาโดยระบุชนิด ขนาด ทำหนิ รูปพรรณ พร้อมกับตีราคาของกลางนั้นไว้ให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการสับเปลี่ยน และเพื่อเป็นหลักในการเอาผิดแก่ผู้รักษาในกรณีที่มีการยกออกหรือทำลายของกลางขึ้น ส่วนของกลางซึ่งตามลักษณะของนั้นๆ จะต้องได้รับการพิสูจน์อันเป็นประเด็นสำคัญในคดีเสียก่อน ก็ให้ดำเนินการพิสูจน์ เมื่อไม่มีปัญหาอย่างใดแล้ว จะมอบให้เจ้าของรับไปรักษาก็อาจทำได้โดยวิธีเดียวกัน แต่ถ้าจะต้องเก็บรักษาไว้เพื่อการพิสูจน์ในชั้นศาลด้วย ก็ดำเนินเก็บรักษาของกลางโดยประการอื่น จะมอบให้เจ้าของรับไปรักษาไม่ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้พนักงานสอบสวน ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พล.ต.ต. อรรถสิทธิ สิริสุนทร

(อรรถสิทธิ สิริสุนทร)

อธิบดีกรมมหาดไทย

หมวด ๑๖

บำเหน็จนำจับผู้กระทำความผิด

หน้า

๑. ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ผู้นำจับผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐	๕๗๗
๒. การจ่ายเงินบำเหน็จนำจับในคดีเกี่ยวกับการประมงซึ่งสิ้นสุดลงโดยการเปรียบเทียบของพนักงานสอบสวน	๕๘๐
๓. ขอให้ศาลสั่งบังคับให้จำเลยจ่ายเงินบำเหน็จนำจับในคดีการประมง	๕๘๑
๔. คำพิพากษากฎีกาที่ ๕๘๒/๒๕๑๗ พระราชบัญญัติการประมง บำเหน็จนำจับ	๕๘๒

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำสั่งกระทรวงเกษตร

ที่ ๑๓๓/๒๕๑๔

เรื่อง ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ผู้นำจับผู้กระทำผิด พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งกระทรวงเกษตร เรื่อง ระเบียบการจ่ายเงิน
บำเหน็จให้แก่ผู้นำจับผู้กระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการประมง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรกำหนดระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ผู้นำจับผู้กระทำผิดพระ-
ราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๒๐๗/๒๔๕๐ เรื่อง ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่
ผู้นำจับผู้กระทำผิดพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๔๕๐ และ
ระเบียบการที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบการนี้เสียทั้งสิ้น และให้ใช้ระเบียบการต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒. ผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จ

(๑) ต้องไม่ใช่เจ้าหน้าที่ผู้จับกุม

(๒) ต้องเป็นผู้มาแจ้งความแก่พนักงานเจ้าหน้าที่และขอรับเป็นผู้นำจับ เพื่อขอรับเงิน
บำเหน็จตามระเบียบนี้ และ

(๓) ต้องเป็นผู้ที่ได้ช่วยเหลือ แนะนำ บอกลสถานที่ที่ได้มีการกระทำความผิดต่อเจ้า-
หน้าที่ผู้จับกุมจนจับผู้กระทำผิดได้ ศาลพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิด และคดีถึงที่สุดแล้ว หรือ
พนักงานสอบสวนได้ทำการเปรียบเทียบแล้ว

ข้อ ๓. เงินบำเหน็จ

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่จะทำความตกลงในเรื่องการขอรับเงินบำเหน็จกับผู้นำจับในคดี
ที่ผู้ต้องหากระทำความผิดพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ หรือพระราชบัญญัติการประมงฉบับ
อื่นๆ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ไม่เกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา ๑๑ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ คดีหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐ บาท

(ข) มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๕ มาตรา ๕๕ หรือมาตรา ๖๔ คดีหนึ่งไม่เกิน ๒๕๐ บาท

(ค) มาตรา ๔ มาตรา ๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ (เว้นข้อ (๒) และข้อ (๗)) มาตรา ๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ หรือมาตรา ๗๒ คดีหนึ่งไม่เกิน ๕๐๐ บาท

(ง) มาตรา ๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ หรือมาตรา ๓๒ ข้อ (๒) หรือข้อ (๗) คดีหนึ่งไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

(๒) จำนวนเงินบำเหน็จนำจับซึ่งจะได้ทำความตกลงจ่ายให้แก่ผู้นำจับ ตามข้อ ๓ นั้น ให้พิจารณาถึงความยากลำบากและอันตรายในการนำจับผู้กระทำผิดในครั้งนั้น ๆ ประกอบด้วย

(๓) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ทำการเปรียบเทียบ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนเพื่อส่งให้ผู้ต้องหาจ่ายเงินบำเหน็จนำจับให้แก่ผู้นำจับด้วย

ในกรณีที่มีการฟ้องศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนเพื่อขอให้พนักงานอัยการหรือผู้ว่าคดีระบุจำนวนเงินบำเหน็จที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้นำจับตามความใน มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ไว้ในสำนวนฟ้องทุกราย

ข้อ ๔. การจ่ายเงินบำเหน็จ

(๑) ผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จ ต้องเป็นผู้ที่ได้ทำความตกลงกับพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จตามข้อ ๒ (๑) (๒) และ (๓)

(๒) เมื่อศาลได้สั่งให้จำเลยชำระเงินบำเหน็จแล้ว

(ก) ถ้าจำเลยมีเงินชำระ ก็ให้เจ้าหน้าที่ไปรับเงินจากศาล และนำมาจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จต่อไป

(ข) ถ้าจำเลยไม่มีเงินชำระ ให้เจ้าหน้าที่รายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาคำเนินการขอเบิกไปยังกรมประมงตามจำนวนเงินที่ศาลสั่ง

ในการขอเบิกเงินบำเหน็จไปย้งกรมประมง ให้จังหวัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้ประกอบด้วย
คือสำเนาคำฟ้องของพนักงานอัยการหรือผู้ว่าคดี และสำเนาคำพิพากษาของศาล

ตั้ง ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๔
(ลงนาม) จักทอง ทองใหญ่
(หม่อมราชวงศ์จักรทอง ทองใหญ่)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

๒๑ เมษายน ๒๕๕๑

**เรื่อง การจ่ายเงินบำเหน็จนำจับในคดีเกี่ยวกับการประมงซึ่งสิ้นสุดลงโดยการเปรียบเทียบ
ของพนักงานสอบสวน**

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

อนุสนธิคำสั่งของกระทรวงเกษตรธิการที่ ๒๐๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๐
สั่งวางระเบียบเรื่องการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ผู้นำจับผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.
๒๕๕๐ นั้น ปรากฏว่า ได้วางระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จนำจับไว้เฉพาะคดีที่ต้องดำเนินการฟ้อง
ร้องผู้กระทำความผิดยังศาล แต่มิได้กำหนดถึงการจ่ายเงินบำเหน็จนำจับในคดีที่สิ้นสุดลงโดยการเปรียบเทียบ
เทียบของพนักงานสอบสวนไว้ด้วยแต่ประการใด

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานในการปราบปรามผู้กระทำความผิดให้ได้ผลดียิ่งขึ้น กระทรวง
เกษตรธิการ จึงขอข้อมความเข้าใจในการปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องนี้เพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ถ้าหากคดีใดที่อาจทำการเปรียบเทียบได้ตามกฎหมาย และคดีนั้นมีผู้นำจับ ซึ่งมี
สิทธิจะได้รับเงินบำเหน็จนำจับตามระเบียบในคำสั่งของกระทรวงเกษตรธิการ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว
ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุมขอร้องให้พนักงานสอบสวนเรียกเงินบำเหน็จนำจับตามอัตรา
ดังกล่าวจากผู้กระทำความผิดไว้ในการเปรียบเทียบคดีด้วย และถ้าผู้กระทำความผิดยินยอมเสียเงินค่าปรับ
และยอมชำระเงินบำเหน็จนำจับแล้ว ก็ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเปรียบเทียบคดีนั้นต่อไปได้

๒. ถ้าเปรียบเทียบคดีนั้น ผู้กระทำความผิดไม่ยอมชำระเงินค่าบำเหน็จนำจับ ก็ให้พนักงาน
สอบสวนส่งคดีให้อัยการดำเนินการฟ้องร้องไปยังศาลต่อไป พร้อมกับขอให้ผู้กระทำความผิดชำระเงิน
บำเหน็จนำจับด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและให้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) พ.อ. น้อม เกตุญาติ
(พ.อ. น้อม เกตุญาติ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ลงนามแทน

๑๑ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอให้ศาลสั่งบังคับให้จำเลยจ่ายเงินบำเหน็จนำจับในคดีการประมง
จาก อธิบดีกรมการประมง
ถึง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดนครพนม)

เนื่องด้วยกรมการประมงได้รับหนังสือจากคณะกรรมการจังหวัดนครพนม มีใจความว่า ตามระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จนำจับให้แก่ผู้นำจับผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ของกระทรวงเกษตรราธิการซึ่งได้ขอให้อัยการระบุจำนวนเงินที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้นำจับไว้ในสำนวนฟ้องทุกรายด้วยนั้น อัยการจังหวัดนครพนมได้ระบุจำนวนเงินบำเหน็จนำจับดังกล่าวไว้ในสำนวนฟ้องรวม ๓ ราย แต่ศาลจังหวัดนครพนมได้พิพากษาว่า ตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ มิได้บัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของอัยการที่จะขอเบิกเงินบำเหน็จนำจับไปในฟ้องไว้ด้วย การฟ้องจึงต้องเสียเงินค่าธรรมเนียมศาลก่อน เมื่อไม่ได้เสียค่าธรรมเนียมศาลแล้วศาลก็ไม่บังคับให้ และในคดีดังกล่าวนี้ อัยการจังหวัดมิได้อุทธรณ์ คณะกรรมการจังหวัดนครพนมจึงเห็นว่า ควรให้มีการแก้ไขข้อความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้อัยการมีอำนาจและหน้าที่ที่จะขอเงินบำเหน็จนำจับในสำนวนฟ้องได้ด้วย

เรื่องนี้ กรมการประมงได้พิจารณาเห็นว่า เป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงได้หารือไปยังกรมอัยการ ซึ่งกรมอัยการได้พิจารณาเห็นว่า การฟ้องขอให้จำเลยจ่ายเงินบำเหน็จนำจับในคดีการประมงด้วยนั้น ไม่จำเป็นต้องเสียเงินค่าธรรมเนียม ถ้าศาลไม่บังคับให้ตามขอ ก็ต้องอุทธรณ์ฎีกาต่อไป จึงได้ส่งสำเนาหนังสือกรมอัยการมาเพื่อทราบพร้อมกับหนังสือนี้ด้วยแล้ว ๑ ฉบับ

ทั้งนี้ กรมการประมงจึงขอเรียนมา ขอจังหวัดได้โปรดสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บ. อินทร์ทรัพย์

(นายบุญ อินทร์ทรัพย์)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๒/๒๕๐๑ พ.ร.บ. การประมง บำเหน็จนำจับ

ผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. การประมง ถ้าไม่ชำระเงินบำเหน็จนำจับ อาจต้องถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าบำเหน็จ หรือมีฉะนั้นก็ต้องถูกกักขังแทนค่าบำเหน็จ โดยถือว่าค่าบำเหน็จเป็นเสมือนหนึ่งค่าปรับ การไม่ชำระเงินค่าบำเหน็จอาจทำให้ผู้กระทำความผิดต้องถูกกักขังแทน กักขังเป็นโทษอย่างหนึ่ง จึงชอบที่ศาลจะใช้ดุลยพินิจกำหนดโทษหรืออภัยหนึ่งกำหนดเงินบำเหน็จนั้นได้ตามสมควร

ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดพิษณุโลก
นายวัน ทองธานี

โจทก์
จำเลย

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยได้ใช้เครื่องมือทำการประมงที่ห้ามใช้เด็ดขาดทำการจับปลาในฤดูปลาไมใช่ในหนองน้ำสาธารณะซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำ เป็นการฝ่าฝืนประกาศกระทรวงเกษตร มีผู้นำจับจำเลย ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตกลงจะจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ผู้นำจับเป็นเงิน ๕๐๐ บาท ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ มาตรา ๓๒, ๖๕, ๖๙, ๗๑ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐๕ ข้อ ๕ ขอริบของกลาง และให้จำเลยชำระเงินบำเหน็จนำจับแก่ผู้นำจับด้วย

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง ลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงปรับ ๒๐๐ บาท ที่โจทก์ขอให้จำเลยชำระค่าบำเหน็จนำจับเป็นเงิน ๕๐๐ บาทนั้นสูงเกินไป เห็นควรให้จำเลยชำระค่าบำเหน็จนำจับเพียง ๒๐๐ บาท เงินค่าปรับก็ตี ค่าบำเหน็จก็ตี หากจำเลยไม่ชำระ ให้บังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ริบของกลาง

โจทก์อุทธรณ์ว่า ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลดจำนวนเงินบำเหน็จนำจับลงมานั้นเป็นการกลาดเคลื่อนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายและคำสั่งกระทรวงเกษตร ขอให้พิพากษาแก้ไขจำเลยชำระเงินบำเหน็จ ๕๐๐ บาท ตามฟ้อง

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา

“ศาลฎีกาได้ตรวจสอบและประชุมปรึกษาแล้ว โจทก์ฎีกาว่า ศาลพิพากษาลดเงินค่าบำเหน็จนำจับลงจากจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตกลงจะจ่ายให้แก่ผู้นำจับกลาดเคลื่อนต่อกฎหมาย

ศาลฎีกาเห็นว่า พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๗๑ บัญญัติว่า “ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องจ่ายเงินบำเหน็จแก่ผู้นำจับตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ต้องไม่เกินสองพันบาท และต้องชดใช้เงินซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปตามมาตรา ๕๔ ในกรณีที่ศาลลงโทษผู้กระทำความผิด ให้ศาลพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดชำระเงินดังกล่าวแล้ว ถ้าไม่ชำระให้จัดการตามมาตรา ๑๘ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา โดยถือเสมือนว่าเป็นค่าปรับ” ดังนั้น เมื่อผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินบำเหน็จ ก็จะต้องถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าบำเหน็จ หรือ มิฉะนั้นจะต้องถูกกักขังแทนค่าบำเหน็จ ทั้งนี้ โดยถือว่าค่าบำเหน็จเป็นเสมือนหนึ่งค่าปรับ ตามความหมายแห่งมาตรา ๒๕ ประมวลกฎหมายอาญา (ซึ่งใช้แทนมาตรา ๑๘ กฎหมายลักษณะเดิม) จากบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการไม่ชำระเงินบำเหน็จอาจทำให้ผู้กระทำความผิดถึงกับต้องถูก “กักขัง” แทน

“กักขัง” เป็นโทษอย่างหนึ่ง ฉะนั้น การที่ศาลพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดจ่ายเงินบำเหน็จตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ จึงมีผลเท่ากับเป็นการลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิด ชอบที่ศาลจะใช้ดุลพินิจกำหนดโทษ หรืออีกนัยหนึ่งกำหนดเงินบำเหน็จนั้นได้ตามควรแก่กรณี ส่วนคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๑๓๓/๒๕๑๔ ซึ่งวางระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จก็มีได้กำหนดจำนวนเงินบำเหน็จนำจับเป็นอัตราตายตัว เพียงแต่กำหนดจำนวนอย่างสูงไว้เท่านั้น ทั้งคำสั่งนี้ก็ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ จึงไม่มีทางที่จะแปลไปได้ว่าเป็นบทบังคับศาลพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดชำระเงินบำเหน็จไปตามจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดศาลอุทธรณ์พิพากษาชอบแล้ว ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน”

นายกฤษณ์ โสภิตกุล นายยงยุทธ เลอลภ นายอุดม จาละ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หมวด ๑๗

การจดทะเบียนการค้าสินค้าสัตว์น้ำ

๑. ให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำมาจดทะเบียนและขออนุญาต	๕๕๗
๒. ให้ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำที่ใช่เรือยนต์มาจดทะเบียนและขออนุญาต	๕๕๘
๓. บันทึกขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖	๖๐๐
๔. ให้ผู้มีอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำมาจดทะเบียนและขออนุญาต	๖๐๒
๕. ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาด	๖๐๔
๖. ปัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาด	๖๐๕
๗. บันทึกปัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาด มาตรา ๓ (ก) แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖	๖๐๖
๘. บันทึกข้อหารือ	๖๐๘

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ประกาศกระทรวงเกษตรธิการ

เรื่อง ให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำมาจดทะเบียนและขออนุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ออกประกาศให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ตามความในมาตรา ๓ ตั้งแต่ข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ในท้องที่ทุกจังหวัดที่มีการเก็บเงินอากรการประมง นอกจากจังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส มายื่นคำขอกจดทะเบียนและขออนุญาต คือ

๑. ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำสดหรือเค็ม ด้วยวิธีขายทอดตลาด ขายเหมา หรือขายส่ง
๒. ผู้ประกอบกิจการโรงเค็มหรือโรงทำปลาเค็ม เพื่อการค้า
๓. ผู้ประกอบกิจการโรงทำน้ำปลา เพื่อการค้า
๔. ผู้ประกอบกิจการโรงทำกะปิ เพื่อการค้า
๕. ผู้ประกอบกิจการโรงนึ่ง หรือย่างสัตว์น้ำ เพื่อการค้า
๖. ผู้ประกอบกิจการโรงทำหอยแห้ง เพื่อการค้า
๗. ผู้ประกอบกิจการโรงทำสัตว์น้ำกระป๋อง

การยื่นคำขอกจดทะเบียนและขออนุญาตนั้น ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ให้ผู้ที่ทำการค้าหรือเจ้าของกิจการดังกล่าวที่ประกอบกิจการอยู่แล้ว ก่อนวันใช้ประกาศนี้ หรือผู้จัดการ หรือตัวแทน มายื่นคำขอกจดทะเบียนและขออนุญาตตามแบบพิมพ์ที่กำหนดไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมการประมง สำหรับท้องที่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี หรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่สำหรับจังหวัดอื่น ๆ

การยื่นคำขอกจดทะเบียนและขออนุญาตต้องกระทำภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันใช้ประกาศนี้เป็นต้นไป

๒. ให้ผู้ที่ประสงค์จะทำการค้า หรือเจ้าของกิจการดังกล่าวที่จะประกอบกิจการหลง
จากวันใช้ประกาศนี้ หรือผู้จัดการ หรือตัวแทน มายื่นคำขอจดทะเบียน และขออนุญาตต่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมการประมง สำหรับท้องที่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี หรือต่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่สำหรับจังหวัดอื่นๆ

เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะดำเนินอาชีพการค้าหรือประกอบกิจการดังกล่าวได้
ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๒

(ลงนาม) พระช่วงเกษตรศิลปการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒ กันยายน ๒๔๙๓

เรื่อง ให้ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำที่ใช้รถยนต์มาจากทะเบียนและขออนุญาต

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด ๔๒ จังหวัดและอำเภอ

ตามประกาศของกระทรวงเกษตรราธิการลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๙๒ เรื่องให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ อุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจากทะเบียนและขออนุญาต (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๖๖ เล่ม ๖๖ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๙๒ หน้า ๕๓๕๐) นั้น

ปรากฏว่าบางจังหวัดได้หารือไปว่า ในกรณีที่ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำ ใช้รถยนต์ไปรับซื้อสินค้าสัตว์น้ำจากชาวประมงในท้องที่จังหวัดต่างๆ มาขาย ณ แพลตาในกรุงเทพฯ ฯ หรือท้องที่อื่น ๆ นั้น จะต้องมาจากทะเบียนขออนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามประกาศกระทรวงเกษตรราธิการดังกล่าวด้วยหรือไม่ กรมการประมงชี้แจงว่าตามประกาศดังกล่าวนี้ ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผู้ใช้เรือทกชนิดจะต้องมาจากทะเบียนขออนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมด้วย แต่กรมการประมงเห็นว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพการประมง ทางราชการก็ไม่ประสงค์จะให้ผู้ใช้เรือชนิดอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้ทำการค้าสัตว์น้ำเป็นล่ำเป็นสันก็ต้องมาจากทะเบียนและขออนุญาต กรมการประมงจึงเห็นสมควรขอความร่วมมือและวางระเบียบการในเรื่องนี้เพื่อขอให้จังหวัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติดังนี้

๑. ให้ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำสดหรือเค็มที่ใช้รถยนต์เป็นพาหนะบรรทุกขนส่ง มาจากทะเบียนขออนุญาต และเสียค่าธรรมเนียมตามประกาศของกระทรวงเกษตรราธิการดังกล่าวแล้ว ณ อำเภอท้องที่ภูมิลำเนาของผู้ค้า หรือ ณ อำเภอท้องที่ที่ทำการค้าก็ได้โดยขอจดทะเบียนขออนุญาต และเสียค่าธรรมเนียมเป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นต้นไป

๒. เรือยนต์ที่จะจดทะเบียนและขออนุญาตตามข้อ ๑ จะต้องเป็นเรือยนต์ที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือประมง (เรือ ป.) ที่กรมเจ้าท่าทำเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ให้ผู้ขออนุญาตนำหลักฐานการจดทะเบียนมาแสดงในเวลาขอจดทะเบียนขออนุญาตด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อขอให้จังหวัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) *บ. อินทรมพรรย์*
(นายบุญ อินทรมพรรย์)
อธิบดีกรมการประมง

บันทึก

เรื่อง ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ สร. ๐๔๐๓/๑๔๓๑๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๑๐ แจ่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กระทรวงเกษตรมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาแปลความบทบัญญัติมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการแพปลา เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้” นั้น เป็นการห้ามการประกอบกิจการแพปลาเฉพาะในท้องที่ที่ได้มีการประกาศจัดตั้งสะพานปลาขึ้น ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเท่านั้น หรือเป็นการห้ามในท้องที่ทั่วไป แม้ยังไม่ได้ประกาศจัดตั้งสะพานปลาขึ้นด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นบทบัญญัติห้ามมิให้ประกอบกิจการแพปลา เว้นแต่ได้รับอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่มีเงื่อนไขอื่นใดอีก นอกจากนั้นมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ก็บัญญัติว่า “พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” ไม่มีข้อความจำกัดว่าให้ใช้ในท้องที่ใดหรือเวลาใด บทบัญญัติมาตรา ๒๕ จึงมีผลใช้บังคับได้ในท้องที่ทั่วไปและในทันทีจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ส่วนมาตรา ๘ ซึ่งบัญญัติว่า “องค์การสะพานปลาเห็นสมควรจัดตั้งสะพานปลาขึ้นสำหรับท้องที่ใด เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้วก็ให้ประกาศตั้งขึ้นได้

การประกาศให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้สะพานปลาอยู่ในความดูแลและดำเนินการขององค์การสะพานปลา” นั้นเป็นมาตราที่บัญญัติเพียงแต่ให้อำนาจขององค์การสะพานปลาจัดตั้งสะพานปลาขึ้นสำหรับท้องที่ที่เห็นสมควรเท่านั้น ไม่ใช่เป็นเงื่อนไขในการใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๒๕ ฉะนั้นบทบัญญัติมาตรา ๒๕ จึงเป็นการห้ามการประกอบกิจการแพปลาในท้องที่ทั่วไป

(ลงชื่อ) *หยุด แสงอุทัย*

นายหยุด แสงอุทัย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๑๑

๓ กรกฎาคม ๒๕๑๑

เรื่อง ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามมาตรา ๒๕
แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับเรื่องนี้

ตามที่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราช
บัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้ตรวจพิจารณา
เรื่องดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงเกษตร (นายจรูญ ผาสุกวนิช) เสร็จแล้ว มี
ความเห็นว่าเป็นการห้ามการประกอบกิจการแพปลาในท้องที่ทั่วไป ความ
ละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธ์
(นายมนูญ บริสุทธ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ประกาศกระทรวงเกษตร

เรื่อง ให้ผู้มีอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ จดทะเบียนและขออนุญาต

ตามที่กระทรวงเกษตรได้ประกาศให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ทุกจังหวัดมาจดทะเบียนและขออนุญาต ยกเว้น ๓ จังหวัด คือ จังหวัด สตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส ตามประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๙๒ นั้น บัดนี้ เนื่องจากกระทรวงเกษตรได้อนุมัติให้จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส เรียกเก็บเงินอากรการประมงในน้ำเค็มแล้ว จึงเห็นสมควรประกาศให้ผู้ประกอบอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ใน ๓ จังหวัดนี้ มาขอจดทะเบียนและรับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวในจังหวัดอื่น ๆ ที่มีการเก็บเงินอากรการประมง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรจึงประกาศให้ผู้ประกอบอาชีพการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ตามความในมาตรา ๓ ตั้งแต่ข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ทุกจังหวัดที่มีการเก็บเงินอากรการประมง ไปจดทะเบียนขอรับใบอนุญาตและเสียเงินค่าธรรมเนียมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ คือ

๑. ผู้ค้าสินค้าน้ำสดหรือเค็ม ด้วยวิธีการขายทอดตลาด ขายเหมา หรือขายส่ง
๒. ผู้ประกอบกิจการโรงเค็มหรือโรงทำปลาเค็ม เพื่อการค้า
๓. ผู้ประกอบกิจการโรงทำน้ำปลา เพื่อการค้า
๔. ผู้ประกอบกิจการโรงทำกะปิ เพื่อการค้า
๕. ผู้ประกอบกิจการโรงนึ่ง หรือย่างสัตว์น้ำ เพื่อการค้า
๖. ผู้ประกอบกิจการโรงทำหอยแห้ง เพื่อการค้า
๗. ผู้ประกอบกิจการโรงทำสัตว์น้ำกระป๋อง

ให้ผู้ประสงค์จะประกอบการค้าหรือเจ้าของกิจการดังกล่าว หรือผู้จัดการ หรือตัวแทน ไปยื่นคำขอจดทะเบียนและขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมประมง สำหรับท้องที่จังหวัด

พระนครและจังหวัดธนบุรี หรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่สำหรับจังหวัดอื่น ๆ และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะประกอบการค้าหรือกิจการดังกล่าวได้

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป และเมื่อประกาศนี้ใช้บังคับแล้วให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง ให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ มาจดทะเบียนและขออนุญาต ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒ เสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงนาม) พลเอก จ. นาวีเสถียร

(จิตติ นาวีเสถียร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

จำนวนมาก

ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๒๓๘๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๔ กันยายน ๒๕๑๑

เรื่อง ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาด

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือที่ กษ. ๑๐๐๖/๑๐๗๖๐ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกความเห็นเรื่องปัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาด (มาตรา ๓(ค)

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖)

ตามที่ได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการขายสินค้าสัตว์น้ำของผู้ประกอบการค้าบางกรณีว่า เป็นการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่เพียงพอ และถ้าเป็นการขายทอดตลาดจะถือว่าเป็นกิจการแพปลาตามความหมายในมาตรา ๓ (ค) แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้หรือไม่เพียงพอ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้ตรวจพิจารณาเรื่องดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงเกษตร (นายจรูญ ผาสุกวนิช) เสร็จแล้ว มีความเห็นดังปรากฏตามบันทึกที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธี

(นายมนูญ บริสุทธี)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๑

เรื่อง บัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาด

แจ้งความมายัง ประมงจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๒๓๕๘

ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๑ ๑๐ ฉบับ

สำเนาบันทึกลับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลงวันที่ กันยายน

๒๕๑๑ ๑๐ ฉบับ

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการขายสินค้าสัตว์น้ำของผู้ประกอบการค้าบางกรณีว่า เป็นการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่เพียงใด และถ้าเป็นการขายทอดตลาดจะถือว่าเป็นกิจการแพปลาตามความหมายในมาตรา ๓ (ค) แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้หรือไม่เพียงใด และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังปรากฏตามสำเนาบันทึกลับของสำนักงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้ด้วยแล้ว

เรื่องนี้ กรมประมงได้พิจารณาเห็นว่า ปัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาดตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นแล้วนั้น สมควรที่ประมงจังหวัด และประมงอำเภอได้ทราบไว้สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติด้วย

ฉะนั้น จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป และให้ท่านส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี และสำเนาบันทึกลับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวให้ประมงอำเภอทราบ และให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สันต์ บัณฑุกุล

(นายสันต์ บัณฑุกุล)

รองอธิบดี ทำการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายการขายทอดตลาด (มาตรา ๓ (ก))

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร. ๐๔๐๓/๙๒๗๐ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๑ แจงไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กระทรวงเกษตรมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหา ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการขายสินค้าสัตว์น้ำของผู้ประกอบการค้าบางกรณี ว่าเป็นการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่เพียงใด และถ้าเป็นการขายทอดตลาดจะถือว่าเป็นกิจการแพปลาตามความในมาตรา ๓ (ก) แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้หรือไม่เพียงใด

ข้อเท็จจริงในการซื้อขายมีดังต่อไปนี้

สถานที่ซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำมีอาณาบริเวณเป็นส่วนลึก มีการกำหนดเวลาการซื้อขายที่แน่นอน และกระทำการซื้อขายกันเป็นประจำ ทั้งสินค้าสัตว์น้ำก็มีจำนวนมากนับเป็นหมื่นกิโลกรัม ในการซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำแต่ละครั้งจะมีผู้ซื้อจำนวนมากมาชุมนุมกัน ณ ที่แห่งนั้น เพื่อคอยประมูลราคาหรือเสนอราคาซื้อสินค้าสัตว์น้ำ เมื่อถึงเวลาขายผู้ขายซึ่งส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเป็นนายหน้าหรือตัวแทน บางครั้งอาจเป็นเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำบ้าง จะนำสินค้าสัตว์น้ำออกมาวางเสนอขาย ถ้าเป็นสัตว์น้ำขนาดกลาง หรือขนาดเล็กจะใส่ไว้ในกะบะไม้ ถ้าเป็นสัตว์น้ำขนาดใหญ่จะขายเป็นรายตัวหรือเป็นชุด ชุดหนึ่งมีสัตว์น้ำ ๓-๕ ตัว การขายจะขายครั้งละ ๑ กะบะ หรือ ๑ ตัว หรือ ๑ ชุด แล้วแต่ชนิดสัตว์น้ำ เช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าสินค้าสัตว์น้ำจะหมด ซึ่งวิธีการขายในสถานที่ดังกล่าวมีดังนี้

๑. ผู้ขายจะเป็นฝ่ายขานราคาสินค้าสัตว์น้ำขึ้นก่อน ซึ่งเป็นราคาขึ้นสูงกว่าสัตว์น้ำชนิดนี้ราคาตลาดรวมทั้งน้ำหนัก แล้วจึงให้โอกาสผู้ซื้อเสนอราคาจากราคาค่าขึ้นมาหาราคาสูง เมื่อมีผู้ซื้อรายใดเสนอราคาสูงสุดและไม่มีผู้ซื้อรายอื่นเสนอราคาสูงกว่านั้นแล้ว แม้ราคาของผู้ซื้อเสนอสูงสุดจะมีราคาต่ำกว่าราคาของผู้ขายขานครั้งแรกก็ตาม หากผู้ขายพอใจก็เป็นอันตกลงขายให้แก่ผู้

ซื้อคนนั้นไป แม้ในบางครั้งจะมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียวและครั้งเดียว แต่ให้ราคาสูงสุดจนผู้ซื้อรายอื่นไม่กล้าเสนอราคาสูงขึ้น ไปอีกแล้วผู้ซื้อคนนั้นก็ใส่ตัวนั้นไป สัตว์น้ำที่ผู้ขายตกลงขายไปแล้วนั้นจะได้นำใส่ภาชนะที่เป็นแข็งหรือห่อ เพื่อรอการชั่งน้ำหนักคิดราคาต่อไป

๒. ในบางครั้งผู้ขายจะนำสินค้าสัตว์น้ำมาวางเสนอขายต่อผู้ซื้อ ซึ่งมากอยช้อยู่เป็นจำนวนมากและพร้อมที่จะทำการประมูลหรือเสนอราคา แต่ยังมีได้มีการประมูลราคากันก็มีผู้เสนอให้ราคาเป็นที่ถูกใจแก่ผู้ขาย และผู้ขายเห็นเป็นราคาที่สมควรแล้วจึงตกลงขายไป และจะเขียนตัวซึ่งแสดงน้ำหนักสัตว์น้ำหรือผู้ซื้อวางลงในภาชนะบรรจุสัตว์น้ำหรือบนสัตว์น้ำนั้น ซึ่งเป็นการแสดงว่าสินค้าสัตว์น้ำจำนวนนั้นได้มีการตกลงซื้อขายกันแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า

วิธีการขายสินค้าสัตว์น้ำตามวิธีที่ ๑ ดังกล่าว เป็นวิธีการตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาด แม้ว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะไม่ได้นิยามคำ “ขายทอดตลาด” ไว้ก็ตามวิธีการดังกล่าว เป็นวิธีการตรงกับคำนิยาม “ขายทอดตลาด” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานคือ “ขายโดยเปิดเผยแก่มหาชนด้วยวิธีให้โอกาสแก่ผู้ซื้อประมูลราคา ผู้ใดให้ราคาสูงก็มีสิทธิซื้อทรัพย์สินอันนั้นได้ เรียกว่า ขายทอดตลาด หรือทอดตลาด” ดังนั้นวิธีการดังกล่าวจึงเป็นการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อเป็นการขายทอดตลาดที่ทำการเป็นปกติธุระก็เป็นกิจการแพปลาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๕๖ ซึ่งบัญญัติให้กิจการแพปลา “หมายความว่า การกระทำให้เป็นปกติธุระอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๖ ล ๖

๖ ล ๖

(ค) การขายสินค้าสัตว์น้ำโดยวิธีการขายทอดตลาด

๖ ล ๖

๖ ล ๖”

ส่วนวิธีการขายสินค้าสัตว์น้ำตามวิธีที่ ๒ ดังกล่าวนั้น ไม่เป็นการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากไม่มีการประมูลราคา หากแต่เป็นการซื้อขายธรรมดา ดังนั้นเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำจึงไม่ได้ประกอบกิจการแพปลาตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๕๖ แต่หากว่าผู้ขายสินค้าสัตว์น้ำเหล่านั้นไม่ได้เป็นเจ้าของ คือ เป็นแต่เพียงตัวแทน

หรือนายหน้า ก็ย่อมจะเป็นผู้ประกอบกิจการแพปลาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ
กิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งบัญญัติว่า "กิจการแพปลา" หมายความว่า การกระทำอันเป็นปกติ
ธุระอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๖ ล ๖

๖ ล ๖

(๗) การรับเป็นตัวแทนทำการขายสินค้าสัตว์น้ำของบุคคลอื่น

๖ ล ๖

๖ ล ๖"

(ลงนาม) **หยุด แสงอุทัย**

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๑๑

บันทึกข้อหารือการรับจดทะเบียนผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ของคณะกรรมการอำเภอท้ายเหมือง

ข้อหารือ	คำชี้แจง
<p>๑. เจ้าของเครื่องมือการประมงส่วนมากในท้องถิ่นเมื่อจับสัตว์น้ำได้แล้ว ตามปกติได้ขายเหมาให้กับผู้อื่นเป็นผู้รับไปจำหน่ายปลีกอีกทอดหนึ่ง อำเภอเข้าใจว่าเจ้าของเครื่องมือจะต้องจดทะเบียนตามรายการหมายเลขอันดับ ๑. และผู้รับจำหน่ายสัตว์น้ำสตกจากเจ้าของเครื่องมือ จะต้องจดทะเบียนตามรายการหมายเลขอันดับ ๒. หรือไม่</p>	<p>เจ้าของเครื่องมือทำการประมงเองเมื่อจับสัตว์น้ำได้ และจำหน่ายให้แก่ผู้อื่นไปนั้น ไม่ต้องจดทะเบียนและขออนุญาต ส่วนผู้ที่รับสัตว์น้ำไปจำหน่ายนั้น ถ้าขายปลีกไม่ต้องขออนุญาตและจดทะเบียน ถ้าขายทอดตลาด ขายเหมา หรือขายส่ง ก็ต้องจดทะเบียน (ตามรายการ ๑ แห่งประกาศกระทรวงเกษตรฯ ทร. ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๙๒)</p>
<p>๒. หมายเลข ๓. ใบอนุญาตสำหรับประกอบกิจการโรงเค็ม หรือโรงทำปลาเค็มหมายเลข ๕. ใบอนุญาตสำหรับประกอบกิจการโรงทำกะปิ หมายเลข ๖. ใบอนุญาตโรงนึ่ง หรือย่าง ถ้าเจ้าของเครื่องมือทำเองโดยสัตว์น้ำของตนที่จับได้ จะต้องจดทะเบียนดังต่อไปนี้หรือไม่</p>	<p>ถ้าเจ้าของเครื่องมือทำการประมงแล้วนำมาประกอบกิจการโรงเค็มหรือทำปลาเค็ม ทำกะปิ และโรงนึ่งหรือย่างสัตว์น้ำเพื่อการค้า ก็ต้องจดทะเบียน แต่การที่จะพิจารณาว่า อย่างไรเป็นการค้านั้น ก็ควรใช้ดุลยพินิจเป็นรายๆ ไป เช่น ถ้าทำบ้างเล็กน้อย เป็นครั้งคราวแล้ว ก็ไม่ควรถือเป็นการค้าตามกฎหมาย</p>
<p>๓. เจ้าของเครื่องมือส่วนมาก เสียแต่ใบอนุญาตทำการประมง แต่มอบให้ผู้อื่นเป็นผู้ลงโป๊ะทำการจับสัตว์น้ำ ตนเองเป็นเพียงรับซื้อสัตว์น้ำทั้งหมดที่จับมาได้โดยราคาที่ได้ตกลงกันไว้ จะขายให้ผู้อื่นไม่ได้ ตามปกติเจ้าของเครื่องมือดังกล่าวนี้ จะต้องจดทะเบียนตามหมายเลข ๑. หรือไม่ และผู้รับทำโป๊ะจะต้องจดทะเบียนสำหรับเป็นผู้มีอาชีพทำการประมงด้วยหรือไม่</p>	<p>ถ้าเจ้าของเครื่องมือมอบให้ผู้อื่นเป็นผู้ลงโป๊ะทำการจับสัตว์น้ำ และรับซื้อสัตว์น้ำจากผู้ทำการประมงนำไปขายทอดตลาด ขายเหมา หรือขายส่ง ก็ต้องจดทะเบียนตามรายการ ๑. แห่งประกาศกระทรวงเกษตรฯ ทร. ดังกล่าว ส่วนผู้รับทำโป๊ะไม่ต้องจดทะเบียน ในเรื่องผู้มีอาชีพทำการประมงเพราะตามรายการนี้ กระทรวงเกษตรฯ ทร. ยังมีได้ประกาศให้มาจดทะเบียนและขออนุญาต</p>

ข้อหาหรือ	คำชี้แจง
๔. ใบอนุญาตและใบเสร็จรับเงินแต่ละประเภทจะต้องแยกกันหรือใช้รวมกันได้หรือไม่	ใบอนุญาตจดทะเบียนในลำดับ ๑ ถึง ๗ ตามประกาศของกระทรวงเกษตรราธิการนั้น ให้ใช้ใบอนุญาต ๖ ชนิดเดียว และต้องออกใบเสร็จรับเงินต่างหาก

หมายเหตุ อนึ่ง สำหรับรายการประเภทต่างๆ ที่ต้องมาจดทะเบียนและขออนุญาตนั้น ขณะนี้ขอให้เข้าใจตามรายการในประกาศกระทรวงเกษตรราธิการ เรื่องให้ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าสัตว์น้ำ มาจดทะเบียนและขออนุญาตฉบับลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เพราะเลขประจำรายการไม่ตรงกันกับที่ได้ระบุไว้ในกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๑๕ และรายการบางประเภทในกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวก็ยังมีได้ประกาศใช้ อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการปฏิบัติได้

**บันทึกขแจ้งการจดทะเบียนและขอรับอนุญาตผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าตัวน้ำ
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ**

ข้อหาหรือของประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี	คำชี้แจงของกรมการประมง
<p>๑. กำหนดอายุใบอนุญาตให้เริ่มต้นตั้งแต่เดือนใดถึงเดือนใดของปีหนึ่ง ๆ หรือให้กำหนดเวลา ๑๒ เดือน นับแต่วันขอรับอนุญาตเป็นการสุกสิ้นแห่งอายุใบอนุญาตเช่น ก. จดทะเบียนขอรับใบอนุญาตในวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๙๓ ใบอนุญาตนั้นจะสิ้นสุดลงในเดือนมิถุนายน</p>	<p>๑. กำหนดอายุใบอนุญาตให้ถือตามปีปฏิทิน คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ทุกปีคือ จะขออนุญาตเมื่อใดก็ได้ ใบอนุญาตต้องหมดอายุลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม แห่งปีที่มาขออนุญาตนั้นทุกฉบับ</p>
<p>๒. การประกอบอาชีพทั้ง ๓ ประเภท คือ การค้าสินค้าตัวน้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ผู้กระทำต้องชำระค่าธรรมเนียมให้แก่ทางการ โดยถือว่าเป็นค่าธรรมเนียมในการ “จดทะเบียน” หรือค่าธรรมเนียมในการ “ขอรับอนุญาต” เพื่อประการอย่างหนึ่งอย่างใด หรือถือว่าเป็นค่าธรรมเนียมทั้งสองอย่างรวมกัน</p>	<p>๒. ค่าธรรมเนียมในการประกอบการดังกล่าว ถือว่าเป็นค่าธรรมเนียมในการขอรับใบอนุญาตเพื่อประกอบการอย่างหนึ่งอย่างใด ยังมีข้อความระบุในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๔๙๐) และฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๔๙๒)</p>
<p>นาย ก. มีโรงทำปลาเค็มอยู่ ๑ โรง ได้มาขอจดทะเบียนตามความในบทบัญญัติไว้เฉย ๆ แต่ยังไม่ยอมขอรับอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียม เพราะถือว่ายังมีได้ลงมือประกอบการ ดังนั้น นาย ก. กระทำได้เพียงใดหรือไม่ (ดูมาตรา ๒๕)</p>	<p>นาย ก. เมื่อยังมิได้ประกอบการก็ไม่ต้องมาขอจดทะเบียน เมื่อจะลงมือประกอบการอื่นใด จึงจะต้องมาขออนุญาตและจดทะเบียน และเสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๔</p>
<p>๓. การจดทะเบียนนั้นในทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะต้องมีทะเบียนบัญชี หลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดประกอบเพิ่มเติมไว้เพียงใดหรือไม่ หรือถือว่า เมื่อจดทะเบียน และขอรับอนุญาตโดยออกใบอนุญาต ๖ ให้แล้วก็เป็นอันเสร็จสิ้นไป</p>	<p>๓. เมื่อออกใบอนุญาตให้แก่ผู้มีอาชีพในการค้าสินค้าตัวน้ำไปแล้ว ในทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ทำทะเบียนมีรายการสำคัญตามที่ปรากฏในใบอนุญาตไว้เป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบในปีต่อไป</p>

ข้อหรือของประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี	คำชี้แจงของกรมการประมง
<p>๔. คำว่า “ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำ” หมายถึง “ผู้ซื้อ” หรือ “ผู้ขาย” หรือ หมายความรวมกันทั้งสองอย่าง กับคำว่า “สด” หรือ “เค็ม” นั้น ให้หมายถึงผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำสดต้องจดทะเบียน และขอรับอนุญาตอย่างหนึ่ง และผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำเค็มต้องจดทะเบียนและขอรับอนุญาตอีกอย่างหนึ่งหรือไม่</p> <p>นายแดงตั้งโรงทำปลาเค็มเพื่อการค้าชื่อ เหมปลาสดจากชาวประมงเอามาทำเค็ม เสร็จแล้วนำปลาเค็มไปขายส่ง จึงนี้ถือว่านายแดงเป็นผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำสดด้วยหรือไม่ ต้องจดทะเบียนขอรับอนุญาตโดยเสียค่าธรรมเนียมอย่างไรบ้าง</p>	<p>๔. ผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำ หมายถึงผู้ทำการค้าทั้งซื้อและขาย และทำการค้าสัตว์น้ำทั้งสดหรือเค็มในสถานที่แห่งเดียวกัน หรือทำการค้าแต่อย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ ให้ขออนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมในรายการที่กำหนดคืออัตราค่าธรรมเนียมสูงสุดแต่เพียงรายการเดียว</p> <p>กรณีนายแดง กงขออนุญาตและจดทะเบียนเพียงประกอบกิจการโรงเค็มอย่างเดียว</p>
<p>๕. นายมา ตั้งร้านรับซื้อขายปลาสดปลาเค็มโดยวิธีขายเหมาอยู่ที่กรุงเทพฯ ได้จดทะเบียนและรับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้เรียบร้อยแล้ว ต่อมานายมาได้ให้นายชานำเรือยนต์ท่องเที่ยวเดินทางไปรับซื้อปลาสดปลาเค็มจากชาวประมงจังหวัดต่างๆ ดังนั้น นายชานจะต้องจดทะเบียนและขอรับอนุญาตต่างหากจากกิจการของนายมาเพียงใดหรือไม่</p>	<p>๕. กรณี นายชาน ถ้าได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของนายมา ย่อมไม่ต้องมาขออนุญาตและจดทะเบียนอีก</p>
<p>๖. นายคำ ตั้งโรงทำน้ำปลา ๑ โรง และโรงทำกะปิ ๑ โรง ทั้งนี้กระทำเพื่อการค้าและประกอบกิจการทั้งสองอย่างภายในอาคารโรงเรือนเดียวกัน โดยนายคำเป็นผู้ควบคุมจัดการดำเนินงานคนเดียว นายคำจะต้องจดทะเบียนและขอรับอนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามรายการต่อไปนี้หรือไม่</p>	<p>๖. กรณีนายคำ ประกอบกิจการในอาคารเดียวกัน ต้องมาขอรับอนุญาตและจดทะเบียนทั้งโรงทำน้ำปลาและโรงทำกะปิ แต่เสียค่าธรรมเนียมในอัตราสูงเพียงรายการเดียวคือโรงทำน้ำปลา ส่วนในฐานะเป็นผู้ค้าสินค้าสัตว์น้ำสดหรือเค็มนั้น ถ้านายคำดำเนินการจำหน่ายสัตว์น้ำสดหรือเค็มต่างหากจากการค้ากะปิ น้ำปลาแล้ว นาย</p>

ข้อหาหรือของประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี	คำสั่งแห่งของกรมการประมง
<p>ก. ผู้ค้าสินค้าน้ำสด (หรือเค็ม) โดยชายเหมา ๑๒๐.๐๐ บาท</p> <p>ข. ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงทำน้ำปลาเพื่อการค้า ๑๒๐.๐๐ บาท</p> <p>ค. ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงทำกะปิเพื่อการค้า ๒๐.๐๐ บาท</p> <p>ถ้าหากในการประกอบกิจการนี้ นายคำแบ่งแยกโรงงานออกเป็นสองแห่ง คือ โรงทำน้ำปลาโรงหนึ่ง และโรงทำกะปิอีกโรงหนึ่ง นายคำได้จ้างผู้จัดการเพื่อรับผิดชอบแห่งละ ๒ นาย โดยโรงงานทั้งสองตั้งอยู่ใกล้เคียงกันก็ หรือตั้งอยู่ต่างตำบลต่างอำเภอ หรือต่างจังหวัดก็ดี ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จะดำเนินการให้นายคำจดทะเบียน และขอรับอนุญาตในกรณีใดบ้าง</p>	<p>คำก็ต้องมาจดทะเบียน และขออนุญาตอีกกรณีหนึ่ง</p> <p>ในกรณีที่ไม่อยู่ในโรงเดียวกันตามข้อหาหรือวรรคท้าย นายคำต้องขออนุญาตและจดทะเบียนทั้ง ๒ โรง</p>

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หมวด ๑๘

ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับเรื่องเงินกู้

	หน้า
๑. ระเบียบเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมอาชีพการประมงทะเลชายฝั่ง	๖๑๗
๒. แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมอาชีพการประมงทะเลชายฝั่ง	๖๒๑
๓. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยหลักเกณฑ์การให้กู้เงินทุนในการประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๐๗	๖๒๓
๔. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการให้กู้เงินทุนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. ๒๕๒๐	๖๒๗
๕. การตรวจสอบหลักทรัพย์สินค้ำประกันเงินกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๓๑
๖. การใช้ที่ดิน น.ส. ๓ ค้ำประกันเงินกู้	๖๓๕
๗. หารือการขอเงินเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๓๗
๘. การเซ็นชื่อเป็นพยานในการรับเงินของลูกหนี้เพื่อประกอบอาชีพการประมง	๖๓๘
๙. การดำเนินคดีแก่ผู้ผิดสัญญาเงินส่งเสริมอาชีพการประมงทะเล	๖๔๑
๑๐. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๑	๖๔๓
๑๑. การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการประมงและกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๕๓
๑๒. ควบคุมสมาคมและองค์การต่าง ๆ	๖๕๖
๑๓. หนังสือมอบอำนาจลงนามในหนังสือสัญญาเงิน กู้	๖๕๘

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำสั่งกระทรวงเกษตร

ที่ ๘/๒๕๐๓

เรื่อง ระเบียบเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมอาชีพการประมงทะเลชายฝั่ง

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากกรมประมงได้รับอนุมัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ตามโครงการส่งเสริมการประมงชายฝั่ง เป็นเงินทุนหมุนเวียน จำนวน ๑,๑๘๐,๐๐๐ บาท เพื่อจัดตั้งสถานีวิจัยสื่อสารบนบกเพื่อติดต่อกับเรือยนต์ประมง เพื่อรักษาความปลอดภัยให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของชาวประมง ซึ่งออกทำการประมงห่างไกลจากฝั่งทะเล จากอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ และเพื่อช่วยเหลือให้เรือยนต์ประมงติดตั้งเครื่องรับส่งวิทยุและเครื่องมือหาฝูงปลา เพื่อช่วยให้ชาวประมงทำการประมงได้ผลดียิ่งขึ้น กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรวางระเบียบและหลักเกณฑ์ เพื่อให้ชาวประมงกู้เงินลงทุนหมุนเวียนเพื่อซื้อเครื่องรับส่งวิทยุสื่อสารและเครื่องมือหาฝูงปลา สำหรับติดตั้งในเรือยนต์ทำการประมงทะเล และเรียกชื่อว่า "เงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมอาชีพการประมงทะเลชายฝั่ง" ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. คณะกรรมการพิจารณาให้ชาวประมงกู้เงินเพื่อซื้อเครื่องรับส่งวิทยุและเครื่องมือหาฝูงปลา

ให้คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้เงินเพื่อประกอบอาชีพการประมงทะเล ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๖๗/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๐๐ เป็นคณะกรรมการพิจารณาให้ชาวประมงกู้เงินลงทุนหมุนเวียนเพื่อซื้อเครื่องรับส่งวิทยุและเครื่องมือหาฝูงปลาตามระเบียบและหลักเกณฑ์นี้ด้วย

ข้อ ๒. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอกู้เงินลงทุนหมุนเวียน

ผู้มีสิทธิขอกู้เงินเพื่อนำไปซื้อเครื่องรับส่งวิทยุหรือเครื่องมือหาฝูงปลา ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ แต่อายุไม่เกิน ๕๗ ปี และต้องมีสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบอาชีพการประมงทะเลอย่างใดอย่างหนึ่งมาแล้ว

ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๓) ขณะยื่นคำขอกู้เงินต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้จับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมืออวนใช้กับเรือยนต์ และมีเรือยนต์ประมงของตนเองอยู่แล้ว

(๔) เป็นผู้ตั้งใจประกอบอาชีพการประมงทะเลโดยแท้จริง มีความประพฤติดี ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว และมีฐานะจะชำระหนี้เงินกู้ได้

(๕) เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลพิพากษาลงโทษฐานใช้วัตตุระเบิดทำการประมง หรือไม่มีพฤติการณ์อันสืบทราบว่าเป็นผู้ลักลอบใช้วัตตุระเบิดทำการประมงมาก่อนเลย

ผู้ยื่นคำขอกู้เงิน จะต้องนำหนังสือรับรองคุณสมบัติดังกล่าวแล้วจากนายอำเภอท้องที่ แนนมากับคำขอกู้เงินด้วย

ข้อ ๓. กิจการที่ให้ออก

เงินทุนหมุนเวียนนี้ จะให้ออกได้เฉพาะเพื่อซื้อเครื่องรับส่งวิทยุสื่อสารและเครื่องมือหาฝูงปลาที่จะใช้ติดตั้งในเรือยนต์ทำการประมงทะเล และผู้กู้จะซื้อได้ตามขนาดและชนิดซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมประมง

ข้อ ๔. วิธียื่นคำขอกู้เงิน

ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ผู้ใดมีความประสงค์จะขอกู้เงิน ให้กรอกข้อความที่เป็นจริงในคำขอกู้เงิน ตามที่คณะกรรมการดังกล่าวในข้อ ๑ กำหนด แล้วให้นำไปยื่นต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่

(๒) เมื่อนายอำเภอท้องที่ได้รับคำขอกู้เงิน ก็ให้สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขอกู้ตามข้อ ๒ เมื่อเห็นว่าผู้ขอกู้มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามคำสั่งนี้ และมีหลักทรัพย์หรือหลักประกันถูกต้องเป็นจริงตามที่แจ้งไว้ในคำขอกู้เงิน ให้ส่งคำขอกู้เงินพร้อมด้วยคำรับรองไปยังจังหวัด เพื่อจังหวัดนำส่งกรมประมงต่อไป แล้วแต่กรณี

(๓) เมื่อกรมประมงได้รับคำขอกู้เงินดังกล่าว ก็ให้รับนำเสนอคณะกรรมการ ฯ ตามข้อ ๑ สอบสวนพิจารณาต่อไป

(๔) เมื่อคณะกรรมการ ฯ สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ใดกู้เงินได้หรือไม่ได้ เพียงใด ให้คณะกรรมการ ฯ ส่งเรื่องราวพร้อมด้วยหลักฐานการสอบสวนและความเห็นชอบของคณะกรรมการ ฯ ให้กรมประมงดำเนินการต่อไป

ข้อ ๕. หลักทรัพย์ประกันและการค้ำประกันเงินกู้

ผู้ขอกู้จะต้องมีหลักทรัพย์ของตนเองหรือของบุคคลอื่นมาค้ำประกันเงินกู้ หรือมีธนาคารค้ำประกัน จนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการ ฯ

แบบสัญญาค้ำประกันให้ใช้ตามแบบที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด

ข้อ ๖. วงเงินที่จะให้กู้

ให้คณะกรรมการ ฯ มีอำนาจพิจารณากำหนดวงเงินที่จะให้กู้แต่ละราย และวางเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๗. อายุสัญญาและการส่งใช้เงินกู้คืน

การให้เงินไปซื้อเครื่องวิทยุสื่อสารหรือเครื่องมือหาฝูงปลาตามระเบียบและหลักเกณฑ์ให้ส่งใช้เงินต้นและดอกเบี้ยคืนภายในกำหนดเวลา ๒ ปี การส่งใช้เงินต้นและดอกเบี้ยให้ส่งใช้เป็นงวด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

ถ้าผู้กู้รายใดมีเหตุจำเป็นไม่สามารถชำระเงินต้นได้ภายในกำหนดอายุสัญญาดังกล่าวแล้ว และได้ยื่นคำร้องขอต่ออายุสัญญาต่อกรมประมงก่อนสัญญาหมดอายุไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และได้ชำระดอกเบี้ยที่ค้างหมดคืนแล้ว เมื่อกรมประมงได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรต่ออายุสัญญา ก็ให้เสนอกคณะกรรมการ ฯ ตามข้อ ๑ พิจารณา เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติแล้ว ก็ให้กรมประมงต่ออายุสัญญาได้ไม่เกิน ๑ ปี

แบบสัญญาให้กู้เงินให้ใช้ตามแบบที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด

ข้อ ๘. อัตราดอกเบี้ยและการคำนวณดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ให้คิดร้อยละ ๔ ต่อปี

การคำนวณดอกเบี้ย ให้เริ่มคำนวณเป็นรายวัน ตั้งแต่วันที่ผู้กู้รับเงินไปจนถึงวันที่นำเงินต้นมาส่งใช้คืนต่อกรมประมงหรือแผนกประมงจังหวัด

ถ้าหากผู้กู้เงินรายใดผิดสัญญาโดยไม่นำเงินซื้อเครื่องรับส่งวิทยุ หรือเครื่องมือหาฝูงปลาตามสัญญาก็ หรือไม่ส่งใช้เงินกู้ตามสัญญาก็ นอกจากกรมประมงจะได้พิจารณาเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้คืนแล้วผู้กู้จะต้องเสียดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันที่กรมประมงได้แจ้ง

เป็นหนังสือให้ผู้ถูกรวบ

คอกเบี้ยที่ได้จากการนี้จะต้องนำส่งเข้าเงินทุนหมุนเวียน เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายประจำ
ของโครงการส่งเสริมการประมงชายฝั่งต่อไป

ข้อ ๕. การลงนามในสัญญาให้กู้เงิน

การทำสัญญาให้ชาวประมงกู้เงินทุนหมุนเวียน ให้กระทำในนามกรมประมง โดยมี
อธิบดีกรมประมงหรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้ลงนามในสัญญาในฐานะผู้ให้กู้
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) พลเอก สุรจิต จารุเศรณี

(พลเอก สุรจิต จารุเศรณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

คำสั่งกระทรวงเกษตร

ที่ ๓๑/๒๕๐๕

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมอาชีพ การประมงทะเลชายฝั่ง

ด้วยตามที่กระทรวงเกษตรได้ออกคำสั่งที่ ๘/๒๕๐๓ เรื่องระเบียบเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมอาชีพการประมงทะเลชายฝั่ง ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๓ วางระเบียบให้ชาวประมงกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อซื้อเครื่องวิทยุส่งติดตั้งในเรือประมง และเครื่องมือหาฝูงปลาในวงเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทเท่านั้น ปรากฏว่าขณะนี้ชาวประมงยังไม่มีความสนใจกู้เงินทุนหมุนเวียนรายนี้ แต่เพื่อให้เงินทุนหมุนเวียนดังกล่าวได้ เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมอาชีพการประมงทะเลชายฝั่ง ตามความมุ่งหมายแห่งโครงการนี้ กระทรวงเกษตรจึงได้ขออนุมัติกระทรวงการคลังเพิ่มการให้ชาวประมงกู้เพื่อซื้อเครื่องยนต์เรือ ซื่อเรือยนต์หรือต่อเปลือกเรือยนต์จากเงินทุนหมุนเวียนรายนี้ด้วย โดยจะดำเนินการตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้กู้เงินลงทุนในการประมงทะเล และกระทรวงการคลังได้ตอบอนุมัติเพิ่มเติมรายการดังกล่าวได้ โดยหนังสือกระทรวงการคลังที่ กษ. ๓๒๕๕ (บ.ธ.น.)/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๕

ฉะนั้น กระทรวงเกษตรเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๘/๒๕๐๓ เรื่องระเบียบเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมอาชีพการประมงทะเลชายฝั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓. กิจการที่ให้กู้

เงินทุนหมุนเวียนนี้ จะให้กู้เพื่อซื้อเครื่องรับส่งวิทยุสื่อสารและเครื่องมือหาฝูงปลาที่จะใช้ติดตั้งในเรือทำการประมง และผู้กู้จะซื้อได้ตามขนาดและชนิดซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมประมง และเพื่อซื้อเครื่องยนต์เรือ ซื่อเรือยนต์ประมง หรือสร้างเปลือกเรือประมง

ถ้าเป็นการกู้เพื่อซื้อเครื่องยนต์เรือ ซื่อเรือยนต์ประมง หรือสร้างเปลือก

ให้ถือปฏิบัติและดำเนินการตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้กู้เงินลงทุนในการประมงทะเล ตาม
คำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๗๖/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๐๐ ทุกประการ”
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕
(ลงนาม) พลเอกสุรจิต จารุเศวรี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ระเบียบกระทรวงเกษตร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การให้กู้เงินลงทุนในการประมงทะเล

พ.ศ. ๒๕๐๓

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๗๖/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๐๐ วางระเบียบและหลักเกณฑ์การให้กู้เงินลงทุนในการประมงทะเล เพื่อส่งเสริมอาชีพการประมงทะเล โดยให้ชาวประมงมีโอกาส ได้กู้เงินลงทุนจากกรมประมงไปจัดสร้างหรือซ่อมเรือยนต์ประมงเพื่อซื้อเครื่องยนต์เรือเครื่องมือทำการประมง และเงินลงทุนในการประมงทะเล นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรเห็นว่าเนื่องจากอาชีพการประมงทะเลได้เจริญก้าวหน้าขยายตัวขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับกรมประมงได้รับเงินลงทุนเพิ่มเติม จึงเห็นควรปรับปรุงระเบียบการและหลักเกณฑ์การกู้ให้รัดกุมเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๗๖/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๐๐ และให้ใช้ระเบียบและหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ แทน

ข้อ ๑. กรรมการพิจารณาการให้กู้เงิน

ให้คณะกรรมการซึ่งกระทรวงเกษตรแต่งตั้งขึ้น มีอำนาจหน้าที่สอบสวนพิจารณาการขอกู้เงินตามระเบียบนี้ และให้กรรมการคณะนี้มีอำนาจวางระเบียบการต่างๆ ตลอดจนรายละเอียดปลีกย่อย เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยรัดกุมและรวดเร็ว

ให้คณะกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งตามคำสั่งกระทรวงเกษตรที่ ๓/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๔ เป็นคณะกรรมการพิจารณาให้กู้เงินตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าวแล้ว

ข้อ ๒. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอกู้เงิน

ผู้มีสิทธิขอกู้เงินไปลงทุนประกอบอาชีพการประมงทะเล ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้ประกอบอาชีพการประมงทะเล โดยได้รับอนุญาตตามกฎหมายกระทรวง ว่าด้วยการประมงให้ใช้เครื่องมือทำการประมงตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๓) เป็นผู้ประกอบอาชีพการประมงทะเลด้วยเครื่องมือดังกล่าวตาม (๒) มาแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และในปีที่ล่วงมาแล้วก็ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงด้วย

(๔) เป็นผู้ตั้งใจประกอบอาชีพการประมงทะเลโดยแท้จริง มีความประพฤติดีซื่อสัตย์ ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว และมีฐานะจะชำระหนี้ได้

(๕) เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลพิพากษาลงโทษฐานใช้วัตถุระเบิดทำการประมง หรือไม่มีพฤติการณ์อันสืบทราบว่าเป็นผู้ลักลอบใช้วัตถุระเบิดทำการประมงมาก่อนเลย

ผู้ยื่นคำขอกู้เงินจะต้องนำหนังสือรับรองคุณสมบัติดังกล่าวจากนายอำเภอท้องที่มายื่นต่อกรมประมงด้วย

ข้อ ๓. กิจการที่จะขอกู้เงินได้

กิจการประมงทะเลที่จะขอกู้เงินไปลงทุนได้ คือ

(๑) การสร้างหรือซ่อมเรือยนต์ประมงทะเล

(๒) การซื้อเครื่องยนต์เรือประมงทะเล

(๓) การซื้อเครื่องมืออวนต่าง ๆ ซึ่งใช้กับเรือยนต์ประมงทะเล

(๔) การซื้อเครื่องมือทำการประมงทะเลแบบทันสมัย หรือเครื่องอุปกรณ์การ

ประมงซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรช่วยเหลือ

(๕) การลงทุนในการประมงทะเล ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรช่วยเหลือ

ข้อ ๔. วิธียื่นคำขอกู้เงิน

ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ผู้ใดมีความประสงค์จะขอกู้เงิน ให้กรอกข้อความที่เป็นจริงในคำขอกู้เงิน ตามแบบที่คณะกรรมการฯ กำหนด แล้วนำไปยื่นต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา อนึ่ง ถ้าการขอกู้เงินเพื่อไปลงทุนในการประมงทะเลตามข้อ ๓ (๕) ผู้ขอกู้จะต้องเสนอแผนการดำเนินงานและประมาณการลงทุนมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

(๒) เมื่อนายอำเภอท้องที่ได้รับคำขอกู้เงิน ก็ให้สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขอกู้ตามข้อ ๒ และสอบสวนหลักทรัพย์และหลักประกัน เมื่อนายอำเภอท้องที่เห็นว่าผู้ขอกู้มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบนี้ และมีหลักทรัพย์และหลักประกันถูกต้องเป็นจริงตามที่แจ้งไว้ในคำขอ

ให้นายอำเภอท้องที่ส่งคำขอกู้พร้อมด้วยคำรับรองผ่านจังหวัดท้องที่ไปยังกรมประมง โดยมีच्छ้า

(๓) เมื่อกรมประมงได้รับคำขอกู้เงินทุนจากจังหวัดท้องที่แล้ว ให้กรมประมงนำเสนอคณะกรรมการฯ สอบสวนพิจารณาต่อไป

(๔) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้กู้เงินได้หรือไม่เพียงใด ให้คณะกรรมการส่งเรื่องราวพร้อมด้วยหลักฐานการสอบสวนและความเห็นของคณะกรรมการให้กรมประมงดำเนินการทำสัญญากู้กับผู้ขอกู้ต่อไป

ข้อ ๕. การค้ำประกันและหลักประกันเงินกู้

ผู้ขอกู้จะต้องจัดหาผู้ค้ำประกันหรือนำหลักประกันมาทำสัญญาจำนองไว้กับกรมประมงจนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการ

(๑) ธนาคารเป็นผู้ค้ำประกัน หรือ

(๒) นำที่ดินหรือหลักทรัพย์อื่น ๆ มาจำนองเป็นหลักประกัน แต่จำนวนเงินที่กู้ไปนั้นต้องไม่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของราคาของหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการประเมินนำมาจำนองเป็นหลักประกัน

แบบสัญญาค้ำประกันให้ใช้ตามแบบที่คณะกรรมการฯ กำหนด

ข้อ ๖. วงเงินที่จะให้กู้

ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาอนุมัติให้กู้ได้รายหนึ่ง ๆ ไม่เกินกว่าร้อยละ ๖๐ ของเงินทุนในกิจการนั้น ๆ จะให้กู้ได้ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และให้กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๗. อายุสัญญา

การให้กู้เงิน ให้กำหนดอายุสัญญาไว้ดังนี้ คือ

(๑) การกู้เงินลงทุนระยะสั้น ภายในวงเงินที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีอายุสัญญาส่งใช้คืนเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ ไม่เกิน ๓ ปี

(๒) การกู้เงินลงทุนระยะปานกลางภายในวงเงินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้มีอายุสัญญาส่งใช้คืนเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ ไม่เกิน ๕ ปี

การกำหนดอายุสัญญาและวงเงินที่ให้กับ คณะกรรมการพิจารณาถึงความมั่นคงของ
หลักประกันหรือผู้ค้ำประกัน และคุณสมบัติของผู้ขอกู้ประกอบด้วย แต่ถ้าผู้กู้เงินทุนรายใดมีเหตุ
จำเป็นไม่สามารถจะชำระเงินต้นและดอกเบี้ยได้ภายในกำหนดอายุสัญญาดังกล่าวแล้ว และได้ยื่น
คำร้องขอต่ออายุสัญญาต่อกรมประมงก่อนสัญญาหมดอายุไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อกรมประมงได้
สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรต่ออายุสัญญาก็ให้กรมประมงต่ออายุสัญญาได้ไม่เกิน ๑ ปี
แบบสัญญาให้กู้เงินใช้ได้ตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด

ข้อ ๘. อัตราดอกเบี้ยและการคำนวณดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยให้คิดร้อยละ ๘ ต่อปี

การคำนวณดอกเบี้ย ให้เริ่มคำนวณเป็นรายวันตั้งแต่วันที่ผู้กู้รับเงินไปจนถึงวันที่นำ
เงินต้นมาส่งใช้คืนต่อกรมประมง

ถ้าหากผู้กู้เงินรายใดผิดสัญญา โดยไม่นำเงินไปประกอบกิจการตามสัญญาก็หรือไม่ส่ง
ชำระเงินกู้ตามสัญญาก็ นอกจากกรมประมงอาจจะได้พิจารณาบอกยกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้คืน
แล้วผู้กู้จะต้องเสียดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันที่ผู้กู้ผิดสัญญาเป็นต้นไป

ข้อ ๙. การส่งใช้เงินกู้คืน

ผู้กู้จะต้องนำเงินต้นและดอกเบี้ยส่งใช้ต่อกรมประมงเป็นงวดๆ ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา
ข้อ ๑๐ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๗

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๐๗
(ลงนาม) พลเอกสุรจิต จารุเศรณี
(สุรจิต จารุเศรณี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการให้กู้เงินทุนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

พ.ศ. ๒๕๒๐

ตามระเบียบว่าด้วยการให้กู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. ๒๕๐๘ ของกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๘ ได้วางระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้กู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ นั้น

บัดนี้ กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับเงินกู้จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรกู้ยืมไปเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจัดเพิ่มเติมอีก ๓ ล้านบาท โดยกำหนดให้กรมประมงเรียกคอกเบี้ยจากเกษตรกรในอัตราร้อยละ ๘ ต่อปี และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นสมควรเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากงบประมาณเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ของกรมประมงและเงินกู้จากทุนสินเชื่อการเกษตรจากร้อยละ ๖ ต่อปี เป็นร้อยละ ๘ ต่อปี เพื่อมิให้อัตราดอกเบี้ยแตกต่างกับคอกเบี้ยของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากนัก

ฉะนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบการให้กู้เสียใหม่ จึงให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงเกษตรว่าด้วยการให้กู้เงินทุนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. ๒๕๐๘ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๘ และให้ใช้ระเบียบดังต่อไปนี้แทน

ข้อ ๑. คณะกรรมการพิจารณาให้กู้เงินเพื่อลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ให้คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้เงินเพื่อประกอบอาชีพการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๖๐/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙ เรื่องแต่งตั้งกรรมการพิจารณาการให้กู้เงินเพื่อประกอบอาชีพการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นคณะกรรมการพิจารณาให้กู้เงินเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามระเบียบนี้สืบต่อไป

ข้อ ๒. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอกู้เงินทุนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ผู้มีสิทธิขอกู้เงินเพื่อนำไปลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

- (๒) เป็นผู้เคยทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และมีความรู้ความชำนาญในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (๓) เป็นผู้ที่มิที่คิดที่จะชุกบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำของตนเอง ถ้าเป็นที่ดินของผู้อื่นต้องมีหลักฐานความยินยอมของเจ้าของหรือสัญญาเช่ามาแสดงด้วย เว้นแต่ผู้ขอกู้เงินเพื่อสร้างกระชังเลี้ยงปลา
- (๔) เป็นผู้ตั้งใจที่จะทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพอย่างแท้จริง มีความประพฤติดี ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว และมีฐานะจะชำระหนี้เงินกู้ได้

ผู้ยื่นคำขอกู้เงินจะต้องนำหนังสือรับรองคุณสมบัติดังกล่าวจากนายอำเภอท้องที่แนบมา
กับคำขอด้วย

ข้อ ๓. กิจการที่ให้กู้เงิน

เงินทุนนี้จะให้กู้ไปใช้ลงทุนเฉพาะในการเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือสร้างกระชังเลี้ยงปลา และผู้กู้จะต้องชุกที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือสร้างกระชังได้ตามขนาด และเลี้ยงปลาตามชนิดที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ข้อ ๔. วิธียื่นคำขอกู้เงิน

ให้ปฏิบัติดังนี้

- (๑) ผู้ใดมีความประสงค์จะขอกู้เงิน ให้กรอกข้อความที่เป็นจริงในคำขอกู้เงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด แล้วให้นำไปยื่นต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่
- (๒) เมื่อนายอำเภอท้องที่ได้รับคำขอกู้เงินก็ให้สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขอกู้ตามข้อ ๒ เมื่อเห็นว่าผู้ขอกู้มีคุณสมบัติครบถ้วนและมีหลักทรัพย์หรือหลักประกันถูกต้องเป็นจริงตามที่แจ้งไว้ในคำขอกู้เงิน ก็ให้ส่งคำขอกู้เงินพร้อมด้วยคำรับรองไปยังจังหวัด เพื่อจังหวัดนำส่งกรมประมงต่อไป
- (๓) เมื่อกรมประมงได้รับคำขอกู้เงินดังกล่าว ก็ให้รับนำเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑ สอบสวนพิจารณาต่อไป

(๔) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้กู้เงิน ได้หรือไม่เพียงใด ให้คณะกรรมการส่งเรื่องราวพร้อมด้วยหลักฐานการสอบสวนและความเห็นชอบของคณะกรรมการให้กรมประมงดำเนินการทำสัญญา กู้ สัญญาค้ำประกัน และ จำนองหลักประกันต่อไป

ข้อ ๕. หลักทรัพย์ประกันและการค้ำประกันเงินกู้

ผู้ขอกู้เงินจะต้องนำหลักทรัพย์ของตนเองหรือของบุคคลอื่น มาจำนองค้ำประกันเงินกู้ หรือมีธนาคารค้ำประกันจนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการ แบบสัญญาค้ำประกันให้ใช้ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๖. วงเงินที่จะให้กู้

ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณากำหนดวงเงินที่จะให้กู้แต่ละราย และวางเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๗. อายุสัญญา และการส่งใช้เงินกู้

การให้กู้เงินไปเพื่อลงทุนในการซุกที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือสร้างกระชังเพื่อเลี้ยงปลา ตามระเบียบนี้ ให้ส่งใช้เงินต้นและดอกเบี้ยคืนภายในกำหนดเวลา ๓ ปี การส่งใช้เงินต้นและดอกเบี้ย

ให้เริ่มส่งใช้ในวันครบรอบ ๑ ปีแรก ครั้งหนึ่ง ครบรอบปีที่ ๒ ครั้งหนึ่ง และครบรอบปีที่ ๓ อีกครั้งหนึ่ง ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

แต่ถ้าผู้กู้อยู่ใดมีเหตุจำเป็นไม่สามารถชำระเงินต้น ได้ภายในกำหนดอายุสัญญาดังกล่าวแล้ว และได้ยื่นคำร้องขอต่ออายุสัญญาต่อกรมประมงก่อนสัญญาหมดอายุ ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และได้ชำระดอกเบี้ยที่ค้างหมดสิ้นแล้ว เมื่อกรมประมงได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรต่ออายุสัญญา ก็ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติแล้ว ก็ให้กรมประมงต่ออายุสัญญาได้ไม่เกินหนึ่งปี

แบบสัญญาให้กู้เงินให้ใช้ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๘. อัตราดอกเบี้ยและการคำนวณดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้คิดร้อยละ ๘ ต่อปี

การคำนวณดอกเบี้ย ให้คำนวณเป็นรายวันตั้งแต่วันที่ผู้กู้รับเงินไป จนถึงวันที่นำเงิน
ต้นมาส่งใช้คืนต่อกรมประมงหรือสำนักงานประมงจังหวัด แล้วแต่กรณี

ถ้าหากผู้กู้เงินรายใดผิดสัญญาโดยไม่นำเงินกู้ไปลงทุนในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามสัญญา
กิติ หรือนำเงินกู้ไปใช้ในกิจการอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสัญญากิติ นอกจากกรมประมงจะได้
พิจารณาบอกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้คืนแล้ว ผู้กู้จะต้องเสียดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๕ ต่อปี
นับแต่วันที่กรมประมงได้ทราบ และผู้กุนั้นก็หมดสิทธิที่จะขอกู้เงินตามระเบียบนี้ตลอดไปด้วย หรือ
ถ้าผู้กู้ผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดนอกจากที่กล่าวข้างต้นกิติ หรือผิดนัดไม่ส่งใช้เงินกู้ตามกำหนดไว้ใน
สัญญากิติ กรมประมงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ และผู้กู้จะต้องนำส่งเงินต้นคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ย
ในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากจำนวนเงินที่ค้างนับตั้งแต่วันที่ผิดสัญญา

ดอกเบี้ยที่ได้จากการให้กู้ ให้กันไว้สำหรับชำระดอกเบี้ยให้กระทรวงการคลัง หรือ
ต้นเงินตามสัญญากู้ก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้กรมประมงพิจารณาจัดตั้งเป็นเงินสำรองหนี้สูญ เป็นค่า
ใช้จ่ายในการให้กู้หรือเพื่อเร่งรัดหนี้สิน หรือสมทบทุนหมุนเวียนตามแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๙. การลงนามในสัญญาให้กู้เงิน

การทำสัญญาให้กู้เงินทุนหมุนเวียนนี้ ให้กระทำในนามกรมประมง โดยมีอธิบดีกรม
ประมง หรือผู้รักษาการแทน หรือที่ได้รับมอบอำนาจจากกรมประมงเป็นหนังสือเป็นผู้ลงนามใน
สัญญาในฐานะผู้ให้กู้

ข้อ ๑๐. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๐

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๐

(ลงนาม) อินทร์ จันทรสติย์

(นายอินทร์ จันทรสติย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๖ สิงหาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การตรวจสอบหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๖ จังหวัด)
อ้างถึง หนังสือที่ กษ ๐๕๐๒/ว. ๕๔๘๒ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๐๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมประมงได้ส่งระเบียบกระทรวงเกษตรว่าด้วยการให้กู้เงินทุน
เพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาเพื่อให้โปรดประกาศให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้
ทราบความโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมประมงใคร่ขอเรียนชี้แจงเกี่ยวกับการตรวจสอบหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้เพื่อให้
โปรดให้เจ้าหน้าที่ได้ถือปฏิบัติ ในการบันทึกเสนอความเห็นในคำขอกู้ของผู้กู้เงินทุนหมุนเวียน
เพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นแนวเดียวกัน เพื่อสะดวกในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาการ
ให้กู้เงินฯ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับทำเลที่จะขุดบ่อเลี้ยงปลา หรือทำนาปลา ว่ามีความ
เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพียงใด

๒. ให้รายงานประวัติของผู้ขอกู้ เช่น ความประพฤติ อุปนิสัยใจคอ ตลอดจนความ
สัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน

๓. ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความสามารถในการเลี้ยงสัตว์น้ำ และความขยันหมั่นเพียร
ในการประกอบอาชีพ

๔. ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาระหนี้สิน และความสามารถชำระหนี้สินของผู้ขอกู้

๕. ให้รายละเอียดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ค้ำประกัน ในกรณีที่ใช้ที่ดินเป็นหลักทรัพย์ค้ำ
ประกัน ดังต่อไปนี้

ก. ให้แนบสำเนาบัญชีกำหนดราคาปานกลาง เพื่อให้เป็นทุนทรัพย์ในการจด-
ทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ซึ่งจังหวัดได้ประกาศกำหนดไว้ เฉพาะหน่วยที่ดินที่จะจำนองค้ำ
ประกัน ตั้งอยู่หรือสำเนาหนังสือรับรองราคาปานกลางของเจ้าพนักงานที่ดิน

ข. ให้รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการทำประโยชน์ของที่ดินที่จะจำนองค้ำประกัน
ว่า เป็นที่นา ที่สวน หรือที่อยู่อาศัย ถ้าเป็นที่นาให้แจ้งว่าเป็นที่นาค้าหรือนาหว่าน ได้ข้าวบิลละ

ก็ดังต่อไปนี้ ถ้าเป็นที่สวนเป็นที่สวนอะไร จำนวนกี่คัน ปลุกมาแล้วก็มี ได้ผลแล้วหรือไม่ มีสภาพเป็นอย่างไร

ค. ให้ทำแผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งของที่ดินที่จะจำนองและบริเวณใกล้เคียงให้ทราบได้ว่าห่างจากสถานที่สำคัญ เช่น ที่ว่าการอำเภอ แม่น้ำลำคลอง หรือถนนอะไร มากน้อยเท่าใด และจะใช้ยานพาหนะอะไรไปถึงที่ดินนั้นได้บ้าง ใช้เวลาเท่าใด แนบมากับคำขอกู้ด้วย

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อให้โปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไปด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป/ กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

อธิบดีกรมประมง

เปิดทางสะดวกและรวดเร็วเกี่ยวกับกรขอกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือ ประกอบอาชีพการประมงทะเล ของเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค

๑. เกี่ยวกับสถานที่เลี้ยงปลา

- ๑.๑ การเลี้ยงปลาในบ่อ ให้แจ้งขนาดกว้างยาว จำนวนออกเป็นตารางเมตร
- ๑.๒ การเลี้ยงปลาในนาข้าว หรือนาปลา ให้แจ้งเนื้อที่เป็นจำนวนไร่
- ๑.๓ การเลี้ยงปลาในคู หรือท้องร่องสวน ให้แจ้งเฉพาะพื้นที่ที่มีน้ำขังใช้สำหรับเลี้ยงปลาได้เท่านั้น หน่วย เป็นตารางเมตร
- ๑.๔ สถานที่ขุดบ่อใหม่ ให้แจ้งเลขที่ดินให้ชัดเจนเป็น โฉนด น.ส. ๓ หรือ ส.ค. ๑

๒. เกี่ยวกับหลักทรัพย์ค้ำประกัน

- ๒.๑ แผนที่ส่งเข้าไประบุที่ตั้งของหลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่แสดงชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินข้างเคียงโดยรอบให้ครบ
- ๒.๒ หลักทรัพย์ค้ำประกันที่ดินบางรายตั้งอยู่ใกล้ทางหลวง ทางราชการกำหนดราคาประเมินปานกลางเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ระบุใกล้ราคาอย่างหนึ่ง ระบุใกล้ราคาอีกอย่างหนึ่ง หากไม่ชี้แจงเพิ่มเติมให้ละเอียดยากที่จะทราบ ดังนั้นขอให้ชี้ให้ชัดเจนว่าที่ดินราคาปานกลางเท่าใดและแผนที่ส่งเข้าไประบุระยะทางที่ถูกต้องไว้ด้วย เพื่อประกอบการพิจารณา
- ๒.๓ ราคาประเมินปานกลาง ที่คณะกรรมการพิจารณาได้แก่ราคาประเมินปานกลางเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม มิใช่ราคาประเมินเพื่อเรียกเก็บภาษีบำรุงท้องที่
- ๒.๔ ราคาตลาดที่ซื้อขายคล่องขอให้สืบแล้วแจ้งให้ทราบด้วย
- ๒.๕ ผลผลิตในที่ดินหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นที่นา ให้ระบุว่าเป็นนาดำ หรือนาหว่าน ได้ผลผลิตเป็นข้าวกี่ตันต่อไร่ ถ้าเป็นที่สวนเป็นสวนอะไร ถ้าเป็นไร่แจ้งด้วยว่าปลูกพืชชนิดใด ให้ตีราคาผลผลิตรวมทั้งปีเป็นเงินเท่าใด
- ๒.๖ จำนวนเงินที่เห็นสมควรอนุมัติให้กู้ ในกรณีผู้ขอกู้มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวนแล้วไม่ถึง ๒ เท่าของเงินที่ขอกู้ ให้ผู้ขอกู้หาหลักทรัพย์เพิ่มเติม ถ้าไม่มีให้แจ้งลงไปด้วยว่าเห็นควรให้กู้ไม่เกินครึ่งหนึ่งราคาประเมิน โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างไม่พิจารณา

๓. เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินที่ขอกู้

- ๓.๑ ให้จัดทำแผนดำเนินงานแจ้งการใช้จ่ายเงินให้ชัดเจนว่าเป็นค่าอะไร เท่าใด คือ ชุบซ่อมขนาดเท่าใด เป็นเงินเท่าใด เลี้ยงปลาในนาข้าว หรือนาปลา เนื้อที่กี่ไร่ เป็นเงินเท่าใด
- ๓.๒ เป็นค่าซื้อพันธุ์ปลาชนิดใด เป็นเงินเท่าใด
- ๓.๓ ซื่ออุปกรณ์การเลี้ยงปลา เป็นอุปกรณ์อะไร เช่น เครื่องสูบน้ำขนาดกี่แรงม้า อวนแปล ถังลำเลี้ยงปลา ฯลฯ แต่ละอย่างซื้อจำนวนเท่าใด มีราคาอย่างละเท่าใด

๔. สัญญากู้เงิน

มีสัญญากู้เงินที่ลงชื่อแล้วเป็นจำนวนมากด้วยกัน ส่งกลับแก้ไขในสาระเล็กน้อย กล่าวคือ

- ๑. ปล่อยให้สัญญามีช่องว่างโดยไม่กรอกข้อความที่ควรกรอก
- ๒. เมื่อมีการแก้ไข ชุบ ลบ ซีด ขำ ในสัญญากู้เงิน ให้คู่สัญญาลงนามกำกับด้วย

ทุกแห่ง

๕. สัญญาจำนอง

เป็นการทำระหว่างผู้รับจำนองกับผู้จำนอง โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้แบบฟอร์มในการทำสัญญาจำนองทุกฉบับ ข้อความแบบพิมพ์ จะมีขีดฆ่าเพิ่มเติม นอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่ลงนามกำกับแล้ว ให้ผู้จำนองและผู้รับจำนองลงนามกำกับด้วยทุกครั้ง

งานประมงสงเคราะห์

มกราคม ๒๕๒๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐

เรื่อง การใช้ที่ดิน น.ส. ๓ ค่าประกันเงินกู้
แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดและหัวหน้าสถานีประมง ๕๑ แห่ง

ตามที่กรมได้รับคำขอกู้เงินจากประชาชนจังหวัดของท่านเพื่อให้กรมดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของผู้ขอกู้นั้น เท่าที่ผ่านมาอยู่ในลักษณะที่น่าชมเชยในความพยายามของเจ้าหน้าที่ที่จะได้มาซึ่งรายละเอียดต่างๆ จนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการเงินกู้ ดังปรากฏตามที่ประชาชนของจังหวัดท่านได้รับอยู่แล้ว แต่หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ในกรณีที่เป็น น.ส. ๓ ไม่มีปรากฏเลขที่ไว้ มักจะเกิดความเข้าใจผิดในเวลารอกในคำขอ ซึ่งได้ตรวจสอบพบอยู่เสมอ เมื่อมีปัญหาพิจารณาเรื่องดังกล่าวนับว่าเป็นความยุ่งยากที่จะตอบข้อซักถามของคณะกรรมการเงินกู้ ๖ ให้เป็นที่ชัดเจนได้ ฉะนั้นในการส่งคำขอกู้เงินต่อไป หากผู้ยื่นคำขอใช้ น.ส. ๓ เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันแล้ว ให้ท่านสำเนา น.ส. ๓ ฉบับนั้นแนบไปกับคำขอกู้ด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงนาม) กลั่น สุวรรณรัตน์
(นายกถัน สุวรรณรัตน์)
หัวหน้ากองคุ้มครอง
กรรมการและเลขานุการ ก.ก.จ.

กองคุ้มครอง

๑. จังหวัดพระนคร

๒. ,, ธนบุรี
๓. ,, นนทบุรี
๔. ,, ฉะเชิงเทรา
๕. ,, สมุทรปราการ
๖. ,, นครปฐม
๗. ,, สมุทรสงคราม
๘. ,, สมุทรสาคร
๙. ,, สุพรรณบุรี
๑๐. ,, ปทุมธานี
๑๑. ,, นครสวรรค์
๑๒. ,, เพชรบุรี
๑๓. ,, พระนครศรีอยุธยา
๑๔. ,, อ่างทอง
๑๕. ,, สกลนคร
๑๖. ,, อุตรธานี
๑๗. ,, อุบลราชธานี
๑๘. ,, เชียงใหม่
๑๙. ,, ลำพูน
๒๐. ,, ชัยนาท
๒๑. ,, สิงห์บุรี
๒๒. ,, พิจิตร
๒๓. ,, ประจวบคีรีขันธ์
๒๔. ,, พิษณุโลก
๒๕. ,, อุทัยธานี
๒๖. ,, ตราด

๒๗. จังหวัดระยอง

๒๘. ,, ราชบุรี
๒๙. ,, สุราษฎร์ธานี
๓๐. ,, พัทลุง
๓๑. ,, ปัตตานี
๓๒. ,, สตูล
๓๓. ,, ศรีรัง
๓๔. ,, ภูเก็ต
๓๕. ,, สระบุรี
๓๖. ,, ปราจีนบุรี
๓๗. ,, นครราชสีมา
๓๘. ,, มหาสารคาม
๓๙. ,, จันทบุรี
๔๐. ,, ชลบุรี
๔๑. ,, ชุมพร
๔๒. ,, นครศรีธรรมราช
๔๓. ,, สงขลา
๔๔. ,, นราธิวาส
๔๕. ,, กระบี่
๔๖. ,, พังงา
๔๗. ,, ระนอง
๔๘. ,, ตาก
๔๙. ,, เชียงราย
๕๐. ,, ขอนแก่น
๕๑. ,, สุรินทร์

หมายเหตุ จังหวัดพระนครและธนบุรี เป็นจังหวัดเปิดให้ราษฎรท้องที่กู่เงินได้ แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่กรมประมงดำเนินการโดยเฉพาะ จึงไม่ได้จัดส่ง

๓ ตุลาคม ๒๕๑๐

เรื่อง **การขอกู้เงินเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ**
แจ้งความมายัง ประมงจังหวัดปราจีนบุรี
อ้างถึง หนังสือที่ ปจ ๐๓/๑๒๐ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๑๐

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ราษฎรผู้ขอกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี แต่มีกิจการเลี้ยงปลาและที่ดินจำนองอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดนครนายก หากให้ผู้ขอกู้ยื่นคำขอกู้เงินที่แผนกประมงจังหวัดปราจีนบุรี จะขัดวัตถุประสงค์ของกรมประมงหรือไม่ จึงหารือไปเพื่อชี้แจงความแจ้งแล้ว นั้น

กรณีเช่นนี้เป็นปัญหาที่เพิ่งจะเกิดขึ้น จึงได้นำเรื่องราวเสนอคณะกรรมการพิจารณาการให้กู้เงินพิจารณาแล้ว คณะกรรมการเห็นว่ากรณีดังกล่าวย่อมเป็นปัญหาในการรับรองสภาพของหลักทรัพย์และคุณสมบัติของผู้ขอ กู้ ซึ่งนายอำเภอท้องที่เป็นผู้รับรอง แต่ภูมิลำเนาของผู้ขอ กู้ หลักทรัพย์ค้ำประกัน และสถานที่ทำการเพาะเลี้ยงปลาต่างก็มีได้ อยู่ในเขตจังหวัดเดียวกัน และเป็นการยุ่งยากในการออกไปตรวจสอบผลการเลี้ยงปลา จึงมีมติให้ถือปฏิบัติดังนี้ ผู้ขอ กู้มีภูมิลำเนา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อยู่ในจังหวัดใดให้ยื่นคำขอกู้ในท้องที่จังหวัดนั้น ส่วนหลักทรัพย์ค้ำประกันจะอยู่จังหวัดใดก็ได้ แต่ต้องมีข้อเท็จจริงแสดงว่าภูมิลำเนาของผู้ขอ กู้กับสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อยู่ในท้องที่คนละจังหวัดและไม่ห่างไกลกันเกินที่ผู้กู้จะดูแลกิจการได้สะดวก ก็จะได้พิจารณาตามข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **กลิ่น สุวรรณรัตน์**
(นายกลิ่น สุวรรณรัตน์)
หัวหน้ากองคุ้มครอง
กรรมการและเลขานุการ ก.ก.ง.

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

เรื่อง การยื่นข้อเป็นพยานในการรับเงินของลูกหนี้เงินทุนเพื่อประกอบอาชีพการประมง
แจ้งความมายัง หัวหน้าสถานีประมง (แม่ใจ) จังหวัดเชียงใหม่
อ้างถึง หนังสือที่ ชม ๑๘/๔๖๘ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๑๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงจังหวัดแจ้งว่า หัวหน้าสถานีประมง (แม่ใจ) จังหวัดเชียงใหม่ ได้มอบตราฟของธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาสามยอด มอบให้ลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายนายมูล วิจันตา รับไปเรียบร้อยแล้วพร้อมทั้งได้ให้นายมูล วิจันตา เซ็นชื่อรับในใบรับเงินฉบับคินกรมประมง และได้จัดส่งคินกรมประมงแล้ว นั้น

กรมประมงได้รับใบรับเงินของนายมูล วิจันตา ฉบับคินกรมประมงไว้เรียบร้อยแล้ว และได้ตรวจสอบใบรับเงินดังกล่าว ปรากฏว่าบุคคลที่ลงชื่อเป็นพยานในการรับเงินของนายมูล วิจันตา นี้ เป็นพนักงานชั่วคราวอำเภอหางดงคนหนึ่ง และเป็นพนักงานประมงจัตวาอีกคนหนึ่ง ประกอบทั้งลายเซ็นที่เซ็นไว้ก็ไม่สามารถอ่านได้ว่าชื่อและนามสกุลอะไร ในกรณีเช่นนี้อาจจะเกิดความยุ่งยากขึ้นในภายหลังได้ เมื่อกรมประมงดำเนินคดีฟ้องเรียกเงินทุนคืนจากลูกหนี้ และมีการเรียกพยานมาให้การต่อศาลโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการนอกสังกัดกรมประมง ซึ่งจะต้องมีการสืบเปลี่ยนโยกย้ายไปห่างไกลจากที่เดิมอยู่เสมอ

ฉะนั้น ในการที่จะให้บุคคลใดเป็นพยานในการรับเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพการประมงควรต่อไป ให้หัวหน้าสถานีประมงลงชื่อเป็นพยานเป็นคนแรก และให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่กรมประมงตามลำดับชั้นลงชื่อเป็นพยานคนต่อไป และให้วงเล็บชื่อตัวและนามสกุลเสียอย่างชัดเจนด้วย จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) สันต์ บัณจุฑกุล
(นายสันต์ บัณจุฑกุล)
รองอธิบดีทำการแทน
อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครอง

รายชื่อประมงจังหวัดและหัวหน้าสถานีประมง

๑. ประมงจังหวัดจันทบุรี
๒. ประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา
๓. ประมงจังหวัดชุมพร
๔. ประมงจังหวัดชลบุรี
๕. ประมงจังหวัดตราด
๖. ประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช
๗. ประมงจังหวัดนครสวรรค์
๘. ประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๙. ประมงจังหวัดเพชรบุรี
๑๐. ประมงจังหวัดพิจิตร
๑๑. ประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒. ประมงจังหวัดพิษณุโลก
๑๓. ประมงจังหวัดระยอง
๑๔. ประมงจังหวัดสมุทรปราการ
๑๕. ประมงจังหวัดสมุทรสงคราม
๑๖. ประมงจังหวัดสมุทรสาคร
๑๗. ประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๘. ประมงจังหวัดสงขลา
๑๙. ประมงจังหวัดอ่างทอง
๒๐. ประมงจังหวัดระนอง
๒๑. ประมงจังหวัดสตูล
๒๒. ประมงจังหวัดพัทลุง
๒๓. ประมงจังหวัดสุพรรณบุรี
๒๔. ประมงจังหวัดลพบุรี
๒๕. ประมงจังหวัดพังงา
๒๖. ประมงจังหวัดสิงห์บุรี
๒๗. ประมงจังหวัดกาญจนบุรี
๒๘. ประมงจังหวัดตรัง
๒๙. ประมงจังหวัดชัยนาท
๓๐. ประมงจังหวัดสุโขทัย
๓๑. ประมงจังหวัดอุตรดิตถ์
๓๒. ประมงจังหวัดนครราชสีมา
๓๓. ประมงจังหวัดปัตตานี
๓๔. ประมงจังหวัดกระบี่
๓๕. ประมงจังหวัดนครปฐม
๓๖. ประมงจังหวัดราชบุรี
๓๗. ประมงจังหวัดสระบุรี
๓๘. ประมงจังหวัดตาก
๓๙. ประมงจังหวัดอุทัยธานี
๔๐. ประมงจังหวัดปราจีนบุรี
๔๑. ประมงจังหวัดนครนายก
๔๒. ประมงจังหวัดปทุมธานี
๔๓. ประมงจังหวัดกาญจนบุรี
๔๔. ประมงจังหวัดนนทบุรี
๔๕. ประมงจังหวัดหนองคาย
๔๖. ประมงจังหวัดนครพนม
๔๗. ประมงจังหวัดเชียงราย

๑. หัวหน้าสถานีประมง (หนองจะบก) จังหวัดนครราชสีมา
  ๒. หัวหน้าสถานีประมง (ทุ่งสร้าง) จังหวัดขอนแก่น
  ๓. หัวหน้าสถานีประมง (แก่งเลิงจาน) จังหวัดมหาสารคาม
  ๔. หัวหน้าสถานีประมง (หนองหาร) จังหวัดสกลนคร
  ๕. หัวหน้าสถานีประมง (ห้วยม่วง) จังหวัดอุบลราชธานี
  ๖. หัวหน้าสถานีประมง (หนองประจักษ์) จังหวัดอุตรธานี
  ๗. หัวหน้าสถานีประมง (สุรินทร์) จังหวัดสุรินทร์
-

๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๕

เรื่อง การดำเนินคดีแก่ผู้ผิดสัญญากู้เงินส่งเสริมอาชีพการประมงทะเล

เรียน อธิบดีกรมประมง

อ้างถึง หนังสือของท่านที่ ๕๑๕๗/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านหรือการปฏิบัติและปัญหาในทางกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแก่ชาวประมงซึ่งกู้เงินเพื่อนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพการประมงทะเลในจังหวัดต่างๆ แล้วผิดนัดชำระหนี้

กรมอัยการได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

๑. อธิบดีกรมประมงยอมทำหนังสือมอบอำนาจให้ประมงจังหวัด โดยระบุชื่อตัวและชื่อสกุลประมงจังหวัดนั้น เป็นผู้ฟ้องคดีแทนกรมประมงได้ และประมงจังหวัดยอมลงชื่อตั้งพนักงานอัยการเป็นทนายได้ ซึ่งในกรณีนี้ถือว่า พนักงานอัยการเป็นทนายของกรมประมง

๒. การผ่อนเวลาชำระหนี้แก่ลูกหนี้ในกรณีที่บุคคลจำนองทรัพย์สินแห่งตน เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ต้องให้ผู้จำนองตกลงช่วยในการผ่อนเวลา มิฉะนั้น ผู้จำนองยอมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๗๒๗, ๗๐๐)

ส่วนในกรณีที่ภรรยาลูกหนี้มารับสภาพหนี้และขอชำระหนี้ ตามงวดในสัญญายอมทำได้ และโดยเฉพาะผู้จำนองจะขอชำระหนี้แล้ว กรมประมงต้องยอมรับชำระหนี้เพราะถ้าไม่ยอมรับชำระหนี้ผู้จำนองยอมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามมาตรา ๗๐๑

๓. แม้ลูกหนี้ถึงแก่กรรมเกินกว่า ๑ ปี ฆาตอายุความที่จะฟ้องกองมรดก แต่สัญญาจำนองยอมไม่ระงับ ผู้รับจำนองยอมจะบังคับจำนอง แม้เมื่อหนี้ที่ประกันฆาตอายุความแล้วก็ได้ (มาตรา ๑๘๕, ๗๔๕) ผู้จำนองยังต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่จำนองอยู่

๔. กรมประมงยอมรับชำระหนี้ในงวดที่ผิดนัดแต่ละงวดไว้ได้ แต่ควรถือว่าเป็นการชำระในงวดที่ผิดนัดงวดแรกๆ ส่วนงวดอื่น ๆ ที่ผิดนัดแล้วและยังไม่ชำระก็ยอมดำเนินคดีได้ภายในอายุความ ๕ ปี ตามมาตรา ๑๖๖, ๑๖๗,

๕. ในกรณีที่ลูกหนี้ถอยเครื่องยนต์เรือ หรือปรากฏว่าเรือที่จำนองไม่มีเครื่องยนต์ กรมประมงยอมดำเนินการบังคับจำนองได้ทันทีตามมาตรา ๗๒๓ แม้เครื่องยนต์เรือจะได้โอนไปยัง

บุคคลอื่นด้วยประการใด ๆ ก็ไม่กระทบกระเทือนถึงจำนองตามมาตรา ๗๐๒ วรรค ๒ ผู้รับโอนทรัพย์สินที่จำนองเพียงแต่มีสิทธิและหน้าที่บังคับบัญญัติไว้ ในหมวด ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันว่าด้วยจำนองเท่านั้น

๖. การผิดหรือผ่อนเวลาชำระหนี้แก่ลูกหนี้ ต้องให้ผู้จำนองตกลงด้วย ดังได้กล่าวแล้ว ในหมายเหตุ ๒

กรมอัยการมีความเห็นดังนี้ จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) **เด็ก จุณณานนท์**
(นายเด็ก จุณณานนท์)
อธิบดีกรมอัยการ

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๔๑

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ตามที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้มีบทบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้น นั้น เพื่อให้การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว สมควรตราหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานในอันที่จะแปรสภาพกลุ่มเกษตรกรให้เป็นสหกรณ์การเกษตรต่อไป หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งต่อไปนี้

ข้อ ๑. ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“เกษตรกรรวม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด และเกษตรกรอื่น ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“กลุ่มเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มเกษตรกรซึ่งได้จดทะเบียนตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร

“นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร” หมายความว่า นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับนี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒. ให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และมีรองนายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้ช่วย มีอำนาจหน้าที่ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดที่กลุ่มเกษตรกรตั้งอยู่และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

สำหรับนครหลวงกรุงเทพมหานคร ให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนนครหลวงกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓. คณะบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรวมในตำบลเดียวกันซึ่งรวมกันดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกร ถ้าประสงค์จะตั้งกลุ่มเกษตรกรต้องมีจำนวนผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกได้ตามข้อ ๔ ไม่น้อยกว่าสามสิบคน มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่ากัน มีข้อบังคับตามข้อ ๘ และยื่นคำขอจดทะเบียนตามข้อ ๗

ข้อ ๔. สมาชิกกลุ่มเกษตรกรต้อง

(๑) เป็นบุคคลธรรมดา มีสัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ

(๒) เป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก และมีกิจการหรือภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ที่กลุ่มเกษตรกรนั้นดำเนินการอยู่

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด

ข้อ ๕. บุคคลหนึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในขณะเดียวกันได้เพียงหนึ่งกลุ่ม และในครอบครัวหนึ่งให้เป็นสมาชิกได้หนึ่งคน

ข้อ ๖. สมาชิกมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งใช้ ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือในการชำระค่าหุ้น สมาชิกจะหักกลบลบหนี้กับกลุ่มเกษตรกรไม่ได้

ข้อ ๗. ในการขอจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกร ให้ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ลงลายมือชื่อยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรแห่งท้องที่ที่จะจัดตั้งตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด พร้อมกับบัญชีรายชื่อของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกทั้งหมด สำเนารายงานการประชุมของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกเพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรหนึ่งฉบับ และข้อบังคับสี่ฉบับ

เมื่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรได้รับคำขอตั้งกล่าวและได้พิจารณาเห็นสมควร รับจดทะเบียนให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรออกใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรให้

ถ้านายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเห็นว่า คำขอหรือเอกสารประกอบนั้น ไม่ถูกต้องหรือสมควรแก้ไขเพิ่มเติม นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมีอำนาจส่งเป็นหนังสือให้กระทำให้ถูกต้องหรือให้

แก้ไขเพิ่มเติมภายในเวลากำหนด ถ้าผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลสมควร นายทะเบียน
กลุ่มเกษตรกรมีอำนาจสั่งไม่รับจดทะเบียนให้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรได้

ในกรณีที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรไม่รับจดทะเบียนให้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรให้แจ้งเป็น
หนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยไม่ชักช้า

ผู้ยื่นคำขอมีสติอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยยื่นอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรภายใน
สามสิบวัน นับแต่วันรับหนังสือแจ้งการไม่รับจดทะเบียนของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเมื่อนาย
ทะเบียนกลุ่มเกษตรกรได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้รีบส่งอุทธรณ์พร้อมด้วยคำชี้แจงไปยังรัฐมนตรีเพื่อ
ประกอบการวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ข้อ ๘. ข้อบังคับกลุ่มเกษตรกรอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ

(๒) วัตถุประสงค์

(๓) ที่ตั้งสำนักงาน

(๔) ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าของหุ้น การชำระค่าหุ้น การโอนหุ้น ตลอดจนการ
จ่ายเงินค่าหุ้น การเพิ่มทุนและลดทุน

(๕) การดำเนินกิจการ การบัญชีและการเงิน

(๖) วิธีรับสมาชิก การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๗) การดำเนินการประชุมใหญ่

(๘) จำนวนกรรมการสำหรับกลุ่มเกษตรกรต้องกำหนดไม่เกินห้าคน วิธีการเลือกตั้ง
การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการ

(๙) การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

(๑๐) การแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนอำนาจ หน้าที่ของ
ผู้จัดการ

ข้อ ๙. ถ้ากลุ่มเกษตรกรเกี่ยวข้องในกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนสำหรับการ
ได้มา การจำหน่าย การยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ หรือการยัดหน่วง ซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์
หรือทรัพย์สิน อันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในการจดทะเบียนเช่นว่านั้น ให้กลุ่มเกษตรกรได้รับ
ยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำว่ากลุ่มเกษตรกรเป็นชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในธุรกิจเว้นแต่กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับใบอนุญาตเป็นจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและจดทะเบียนตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้แล้ว หรือสมาคมซึ่งตั้งขึ้นโดยกลุ่มเกษตรกร

ข้อ ๑๑ ในท้องที่ตำบลหนึ่งให้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรที่ประกอบด้วยผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรวมประเภทเดียวกันได้เพียงหนึ่งกลุ่ม และชื่อของกลุ่มเกษตรกรนั้น ให้ระบุชื่อของตำบลต่อท้ายชื่อกลุ่มเกษตรกร

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ ให้กลุ่มเกษตรกรยื่นคำขออนุญาตขอใช้ข้อบังคับแก้ไขเพิ่มเติมต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรภายในสามสิบวันแต่วันที่ประชุมใหญ่ลงมติ และให้นำข้อ ๗ มาใช้บังคับแก่การขออนุญาต การอนุญาต ตลอดจนการอุทธรณ์การไม่อนุญาตให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้กลุ่มเกษตรกรมีอำนาจกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้ได้มา ชื่อ ถิ่นกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง กู้หรือยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จ้างนองหรือจ่านำ ชายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน

(๒) ให้กู้ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้สินเชื่อก่อน รับจ้างนองหรือรับจ่านำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

(๓) ร่วมทุนในการประกอบกิจการกับกลุ่มเกษตรกรอื่น

(๔) กระทำธุรกิจและการค้าเพื่อประโยชน์ของสมาชิก

(๕) ให้บริการต่างๆ แก่สมาชิก โดยเรียกหรือไม่เรียกค่าตอบแทน

(๖) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

(๗) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

การดำเนินการกิจการตาม (๑) (๒) และ (๓) จะต้องจำกัดอยู่ภายในวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ

ข้อ ๑๔ การรับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด ถ้าการให้เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นกำหนดไว้เพื่อการใด ให้ใช้เพื่อการนั้น ถ้ามิได้กำหนดไว้ ให้ใช้ตามมติของที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๑๕ ให้กลุ่มเกษตรกรมีคณะกรรมการเพื่อดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรคณะหนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

คณะกรรมการต้องดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ นโยบาย และมติที่ประชุมใหญ่ และเป็นผู้แทนของกลุ่มเกษตรกรในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน หรือผู้จัดการ ทำการแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อบังคับ

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการจัดให้มีทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดเก็บรักษาไว้ในสำนักงานของกลุ่มเกษตรกร และให้ส่งสำเนาทะเบียนดังกล่าวแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร ภายในหกสิบวันนับแต่วันรับทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกหรือทะเบียนหุ้น ให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงหนังสือต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรภายในหกสิบวันนับแต่วันมีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๑๗ ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกรมาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของกลุ่มเกษตรกร หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจการหรือรายงานการประชุมของกลุ่มเกษตรกร

ข้อ ๑๘ เพื่อปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบ ในสำนักงานของกลุ่มเกษตรกร ในเวลาทำงานของกลุ่มเกษตรกร ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ และให้คำชี้แจงแก่ผู้เข้าไปตรวจสอบตามสมควร

ให้ผู้เข้าไปตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง
บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๑๙ ให้กลุ่มเกษตรกรมีผู้ตรวจสอบกิจการคนหนึ่งหรือหลายคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ เพื่อตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร และทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๒๐ การประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรต้องมีสมาชิกมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๒๑ ในการประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกร ถ้าสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งในสัปดาห์นับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ ถ้ามิใช่เป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

สมาชิกคนหนึ่งแม้จะถือหุ้นจำนวนเท่าใดก็ตาม ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมากเว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือเสียงสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

- (๑) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
  - (๒) การเลิกกลุ่มเกษตรกร
  - (๓) การอื่นใดที่ข้อบังคับกำหนดให้ถือเสียงสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม
- ในการประชุมใหญ่ สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจเกินสามรายไม่ได้

ข้อ ๒๒ ให้ผู้ซึ่งลงลายมือชื่อขอรับใบทะเบียนตามข้อ ๗ ร่วมกันจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรับ ใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

การประชุมใหญ่สามัญครั้งต่อไป ให้คณะกรรมการเรียกประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของกลุ่มเกษตรกร

ข้อ ๒๓ คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้สุดแต่จะเห็นสมควร แต่ถ้านายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่กลุ่มเกษตรกรขาดทุนเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันรับหนังสือแจ้งจากทะเบียนกลุ่มเกษตรกรหรือนับแต่วันทราบการขาดทุนแล้วแต่กรณี

สมาชิกซึ่งมีจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจเข้าชื่อมีหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมภายในสามสิบวันนับแต่วันรับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการไม่เรียกประชุมภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมีอำนาจเรียกประชุมได้ภายในเวลาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๔ ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของกลุ่มเกษตรกร ให้จัดสรรเงินไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรอง ที่ประชุมใหญ่ อาจจัดสรรได้ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วไม่เกินร้อยละแปด

(๒) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับกลุ่มเกษตรกร ในระหว่างปีตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด

(๓) เป็นเงินโบนัสแก่กรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกร ตามที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ไม่เกินร้อยละสิบ

(๔) เป็นทุนสะสมตามที่กำหนดในข้อบังคับ เมื่อมีเงินเหลือจากการจัดสรรตาม (๑) (๒) และ (๓)

ข้อ ๒๕ ทุนสำรองตามข้อ ๒๔ จะถอนจากบัญชีทุนสำรองได้เพื่อชดเชยการขาดทุนเท่านั้น

ข้อ ๒๖ เงินของกลุ่มเกษตรกรอาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ฝากในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารอื่นที่ช่วยเหลือทางการเงินแก่กลุ่มเกษตรกร

(๒) ฝากในธนาคารอื่นในกรณีที่ไม่มีธนาคารตาม (๑) ในท้องถิ่นนั้น โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หรือฝากในธนาคารออมสิน

(๓) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาล

ข้อ ๒๗ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการทำงานบุคคลอย่างน้อย ครั้งหนึ่งทุกรอบสิบสองเดือน อันจัดว่าเป็นรอบปีทางบัญชีของกลุ่มเกษตรกร

บุคคลนั้นต้องมีรายการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของกลุ่มเกษตรกร กับทั้งบัญชีกำไรขาดทุนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

บุคคลนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกร ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของกลุ่มเกษตรกร

ข้อ ๒๘ ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรแต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบบัญชีของกลุ่มเกษตรกรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ผู้สอบบัญชีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หรือเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี

การตรวจสอบบัญชีนั้น ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และให้ เสนอรายงานการตรวจสอบบัญชีต่อนายทะเบียนสหกรณ์โดยผ่าน

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการกระทำการไม่ถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ของ ตนจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของกลุ่มเกษตรกรหรือสมาชิก หรือกลุ่มเกษตรกรมีข้อบกพร่อง เกี่ยวกับกิจการการเงินหรือการบัญชี ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรแจ้งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการ ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องให้แล้วเสร็จภายในเวลากำหนด ถ้าไม่แก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน เวลากำหนด โดยไม่มีเหตุผลสมควรให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ระงับการปฏิบัติการที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่อง หรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ ของกลุ่มเกษตรกรหรือสมาชิก

(๒) ให้หยุดดำเนินกิจการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จภายในเวลา กำหนด เมื่อดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) แล้วให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเรียกประชุมใหญ่ วิสามัญภายในสิบห้าวัน เพื่อรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการให้ที่ประชุมใหญ่ทราบ

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกรกระทำกลุ่ม เกษตรกรเสียหาย ถ้าคณะกรรมการไม่ดำเนินคดีอาญาหรือคดีแพ่ง ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หรือนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือคดีแพ่งในนามของกลุ่มเกษตรกรได้ ให้ พนักงานอัยการมีอำนาจรับว่าต่างกลุ่มเกษตรกร และให้กลุ่มเกษตรกรออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการ ดำเนินคดี หรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๑ กลุ่มเกษตรกรย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีข้อบังคับกำหนดให้เลิกในกรณีใด เมื่อมีกรณีนั้น

(๒) เมื่อสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีจำนวนเหลือน้อยกว่าสามสิบคน ทั้งนี้เป็นเวลา

คิดต่อกันเกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

(๓) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก

(๔) เมื่อล้มละลาย

(๕) เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เลิกตามข้อ ๓๒

ในกรณีทีกลุ่มเกษตรกรต้องเลิกตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้คณะกรรมการ
แจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิก แต่ในกรณีต้อง
เลิกตาม (๕)ให้นายทะเบียนสหกรณ์แล้วแต่กรณี แจ้งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการทราบโดยไม่
ชักช้า

๔. ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีตประกาศเลิกกลุ่มเกษตรกรไว้ที่สำนักงานของกลุ่ม
เกษตรกร

ข้อ ๓๒ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้เลิกกลุ่มเกษตรกรโดยอนุมติรัฐมน-
ตรีเมื่อปรากฏว่า

(๑) กลุ่มเกษตรกรไม่เริ่มดำเนินกิจการภายในหนึ่งปี นับแต่วันรับใบทะเบียน
จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรหรือหยุดดำเนินกิจการติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

(๒) กลุ่มเกษตรกรไม่อาจดำเนินกิจการให้เป็นผลดีต่อไปได้หรือการดำเนินกิจการ
ของคณะกรรมการก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่กลุ่มเกษตรกรนั้น หรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ
หรือความมั่นคงของประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๓๓ การชำระบัญชีกลุ่มเกษตรกรที่ล้มละลาย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
การล้มละลาย

การชำระบัญชีกลุ่มเกษตรกรที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลายให้เป็น ไปตาม
กฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย

การชำระบัญชีกลุ่มเกษตรกรที่เสียเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลาย ให้นำบทบัญญัติ
เกี่ยวกับการชำระบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

กลุ่มเกษตรกรนั้น แม้จะเลิกแล้วก็ให้ถือว่ายังคงดำรงอยู่ทราบเท่าเวลาที่จำเป็น
เพื่อการชำระบัญชี

ข้อ ๓๔ เมื่อได้ชำระหนี้ของกลุ่มเกษตรกรแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด
ให้ผู้ชำระบัญชีจัดการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) จ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
- (๒) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- (๓) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับกลุ่ม
เกษตรกรในระหว่างปีตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(๔) ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ ให้ผู้ชำระบัญชีส่งมอบแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเก็บรักษาไว้ เพื่อโอนให้แก่กลุ่มเกษตรกรระดับเดียวกันตามมติของที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๓๕ ในคดีฟ้องเรียกหนี้ซึ่งกลุ่มเกษตรกร หรือสมาชิก หรือผู้ชำระบัญชีเป็นลูกหนี้ อยู่ในฐานะเช่นนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรชี้ชัดชื่อกลุ่มเกษตรกรออกจากทะเบียน

ข้อ ๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๓๗ กลุ่มเกษตรกรใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๒ หรือ ข้อ ๑๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๓๘ กรรมการ สมาชิก หรือเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกรผู้ใดไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของกลุ่มเกษตรกร หรือ ไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจการหรือรายงานการประชุมของกลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้ ตามคำสั่งของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งตามข้อ ๑๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๓๙ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่ช่วยเหลือหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของกลุ่มเกษตรกรตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๔๐ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

ข้อ ๔๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อครบกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำประมงและกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ

อนุสนธิจากประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๔๐-๑๔๑ ประกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕

ใจความส่วนใหญ่กล่าวโดยสรุปได้ว่า เพื่อให้ราษฎรผู้มีอาชีพเกษตรกรรมรวมกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้น ชาวประมงในฐานะเกษตรกรกลุ่มหนึ่ง ย่อมจะได้รับการสนับสนุนจากคณะรัฐบาลด้วย วัตถุประสงค์ใหญ่คือ เพื่อให้ชาวประมงช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ โดยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล สามารถประกอบธุรกิจต่างๆ ได้ และสามารถทำการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสถาบันการเงินอื่นๆ มาดำเนินกิจการให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้นชาวประมงที่ต้องการจะรวมตัวกันจึงจำเป็นต้องรู้ถึงระเบียบ วิธีการ ของการรวมกลุ่มว่าท่านจะต้องทำอย่างไรบ้าง

ขั้นแรก การที่จะรวมกลุ่มกันได้นั้น ในกลุ่มเกษตรกรทำประมงและกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ จะต้องต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๓๐ คน คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกได้นั้น กล่าวโดยย่อ คือ จะต้องมียาชีพทำประมงเป็นหลัก โดยมีกิจการ หรือ ภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ตำบลที่กลุ่มเกษตรกรนี้ดำเนินการอยู่ นอกจากนี้สมาชิกแต่ละคนจะต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย มีสัญชาติไทย บรรลุนิติภาวะ ต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละ ๑ หุ้น (แต่ละคนถ้าจะถือหุ้นมากกว่า ๑ หุ้นก็ได้) แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นทั้งหมด นอกจากนี้จะต้องไม่เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน

ขั้นที่สอง เมื่อได้ดำเนินการในขั้นแรกสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ก็เรียกประชุมสมาชิกและดำเนินการจดทะเบียนตั้งกลุ่มเกษตรกรได้ โดยคัดเลือกตัวแทนจากสมาชิกทั้งหมดจำนวน ๑ คน ลงลายมือชื่อยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรต่อ นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรแห่งท้องที่ ซึ่งก็คือผู้ว่าราชการจังหวัดนั่นเอง พร้อมกับบัญชีรายชื่อของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกทั้งหมด ซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่า ๓๐ คน ดังกล่าวแล้วข้างต้น เมื่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรตรวจตราสิ่งที่ตัวแทนของท่านเรียบร้อยแล้ว ก็จะทำทะเบียนนั้นให้เพื่อเป็นหลักฐานทางจังหวัดว่าได้รับจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกรในท้องที่ไว้แล้ว กลุ่มของชาวประมงก็จะมีสภาพกลายเป็นกลุ่มเกษตรกรทำประมงที่สมบูรณ์ ถูกต้องตามกฎหมายทุกประการ

ที่กล่าวมานั้นเป็นวิธีการปฏิบัติอย่างกว้างๆ สำหรับการริเริ่มจัดตั้งกลุ่ม ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยของการจัดตั้งกลุ่มนั้นจะขออธิบายไว้ดังนี้ คือ

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า กลุ่มนั้นจะมีสภาพเป็นนิติบุคคล (บุคคลตามกฎหมาย) ดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ในอันที่จะนำมาให้ซึ่งผลประโยชน์แก่สมาชิก จึงจำเป็นจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นทุนสำหรับดำเนินกิจการ กลุ่มเกษตรกรอาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้ ๓ วิธี ดังนี้ คือ

๑. ออกหุ้น
๒. กู้ยืมเงิน
๓. สะสมเงินสำรองและทุนอื่นๆ

เรื่องการออกหุ้น กลุ่มเกษตรกรสามารถออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวน สมาชิกเท่านั้นที่จะถือหุ้นได้ หุ้นแต่ละหุ้นมีมูลค่าหุ้นละ ๕๐ บาท เป็นขั้นต่ำจะสูงกว่านี้ก็ได้ สำหรับเรื่องการถือหุ้น สมาชิกจะต้องทราบระเบียบของการถือหุ้นดังนี้คือ

ก. เมื่อท่านเข้าเป็นสมาชิก ท่านจะต้องถือหุ้นคนละ ๑ หุ้น และต้องชำระเต็มค่าหุ้นในคราวเดียวภายในเวลาที่คณะกรรมการของท่านกำหนดไว้

ข. ถือหุ้นตามส่วนของเงินกู้ คือถ้าสมาชิกขอกู้เงินทุก ๆ ๑,๐๐๐ บาท หรือเศษของ ๑,๐๐๐ บาท ท่านจะต้องถือหุ้นเพิ่มขึ้นอีก ๑ หุ้น โดยท่านจะต้องหักจากเงินที่ท่านกู้ทันที เพื่อชำระเป็นค่าหุ้น

ค. ถ้าท่านนำผลผลิตมาขายให้กับกลุ่มทางกลุ่มจะหักเงินที่ท่านได้รับจากการขายจำนวน ๑๐๐ บาทต่อ ๒ บาท เมื่อครบ ๕๐ บาท แล้วจะแปลงเป็นหุ้นในนามของท่านต่อไป

ง. วิธีสุดท้ายที่ท่านจะถือหุ้นได้ ก็คือท่านสามารถขอถือหุ้นเพิ่มขึ้นได้ไม่ว่าในเวลาใด ๆ โดยชำระเต็มมูลค่าหุ้นในคราวเดียว

ข้อสังเกต คือ การถือหุ้นทั้ง ๔ ประเภทดังกล่าวแล้วนั้น เมื่อรวมกันแล้วท่านจะมีหุ้นได้ไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดในกลุ่มเกษตรกร ตามที่กล่าวแล้วตั้งแต่ต้น

วิธีหาเงินของกลุ่มเกษตรกรอีกวิธีหนึ่ง ก็คือ**การกู้ยืมเงิน** จากแหล่งเงินทุนทั่วไปทั้งของรัฐบาลและเอกชน

ทุนที่กลุ่มเกษตรกรจะหามาโดยวิธีกู้ยืมนั้น ต้องไม่เกินวงเงินซึ่งที่ประชุมของผู้ซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่ม ฯ กำหนดสำหรับปีหนึ่ง ๆ และจำนวนเงินดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนเสียก่อน

เมื่อกลุ่ม ฯ สามารถหาเงินมาเพื่อเป็นปัจจัยในการดำเนินงานของกลุ่ม ฯ ให้เป็นไปโดยราบรื่นแล้ว หลังจากทีกลุ่ม ฯ ได้รับการจดทะเบียนกลุ่ม ฯ แล้ว **กลุ่ม ฯ** มีหน้าที่ที่จะต้องทำอย่างไบบ้าง

ประการแรก คือ คณะผู้จัดตั้งกลุ่ม ๆ จะต้องนัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่ *ใหญ่* ครั้งแรกภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่จดทะเบียนกลุ่มเกษตรกร เพื่อตั้งคณะกรรมการดำเนินการ มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการประจำปี และมอบหมายการตั้งปวงให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ นอกจากนั้น คณะกรรมการดำเนินการจะต้องดำเนินการเรียกประชุมใหญ่สามัญครั้งต่อไปอย่างน้อยปีละครั้ง ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของกลุ่มเกษตรกร แต่ถ้ามหาว่าทางกลุ่ม ๆ มีเรื่องด่วนที่จะประชุมกัน เช่น การดำเนินงานของกลุ่มขาดทุนเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว คณะกรรมการสามารถที่จะจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้

อนึ่ง ในการประชุมใหญ่ทุก ๆ ครั้งนั้น *กลุ่ม ๆ จะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนสมาชิกทั้งหมด* จึงจะเปิดประชุมได้ และสมาชิกแต่ละคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงได้เพียงเสียงเดียว ไม่ว่าท่านจะถือหุ้นมากหรือน้อยเท่าใดก็ตาม ถ้าหากคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

สำหรับตัวคณะกรรมการดำเนินการ ๕ คนนั้น จะต้องประชุมเดือนละ ๑ ครั้งเป็นอย่างน้อย และคณะกรรมการดำเนินการที่อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๑ ปี นอกจากนั้นการจ้างและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งหมายรวมถึงผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งกลุ่ม ๆ จ้าง และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ประจำนั้น ตกเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ อาจพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความเหมาะสมแก่หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัตินั้น ๆ

ระเบียบและวิธีการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินการในการจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรทำประมง และกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์นั้น นั้น มิได้มีความยุ่งยากและลำบากอะไรเลย หากชาวประมงทุกคนจะตั้งใจทำจริง ๆ และในที่สุดผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากกลุ่ม ๆ นั้นจะมีคุณค่าและคุณประโยชน์มากกว่าความยุ่งยากในการจัดตั้งกลุ่ม ๆ อย่างเทียบกันไม่ได้เลย เพียงขอแต่ให้สมาชิกมีความตั้งใจกระทำจริง ๆ เท่านั้นเอง

ข้อบังคับสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ

เรื่อง ควบคุมสมาคมและองค์การต่างๆ

อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๘ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๕ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติตราข้อบังคับว่าด้วยการควบคุมสมาคมและองค์การต่างๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ สมาคมและองค์การต่างๆ ต้องไม่ดำเนินการใดๆ อันจะเป็นทางนำความเสื่อมเสียมาสู่วัฒนธรรมของชาติไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

ข้อ ๒ สมาคมและองค์การต่างๆ ต้องดำเนินการทุกทางในอันที่จะบำรุง ส่งเสริมและเชิดชูวัฒนธรรมของชาติ และต้องพยายามหาวิธีแนะนำให้สมาชิกหรือบุคคลในสมาคม หรือองค์การนั้นปฏิบัติตามวัฒนธรรมของชาติโดยพร้อมเพรียงกัน

ข้อ ๓ สมาคมและองค์การต่างๆ ต้องช่วยเหลือและให้ความร่วมมือแก่สภาวัฒนธรรมแห่งชาติในกิจการอันเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติเท่าที่สามารถทำได้ ในเมื่อได้รับคำร้องขอเช่นนั้น

ข้อ ๔ ถ้าปรากฏว่ากรรมการหรือสมาชิกคนใด ไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมของชาติด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้สมาคมหรือองค์การที่กรรมการหรือสมาชิกนั้นสังกัดอยู่ พิจารณาคัดชื่อออกเสียจากทะเบียน แล้วแจ้งให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติทราบโดยเร็ว

ข้อ ๕ สมาคมและองค์การต่างๆ ต้องแจ้งจำนวนสมาชิกทุกประเภทให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติทราบทุกระยะ ๑๒ เดือน นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งขึ้นหรือดำรงอยู่ โดยแยกเพศ และสัญชาติให้ชัดเจน

ข้อ ๖ สมาคมและองค์การต่างๆ ต้องแจ้งชื่อกรรมการใหม่ ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ถ้ามิได้แจ้งชื่อไว้ ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมในฐานะเป็นกรรมการ

ข้อ ๗ สมาคมและองค์การต่างๆ ต้องส่งหัวข้อการประชุมของคณะกรรมการ มายังสภาวัฒนธรรมแห่งชาติภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันประชุม และถ้าสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ต้องการรายงานการประชุมก็ต้องจัดส่งให้เมื่อได้รับคำสั่งให้ส่ง

ข้อ ๘ สมาคมและองค์การต่างๆ ต้องส่งรายงานประจำปีแสดงถึงกิจการที่ได้กระทำไป ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติทราบทุกปี

ข้อ ๕ สมาคมและองค์การใดจัดให้มีการประชุมใหญ่สมาชิกประจำปี หรือการประชุมวิสามัญ หรือจัดให้มีการประชุมเพื่อประกอบการพิธีใด ๆ ต้องแจ้งให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน

ข้อ ๑๐ สมาคมหรือองค์การใด แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมข้อบังคับ ต้องแจ้งให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติทราบภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่แห่งสมาคม หรือองค์การนั้นได้ลงมติ

ข้อ ๑๑ เลขาธิการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ หรือบุคคลใดที่เลขาธิการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติมอบหมายเป็นหนังสือ มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ หรือการประชุมสมาชิกของสมาคมหรือองค์การต่าง ๆ ได้ และมีสิทธิเข้าตรวจดูสถานที่ของสมาคมและองค์การต่าง ๆ ได้ในเวลาอันสมควร

ข้อ ๑๒ เมื่อบุคคลดังกล่าวใน ข้อ ๑๑. ไปยังสถานที่ของสมาคมหรือองค์การใด เจ้าหน้าที่ของสมาคมหรือองค์การนั้นต้องรับรองและให้ความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ ตามสมควร

ข้อ ๑๓ สมาคมหรือองค์การใด จัดให้มีการแสดงปาฐกถา ไม่ว่าจะผู้แสดงปาฐกถานั้นจะเป็นสมาชิกของสมาคมหรือองค์การนั้นหรือไม่ก็ตาม ต้องส่งสำเนาปาฐกถาที่ได้แสดงไปนั้น ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติอย่างน้อย ๒ ชุด ภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ได้แสดงปาฐกถา

ข้อ ๑๔ สมาคมหรือองค์การใด จัดให้มีการออกหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารใด ๆ ในนามของสมาคมหรือองค์การ ต้องส่งให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติอย่างน้อย ๒ เล่ม หรือ ๒ ชุด

ข้อ ๑๕ สมาคมและองค์การต่าง ๆ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งสั่งเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ และถ้าสมาคมหรือองค์การใด ไม่พอใจในคำสั่งของเลขาธิการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้อุทธรณ์คำสั่งนั้น ต่อประธานกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง คำวินิจฉัยของประธานกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๖

(ลงนาม) จอมพล ป. พิบูลสงคราม

ประธานกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ

หมายเหตุ โปรดเปลี่ยนชื่อสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นกรมการศาสนา และเลขาธิการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นอธิบดีกรมการศาสนา ตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๗ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

เรื่อง หนังสือมอบอำนาจลงนามในหนังสือสัญญากู้เงิน ฯ

เรียน ประมงจังหวัดสงขลา

อ้างถึง หนังสือที่ สข. ๐๓/๑๑๕๔ ๑๑๕๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ทั้ง ๒ ฉบับ แจ้งว่า หนังสือมอบอำนาจให้ประมงจังหวัดสงขลา ลงนามเป็นผู้ให้กู้และผู้รับจำนองหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ของนางยุพา จันทรเพท และได้ถอนจำนองหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ของนายเศวต เสถียรรังษฤษฎี ได้หมดอายุลงตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๑ เนื่องจากอธิบดีกรมประมง ผู้มอบอำนาจเกษียณอายุราชการ และให้กรมประมงจัดส่งหนังสือมอบอำนาจใหม่ เพื่อกำเนินการในการทำนิติกรรมดังกล่าวแล้ว นั้น

กรมประมง ขอชี้แจงว่าหนังสือมอบอำนาจที่กรมประมงจัดส่งให้แล้วยังสมบูรณ์สามารถ จะใช้ในการทำนิติกรรมได้ เพราะเป็นหนังสือมอบอำนาจที่อธิบดีกรมประมงได้ลงนามแต่งตั้งใน ขณะที่ยังมีอำนาจที่จะกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการกระทำในหน้าที่ราชการ แม้ว่าอธิบดี กรมประมงผู้แต่งตั้งจะเกษียณอายุไปแล้ว หนังสือมอบอำนาจนี้ก็ยังคงมีผลใช้ได้ตามกฎหมาย หาก ได้หมดอายุลงตามที่อธิบดีกรมประมงเกษียณอายุไปไม่ หนังสือมอบอำนาจที่ได้มอบอำนาจให้ไว้นั้น จะสิ้นผลต่อเมื่อมีการปฏิบัติการตามที่มอบหมายแล้ว หรืออธิบดีกรมประมงคนใหม่ได้มีคำสั่งยกเลิก หนังสือมอบอำนาจนี้เสีย ทั้งนี้ โดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๕๑๘

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับหนังสือมอบอำนาจฉบับเดิมที่กรมประมง ได้มอบให้ท่าน ดำเนินการทำหนังสือสัญญา ฯ หนังสือสัญญาจำนอง และได้ถอนจำนองหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ให้ท่านดำเนินการต่อไป เสร็จแล้วรายงานให้กรมประมงทราบเป็นราย ๆ ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นายสำราญ ดำรงรัตน์

(นายสำราญ ดำรงรัตน์)

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริม ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมประมง

กองคุ้มครองและส่งเสริม

โทร. ๒๘๒๕๘๓๓

๖๕๘

หมวด ๑๙

คำพิพากษาเกี่ยวกับคดีการประมง

๑. พระราชบัญญัติการเปรียบเทียบคดีอาญา พ.ศ. ๒๔๘๑	๖๖๑
๒. พระราชบัญญัติ การเปรียบเทียบคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๘	๖๖๓
๓. ข้อคำพิพากษาศักดิ์เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒	๖๖๔
๔. คำพิพากษาศักดิ์ที่ ๑๑๐๓/๒๔๕๓ เรื่อง วิชาทำการประมงในหนองสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาต	๖๖๕
๕. ผิดสัญญาไม่ชำระเงินอากรการประมงเรียกค่าเสียหาย	๖๗๑
๖. ศักดิ์ที่ ๖๑๘/๒๕๐๔ อัยการศาลจังหวัดปากพนัง	๖๗๑
๗. ผลการดำเนินคดีของ นายสมพร ธรรมรักษ์โต	๖๗๒
๘. สัญญาประนีประนอม ขอมความ เรื่อง ผิดสัญญา	๖๗๓
๙. คำพิพากษตามขอม เรื่อง ผิดสัญญา	๖๗๔
๑๐. สมคบการใช้เครื่องมือทำการประมง โดยไม่ได้รับอนุญาตติดตั้งเครื่องมือ ทำการประมงกางกันทางเดินของสัตว์น้ำ และทำการประมงในที่รักษาพืชพันธุ์	๖๗๕
๑๑. สมคบการใช้เครื่องมือทำการประมง โดยไม่ได้รับอนุญาตติดตั้งเครื่องมือ ทำการประมงกางกันทางเดินของสัตว์น้ำ และทำการประมงในที่รักษาพืชพันธุ์ จำนวนกรณีคำพิพากษามาศาลจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๒๐ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕	๖๗๕
๑๒. ทำการประมงจับสัตว์น้ำในที่ว่าประมุล	๖๗๖
๑๓. ผิดพระราชบัญญัติการประมง	๖๗๕
๑๔. บุกรุกเข้าไปปลูกบัวในที่สาธารณะประโยชน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต	๗๐๐
๑๕. คำพิพากษา เรื่อง ที่ดิน	๗๐๑
๑๖. ความผิดต่อพระราชบัญญัติการประมง (ชั้นขอของกลางคืน)	๗๐๖
๑๗. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๗๐๕
๑๘. ความผิดต่อพระราชบัญญัติการประมง	๗๑๓

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ
การเปรียบเทียบคดีอาญา พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑

อาทิตย์ ทิพอภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายในเรื่องการเปรียบเทียบคดีอาญาให้เหมาะสมแก่กาลสมัย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเปรียบเทียบคดีอาญาพุทธศักราช ๒๔๘๑”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ และพระราชบัญญัติให้ตำรวจภูธรมีอำนาจเปรียบเทียบคดีอาญา พุทธศักราช ๒๔๘๑

มาตรา ๔ ในคดีลหุโทษหรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินสองร้อยบาท ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนคดีนั้น มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๘

(๕๐ ร.จ. ๒๐๓ ตอนที่ ๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๒)

ความในมาตรา ๔ นี้ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนแล้วโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ.
การเปรียบเทียบคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระ
ราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
การเปรียบเทียบคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีอาญา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเปรียบเทียบคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเปรียบเทียบคดีอาญา พุทธศักราช ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔ ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูง กว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินสองพันบาทให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนคดีนั้น มีอำนาจเปรียบเทียบได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๓๒ ร.จ. ๑๖๕๘ ตอนที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘)

ย่อคำพิพากษาศาลฎีกา

เกี่ยวกับ พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๔๕๐

และ พ.ร.บ. ว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๕๒

ฎีกาที่ ๖๓๓/๒๔๘๖

ในกรณีที่จำเลยอุทธรณ์เรื่องคำบำเหน็จนำจับนั้น ศาลอุทธรณ์มีอำนาจวินิจฉัยว่าฟ้องของโจทก์ในเรื่องบำเหน็จนำจับถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

โจทก์ฟ้องโดยกล่าวว่า เจ้าพนักงานสัญญาจะจ่ายเงินคำบำเหน็จนำจับให้แก่ผู้แจ้งความนำจับแล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร และในท้ายฟ้องขอให้ศาลบังคับให้จำเลยใช้ตามแต่ศาลจะเห็นสมควร นั้นเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยวิธีพิจารณา ศาลไม่บังคับให้จำเลยใช้

ฎีกาที่ ๕๕๕/๒๔๘๗

การที่จะริบเครื่องมือหรือไม่ กฎหมายได้มอบให้อยู่ในดุลยพินิจของเจ้าพนักงาน ฉะนั้น จึงอยู่ในดุลยพินิจของศาลเช่นกันดังที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้แล้วในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๗/๒๔๗๘

ฎีกาที่ ๒๗๑/๒๔๘๘

ใช้เรือไทยซึ่งมีคนต่างก้าวทั้งหมดประจำเรือ ทำการละเมิด พ.ร.บ. ว่าด้วยสิทธิการประมง ฯ ถ้าเจ้าของเรือไม่อยู่ในเรือขณะที่ละเมิด เจ้าของเรือไม่มีความผิด โดยไม่ต้องคำนึงว่าเจ้าของเรือเป็นผู้ใช้คนอื่นหรือไม่ ส่วนพวกใช้เรือทั้งหมดมีความผิด

ฟ้องระบุว่า จำเลยซึ่งเป็นคนต่างก้าวทั้งหมดใช้เรือไทยทำการละเมิด พ.ร.บ. ว่าด้วยสิทธิการประมง ฯ ส่วนเจ้าของเรือมิได้อยู่ในเรือขณะทำการละเมิด ดังนี้ เป็นฟ้องที่รับฟังลงโทษจำเลยผู้ใช้เรือได้โดยไม่ต้องระบุว่าไม่มีผู้ควบคุมเรือ

ฎีกาที่ ๔๗๗/๒๔๙๓

การที่จำเลยใช้แหทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งมีสภาพเป็นแม่น้ำในฤดูปลามีไข่นั้น ต้องวินิจฉัยตามประกาศกระทรวงเกษตรราธิการ ฉบับลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๕๑ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความ พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ข้อ (๑) เมื่อไม่ปรากฏว่าแหนั้นเป็นเครื่องมือห้ามตามประกาศข้อ (๑) นั้นแล้ว จำเลยไม่มีความผิด

เครื่องมือที่ระบุไว้ใน ข้อ (๔) เป็นเรื่องจับสัตว์น้ำในที่ไม่มีสภาพเป็น
แม่น้ำ

ฎีกาที่ ๑๑๐๓/๒๔๙๓ จำเลยทำการจับสัตว์น้ำในบ่อซึ่งอยู่ในที่ดินของจำเลย เมื่อไม่ได้ความ
ว่า บ่อนั้นเป็นบ่อล่อสัตว์น้ำจากที่จับสัตว์น้ำแล้ว ก็ไม่ถือว่าเป็นบ่อล่อสัตว์
น้ำดังที่บัญญัติไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๙๐ ข้อ (๑) ซึ่งออก
ตาม พ.ร.บ. การประมง ๒๔๙๐ แม้จะไม่ได้ขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
จำเลยก็ไม่มีความผิด

ฎีกาที่ ๑๓๘๑/๒๔๙๓ เอาเรือและพายของผู้อื่นไปกระทำผิด พ.ร.บ. การประมง โดยที่เจ้าของ
มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย จะริบเรือพายนั้นเสียตาม พ.ร.บ. การประมง ๒๔๙๐
มาตรา ๖๔ ไม่ได้ ต้องคืนแก่เจ้าของไป

ฎีกาที่ ๑๐๑๑,๑๐๒๘/๒๔๙๕ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยใช้เครื่องมือประจำที่ทำการจับสัตว์น้ำในที่สาธารณะ
ประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาต แต่ปรากฏว่า แพลตึงที่จำเลยใช้ทำการจับ
ปลา มีลักษณะเป็นแพต่อเคลื่อนที่ไปมาได้ เวลาทำการจับปลาตามปกติก็ไม่ต้อง
ลงหลักปักผูก ชิง รังถ่วง หรือใช้วิธีอื่นให้แพอยู่กับที่ เพราะตามปกติ
จับปลาในที่น้ำนิ่ง และข้อเท็จจริงที่ศาลฟังมากก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยลงหลักปัก
ผูกแพให้อยู่กับที่ในเวลาทำการประมง ในลักษณะอันจะมีให้ถือว่าเป็นเครื่อง
มือประจำที่ดังนี้ ก็ยังไม่พอจะชี้ได้ว่าจำเลยได้ใช้เครื่องมือประจำที่ทำการ
ประมงดังฟ้อง ศาลต้องพิจารณากฟ้อง

ฎีกาที่ ๙๕๔-๙๕๕/๒๔๙๖ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมง
ไทย ๒๔๘๒ ฐานเป็นคนต่างด้าว นำเรือและอวนมาจับปลาในเขตน่านน้ำไทย
นั้น ถ้าเรือยนต์และอวนของกลางเป็นของผู้อื่นที่มีรู้เห็นในการกระทำผิด
ด้วย จะริบไม่ได้ คงริบแต่เรือที่เป็นของจำเลย

ฎีกาที่ ๒๑๖-๒๒๐/๒๕๐๓ อาชญาบัตรเป็นใบอนุญาตออกให้แก่ผู้ใช้เครื่องมือทำการประมง หาก
ใช้เป็นใบอนุญาตประจำเครื่องมือทำการประมงไม่ เป็นอันว่า อาชญาบัตร
คุ้มครองบุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องมือทำการประมงเท่านั้น ผู้อื่นหา
มีสิทธิที่จะใช้เครื่องมือของผู้ได้รับอนุญาตทำการประมงไม่ได้

ฎีกาที่ ๗๕๒/๒๕๐๔

ในเรื่องการประมูลผูกขาดทำการประมง มีกฎกระทรวงเกษตรวาระ
เบียบว่าเมื่อผูกขาดให้ผู้ใดได้รับประมูลแล้วก็ให้เรียกผู้นั้นมาชำระเงินและค่า
เนินการออกประทานบัตรตามแบบพิมพ์ ปรากฏว่าจำเลยประมูลได้และได้วาง
เงินมัดจำ๑๐% แล้วจำเลยไม่มาทำสัญญาตามแบบพิมพ์ และเจ้าหน้าที่ยังไม่ออก
ประทานบัตรให้ แต่เจ้าหน้าที่ได้ยินยอมอนุญาตให้จำเลยเข้าทำการประมงตาม
ที่ประมูลได้นั้น และจำเลยเข้าทำ ถือว่ามีสัญญาต่อกันแล้ว การไม่ปฏิบัติ
ตามระเบียบที่วางไว้ และไม่ได้ทำให้สัญญาเป็นโมฆะหรือฟ้องร้องไม่ได้

ฎีกาที่ ๑๕๖/๒๕๐๖

โจทก์ประมูลทำการประมงในคลองพิพาทใต้ จำเลยและราษฎรอีกมาก
เป็นเจ้าของนาหลายพันไร่ ต้องอาศัยใช้น้ำในคลองที่ทำนา ตอนปากคลองมี
ทำนบปิดกั้นน้ำไว้เพื่อใช้ทำนา ถัดเข้าไปเป็นที่ตั้งจับสำหรับจับปลาของโจทก์
เมื่อน้ำในคลองเริ่มลดลง ราษฎรเจ้าของนายื่นคำร้องขอปิดทำนบเพื่อกักน้ำไว้
หล่อเลี้ยงต้นข้าวแต่ก่อนที่นายอำเภอจะส่งราษฎรเกรงว่าถ้ารอช้าต้นข้าวจะเสีย
หาย จำเลยและเจ้าของนาหลายคนจึงช่วยกันปิดทำนบ น้ำเลยไม่ไหลไปยังจับ
ของโจทก์จับปลาไม่ได้ การที่จำเลยปิดทำนบเช่นนั้น จะรอให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ที่ส่งอาจไม่ทันการ และเป็นภาระกระทำเพื่อประโยชน์แก่การกสิกรรมย่อมมี
เองไม่ได้ ตาม พ.ร.บ. การประมง มาตรา ๒๒ ซึ่งมีมาตรา ๑๐ วรรค ๒
สนับสนุน ไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์

ฎีกาที่ ๒๑๕/๒๕๐๖

ตาม พ.ร.บ. การประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๐ ที่กำหนด
ว่าสิ่งของที่ใช้หรือได้มาในการกระทำผิด ศาลจะริบเสียก็ได้เป็นการให้อำนาจ
ศาลใช้ดุลยพินิจเมื่อศาลชั้นต้นลงโทษปรับ และศาลพิพากษาแก่เฉพาะเรื่อง
ของกลางที่ให้ริบเป็นไม่ริบ ก็เป็นการใช้ดุลยพินิจและเป็นการแก้เล็กน้อย
โจทก์จึงฎีกาขอให้ศาลริบของกลางไม่ได้

ฎีกาที่ ๗๒๔/๒๕๐๖

เครื่องมือที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำโดยเด็ดขาดตาม พ.ร.บ.
การประมง มาตรา ๗๒ (๒) นั้น จะต้องกำหนดลักษณะของเครื่องมือที่ห้าม
ใช้เป็นอย่างไรไว้ให้รู้ หากนำเครื่องมือนั้นมาใช้ทำการประมง ก็ต้องริบตาม
มาตรา ๗๐

เมื่อได้กำหนดเครื่องมือที่ห้ามใช้ในฤดูปลามีไข่และวางไข่เลี้ยงลูก ตาม
พ.ร.บ. การประมง มาตรา ๗๒ (๕) แล้ว เครื่องมือทำการประมงอย่างอื่น

ก็เป็นเครื่องมือที่ต้องห้าม แต่มิใช่เป็นเครื่องมือที่ห้ามใช้ในการจับสัตว์น้ำโดย
เด็ดขาด มาตรา ๗๒ (๒) เพราะเพียงแต่ห้ามในฤดูปลามีไข่เท่านั้น การจะจับ
เครื่องมือหรือไม่ จึงอยู่ในดุลยพินิจของศาลตามมาตรา ๖๕

ฎีกาที่ ๖๕๑/๒๕๐๗   แม้ พ.ร.บ. การประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๐ จะได้
บัญญัติว่า เรือและเครื่องมือทำการประมงที่ใช้ในการกระทำความผิดในที่รักษา
พืชพันธุ์ให้ศาลริบเสียทั้งสิ้นก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เจ้าของที่แท้จริง
มิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดแล้วก็ต้องคืนเรือและเครื่องมือทำการประมง
ของกลางให้แก่เจ้าของที่แท้จริงไป

ฎีกาที่ ๔/๒๕๐๘   จำเลยสร้างทำนบปิดกั้นลำห้วยสาธารณะเป็นการปลูกสร้างสิ่งใดลงไป
ในที่สาธารณะประโยชน์ ตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๑๗
โจทก์บรรยายฟ้องว่า ลำห้วยที่ฟ้องเป็นที่จับสัตว์น้ำสาธารณะและเป็น
ลำห้วยที่มีไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์ ถัดว่าโจทก์ได้บรรยายฟ้องไว้ชัดเจนแล้ว
ว่าลำห้วยที่ฟ้องเป็นที่จับสัตว์น้ำตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา
๔ (๕)

ฎีกาที่ ๒๕๒/๒๕๐๘   การวิดสอบล่อสัตว์น้ำอันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ.
๒๔๙๐ มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔ นั้น
ต้องได้ความว่าเป็นบ่อล่อสัตว์น้ำที่จับสัตว์น้ำ ดังที่กฎกระทรวง (ฉบับที่ ๑๖)
พ.ศ. ๒๔๙๐ ว่าด้วยบ่อล่อสัตว์น้ำ ออกตามความใน พ.ร.บ. การประมง ๒๔๙๐
ข้อ ๑ กำหนดไว้สำหรับหนอง ก็เฉพาะหนองสาธารณะจึงจะเป็นที่จับสัตว์น้ำ
ตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๔ (๕) เมื่อข้อเท็จจริงยุติว่า
หนองพิพาทไม่ใช่หนองสาธารณะ ก็ไม่เป็นที่จับสัตว์น้ำ บ่อล่อปลาของจำเลย
ในหนองดังกล่าวจึงถือไม่ได้ว่าเป็นบ่อล่อสัตว์น้ำ ทั้งนี้ จำเลยวิดน้ำทำการ
ประมงของจำเลย จึงเอาผิดแก่จำเลยไม่ได้

ฎีกาที่ ๕๔๕/๒๕๐๘   จำเลยปลูกผักบุ้งไว้ในลำคลองสาธารณะตรงหน้าที่คินและบ้านเรือนของ
จำเลยก่อน โจทก์ได้รับประทานบัตรให้เป็นผู้มีสิทธิทำการประมงในลำ

คลองนั้นโจทก์ขัดข้องในการทำการประมง เพราะแพผักบึงของจำเลย ทาง
การจึงอนุญาตให้จำเลยเทียบแพผักบึงได้เฉพาะพื้นที่ตามเขตหน้าบ้าน แต่แพ
ผักบึงของจำเลยยาวเกินกว่าเขตหน้าบ้าน เช่นนั้น ส่วนที่เกินเลยออกไปนั้น
เมื่อจำเลยไม่ฟังและโจทก์ก็ได้รับความเสียหาย เพราะการกระทำของจำเลย
ย่อมเป็นการละเมิดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้โจทก์

พ.ร.บ. การประมง

จำเลยทำการจับสัตว์น้ำในบ่อ ซึ่งอยู่ในที่ดินของจำเลย เมื่อไม่ได้ความว่าบ่อนั้นเป็นบ่อล่อสัตว์น้ำจากที่จับสัตว์น้ำแล้ว ก็ไม่ถือว่าเป็นบ่อล่อสัตว์น้ำดังที่บัญญัติไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑ ซึ่งออกตาม พ.ร.บ. การประมง ๒๕๕๐ แม้จะไม่ได้ขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ จำเลยก็ไม่มีผิด

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ที่ ๑๑๐๓/๒๕๕๓

ศาลฎีกา

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ความอาญา

อัยการมหาสารคาม

โจทก์

ระหว่าง

นายจวง ชิมโคตร์ ที่ ๑, นายจันทา โพริน ที่ ๒,
นายหมุ่น ไชยรัตน์ ที่ ๓

จำเลย

เรื่อง วิตน้าทำการประมงในหนองสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต

จำเลยฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๓ โจทก์ฟ้องว่า จำเลยสมคบกันวิตน้าทำการประมงในบ่อล่อสัตว์น้ำหนองแซ่ซึ่งเป็นหนองสาธารณะ โดยมีได้รับอนุญาต ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘-๖๒ และริบของกลาง

จำเลยให้การว่า จำเลยได้วิตน้าและจับปลาในบ่อของจำเลยซึ่งได้ลงทุนสร้างขึ้นสำหรับล่อ และกักเลี้ยงปลาในหนองนาของนายจวงจำเลยเอง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าหนองรายนี้เป็นหนองสาธารณะ พิพากษาว่า จำเลยยังไม่มีความผิดให้ยกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า พยานโจทก์ยังเลือนๆ ฟังไม่ได้แน่ชัดว่าเป็นหนองสาธารณะ แต่เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๔ (๖), ๑๘ ประกอบด้วยกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ว่าด้วยบ่อสัตว์น้ำ ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะทำการประมงในบ่อสัตว์น้ำด้วยวิธีวิดน้ำ หรือทำให้น้ำในบ่อนั้นแห้ง หรือลดน้อยลง ไม่ว่าจะบ่อสัตว์น้ำนั้นจะอยู่ที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์ หรืออยู่ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ต้องยื่นคำขอฯ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ ให้ได้รับอนุญาตเสียก่อน มิฉะนั้นต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ และเป็นความผิดซึ่งกำหนดโทษไว้ในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมงฯ

เรื่องนี้ไม่มีปัญหาว่าบ่อที่จำเลยวิดน้ำทำการประมงมิใช่ลักษณะของบ่อสัตว์น้ำเพราะตามคำให้การที่ต่อสู้คดี จำเลยยังรับว่าได้ลงทุนสร้างขึ้นสำหรับล่อและกักเลี้ยงปลา เพราะฉะนั้น เมื่อจำเลยวิดน้ำทำการประมงจับปลาในบ่อนี้โดยมิได้ขอและรับอนุญาตจึงกล่าวจำเลยก็ควรมีความผิด ถ้าฟังที่ว่าเป็นการทำในที่ดินของนายจวง จำเลยหาแก้ตัวได้ไม่ พิพากษากลับให้ปรับจำเลย ๕๐ บาท ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๑๘-๖๒ และรับของกลาง

จำเลยอุทธรณ์

ศาลฎีกาปรึกษาเห็นว่า เรื่องนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยวิดน้ำทำการประมงในบ่อสัตว์น้ำหนองแซ่ ซึ่งเป็นหนองสาธารณะโดยมิได้รับอนุญาต เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าหนองแซ่ไม่ใช่หนองสาธารณะแล้ว การที่จำเลยวิดน้ำทำการประมงในบ่อสัตว์น้ำในที่ของจำเลยจะเอาผิดแก่จำเลยยังมีได้ เพราะคดีไม่ได้ความว่าบ่อรายนี้ล่อสัตว์น้ำจากที่จับสัตว์น้ำ ดังที่บัญญัติไว้ในกระทรวง ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๕๐ ข้อ ๑ ว่า “บ่อสัตว์น้ำ คือที่ล่อสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินก็ดี ไม่ว่าจะบ่อสัตว์น้ำนั้นจะมีลักษณะหรือรูปร่างอย่างไรโดยผู้ขุดหรือสร้าง หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองมีความมุ่งหมายโดยตรง หรือโดยปริยายที่จะล่อสัตว์น้ำจากที่จับสัตว์น้ำ เพื่อประโยชน์ในการทำการประมง”

เหตุนี้ จึงพิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง และคืนของกลางแก่จำเลย

ธรรมบัณฑิต

นาถปรีชา

นันทประชา

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๗๕๒/๒๕๐๓

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๓ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๔

ความแพ่ง

ระหว่าง
จังหวัดสมุทรสาคร โดยนายพยุ่ง ตันติลีปกร ผู้ว่าราชการจังหวัด โจทก์
นายไพศาล ศรีจันทร์ นายไพศาล ศรีจันทร์ จำเลย

เรื่อง ผิดสัญญาไม่ชำระเงินอากรการประมง เรียกค่าเสียหาย

โจทก์ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๑๐ เดือนกุมภาพันธ์

พุทธศักราช ๒๕๐๒

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ โจทก์ได้ออกประกาศว่าประมุขที่ว่าประมุขเพื่อทำการประมงโดยวิธีทำการโป๊ะ โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อคณะกรรมการดำเนินการว่าประมุข ผู้แทนโจทก์ได้ตกลงอนุญาตให้ผู้ใดทำการประมงแล้ว ผู้นั้นต้องวางเงินอากรมัดจำร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินที่ประมุขตกลง และต้องมาทำสัญญาผูกขาดทำการประมง ส่งเงินอากรที่ยังขาดอยู่ แล้วรับประทานบัตรไปเสียค่าอาชญาบัตรต่อกรมการอำเภอภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่วางเงินมัดจำ แต่ถ้าจำนวนเงินที่ประมุขตกลงนั้นสูงกว่า ๑,๒๐๐ บาท ก็ให้ผู้รับอนุญาตแบ่งนำส่งเงินอากรที่ค้างได้เป็น ๓ งวด งวดแรกส่ง ๑ ใน ๓ ในวันรับประทานบัตรและลงชื่อในสัญญาผูกขาด งวดที่ ๒ ส่งเสร็จภายใน ๑๕๐ วัน และงวดที่ ๓ ภายใน ๒๗๐ วัน นับแต่วันลงชื่อในสัญญาผูกขาด ดังสำเนาประกาศว่าประมุขหมาย ก. ห้ายฟ้อง

ครั้นในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นวันว่าประมุข จำเลยได้ยื่นคำขอประมุขค่าอากรในที่ว่าประมุขชื่อโป๊ะน้ำตื้นชั้น ๓ หมายเลข ๖ ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยเสนอราคา ๑๓,๐๐๐ บาท ดังสำเนาคำขอประมุขหมายเลข ข. ห้ายฟ้อง คณะกรรมการดำเนินการว่าประมุขได้พิจารณาให้จำเลยเป็นผู้ได้รับอนุญาตทำการประมงได้ ตั้งแต่วันที่ ยื่นประมุขจนถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๑ และในวันเดียวกันนั้น จำเลยได้วางเงินมัดจำร้อยละ

๑๐ ไร่ เป็นเงิน ๑,๓๐๐ บาท และจำเลยมีหน้าที่ต้องมารับประทานบัตรทำหนังสือสัญญาผูกขาด โดยมีประกันภายใน ๑๕ วัน ตามบันทึกหมายเลข ก. ท้ายฟ้อง

นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๐ เป็นต้นมา จำเลยได้ลงมือทำการประมงโดยวิธีทำโป๊ะจับสัตว์น้ำในที่ว่าประมงจนสิ้นฤดู โดยจำเลยมิได้ชำระเงินอากรที่ค้างตามที่ตกลงและขอผ่อนผันไว้ แม้โจทก์ได้ทักเตือนบอกกล่าวให้จำเลยปฏิบัติตามสัญญาแล้ว จำเลยก็ไม่นำเงินอากรที่ค้าง ๑๑,๗๐๐ บาท ชำระแก่โจทก์ แกล้งผิดผ่อนบิดพลิ้วตลอดมาจนถึงสิ้นฤดูทำโป๊ะ คือ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๑ โจทก์ได้รับความเสียหายจึงขอให้บังคับจำเลยชำระค่าอากร ๑๑,๗๐๐ บาท กับดอกเบี้ยถึงวันฟ้อง ๑,๑๗๐ บาท และดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเงินเสร็จ

จำเลยให้การว่า นายพยุ่ง ตันติลีปิกร ไม่มีอำนาจฟ้อง และฟ้องโจทก์เคลือบคลุม จำเลยรับว่า ฟ้องโจทก์ข้อ ๑ เป็นความจริง แต่ปฏิเสธว่า จำเลยไม่เคยลงมือทำการประมงในที่ว่าประมง จำเลยได้บอกเลิกสัญญากับโจทก์แล้ว ทั้งไม่เคยขอผ่อนผันชำระเงินอากร โจทก์มีสิทธิเพียงรับเงินมัดจำ แล้วยกที่ว่าประมงแห่งนั้นว่าประมงใหม่ และโจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยเงินราย^{นี้}

โจทก์ จำเลย แผลงรับกันในวันศาลนัดพร้อมว่า นายพยุ่ง ตันติลีปิกร เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ในขณะที่ฟ้องคดี^{นี้} แผนกประมงจังหวัดสมุทรสาครเป็นส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก.ช.ค. ท้ายฟ้องถูกต้องแล้ว

โจทก์ แผลงรับต่อไปว่า แม้ผู้รับอนุญาตจะได้ประมงตกลงและวางเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ แล้วยกก็ ก็ยังไม่มีสิทธิเข้าทำการประมงในที่ว่าประมงได้ โดยจะต้องไปขอรับประทานบัตรและทำหนังสือผูกขาดกับผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมกับประมงจังหวัดหรือผู้แทน พร้อมกับชำระเงินอากรงวดแรกแล้วต้องไปขอชำระค่าอาชญาบัตรต่ออำเภอเสียก่อน จึงจะมีสิทธิทำการประมงได้กรณีที่เกิดขึ้นในคดี^{นี้}จำเลยได้ลงมือทำการประมงไปโดยยังมีได้ไปขอรับประทานบัตรและทำสัญญาผูกขาดชำระเงินอากรงวดแรก จำเลยขอผิดผ่อนชำระเงินอากรที่ค้างหลายครั้ง

จำเลยแผลงว่า จำเลยไม่เคยเข้าทำการประมงในที่ว่าประมง^{นี้}เลย และไม่เคยขอผิดผ่อนชำระเงินต่อโจทก์

ศาลชั้นต้นเห็นว่า คดีพอวินิจฉัยได้แล้ว จึงให้ยกสืบพยานแล้ววินิจฉัยว่า นายพยุ่ง ตันติลีปิกร ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจฟ้องคดี^{นี้}ได้ และฟ้องของโจทก์มีความชัดเจนแล้ว ไม่เคลือบคลุม ส่วนข้อที่โจทก์ฟ้องเรียกเงินจากจำเลยรายนั้น^{นี้} บันทึกว่าประมงหมายเลข ก. เป็นแต่

เพียงสัญญาคัดเลือกว่าบุคคลเข้าเป็นคู่กรณี ทำสัญญาผูกขาดทำการประมงตามนัยแห่งคำพิพากษา
ฎีกาที่ ๙๓๑/๒๔๘๐ เมื่อยังมิได้ทำสัญญาผูกขาดทำการประมงกัน โจทก์ก็ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่า
อากรและดอกเบี้ยจากจำเลย โจทก์มีสิทธิที่จะรับเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ และใช้สิทธิเลิกสัญญาทันทีว่า
ประมุขรายหนึ่งขึ้นประมุขใหม่ ตามข้อกำหนดความรับผิดชอบของจำเลยที่ระบุไว้ในสัญญาว่าประมุข
ฉบับนี้เท่านั้น และแม้จะฟังว่าเป็นกรณีละเมิด โจทก์ก็ตั้งรูปฟ้องมาในเรื่องผิดสัญญาเท่านั้น จึง
พิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์ ให้โจทก์เสียค่าฤชาธรรมเนียมค่าทนายความ ๑๕๐ บาท แทนจำเลย

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับไป

โจทก์ฎีกาว่า จำเลยได้เข้าทำการประมงตลอดมาจนสิ้นฤดู โดยโจทก์ยินยอมและ
จำเลยได้ผิดก่อนชำระเงินเรื่อยมา จึงถือว่าได้ตกลงทำสัญญากันขึ้นแล้วโดยปริยายส่วนที่ศาลล่างทั้ง
สอง ว่าแม้กรณีจะเป็นละเมิด แต่โจทก์ตั้งประเด็นขึ้นมาว่าจำเลยผิดสัญญา จะถือเอาฟ้องเป็นที่
ตั้งเพื่อให้จำเลยใช้ค่าเสียหายไม่ได้นั้น โจทก์ไม่ได้มุ่งฟ้องฐานผิดสัญญาอย่างเดียวแต่บรรยายฟ้อง
คลุมถึงฐานะละเมิดอีกด้วย ศาลย่อมพิพากษาได้ตามนัยแห่งคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๘๔/๒๔๘๕ จึง
ขอให้ศาลชั้นต้นดำเนินการสืบพยานตามประเด็นที่จำเลยโต้เถียง แล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ศาลฎีกาได้ตรวจสอบสำนวนและประชุมปรึกษาคดีแล้ว

เรื่องนี้เมื่อพิเคราะห์ตามเอกสารหมายเลข ข. และ ค. ท้ายฟ้องแล้ว จะเห็นว่าบันทึก
การว่าประมุขเป็นเพียงการเลือกตัวบุคคล เพื่อจะเข้าทำสัญญาเท่านั้นจริง ทั้งที่ศาลล่างวินิจฉัย
กล่าวคือ เป็นการตกลงกันว่า ถ้าจำเลยไม่มาทำสัญญาผูกขาดและส่งเงินงวดภายใน ๑๕ วันแล้ว
จำเลยยอมให้รับเงินมัดจำ และให้โจทก์จัดการประมุขใหม่ได้ ฉะนั้น เมื่อจำเลยไม่มาจัดการก็ชอบ
ที่โจทก์จะดำเนินการตามที่ตกลงกันนั้นต่อไป

แต่กรณีหายคดีเพียงเท่านั้นไม่ กล่าวคือ โจทก์ฟ้องว่า เมื่อจำเลยมิได้กระทำตามที่ตกลง
กันไว้ในบันทึกหมายเลข ค. ก็จริง แต่จำเลยได้เข้าจับสัตว์น้ำในที่ผูกขาดตลอดมาจนสิ้นฤดู และไม่
ชำระเงินตามที่ตกลงและขอผิดก่อนไว้ ซึ่งถ้าข้อเท็จจริงได้ความว่าได้มีการตกลงกันใหม่ โดยผ่อน
ผันเปลี่ยนแปลงไม่ต้องกระทำตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้เดิมก็เท่ากับว่า โจทก์ไม่ประสงค์จะใช้สิทธิ
ตามบันทึกหมายเลข ค. และตกลงให้จำเลยทำการจับสัตว์น้ำได้โดยมิได้ทำสัญญาผูกขาดกันเป็นลาย
ลักษณ์อักษร มาจนสิ้นฤดูกาล

การตกลงเช่นกล่าวนั้น โจทก์ก็ถือว่า เป็นสัญญากันโดยปริยายแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องเรียกเงินจากจำเลยได้

ปัญหามีว่า ข้อตกลงที่โจทก์อ้างนี้ ถ้ามีจริงจะถือว่า คู่กรณีได้มีสัญญาต่อกันและฟ้องร้องบังคับคดีได้หรือไม่

กฎกระทรวงเกษตราธิการฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๕๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๕๐ ข้อ ๘ บัญญัติว่า “เมื่อดำเนินการว่าประมงชุกชากให้ผู้ใดได้รับอนุญาตแล้วให้ขำหลวงประจำจังหวัดเรียกให้ผู้นั้นนำหลักทรัพย์หรือจัดหาผู้ค้ำประกันเงินอากร และดำเนินการออกประทานบัตร ตามแบบพิมพ์ และให้ผู้รับอนุญาตทำสัญญาผูกขาดตามแบบที่อธิบดีกรมประมงกำหนด”

ศาลฎีกาเห็นว่ากฎกระทรวงดังกล่าวนี้ เป็นแต่เพียงระเบียบปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงวางไว้สำหรับให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องการประมงจับสัตว์น้ำให้ปฏิบัติเพื่อความเรียบร้อย และเป็นหลักฐานมั่นคง จะได้ไม่มีข้อโต้แย้งกันขึ้นในภายหน้า กล่าวคือสัญญายอมจะต้องมีรายการเกี่ยวกับหลักประกัน ซึ่งต้องทำให้ผู้ประมงหาหลักประกันมาให้โดยถูกต้อง และที่ให้ออกประทานบัตรก็เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงจับสัตว์น้ำได้ จะได้ไม่ต้องถูกจับกุมตั้งนั้นเป็นต้น กฎกระทรวงนี้หาใช่เป็นบทบัญญัติว่า ถ้าไม่ทำสัญญากันเป็นลายลักษณ์อักษรตามแบบของอธิบดีกรมประมงแล้ว จะเป็นโมฆะหรือฟ้องร้องบังคับคดีกันไม่ได้ ฉะนั้นแม้กรณีนี้อาจจะเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่บกพร่องต่อหน้าที่ไม่จัดการให้ผู้ประมงได้ทำสัญญาผูกขาดตามระเบียบ ยอมให้ผิดก่อนการชำระเงินไปเรื่อยๆ ก็ดี จะถือเอาเป็นเหตุให้ผู้ประมงนั้นจับสัตว์น้ำจนตลอดฤดูกาลไปเปล่าๆ โดยไม่ต้องรับผิดชอบอย่างใดเลยหาได้ไม่ เพราะสัญญาการจับสัตว์น้ำนั้นไม่มีกฎหมายบังคับไว้ว่าจะต้องทำเป็นหนังสือจึงจะฟ้องร้องบังคับคดีได้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๑/๒๔๕๐ หาตรงกับข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ไม่

ส่วนข้อที่โจทก์แถลงต่อศาลว่า เมื่อยังไม่ได้ออกประทานบัตรและทำสัญญาผูกขาดจำเลยยังไม่มีสิทธิจับสัตว์น้ำนั้น เห็นว่าไม่เกี่ยวกับปัญหาในข้อที่ว่าคู่กรณีได้มีสัญญากันจริงและมีผลใช้ได้หรือไม่ เพราะเรื่องนี้โจทก์อ้างอยู่ว่าได้ยินยอมให้จำเลยจับสัตว์น้ำไปได้แล้ว จึงไม่มีปัญหาในเรื่องที่ว่าจะมีสิทธิหรือไม่

อาศัยเหตุดังกล่าว ศาลฎีกาเห็นว่า ศาลจะด่วนวินิจฉัย โดยไม่ฟังคำพยานของคู่ความ
ก่อนยังไม่ชอบ จึงให้ยกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสอง ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการพิจารณาจนสิ้นกระแส
ความแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้ง ๓ ศาล ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อพิพากษา
ใหม่

สารกิจปริชา
สุทธิวาทนฤพุมิ
เชอ กงคากุล

หลวงสารกิจปริชา
หลวงสุทธิวาทนฤพุมิ
นายเชอ กงคากุล

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๘๔๘/๒๕๐๔

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๖ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๔

ความแพ่ง

ระหว่าง **จังหวัดสมุทรสาคร** โดยนายพยุ่ง ตันติลิขิตกร ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร โจทก์
นายอภัย หุ่นเจริญ จำเลย

เรื่อง ผิดสัญญาไม่ชำระเงินอากรการประมง เรียกค่าเสียหาย

โจทก์ฎีกาคัดค้านคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๑๐ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๒

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ โจทก์ได้ออกประกาศว่าประมุข "ที่ว่าประมุข" เพื่อทำการประมงโดยวิธีทำโป๊ะ โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อคณะกรรมการดำเนินการว่าประมุข ผู้แทนโจทก์ได้ตกลงอนุญาตให้ผู้ใดทำการประมงแล้วผู้นั้นต้องวางเงินอากรมัดจำร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินที่ประมุขตกลง และต้องมาทำสัญญาผูกขาดทำการประมง ส่งเงินอากรที่ยังขาดอยู่ แล้วรับประทานบัตรไปเสียเงินค่าอาชญาบัตรต่อกรมการอำเภอภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่วางเงินมัดจำ แต่ถ้าจำนวนเงินที่ประมุขตกลงนั้นสูงกว่า ๑,๒๐๐ บาท ก็ให้ผู้รับอนุญาตแบ่งนำส่งเงินอากรที่ค้างได้ เป็น ๓ งวด งวดแรกส่ง ๑ ใน ๓ ในวันรับประทานบัตร และลงชื่อในสัญญาผูกขาดงวดที่ ๒ ส่งเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน และงวดที่ ๓ ภายใน ๒๗๐ วัน นับแต่วันลงชื่อในสัญญาผูกขาด ทั้งสำเนาประกาศว่าประมุขหมาย ก. ท้ายฟ้อง

กรณีในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นวันว่าประมุข จำเลยได้ยื่นคำขอประมุขค่าอากรในที่ว่าประมุข ชื่อโป๊ะน้ำตื้นชั้น ๓ หมายเลข ๑๒ ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยขอเสนอราคา ๑๕,๐๐๐ ทั้งสำเนาคำขอประมุขหมาย ข ท้ายฟ้อง คณะกรรมการดำเนินการว่าประมุขได้พิจารณาให้จำเลยเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงได้ตั้งแต่วันยื่นประมุขจนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๑ และในวันเดียวกันนั้น จำเลยได้วางเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ ไว้เป็น

เงิน ๑,๕๐๐ บาท และจำเลยมีหน้าที่ต้องมารับประทานบัตร ทำหนังสือสัญญาผูกขาดโดยมีประกัน ภายใน ๑๕ วันตามบันทึกหมายเลข ค. ท้ายห้อง

นับแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๐ เป็นต้นมา จำเลยได้ลงมือทำการประมงโดยวิธีทำโป๊ะ จับสัตว์น้ำในที่ว่าประมงจนสิ้นฤดู โดยจำเลยมิได้ชำระเงินอากรที่ค้างตามที่ตกลงและขอผ่อนผันไว้ แม้โจทก์ได้คัดค้านบอกกล่าวให้จำเลยปฏิบัติตามสัญญาแล้ว จำเลยก็ไม่นำเงินอากรที่ค้าง ๑๓,๕๐๐ บาทชำระแก่โจทก์ แล้งผิดผ่อนบิดพลิ้วตลอดมาจนสิ้นฤดูทำโป๊ะ คือวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๑ โจทก์ได้รับความเสียหาย จึงขอให้บังคับจำเลยชำระค่าอากร ๑๓,๕๐๐ บาท กับดอกเบี้ยถึงวันฟ้อง ๑,๓๕๐ และดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเงินเสร็จ

จำเลยให้การว่า นายพยุ่ง ตันติลีปกร ไม่มีอำนาจฟ้อง และฟ้องโจทก์เคลือบคลุม จำเลยรับว่าฟ้องโจทก์ข้อ ๑ เป็นความจริง แต่ปฏิเสธว่าจำเลยไม่เคยทำการประมงในที่ว่าประมง จำเลยได้บอกเลิกสัญญากับโจทก์แล้ว ทั้งไม่เคยขอผ่อนผันชำระเงินค่าอากร โจทก์มีสิทธิเพียงรับเงินมัดจำแล้วยกที่ว่าประมงแห่งนั้นขึ้นว่าประมงใหม่ และโจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยในเงินรายนี้

โจทก์ จำเลยแถลงรับกันในวันศาลนัดพร้อมว่า นายพยุ่ง ตันติลีปกร เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะยื่นฟ้องคดีนี้ แผนกประมงจังหวัดสมุทรสาคร เป็นส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก. ข. ค. ท้ายห้องถูกต้องแล้ว

โจทก์แถลงรับต่อไปว่า แม้ผู้รับอนุญาตจะได้ประมงตกลงและวางเงินมัดจำร้อยละ ๑๐ แล้วก็ตาม ก็ยังไม่มีสิทธิเข้าทำการประมงในที่ว่าประมงได้ โดยจะต้องไปขอรับประทานบัตรและทำหนังสือผูกขาดกับผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับประมงจังหวัด หรือผู้แทนพร้อมกับชำระเงินอากรงวดแรกแล้วต้องไปขอชำระค่าอาชญาบัตรต่ออำเภอเสียก่อน จึงจะมีสิทธิทำการประมงได้ กรณีที่เกิดขึ้นในคดีนี้ จำเลยได้ลงมือทำการประมงไปโดยยังมีได้ ไปขอรับประทานบัตรและทำสัญญาผูกขาดชำระเงินอากรงวดแรก จำเลยขอผิดผ่อนชำระเงินอากรที่ค้างหลายครั้ง

จำเลยแถลงว่า จำเลยไม่เคยเข้าทำการประมงในที่ว่าประมงนี้เลย และไม่เคยขอผิดผ่อนชำระเงินต่อโจทก์

ศาลชั้นต้นเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยได้แล้ว จึงให้ยกสืบพยาน แล้ววินิจฉัยว่า นายพยุ่ง ตันติลีปกร ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจฟ้องคดีนี้ได้ และฟ้องของโจทก์มีความชัดเจนแล้วไม่เคลือบคลุม ส่วนข้อที่โจทก์ฟ้องเรียกเงินจากจำเลยรายนั้นนั้น บันทึกว่าประมงหมายเลข ค. เป็นแต่เพียงสัญญาคัดเลือกตัวบุคคลเข้าเป็นคู่กรณีทำสัญญาผูกขาดทำการประมง เมื่อยังมีได้ทำสัญญาผูกขาดทำการ

ประมงกัน โจทก์ก็ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าอากรและดอกเบี้ยจากจำเลย โจทก์มีสิทธิที่จะรับเงินมัดจำ ร้อยละ ๑๐ และใช้สิทธิเลิกสัญญา ยกที่ว่าประมุขรายนี้ขึ้นประมุขใหม่ตามข้อกำหนดความรับผิดชอบของ จำเลยที่ระบุไว้ในสัญญาว่าประมุขฉบับนี้เท่านั้น และแม้จะฟังว่าเป็นกรณีละเมิด โจทก์ก็ตั้งรูปฟ้อง มาในเรื่องผิดสัญญาเท่านั้น จึงพิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์ ให้โจทก์เสียค่าฤชาธรรมเนียมค่าทนาย ความ ๑๕๐ บาทแทนจำเลย

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับไป

โจทก์ฎีกาว่า จำเลยได้เข้าทำการประมงตลอดมาจนสิ้นสุด โดยโจทก์ยินยอมและจำเลย ได้ผิดผ่อนชำระเงินเรื่อยมา จึงถือว่า ได้ตกลงทำสัญญากันขึ้นแล้วโดยปริยาย ส่วนที่ศาลล่างทั้ง ๒ ว่า แม้กรณีจะละเมิด แต่โจทก์ตั้งประเด็นขึ้นมาว่า จำเลยผิดสัญญาจะถือเอาฟ้องเป็นที่ตั้งเพื่อ ให้จำเลยใช้ค่าเสียหายไม่ได้นั้น โจทก์ไม่ได้มุ่งฟ้องฐานผิดสัญญาอย่างเดียว แต่บรรยายฟ้องคลุมถึง ฐานละเมิดอีกด้วย ศาลยอมพิพากษาได้ตามนัยแห่งคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๔๘/๒๔๕๕ จึงขอให้ศาล ชันต้นดำเนินการสืบพยานตามประเด็นที่จำเลยโต้เถียง แล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ศาลฎีกาได้ตรวจสำนวนและประชุมปรึกษาคดีแล้ว

เรื่องนี้ เมื่อพิเคราะห์ตามเอกสารหมาย ข. และ ค. ท้ายฟ้องแล้ว จะเห็นว่าบันทึกการ ว่าประมุขเป็นเพียงการเลือกตัวบุคคล เพื่อจะเข้าทำสัญญาเท่านั้นจริง ดังที่ศาลล่างวินิจฉัย กล่าวคือ เป็นการตกลงกันว่า ถ้าจำเลยไม่มาทำสัญญาผูกขาดและส่งเงินงวดแรกภายใน ๑๕ วันแล้วจำเลยยอม ให้รับเงินมัดจำ และให้โจทก์จัดการประมุขใหม่ได้ ฉะนั้น เมื่อจำเลยไม่มาจัดการ ก็ชอบที่โจทก์ จะดำเนินการตามที่ตกลงนี้ต่อไป

แต่กรณีหายติเพียงเท่านั้นไม่ กล่าวคือ โจทก์ฟ้องว่า เมื่อจำเลยมิได้กระทำตามที่ตกลง กันไว้ในบันทึกหมาย ค. ก็จริง แต่จำเลยได้เข้าจับสัตว์น้ำในที่สุดขาดตลอดมาจนสิ้นสุด และไม่ ชำระเงินตามที่ตกลงและขอผิดผ่อนไว้ ซึ่งถ้าข้อเท็จจริงได้ความว่าได้มีการตกลงกันใหม่โดยผ่อนผัน เปลี่ยนแปลง ไม่ต้องทำตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้เดิม ก็เท่ากับว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะใช้สิทธิตามบันทึก หมาย ค. และตกลงให้จำเลยทำการจับสัตว์น้ำได้โดยมิได้ทำสัญญาผูกขาดกันเป็นลายลักษณ์อักษร

ตลอดมาจนถึงฤดูกาล

การตกลงเช่นกล่าวนี โจทก์ฎีกาว่าเป็นสัญญากันโดยปริยายแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องเรียกเงินจากจำเลยได้

ปัญหาที่ว่าข้อตกลงที่โจทก์อ้างนี้ ถ้ามีจริงจะถือว่าคู่กรณีได้มีสัญญาต่อกันและฟ้องร้องบังคับคดีได้หรือไม่

กฎกระทรวงเกษตรธิการฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๙๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ข้อ ๙ บัญญัติว่า “เมื่อดำเนินการว่าประมงซึ่งขาดให้ผู้ใดได้รับอนุญาตแล้วให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเรียกให้ผู้นั้นนำหลักทรัพย์หรือจัดหาผู้ค้ำประกันเงินอากร และดำเนินการออกประทวนบัตรตามแบบพิมพ์ และให้ผู้รับอนุญาตทำสัญญาผูกขาดตามแบบที่อธิบดีกรมประมงกำหนด”

ศาลฎีกาเห็นว่ากฎกระทรวงดังกล่าวนี้ เป็นเรื่องที่กระทรวงวางไว้สำหรับให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องการประมงจับสัตว์น้ำ ให้ปฏิบัติเพื่อความเรียบร้อย และเป็นหลักฐานมั่นคงจะได้ไม่มีข้อโต้เถียงกันขึ้นมาในภายหน้า กล่าวคือ สัญญาอย่างจะต้องมีรายการเกี่ยวกับหลักประกันซึ่งต้องทำให้ผู้ประมงได้หาหลักประกันมาให้โดยถูกต้อง และที่ให้ออกประทวนบัตรก็เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการจับสัตว์น้ำได้ จะได้ไม่ต้องถูกจับกุมตั้งนี้เป็นต้น กฎกระทรวงนี้หาใช่เป็นบทบัญญัติว่าถ้าไม่ทำสัญญากันเป็นลายลักษณ์อักษรตามแบบของอธิบดีกรมประมงแล้ว จะเป็นโมฆะหรือฟ้องร้องบังคับคดีกันไม่ได้ ฉะนั้น แม้กรณีนี้อาจจะเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่บกพร่องต่อหน้าที่ไม่จัดการให้ผู้ประมงได้ทำสัญญาผูกขาดตามระเบียบยอมให้ผ่อนผันการชำระเงินไปเรื่อยๆ ก็ดี จะถือเอาเป็นเหตุให้ผู้ประมงได้นั้นจับสัตว์น้ำจนตลอดฤดูกาลไปเปล่าๆ โดยไม่ต้องรับผิดชอบอะไรเลยหาได้ไม่ เพราะสัญญาการจับสัตว์น้ำนั้น ไม่มีกฎหมายบังคับไว้ว่าจะต้องทำเป็นหนังสือจึงจะฟ้องร้องบังคับคดีได้

ส่วนข้อที่โจทก์แถลงต่อศาลว่า เมื่อยังไม่ได้ออกประทวนบัตรและทำสัญญาผูกขาดจำเลยยังไม่มีสิทธิจับสัตว์น้ำนั้น เห็นว่าไม่เกี่ยวกับปัญหาในข้อที่ว่าคู่กรณีได้มีสัญญากันจริง และมีผลใช้ได้หรือไม่ เพราะเรื่องนี้โจทก์อ้างอยู่ว่าได้ยินยอมให้จำเลยจับสัตว์น้ำไปได้แล้ว จึงไม่มีปัญหาในเรื่องที่ว่าจะมีสิทธิหรือไม่

อาศัยเหตุดังกล่าว ศาลฎีกาเห็นว่าศาลจะท้วงวินิจจัย โดยไม่ฟังคำพยานของคู่ความ
ก่อนยังไม่ชอบ จึงให้ยกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสอง ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการพิจารณาจนสิ้นกระแส
ความ แล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้ง ๓ ศาล ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อพิพากษา
ใหม่

สารกิจปรีชา

สุทธิวาทนฤพุดิ

เชอ กงคากุล

หลวงสารกิจปรีชา

หลวงสุทธิวาทนฤพุดิ

นายเชอ กงคากุล

เจ้าพนักงานมีคำสั่งตามอำนาจหน้าที่ให้จัดการหรือรัวไซมาน และจ้างคนให้ทำการหรือโดยอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานโดยใกล้ชิด จำเลยทราบแล้วยังขัดขึ้นเข้าผลักคนหรือเพื่อขัดขวางการรื้อย่อมมีความผิดฐานขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่

โจทก์ฟ้องหาว่าจำเลยใช้กำลังประทุษร้าย ผลัก ต่อสู้ขัดขวางมิให้นายรววยช่วยนายเยาว์ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานรื้อถอนรัวไซมานตามหน้าที่ราชการ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ ข้อเท็จจริงได้ความว่านายรื้อจำเลยบีกรัวไซมานโดยไม่ได้รับอนุญาต นายอำเภอได้แจ้งให้นายรื้อถอน นายรื้อไม่ปฏิบัติตาม นายเยาว์ประมงค์อำเภอจึงเสนอขอรื้อถอนเอง นายอำเภอสั่งอนุมัติ นายเยาว์จึงจัดการจ้างเหมานายรววยเป็นผู้รื้อ นายอำเภอได้ออกหนังสือให้นายรววยกับพวกรื้อถอนรัว ติคตัวไปทำการรื้อถอนด้วย นายรววยไปรื้อถอนไม่สำเร็จเพราะถูกจำเลยขัดขวางถึงสองครั้ง ครั้งที่สามนายเยาว์กับตำรวจไปคุมการรื้อถอนอยู่ด้วย นายรววยรื้อถอนสัก ๑๐ นาทีจำเลยมาห้ามไม่ให้รื้อถอน นายเยาว์บอกมีคำสั่งอำเภอและจังหวัดให้รื้อถอน และแจ้งว่านายเยาว์มาควบคุมการรื้อถอนขออย่าให้ขัดขวาง ถ้าขัดขวางอาจถูกจับกุมจำเลยว่าจับเป็นจับ จำเลยไปที่นายรววยซึ่งกำลังรื้อถอนรัวไซมานอยู่จำเลยพูดว่าทำไม่ได้และผลักนายรววยเซล้มลงไป ทั้งนี้

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาเฉพาะข้อ ๒ (๑) ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมาย โดยจำเลยกล่าวว่า นายรววยเป็นผู้รับจ้างเจ้าพนักงานรื้อถอนรัวไซมาน มุ่งประสงค์ค่าแรงงานเท่านั้น มิได้มุ่งเจตนาที่จะช่วยเหลือเจ้าพนักงาน มิฉะนั้นแล้วผู้รับจ้างเจ้าพนักงานก็จะกลายเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่นายรววยรัวไซมาน ถึงแม้จะเป็นผู้รับเหมาค่าแรงก็ได้ อยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานโดยใกล้ชิด เจ้าพนักงานได้พูดห้ามมิให้จำเลยทำการขัดขวาง จำเลยก็เห็นชื่อฟังไม่ การที่จำเลยผลักนายรววยเพื่อขัดขวางการรื้อถอน จึงถือได้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ต้องมีความผิดตามฟ้อง ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

(เจริญ อุทิศศาสตร์ สัญญา ธรรมศักดิ์ สอาด นายว้เจริญ พิเศษ สารคุณ)

๖ ธันวาคม ๒๕๐๕

เรื่อง ผลการดำเนินคดีฟ้อง นายสมพร ธรรมรักษ์โต

เรียน อธิบดีกรมประมง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดที่ ๕๔๓๘/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความ ๑ ฉบับ สำเนาคำพิพากษามาขอม ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ชี้แจงมาว่า จังหวัดได้ส่งเรื่องมอบให้อัยการจังหวัดสระบุรีพิจารณาคำเนื่นคดีแก่นายสมพร ธรรมรักษ์โต ที่มีคดีสัญญาประมูลทำการประมงหนองกงตะงาว ณ ศาลจังหวัดสระบุรีแล้ว เมื่อผลคดีถึงที่สุดประการใด จะเรียนมาให้ทราบ นั้น

บัดนี้ ได้รับหนังสืออัยการจังหวัดสระบุรีที่ ๓๐๗๖/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๕ แจ้งว่า ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เป็นโจทก์ฟ้องนายสมพร ธรรมรักษ์โต เป็นจำเลยเรียกค่าเสียหายที่มีคดีสัญญาประมูลทำการประมงหนองกงตะงาวนั้น คดีนี้จำเลยยินยอมใช้ค่าเสียหายหกหมื่นบาทเป็นอันเสร็จสิ้นแล้ว ศาลจึงคืนเงินค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นเงิน ๒,๔๕๒ บาท ๕๐ สตางค์ และให้จำเลยคืนให้อีก ๙๕๗ บาท ๕๐ สตางค์ พร้อมกับค่าทนาย ๖๐๐ บาท ดังปรากฏอยู่ในสำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความ ๑ ฉบับ สำเนาคำพิพากษามาขอม ๑ ฉบับ แนบมาพร้อมกับหนังสือนี้ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ย. สุรพลชัย

(นายอยู่ สุรพลชัย)

ปลัดจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

ประมง

สัญญาประนีประนอม

ยอมความ

คดีหมายเลขคำที่ ๒๑๒/๒๕๐๕

คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๙/๒๕๐๕

ศาลจังหวัดสระบุรี

วันที่ ๑๒ เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๕

ความแพ่ง

ระหว่าง ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ฯลฯ
นายสมพร ธรรมรักษ์โต

โจทก์
จำเลย

เรื่อง ผิดสัญญา

ข้าพเจ้า ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

โจทก์

ขอทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้าศาลมีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้าพเจ้านายสมพร จำเลยยอมใช้เงินให้โจทก์เป็นเงินหกหมื่นบาท แบ่งชำระให้เป็น ๒ งวด งวดแรกชำระให้สี่หมื่นบาท ภายในวันสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๐๕ งวดที่สองชำระให้สองหมื่นบาทภายในวันสิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๐๖ ผิดนัดงวดใดถือว่าผิดนัดทั้งหมด

ข้อ ๒. จำเลยยอมใช้ค่าฤชาธรรมเนียมที่โจทก์ไม่ได้รับคืน และค่าทนายแทนโจทก์เป็นเงิน ๖๐๐ บาท พร้อมกับชำระเงินงวดแรก

ข้อ ๓. นายโอกาส ธรรมรักษ์โต บิดาจำเลยยอมเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้รายนี้ต่อโจทก์ดังกล่าวในข้อ ๑-๒

ข้อ ๔. โจทก์ยอมความในข้อ ๑-๒-๓ และไม่เรียกร้องอะไรอีก ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ผาด โจทก์

สมพร จำเลย

โอกาส ผู้ค้ำประกัน

คู่ความได้ลงชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

ภักดิ์ บุญยภักดิ์ ผู้พิพากษา

สอาด วรณวินิจ ผู้พิพากษา

คำพิพากษาคามยอม

คดีหมายเลขคำที่ ๒๑๒/๒๕๐๕
คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๙/๒๕๐๕

ศาลจังหวัดสระบุรี

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

ระหว่าง **ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี**
นายสมพร ธรรมรักษิต

โจทก์
จำเลย

เรื่อง ผิดสัญญา

ผู้พิพากษาได้พิจารณาสัญญาประนีประนอมยอมความ ระหว่าง โจทก์และจำเลย ในคดีนี้ ฉบับลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ เห็นว่าชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงพิพากษาให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความกัน ให้คืนค่าธรรมเนียมตามระเบียบ โดยหักเป็นค่ายอมก่อน

ภักดี บุญยภักดี
สอาด วรรณวินิจ

ผู้พิพากษา
ผู้พิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลจังหวัดนครสวรรค์
วันที่ ๒๐ เดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕
ความอาญา

ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดนครสวรรค์ โจทก์
นายสุเทพ กฤษณาจอนันต์ จำเลย

เรื่อง สมคบกันใช้เครื่องมือทำการประมงโดยไม่ได้รับอนุญาต ติดตั้งเครื่องมือทำการประมงกึ่งกันทางเดินของสัตว์น้ำ และการประมงในที่รักษาพืชพันธุ์

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกับพวกอีกหลายคนที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง ได้บังอาจสมคบกันกระทำการผิดต่อกฎหมายหลายบทหลายกระทง กล่าวคือ ระหว่างตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๐๔ ตลอดมาจนถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ทั้งเวลากลางวันและเวลากลางคืนจำเลยกับพวกได้บังอาจสมคบกันใช้ฝือกจำนวน ๒๓๕ ฝืน ยาว ๘๑๔ เมตร อันเป็นเครื่องมือในพิภพ ต้องเสียเงินอากรตามบัญชีหมายเลข ๒ ลำดับ ๘ ท้ายพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ คิดเป็นเงินอากร ๘๑๔ บาท ทำการกีดขวางทางเดินของสัตว์น้ำทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่รักษาพืชพันธุ์ หมู่ที่ ๔ ตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ได้รับอนุญาตและไม่เสียเงินอากรตามกฎหมาย เป็นการฝ่าฝืนต่อประกาศกำหนดเขตบริเวณบึงบอระเพ็ดเป็นที่รักษาพันธุ์ และกำหนดเครื่องมือที่อนุญาตให้ใช้ทำการประมงของข้าหลวงประจำจังหวัดนครสวรรค์ทราบทั่วกันแล้ว จำเลยรู้อยู่แล้วยังบังอาจฝ่าฝืนประกาศของข้าหลวงประจำจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าว ทั้งนี้โดยจำเลยมิได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงหรือเจ้าพนักงานแต่อย่างใด เหตุเกิดตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ เจ้าพนักงานจับได้ฝือกที่จำเลยใช้กระทำผิดจำนวน ๒๓๕ ฝืนเป็นของกลาง ต่อมาวันที่ ๒๕ เดือนเดียวกันจึงได้ตัวจำเลยนี้มาทำการสอบสวน ขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๘, ๒๒, ๒๘, ๖๒, ๖๔, ๖๕, พระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๗, ๑๐ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๙๐ และขอให้ริบของกลาง

จำเลยให้การปฏิเสธว่าพียงโจทก์ไม่เป็นความจริง จำเลยไม่ได้กระทำความผิด พยานโจทก์บางคนมีสาเหตุส่วนตัวไม่ถูกต้องกับจำเลย แกล้งหาเหตุให้จำเลย จะให้การโดยละเอียดในการพิจารณา

ทางพิจารณาได้ความตามพยานโจทก์ว่า นายธำรง สุขเจริญ ปลัดอำเภอชุมแสง เป็นผู้กล่าวหาจำเลยขึ้น โดยอ้างว่ามีผู้มาแจ้งว่าจำเลยใช้ฝือกบิคล้อมทำช่องงาแข่งจับปลา ได้รายงานต่อนายอำเภอชุมแสงและผู้บังคับกองตำรวจให้ทราบ นายอำเภอให้ออกไปสูญเสียให้แน่นอนก่อน จึงได้ออกไปคูที่เกิดเหตุกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เห็นมีฝือกวางล้อมรอบบริเวณที่ดินเนื้อที่ประมาณ ๔๐ ไร่ของจำเลย อยู่สูงพื้นน้ำราว ๑ คอก แนวฝือกด้านเหนือยาวราว ๓๕๒ เมตร ทำเป็นช่องงาแข่ง (รวม ๗ ช่องด้วยกัน) ให้ปลาเข้าได้อย่างเดียวออกไม่ได้ และมีฝือกวางกันเลยเข้าไปในที่ของการรถไฟจนจบบริเวณที่แห่งตรงทางข้ามทางรถไฟ ส่วนแนวฝือกด้านทิศตะวันตกมีช่องงาแข่งอีก ๑ ช่อง และมีฝือกกันเลยต่อออกไปจนจบบริเวณบ่อปลา ได้เรียกนายหวังหรือนายสอนคนเฝ้ามาสอบถามได้ความว่า ฝือกและบ่อปลาเป็นของจำเลยจ้างให้เฝ้าดูแล จึงทำบันทึกให้ลงชื่อเข้าไว้ และได้จัดการถ่ายภาพและทำแผนที่บริเวณที่เกิดเหตุไว้ด้วย แล้วกลับมาทำรายงานกล่าวโทษจำเลยต่อพนักงานสอบสวน ร.ต.อ. สวงษ์ ชูเยาว์ ผู้ทำการสอบสวนได้ทำรายงานแจ้งไปทางจังหวัด นายวิเชียร เขียวเวช ประมงจังหวัด ได้ออกไปคูที่เกิดเหตุร่วมด้วยในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ได้ทำบันทึกถ่ายภาพเข้าไว้อีกครั้งหนึ่งในวันที่กล่าวนี้ปรากฏว่าฝือกบิคล้อมในบริเวณที่ดินของจำเลยมีสภาพเช่นเดิม ส่วนฝือกด้านเหนือที่กันรุกกล้าเข้าไปในที่ดินของการรถไฟ และฝือกด้านตะวันตกที่ล้อมกันเลยไปถึงบ่อปลาได้ถูกรื้อออกไป จำเลยรับว่าได้กันล้อมฝือกไว้จริง แต่อ้างว่าได้รับอนุญาตจากนายอำเภอให้ขุดบ่อเลี้ยงปลา ได้เพียงเพียงแต่ไม่ได้กันฝือกบิคล้อมเลยเข้าไปในที่ดินของการรถไฟ โจทก์นำนายวิเชียร เขียวเวชว่า บริเวณที่ดินของจำเลยอยู่ในเขตประกาศหวงห้ามที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำของจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๐ ตามสำเนาท้ายพ้อง การกระทำของจำเลย ผิดตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ เพราะไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมง และไม่ได้เสียอาชญาบัตรฝือก นำสืบนายเชื้อและนายโตะ ผู้ใหญ่บ้านว่า เห็นมีการขุดบ่อเลี้ยงปลาในที่ดินของจำเลยตอนฤดูท้ายน้ำเห็นมีฝือกบิคล้อม ทำช่องงาแข่งให้ปลาเข้าในบริเวณที่ขุดบ่อเลี้ยงปลาเข้าไว้ ทั้งเคยเห็นจำเลยเอาปลาปล่อยเลี้ยงในบริเวณนี้ด้วย และมี ส.ต.อ ปลิว ซึ่งออกไปคูที่เกิดเหตุกับปลัดธำรงกับ ร.ต.อ สวงษ์ ผู้ทำการสอบสวนเบิกความประกอบ

จำเลยอ้างตนเองเป็นพยานและนำพยานเข้าสืบว่า พียงโจทก์ไม่เป็นความจริง จำเลยได้ขุดบ่อเลี้ยงปลาขึ้นในที่ดินของจำเลยซึ่งมีตราจองแล้ว รวม ๔๓ บ่อด้วยกัน โดยเข้ายื่นคำร้อง

ขออนุญาตก่อนนายอำเภอชุมแสงแล้ว ได้เริ่มเลี้ยงปลามาแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ และได้ให้ นายสุทธิ
น้องชายเป็นผู้ดูแลบ่อปลา

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ระดับน้ำสูงขึ้นพืชน้ำในบ่อ นายสุทธิได้จัดการเอาเปลือกกิ่ง
ล้อมรอบบริเวณบ่อปลาเป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๐ ไร่ เพื่อไม่ให้ปลาที่เลี้ยงไว้หนีออกไประหว่างที่ทำ
ขุดบ่อไปอยู่เสียที่กรุงเทพฯ

ตามแนวเขื่อนคันเหนือ ได้ทำช่องเป็นงาแซงเข้าไว้ เพื่อให้สาหร่ายและลูกปลาลูกเล็ก ๆ
เข้าไปในวงล้อมเขื่อนเพื่อเป็นอาหารแก่ปลาที่เลี้ยงด้วย ส่วนช่องงาแซงนั้นทำไว้ตายตัว ช่องหนึ่ง
กว้างประมาณหนึ่งเซ็นติเมตรเศษ เข้าได้แต่ลูกปลาลูกเล็ก ๆ ส่วนปลาใหญ่เข้าไม่ได้ทั้งไม่ต้องการให้
เข้าด้วย เพราะกลัวจะเข้าไปกินปลาที่เลี้ยงไว้

ที่ขุดบ่อเลี้ยงปลาก็เพื่อส่งเสริมทำตามนโยบายของรัฐบาล ถ้าไม่ตั้งล้อมเขื่อนขึ้นในปี
๒๕๐๔ นี้ จะเสียหายในเรื่องบ่อปลาเป็นเงินสามสี่แสนบาท และที่เจ้าหน้าที่ได้จับกุมเรื่องนี้ก็ได้แต่
ปลาที่เลี้ยงไว้เป็นของกลาง กับปลั๊กชำระผู้กล่าวหาเรื่องนี้ มีสาเหตุโกรธเคืองกับเป็นการกลั่นแกล้ง
ในทางส่วนตัว นำสืบนายสุทธิน้องชายซึ่งเป็นผู้ดูแลจัดการบ่อปลาและจัดการตั้งเขื่อนล้อมบริเวณ
บ่อปลาเข้าไว้ อ้างนายสืบผู้ใหญ่บ้านข้อที่จำเลยมีสาเหตุไม่ถูกต้องกับปลั๊กชำระ อ้างนายจำรัสเข้าสืบใน
เรื่องตั้งเขื่อนวางลอบดักปลาจากวงล้อมเขื่อนคันตะวันตกไปจกคันบ่อ ปลาของจำเลยรวม ๒ ตอน
ด้วยกัน และอ้างนายช่วยเข้าสืบว่าเป็นผู้รับจ้างนายสุทธิไปวางเขื่อนตั้งปิดล้อมบริเวณบ่อปลา

ได้พิจารณาคำพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายโดยตลอดแล้ว ข้อวินิจฉัยมีว่า จำเลยกับพวก
ได้สมคบกันใช้เขื่อนปิดกั้นทำการประมงจับสัตว์น้ำในบริเวณที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำหรือเปลา

ตามคำพยานหลักฐานโจทก์ที่นำเข้าสืบฟังได้ว่า ที่ดินของจำเลยซึ่งเป็นบริเวณที่เกิด
เหตุนี้ ทางราชการได้กำหนดให้อยู่ในเขตเป็นที่หวงห้ามสำหรับเป็นที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ ตาม
ประกาศของข้าหลวงประจำจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และราษฎรทั่วไปใน
บริเวณนี้ทราบประกาศเขตรักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำดีว่ามีแค่นั้นอย่างไร

จำเลยอ้างว่า ได้ขออนุญาตจากนายอำเภอชุมแสง ขุดบ่อเลี้ยงปลาขึ้นในที่ดินของจำเลย
ซึ่งมีตราจองแล้ว ได้ให้นายสุทธิน้องชายเป็นผู้ดูแลบ่อปลา เนื่องจากในฤดูน้ำปีที่แล้วซึ่งอยู่ใน
ระหว่างระยะเวลาที่โจทก์กล่าวหาเรื่องนี้ มีน้ำขึ้นมากผิดปกติ นายสุทธิจึงได้จัดการตั้งเขื่อนที่ขุดบ่อ
เลี้ยงปลาขึ้นเพื่อไม่ให้ปลาที่เลี้ยงไว้หนีออกไป ที่ทำช่องงาแซงตามแนวเขื่อนเข้าไว้ก็เพื่อให้พืช
สาหร่ายและสัตว์น้ำเล็ก ๆ เข้าไปเป็นอาหารของปลาที่เลี้ยงเข้าไว้

จากการที่เอาเผือกต้มล่อมกันและทำช่องงาแซงเข้าไว้^{นี้} ได้ความตามคำพยานโจทก์ว่า ปลาเข้าได้แต่ออกไม่ได้ ที่จำเลยอ้างว่างาแซงทำขึ้นตายตัวขยายเข้าออกไม่ได้นั้นเป็นเรื่องกล่าวแก่ ตามภาพถ่ายที่โจทก์อ้างส่งก็แสดงชัดเจนว่าช่องงาแซงทำขึ้นไว้เพื่อประโยชน์อะไร จากลักษณะที่ เอาเผือกบดล่อมและทำช่องให้ปลาเข้าได้อย่างเดียวกันถือว่าเป็นการทำประมงจับสัตว์น้ำแล้ว

การตั้งเผือกบดล่อมกันบริเวณบ่อปลานี้เห็นว่าอยู่ในความรู้เห็นของจำเลยด้วย เพราะ หลังจากที่ปลัดตำรวจกล่าวหาเรื่องนี้เพียง ๒-๓ วัน จำเลยก็ได้ทำหนังสือชี้แจงนายอำเภอแห่ง ความจำเป็นเกี่ยวกับการตั้งเผือกขึ้น จึงนับว่าจำเลยมีส่วนร่วมมือในการนี้ด้วย การทำช่องงาแซง ให้ปลาเข้าไปนี้เป็นการจับปลาในฤดูน้ำ การซุกบ่อเข้าไว้ในบริเวณที่กล่าวนี้ ก็เพื่อใช้เลี้ยงปลาที่กัก จับได้เอาไว้จับขายในฤดูแล้งมากกว่าที่จะต้มมีไว้เลี้ยงปลาโดยเฉพาะ การกระทำดังกล่าวนี้มิได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และมิได้เสียค่าอาญาบัตรเผือก จำเลยจึงมีความผิดตามฟ้อง จึง พร้อมกันพิพากษาว่าจำเลยกระทำผิดตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๙, ๒๒, ๒๘ ให้ปรับตามมาตรา ๖๒ เป็นเงิน ๕๐๐ บาท และปรับตามมาตรา ๖๔ เป็นเงินสามเท่าของค่าอากร อีกเป็นเงิน ๒,๔๔๒ บาท รวมเป็นค่าปรับทั้งสิ้น ๒,๙๔๒ บาท ไม่ชำระค่าปรับจัดการตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๔๐ และให้ริบเผือกของกลาง

นายเน้น อนุโรจน์ (ปรักษา)

พิชัย รัตนันท์

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลอุทธรณ์

วันที่ ๒๕ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๖

ความอาญา

ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดนครสวรรค์ โจทก์
นายสุเทพ กฤษณาอุณพันธ์ จำเลย

เรื่อง สมคบกันใช้เครื่องมือทำการประมงโดยไม่ได้รับอนุญาต ติดตั้งเครื่องมือทำการ
ประมงทางกันทางเดินของสัตว์น้ำ และทำการประมงในที่รักษาพืชพันธุ์ จำเลยอุทธรณ์
คำพิพากษาศาลจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๒๐ เดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า ระหว่างวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๐๔ ถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๔
เวลากลางวันและเวลากลางคืน จำเลยกับพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้องสมคบกันใช้ฝือก ๒๓๕ ฟัน ยาว
๘๑๔ เมตร อันเป็นเครื่องมือในพิกัตต้องเสียเงินอากรเป็นเงิน ๘๑๔ บาท ทำการติดตั้งปิดกั้นทาง
เดินของสัตว์น้ำทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่รักษาพืชพันธุ์ ที่หมู่ ๔ ตำบลทับกฤช อำเภอสุม
แสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่ได้เสียเงินอากรตามกฎหมาย และ
เป็นการฝ่าฝืนประกาศกำหนดเขตบริเวณบึงบอระเพ็ดเป็นที่รักษาพืชพันธุ์ ฯ ของข้าหลวงประจำ
จังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๙๐ ตามสำเนาท้ายฟ้องซึ่งได้ประกาศให้ราษฎรใน
ท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ทราบทั่วกันแล้ว จำเลยทราบประกาศแล้ว ทั้งนี้ โดยจำเลยมิได้รับอนุญาต
จากอธิบดีกรมประมง เหตุเกิดที่ตำบลทับกฤช อำเภอสุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ขอให้ลงโทษ
ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๙, ๒๒, ๒๘, ๖๒, ๖๔, ๖๕ พระราชบัญญัติ
การประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๗, ๑๐ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๙๐
จำเลยให้การว่า ไม่ได้กระทำความผิดดังโจทก์ฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว ฟังว่า จำเลยใช้เครื่องมือทำการประมง ทำการประมงในที่
รักษาพืชพันธุ์ จำเลยมิได้รับอนุญาตบัตรเพื่อใช้เครื่องมือทำการประมง และมีได้เสียเงินตามกฎหมาย
จึงพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๙, ๒๒, ๒๘
ให้ปรับตามมาตรา ๖๒ ซึ่งได้แก้ไขใหม่ เป็นเงิน ๕๐๐ บาท ปรับตามมาตรา ๖๔ เป็นเงินสาม
เท่าของเงินอากร ๒,๔๔๒ บาท รวมปรับเป็นเงิน ๒,๙๔๒ บาท ไม่ชำระค่าปรับจัดการตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙,๓๐ เมื่อของกลางริบ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ตรวจสำนวน ประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่โจทก์ จำเลยนำสืบฟังได้
ว่า จำเลยขุดบ่อเลี้ยงปลาในที่ดินของจำเลยซึ่งอยู่ในเขตที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ โดยมีได้รับอนุญาต
จากอธิบดี ถึงฤดูน้ำ น้ำท่วม จำเลยใช้ฝือกปิดล้อมกันบ่อปลาและที่ดินเป็นรูปสี่เหลี่ยม เนื้อที่
ประมาณ ๙๐ ไร่ ด้านทิศเหนือซึ่งเป็นทางที่กระแสน้ำไหลผ่าน จำเลยทำช่องงาแซง ๗ ช่อง ปาก
ช่องกว้าง ๒ ถึง ๔ เมตร ลึก ๒ ถึง ๔ เมตร สุดด้านในกว้าง ๑ เซ็นติเมตร

จำเลยกล่าวในอุทธรณ์ว่า จำเลยล้อมฝือกเพื่อป้องกันปลาเลี้ยงในบ่อออกเพราะน้ำท่วม
ส่วนที่ทำงาแซงก็เพื่อให้ปลาเล็กและสาหร่ายเข้าไปในวงล้อมเป็นอาหารของปลาที่เลี้ยง ปลาใหญ่เข้าไม่
ได้ จำเลยไม่มีเจตนาทำการประมง จึงไม่ผิดพระราชบัญญัติการประมง มาตรา ๙ เมื่อที่จำเลย
กันมิได้ทำให้ปลาติดอยู่ที่ฝือก ปลาที่มากตามน้ำออกไปทางอื่น และสามารถลงคลองแม่น้ำใหญ่ได้
จำเลยจึงไม่มีความผิด ตามพระราชบัญญัติการประมง มาตรา ๒๒ และเมื่อจำเลยไม่ได้ใช้เครื่อง
มือทำการประมงจำเลยจึงไม่ต้องเสียเงินอากร อนึ่ง จำเลยอ้างว่าจำเลยมิได้เป็นผู้ทำการล้อมฝือก
นายสุทรนังชายจำเลยเป็นผู้ทำ

ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า จำเลยทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในเขตที่รักษาพืชพันธุ์
โดยมิได้รับอนุญาตจากอธิบดี แม้ไม่ได้ทำการประมง ก็เป็นผิดตามพระราชบัญญัติการประมง
พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๙ อนึ่ง การที่จำเลยใช้ฝือกปิดล้อมไม่ให้ปลาที่เลี้ยงในบ่อออกตามน้ำที่ท่วม
ไปนั้น ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ถ้าเพียงแต่จำเลยใช้ฝือกล้อมบ่อกันน้ำท่วมไม่ใช่เป็นการทำการประมง
แต่ปรากฏว่าจำเลยทำช่องงาแซงให้ปลาเข้าได้ ออกไม่ได้ ปลาที่เข้าทางงาแซงจะเป็นปลาเล็กหรือ
ปลาใหญ่ย่อมถือได้ว่าเป็นการทำการประมงด้วยการดัก ตามความหมายของมาตรา ๔ (๒) แห่ง
พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ เมื่อที่จำเลยใช้ปิดล้อมจึงกลายเป็นเครื่องมือทำการประมง

และเป็นการทำกรประมงในท่ร่กษาพีซพีษฐ์ นอกจากนั้นจำเลยยังต้องได้รับอาชญาบัตรเพื่อใช้และ
เสียเงินอากร

จำเลยอ้างว่า มิได้ลงมือกั้นฝ่อกเอง ในชั้นศาลอุทธรณ์เห็นว่า การกั้นฝ่อกเป็นระยะ
ยาวถึง ๘๑๔ เมตร ย่อมจะทำไม่ได้ด้วยบุคคลคนเดียว และเจ้าของย่อมจะไม่ลงมือกระทำเอง จำเลย
เบิกความรับว่าเลยจำเลยจำเป็นต้องกั้นฝ่อก ต้องทำช่องงาแซง ให้ปลาเล็กเข้าเพื่อเป็นอาหารของ
ปลาที่เลี้ยง จึงถือได้ว่าจำเลยเป็นผู้สั่งการให้ทำการกั้นฝ่อก

ศาลชั้นต้นพิจารณาลงโทษจำเลยชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น จึงพร้อมกัน
พิพากษายืน

นายชลอ บุปผเวส (ปร่กษา)

นายเพร่ียง โรจนรัส

นายสวัสดิ์ นราภกรมย์ขวัญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลจังหวัดนครสวรรค์

วันที่ ๔ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙

ความอาญา

ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดนครสวรรค์ โจทก์
นายมนัส พูลเอี่ยม (อายุ ๑๘ ปี) ที่ ๑ นายออด
หรือมานะ พูลเอี่ยม (อายุ ๑๕ ปี) ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง ทำการประมงจับสัตว์น้ำในที่ว่างประมุล

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๐๙ เวลากลางวัน จำเลยได้ร่วมกระทำผิดโดยเจตนาทำการประมง จับสัตว์น้ำในบ่อล่อสัตว์น้ำบึงเพ็ญ อันเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่างประมุล ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ได้ประกาศกำหนดเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่างประมุล ในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ ประกาศฉบับนี้เจ้าหน้าที่ได้คัดสำเนาประกาศปฏิบัติตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ แล้ว จำเลยได้ทราบประกาศดังกล่าวแล้ว จำเลยได้ใช้สวิงช้อนทำการประมงจับสัตว์น้ำในบึงเพ็ญดังกล่าว โดยมีได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เหตุเกิดที่ตำบลเขาคิน อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖, ๗, ๑๑, ๑๘, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๙ พระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔, ๗, ๑๐ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ และขอให้ริบของกลาง

จำเลยให้การรับว่าได้ทำการจับปลาในบ่อดังกล่าวจริง แต่บ่อนั้นเป็นของ นายอ้อม พูลเอี่ยม ปู่จำเลย

ตามทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า บึงเพ็ญมีความกว้าง ๓๒ เส้น ๑๕ วา ยาว ๗๒ เส้น ๑๐ วา เข็มมีหลักเขตทั้ง ๔ ด้าน ต่อมาหลักเขตพังไปหมด คงเหลือแต่ขอบหนองตามธรรมชาติ

เท่านั้น ทางกรได้ให้บุคคลประมุขปลุกบัวและจับสัตว์น้ำในบึงเพ็ญทุกปี ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๐๘ นายเข้ม เขียมไ้ เป็นผู้ประมุขได้เป็นเงิน ๑๘,๕๐๐ บาท บึงนี้ในฤดูน้ำน้ำมาก แต่ฤดูแล้งน้ำจะแห้ง เหลือแต่น้ำซึ่งอยู่ในหนองต่างๆ ประมาณ ๑๐ หนองเท่านั้น ก่อนที่นายเข้มจะเข้าไปประมุขจับปลา นายอ้อม นายสวิง และนายสมย์ ได้ขุดบ่อล่อปลาขึ้นภายในเขตบึงทางทิศตะวันออก รวม ๕ บ่อ เมื่อนายเข้มประมุขได้แล้ว นายเข้มได้บอกให้คนทั้งสามออกไป คนทั้งสามว่า บ่อนั้นอยู่ในเขตนาของเขา ต่อมาในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๐๘ บุคคลทั้งสามนี้ได้เข้าไปจับปลาในบ่อดังกล่าว นายเข้มได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปจับกุมบุคคลทั้งสามมาดำเนินคดี แต่ศาลพิพากษาว่าเป็นที่สงสัยว่าบ่อปลาเหล่านั้นอยู่ในเขตบึงเพ็ญหรือไม่ จึงพิพากษายกฟ้อง อัยการโจทก์อุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ในระหว่างอุทธรณ์ ต่อมาจำเลยทั้งสองคนในคดีนี้ได้ไปจับปลาในบ่อหมายเลข ๓ ในแผนที่ที่โจทก์ส่งศาลอีก นายเข้มจึงแจ้งความให้ตำรวจดำเนินคดีกับจำเลยและโจทก์ได้นำศาลไปคู่สถานที่เกิดเหตุ เพื่อให้เห็นว่าบ่อปลาที่เกิดเหตุอยู่ในเขตบึงเพ็ญ

จำเลยนำสืบว่า บ่อปลาที่เกิดเหตุอยู่ในนาของนายอ้อม พูลเอี่ยม ปู่ของจำเลย บึงเพ็ญอยู่ทางทิศตะวันตกของบ่อนี้ ห่างประมาณ ๕ เส้น ที่นาของนายอ้อมมีแบบแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ โดยถูกต้อง บ่อนี้นายอ้อมขุดมา ๓๐ ปีเศษแล้ว และจับปลามาทุกปี ไม่เคยมีใครเกี่ยวข้องด้วยเลย ผู้ประมุขผูกขาดจับปลาในบึงเพ็ญคนก่อนๆ ก็ไม่เคยมาเกี่ยวข้อง เพิ่งมีนายเข้มมาห้ามปรามเมื่อ ๒ ปีมานี้

ศาลได้พิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์ จำเลยโดยละเอียดแล้ว คดีนี้โจทก์จำเลยต่างนำสืบได้เถียงกันว่าบ่อปลาที่เกิดเหตุอยู่ในเขตบึงเพ็ญหรือไม่ โจทก์ได้แสดงประทานบัตรซึ่งอนุญาตให้ผู้ประมุขจับสัตว์น้ำในบึงเพ็ญต่อศาล ระบุแผนที่ของบึงนี้ว่ากว้าง ๓๒ เส้น ๑๕ วา ยาว ๗๒ เส้น ๑๐ วา เนื้อที่ ๒,๓๗๔ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา และมีแผนที่ประกอบอีก ๒ ฉบับ คือของพนักงานสอบสวน ๑ ฉบับ และของนายสุเทพ ชนิตรวงศ์ พนักงานประมงจังหวัดอีก ๑ ฉบับ แสดงว่าบ่อปลาที่เกิดเหตุอยู่ในเขตบึงเพ็ญ แต่จำเลยนำสืบว่า บึงเพ็ญอยู่ทางทิศตะวันตกของบ่อปลาที่เกิดเหตุ ห่างประมาณ ๕ เส้น ตามที่ศาลได้ไปตรวจบึงที่เกิดเหตุแล้ว ปรากฏว่าตรงที่โจทก์ชี้ว่าเป็นบึงเพ็ญนั้นไม่มีน้ำ เพราะเป็นฤดูแล้ง คงมีน้ำซึ่งอยู่เฉพาะในหนองต่างๆ และบ่อปลาสีแดง ๑-๔ ในแผนที่ที่นายสุเทพจัดทำขึ้นเท่านั้น นอกนั้นเป็นที่ดินพันราบธรรมดาซึ่งราษฎรปลูกข้าวโพด และไถเพื่อปลูกพืชอยู่ทั่วไป แต่เมื่อศาลตรวจดูสภาพที่ดินที่บ่อเลขที่ ๓ ปรากฏว่าแถบบริเวณรอบๆ บ่อลูกนี้มีคันดินและคันอิฐขึ้นอยู่ทั่วไป และแถวปากบ่อนั้นคันด้วย มีน้ำ

เฉอะแฉะอยู่รอบ ๆ บริเวณพื้นที่รอบบ่อปลา ลักษณะของพื้นที่ตรงนี้ลาดลงมาจากทุกทิศรอบ ๆ ด้าน เป็นรูปแอ่งตรงกลาง และมีต้นไม้ขึ้นเป็นทิวตามขอบหนองในระยะไกลเป็นรูปวงกลม ตามลักษณะของพื้นที่ซึ่งเป็นส่วนลึกที่สุดของบริเวณที่รอบ ๆ นั้น พยานจำเลยก็นำสืบรับว่าในฤดูน้ำมากน้ำในแม่น้ำน่านจะหลากมาท่วมบริเวณนั้นจนเรียวยนต์แล่นได้ทั่ว ๆ ไป น้ำมากอยู่ ๒๐ วันเศษก็ลดลงเหลือแค่หัวเข่า จนถึงเดือน ๕ จึงจะแห้งวอด แต่ก็ยังมีน้ำขังอยู่เฉพาะในหนองเท่านั้น นายถ่วง พุมผา พยานจำเลย ซึ่งเคยเป็นผู้ประมุขจับปลาในบึงใน พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๕ ให้การว่าที่บึงเพรียงอยู่ทางทิศตะวันตกของบ่อที่เกิดเหตุนี้ หมายความว่าหนองมคตะนอย ฉะนั้นที่ว่าจำเลยนำสืบว่าบึงอยู่ทางทิศตะวันตกจึงหมายความว่าหนองน้ำต่าง ๆ ที่มีน้ำขังในฤดูแล้งเท่านั้น หนองต่าง ๆ นั้นเป็นส่วนหนึ่งของบึงเพรียง บึงเพรียงมีลักษณะและสภาพเป็นบริเวณกว้างใหญ่ครอบคลุมหนองต่าง ๆ ไว้ด้วย พยานจำเลยส่วนมากก็ไม่ทราบอาณาเขตของบึงเพรียงว่ามีอาณาเขตเท่าไรแน่นอน ไม่สามารถจะยืนยันได้ว่าบ่อที่เกิดเหตุอยู่ในเขตบึงหรือไม่ แต่ตามปกติของการประมุขจับปลาได้รับความจากพยานจำเลยว่าจับได้เฉพาะในฤดูแล้ง คือ เมื่อน้ำขังหนองและขังตามบ่อ ไม่ใช่จับในฤดูน้ำมาก เมื่อศาลได้ไปดูสถานที่เกิดเหตุแล้ว เห็นว่าบ่อปลาที่เกิดเหตุอยู่ตรงแอ่งกลางที่ลาดลงมาจากทุก ๆ ด้าน จึงนำเชื่อว่าบ่อปลานั้นอยู่ในเขตของบึงเพรียงจริง เมื่อจำเลยจับปลาในบ่อนั้นจึงต้องมีความผิดตามฟ้องของโจทก์

อาศัยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยมานี้ จึงพร้อมกันพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๑๑ และ ๖๑ ให้ปรับคนละ ๑๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ อายุ ๑๕ ปี ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๕ คงปรับ ๕๐ บาท ไม่ชำระค่าปรับจัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ วิบของกลาง.

ศิริ จีระมะกร
บุญส่ง กล้ายแก้ว

นายศิริ จีระมะกร (ปรึกษา)
นายบุญส่ง กล้ายแก้ว

คดีหมายเลขดำที่ ๒๒๔๗/๒๕๐๘

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๘๔/๒๕๑๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์

วันที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๐

ความอาญา

ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดนครสวรรค์ โจทก์
นายมนัส พูลเอี่ยม ที่ ๑ นายออดหรือมานะ พูลเอี่ยม ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง ผิดพระราชบัญญัติการประมง

จำเลย อุทธรณ์คำพิพากษา

ศาลจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๔ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๘

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๐๘ เวลากลางวันจำเลยร่วมกันทำการประมงจับสัตว์น้ำในบ่อล่อสัตว์น้ำของบึงเพ็ริ่ง อันเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่าประมงซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ได้ประกาศกำหนดเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทที่ว่าประมงในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ ประกาศฉบับนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้คัดสำเนาประกาศปฏิบัติตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประมง ๒๕๐๘ แล้ว จำเลยได้ทราบประกาศดังกล่าวแล้ว โดยจำเลยใช้สวิงช้อนปลาทำการประมงจับสัตว์น้ำในบึงเพ็ริ่งดังกล่าว โดยจำเลยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เหตุเกิดที่ตำบลเขาหิน อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖,๗,๑๑,๑๘,๖๐,๖๑,๖๒,๖๔ พระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔,๗,๑๐, ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ กับให้ริบของกลาง

จำเลยให้การว่า จำเลยได้ทำการจับสัตว์น้ำจริง แต่สัตว์น้ำอยู่ในนาของนายน้อม พูลเอี่ยมปู่ของจำเลยเอง อันไม่ติดต่อกับบึงเพ็ริ่ง กับอ้างว่าพนักงานอัยการเคยเป็นโจทก์ฟ้องนายน้อม พูลเอี่ยมกับพวกรวม ๘ คนมาครั้งหนึ่งแล้ว แต่ศาลพิพากษายกฟ้อง ดังปรากฏตามคดีแดงที่ ๑๗๕๐/๒๕๐๘ คดียังอยู่ระหว่างอุทธรณ์

ศาลชั้นต้นเชื่อว่าบ่อปลาที่พิพาทอยู่ในเขตบึงเพ็ญ เมื่อจำเลยจับปลาในบ่อจึงต้องมีความผิดพิพาทกลางโทษจำเลย ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐ มาตรา ๑๑, ๑๑ ให้ปรับจำเลยคนละ ๑๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ มีอายุ ๑๕ ปี ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๕ คงปรับ ๕๐ บาท ไม่ชำระค่าปรับจัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ของกลางริบ

จำเลยทั้งสองอุทธรณ์อ้างว่า แผนที่เกิดเหตุและบริเวณบึงเพ็ญ ซึ่งนายสุเทพประมงจังหวัดไปทำ โดยมีนายเข้ม ผู้ประมุขบึงเป็นผู้นำ และแผนที่เกิดเหตุซึ่งพนักงานสอบสวนไปทำ ล้วนเป็นแผนที่นอกการสอบสวน และโจทก์ก็มีใ้ระบุอ้างไว้จำเลยก็ได้ยื่นคำร้องคัดค้านไว้แล้วตั้งคำร้องลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๕ ในสำนวนคดีนี้ เมื่อโจทก์ก็มีแก่นายเข้มผู้ประมุขบึงได้มาเป็นพยานเท่านั้น ตลอดจนข้อเท็จจริงและสถานที่เกิดเหตุ โจทก์ก็นำสืบไม่ได้ว่าที่พิพาทเป็นเขตบึง เขตบึงอยู่ตรงไหน โจทก์ก็นำสืบไม่ได้ แต่ฝ่ายจำเลยนำสืบโดยมีแบบ ส.ค. ๑ ของนายหม่อม นายสวิง และพยานบุคคลประกอบยืนยันว่าบ่อพิพาทอยู่ในนาของนายหม่อมซึ่งอยู่นอกเขตบึงเพ็ญ จึงขอให้ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์

ศาลอุทธรณ์ได้ตรวจสอบสำนวนปรึกษาแล้ว ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า บึงเพ็ญเป็นสถานที่จับสัตว์น้ำ ประเภทที่ว่าประมุข นายเข้ม เขียมโท เป็นผู้ประมุขได้บึงเพ็ญมีอาณาเขตกว้าง ๓๒ เส้น ๑๕ วา ยาว ๗๒ เส้น ๑๐ วา เดิมมีหลักเป็นเขตทั้ง ๔ ด้าน ต่อมาหลักเขตผุดไปหมด บึงนี้ถ้าเป็นฤดูน้ำมาก แต่ถ้าฤดูแล้งน้ำจะแห้ง คงเหลือแต่หน้าที่ซึ่งอยู่ตามหนองต่างๆ ก่อนที่นายเข้มจะเข้าว่าประมุข ปรากฏว่านายหม่อม นายสวิง นายลมัย ได้ขุดบ่อล่อปลาขึ้น ภายในเขตบึงทางทิศตะวันออกรวม ๕ บ่อครั้งต่อมา นายเข้มเป็นผู้ประมุขการปลุกบัวและจับสัตว์น้ำในเขตบึงเพ็ญนี้ได้ นายเข้มจึงบอกห้ามมิให้นายหม่อม นายสวิง นายลมัย จับปลาในบ่อทั้ง ๕ เพราะบ่อปลาทั้ง ๕ อยู่ในเขตบึงที่ตนประมุขได้ แต่คนทั้งสามอ้างว่าบ่อล่อปลาอยู่ในเขตนาของเขาและยังทำการจับปลาในบ่อดังกล่าวอีก นายเข้มจึงให้ตำรวจจับคนทั้งสามมาดำเนินคดี แต่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง อ้างว่ายังเป็นที่ยสงสัยว่าบ่อปลาดังกล่าวอยู่ในเขตบึงเพ็ญหรือไม่ อัยการโจทก์อุทธรณ์คดีก็อยู่ระหว่างอุทธรณ์ ต่อมาจำเลยทั้งสองได้เข้าจับปลาในบ่อดังกล่าวหมายเลข ๓ จึงปรากฏตามแผนที่ที่โจทก์ส่งศาลอีก นายเข้มจึงให้ตำรวจจับจำเลยทั้งสองมาดำเนินคดีอีก นอกจากนี้โจทก์ได้นำศาลไปดูสถานที่เกิดเหตุ เพื่อนให้เห็นว่าบ่อปลาที่เกิดเหตุอยู่ในอาณาเขตบึงเพ็ญ

ฝ่ายจำเลยนำสืบรับว่าได้จับปลาในบ่อจริง แต่บ่อปลานั้นอยู่ในอาณาเขตของนายหม่อม นอกอาณาเขตบึงเพ็ญ โดยเขตบึงเพ็ญอยู่ทางทิศตะวันตกของบ่อเกิดเหตุห่างกันถึง ๕ เส้น ทั้งที่

นาของนายอ้อมก็มีการแจ้งการครอบครองตามแบบ ส.ค. ๑ โดยถูกต้อง บ่อนนายอ้อมขุดมา ๓๐ ปี
เศษแล้ว และยังทำการจับปลาทุกปี ไม่เคยมีใครห้ามปรามเกี่ยวข้อง ผู้ประมุขผูกขาดจับปลา
ในเขตบึงเพ็ญคนก่อน ๆ ก็ไม่เคยมาเกี่ยวข้องห้ามปราม ฟังมีนายเข้มมาห้ามปรามเท่านั้น

เท่าที่รู้ความนำสืบกันมา ข้อเท็จจริงเป็นอันฟังได้เบื้องต้นว่า บึงเพ็ญเป็นสถานที่จับ
สัตว์น้ำประเภทที่ว่าประมุข และนายเข้ม เข้มโท เป็นผู้ประมุขได้ โดยมีหลักฐานเป็นประทาน
บัตร และมีสัญญาผูกขาดทำการประมงหรือเพาะปลุกบัว ดังหลักฐานที่โจทก์ส่งไว้ต่อศาล ซึ่งตาม
ประทานบัตรและสัญญาผูกขาดทำการประมงนี้ ได้มีแผนที่สังเขปแสดงเขตที่ว่าประมุขตามสัญญาประ-
กอบด้วย โดยแสดงไว้ว่าบึงเพ็ญมีความกว้าง ๓๒ เส้น ๑๕ วา ยาว ๗๒ เส้น ๑๐ วา รวมเป็น
เนื้อที่ ๒,๓๗๔ ไร่ ๑ งาน ๕๐ ตารางวา มีหลักเขตทั้ง ๔ ทิศ อาณาเขตบึงเพ็ญนี้เดิมมีหลักเขต
ทั้ง ๔ ด้าน แต่ต่อมาหลักเขตผู้ฟังไปหมด บึงเพ็ญนี้ถ้าในฤดูน้ำมีน้ำมาก แต่ถ้าฤดูแล้งน้ำแห้ง จะ
มีแต่น้ำเหลือซึ่งอยู่ตามหนองต่าง ๆ ในบึงเท่านั้น นอกจากนี้ยังฟังได้ว่า นายอ้อม นายสวิง นาย
ลมัย เป็นผู้ขุดบ่อล่อปลาชน ๕ บ่อ และยังทำการจับปลาในบ่อดังกล่าวด้วย จนถูกนายเข้มนำ
ตำรวจจับหาว่าทำการประมงในเขตประมุข แต่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องเพราะคดียังเป็นที่ยังสงสัยว่า
บ่อปลาดังกล่าวอยู่ในอาณาเขตบึงเพ็ญหรือไม่ คดีอยู่ระหว่างอุทธรณ์ เฉพาะอย่างยิ่งจำเลยทั้ง ๒
รับแล้วว่าทำการจับปลาในบ่อนั้นจริง คงอ้างแต่เพียงว่าบ่อปลาเหล่านั้นอยู่ในเขตนาของนาย
อ้อมผู้เป็นปู่ ประเด็นของคดีจึงอยู่ที่ว่าบ่อปลาดังกล่าวที่จำเลยทั้งสองร่วมกันทำการจับปลานั้น อยู่
ในอาณาเขตบึงเพ็ญหรือไม่

ในประเด็นนี้ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า บึงเพ็ญนี้เป็นบึงที่ว่าประมุขของทางราชการ และ
ทางราชการได้กำหนดอาณาเขตเนื้อที่ของบึงเพ็ญเป็นหลักฐานไว้แล้วจึงจะเห็นได้จากหนังสือประ-
ทานบัตร และสัญญาผูกขาดทำการประมงหรือเลี้ยงบัว ซึ่งทางราชการออกให้กับผู้ที่ได้รับอนุญาต
ยึดถือไว้ว่าบึงเพ็ญมีความกว้าง ๓๒ เส้น ๑๕ วายาว ๗๒ เส้น ๑๐ วา รวมเป็นเนื้อที่ทั้งหมด
๒,๓๗๔ ไร่ ๑ งาน ๕๐ ตารางวา มีหลักเขตทั้ง ๔ ทิศ อันเป็นหลักฐานฟังได้ในเบื้องต้นว่า บึง
เพ็ญมีอาณาเขตและเนื้อที่จำนวนแน่นอน ตามหนังสือประทานบัตรฉบับที่โจทก์ส่งต่อศาล แต่
เนื่องจากหลักเขตทั้ง ๔ ทิศได้ผู้ฟังไปหมด จึงเป็นเหตุให้เกิดพิพาทกันในคดีนี้ แต่แม้จะอย่างไรก็
ตามสภาพบึงเพ็ญมีมาอย่างไร ก็ต้องเป็นไปอย่างนั้น อันเป็นสิ่งที่เห็นด้วยชัดแจ้ง ทั้งคดีนี้
ศาลชั้นต้นก็ได้ออกไปทำการเผชิญสืบถึงสถานที่เกิดเหตุอันแท้จริงแล้ว ยังลงความเห็นว่างบ่อปลาที่
เกิดเหตุอยู่ในอาณาเขตบึงเพ็ญจริง เพราะตามลักษณะของพื้นที่ลาดลงมาจากทุกทิศรอบ ๆ ด้าน

เป็นรูปแอ่งตรงกลาง และมีต้นไม้ขึ้นเป็นทิวตามขอบในระยะไกลเป็นรูปวงกลมตามลักษณะของพื้นที่ซึ่งเป็นส่วนลึกที่สุดของบริเวณที่รอบ ๆ นั้น

ฉะนั้น ตามรูปลักษณะของพื้นที่ดังที่ศาลไปเผชิญสืบสถานที่เกิดเหตุ จึงแสดงให้เห็นชัดเจกว่าบ่อปลาที่พิพาทอยู่ในบริเวณอาณาเขตของบึงเพ็รียง แม้ขณะที่ศาลไปเผชิญสืบสถานที่เกิดเหตุจะเป็นฤดูแล้งไม่มีน้ำอันจะสื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นบึงก็ตาม แต่ปรากฏว่ามีน้ำเหลือขังอยู่ตามหนองต่าง ๆ และตามบ่อปลาหมายเลข ๑ ถึง ๔ ดังปรากฏในแผนที่ที่นายสุเทพ ประมงจังหวัด ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โดยตรงจัดทำไว้ ยิ่งกว่านั้นพยานฝ่ายจำเลยซึ่งนำสืบมาก็ยังให้ความว่า ในฤดูน้ำน้ำในแม่น้ำน่านจะไหลหลากบ่าท่วมบริเวณนี้ จนถึงเรียวยนต์แล่นได้ทั่ว ๆ ไป ยิ่งกว่านั้นยังปรากฏต่อหน้าศาลซึ่งไปเผชิญสืบที่เกิดเหตุอีกว่า บ่อปลาที่เกิดเหตุอยู่ตรงแอ่งกลางที่ลาดลงมาจากทุก ๆ ด้านแล้วจะให้ศาลเชื่อว่าบ่ออยู่นอกเขตบึงเพ็รียง ย่อมผิดหลักฐานความจริงไป เมื่อได้ความทั้งหลักฐานพยานโจทก์และพยานจำเลยเช่นนี้ จะให้ฟังว่าบ่อปลาที่พิพาทไม่อยู่ในบริเวณอาณาเขตบึงเพ็รียงอย่างไรได้ ข้ออุทธรณ์ของจำเลยจึงฟังไม่ขึ้น

เฉพาะอย่างยิ่งตามแผนที่ที่นายสุเทพ ประมงจังหวัด ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โดยตรงจัดทำตลอดจนแผนที่ที่เกิดเหตุที่พนักงานสอบสวนไปจัดทำจำเลยอ้างว่าเป็นแผนที่นอกการสอบสวน และโจทก์ก็ได้ระบุไว้ แต่ศาลอุทธรณ์เห็นว่าแผนที่เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวน และโจทก์ก็ได้ระบุไว้ในระบุพยานของโจทก์อันดับ ๗ ว่าสรรพเอกสารสำนวนการสอบสวนในคดีนี้ ซึ่งย่อมรวมทั้งแผนที่ต่าง ๆ ที่โจทก์อ้างถึงต่อศาล จำเลยจะเถียงว่าโจทก์ก็ไม่ได้ระบุอ้างไม่ได้

จำเลยอุทธรณ์ข้อสุดท้ายว่า พยานหลักฐานของจำเลยหักล้างพยานโจทก์ก็ได้เพราะจำเลยมีแบบแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ และพยานบุคคลมายืนยันว่าจำเลยจับปลาในบ่อซึ่งเป็นที่ดินของนายน้อม แต่ศาลอุทธรณ์เห็นว่า แบบแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ หาได้เป็นพยานหลักฐานในประเด็นสำคัญของคดีนี้แต่อย่างใด เพราะ ส.ค. ๑ ของจำเลยแสดงแต่เพียงอาณาเขตที่ดินของจำเลยตามที่จำเลยแจ้ง และประการที่สำคัญที่สุดแม้พยานจำเลยที่อ้างมาเป็นพยานยืนยันประเด็นสำคัญของคดี ก็ว่าบ่อปลาพิพาทอยู่ในบริเวณบึงเพ็รียงหรือไม่พยานก็ไม่ทราบ เมื่อพยานจำเลยส่วนมากก็ไม่ทราบเสียแล้วว่าอาณาเขตบึงเพ็รียงมีจำนวนเท่าไรแน่นอน แล้วจำเลยจะอ้างว่าพยานจำเลยซึ่งไม่รู้อาณาเขตของบึงเพ็รียงแน่นอน มาฟ้องหักล้างพยานโจทก์ได้อย่างไร ซึ่งโจทก์มีทั้งประมงจังหวัดซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โดยตรงมีแผนที่แสดงอาณาเขต ตลอดจนแผนที่เกิดเหตุมาแสดงได้ชัดแจ้ง

ปรากฏจากข้อสงสัยว่าบ่อปลาที่พิพาทอยู่ในอาณาเขตบึงเพ็รียง อุทธรณ์ของจำเลยจึงฟังไม่ขึ้น ที่ศาล
ชั้นต้นพิพากษามาชอบด้วยเหตุผลทุกประการ
จึงพร้อมกันพิพากษายืน

ม.ร.ว. ทองเพิ่ม ทองแถม
ไพฑูรย์ พันธุ์พัก
แปลก สິงฆมานันท์

ม.ร.ว. ทองเพิ่ม ทองแถม (ปรึกษา)
นายไพฑูรย์ พันธุ์พัก
นายแปลก สິงฆมานันท์

คดีหมายเลขคำที่ ๗๑๐/๒๕๑๕

คดีหมายเลขแดงที่ ๖๔๗/๒๕๑๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลจังหวัดพิจิตร

วันที่ ๑๒ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

ความอาญา

ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดพิจิตร
นายผัน หับทอง

โจทก์
จำเลย

เรื่อง บุกรุกเข้าไปปลูกบัวในที่สาธารณประโยชน์โดยไม่รับอนุญาต

คดีนี้ โจทก์ฟ้องจำเลยให้การรับสารภาพข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนติดต่อกันตลอดมา จำเลยได้บังอาจบุกรุกเข้าไปปลูกบัวในหนองบัว ซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำประเภทสาธารณประโยชน์เป็นจำนวนเนื้อที่ดินประมาณ ๑๗ ไร่ อันเป็นการรบกวนการครอบครองดูแลรักษาหนองบัวอันเป็นอสังหาริมทรัพย์ของนายท่าเนียบ พุกษะวัน นายอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยปกตีสุข ทั้งนี้โดยจำเลยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย เหตุเกิดที่ตำบลบางลาย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

จึงพร้อมกันพิพากษาว่า จำเลยผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒, ๓๖๕ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๑๗, ๖๒ พระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๓, ๗ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒, ๓๖๕ จำคุก ๖ เดือน ปรับ ๘,๐๐๐ บาท และความผิดตามพระราชบัญญัติการประมง ฯ ปรับ ๕๐๐ บาท รวมเป็นจำคุก ๖ เดือน ปรับ ๘,๕๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพ ลดโทษกึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๓ เดือน ปรับ ๔,๒๕๐ บาท โทษจำให้รอไว้มีกำหนด ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖, ๕๘ ไม่ชำระค่าปรับจัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ของกลางคืนเจ้าของ

(ลงชื่อ) ทวิช อนันตรสุชาติ

(นายทวิช อนันตรสุชาติ)

นายทวิช อนันตรสุชาติ (ปรึกษา)

นายบุญส่ง คล้ายแก้ว

**ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลอุทธรณ์**

วันที่ ๒ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘
ความแพ่ง

นายรอด กุ้ยเกง โจทก์
ระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร โดยนายสิทธิเดช นรัตถรักษา
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ที่ ๑ นายสมพงษ์ แซ่มพัฒนาชัย
นายอำเภอเมืองพิจิตร ที่ ๒ นายทนง อินทวิทยาวัทย์ ที่ ๓ จำเลย

เรื่อง ที่ดิน

นายสัว บันเพชร โจทก์
ระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร โดยนายสิทธิเดช นรัตถรักษา
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ที่ ๑ นายสมพงษ์ แซ่มพัฒนาชัย
นายอำเภอเมืองพิจิตร ที่ ๒ นายทนง อินทวิทยาวัทย์ ที่ ๓ จำเลย

เรื่อง ที่ดิน

นายม่อม ยัมฤทธิ โจทก์
ระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร โดยนายสิทธิเดช นรัตถรักษา
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ที่ ๑ นายสมพงษ์ แซ่มพัฒนาชัย
นายอำเภอเมืองพิจิตร ที่ ๒ นายทนง อินทวิทยาวัทย์ ที่ ๓ จำเลย

เรื่อง ที่ดิน

โจทก์ทั้งสามสำนวนอุทธรณ์คำพิพากษาศาลจังหวัดพิจิตร ลงวันที่ ๒๓ เดือนธันวาคม
พุทธศักราช ๒๕๑๘ ศาลอุทธรณ์รับวันที่ ๒๒ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘
คดีทั้งสามสำนวนนี้ศาลชั้นต้นส่งพิจารณารวมกัน โดยเรียกนายรอด กุ้ยเกงว่าโจทก์
ที่ ๑ นายสัว บันเพชรว่าโจทก์ที่ ๒ นายม่อม ยัมฤทธิ ว่าโจทก์ที่ ๓

โจทก์ทั้งสามสำนวนฟ้องเป็นใจความทำนองเดียวกันว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด พิจิตร จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดมีนายสิทธิเดช นรภัทรรักษา เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร จำเลยที่ ๒ เป็นนายอำเภอเมืองพิจิตร จำเลยที่ ๓ เป็น ประมงอำเภอเมืองพิจิตร จำเลยทั้งสามมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ในท้องที่อำเภอเมืองพิจิตร

เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๑๗ จำเลยที่ ๓ ได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ ให้ไป ทำการตรวจสอบเขตที่ดินสาธารณะหนองสรวง ตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร แล้วได้ทำการปักเขตที่สาธารณหนองสรวง รุกเข้าไปในที่ดินของโจทก์ที่ ๑ ทั้งแปลงประมาณ ๑๕ ไร่ ของโจทก์ที่ ๒ ประมาณ ๒๐ ไร่ และของโจทก์ที่ ๓ ประมาณ ๒๐ ไร่ โดยว่าที่ดินดังกล่าว เป็นที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งที่ดินของโจทก์ทั้งสามนี้เป็นที่ดินที่โจทก์ทั้งสามครอบครองทำประโยชน์ มาช้านาน ทั้งอยู่นอกเขตที่สาธารณและมีราคาไร่ละ ๖๐๐ บาท การกระทำของจำเลยทำให้โจทก์ทั้ง สามเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินพิพาทที่จำเลยบุกรุกเป็นของโจทก์แต่ละสำนวนห้ามจำเลย เกี่ยวข้องต่อไป กับให้จำเลยรับผิดชอบค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายแก่โจทก์ทั้งสามสำนวนด้วย

จำเลยทั้งสามให้การว่า จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๘ ที่ดินหนองสรวงเป็นที่สาธารณประโยชน์เป็นสาธารณสมบัติของ แผ่นดิน สำหรับราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน จำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดูแลรักษา ที่ดินหนองสรวงเพราะมิใช่เป็นทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ และไม่มีกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ดูแล รักษาด้วย ที่ดินหนองสรวงอยู่ในความดูแลรักษาของราชการบริหารส่วนกลาง โจทก์จึงไม่มีอำนาจ ฟ้องจำเลยที่ ๑

จำเลยที่ ๑ มิได้สั่งให้จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ ไปสอบเขตที่ดินหนองสรวง แต่เมื่อเดือน สิงหาคม ๒๕๑๗ จำเลยที่ ๒ ได้สั่งให้จำเลยที่ ๓ กับเจ้าหน้าที่อื่น และราษฎรหลายคนเป็นคณะ กรรมการไปตรวจสอบกันเขตที่ดินหนองสรวง ซึ่งจำเลยที่ ๓ กับพวกตรวจสอบแล้ว ก็ปักเสากั้นเขต เฉพาะที่ดินหนองสรวง ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเท่านั้น ที่ดินที่โจทก์อ้างว่าเป็นของโจทก์ นั้น เป็นที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินหนองสรวงมิใช่เป็นของโจทก์ โจทก์ไม่มีสิทธิครอบครอง ทั้งจะ อ้างอายุความครอบครองก็ไม่ได้ เพราะเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๒ และ จำเลยที่ ๒ พ้นจากหน้าที่นายอำเภอเมืองพิจิตรแล้ว จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ส่วนจำเลยที่ ๓ ก็กระทำ ไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๓ ในฐานะส่วนตัวจึงไม่ชอบ และไม่มีอำนาจ

ห้อง ขอให้ยกห้องโจทก์ทั้งสามสำนวน และให้โจทก์เสียค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายแทนจำเลย
ทั้งสามด้วย

ศาลชั้นต้นสั่งทำแผนที่พิพาทแล้วกำหนดประเด็นตามที่คู่ความตกลงกันว่า

๑. โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่

๒. ที่พิพาทในเส้นสีแดงเป็นของโจทก์หรือเป็นที่สาธารณะประโยชน์ประเภทที่สาธารณะ
สมบัติของแผ่นดินเพียงใดหรือไม่

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า ที่พิพาทเป็นที่หนองสาธารณะโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง
จำเลยให้ยกฟ้องโจทก์ทั้งสามสำนวน กับให้โจทก์แต่ละสำนวนเสียค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนาย
ความสำนวนละ ๓๐๐ บาท แทนจำเลยทั้งสาม

โจทก์ทั้งสามสำนวนอุทธรณ์ว่า ที่พิพาทเป็นของโจทก์แต่ละสำนวนโดยต่างครอบครอง
มาไม่ใช่เป็นที่หนองสาธารณะ ขอให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความแทนโจทก์

ศาลอุทธรณ์ตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว โจทก์ที่ ๑ นำสืบว่า ที่พิพาทเนื้อที่ประ-
มาณ ๒๖ ไร่ โจทก์ได้มาโดยการบุกร้างถางป่าประมาณ ๑๕-๑๖ ปีมาแล้วและใช้ทำนาทุกปี โดย
ไม่มี ส.ค. ๑ หรือ น.ส. ๓ แต่ได้เสียภาษีบำรุงท้องที่ตลอดมา ปรากฏตามเอกสารหมาย จ. ๑ ถึง
จ. ๑๖ ก่อนฟ้องจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นประมงอำเภอเมืองพิจิตรไปสำรวจเขตหนองสรวง และปักเขตเข้า
ไปในที่ดินของโจทก์เกือบทั้งแปลง อ้างว่าเป็นที่สาธารณะหนองสรวง โจทก์คัดค้าน จำเลยที่ ๓ ไม่
ยอมโจทก์จึงฟ้องคดีนี้

โจทก์ที่ ๒ นำสืบว่า ที่พิพาทเนื้อที่ ๒๐ ไร่ โจทก์ได้มาโดยการบุกร้างถางป่าเมื่อปี
พ.ศ. ๒๔๙๑ แล้วใช้ทำนาและปลูกบัว โดยได้แจ้งการครอบครองที่ดินแปลงนี้ไว้ด้วยตาม ส.ค. ๑
เอกสารหมาย จ. ๑๗ แต่ราว ๑๐ ปีมานี้ใช้ที่พิพาททำนาไม่ได้เพราะน้ำท่วม จึงใช้ปลูกบัวเท่านั้น
เมื่อปี ๒๕๑๗ โจทก์เข้าไปทำประโยชน์ในที่พิพาทไม่ได้ เพราะจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ สั่งให้
จำเลยที่ ๓ ห้าม โดยว่าเป็นที่สาธารณะ

โจทก์ที่ ๓ นำสืบว่า ที่พิพาทมีเนื้อที่ ๒๐ ไร่ โจทก์ได้มาโดยการบุกรุกร้างถางป่าราว
๑๒ ไร่ เมื่อราว ๑๖ ปีมาแล้ว และได้ซื้อมาจากนายจอย แจ่มจันทร์อีก ๘ ไร่ ตามสัญญาซื้อขาย
เอกสารหมาย จ. ๓๒ เมื่อราว ๘ ปีมาแล้ว โจทก์ที่พิพาททำนาและปลูกบัวตลอดมาโดยได้เสียภาษี
ทุกปีตามเอกสารหมาย จ. ๒๐ ถึง จ. ๓๑ ก่อนฟ้องมีเจ้าหน้าที่ประมงกับฝ่ายอื่นๆ ร่วมกัน ไปปักเขต
ในที่ดินของโจทก์และคนอื่นๆ อ้างว่าเป็นที่สาธารณะหนองสรวง

จำเลยทั้งสามนำสืบว่า จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๘ หนองสรวงเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ราษฎรใช้เลี้ยงสัตว์ จับสัตว์น้ำร่วมกัน มิใช่เป็นทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ แต่เป็นทรัพย์สินของส่วนกลาง จำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับที่ดินหนองสรวง

เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้มีราษฎรร้องเรียนต่อจำเลยที่ ๒ ว่า โจทก์ทั้ง ๓ บุกรุกที่ดินหนองสรวง โดยเข้าไปครอบครองปลูกบัว และเอาที่ดินให้คนอื่นเช่า จำเลยที่ ๒ กับจำเลยที่ ๓ และกำนันผู้ใหญ่บ้านท้องที่จึงไปดูหนองสรวง และหาทางประนีประนอม แต่ตกลงกันไม่ได้ จำเลยที่ ๒ จึงเสนอให้ออกโฉนดและได้ตั้งกรรมการซึ่งมีจำเลยที่ ๓ ร่วมกัน ไปตรวจสอบที่ดินเพื่อกันเขตที่ดินสาธารณะก่อน ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๗ จำเลยที่ ๓ กับคณะกรรมการก็ได้ไปปักเขตโดยทำแผนที่ส่งเขปไว้ตามเอกสารหมายเลข ล. ๑๐ ในกรณีนี้โจทก์ทั้งสามแสดงหลักฐาน ปรากฏว่าโจทก์ที่ ๑ ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน โจทก์ที่ ๒ มี ส.ค. ๑ แต่ได้ลงสารบทความแห่งที่อำเภอขี้เหล็กการครอบครองแล้วตามเอกสารหมายเลข ล. ๓ ส่วนโจทก์ที่ ๓ ก็ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินเช่นกัน

ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้ว มีข้อวินิจฉัยตามที่โจทก์ทั้งสามสำนวนอุทธรณ์ว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของโจทก์หรือไม่ สำหรับโจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๓ นั้น ได้ความว่าได้เข้าไปครอบครองที่พิพาทโดยไม่มีหลักฐานอะไร และไม่ได้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้ตามกฎหมายด้วย แม้โจทก์ที่ ๓ จะว่าภายหลังได้ซื้อที่พิพาท ส่วนหนึ่งมาจากนายจอย แจ่มจันทร์ แต่ นายจอย แจ่มจันทร์ก็เบิกความว่า ที่ดินที่ขายให้โจทก์ที่ ๓ นั้นเป็นที่ดินสาธารณะซึ่งโจทก์ที่ ๓ ได้ทราบในขณะทำสัญญาซื้อขายแล้ว ส่วนโจทก์ที่ ๒ นั้น แม้จะเข้าไปครอบครองที่ดินโดยได้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้ โดยมี ส.ค. ๑ ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๗ เป็นหลักฐาน แต่ก็ปรากฏว่า โจทก์ที่ ๒ ได้ยินยอมให้ทางราชการยกเลิกการครอบครองแล้ว โดยยอมรับว่า ที่ดินของโจทก์ที่ ๒ นั้นอยู่ในเขตหนองสรวง ตามเอกสารหมายเลข ล. ๓ ดังนั้น แม้โจทก์ทั้งสามจะว่าได้ครอบครองที่ดินพิพาทมาช้านานโดยได้เสียภาษีบำรุงท้องที่ด้วย ก็ไม่ทำให้โจทก์ทั้งสามได้สิทธิครอบครองที่พิพาทตามกฎหมาย ยิ่งกว่านั้นพยานหลักฐานของจำเลยทั้งสามก็นำสืบมายังฟังได้ว่า ที่พิพาทนั้นเป็นที่ดินอยู่ในเขตของหนองสรวง ซึ่งเป็นหนองสาธารณะด้วย ทั้งจากการเผชิญสืบที่พิพาทของศาลก็ปรากฏว่า ที่พิพาทนั้นมีสภาพคล้ายคลึงกับหนองสรวง โดยมีน้ำเป็นส่วนใหญ่ แม้จะเป็นหน้าแล้งก็ตาม โจทก์ทั้งสามก็เบิกความว่าได้ใช้ที่พิพาทปลูกบัว ซึ่งตามธรรมชาติจะต้องอาศัยน้ำในการปลูก จึงแสดงว่า ที่พิพาทนั้นจะต้องมีน้ำอยู่เป็นประจำ และเป็นบริเวณที่ดินของหนองสรวงซึ่งมีเนื้อที่ ๑๕๐ ไร่ ๓ งาน ตามสำเนา

ทะเบียนที่สาธารณะเอกสารหมายเลข ล. ๔ โดยเป็นหนองน้ำสาธารณะตามจำเลยนำสืบนั่นเอง ดังนั้น
ที่โจทก์อุทธรณ์ว่า ที่พิพาทไม่ใช่ที่ดินของหนองสรวงนั้นจึงฟังไม่ได้ และเมื่อฟังว่า ที่พิพาทเป็นที่
ดินของหนองสรวง ซึ่งเป็นหนองน้ำสาธารณะแล้ว โจทก์จะอ้างสิทธิครอบครองขึ้นต่อสู้กับแผ่นดิน
ไม่ได้ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ทั้งสามสำนวนชอบแล้ว อุทธรณ์โจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ให้โจทก์แต่ละสำนวนเสียค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ จำนวนละ ๒๐๐ บาท
แทนจำเลยทั้งสามด้วย

นายสมหมาย มณีรัตน์ (ปรึกษา)

นายจิตติ วุฒิปาณี

นายไพศาล วิบูลศิลป์

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๒๒๒๔/๒๕๑๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

ความอาญา

พนักงานอัยการจังหวัดชลบุรี

นายสถิตย์ นาคสมภพ

โจทก์

ผู้ร้อง

นายเมธี นาคสมภพ ที่ ๑ นายระยอง เทียนศิริ ที่ ๒
นายเสวียง เทียนศิริ ที่ ๓ นายชลวัฒน์นา ที่ ๔
นายสุขุมพร ไม้เกตุ ที่ ๕ นายเปี้ยก นาคแสง ที่ ๖
นายจิตต์ ทองศิลป์ ที่ ๗ นายชัย หรือสมชัย สิ้นกงอยู่ ที่ ๘
นายประสิทธิ์ เพชรศรี ที่ ๙ นายพร พลศักดิ์ ที่ ๑๐
นายประยงค์ จรรยาธรรม ที่ ๑๑ นายเสน่ห์ พลายบัว ที่ ๑๒
นายเปรม พูลสวัสดิ์ ที่ ๑๓ นายไสว ประมวล ที่ ๑๔
นายวสันต์ วัฒนา ที่ ๑๕ นายปรีชา นันททรัพย์ ที่ ๑๖
นายสุวรรณ งามเนตร ที่ ๑๗ นายสมพงษ์ เพิ่มพูล ที่ ๑๘ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติการประมง (ชั้นขอของกลางคืน)

โจทก์ ฎีกาคัดค้าน คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๑๔ เดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

คดีนี้เนื่องมาจากศาลได้พิพากษาลงโทษจำเลยทั้ง ๑๘ คน ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และให้ริบเรี่ยวยนต์ของกลาง ๒ ลำ ที่จำเลยใช้กระทำผิด นายสถิตย์ นาคสมภพ จึงได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งคืนเรี่ยวยนต์ของกลาง ๒ ลำ นั้นแก่ตน อ้างว่าเรี่ยวยนต์ทั้งสองลำนั้นคือ เรือนากวัฒนา ๑ และเรือนากวัฒนา ๔ เป็นของผู้ร้อง ได้ให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นบุตร

ควบคุมทำการประมงแทน จำเลยที่ ๑ ได้นำเรือดังกล่าวไปจับสัตว์น้ำในเขตหวงห้ามตามฟ้อง โดยผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจช่วยในการกระทำความผิด

โจทก์คัดค้านว่า จำเลยที่ ๑ กับพวกให้การรับสารภาพตามฟ้อง โดยมีได้โต้แย้งคัดค้านว่าเรือยนต์ ๒ ลำของกลางเป็นของผู้ร้องและผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจช่วย ในการกระทำความผิด และจำเลยที่ ๑ เป็นบุตรของผู้ร้อง ผู้ร้องให้ควบคุมทำการประมงแทน ผู้ร้องต้องรู้เห็นเป็นใจ ในการกระทำความผิดด้วย

ศาลชั้นต้นได้สอบสวนแล้ว สั่งให้ยกคำร้องโดยเห็นว่า ผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจช่วยในการกระทำ ความผิดของจำเลยที่ ๑

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ฟังว่า การที่จำเลยที่ ๑ กับพวกกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติการ ประมงนี้ผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจช่วย พิพากษากลับ ให้คืนเรือยนต์ ๒ ลำ ของกลางแก่ผู้ร้อง

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาได้ตรวจสอบสำนวนและประชุมปรึกษาแล้ว ผู้ร้องนำสืบว่า เรือยนต์ของกลาง ๒ ลำ คือ เรือยนต์ชื่อนาควิวัฒนา ๑ และนาควิวัฒนา ๔ ที่ศาลสั่งริบนั้น เป็นของผู้ร้อง โดยมีหลักฐาน ทางทะเบียนตามเอกสารหมาย ร. ๑ และ ร. ๔ ได้ใช้ทำการประมงมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ใน พ.ศ. ๒๕๑๕ จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นบุตรของผู้ร้อง สอบได้ประกาศนียบัตรถือท้ายเรือ ผู้ร้องจึงให้ ทำหน้าที่ควบคุมเป็นนายท้ายเรือชื่อนาควิวัฒนา ๔ ผู้ร้องไม่เคยออกไปจับปลา แต่มอบหมาย ให้จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ควบคุมเรือของกลางสองลำแทน และได้สั่งไม่ให้ไปจับปลาในเขตหวงห้าม ผู้ร้องไม่ทราบว่า เขตใดเป็นเขตหวงห้าม เมื่อจำเลยที่ ๑ จับปลาและขายปลาได้ ก็นำเงินเข้าบัญชี ของผู้ร้องในธนาคาร เมื่อจะซ่อมเรือจำเลยที่ ๑ ก็เบิกเงินไปจากผู้ร้อง

โจทก์นำสืบว่า นายสวน คันธชุมภู และ นายสามารถ เดียวทิพย์คุณนธ์ ซึ่งเป็น พนักงานประมงเป็นผู้จับจำเลยที่ ๑ กับพวก ได้ในขณะที่ใช้เรือยนต์ของกลาง ๒ ลำ ทำการประมง ในเขตหวงห้ามโดยใช้อวน จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ควบคุมเรือทั้งสองลำนี้ จำเลยที่ ๑ อ้างว่า เรือเป็น ของบิดา แต่ได้มอบหมายให้จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ใช้เรือทำการประมง ผู้ร้องไม่เคยรับเรือของกลางคืน จากผู้จับหรือจากพนักงานสอบสวนเลย

ปัญหาว่า ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าของเรือยนต์ของกลาง ๒ ลำ ที่ศาลสั่งให้ริบ ได้รู้เห็นเป็นใจ ช่วยในการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ดังที่โจทก์ฎีกาหรือไม่นั้น เห็นว่า ในการทำการประมง

โดยใช้รถยนต์ ๒ ลำที่ถูกริบนี้ ผู้ร้องนำสืบว่า ได้มอบหมายให้จำเลยที่ ๑ เป็นผู้กระทำและผู้ควบคุม จำเลยที่ ๑ จะออกเรือไปจับปลาที่ไหน เมื่อใด ผู้ร้องไม่เคยถาม เมื่อจำเลยที่ ๑ ขายปลาได้ก็นำเงินเข้าบัญชีฝากเงินในธนาคารของผู้ร้อง หรือนำเงินสดไปมอบให้ โจทก์นำสืบรับว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ ถูกจับนั้น จำเลยที่ ๑ ก็แจ้งแก่ผู้จับว่า เรือที่ใช้ในการกระทำความผิดนั้นเป็นของบิดา และบิดามอบหมายให้จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ควบคุมดูแลในการจับปลา ฉะนั้นจึงแสดงว่าในการทำการประมงโดยใช้รถยนต์ของกลางที่ถูกลักขโมยนี้ ผู้ร้องได้มอบหมายให้จำเลยที่ ๑ เป็นผู้กระทำการและควบคุมดูแลเอง โดยจะจับปลาที่ไหนเพียงใดโดยอ้อมสุดแล้วแต่จำเลยที่ ๑ เพียงแต่เมื่อได้เงินจากการทำประมง ก็นำมามอบให้แก่ผู้ร้องเท่านั้น ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่น่าจะรู้ว่าในการไปจับปลาของจำเลยที่ ๑ กับพวกครั้งนี้จำเลยที่ ๑ ไปจับปลาในเขตหวงห้ามตามประกาศกระทรวงเกษตร อันเป็นความผิดตามที่จำเลยที่ ๑ กับพวกถูกลงโทษไปแล้วในคดีนี้ ศาลฎีกาเห็นว่ารูปคดียังฟังไม่ได้ว่า ผู้ร้องได้รู้เห็นเป็นใจช่วยในการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ กับพวก ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้คืนรถยนต์ ๒ ลำ ของกลางแก่ผู้ร้อง ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

บัญญัติ สุชะวะ
พิสันท์ ลีตเวทย์
พิทยา มงคล

นายบัญญัติ สุชะวะ
นายพิสันท์ ลีตเวทย์
นายพิทยา มงคล

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลจังหวัดนครสวรรค์

วันที่ ๒๔ เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๑

ความอาญา

ระหว่าง นายเกี้ยแม็ง ตันวิสุทธิ โจทก์
นายชั้น หงษ์โต ที่ ๑ นางพูน หงษ์โตที่ ๒ นายนพ หงษ์โต ที่ ๓ จำเลย
นายเร หงษ์โต ที่ ๔ นายสังเวียน หงษ์โต ที่ ๕ นางสาวสัน หงษ์โตที่ ๖

เรื่อง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

โจทก์ฟ้องใจความว่า โจทก์เป็นผู้ได้รับอนุญาตจากกรมประมง ให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาตที่หนองสนุ่น หนองบอน และหนองยาว เมื่อระหว่างวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๐ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๐ ทั้งกลางวันและกลางคืน จำเลยทั้ง ๒ ได้บังอาจสมคบร่วมกันมีไม้ไผ่ จอบ บุกรุกเข้าไปในหนองบอนและหนองยาว จำเลยได้ร่วมกันปลุกบัวในหนองคังกล่าวคิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๒ ไร่ และระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๐ ถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๐ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนจำเลยทั้ง ๖ ได้บังอาจสมคบร่วมกันเข้าไปในหนองบอน จำเลยร่วมกันใช้รถแทรกเตอร์ไถดินทำให้เป็นแอ่งและยกคันดินเพื่อให้น้ำขังเพื่อจะทำการปลุกบัว คิดเป็นเนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๘๗ ตารางวา โดยจำเลยทราบดีว่าโจทก์เป็นผู้ได้รับอนุญาตจากกรมประมงให้เป็นผู้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในหนองคังกล่าว โจทก์ได้ห้ามปรามแล้วจำเลยไม่เชื่อฟัง จำเลยบุกรุกเพื่อถือการครอบครองหนองคังกล่าวอันเป็นการรบกวนการครอบครองของโจทก์โดยปกติสุข เป็นเหตุให้โจทก์ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากหนองได้ เหตุเกิดที่ตำบลแควใหญ่ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โจทก์มิได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพราะมีความประสงค์จะฟ้องคดีด้วยตนเอง ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒, ๓๖๕, ๘๓

จำเลยทั้ง ๖ ให้การปฏิเสธ

ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า เดิมหนองสนุ่น หนองบอน และหนองยาว เป็นหนองที่ว่าง
ประมุขเพื่อทำการจับปลาและปลูกบัว ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๖ โจทก์เป็นผู้ประมุขได้ ทางราชการได้
ทำการรังวัดปักหลักเขตหนองสนุ่น หนองบอน และหนองยาว ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เอก
สารหมาย จ. ๑,๒ และ จ. ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑ โจทก์ได้รับอนุญาตจากนายอำเภอเมืองนคร
สวรรค์ โดยอนุมัติของอธิบดีกรมประมงให้โจทก์เพาะเลี้ยงพันธุ์ปลาสวยโดยวิธีผสมเทียมในหนอง
สนุ่น หนองบอนและหนองยาว ตามหนังสืออนุญาตและใบอนุญาต เอกสารหมาย จ. ๕ ถึง จ. ๘
ก่อนโจทก์เข้าดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาต ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ได้ประกาศให้ประชาชน
ทราบโดยทางวิทยุกระจายเสียง และใบประกาศของจังหวัดนครสวรรค์ ตามใบประกาศเอกสาร
หมาย จ. ๔ ว่าโจทก์เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในหนองสนุ่น หนองบอนและ
หนองยาว โจทก์ได้เข้าทำการกำจัดสิ่งรกเรือในหนอง ทำคันดิน ทำแบบแปลนแผนผัง ทำบ่อ
เพาะพันธุ์ปลา บ่ออนุบาลและบ่อเลี้ยงพ่อแม่ปลา รวมเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๑-๓๐
เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนติดต่อกัน จำเลยทั้ง ๖ มีมิด ไม้ และจอบได้
บุกรุกเข้าไปทำการปลูกบัวในหนองบอน และหนองยาว คิดเป็นเนื้อที่ ๑๒ ไร่ ปราบฎตามหมาย
เลขสี่แดง เลข ๒,๓ และ ๔ ในแผนที่เอกสารหมาย จ. ๑๐ (แผนที่หนองสนุ่น หนองบอน และ
หนองยาว) วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๑ โจทก์ไปแจ้งความกับ นายลำควน โพธิ์ถวิล กำนัน และ
นายอุดม ศรีโอสถ ผู้ใหญ่บ้าน โจทก์กับนายลำควน โพธิ์ถวิล นายอุดม ศรีโอสถ และนายชั้น
ทองทาสี พวกกันออกไปห้ามปรามจำเลยวันเดียวกัน จำเลยทั้ง ๖ ไม่เชื่อฟังและทำการปลูกบัวต่อไป
จำเลยอ้างว่าที่ดินเป็นของจำเลยต่อมาวันที่ ๑-๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ทั้งเวลากลางวัน และ
กลางคืนติดต่อกัน จำเลยทั้ง ๖ ได้นำรถแทรกเตอร์เข้าไปไถคราดดินทางด้านเหนือของหนองบอนทำ
เป็นแอ่งดินและทำขอบดินเพื่อทำเป็นที่ปลูกบัว โจทก์จึงไปแจ้งประมงอำเภอ ผู้ช่วยประมงจังหวัด
แล้วโจทก์กับประมงอำเภอและผู้ช่วยประมงจังหวัดพากันออกไปดูที่เกิดเหตุ ประมงอำเภอและผู้
ช่วยประมงจังหวัดได้ห้ามปรามจำเลยทั้ง ๖ ไม่เชื่อฟัง จำเลยพากันปลูกกระท่อมและอาศัยอยู่ใน
กระท่อมนั้น โดยอ้างว่าที่ดินเป็นของจำเลย โจทก์ไปแจ้งนายลำควน โพธิ์ถวิล และ นายอุดม
ศรีโอสถ คนทั้งสองบอกโจทก์ว่าไม่ต้องออกไปดูที่เกิดเหตุเพราะถึงไปห้ามจำเลยก็ไม่เชื่อฟัง จำเลย
ทำการบุกรุกเพื่อถือการครอบครองและรบกวนการครอบครองของโจทก์ ทำให้โจทก์ไม่สามารถ
ปล่อยลูกปลาลงในหนองตามกำหนด เสียหายคิดเป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

จำเลยนำสืบว่า จำเลย ที่ ๑-๒ เป็นสามีภรรยา กัน จำเลยที่ ๓-๔ เป็นบุตรจำเลย ที่ ๑-๒ จำเลยที่ ๕ เป็นน้อง จำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๖ เป็นภรรยาจำเลยที่ ๕ จำเลยที่ ๑ มีที่ดินจำนวน ๕๐ ไร่ จำเลยที่ ๕ มีที่ดินเนื้อที่ ๓๐ ไร่ ได้ที่ดินมาโดยนายชูป นางกลม บิดามารคายกให้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่ดินทั้งสองแปลงอยู่ในบริเวณหนองบอน ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๕ ปรากฏตาม เส้นสีแสดหมายเลข ๔ และ ๕ ตามลำดับในเอกสารหมาย จ. ๑๐ จำเลยที่ ๑ และที่ ๕ ได้นำสำรวจ ที่ดินและเสียภาษีบำรุงท้องที่ตามเอกสารหมาย ล. ๑-ล. ๘ วันเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ปลุกบัวในที่ดิน ของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๕ ไร่รดเกรคดินในที่ดินของจำเลยที่ ๕ จำเลยที่ ๒ ขายปลาอยู่ตลาดปากน้ำ โข จำเลยที่ ๓-๔ ไปรับจ้างอยู่จังหวัดสิงห์บุรี เติมหนองสนุ่น หนองบอน และหนองยาวเป็น หนองที่ว่าประมุล ต่อมาทางราชการทำการรังวัดปักหลักเขตหนองทั้งสามออก โฉนดเป็นที่หลวง แล้วอนุญาตให้โจทก์เข้าทำการเพาะเลี้ยงพันธุ์ปลาตอนเจ้าพนักงานทำการรังวัดจำเลยที่ ๑ และที่ ๕ ได้ไปคัดค้านไว้

ศาลได้พิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์จำเลยโดยตลอดแล้ว จากข้อนำสืบโจทก์จำเลย ตรงกันที่ว่าเติมหนองสนุ่น หนองบอน และหนองยาว เป็นหนองที่ว่าประมุล ต่อมาทางราชการได้ ทำการรังวัดที่ปักหลักเขตหนองทั้งสามออกโฉนดเป็นที่หลวง แล้วอนุญาตให้โจทก์ทำการเพาะเลี้ยง พันธุ์ปลา ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปอีกว่า จำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ การที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๕ กับพวกเข้าปลุกบัวและเกรคดินโดยรู้มาก่อนแล้วว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิทำการเพาะพันธุ์ ปลาในหนองดังกล่าว เห็นได้ว่าจำเลยจงใจเข้ายึดการครอบครองหนองและรบกวนการครอบครอง ของโจทก์โดยปกตีสุข โดยรู้ว่าจำเลยไม่มีสิทธิ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามฟ้อง ที่ จำเลยอ้างว่าที่ดินเป็นของจำเลยนั้น ใบ ภ.บ.ท. ๖ ของจำเลยไม่อาจใช้อ้างยันกับทางราชการได้ และ การที่จำเลยเคยคัดค้านตอนเจ้าพนักงาน ไปทำการรังวัดไม่ก่อให้เกิดสิทธิ์ใด ๆ แก่จำเลย หากที่ดิน เป็นของจำเลย ทางราชการจะนำไปทำเป็นที่ว่าประมุลทำการรังวัดปักหลักเขตออกโฉนดเป็นที่หลวง ตลอดจนอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าทำโดยจำเลยไม่ให้ความยินยอมได้อย่างไร ข้อต่อสู้ของจำเลยไม่มี น้ำหนักรับฟังหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ได้ พยานโจทก์มี นายลำควน โปร์ถวิล กำนัน นายอุคม ตรีโอสถ ผู้ใหญ่บ้าน นายมีชัย สุขสงวน ผู้ช่วยประมงจังหวัด นายสุภพ เพ็ญจริง ประมงอำเภอบึง และนายชั้น ทองทาสี ต่างเบิกความว่า วันเกิดเหตุเห็นจำเลยทั้ง ๖ ร่วมกันบุกรุกเข้าทำการ ปลุกบัวและร่วมกันบุกรุกนำรถเกรคเข้าไปเกรคดิน พยานโจทก์ดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานของทาง ราชการและไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลย นำเชื่อว่าพยานเบิกความตามความเป็นจริง ศาลเชื่อ

ว่าจำเลยทั้ง ๖ ได้กระทำความผิดตามฟ้อง ข้อต่อสู้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น จำเลยร่วมกันกระทำความผิดสองกรรมต่างกัน จะต้องรับโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป

อาศัยเหตุดังกล่าว จึงพร้อมกันพิพากษาว่า นายชั้น หงษ์โต จำเลยที่ ๑ นายพูน หงษ์โต จำเลยที่ ๒ นายนพ หงษ์โต จำเลยที่ ๓ นายเร หงษ์โต จำเลยที่ ๔ นายสังเวียน หงษ์โต จำเลยที่ ๕ และนางสนั่น หงษ์โต จำเลยที่ ๖ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒,๓๖๕ ๘๓ ลงโทษตามมาตรา ๓๖๕ อันเป็นข้อหาที่มีโทษหนักที่สุด จำคุกกระทงละ ๑ ปี รวม ๒ กระทง จำคุก ๒ ปี ให้จำคุกจำเลยไว้มีกำหนดกนละ ๒ ปี

นายปราโมทย์ มาลาวรรณ (ปรึกษา)

นายสุวัฒน์ ดุลยวิจารณ์

คดีหมายเลขที่คำ ที่ ๑๗๑/๒๕๒๑

คดีหมายเลขที่แดง ที่ ๒๓๐/๒๕๒๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลจังหวัดพัทลุง

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๑

ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดพัทลุง
นายเกษม ภาระมะหิโต

โจทก์
จำเลย

เรื่อง การติดต่อ พ.ร.บ. การประมง

โจทก์ฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๒๑ เวลากลางวันจำเลย กับพวกที่หลบหนีอีก ๑ คน ได้ร่วมกันใช้ยา เอนโด ซึ่งเป็นยาเบื่อเมาทดลองในคลองพระเกิด ต. ฝาละมี อ. ปากพะยูน จ. พัทลุง ซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำสาธารณะประโยชน์เพื่อเบื่อเมาปลาทำให้ปลา ในคลองดังกล่าว มีนเมาและตายเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้จำเลยกับพวกกระทำมิใช่เพื่อการทดลองเพื่อ ประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ และมีได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ ทั้งจำเลยกับพวกมิได้เป็นผู้เพาะพันธุ์ ปลา หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เหตุเกิดที่ ต. ฝาละมี อ. ปากพะยูน จ. พัทลุง และในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ผู้หวังเงินบำเหน็จ นำจับ นำเจ้าพนักงานจับจำเลยได้ขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ. การประมง ๒๔๙๐ มาตรา ๑๙,๖๒,๗๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๑๕ ข้อ ๑-ข้อ ๔ และขอให้จ่ายเงินบำเหน็จ แก่ผู้นำจับด้วย

จำเลยให้การปฏิเสธ

ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๒๑ เวลาราว ๐๘.๐๐ น. นาย พร้อย ช่วยเกลี้ยง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๔ ต. ฝาละมีทราบจากชาวบ้านว่าจำเลยวางยาเบื่อเมาใน คลองพระเกิด ซึ่งไหลจากหมู่ที่ ๑๐ ผ่านหมู่ที่ ๔ ลงสู่ทะเล ทราบแล้วออกไปดูคนเดียวพบจำเลย นายประคิษฐ์ บุตรจำเลย กับชายไม่รู้จักชื่อ ๒ คน กำลังจับปลาและเห็นปลาตายและกำลังคั้นอยู่ ก็มี น้ำในคลองเป็นคราบน้ำมัน นายพร้อยจึงไปบอก นายแซ ย้อยอ็ค ผู้ใหญ่บ้านออกไปดูด้วย

กันอีกครั้งหนึ่ง พบจำเลยกับพวกกำลังเอาปลาใส่กระสอบ และเก็บข้าวของอยู่ ส่วนอวนที่กั้น คลองไวยังมิได้รื้อขึ้น นายแซ พบเห็นแล้วไม่ได้จับกุม แต่ได้รายงานถึงนายอำเภอปากพะยูน เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๑ ตามเอกสารหมาย จ. ๑ นายอำเภอส่งเรื่องให้ นายปรีชา บุญมั่น ประมุขอำเภอปากพะยูน นายปรีชา เสนอนายอำเภออีกครั้งหนึ่งว่า เห็นควรสืบสวนให้แน่ชัดอีกครั้งหนึ่ง นายอำเภอสั่งให้สืบสวนจับกุม นายปรีชา ออกไปสืบสวน นายแซ นายพร้อย และชาวบ้าน ทุกคนต่างยืนยันว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงจึงแจ้งความกับ ร.ต.ท. พิเชษฐ์ น้อยผา และทำ รายงานเอกสาร หมาย จ. ๒ เสนอนายอำเภอ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๑ ว่าสืบสวนคดีแล้วเป็นความจริงตามรายงานผู้ใหญ่บ้าน เอกสารหมาย จ.๑ นายอำเภอจึงสั่งให้ควบคุม ข้อหาเป็นภัยต่อสังคม ด้วย และวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ดำรวจจับจำเลยได้นำมาสอบสวน คำเนิ่นคดี

จำเลยนำสืบอ้างฐานที่อยู่

ศาล,ตรวจพิเคราะห์ พยานหลักฐานโจทก์ จำเลยโดยตลอดแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้น ฟังเป็นยุติว่า ในวันเวลาที่โจทก์กล่าวหาจำเลยนั้น ได้มีการวางยาเบื่อเมาเพื่อเบื่อปลาในคลองพระ เกิดจริง ปัญหาต่อไปมีว่าจำเลยนั้นเป็นผู้วางยาเบื่อเมาหรือไม่ นายพร้อย ช่วยเกลี้ย กับนายแซ ย้อยอด้ พยานโจทก์เบิกความว่า วันเกิดเหตุเวลาราว ๐๘.๐๐ น. นายพร้อยทราบจากชาวบ้านว่า จำเลยวางยาเบื่อปลาในคลองพระเกิด จึงไปที่เกิดเหตุ พบจำเลยกับลูกชายและคนอื่น ๆ อีก ๒ คน กำลังจับปลาอยู่ในคลอง และมีปลาตายลอยน้ำด้วย หลังจากนั้นได้ไปตามนายแซ ไปคุยด้วยกัน ก็ พบจำเลยกำลังเอาปลาใส่กระสอบ และเก็บข้าวของจะกลับบ้านนายแซจึงทำรายงานเสนอนายอำเภอ ในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๑ คำของพยานทั้ง ๒ นี้เชื่อได้หรือไม่เพียงใด ก็ต้องพิจารณา ประกอบกับเหตุผล และพยานหลักฐานอื่น ๆ อีก โดยเฉพาะพยานทั้งสองรู้จักจำเลยดี เห็นจำเลย ทำผิดขึ้นเวลากลางวัน แม้จะเห็นตอนจำเลยจับปลาไม่ได้เห็นตอนวางยา แต่เชื่อได้ว่าผู้วางยากับผู้ จับปลาต้องเป็นบุคคลเดียวกัน เพราะไม่มีสาเหตุใดที่คนอื่นวางยาแล้วให้จำเลยจับปลา ส่วนที่ พยานโจทก์จำเลยรับว่าจำเลยกับพยานทั้ง ๒ ไม่ถูกกันนั้น นายดวงแก้ว เจริญทรัพย์ นายอำเภอ ปากพะยูนกับนายปรีชา บุญมั่น ประมุขอำเภอปากพะยูน เบิกความว่าได้รับรายงานแล้ว นายปรีชา เสนอนายอภิกุลให้ออกสืบสวนคดี เมื่อให้สืบสวนคดีแล้ว ได้ความว่าเป็นความจริงจึงเสนอนายอำเภอ เพื่อดำเนินการ แสดงว่านายอำเภอเห็นว่าพยานทั้งสองไม่ถูกกันจำเลยจึงต้องสอบสวนดูก่อนว่าเป็น ความจริงหรือไม่ เมื่อได้ความแน่ว่าเป็นความจริง จึงจับกุมคำเนิ่นคดี นอกจากนี้ นายดวงแก้วยัง เบิกความว่า ได้รับคำร้องเรียนของชาวบ้านอยู่บ่อยครั้งว่าจำเลยวางยาเบื่อเมาปลา ทำให้ราษฎรที่ใช้

น้ำในคลองได้รับความเดือดร้อน แต่นายอำเภอจึงได้สั่งให้ควบคุมตัวผู้เป็นภัยต่อสังคม เหตุผลของ
พยานโจทก์ จึงเชื่อได้ว่าจำเลยได้ทำผิดจริง พยานฐานที่อยู่ของจำเลยไม่พอ หับล้าง พยานโจทก์
พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม พ.ร.บ. การประมง ๒๔๙๐ มาตรา ๑๙, ๖๒, ๗๑ ประ-
มวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ.
๒๕๑๕ ข้อ ๑ ข้อ ๔ ให้จำคุก ๖ เดือน ให้จำเลยจ่ายเป็นบำเหน็จ แก่ผู้นำจับ ๔๐๐ บาท ไม่
ชำระเงินบำเหน็จให้กักขังแทน

นายสำราญ สุชาติพงศ์ (ที่ปรึกษา)

(ลายเซ็น)

นายทิว บู่สาดี

(ลายเซ็น)

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พิมพ์เอก

๘๑-๘๘ แพร่งสรรพศาสตร์ ถนนटनाว กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๓๓๕๘๘-๘

นายไพโรจน์ สายทิม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๒๒

KD   กรมประมง.
62   สมุดคู่มือเกี่ยวกับประกาศและ
ปจ๒4ส   ระเบียบการประมง.
2523

